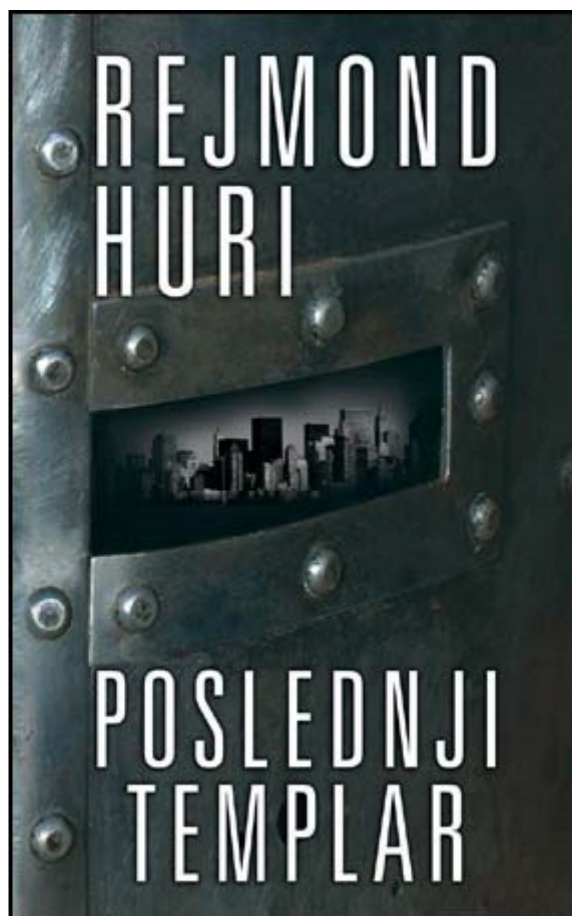

Rejmond Huri- Poslednji templar

Opis :

"Dobro nam je poslužio taj mit o Isusu."

Papa Lav X, šesnaesti vijek

Akra, 1291. godina: dok grad gori pod silnim naletom sultanovih ljudi, isplovjava Sokolov hram, noseći malu grupu vitezova i tajanstveni kovčeg koji im je povjerio veliki majstor reda. Brod nestaje bez traga.

Njujork, vrijeme današnje: četvorica konjanika obučeni kao vitezovi templari upadaju na gala svečanost povodom otvaranja vatikanske izložbe u muzeju Metropoliten i krađu srednjovjekovni šifrnika za arkane. Agent Federalnog istražnog biroa Šon Rajli i arheolog Tesa Čajkin upuštaju se u smrtonosnu igru mačke i miša s bezobzirnim ubicama. Prelaze tri kontinenta u potrazi za posljednjom lukom Sokolovog hrama i uznemirujućom istinom o njegovom tovaru.

Mojim roditeljima, mojim curama Miji, Grejs i Suelen i mom drugaru Adamu B. Vahtelu (1959-2005). Baš bi se nauživao u ovoj knjizi. Zahvalan sam Viktoriji i Elizabeti što su te delile s nama. Nedostajaćeš nam. Mnogo. Dobro nam je poslužio taj mit o Isusu. Papa Lav X, šesnaesti vek
PROLOG AKRA, LATINSKO KRALJEVSTVO JERUSALIMA, 1291. Sveta zemlja je izgubljena. Ta je misao neprestano opsedala Martina od Karmoa, i njena surova neporecivost bila je užasnija od hordi boraca koji su prodirali kroz pukotinu u bedemu. Borio se da sputa tu misao, da je odagna. Nije sad bilo vreme za jadikovanje. Morao je da radi. Da ubija. Visoko podignutog mača jurnuo je kroz oblake zagušljivog dima i prašine i uronio u vrevu neprijateljskih redova. Posvuda ih je bilo,

njihove sablje i sekire sek le su meso, a zaglušujući ratni pokličići pratili su ritam bubnjeva s one strane zidina tvrđave. Iz sve snage spustio je mač na glavu nekog čovjeka i procepio mu lobanju sve do oči, a onda je sečivo odskočilo, i bacio se na novog protivnika. Pogledavši nad esno, opazio je Emara od Vilijera kako zabija mač u grudi još jednog jurišnika pre nego što će preći na sledećeg protivnika. Ošamućen od bolnih vapaja i jarosnih urlika, Martin oseti kako ga neko hvata za levu šaku i hitro odbi napadača udarivši ga balčakom pre nego što će sjuriti u njega sečivo, osetivši kako mu proceca mišić i lomi kost. Krajičkom oka ugledao je zdesna, sasvim blizu, nešto pretence, i nagonski je zamahnuo mačem na tu stranu, ranivši nadlakticu još jednog napadača, da bi mu zatim, jednim udarcem, proburazio obraz i obogaljio jezik. Već satima ni on niti iko od njegovih saboraca nije znao za predah. Ne samo što su muslimani neprestano jurišali već je njihov napad bio mnogo gori nego što se moglo pretpostaviti. Strele i projektili od zapaljene smole danima su, bez prestanta, zasipali grad, i požara je bilo previše da bi ih branitelji sve odjednom mogli pogasiti. Za to vreme sultanovi ljudi su iskopali rovove ispod visokih bedema i u njih natrpali suvo granje, koje su takođe potpalili. Na više mesta ove sklepane peći načele su zidine, koje su sada popuštale pod Rejmond Huri barožnim naletom katapultiranih stena. Templari i hospitalci* su uspeli, isključivo snagom volje, da odbiju napad na Kapiju sv. Antoinje tako što su je potpali i povukli se. Ukleta kula je, s druge strane, opravdala svoj naziv, dozvolivši i podivljanim Saracenicima da prodru u grad i zapečate mu sudbinu. Predsmrtno krkljanje pretopilo se u haotičnu graju u času kad je Martin izvukao mač iz još jednog neprijateljskog tela i očajnički se osvrnuo oko sebe, tražeći ma kakav nagoveštaj nade. Međutim, više nije bilo sumnje, Sveta zemlja bila je u istinu izgubljena. Užasnuto shvatio je da će svi pomreti pre nego što svane. Na merili su se na najveću vojsku ikada viđenu, i uprkos gnevu i strasti koji su te kili kroz njegove vene, svi njegovi napori, i napori njegove braće, svakako su bili osuđeni na propast. Nije mnogo prošlo dok to nisu shvatili i njegovi pretpostavljeni. Srce ga je zabolelo kad je čuo sudbonosni zov roga koji je preživeli vitezovi hrama" pozivao da se povuku s linije odbrane grada. Mahnito je gledao levo-desno i pogled mu se ponovo ukrstio s pogledom Emara od Vilijera. U njegovim očima video je istu patnju, isti stid koji je buktao u njemu samome. Rame uz rame, njih dvojica su se probila kroz metež i stigla u kakvu-takvu sigurnost templarskog skloništa. Martin je sledio starijeg viteza dok je ovaj jurišao kroz gomilu prestravljenih civila koji su pronašli pribežište iza masivnih gradskih bedema. Prizor koji ih je dočekao u velikoj dvorani uzdrmao ih je više od pokolja kojem su prisustvovali

i napolju. Na grubo izdijanom trpezarijskom stolu ležao je Vilijem od Božea, ve liki majstor vitezova hrama. Piter od Sevreja, maršal, stajao je kraj njegovog u zglavlja, a behu tu i dva monaha. Žalosni izrazi njihovih lica nisu ostavljali m esta sumnji. Kad dva vitezova stigoše do njega, Bože je otvorio oči i blago podiga o glavu; pomerivši se, i nehotice je zaječao od bola. Martin ga je gledao prener ažen, ne verujući rođenim očima. Iz starčeve kože povu- kla se sva boja, a oči mu behu zakrvavljene. Martin je pogledom pre-leteo Božeovo telo, s naporom pokušav ajući da shvati šta ovo znači, a * Hospitalci su drugi naziv za malteške vitezove. Pun naziv ovog verskog reda, o snovanog u Jerusalimu u XI veku s osnovnim zadatkom da brine o obolelim hodočasnicima u Svetu zemlju, od 1961. godine glasi Suverena vojska hospitalskog reda sv . Jovana iz Jerusalima, s Rodosa i Malte. (Prim. prev.) " Kod nas je za templare uobičajen i naziv hramovnici. (Prim. prev.) Taslednji templar 9 onda je primetio strelu okićenu perima kako štrči iz porebarja. Veliki majstor je šakom obuhvatio strelu i držao je. Drugom rukom prizvao je Emaru, koji mu je p rišao, kleknuo kraj njega i obema rukama pri- hvatio njegovu. „Vreme je", progovori starac, bolnim i slabašnim glasom, ali razgo- vetno. „Idi s ada. I neka je Bog s tobom." Te reči su doprle do Martinovih ušiju. Njegova pažnja bila je usme-rena na nešto drugo, na nešto što je primetio kad je Bože otvorio usta. Jezik mu je bio pocrn eo. Kad je shvatio da je to od otrovne strele, gnev i mržnja nahrupiše Martinu u grlo. Vođa, nadmoćna ličnost koja je vladala svakim delićem života tog mladog v iteža otkad pamti za sebe - sada je bio na ivici smrti. Opazio je da Bože podiže pogled ka Sevreju i gotovo neprimetno klima glavom. Mar šal se pomeri u dno stola i podiže baršunasti pokrov, i pred njima se ukaza ukra šeni kovčežić. Nije bio širi od tri šake. Martin ga nikada pre nije video. U čud esnoj tišini gledao je kako Emar ustaje i svečano se okreće ka kovčegu, a onda p onovo gleda u Božea. Stari je uzvratilo pogled pre nego što je ponovo sklopio oči ; čulo se zloslutno škripanje kad bi uzimao vazduh. Emar ode do Sevreja i zagrli ga, onda uze kovčežić i, tek ovlaš se osvrnuvši, krenu napolje. Kad je prolazio pored Martina, kratko reče: „Dođi." Martin, oklevajući, pogleda u Božea, pa u maršala, koji mu klimnu glavom odobrav ajući. Onda pohita za Emarom i ubrzo uvide da njih dvojica ne idu neprijatelju u susret. Išli su prema obali. „Kuda ćemo?", dozva on. Emar nije zastajao. „Čeka nas Sokolov hram. Požuri." Martin stade kao ukopan. Zbunjen, nije znao šta da misli. Odlazi- m? Martin je Emaru od Vilijera poznavao petnaest godina, od smrti svoga oca, takođe vitezova, kada je Martinu bilo jedva pet godina. Otada ga je Emar čuvao, bio mu j e učitelj. Junak. Mnoge su bitke zajedno vojevali, i priličilo je - verovao je M artin - da boreći se rame uz rame i umru kad kucne poslednji čas. Ovome se, među tim, nije nadao. Ovo je ludost. Ovo je... dezerterstvo. I Emar je zastao, ali samo da bi ščepao Martina za rame i poterao ga dalje. „Brž e", zapovedi on. „Neću", uzviknu Martin, stresavši Emarovu ruku. „Hoćeš", istraja stariji vitez. 10 Rejmond Huri Martinu je pripala muka - već mu je krenulo iz stomaka; lice mu se smračilo dok se mučio da iscedi iz sebe neku reč. „Neću napustiti našu braću", reče zamuckuju ċi. „Ni sada - ni ikada!" Emar teško uzdahnu i okrenu se da vidi opsednuti grad. Vatrene su projektili u l ukovima šarali noćno nebo, pa se obrušavali naniže sa svih strana. I dalje stisk ajući kovčežić, on se okrenu i preteći se približi Martinu, tako da su im sada l ica bila tik jedno uz drugo. Martin jasno vide da su njegovom prijatelju oči pun e zatomljenih suza. „Misliš da ja želim da ih napustim?", prosikta on, glasom se kući vazduh. „Da napustim našeg majstora - u njegovom smrtnom trenu? Pa valjda

znaš da nisam takav." Martinu se sve uskomešalo u glavi. „Pa onda... zaštoV' „Ono što mi moramo učiniti mnogo je značajnije nego da ubi-jemo još nekoliko ti h besnih pasa", odgovori Emar sumorno. „To je od ključnog značaja za opstanak n ašeg reda. Od ključne je važnosti ako ne želimo da propadne i sve ono za šta smo se zalagali. Moramo da idemo. Smesta." Martin zausti da se pobuni, ali bilo je nečeg okrutnog i nepokole-bljivog u izra zu Emarovog lica. Martin odsečnim pokretom pognu glavu i - premda nerado - povin ova se, pa krenu za njim. Jedino plovilo koje je još čekalo ukotvljeno u luci bilo je Sokolov hram, ostale galiije behu otplovile pre nego što su Saraceni u prošlone-deljnom napadu odsekl i prilaz gradskoj luci. Na već pretovarenom brodu bilo je robova, braće-pomoraca i vitezova. Pitanje je sustizalo pitanje u Martinovom mozgu, ali za odgovore ni je imao vremena. Kako su se približavali pristaništu, ugledao je kapetana broda, starog mornara koga je znao po imenu Hju, a koga je - što mu je takođe bilo poz nato - veliki majstor visoko cenio. Taj je krupni čovek s palube pratio grozniča vu užurbanost na brodu. Martin je pogledom prele-teo brod od krme preko visoke k atarke do pramca, na kojem je bila isturena ukrasna glava, izvanredno živopisna rezbarija surove ptice grabljivice. Ne usporavajući korak, Emar doviknu kapetanu broda: „Voda i hrana natovareni?" „Natovareni." „Diži, onda, ruke od svega i isplovljavaj, smesta." Za nekoliko minuta brodsko stepenište je povučeno, užad odve-zana, i veslači su porinuli Sokolov hram. Nije mnogo prošlo, a nadzor-nik je viknuo nešto, i galijo ti su spustili vesla u tamnu vodu. Martin Taslednji templar 11 je gledao kako veslači mile po palubi, pa izvlače pomoćni čamac i vezuju ga uz b rod. U ritmičnom tempu gonga i stenjanja više od sto pedeset lancima vezanih ves lača, brod je postigao brzinu i napustio visoki bedem templarskog skloništa. Dok je izlazio na otvoreno more, zasuše ga strele, a snažne, cvr-čeće eksplozije bele pene uskomešaše vodu - to su sultanove strele i katapultni nišanili u galij u što je odmicala. Ubrzo je brod umakao iz njihovog dometa, i Martin ustade, gle dajući u kopno koje je nesta-jalo u daljini. Pagani su opkolili gradske grudobra ne, režeći i kežeći se posadi broda, poput kakvih životinja u kavezima. Iza njih , gorelo je kao u paklu; odjekivali su povici i krici muškaraca, žena i dece, uz neprestano dobovanje bubnjeva rata. Brod je polako postigao punu brzinu, malo i uz pomoć vetra koji je duvao s kopna . Vesla su se dizala i spuštala nalik krilima što ovlaš promiču kroz sve tamniju vodu. Daleko na horizontu nebo se pre-teći zacrnelo. Sve je bilo gotovo. Ruku još drhtavih, teškog srca, Martin od Karmoa lagano je okre-nuo leđa zemlji u kojoj je rođen i zagledao se napred, u oluju koja ih je čekala.

JEDANAESTO POGHLAVLJE Isprva niko nije primetio četvoricu konjanika dok su izranjali iz tame Central p arka. Sve oči bile su uprte ka mestu četiri kvarta dalje na jug, gde su, pod jakim ble skom bliceva i televizijskih reflektora, elegantno obu-čene poznate ličnosti i o bični smrtnici iz beskrajne kolone limuzina stupali na trotoar ispred muzeja Met ropoliten. Bio je to jedan od onih mamutskih događaja koje nijedan grad ne ume da upriliči tako dobro kao Njujork, a naročito kad se sve odi-grava u Metu. Spektakularno os vetljeno, sa svetlosnim zracima koji su šarali po crnom aprilskom nebu, to prost rano zdanje bilo je kao kakav neodoljivi svetionik u samom srcu grada, što prizi va goste da priđu asketski izvajanim stubovima neoklasične fasade, iznad kojih s e vijorio transparent s natpisom: **IZ VATIKANSKIH RIZNICA** Govorkalo se o odlaganju, pa čak i otkazivanju ovog događaja. Sem toga, noviji o baveštajni izveštaji naveli su vladu da stanje priprav-nosti zbog terorističkih pretnji podigne na narandžasti nivo. Širom zemlje, državne i lokalne vlasti pred

uzele su bezbednosne mere, a premda je Njujork bio „narandžast“ još od 11. septembra, preduzete su i dodatne mere predostrožnosti. Vojne straže postavljene su pored stanicama podzemne železnice i mostovima, dok su policajci radili u dva-naest očasovnim smenama. Procenjeno je da će ova izložba, s obzirom na temu, biti događaj visokog rizika. Uprkos svemu tome, prevladala je rešenost da se ona ipak održi - Muzejski odbor je glasanjem odlučio da se ne odustaje od prvobitnog plana. Spektakla će biti, što je samo još jedan dokaz neuništivog duha ovoga grada. 14. Rejmond Huri Mlada žena besprekorne frizure i blistavobelih zuba stajala je ledima okrenuta mize, i treći put snimala uvodno javljanje s lica mesta. Pošto je omanula i s pripremljenom i s blaziranom verzijom teksta, reporterka je sada, gledajući u oko kamere, rešila da se uozbilji. „Ne pamtim kada se u Metu poslednji put okupilo ovoliko zvezda, sigurno ne od izložbe majanske kulture pre nekoliko godina“, rekla je, kad neki debeljuškast, s redovečan čovek izade iz limuzine u pratnji visoke, koščate žene u plavoj večer njoj haljini koja joj je bila za broj manja i za generaciju neprilična njenim godinama. „A ovde su i gradonačelnik i njegova lepa supruga“, provali iz reporterke, „naša kraljevska porodica, što bi se reklo, koja, naravno, stiže uz elegantno zakašnjenje.“ Da ne izgubi onaj odmeren ton, ponovo se uozbiljila, pa dodala: „Mnogi od artefakata koji su večeras ovde izloženi nikada i nigde nisu bili izlagani ranije. Sto godina ležali su zaključani u vaticanskim podrumima i...“ U tom času pažnju joj odvuče iznenadna provala zvižduka i poklika okupljene mase. Glas joj se utiša, ona skrenu pogled s kamere, i oči joj odlutaše u pravcu u kojem se videlo neko komešanje. A tada je ugledala konjanike. Jahali su na rasnim grlima: raskošni sivci i dorati s lepršavim crnim repovima i grivama. Nisu, međutim, ti konji uznemirili masu, već ljudi na njima. Njih četvorica, koji su jahali jedan uz drugoga, na sebi su imali isto-vetne srebrnjakovne oklope. Nosili su kacige s vizirima, verižnjače i gamašne preko crnih odora i prošivenih nazuvaka. Izgledali su kao da su se upravo pojavili iz vremeplova. Da prizor bude još dramatičniji, svakom je o pojasu visio mač u kanijamama. Najupadljiviji detalj bili su dugi beli ogrtači prebačeni preko oklopa, ukrašeni krvavocrvenim krstovima. Konji su sada napredovali u laganom kasu. Masa je podivljala od uzbuđenja dok su se vitezovi približavali muzeju, gledajući i preda se, ne mareći za svu tu ciku. „Šta to naše oči vide? Izgleda da su Met i Vatikan za večeras spremili neviđena iznenađenja i, molim vas, pogledajte: zar nisu veličanstveni?“, zagrejala se reporterka, prebacivši se na dobri stari šou-biznis manir. „Poslušajte samo ovaj narod!“ Taslednji templar 15. Konji su stigli do ivičnjaka ispred muzeja, a onda se dogodilo nešto neobično. Nisu tu stali. Lagano su se okrenuli i sada su stajali licem prema muzeju. Kao jedan, jahači nežno nagnaše konje na trotoar. I dalje sporo napredujući, četiri viteza izvela su konje na popločani trg. Jedan do drugoga, svečano su počeli da se penju uz stepenište, i sada nikakve su mnje nije bilo da idu ka ulazu u muzej.

DRUGO POGLAVLJE „Mama, stvarno moram da idem“, preklinjala je Kim. Tesa Čajkin je namršteno gledala u kćerku. Njih tri - Tesa, njena majka Ajlin i Kim - tek su ušle u muzej, i Tesa se ponadala da će moći na brzinu razgledati to mnoštvo eksponata pre nego što počnu govoriti, ćaskanje i ostale neizbežne formalnosti. Ali to će sad morati da sačeka. Kim je tražila ono što svako devetogodišnjak je dete neminovno zahteva u ovakvim prilikama, a to je da, sačekavši najnepogodniji mogući trenutak, kaže kako neizostavno mora u toalet.

„Kim, daj...“ Velika dvorana vrvela je od ljudi. Tesu ni najmanje nije oduševljala vala pomisao na to da će sad morati da prode kroz toliki svet kako bi kćerku otp ratila do ženskog toaleta. Uskočila je Tesina majka, i ne potrudivši se da prikr ije zadovoljstvo koje joj situacija pri-činjava. „Ja ću je odvesti. Samo ti raz gledaj.“ A onda, sa znalačkim osmehom na licu, dodade: „Da znaš da mi je drago kad vidim kako se sve vraća, i ti si bila ista takva.“ Tesa je napravila grimasu, pa pogledala kćerku i nasmešila se, vrteći glavom. Ko bi mogao da se ljuti na to lišće sa svetlucavim ze-le-nim očima. „Vidimo se u glavnoj dvorani.“ Tesa pripreti kažiprstom devojčici. „Drži se bake . Neću da te izgubim u ovom cirkusu.“ Kim je nešto promumlala i zakolutala očima. Pre nego što se okre-nula i ušla unu tra, Tesa ih je posmatrala kako nestaju u sveopštem metežu. Ogromni muzejski foaje, Velika dvorana, već je bio pun sedokosih muškaraca i zan osnih, raskošno odevenih žena. Crne mašne i večer-nje haljine bile st(de rigueur % dok se osvrkala oko sebe, Tesa postade nelagodno svesna sopstvenog izgleda. Gr izla ju je pomisao da odudara * Franc.: Pod obavezno. (Prim. prev.) Taslednji templar 12 jer je nedovoljno elegantna, a i bojazan da će u njoj videti pripadnicu tog „in " sveta koji ju je okruživao, a koji nju uopšte nije zanimao. Tesa, međutim, nije uviđala da ono što ljudi u njoj vide nema nikakve veze s nek akvim nedostatkom elegancije njene besprekorno sašivene crne haljine, koja joj j e lepršala pet-šest centimetara iznad kolena, kao ni s nelagodom koju je uvek os ećala na ovakvim skupo-vima gde na sve strane vrcaju otrcane fraze. Ljudi su je prosto zapa-žali i - tačka. Uvek je tako bilo. A i ne može im se zameriti. Običn o bi ih prvo privukle zavodljive kovrdže što se nadnose nad tople zelene oči iz kojih zrači inteligencija. Privlačnost bi se pojačavala kad bi pri-metili to zdr avo, trideset šest godina staro telo koje se kretalo opušte-nim, mekim koracima, a vrhunac se krio u činjenici da ona sama uop-šte nije bila svesna svojih draži . Šteta što se uvek zaljubljivala u pogre-šne tipove. Čak se i udala za poslednj eg u tom prezrenja dostojnom nizu, da bi tu grešku nedavno ispravila. Produžila je do glavne prostorije. Žamor je odjekivao, odbijajući se od zidova, u potmulom huku u kome je pojedinačne reči bilo nemo-guće razabrati. Akustičnost prostora, izgleda, nije bila prioritet pri izgradnji muzeja. Do nje je, u nazna kama, dopirala neka kamerna muzika, i ona ugleda vremešni ženski gudački kvartet , sabijen u ugao, kako energično ali gotovo nečujno testeriše po svojim instrume ntima. U prolazu klimajući nasmejanim licima u masi, probila se pored uvek prisu tskog svežeg cveća Lile Volas i niše odakle je Bogorodica s detetom Andree de la Robije, u uzvišenoj, uglačanoj plavoj i beloj terakoti, nad-gledala svetinu. Već eras su Bogorodica i dete imali društvo; beše to tek jedna od mnogih likovnih pr edstava Isusa Hrista i Device Marije koje su sada ukrašavale muzej. Gotovo svi eksponati bili su izloženi u vitrinama, a i ovlaštan pogled bio je dov oljan da se ustanovi ogromna vrednost većine izloženih dela. Čak i u očima onih kojima, kao Tesi, nedostaje religijsko ubede-nje, behu to uistinu impresivna, ča k uzbudljiva dela, i dok je promi-cala pokraj velikog stepeništa, ulazeći u izlo žbenu dvoranu, srce joj je ubrzano tuklo sluteći ono što tek dolazi. Beše tu delova kitnjastog alabasterskog oltara iz Burgundije, sa živopisnim priz orima iz života svetog Martina. Raspeća je bilo na desetine, mahom od čistog zla ta, izdašno inkrustriranog dragim kame-njem; jedno od tih raspeća, krst iz dvade setog veka, bilo je sazdano od više od stotinu figura izrađenih u morževoj kljov i. Bilo je tu i bri-žljivo izrađenih statuet^ od mermera i relikvija u drvorezu; čak i bez 18 Rejmond Huri svojih izvornih sadržina, ovi kovčezi behu izvanredni primerci minu-cioznog rada srednjovekovnih majstora. Znamenita mesingana predi-kaonica u obliku orla ponos ito se uznosila uz moćni, metar i osamde-set visoki, oslikani španski uskršnji s većnjak, koji je donesen iz papi-nih privatnih odaja. Dok je razgledala razne eksponate, Tesa nikako nije mogla da oda-gna tupi bol ra zočaranja. Za sve godine provedene na terenu, nije ni sanjala da bi mogla pronać

i predmete takvog kvaliteta. Istina, behu to dobre godine, godine izazova, i svi su se napori do izvesne mere i isplatili. U tom razdoblju pružila joj se prilika da proputuje svet i upozna se s različitim opčinjavajućim kulturama. Neki od rečenih predmeta koje je iskopala bili su sada izloženi u nekoliko muzeja razbacani širom planete, ali ništa što je pronašla nije bilo dovoljno vredno da bi ulazilo, recimo, Saklerovo krilo egipatske umetnosti, ili Rokfelerovo krilo primativne umetnosti. Možda bih i uspela... Možda, da sam duže izdržala. Odagnala je tu misao. Znala je da je taj deo života sada za njom, i da će tako i ostati u dalekoj budućnosti. Moraće se zadovoljiti uživanjem u tim čudesnim odblescima prošlosti, viđenim s dalekog, pasivnog stanovišta zahvalnog posmatrača. A ti odblesci zaista behu čudesni. Organizovanje ove izložbe bio je uistinu genijalan potez uprave Meta, jer maltene nijedan od ovih artefakata, pristiglih iz Rima, nikada ranije nije izlagan. Nije tu, međutim, bilo samo blistavog zlata i svetlucavih dragulja. U vitrini pred kojom je sada zastala nalazio se neki, po svemu svetovan predmet. Bila je to neka vrsta mehaničke naprave, velika otprilike kao stare pisane mašine, izgledom nalik kutiji i načinjena od bakra. Na gornjoj površini imala je mnoštvo dugmadi, kao i zupčanike za zaključavanje i ručice što štrče sa strane. Taj predmet je sred sveg tog izobilja izgledao nekako neumesno. Tessa skloni kosu s lica kad se našla da pogleda izbliza. Tamo se našla za katalog kad se, iznad njenog zamućenog odraza u staklu vitrine, pomoli još neko, ko je sad stajao iza nje. „Ako još tražiš Sveti gral, moraću da te razočaram. Nema ga ovde“, obrati joj se hrapav glas. I premda su godine prošle otkad je taj glas poslednji put čula, prepoznala ga je i pre nego što se okrenula. „Klajve...“ Okrenula se i ugledala bivšeg kolegu. „Kako si, čoveče? Odlično izgledaš.“ To i nije baš odgovaralo istini; mada je tek zagazio u pedesetu, Klajv Edmondson je izgledao kao pravi starac. „Hvala. A ti?“ Tessa slednji templar 19. „Dobro je“, klimnu ona glavom. „Pa, kako ide ovih dana biznis s pljačkanjem grobova?“ Edmondson joj pokaza nadlanice. „Ubiće me računi za manikir. Sem toga, sve je po starom. Doslovce“, reče on, pa se zakikota. „Čuo sam da sad radiš na Manukijan u.“ „Da.“ „O, super je“, reče mu Tessa. Ni to nije bila istina. Prelazak na ugledni Institut Manukijan za nju je bio veliki korak, ali s obzirom na trenutnu situaciju na radnom mestu, pitala se da li je to bio pravi potez. Ali takve stvari čovek zadržava za sebe, naročito u začeđujućem svetlu arheologije, gde svaki čas neko može da ti zarije nož u leđa. Tražeći neko neutralno rešenje, ona reče: „Znaš, ljudi mi stvarno nedostajete.“ Tanušan osmeh na njegovom licu nagoveštavao je da na ovo neće nasesti. „I ne pokušavaš bogzna šta. Do naslovnih strana još nismo dogurali.“ „Nije u tome stvar, nego...“ Okrenula se, preletevši pogledom more ekspanata. „Bilo šta od ovoga bilo bi sjajno. Bilo šta.“ Pogledala ga je, najednom nekako mehanholično. „Kako to da nikada nismo našli ništa ovako dobro?“ „E! Ja i dalje živim u nadi. Ti si ta koja je trampila kamile za radni sto“, na šali se on. „Da ne pominjem muve, pesak, vrućinu, hranu, ako se ono hranom može nazvati...“ „O, mili bože, hrana“, nasmeja se Tessa. „Kad se toga setim, i nisam baš sigurna da mi sve to stvarno nedostaje.“ „Znaš da uvek možeš da se vratiš.“ Ona uzdrhta. O tome je često razmišljala. „Ne bih rekla da ću se vraćati. Neko vreme svakako ne.“ Na Edmondsonovom licu pojavi se suzdržan osmeh. „Mi ćemo ti, samo da znaš, čuvati tvoje ime“, reče on, ali u njegovom glasu nije bilo mnogo nade. On da se neprijatna tišina spusti među njih. „Slušaj“, dodade on, „montirali su bar

tamo, u Egipatskoj sobi, a sudeći po izgledu, našli su nekog ko ume da smučka p ristojan kok-tel. Hajde da te častim." „Samo ti izvoli, videćemo se kasnije", reče ona. „Cekam Kim i mamu." „One su ovde?" >„Da." 20 Rejmond Huri On podiže ruke. „Oho! Tri generacije Čajkinovih - to mora da je zanimljivo videti i." „Na vreme sam te upozorila." „Primljeno k znanju", reče Edmondson klimnuvši glavom, pa uroni u gužvu. „Videće mo se kasnije. Nemoj da mi se izgubiš." A napolju, vazduh na trgu bio je pun elektriciteta. Kamerman se laktao ne bi li zauzeo dobro mesto, dok su tapšanje i uzvici oduševlje-nja ushićene mase zagušil i reporterokino nastojanje da nastavi izvešta-vanje. Buka je postala još nesnosni ja kad je svetina primetila da neki onizak, nabijen čovek u smeđoj uniformi obez beđenja odlazi s mesta na kojem je stajao i žurno se približava konjanicima, koj i su napredovali ka ulazu u muzej. Krajičkom oka kamerman je opazio da se nešto ne odvija kako bi trebalo. Po redar ovom odsečnom koraku i govoru tela jasno se moglo zaključiti da je na delu izves no razmimoilaženje stavova. Redar je podigao obe ruke, zaustavljajući uljeze, pa stao pred konje, preprečivš i im put. Vitezovi su zauzdali konje, koji su frktali i toptali kopitima u mestu ; očito im nije prijalo da stoje na tim stepe-nicama. Činilo se da je rasprava u toku. Pri čemu, kako je kamerman zapa-zio, u toj rasp ravi učestvuje samo jedna strana, pošto konjanici nisu reagovali na redarovo pri govaranje, ili barem ne tako da se to odatle moglo videti. A onda je jedan konjanik, najzad, učinio nešto. Lagano, naglašeno teatralno, vitez koji je bio najbliže redaru, pravi medved od čoveka, izvadio je mač iz korica i podigao ga visoko iznad glave, na šta sa svih strana zasvetleše blicevi i zagrme još jači aplauz. Držao je tako mač obema rukama, jednako gledajući preda se. Nepokolebljivo. Iako je jednim okom gledao kroz objektiv, kamerman je drugim okom uspevao da vid i i ponešto sa strane, i najednom je postao sve-stan da se tu još nešto događa. Žurno je zumirao redarovo lice. Kakav je to pogled? Neprijatno mu je? Preneražen ost? A onda mu postade jasno šta je to. Strah. Svetina se sad raspomamila, razuzdano je aplaudirala i klicala. Instinktivno, ka merman je proširio kadar da uhvati i konjanika. Taslednji templar 21 I upravo u tom času, vitez neočekivano spusti mač, brzo napravivši luk, a secivo zastrašujuce blesnu pod vestačkim osvetljenjem pre nego što će zakačiti redara odmah ispod uha, s takvom silinom i brzinom da mu je iz prve probio meso, hrskav icu i kost. Posmatrači ispustiše zvučan, jednoglasan uzdah, koji se preli u prodorne krike š to su odjekivali u noći. Najglasniji je bio vrisak one reporterke, koja je zgrab ila kamermana za ruku, pa je slika uzdrhtala pre nego što ju je on odgurnuo u st ranu i nastavio da snima. Redarova glava je pala, jezivo odskakujući niz muzejske stepe-nice. Za sobom je ostavljala kašast crveni trag. Čitava je, činilo se, večnost prošla pre nego što se njegovo obezglavljeno telo stropoštalo postrance; kako se skljkalo, iz njeg a briznu mali gejzir krvi. Tinejdžeri su vrištali, posrtali i padali u paničnom pokušaju da pobegnu s lica mesta, dok su oni drugi, koji su bili pozadi, ne zna-jući šta se tačno događa, a li svesni da je nešto krupno na delu, gurali napred. Za nekoliko sekundi začu se užasan ropac, vazduh je odzva-njao od vriske, razlegali su se krici bola i stra ha. Ostala tri konja toptala su kopitima, šetkajući postrance po stepe-nicama. Onda

jedan vitez povika: „Napred, napred, napred!“ Onaj što je ubio redara potera konja napred, ustremivši se ka širom otvorenim vr atima muzeja. Jurnuše i ostali, prateći ga u stopu.

JEDANAESTO POGLAVLJE Tesa je čula krike koji su dopirali spolja i ubrzo shvatila da je nešto pošlo ga dno naopako. Okrenula se taman na vreme da ugleda prvog konja kako uleće kroz vr ata, razbijajući staklo i raznoseći drvenari-ju u paramparčad. U Velikoj dvorani zavladao je kaos. Taj uglađeni, nalickani, besprekorni skup pretvorio se u neka kav pračopor koji se rasipa na sve strane - muškarci i žene su vrišteći bežali s puta nadi-ručim konjima. Trojica konjanika razjareno su se probijali kroz svetinu, mačevima lomeći vitrin e s eksponatima, gazeći po srči, komadićima drvenarije i oštećenim i uništenim e ksonatima. Tesu su u stranu gurnule horde posetilaca koje su očajnički poku-šavale da utekn u kroz vrata i domognu se ulice. Zverala je po dvo-rani. Kim - mama - gde li su? Gledala je oko sebe, ali njih nigde nije bilo. Negde s kraja, zdesna, konji su zastali i okrenuli se, i dalje uni-štavajući eksponate. Bacali su posetioce što na zastakljene plakare, što na zidove, i njihovi bolni jecaji i krici odjekivali su prostranom odajom. Tesa je načas ugledala Klajva Edmondsona - i on se zateka o među njima - baš u trenutku kad ga je jedan konj, naglo se okrenuvši, žestoko odbacio u stranu. Konji su frktali, vlažnih nozdrva, pena im se cedila s đemova u ustima. Jahači s u se svaki čas saginjali i uzimali svetlucave predmete iz porazbijanih vitrina, pa ih trpali u vreće prikačene na sedla. Policija je htela da uđe, ali to je bil o neizvodljivo; policajci su bili nemoćni jer se na vrata sjatila užasnuta rulja koja je htela napolje. Jedan konj se ritnuo, sapima odgurnuvši statuu Bogorodice koja se razbila o pod. Onda su kopita nagazila kip, zdrobivši Bogorodi-čine ruke sklopljene u molitvi. Prelepu tapiseriju koju su posetioci u bekstvu strgli sa zida, sada su gazili i ljudi i životinje. Hiljade mar-ljivo izvedenih bodova - rasparane u nekoliko se kundi. Srušila se i vitrina s eksponatom, belo-zlatna biskupska kapa izletela je kroz Taslednji templar 23 slomljeno staklo, da bi završila pod nogama razjarene gomile. Ode-žda koja je iš la uz kapu izdigla se načas u vazduh, nalik čarobnom ćilimu, dok i nju nisu izga zili. Bežeći s puta konjima, Tesa pogleda niz hodnik gde je, negde na pola puta, ugled ala četvrtog konjanika i, iza njega, na sasvim drugom kraju hodnika, još ljudi k oji su tražili pribežište u drugim delovima muzeja. Pogledom je tražila mamu i k ćerku. Gde li su? Da li su dobro? Napela se da razabere njihova lica u zamagljen oj masi, ali od njih i dalje ni traga ni glasa. Začuvši glasnu komandu, Tesa se okrenu i vide kako su policajci konačno uspeli d a se probiju kroz gomilu koja je bežala. S oružjem na gotovs, nadglasavajući rop ac, opkoljavali su jednog od trojice konja-nika koji je ispod odežde izvukao nek o malo ali opako oružje. Tesa se, sledeći instinkt, bacila na pod i pokrila glav u, ali ne pre nego što je videla kako taj čovek ispaljuje rafal, rešetajući po c eloj dvorani. Dese-tak ljudi je palo, uključujući i sve policajce, a slomljeno s taklo i poraz-bijane vitrine sada behu poprskane krvlju. Još zgrčena na podu, dok joj je srce tuklo kao da će iskočiti iz grudi, i dok je pokušavala da se primiri uprkos tome što je sve u njoj vrištalo da beži, Tesa v ide kako još dvojica konjanika mašu auto-matskim oružjem istim kao ono koje je n osio njihov sabrat. Meci su se odbijali od muzejskih zidova, raspirujući opštu g alamu i paniku. Jedan konj je nenadano krenuo unazad, i jahačeve ruke su zamlata -rale u vazduhu, a iz oružja koje je držao kiša metaka polete ka zidu i plafonu, potpuno razbivši ukrasni venac od maltera, čiji se komadići poput pljuska obruš iše na glave zaleglah posetilaca, koji su vrištali. Rizikujući, Tesa je provirila iza vitrine, u magnovenju birajući put kojim bi ut ekla. Ugledavši zdesna vrata koja vode u drugu galeriju -od njih su je delila tr i reda eksponata - Tesa natera noge na pokret i jurnu ka izlazu.

Upravo je stigla do drugog reda eksponata kad ugleda četvrtog viteza kako jaše pravo ka njoj. Sagnula se, povremeno ga gledajući kako se uzdiže u sedlu iznad ređova još neoštećenih vitrina, očigledno nimalo zainteresovan a ni zabrinut zbog pogroma kojim behu zaoku-pljena trojica njegovih drugova. Gotovo je osetila dah njegovog konja koji je frknuo kad ga je vitez naglo zauzdao - nalazio se na manje od dva metra od nje. Tesa se sva zgrčila, skupivši se iznad eksponata od kojeg joj je zavisio život. Sve bi u tom času dala da joj se stiša srce, koje je tuklo kao ludo. Pogled joj 19 Rejmond Huri odluta naviše, i ona opazi viteza, čiji su se odrazi videli u staklu oko nje, si i onog u onoj verižnjači, zaogrnutog belim plaštom, kako se usred-sredio na jednu vitrinu. Upravo je pred tom vitrinom Tesa zastala kad joj je Klajv Edmond-son prišao. Tesa je u nemom užasu gledala kako vitez vadi mač, podiže ga i sjuruje u vitrinu, razbivši je u paramparčad, tako da su se komadići srca razleteli po patosu oko nje. A onda, vrativši mač u kanije, nađe se u sedlu i uze onu čudnu kutiju, ska lameriju sačinjenu od dugmadi, zupčanika i poluga, pa je zadržala načas u ruci. Tesa je jedva dolazila do daha, a opet je - uprkos razumu i nagonu za samoodržanje, za koje je verovala da su joj svojstveni - očajnički žudela da vidi šta se dešava. Ne mogavši da odoli porivu, nagnula se i provirila iza vitrine. Covek je kratko posmatrao napravu, reklo bi se - s dubokim poštovanjem, a onda je izgovorio nekoliko reči, kao za sebe. ' „Veritas vos libera. j." - Tesa je zurila kao omdijana ovim, očito intimnim obredom, kad novi rafal i nju i viteza trgnu iz sna. On okrenu konja i, na tren, njegove se oči, premda zasenčene vizirima na kacigi, susretoše s Tesinim. Dok je čučala tu, srce prestade da joj kuca, kao da se jedinom zasvagda sledilo. A onda konj krenu na nju, pravo na nju... ..pa prode pored nje, i dok je prolazio, ona začu kako taj čovek dovikuje ostalim konjanicima: „Idemo!" Tesa ustade i ugleda krupnog konjanika koji je započeo pucnjavu kako sateruje grupu ljudi u ćošak kraj glavnog stepeništa. Prepoznala je njujorškog nadbiskupa a ali i gradonačelnika i njegovu ženu. Voda vitezova klimnuo je glavom, i onaj kome rupni je nagnao konja usred tog klupka smetenih posetilaca, pa dohvati ženu koja se opirala i podiže je na konja. Cev puške prislonio joj je uz glavu, i ona se smirila, usta otvorenih u nemuštom krik. Bespomoćna, gnevna i uplašena, Tesa je posmatrala četvoricu konjanika dok su gra bili prema izlazu. Vodeći vitez, jedini koji nije imao vatreno oružje, bio je i jedini - primetila je Tesa - kome bisage nisu bile pune. I dok su konjanici jezdili ili kroz muzejske galerije, Tesa se pridigla i potrčala kroz razvaline da pronađe majku i kćerkicu. Taslednji templar 25 Vitezovi su izjurili kroz ulazna vrata muzeja i izbili na svetlost televizijskih reflektora. Uprkos jecajima preplašenih i ječanju povredjenih, najednom se sve znatno stišalo, i odnekud dopreše povici; behu to muški glasovi, mahom policajaca, a tu i tamo se neka reč mogla i razaznati: „...ne pucaj!... talac!... nemoj da pucaš!" A onda se četvorica konjanika sjuriše niz stepenice i odjezdiše avenijom, pri čemu je vitez s taocem, predostrožnosti radi, jahao na začelju. Pokreti su im bili žustri ali ne i užurbani, prezrivi spram sve bližih policijskih sirena koje su se prolamale u noći, da bi kroz neko-liko časaka nestali tamo otkuda su i došli, u uzvitlanoj tmini Central parka. JEDANAESTO POGLAVLJE Na obodu muzejskog stepeništa stajao je Šon Rajli, držeći se izvan pojasa označe nog žuto-crnom trakom kojom se ograđuje mesto zločina. Dok je gledao crtež na tlu, na mestu gde je ležalo obezglavljeno telo, prolazio je rukom kroz kratku smeđu kosu. Pogled mu je odlutao naniže, prateći trag krvavih mrlja do belega velike čine košarkaške lopte, kojim je bila označena pozicija glave. Prišao je Nik Aparo i virnuo preko ramena svog partnera. Okruglog lica, već pro

ćelav i deset godina stariji od Rajlijevih trideset osam, bio je prosečne visine, prosečno građen, prosečnog izgleda. Još razgovarate s njim, a već ste zaboravili ili kako izgleda - korisna osobina za jednog agenta, kvalitet na koji se on s velikim uspehom oslanjao svih tih godina otkad ga Rajli poznaje. Kao i Rajli, nosi o je komotnu teget vetrovku preko odela boje ćumura s krupnim belim slovima FBI odštampanim na leđima. U ovom času usta su mu se iskrivila od gađenja. „Mislim da se veštak neće mnogo namučiti da ustanovi šta je s ovim bilo“ primeti on. Rajli klimnu glavom. Nije bio u stanju da skinje pogled s označenog mesta gde je ležala glava, odakle je sada tekao potok tamne krvi. Zašto, pitao se, kada te u pucaju ili na smrt izbodu, ta smrt ne izgleda tako strašna kao kad ti otvikare glavu? Dosetio se da je u pojedinim delovima sveta i danas obezglavljivanje zvaničan metod izvršenja smrtne kazne. I to u onim delovima sveta koji su iznedrili mnoge teroriste zbog čijih je namera ova zemlja sada u stanju povišene pripravnosti; praćenje tih terorista oduzelo mu je sve dane i mnoge noći. Okrenuo se Aparu. „Šta se priča o gradonačelnikovoj ženi?“ Znao je da su je, bez trunke ceremonijalnosti, ostavili usred parka, sa sve konjima. „Samo je potresena“, odgovori Aparu. „Više modrica na egu nego na dupetu.“ Taslednji templar 27 „Sva sreća te se približavaju izbori. Šteta bi bila da tolike modrice nečemu ne posluže.“ Rajli se osvrnuo oko sebe, još se prilagodavajući šokantnom događaju koji se na tom mestu odigrao. „Još nema vesti s blokiranih puteva?“ Putevi su blokirani u krugu od deset kvartova, kao i svi mostovi i tuneli što vode na Menhetn. „Jok. Ovi momci su znali šta rade. Nisu čekali taksi.“ Rajli klimnu glavom. Profesionalci. Dobro organizovani. Sjajno. A kao da danas i amateri ne mogu da naprave silnu štetu. Dovoljno je bilo uzeti nekoliko časova letenja ili nabaviti kamion pun veštačkog dubriva, plus samoubilačka, psihotička struktura ličnosti - a ovih dana se i nije oskudevalo u svemu tome. Čutke je posmatrao opustošeno poprište. U njemu je raslo osećanje frustriranosti i gneva. Oduvek ga je čudila nasumičnost tih smrtonosnih činova ludila i njihova izluđujuća odlika da sve zateknu nespremno. Pa ipak, nešto je u vezi s ovim konkretnim mestom zločina izgledalo neobično - čak zbunjujuće. Uvideo je da, stojeći tu, oseća neku čudnu ravnodušnost. Sve mu je to izgledalo tako neovdahnuto, naročito posle mračnih, potencijalno katastrofalnih scenarija u koje su on i njegove kolege pokušavali da proniknu poslednjih nekoliko godina. Učinilo mu se kao da je otišao u cirkus, ali ne ulazi u glavni šator jer mu je pažnju odvušla neka sporedna predstava s cirkuskim nakazama. A opet, uznemiravalo ga je, pa i nerviralo saznanje da oseća i nekakvu zahvalnost zbog toga. Kao specijalni agent zadužen za komandovanje u Terenskoj službi Jedinice za unutrašnji terorizam, posumnjao je da se napad odigrao u njegovom sektoru već onog časa kad je primio poziv. Čekao ga je iznurujući posao koordinacije rada na desetina agenata i policajaca, kao i analitičara, laboratorijskih tehničara, psihologa, fotografa i raznih drugih, a bezbroj ih ima. To je posao kojim je Rajli od uvek želeo da se bavi. I oduvek je osećao da bi u taj posao mogao da unese nešto novo, drugačije. Da se to pročuje. I tako će i biti. To se osećanje kristalisalo u njemu za dugih godina provedenih u Bogorodičinoj pravnoj školi. Slutio je da je mnogo toga naopako u 28. Rejmond Huriovom svetu - očeva smrt kad je Rajliju bilo tek deset godina bila je bolan dokaz - i želeo je da učini sve kako bi ovaj svet postao bolji, bar za druge ljude ako ne za njega. Tom osećanju više nije mogao umaći od onoga dana kada je, radeći na dokumentu u vezi s nekim rasnim zločinom, prisustvovao skupu belih rasista u Ter Otu*. Taj je događaj duboko uticao na Rajlija. Osećao je da je svojim očima video zlo, i u njemu se javila preka potreba da to zlo što bolje razume, ukoliko

želi da doprinese borbi protiv njega. Prvi plan mu nije uspeo kako se nadao. U navali mladalačkog ide-alizma, odlučio je da postane vojni pilot. Sama pomisao na to kako će doprineti da se svet očisti od zla tako što će sesti u kokpit srebr-nog mačora* činila mu se savršenom. S rećom, ispostavilo se da voj-ska traži upravo takve regrute. Nažalost, imali su nešto drugo na umu. Već su u svojim redovima imali više nego dovoljno potencijal nih top-ganovaca, a sada su im bili potrebni - advokati. Regruti su dali sve od sebe kako bi ga ubedili da se pridruži Opštoj sudijsko-advokatskoj službi, i Raj li je neko vreme koketirao s tom idejom, da bi naposljetku procenio kako to ipak nije za njega, pa se usredsredio na polaganje pravosudnog ispita u Indijani. Drugi put - ali sada zauvek - njegov život promeniće pravac posle slučajnog susreta u prodavnici polovnih knjiga. Tu je upoznao jednog penzionisanog agenta Federalnog istražnog biroa koji je s najvećim zadovoljstvom razgovarao s njim o Biro u i bodrio ga da konkuriše, što je Rajli i učinio, nedugo pošto je položio ispit. Majka mu i nije bila bogzna koliko oduševljena što će njen sin sedam godina pr ovesti u koledžu da bi završio kao, kako je to ona govorila, „vajni žaca“, ali je Rajli znao da je to prava stvar za njega. Posle jedva godinu dana pripravnčkog staža u čikaškoj kancelariji, dok je radi o na slučajevima oružanih pljački i trgovine drogom, dvadeset šestog februara 1993. sve se promenilo. Toga dana bomba je eksplodirala na parkingu Svetskog trgovinskog centra, usmrтивši šest i ranivši više od hiljadu ljudi. Organizatori su zapravo planirali da jednu kulu sruše na drugu, pri čemu bi u isto vreme došlo do ispuštanja oblaka s gasovitim cijanidom. Samo su ih finansijska ograničenja sprečila da uspeju u svom naumu; prosto im je ponestalo Franc.: Terre Haute, ili Visoka Zemlja, gradić u američkoj saveznoj državi Indijani. (Prim. prev.) Engl.: Tomcat - popularni naziv za vrstu borbene letelice. (Prim. prev.) Taslednji templar 29 novca. Nisu imali dovoljno kanistera za gas neophodan za spravljanje te bombe koja je inače, sem što je bila previše slaba da ispuni svoju opaku namenu, bila montirana uz pogrešan stub, koji nije bio od kritičnog značaja za stabilnost strukture. Iako taj napad nije uspeo, bio je, u svakom slučaju, ozbiljno upozorenje. Tada je postalo jasno da i mala grupa neobučениh terorista niskog ranga, oslanjajući se na veoma tanku novčanu potporu i resurse, može da izazove ogromnu štetu. Oba veštajne agencije žurno su tragale za izvorima njihovih sredstava, kako bi predu predile nove pretnje. I tako se, manje od godinu dana pošto se priključio FBI-ju, Rajli obreo u njujorškoj terenskoj službi Biroa. Ta služba je odavno bila na glasu kao najgore mesto gde čovek može da radi, kako zbog visoke cene stanovanja i problema u saobraćaju, tako i zbog činjenice da je čovek morao živeti podalje od srca grada ako je želeo da obitava u prostoru iole većem od obične ostave. Ali, s obzirom na to da je u gradu uvek bilo više akcije nego bilo gde drugde u zemlji, o tom radnom mestu sanjali su mnogi novi i naivni specijalni agenti. A Rajli je bio baš takav kad mu je dodeljen posao u gradu. Sada više nije bio ni nov ni naivan. Dok se osvrtao oko sebe, postao je svestan da će kaos koji ga u tom času okružuje upravljati njegovim životom u doglednoj budućnosti. Opomenuo je sebe da ujutro nazove oca Braga i saopšti mu kako neće moći da održi trening softbola. Bilo mu je žao zbog toga, i mrzeo je što će razočarati klince; samo su te nedelje prove dene u parku bile ono malo parče teritorije na kojem je njegovom poslu bio zabranjen pristup. Verovatno će, istina, i ove nedelje biti u parku, ali iz nekih drugih, manje dragih pobuda. „Hoćeš da pogledaš unutra?“, upita Aparo. „Da“, reče Rajli slegnuvši ramenima, pa još jednom prelete pogledom oko sebe, preko tog nadrealnog prizora. JEDANAESTO POGLAVLJE Dok su oni i Aparo pažljivo koračali preko rasutog šteta, Rajli je sagledavao obim razaranja unutar mesta.

Relikvije koje nemaju cenu ležale su razbacane na sve strane, većina je bila do te mere oštećena da o popravci više nije bilo govora. Tu nije bilo žuto-crne tra ke. Celo zdanje bilo je poprište zločina. Pod muzejske Velike dvorane pretvorio se u ružnu mrtvu prirodu: parčad mermera, komadići stakla, krvave mrlje, i sve s u to inspektori morali da pročešljaju. Bilo koja od tih krhotina mogla je da ukaže na neki trag; pa opet, sve to skupa moglo je biti apsolutno beskorisno. Nakratko osmotrivši kako se desetak inspektora odevenih u belo sistematski probi ja kroz šut, ovom prilikom u društvu agenata ERT-a - Tima za analizu dokaza* pri FBI-ju - Rajli je u sebi proveravao saznanja kojima u tom času raspolažu. Četv orica konjanika. Pet leševa. Od toga tri policajca, jedan redar i jedan civil. Još četvorica policajaca i više od deset civila s ranama od metaka, od toga dvoje u kritičnom stanju. Nekoliko desetina s povredama od stakla koje je letelo na s ve strane i dvostruko toliko ugruvanih i u modricama. I, povr h svega, toliko nji h s pretrpljenim traumama da će oni iz psihološkog savetovaništa mesecima imati pune ruke posla. Na drugom kraju hodnika pomoćnik direktora Tom Dženson raz-govarao je s izrazito mršavim kapetanom detektiva iz Devetnaeste policijske oblasti. Raspravljali su o tome ko je nadležan za ovaj slu-čaj, i to je zaista bila sporna tačka. Povezan ost s Vatikanom i uoč-ljiva mogućnost da su u događaj bili uključeni teroristi, ukazivala je na to da će vodenje ovog slučaja u najkraćem roku biti prebačeno s njujorške policije na FBI. Caka je bila u tome što je, nekoliko godina ranije, i zmeđu dve organizacije postignut dogovor. Kad dođe do hapšenja, u očima javnost i njujorška policija preuzeće zasluge za hvatanje Engl.: Evidence Response Team. (Prim. prev.) / Taslednji templar 31 počinitelaca, bez obzira na to ko je stvarno zaslužan. FBI će svoju por-ciju lovor ika zaslužiti tek kad slučaj dospe pred sud, navodno zbog doprinosa u procesu do nošenja konačne presude. Lične sujete su, međutim, često ugrožavale saradnju, št o je - po svemu sudeći - i te večeri bio slučaj. Aparo je pozvao čoveka koga Rajli nije poznavao i predstavio ga kao detektiva St iva Bučinskog. „Stiv će nam rado pomoći dok se ne završi ovo takmičenje u veli-čini đoka", reče Aparo, glavom pokazavši ka mestu gde su se prepirali njihovi pretpostavljeni. „Samo mi kažite šta vam je potrebno", reče Bučinski. „I meni je, isto kao i vam a, stalo da pritegnemo tu đubrad što je ovo napra-vila." Dobro za početak, pomisli Rajli blagonaklono, osmehujući se pro-stodušnom polica jcu. „Oči i uši na ulicama. To nam je u ovom času potrebno", reče on. „Vi imate ljudstvo i mrežu doušnika." „Već su svi u akciji. Pozajmiću još nekoliko ljudi iz policije Cen-tral parka, t o ne bi trebalo da bude problem", obeća Bučinski. Oblast susedna Devetnaestoj bi la je oblast Central parka; policajci na konjima tu su svakoga dana bili u patro lama. Rajli se načas upitao ne postoji li tu, možda, neka tajna veza, i zacrtao je u glavi da će to kasnije pro-veriti. „Mogli bismo i da nademo još nekoliko njih za saslušanja", reče Rajli policajcu. „Da, svedoka ima preko glave", dodade Aparo, pa pokaza uz Veliko stepenište. Kan celarije gore na spratu sada su većinom bile pretvorene u prostorije za obradu s vedoka. Rajli podiže pogled i ugleda agenticu Ameliju Gejns kako s gale-rije silazi niz stepenice. Dženson je tu markantnu, ambicioznu riđo-kosu zadužio za intervjuisan je svedoka, što je i imalo smisla, pošto su svi voleli da razgovaraju s Amelijom Gejns. Za njom je išla neka pla-vuša koja je u rukama nosila malu repliku same sebe. To joj je kćerka, zaključi Rajli. Činilo se da devojčica spava čvrstim sno m. Rajli ponovo pogleda u lice te plavuše. Obično bi u blizini Ameli-jine zamamne p ojave sve druge žene pale u zasenak. Ova nije. Čak i u takvom stanju, bilo je u njoj nečeg prosto hipnotičkog. Pogledi im se na kratko susretoše pre nego što žena ponovo pogleda u lom pod nogama. Ko god bila,

videlo se da je ozbiljno potresena. 32 Rejmond Huri Rajli ju je posmatrao dok je koračala prema vratima, s primetnom mučninom biraj ući put preko šuta. Odmah za njom išla je još jedna žena, starija, ali s izvesno fizičkom sličnošću. Zajedno su izašle iz muzeja. Rajli se okrenuo, ponovo se usredsređujući na posao. „Prva saslušanja obično su čisto gubljenje vremena, ali moramo to da obavimo i razgovaramo sa svima. Luksu z bi bio da to preskočimo.“ „U ovom slučaju to je i veće gubljenje vremena nego obično. Sve je snimljeno na traci.“ Bučinski pokaza na jednu, a onda i na drugu video kameru u sklopu muzejskog bezbednosnog sistema. „A da i ne pominjemo snimke koje su napolju napravile TV ekipe.“ Rajli je iz iskustva znao da ta visoka tehnologija može lepo da pomogne kod visokotehnoških zločina, ali da od nje nema vajde kod niskotehnoških jahača u se dlima. „Sjajno“, reče on klimnuvši glavom. „Idem po kokice.“

JEDANAESTO POGLAVLJE

Sedeći za prostranim stolom od mahagonija, kardinal Mauro Brunjone pogledom je preletao po prostoriji s visokom tavanicom koja se nalazila nedaleko od samog srca Vatikana, proučavajući svoju sabraču kardinale. Premda je, kao jedini kardinal-biskup na tom skupu, Brunjone po rangu bio iznad ostalih, namerno je izbegavao da sedi u čelu stola. Voleo je da sačuva privid demokratije, iako je znao da će se svi prikloniti njegovoj volji. Znao je to i prihvatao je takvo stanje, ne s ponosom, već iz pragmatičnih pobuda. Ovakvi komiteti, ako nemaju vođu, nikada ništa ne postižu. U zlosrećnoj situaciji u kojoj su se sada našli, međutim, nije bilo potrebe ni za vođstvom ni za komitetima. Bilo je to nešto s čim će Brunjone sam morati da se izbori. Toliko mu je bilo jasno od samoga časa kad je odgledao u vestima video snimak koji je obišao ceo svet. Pogled mu se, na kraju, zadržao na kardinalu Paskalu Rijenciju. Mada je bio najmlađi među njima i tek kardinal-đakon, Rijenci je za Brunjonea bio čovek od najvišeg poverenja. Kao i ostali za tim stolom, Rijenci je čutao, zaokupljen izveštajem koji je ležao pred njim. A onda je podigao pogled i video da ga Brunjone posmatra. Bled i ozbiljan kao i uvek, mladić se istog časa blago nakašlja. „Kako je ovako nešto moglo da se desi?“, upita neko. „I to u srcu grada Njujorka? U muzeju Metropolitena...“ Čovek je vrteo glavom u neverici. Ova budala kao da živi u nekom drugom svetu, pomisli Brunjone. Pa sve se može dogoditi u Njujorku. Ne dokazuje li to razaranje Svet-skog trgovinskog centra? „Bar nadbiskup nije povređen“, sumorno izjavi drugi kardinal. „Izgleda da su razbojnici pobjegli. Ovi još ne znaju ko stoji iza te... gnusobe?“ začu se neki treći glas. „To je zemlja kriminalaca. Ludaka nadahnutih amoralnim televizijskim programima i sadističkim video igrama“, uključio se sledeći. >>U njihovim zatvorima već go dinama nema mesta.“ „Ali zašto su se tako obukli? S crvenim krstovima na belim odorama... Prerušili su se u templare?“, upita kardinal koji je bio prvi progovorio. To je to, pomisli Brunjone. To ga je uznemirilo. Zašto li su, uistinu, počinili bili obučeni kao vitezovi i templari? Postoji li mogućnost da su razbojnici prosto tražili neke kostime, pa su dohvatili prvo što im je palo pod ruku? Ili je odežda četvorice jahača imala dublje, možda još više uznemirujuće značenje? „Šta je to šifarnik s multiprenosnim rotorom?“ Brunjone se sad usredsredio. Pitanje je postavio najstariji prisutni kardinal. „Šifarnik s multi...?“, upita Brunjone. Starac je, onako kratkovid, piljio u dokument koji je kružio oko stola. „Ekspozit 129“, pročitao stari. „Šesnaesti vek. Šifarnik s multi-prenosnim rotorom. Referentni broj VNS 1098.“ Nikad čuo. Šta je to? Brunjone se napravi kao da proučava dokument koji je držao u rukama, kopiju pisma stiglog elektronskom poštom, s provizornom listom predmeta ukradenih u tom prepadu. I opet je uzdrhtao - beše to ista drhtavica koju je osetio prvi put kad je

primetio da je i ta stvar na listi. S lica mu se, međutim, ništa nije moglo pročitati. Ne podižući glavu, on hitro prelete pogledom preko stola. Niko nije reagovao. A što bi reagovali? Daleko je ovo od svačijeg znanja. Odgurnuvši papir u stranu, zavalio se u stolici. „Šta god to bilo“, reče ravnim glasom, „ti gangsteri su ga uzeli.“ Okrznuvši pogledom Rijencija, blago nagnu glavu. „Možda biste vi preuzeli na sebe da nas redovno o svemu izveštavate. Stupi te u vezu s policijom i zamolite da nas informišu o toku istrage.“ „Treba da zovem FBI“, ispravi Rijenci, „ne policiju.“ Brunjone podiže obrvu. ^ Američka vlada je ovo veoma ozbiljno shvatila“, potvrdi Rijenci. „Tako i treba“, lanu najstariji kardinal s druge strane stola. Brunjonea je rad ovalo što vidi da je starac očito već zaboravio na onu napravu. „Apsolutno“, nastavi Rijenci. „Rečeno mi je da će biti učinjeno sve što se učini ti može.“ Brunjone klimnu glavom, a onda dade Rijenciju znak da preuzme / vođenje sastanka, pri čemu je njegov pokret sugerisao: završi s tim. Ljudi su se oduvek priklanjali volji Maura Brunjonea. On je bio sve-stan da je to verovatno zato što je njegov izgled nagoveštavao veliku Taslednji templar 35 fizičku snagu. Bez kardinalske odežde izgledao je kao razbacan, plećat kalabrijski seljak, što bi uostalom i bio da, pre više od pola veka, nije prihvatio poziv crkve. Njegova gruba spoljašnjost i odgovarajući manir koji je godinama razvijao, razoružali bi neznance prvo tako što bi pomislili da se radi o običnom Božjem čoveku. Što je i bio, ali su zbog njegovog visokog položaja u crkvenoj hijerarhiji mnogi došli do drugačije pretpostavke: da je Brunjone manipulator i intrigant. To nije bio, ali se nije trudio da ih razuveri. Ponekad se isplati prepustiti iljudima da nagađaju, mada je i to, na izvestan način, vid manipulacije. Deset minuta kasnije Rijenci učini što je od njega traženo. Dok su ostali kardinali napuštali prostoriju, Brunjone je iz sobe za sastanke izašao na druga vrata, zaputio se hodnikom ka stepeništu i, popevši se, izašao iz zgrade u izolovano dvorište. Krenuo je senovitom stazom od cigala, prošao kroz dvorište Belvedere i pored slavnog Apolo-novog kipa, pa ušao u kompleks zgrada u kojima je čuvan deo neizmernih Vatikanske biblioteke, Archivio Segreto Vaticano - Tajni arhiv. Arhiv zapravo i nije bio osobito tajan. Veći deo materijala od 1998. godine bio je zvanično dostupan naučnicima i istraživačima koji su, barem teoretski, imali pristup strogo kontrolisanim sadržajima. Među znamenitim dokumentima za koje se znalo da su pohranjeni na polimernu ukupne dužine šezdesetak kilometara, beše i rukom vođeni zveznik sa suđenja Galileju i molba kojom kralj Henri VIII traži poništenje braka. Nikome iz spoljnog sveta, međutim, nije bilo dozvoljeno da uđe tamo gde je Brunjone sad išao. Ne nalazeći za shodno ni da se javi bilo kome iz grupe naučnika koji su radili u prašnjavim salama, tiho je produžio do prostranog, tamnog skladišta. Sišao je niz uzano kružno stepenište i stigao do malog predsoblja gde je, kraj minuciozno izrezbarenih hrastovih vrata, stajao pripadnik Švajcarske garde. Ostarelom kardinalu bilo je dovoljno da odsečno klimne glavom, i stražar je ukucao određenu kombinaciju u malu tastaturu i otldjučao mu vrata. Sigurnosna šipka je škljocnula, i odjek ispuni prazan prostor oko stepeništa od krečnjaka. Prošavši i poslednju kontrolu, Brunjone uroni u kriptu s lučnom tavanicom, a vrata se uz škripu zatvorise za njim. Pošto se uverio da je sam u podzemnoj odaji, zaputio se ka delu gde stoje dosjei, a oči su mu se privikavale na oskudno osvetljenje. 36 Rejmond Huri Kripta kao da je brujala od tišine. Čudnovat je bio taj bruj, koji je Brunjonea svojevremeno uznemiravao, dok najzad nije shvatio da, negde izvan granica čujno stišanje, nešto stvarno bruj, i da zvuk potiče od visokofreciencijalnog klimatizacionog sistema koji održava nepromenjive temperaturu i vlažnost. Dok je pretraživao

plakar s dosjeima, vene su mu se skupljale u tom ambijentu kontrolisanog, suvog vazduha. Zaista mu nije prijao boravak na tom podzemnom mestu, ali je ova poseta bila neizbežna. Prsti su mu podrhtavali dok je prebirao po nizo-vima indeksnih kartica. Ono što je Brunjone tražio nije bilo u raznim opštepoznatim indeksima i inventarima arhivskih zbirki, pa čak ni u Schedario Garampi, monumentalnom dosjeu od gotovo milion kartica koje su upućivale na praktično sve materijale, čak i ljučeno s osam-naestim vekom, koji su se mogli naći u ovom arhivu. Brunjone je, međutim, znao gde da traži. Za to se pobrinuo njegov mentor, malo pre nego što će umreti. Oči mu zastadoše na kartici koju je tražio i on je izvadi iz fioke. Prožet sve dubljom slutnjom, Brunjone je prebirao po presavijenim listovima i knjigama. Krajevi oštećene crvene trake, vezane oko službenih dokumenata, prvobitno verovatno vrpce za obeležavanje stranica, landarali su, u samrtnoj tišini, sa svake police. Prsti mu se zalediše kad najzad ugleda ono što je tražio. S velikom nelagodnom podigao je obimnu, veoma staru knjigu u kožnom povezu, pa je odložio na prostor od borovine. Pošto je seo, Brunjone počeo da prelistava debele, izdašno oslikane stranice, koje su glasno šuštale u nepomičnom vazduhu. Čak i u takvom, kontrolisanom ambijentu, stranice nisu mogle sasvim da odole zubu vremena. Listovi od životinjske kože behu izjedeni, gvožđe je hvatala rđa, mastilo se razlivalo otkrivajući majušne ureze na mestima gde se nekad ogledala majstorska ruka kaligrafa. Brunjoneu se ubrzao puls. Znao je da je blizu. Okrenuo je stranicu i grlo mu se steglo - pred njegovim očima ukaza se informacija koju je tražio. Pogledao je ilustraciju. Prikazivala je kompleksni sklop zamršenih zupčanika i ručica. Bacivši pogled na kopiju ove slike pristiglu elektronskom poštom, klimnuo je glavom, onako za sebe. Brunjone je osetio da ga tišti glavobolja. Protrljao je oči, a onda se ponovo za gledao u crtež pred sobom. Bio je veoma besan. Ko je to zgrešio pa se ovako nešto dogodilo? Znao je da ta naprava nikada nije smela da napusti Vatikan, i istog časa se naljutio na sebe. Retko je tražio Taslednji templar 37 vreme konstatujući ono što je očigledno ili razmišljajući o takvim stvarima, a sada je to činio, po čemu se najbolje videlo koliko je zabrinut. Zabrinutost, prvi put, nije bila odgovarajuća reč za ono što je osetio. Otkriće do koga je upravo došao duboko ga je uzdrimalo. I svako bi na njegovom mestu bio uzdrman, svako ko je svestan značaja te drevne sprave. Srećom, malobrojni su, čak i ovde, u Vatikanu, bili oni koji su znali od zaborava otrgnutu namenu tog jedinstvenog uređaja. Sami smo za ovo odgovorni. Dogodilo se jer smo preterano vodili računa da sklonim o napravi od tuđih pogleda. Najednom iscrpljen, Brunjone se pridiže na noge. Pre nego što će vratiti knjigu na njeno mesto na polici, nasumce je iza plakara gurnuo onu karticu koju je poneo sa sobom. Bolje da niko ne naiđe na ovo. Brunjone uzdahnu, osećajući teret svake od svojih sedamdeset godina. Znao je da pretnja ne dolazi od nekog radoznalog akademika ili beskompromisnog kolekcionara. Ko god stajao iza ovoga, tačno je znao šta traži. I mora biti zaustavljen pre nego što plen kojeg se nepoštenstvom domogao otkrije svoje tajne.

JEDANAESTO POGLAVLJE

Šest hiljada kilometara od tog mesta, jednom je čoveku nešto sasvim suprotno bilo na pameti. Pošto je za sobom zatvorio i zaključao vrata, podigao je komplikovanu napravi s najvišeg stepenika, gde ju je bio odložio. A onda se lagano spustio u podrum, vadeći računa o svakom pokretu. Naprava nije bila mnogo teška, ali je on strepeo da će je ispustiti. A to se ne sme desiti. Ne sme sada, pošto mu je sudbina predala tu stvar u ruke, i svakako ne posle svega što se moralo učiniti da bi se došlo do nje. Iako osvetljena treperavim plamenom desetina sveća, podzemna odaja bila je suviše prostrana da bi žuto svetlo doprlo do svakog kutka. Bila je mračna, hladna i m

emljiva. On to više i nije primećivao. Toliko je vremena proveo na tom mestu da se već privikao, i nikada se u toj prostoriji nije osećao nelagodno. Ako se igde osećao kao kod kuće, onda je to bilo ovde. Kod kuće. Sećanje na neko davno vreme. Na neki drugi život. Spustio je uređaj na trošni drveni sto, otišao do ćoška podruma i počeo da pretu ra po gomili kutija i starih kartonskih fascikala. Kutiju koja mu je bila potreb na spustio je na sto, otvorio je i nežno izvadio iz nje fasciklu. Iz te fascikle uzeo je više listova debelog papira koje je uredno naslagao pored naprave. A on da je seo i počeo da gleda čas dokumente o toj spravi sa zupčanicima, čas sam ur eđaj, uživajući u svakom trenutku. „Najzad“, promrmlja za sebe. Glas mu je bio blag, ali hrapav od retke upotrebe. Uzevši penkalo, usredsredio se na prvi dokument. Pro-čitao je prvi red izbledelo g teksta, a onda posegao za dugmićima na gornjem delu naprave, pa ušao u narednu , ključnu etapu svoje intimne odiseje. Odiseje čiji će ishod, znao je to, ustalasati čitav svet. JEDANAESTO POGLAVLJE Pošto je u san utonula jedva pet časova ranije, Tesa se probudila, jedva čekajuč i da počne da radi na nečemu što ju je grizlo još od onih nekoliko minuta proved enih u Metu, pre nego što joj je prišao Klajv Edmondson i potom nastao sav onaj kaos. I baciće se na taj posao čim njena majka i Kim izađu iz kuće, Tesina majka Ajlin preselila se kod njih, u dvospratnu kuću u mir-noj ulici s dr voredima u Mamaroneku, ubrzo pošto je - behu tome tri godine - preminuo Oliver Č ajkin, Tesin otac, takođe arheolog. Mada je sama to predložila, Tesa nije bila s asvim sigurna da li dobro postupa. Ali kuća je imala tri spavaće sobe i dovoljno prostora za njih tri, što je olakšalo situaciju. Na kraju su se sve kockice slo žile, premda se - što je i sama Tesa, prožeta osećanjem krivice, ponekad umela d a prizna sebi - glavna prednost sastojala u tome što je mogla da iskori-šćava ma jku. Kao, recimo, kad bi Ajlin čuvala dete ako bi Tesa pože-lela da izađe uveče, ili bi vozila Kim u školu kad Tesa ima neke oba-veze, ili je, kao što je ovoga puta bio slučaj, vodila Kim na krofne, što će devojčici skrenuti misli s onoga š to se dogodilo prethodne večeri i verovatno joj i te kako dobro doći. 4ldemo mi", doviknu joj Ajlin. „Sigurna si da ti ništa ne treba?“ Tesa je došla u hodnik da ih isprati. „Samo gledajte da dve krofne ostavite za m ene“, reče. Upravo u tom trenutku zazvonio je telefon. Po Tesinom ponašanju reklo bi se da n imalo nije žurila da podigne slušalicu. Ajlin je pogleda. »Hoćeš li da se javiš? " „Neka ostavi poruku na telefonskoj sekretarici“, odgovori Tesa slegnuvši ramenim a. „Moraćeš, pre ili kasnije, da razgovaraš s njim.“ Tesa napravi grimasu. „Da... Pa, kad je o Dagu reč, bolje da bude kasnije.“ 40 Rejmond Huri Pretpostavljala je zbog čega njen bivši muž ostavlja poruke na telefonskoj sekre tarici. Dag Merit je radio kao komentator na jednoj losanđeleskoj televizijskoj stanici, i taj ga je posao potpuno usisao. Nje-gov jednosmerni mozak zacelo je d oveo u vezu prepad na Met s činje-nicom da je Tesa tamo provodila mnogo vremena i da neizostavno poznaje neke ljude. A ti bi mu ljudi mogli omogućiti da iz prve ruke sazna šta stoji iza najvećeg medijskog događaja godine. Poslednje što joj je u ovom trenutku bilo potrebno jeste da on dozna ne samo to da je ona bila u muzeji* nego da je i Kim bila s njom. Prvom prilikom sasuo bi j oj to u lice. Kim. Tesa je opet razmišljala o svemu što je njena kćerka proživela pret-hodne večeri , makar i iz kakvog-takvog zaklona muzejskog toaleta, kao i o tome kako se prema tom detetovom iskustvu valja postaviti. Naknadna reakcija, a postojali su velik i izgledi da do nje dođe, daće Tesi vremena da se bolje pripremi za suočavanje s tim problemom. Nije se, svakako, radovala tome. Mrzela je sebe što je povelala Ki

m sa sobom, mada to samooptuživanje nije imalo nikakvog smisla. Pogledala je Kim, zahvalna što dete stoji tu, pred njom, u jednom komadu. Videvši i s kakvom je pažnjom majka posmatra, Kim napravi grimasu. „Mama! Hoćeš li već jednom prekinuti s tim?!“ „S čim?“ „Pa s tim gledanjem“, pobuni se Kim. „Meni ništa ne fali, okej? To nije bilo ni šta naročito. Mislim, ti si ta što filmove gleda kroz prste.“ Tesa klimnu glavom. „Važi. Vidimo se.“ Ušle su u automobil, i Tesa ih je ispratila pogledom, a onda je otišla do kuhinjskog pulta, gde je treptalo svetlo na telefonskoj sekretarici, pokazujući da postoje četiri nove poruke. Tesa se namrgodila gledajući u aparat. Ta uštva baš i ma petlju... Pre šest meseci Dag se ponovo oženio. Novoj ženi bilo je dvadeset s edam godina, bila je hirurškim putem doterana i radila je kao mladi rukovodilac na televiziji. Ova promena njegovog bračnog statusa - Tesa je toga bila svesna -dovešće do ponovnog razmatranja njegovog prava na posete detetu. Nije njemu nedostajala Kim, niti ju je naročito voleo[^]pa čak ni brinuo za nju; bilo je to, prosto, pitanje ega i - pakosti. Taj je čovek bio zlu-radi davež, i Tesa je dobro znala da će morati kako god zna da izlazi na kraj s tim povremenim izlivima očinske brige, sve dok njegova naslednji templar 41 mladána igračka i sama ne zatrudni. A onda će, uz malo sreće, prestatiti da zvuca i ostaviti ih na miru. Tesa je nasula sebi šolju crne kafe i prešla u radnu sobu. Uključivši laptop, latila se telefona i uspela da pronađe Klajva Edmondsona, koj i je bio smešten u Njujorškoj prezbiterijanskoj bolnici, u Istočnoj 68. ulici. Nazvala je bolnicu i rekli su joj da on nije u kritičnom stanju, ali će ga zadržati još nekoliko dana. Siroti Klajv. Zapisala je kad su posete. Otvorivši katalog kobne izložbe, počela je da ga prelistava sve dok nije pronašao opis naprave koju je odneo četvrti konjanik. Zvala se šifrnjak s multiprenosnim rotorom. Iz opisa je saznala da je kriptografski uređaj i da potiče iz šesnaestog veka. Star i zanimljiv, možebiti, ali ipak to nije nešto što bi se po uobičajenim merilima nazvalo „blagom“ iz Vatikana. Kompjuterski sistem se dotle već podigao, i ona uđe u bazu podataka, pa ukuca reči „kriptografija“ i „kriptologija“. Upućena je na veb--stranice mahom tehničke sadržine koje su se bavile problematikom savremene kriptografije, prevashodno u vezi s kompjuterskim šiframa i šifrovanim elektronskim prenosom informacija. Pretražujući dobijene stavke, na kraju je naletela na sajt koji se bavio istorijom kriptografije. Surfujući po tom sajtu, pronašla je stranicu s prikazima najstarijih uređaja za šifrovanje. Prvi je bio onaj Vetstonov* iz devetnaestog veka. Sastojao se od dva koncentrična prstena, od kojih je spoljni imao dvadeset šest slova alfabeta i jedno prazno mesto, a unutrašnji samo alfabet. Dve kazaljke, nalik onima na časovniku, služile su da menjaju slova iz spoljnog prstena šifrovanim slovima iz unutrašnjeg. Osoba koja je primala šifrovanu poruku morala je da raspolaže istovetnom napravom, a morala je i da zna položaj dveju kazaljki. Nekoliko godina pošto je Vetstonova sprava ušla u široku upotrebu, Francuzi su pronašli cilindrični kriptograf, koji je imao dvadeset pločica sa slovima na spoljnim obodima, sve na redane oko centralne osovine, što je dodatno komplikovalo pokušaje da se kodirana poruka dešifruje. Dok je pregledala stranicu, pogled joj zastade na fotografiji naprave koja je do neke ličila na onu u muzeju. Pročitala je potpis ispod slike i - sledila se. * Ser Čarls Vetston (Sir Charles Wheatstone, 1802-1875), engleski fizičar i Pronalazač. (Prim. prev.) 37 Rejmond Huri Naprava je bila opisana kao „konvertor“, rani rotacioni šifrnjak, a koristila ju je američka vojska četrdesetih godina XX veka.

Na trenutak joj se učinilo da joj je srce prestalo da kuca. Zable-nula se u te reči. Zar su četrdesete - „rano“? Zainteresovana, pročitala je ceo članak. Rotacioni šifrnici bili su nedvosmisleno pronalazak dvadesetog veka. Zavalivši se u stolicu, Tesa se počela po čelu, pa se vratila do one prve ilustracije na ekranu i ponovo pročitala opis. Nije ista kao ona sprava, to u svakom slučaju, ali dozlaboga liči. I mnogo je usavršenija od onih s jednim kružnim cifarom. Ako je vlada SAD smatrala da je njihova naprava novitet, nije ni čudo što je Vatikan žudeo da izloži napravu iz svog asortimana; onu koja je američkoj vojsci predstavljena šeststotinak godina. Pa ipak, Tesu je tu nešto mučilo. Od svih šljastećih dragocenosti koje je mogao da uzme, četvrti konjanik se usred sredio upravo na ovu tajnovitu napravu. Zašto? Ljudi, istina, skupljaju svakojevrstne čudne stvari, ali je ovo stvarno eks-tremna varijanta. Pitala se da nije konjanik slučajno, pogrešno uzeo baš tu napravu. Ne, odmah je odbacila tu pomisao - de lovao je sasvim promišljeno, znao je šta hoće. I ne samo to, nego ništa drugo i nije uzeo. Samo ga je to zanimalo. Pade joj na pamet Amelija Gejns, ona što više liči na žene iz reklama za šampon nego na agenticu FBI-ja. Tesa je bila svesna da istražitelji traže činjenice, ne nagađanja, ali je, bez obzira na sve, na brzinu se rešivši, otišla do svoje spa-vaće sobe, pronašla tašnu koju je prethodne večeri nosila i izvadila vizitkartu koju joj je Gejns dala. Spustila je vizitkartu na sto i još jednom prizvala trenutak kad je četvrti konjanik uzeo šifrnici. I setila se kako ga je podigao, držao i prošaputao nešto gl edajući u njega. Izgledao je maltene... pun poštovanja. Šta li je ono rekao? Tesa je u tim trenucima u Metu mislila na sto drugih stvari, i nije na te reči obratila bogzna kakvu pažnju, ali joj je sada samo to bilo na pameti. Usredsredila se na taj trenutak, oda-gnavši sve ostalo iz svesti, i po novo proživljavala prizor kad je konjanik podigao šifrnici. I rekao... šta? Mi sli, majku mu! Kao što je onomad rekla Ameliji Gejns, bila je u priličnoj meri sigurna da je pr va reč bila veritas... ali - šta je izgovorio posle? Veritas? Veritas pa nešto. ... (Toslednji templar 38 Veritas vos? To joj je, odnekud, zvučalo poznato. Prebivala je po pamćenju, tražeći prave reči, ali bezuspešno. Konjanikove reči zaglušila je pucnjava. Tesa je odlučila da se osloni na ono čime raspolaže. Okrenula se kompjuteru i odabrala najjači program za pretraživanje. Ukucala je „veritas vos“ i dobila preko 22.000 stavki. To joj, međutim, i nije bilo bitno. Ona prva bila je sasvim dovoljna. Maestralnim detektivskim pregnućem otkrila je jedan od najotrocnijih, najčešće upotrebljivanih slogana našeg vremena. Zurila je u rečenicu. Istina će vas osloboditi. Sjašno. JEDANAESTO POGLAVLJE Gas Voldron je izašao iz stanice u Zapadnoj 23. ulici i krenuo na jug. Mrzeo je ovaj deo grada. Nije mu bilo baš drago što se silna gospoština naselila u ovaj kraj. Daleko od toga. Kad je na svojoj teritoriji, osećao se bezbednim zbog činjenice da je visok koliko omanja zgrada. Ovde je njegova visina bila dovoljna tek da štrči iznad sturije što po pločnicima trčka u firmiranoj odeći, s frizurama od dvesta dolara. Zgrbivši se, skinuo je sebi pet-šest centimetara. Visokom kakav je bio, ni to mu nije mnogo pomoglo, kao ni dugački crni mantil. S tim u vezi, međutim, ništa ni je mogao da učini; mantil je morao da ima na sebi kako bi prikrio ono što nosi. Skrenuo je u 22. ulicu, pošavši sad na zapad. Zaputio se u kvart pored onog u kojem se nalazi Empajer dajner, tamo gde su nanizane umetničke galerije. Dok je prolazio pored njih, primetio je da se u izlozima galerija mogu videti tek po jedna, možda dve slike. Neke od njih, zaboga, ne behu ni uramljene, a ni na jednoj nije video papirić s cenom.

Kako da znaš, jebote, da li to išta vredi ako ne znaš, da gajebeš, ni kol'ko koš ta? Sada je bio na dve zgrade od cilja. Spolja gledano, mesto na kojem je živeo Lusijen Busar ličilo je na finu antikvarnicu za dobrostojeću kli-jentelu. Ono je zapravo bilo mnogo više od toga. Falsifikati i komadi sumnjivog porekla nicali su kao zaraza sred autentičnih, nepatvore-nih umetničkih predmeta. Susedi, međutim, nisu bili sumnjičavi, jer je Lusijen imao stila, imao je taj akcenat i manire, pa se besprekorno uklapao u sredinu. Vrlo oprezan sada, budno motreći za slučaj da ga neko ili nešto presretne, Gas je prošao mimo galerije, odbrojao dvadeset pet koraka, zastao, pa se okrenuo. Napravio se kao da će preći ulicu, pa pošto ni tada nije video ništa neobično, vratio se i ušao u galeriju, hitar i lak za čoveka takvog stasa. A što pa i ne bi bio? Trideset puta se tukao i Taslednji templar 45 nijednom ga nisu udarili toliko jako da bi pao na zemlju. Izuzev u pri-likama kada se to od njega očekivalo. Ušavši u galeriju, stajao je s jednom rukom u džepu, stežući beretu 92FS. To nije bio revolver po njegovom izboru, ali je nekoliko puta omanuo s četrdesetpetico m ACP, a posle one noći nije bilo mudro nositi naokolo kobru. Na brzinu je snimi o teren. Nema turista, a bogme ni mušterija. Samo vlasnik galerije. Gas nije bio od onih što vole ljude, ali sve i da je bio, teško da bi mu se dopa o Lusijen Busar. Beše to otužno govance od čoveka. Uskog lica i istih takvih ramena, kosu je nosio vezanu u konjski rep. Jebeni francuski peško. Kad je Gas ušao, Lusijen je sedeo za stolom krivih nogara. Podigao je pogled i odglumio ushićen osmeh, neuspešno pokušavajući da prikrije činjenicu kako je istog časa kad je ugledao gosta počeo da se znoji i grči. Možda se upravo to Gasu nije sviđalo kod Lusijena. Uvek je bio na ivici da pukne, kao da bi Gas svakoga časa mogao da ga povredi. Prefrigani smrduljak je, što se toga tiče, bio u pravu. „Gase!“ Iz njegovih usta, to je izlazilo otprilike kao „Giss“, zbog čega bi Gas Lusijena svaki put još više omrznuo. Okrenuvši mu leđa, Gas navuče rezu, a onda priđe stolu. „Je li ima nekog tamo pozadi?“, promumla. Lusijen je zavrteo glavom, brzo. „Mais non, mais non, voyons*, sam sam ovde.“ Imao je, pri tom, dosadnu naviku da svoje pederaste fran-cuske izraze više puta po navlja. Možda svi oni tako rade. „Nisam te očekivao, nisi rekao da ćeš...“ „Zajebi to“, otpljunu Gas. „Imam nešto za tebe.“ Iskezio se. „Nešto posebno.“ Ispod mantila Gas izvadi papirnu kesu i položi je na sto. Okrenuo se načas da vidi viri li slučajno neki prolaznik kroz vrata, pa onda izvadio iz kese nešto umotano u novinsku hartiju. Počeo je da ga odmotava, sve vreme gledajući u Lusijena. Lusijenu se oklembesiše usta, a oči mu se raširiše i zasjaše kad je Gas najzad i zvio taj predmet. Bio je to brižljivo izrađen zlatni krst, ukrašen draguljima, oko četrdeset pet centimetara dugačak, s toliko detalja da čoveku zastane dah. Gas ga spusti na raširene novine. Čuo je kako Lusijen šišti, jedva dolazeći do vazduha. Franc.: Ali ne, ali ne! Taman posla! (Prim. prev.) 46 Rejmond Huri „Mon dieu, mon dieu.“ * Francuzove oči susretoše se s Gasovim, i istoga časa znoj počeo da mu izbija po čelu. „Gospode! Gase...“ Pa, tu je bio u pravu. Lusijen ponovo pogleda predmet, a za njim i Gas, primetivši da je na raširenom novinskom listu fotografija muzeja. „Ovo je iz...“ „Jeste“, zlobno se smeškao Gas. „Može da prođe? Postoji samo jedan takav.“ Lusijenu su se grčile usne. „Non, mais, il est completement tare, ce mec.“ Daj, Gase, pa ne smem ovo da diram.“

Nije Gasu bilo do toga da ga Lusijen pipa, samo je hteo da ga proda. A jedva je, u stvari, čeka da dode do cenkanja. Za prethodnih šest meseci Gasa kocka baš nije htela. I pre je bio u škripcu, ali nikad ovoliko; i nikada mu nije tako zaš kripalo upravo s ljudima koji su ga držali u džepu. Skoro celog njegovog života, od dana kad je pre-rastao oca i nasmrtno isprebijao tog pijanog siledžiju, ljudi su se plašili Gasa. Ali sada je, prvi put od svoje četrnaeste godine, i sam osetio šta to znači plašiti se. Ljudi koji su ga imali u džepu zbog kockarskih dugova, bili su iz lige u kojoj do tada nije igrao. Ubiće ga dok si reko piksla, zgaziće ga kao bubašvabu. Ironijom sudbine, u kocki je pronašao i izlaz iz cele situacije. Upoznao je nekog tipa koji mu je obezbedio posao u muzeju. I to je sada radio, s tim što mu je jasno rečeno da nipošto ne pokušava da proda bilo šta od onoga što je sakupio, barem prvih šest meseci. Ma, nek se nosi! Bio mu je potreban novac, i to ovoga časa.

„Gledaj, nije uopšte bitno odakle je, okej?“, breću se on na Lusijenu. „Ti sa mojom nadi nekoga i vidi kol'ko će da plati.“ Lusijen je izgledao kao da će svakog časa dobiti napad. „Non, mais... slušaj me, Giss, to je neizvodljivo. Apsolutno neizvodljivo. Ne smem ni da ga pipnem, a pravda bi ludilo bilo da ga...“ Gas je ščepao Lusijenu za gušu i privukao ga k sebi preko stola koji se klimao na nesigurnim nogarima. Uneo se Lusijenu u lice. „Briga me i da je to nuklearna bomba, jebote“, prosikta on. „Ima ljudi koji sakupljaju ovakva sranja, a ti znaš gde ćeš te ljude pronaći.“ „Poranio si“, čičao je Lusijen s mukom, toliko ga je ovaj stezao. Gas ga najzad pusti, i Francuz se zavalio u stolicu. „Nemoj da mi se obraćaš kao da sam, ono, retardiran“, zalaja on. „Za ovakve stvari * Franc.: Bože, o moj bože! (Prim. prev.) ** Franc.: Ma, ovaj tip je totalno zastranio. (Prim. prev.) Taslednji templar 47 će uvek biti 'poranio si', nikad nije pravo vreme. Pa ako nije nikad, onda može da bude i sada. Sem toga, ti znaš ljude koji će kupiti ovu stvar baš zbog toga odakle je i šta je ona. Znaš ti te bolesnike koji će se odreći omanjeg bogatstva jer svršavaju na samu pomisao da je to kod njih, iza brave, u sefu. I nemoj da ti na pamet padne da me predeš oko cene. Tebi ide deset procenata, a kad dobijaš deset procenata od nečega što nema cenu, onda to nije za zajebavanje, zar ne?“ Lusijen je progutao knedlu, počeo se po vratu, a onda izvadio maramicu od tamne svile i obrisao lice. Očima je nervozno sevalo po sobi, videlo se da nešto smerca. On podiže pogled ka Gasu i reče: „Dvadeset.“ Gas ga pogleda zbunjeno. „Lusijene“ - to ime je zapravo uvek izgovarao „Lusii“, čisto da mu ide na živce - „nećeš valjda sad da počneš da se kurčiš?“ „Stvarno ti govorim. Za nešto ovako, mora da bude dvadeset procenata. Au moins* Veliki je rizik.“ Gas ponovo pruži ruku da ga dohvati, ali Lusijen je ovoga puta bio brži i uspeo hitro da odmakne stolicu unazad, tako da mu je vrat bio van Gasovog domašaja. Ovaj mirno izvadi beretu i priđe bliže, pa je zabi Lusijenu među noge. „Ne znam šta si to šmrkao, ali stvarno nisam raspoložen za pregovore, princezo. Moja ponuda je velikodušna, i na tebi je samo da pokušaš da iskoristiš ovu situaciju. Razočarao si me, čoveče.“ „Ne, vidi, Gase...“ Gas podiže ruku i slegnu ramenima. „Možda ti je sinoć na TV-u promakao najbolji deo. Ono što se napolju događalo. Ono s radarom. E, to je već nešto! A ja imam i noć, znaš, i - da ti pravo kažem - nešto sam se već ufurao u taj Konanov fazon, ako shvataš šta hoću da kažem?“ Nakratko, dok se Lusijen preznojavao, Gas je intenzivno razmišljao. Bio je svesan da bi Lusijenov strah radio za njega kad bi imao sve vreme ovoga sveta. Ali toliko vremena nije imao. Krst je vredeo citavo bogatstvo, možda je čak reći i o sedmociFREnoj sumi, ali u ovom casu bio je zadovoljan koliko može i zadovoljio se time. Govorina koju je unapred uzео kada je vrbovan za prepad na muzej, dala mu je malo lufta; sada je morao da skinе te pijavice s leđa.

„Da ti kažem šta ćemo", reče on Lusijenu. „Potrudi se da ne čekam mnogo, i daću ti petnaest." Franc.: Najmanje, barem. (Prim. prev.) 48 Rejmond Huri Nije mu promakao plamičak u Lusijenovim prepredenim očima. Upecao se. Lusijen otvori fioku i izvuče malu digitalnu kameru. Onda pogleda Gasa. „Trebalo bi da..." Gas klimnu glavom. „Samo udri." Lusijen je napravio nekoliko snimaka krsta, očito već sastavljajući listu potencijalnih kupaca u mislima. „Nazvaću neke ljude", reče Lusijen. „Daj mi nekoliko dana." Neće moći. Gasu je bio potreban taj novac, kao i sloboda koju će mu novac obezbeđiti. Takođe je morao da se na neko vreme povuče iz grada, dok se ne slegne prašina oko muzeja. Sve mu je to u ovom času bilo važno. „Aha. Ali da bude brzo. Nekoliko dana, maksimum." Opet je primetio da se nešto drugo valja iza Lusijenovih očiju. Verovatno sad pokušava da smisli kako će obraditi kupca, uzeti mu pozamašnu svotu na ime obećanja da će sniziti prodavčevu cenu, iako je s prodavcem cenu već utanačio. Ljigavo govoreći. Gas tada odluči da će kroz nekoliko meseci, kad se steknu uslovi, vrlo rado ponovo navratiti do Lusijena. „Dođi sutra u šest", reče Lusijen. „Ništa ne obećavam, ali učiniću sve što mogu." „Znam da ćeš učiniti." Gas uze krst, dohvati neku krpnu s Lusijeno-vog stola i u nju umota relikviju ukrašenu draguljima, pre nego što će je brižljivo smestiti u unutrašnji džep mantila. Revolver je stavio u drugi džep. „Vidimo se sutra", reče Lusijenu, hladno se osmehnu i izade na ulicu. Lusijen je, drhteći, posmatrao ljudeskaru kako se udaljava i nestaje iza ugla. **JEDANAESTO POGLAVLJE** „Znate šta, ovo mi sad uopšte nije potrebno", rečao je Dženson dok je Rajli sedeo o v-stolicu preko puta svog šefa. Za stolom u kancelariji pomoćnika direktora na Federalnom trgu bili su već Aparo i Amelija Gejns, Rodžer Blekbern, koji je predvodio odred za suzbijanje nasilnih zločina i teških povreda zakona, kao i dvojica Blekbernovih saradnika. Kompleks od četiri vladine zgrade na donjem Menhetnu nalazio se svega nekoliko kilometara od Nulte tačke*. Tu su bila radna mesta dvadeset pet hiljada vladinih službenika, kao i sedište njujorške terenske službe FBI-ja. Sedeći u toj kancelariji, Rajli oseti olakšanje što se konačno otarasio neprestane galame u zajedničkim radnim prostorijama. Relativna tišina koja je vladala u šefovoj kancelariji bila je, u stvari, jedino zbog čega mu se Džensonov posao činio makar malo izazovnim. Kao pomoćnik direktora njujorške ispostave, Dženson je prethodnih nekoliko godina na plećima nosio ogroman teret. U svih pet oblasti od ključnog značaja za Biro - narkotici i organizovani zločin, nasilni zločini i teške povrede zakona, finansijski kriminal, inostrane obavestajne službe i, odskora, crna ovca u tom groznom krdu, domaći terorizam - vrelo je kao u loncu. Sudeći po telesnoj građi, Dženson je zadovoljavao uslove za bavljenje tim poslom: kao nekadašnji ragbiista, bio je prava ljudeskarina i mada je posedeo, na zdravom licu uvek je imao taj rezervoar, odsutan izraz. To, međutim, nije dugo delovalo odbojno ljudima koji su s njim radili, jer ubrzo su shvatili da postoji još nešto neminovno, osim umiranja i plaćanja poreza iz one poslovne: ukoliko uz sebe imate Džensona, računajte na to da će srazniti sa zemljom sve što vam se ispreči na putu. Ako bi vam se pak omaklo da ga prevarite, možda bi vam bilo bolje da odete iz zemlje. EngT.: Ground Zero, lokacija na kojoj su se dogodili, _sfpieinhra.2001. nalazile S vetskog trgovinskog centra. (Prim. prev.) 45 Rejmond Huri Sad kad je Dženson bio tako blizu penzije, Rajli je shvatao zbog čega njegov šef nije bogzna kako oduševljen što je, baš u toku njegovih poslednjih meseci u službi, situaciju iskomplikovalo nešto tako upečatljivo kao METRAID* - kako je novi slučaj razbojništva nazvan. Mediji su neštedimice prilježni na tu priču. Nije t

o bila obična oružana pljačka, već prepad u punom smislu reči. Pucnjava iz autom atskog oru-žja dospela je u sam vrh kriminalne top-liste grada Njujorka. Grado-n ačelnikova žena uzeta je za taoca. Čovek je ubijen naočigled svih; i to ne iz va trenog oružja, već obezglavljen, i to ne u nekom dvorištu ograđenom visokim zido vima u nekoj bliskoistočnoj diktaturi, nego ovde, na Menhetnu, na Petoj aveniji. Uživo na televiziji. Rajli skrenu pogled s Džensona na zastavu i grb Biroa na zidu, pa ponovo pogleda u šefa kad se ovaj nalaktio na sto i duboko udah-nuo vazduh. „Kad pohvatamo te bitange, naučiću ih ja lepom ponašanju“, oglasi se Rajli. „Samo napred“, reče Dženson nagnuvši se napred, pa prodornim pogledom prelete pr eko lica svojih saradnika. „I ne moram da vam govorim koliko sam poziva primio z bog ovoga, i ko me je sve od onih odozgo zvao. Kažite mi na čemu smo i šta ćemo dalje preduzimati.“ Rajli pogledom okrznu ostale, pa uze reč. „Preliminarni izveštaji sa sudske medicine ne upućuju nas ni u jed-nom posebnom pravcu. Ti tipovi nisu bogzna šta ostavili za sobom, izuzev čaura od metaka i ko nja. Momci iz ERT-a hoće kose da počū-paju, nemaju skoro ništa.“ „I oni malo da vide kako je to“, uskoči Aparo. „U svakom slučaju, po čaurama zaključujemo da su nosili kobre M1 1/9 i male uzi je. Rodže, vi na tome radite, je l' tako?“ Blekbern se nakašljao. Beše to prava sila od čoveka koja je nedavno razotkrila n ajveću mrežu distribucije heroina u Harlemu, iz čega je proisteklo hapšenje više od dve stotine lica. „Svega je tu bilo, oči-gledno. Istražujemo, ali se ne bih još izletao. Kad je o nečemu ova-kvom reč, svakako ne bih. Nema šanse da su sve to oružje pokupo-vali preko neta.“ Dženson klimnu glavom. „A konji?“ * Kovanica sastavljena od reči Met (Metropolitan)^raid, prepad. (Prim. prev.) Taslednji templar 51 Opet Rajli preuze reč. „Ništa, za sada. Sivci i dorati, obična grla. Proveravamo prijavljene slučajeve nestalih konja i pokušavamo da provalimo odakle ona sedla , ali...“ „Nema žigova ili čipova?“ S obzirom na podatak da je u to vreme širom zemlje krađeno više od pedeset hilja da konja, upotreba identifikacionih obeležja na konjima sve je više hvatala maha . Najpopularnija metoda bila je žigo-sanje gvoždem ohladenim do izrazito niske t emperature, čime bi se promenio pig'nent, pa bi na žigosanom mestu rasla bela dl aka ume-sto prirodno obojene. Druga, manje zastupljena metoda oslanjala se na po tkožno ubrizgavanje majušnog mikročipa s identifikacionim brojem. „Čipova nema“, odgovori Rajli, „ali smo sad dali da ponovo snime konje. Čipovi s u tako mali da ih nije lako pronaći ukoliko ne znate gde se tačno nalaze. Dodajt e tome i činjenicu da su čipovi obično sakriveni u teže dostupnim delovima, kako bi tu lakše i ostali do časa kad se ukradeni konj eventualno pronađe. Povrh sve ga, grla su imala hladne žigove, ali su preko starih žigova udareni novi, i sada su nečitki. Momci iz laboratorije misle da će razdvajanjem slojeva uspeti da dođu do izvornog belega i tako saznaju nešto.“ „ A šta s onom odećom i srednjovekovnom gvožđurijom?“, Džen-son se okrenu Amelij i Gejns, koja je bila zadužena za taj deo istrage. „Za to će biti potrebno malo više vremena“, reče ona. „Obično se takva oprema n abavlja kod malih specijalizovanih trgovaca, kojih ima širom zemlje, a to se nar očito odnosi na one mačeve sa širim sečivom koji su pravi pravcati, a ne ukrasi za maskenbal. Mislim da ćemo tu doći do nekih saznanja.“ „Ti tipovi su, znači, prosto isparili, je l' tako?“ Dženson je oči-gledno gubio strpljenje. „Mora da su ih čekala neka kola. Nedaleko od mesta gde su ostavili konje, postoj e dva izlaza iz parka. Saslušavamo svedoke, ali, za sada, nema ničeg“, potvrdi A paro. „Bila su četiri tipa, razdvojili su se i iza-šli iz parka, u to doba večer i... Lako je proći neopažen.“ Dženson se zavalio u stolicu, lagano klimajući glavom dok je poku-šavao da složi kockice i sredi misli. „Pa, ko bi iza ovoga mogao da stoji? Imate neke favorit

e?" Pre nego što će progovoriti, Rajli prelete pogledom po okuplje-nirna- »Ovo je ne što komplikovaniji slučaj. Prvo što mi pada na pamet Jeste - šoping lista." 52 Rejmond Huri Umetnička dela, naročito kad je reč o poznatim predmetima, najče-šće se krađu il i po narudžbini, ili su unapred prodata kolekcionarima koji žele da poseduju te stvari, iako će morati da ih čuvaju za sebe i nikome živom neće smeti da ih poka žu. Ali, od časa kad je stigao u muzej, Rajli je ovu varijantu gurnuo u drugi pl an. Takozvane šoping liste poslovično se povezuju s lopovima koji rade diskretno . A doja-hati na konju preko Pete avenije svakako nije čin koji bi mogao da prod e neopaženo. Kao ni ono krvoproliće, a naročito ne odrubljena glava. „Mislim da smo ovde svi na istom tragu", produži on. „Uklapaju se i preliminarni izveštaji profajlera. Ima tu nečega u pozadini, nije njima bio cilj samo da se dočepaju nekih skupocenih relikvija. Ako vas zanima neki komad, vi dodete lepo n eke srede ujutro, dok napolju pada kiša, uđete pre prvih posetilaca, izvadite uz i i uzmete šta hoćete. Teže će vas zapaziti, manji je rizik. A ovi su tipovi u p ljačku krenuli kad je bila najveća gužva i najjače obezbeđenje. Kao da su hteli da nas izazovu, da nas osramote. Naravno, plen su uzeli, ali mislim da su, u ist o vreme, hteli nešto da nam saopšte." „Šta da nam saopšte?", upita Dženson. Rajli slegnu ramenima. „Upravo radimo na tome." Pomoćnik direktora okrenu se Blekbernu. „I vi, momci, tako mislite?" Blekbern klimnu glavom. „Evo ovako: ko god da su ti tipovi, u njima sad narod vi di heroje. Preduzeli su nešto o čemu samo maštaju naduvani magarci koji to isto rade na plejstejšnu, a ovi su to stvarno uradili i - uspeili. Samo se nadam da to sad neće ući u modu. Ali, da, i ja mislim da tu ima još nečega, ne samo te prom išljene efikasnosti." Dženson se ponovo okrenu ka Rajliju. „Izgleda, znači, da će ovo ipak biti tvoja bebica." Rajli ga pogleda i ćutke klimnu glavom. „Beba" svakako nije bio prvi pojam koji mu je pao na pamet. Njemu je to više ličilo na gorilu od sto kila s kojim će, do konao je, sada stvarno morati da se uhvati u koštac. Sastanak je prekinuo dolazak vitkog, skromnog čoveka u smeđem odelu od tvida isp od kojeg se video okovratnik svešteničke odore. Dženson je ustao i pružio čoveku svoju ogromnu šapu. „Monsinjore, drago mi je što ste našli vremena za nas. Izvolite, molim vas, sedi te. Ovo je monsinjor De Anđelis", obrati se svojim Taslednji templar 53 ljudima. „Obećao sam nadbiskupu da ću dozvoliti monsinjoru da se uključi u istra gu i pomogne nam na bilo koji način." Džensv n je prešao na lično upoznavanje De Anđelisa s prisutnim agentima. Bilo j e izrazito neobično što se nekome sa strane dopušta da prisustvuje tako osetljiv om sastanku, ali se za to pobrinuo apostolski nuncije, vatikanski ambasador u Sj edinjenim Državama, koji je oba-vio dovoljno telefonskih razgovora s merodavnim instancama. Po Rajlijevoj proceni, čovek je bio u poznim četrdesetim godi-nama. Uredno podši šana tamna kosa u savršanim talasima izvijala se iznad slepoočnica, iznad ušiju prošarana sedim vlasima. Naočare s metalnim ramom bile su mu blago zamrljane. Uč tivo i sasvim nena-metljivo saslušao je podatke o imenu, prezimenu i činu svakog agenta ponaosob. „Molim vas, ne dozvolite da vam smetam", reče on, pa sede. Dženson blago zavrte glavom, kao da tako nešto ne dolazi u obzir. „Dokazi kojima raspoložemo ne upućuju nas ni na kakav zaključak, oče. Ne želim bilo šta da pre judiciram - a pri tom moram da nagla-sim da smo u fazi čiste razmene ideja i pre dosećanja - ali sad upravo odbacujemo jednu po jednu opciju u vezi s mogućim izv ršiocima prepada." „Shvatam", odgovori De Anđelis. Dženson se okrenuo ka Rajliju, koji - premda mu ova zamisao sa sveštenikom nije

prijala - nastavi dalje. Znao je kako će morati da navede monsinjora na priču. „Hteli smo prosto da kažemo kako nema sumnje da je ovo nešto više od obične pljačke muzeja. I kako je pljačka izvedena, i vreme u koje je izvedena - sve to ukazuje da ovde na delu imamo nešto više od puke oružane pljačke." De Andelis je napucao usne, kao da razmatra sve implikacije onoga što je upravo izrečeno. „Dobro." „Ako čovek reaguje na prvu loptu", produži Rajli, „rekao bi da su to islamski fundamentalisti, ali ja sam, u ovom slučaju, poprilično siguran da ta varijanta ot pada." „A zašto tako mislite?", upita De Andelis. „Ma kako žalosno to bilo, oni nas, izgleda, zaista mrze. Sigurno pamtite kakva je gužva izbila kad je poharan muzej u Bagdadu. Priča o dvostrukim aršinima, optužbe, gnev. Taj događaj je izazvao pravu buru u tom delu sveta." „Verujte mi, ovo se ne poklapa s njihovim rukopisom - nema, u stvari, nikakve veze s njihovim metodama rada. Za njihove 54 Rejmond Huri napadačke akcije karakteristično je da su otvorene, oni vole da preuzmu zasluge za ta dela i rado jurišaju kao kamikaze, Sem toga, bilo koji islamski fundamentalista navukao bi na sebe prokletstvo kad bi obukao odoru s krstom." Rajli pogleda De Andelisa, koji se, reklo bi se, slagao s ovom tezom. „Razmotrićemo, naravno, i tu mogućnost", dodade Rajli. „Moramo. Ali kladio bih se da je reč o nekim drugima." „O seljama." Dženson je koristio jedan od politički nekorektnih izraza za crveno vrata bombashe. „I ja bih pre rekao da je tako", klimnu Rajli glavom, slegnuvši ramenima u stilu „ako bi drugi bio". Ekstremisti individualci i domaći radikali skloni nasilju, koji u akciju idu kao vukovi samotnjaci - bili su deo njegovog svakodnevnog posla, kao i teroristi iz inostranstva. De Andelis je izgledao izgubljeno. „Selje" „Lokalni teroristi, oče. Grupe smešnih naziva kao, recimo, Red tihog bratstva, koji operišu vođen ideologijom mržnje zvanom hrišćanski identitet, što, svestan sam i sam, predstavlja čudno izopačeno pojam..." Monsinjur se uzvrpoljio, nelagodno se osećao. „Mislio sam da su ti ljudi pobornici hrišćanskog fanatizma." „I jesu. Ali nemojte zaboraviti da je ovde reč o Vatikanu - o Rimokatoličkoj crkvi. A ovi tipovi nisu, oče, obožavaoci Rima. Njihove izvištoperene religije - od kojih, uzgred budi rečeno, nijedna ni izbliza nije u dodiru s katoličkom - Vatikan ne priznaje. Vaša crkva je, šta više, jasno stavila do znanja da s takvima ništa ne želi da ima, i učini ste to s valjanom razlogom. Svima njima je, s druge strane, sem što za sve svoje nevolje optužuju crnce, Jevreje i homoseksualce, zajednička mržnja prema vladi, kao organizovanom obliku vladavine, a s tim u vezi i prema vašoj organizaciji. Oni smatraju da smo mi veliki Satana - što je, gle čuda, ista terminologija kojom nas je Homeini etiketirao i koja musliman skim svetom odjekuje i danas. Ne zaboravite da su ti momci minirali zgradu federalne vlade u Oklahoma Citiju. Hrišćani. Amerikanci. I svuda ih ima koliko hoćete. Nedavno smo uhvatili nekog tipa u Filadelfiji, dugo smo ga jurili, i taj pripada grupaciji Crkva sinova Jehovinih, koja deluje u sastavu organizacije Arijevski narodi. E sad, taj tip je ranije bio ministar Arijevskih naroda za * Engl.: Redneck, onaj sa crvenim vratom: posprdan izraz za belca, pripadnika radničke klase s američkog juga. (Prim. prev.) Taslednji templar 55 veze s islamskim svetom. U tom svojstvu, kako je sam priznao, nastojao je da stvori savez s antiameričkim muslimanskim ekstremistima posle napada od 11. septembra." „Neprijatelj mog neprijatelj...", glasno je razmišljao De Andelis. „Tačno tako", prihvati Rajli. „Ti tipovi imaju ozbiljno poremećen pogled na svet, oče. Mi naprosto moramo pokušati da razlučimo šta su tom svojom sumanutom mislijom hteli da nam poruče."

Kad je Rajli završio, u prostoriji je nakratko zavladao tišina. Reč je uzeo Dženson: „Važi, onda, znači ti ćeš da radiš na ovome.“ Rajli, nimalo se ne zbunivši, klimnu glavom. „Tako je.“ Dženson se okrenu prema Blekbernu. „Rodže, ti ćeš i dalje da istražuješ stvar s onog, čisto razbojničkog stanovišta?“ „Apsolutno. Moramo delovati u oba pravca, dok neko ne dođe do saznanja koje će nas usmeriti dalje.“ „Dobro, važi. Oče“, reče on, okrenuvši se sad ka De Anđelisu, „zai-sta bi nam pomoglo ako biste nam mogli dostaviti spisak onoga što je ukradeno, i to sa što je moguće više pojedinosti. Fotografije u koloru, podaci o težini predmeta, dimenzijama... Sve što imate. Moraćemo ljudima da skrenemo pažnju na pojedine konkretne predmete.“ „Naravno.“ „Kad smo kod toga, oče“, umeša se Rajli, „jednog od onih konjanika je, izgleda, zanimala samo jedna stvar: ova“, reče, pa izvadi snimku makroplan zabeležen kamerama muzejskog obezbeđenja. Na slici se video četvrti konjanik kako drži šifarnik. Rajli je dade monsinjoru. izložbenom katalogu eksponat je zaveden kao šifarnik s multitiprenosnim rotorom“, reče, pa upita: „Imate li neku ideju zbog čega bi čovek uzeo upravo to, s obzirom na onoliko zlato i drago kamenje?“ De Anđelis je nameštao naočare dok je proučavao fotografiju, a onda zavrte glavom. „Žao mi je, ne znam mnogo o ovoj... stvari. Moguće je da ima vrednost kao izvestan mehanički kuriozitet. Svi ponekad vole da se razmeću svojom genijalnošću, pa tako, izgleda, i moja braća koja su odlučivala šta da ide na tu izložbu.“ „Pa, možda biste mogli da porazgovarate s njima. Možda će moći nešto da kažu, ne znam, u vezi s kolekcionarima koji su ranije pokazivali interesovanje za taj predmet.“ „Videću.“ Dženson je gledao oko sebe. Sve je bilo dogovoreno. „Dobro onda, ljudi“, reče on, pospremajući papire. „Hajde da zaustavimo te nakaze.“ 56 Rejmond Huri * * * Dok su ostali napuštali prostoriju, De Anđelis se primače Rajliju i rukovao se s njim. „Hvala vam, agente Rajli. Imam osećaj da smo u dobrim rukama.“ „Pohvataćemo mi njih, oče. Uvek ih nešto odu.“ Monsinjur ga je netremice gledao u oči, kao da ga proučava. „Slobodno me zovite Majkl“, reče. „Ostao bih, ipak, pri onom 'oče', ako nemate ništa protiv. Navika je to i, nekako, teško mi je da sad to menjam.“ De Anđelisa je to iznenadilo. „Vi ste katolik?“ Rajli klimnu glavom. „Idete u crkvu?“ De Anđelis obori pogled, najednom ga bi sramota. „Oprostite što ovako propitujem. I ja, očito, imam navike i jednako mi je teško da neke stvari menjam.“ „Nema problema. I da odgovorim: idem, pripadam pastvi.“ De Anđelisu je to očito prijalo. „Nate, ono što radite vi i ono što radim ja i ne razlikuje se toliko. I jedan i drugi pomažemo ljudima da se oslobode grehova. Rajli se nasmeši. »Možda, ali... Ne bih rekao da ste vi izloženi istom kalibru rešetnika s kakvim se mi ovde susrećemo.“ „/Da, to je zabrinjavajuće... Stvari ovde zaista ne stoje dobro.“ On zastade, pa pogleda Rajliju u oči. „Što, samim tim, naše pretnje čini još dragocenijim.“ Monsinjur utom primeti da Dženson gleda u njegovom pravcu; kao da ga je hteo pozvati k sebi. „Imam puno poverenje u vas, agente Rajli. Siguran sam da ćete ih pronaći/reći čovek s okovratnikom pre nego što će se udaljiti. Rajli ga je posmatrao, a onda uzeo onaj video snimak sa stola. Dok ga je vraćao u fasciklu, ponovo je bacio pogled. U uglu fotografije, tačkaste zbog niske rezolucije muzejskih kamera, jasno se razaznavalo obličje kako čuči iza vitrine, u žasnuto posmatrajući konjanika i napravu. Znao je, i po tom snimku, da je to plavokosa žena koju je one noći posmatrao kako izlazi iz muzeja. Na pamet mu pade s

va muka kroz koju je ta žena prošla, i koliko mora da je bila prestravljena, pa oseti neku prisnost. Nadao se da je s njom sve u redu. Vratio je, najzad, fotografiju u fasciklu. Izlazeći iz prostorije, dose-tio se r eči koju je Dženson upotrebio. Nakaze. Taslednji templar 57 Sama pomisao na to nije bila nimalo umirujuća. Već kad pokušavate da raspetljate motive koji će normalnog čoveka navesti na zločin, nailazite na velike teškoće. A uvući se u mozak ludaka često je neizvodljivo.;

JEDANAESTO POGLAVLJE Klajv Edmondson jeste bio bled u licu, ali je izgledalo da ne trpi jake bolove, što je iznenadilo Tesu dok ga je gledala kako leži u bolnič-kom krevetu. Zнала je da je jedan od konja, uzjogunivši se, oborio Klajva, kao i da su mu, u panici koja je nastala, polomljena tri rebra. Otežavajuća je okolnost bila što s u se ona nalazila preblizu pluća, a s obzirom na Klajvove godine, opšte zdravstv eno stanje i sklonost napornim aktiv-nostima, doktori u Njujorškoj prezbiterijan skoj bolnici odlučili su da ga nekoliko dana zadrže na posmatranju. „Mnogo su mi fin koktel ovde poslužili”, reče joj on, bacivši pogled na četvrtu dozu koja je u kesi visila sa stalka. „Ništa živo ne osećam.” „Nije baš kao koktel koji si onomad hteo da popiješ?”, našali se ona. „Pa, istina je da sam probao i bolje stvari.” Dok se cerekao, Tesa ga je posmatrala pitajući se treba li da pomene onaj ozbilj niji razlog zbog kojeg je došla u posetu. „Jesi li u stanju da popričamo o nečem u?” „Naravno. Samo ako nije u vezi s onim što se desilo. Svi se o tome raspituju, ni šta drugo ih ne zanima”, uzdahnu on. „Razumljivo mi je to, ali ipak...” „Pa... I ovo ima veze s tim”, priznade Tesa snebivajući se. Klajv je pogleda, pa se osmehnu. „Šta imaš na umu?” Tesa je oklevala, pa odlučila da pređe na stvar. „Ono kad smo ćaskali u muzeju. Da nisi slučajno primetio šta sam u tom trenutku razgledala?” On odmahnu glavom. „Nisam.” „Bila je to neka sprava, nekakva kutija s dugmićima i ručicama. U katalogu piše da je to šifrnar s multiprenosnim rotorom.” Na časak mu se čelo naboralo od napora da se seti. „Ne, nisam to zapazio.” Nara vno da nije zapazio. Kako da ga zapazi kad je ona tu stajala. „Zašto?”, upita Kl ajv. Taslednji templar 59 „Jedan konjanik ga je uzeo. Ništa drugo, samo to.” „Pa r:l .J'a zar ti to nije čudno? Od svih dragocenosti kojih je tamo bilo, uzeo je jedi no tu skalameriju. I ne samo to nego kad ju je zgrabio, činilo se kao da je to d eo nekakvog rituala, izgledao je u tom trenutku potpuno zaokupljen.” „Dobro, pa to znači da je on očigledno neki stvarno prilježan kolek-cionar tajan stvenih naprava za šifrovanje. Odmah javljaj Interpolu! Sledeća na spisku mora d a mu je kutija Enigma!” Pogleda je preve-jano. „Ljudi sakupljaju i najgore stvar i.” „Ozbiljno ti govorim”, usprotivila se. „Čak je i nešto izgovorio. Dok je držao s pravu. "Veritas vos liberabit.*" Klajv je pogleda. „Veritas vos liberabit.” „Mislim da tako beše. U stvari, prilično sam sigurna da je to rekao.” Klajv je malo razmislio, pa se nasmešio. „Dobro. Ne samo što si se navrzla na tv rdokornog kolekcionara naprava za šifrovanje. Navrzla si se na tipa koji je išao u Džons Hopkins. To bi trebalo da suzi krug osumnjičenih.” „U Džons HopkinsV' „Aha.” „O čemu ti to?” Bila je načisto izgubljena. „To je moto tog univerziteta. Veritas vos liberabit. Istina će vas osloboditi. Veruj mi, bar ja to znam. Išao sam na taj univerzitet. Bila je čak i ona grozna pesma, znaš, Oda Džonsu Hopkinsu.” Klajv zapeva: „Nek znaju svi što znamo mi, i

najumniji mudraci..." Posmatrao je Tesu, uživajući u njenom unezverenom pogledu . „Misliš da..." Onda je primetila kako je gleda. Prepoznala je taj kez samozadovo ljtva. „Zavitlavaš me?" Klajv pokajnički klimnu glavom. „Pa, ili je to, ili je neki nezado-voljni bivši agent CIA. Znaš i sama da takvi prvi upadnu u oči kad udeš u njihovu zgradu u L engliju." Predupredivši njeno novo pitanje, on dodade: „Tom Klensi. Mnogo ga vol im, šta da ti pričam..." Tesa zavrte glavom, ljuta na sebe što je tako lakoverna. A onda ju je Klajv izne nadio. „Mada, nisi daleko od istine. Uklapa se." „Kako to misliš?" Nije joj promaklo da se Klajv sad uozbiljio. „Šta su ti vitezovi imali na sebi?" „Kako to misliš, šta su imali?" „Ja sam prvi pitao." Uf9mWM,li■ H M 'i n03a MH0 0 60 Rejmond Huri Nije bila u stanju da ga prati. „Imali su uobičajene srednjovekovne odežde. Veri žnjače, ogrtače, kacige." „I...?" , čikao ju je on. „Je l' bilo nešto još konkretnije?" Znala je da je Klajv zadirkuje. Pokušala je da prizove taj užasni pri-zor vitezova kako divljaju po muzeju. „Ne...?" „Bele ogrtače s crvenim krstovima. Krvavocrvenim krstovima." Napravila je grimasu, i dalje nije mogla da ga prati. „Krstashi." Klajv još ne beše završio. „Toplije, toplije. Hajde, Tesa! Ništa neo-bično u vez i s krstovima? Jedan crveni krst na levom ramenu, a drugi na grudima? Znaš - ne znaš?" Tad joj je sinulo. „Templari." „Konačan odgovor glasi...?"/ Mozak joj je radio sto na sat. Sve je bilo jasno, a opet - nije bilo jasno. „Pot puno si u pravu, bili su odeveni kao templari. Ali to samo po sebi ne mora ništa da znači. Tako su svi krstashi izgledali, zar ne? Jer, koliko je nama poznato, l judi su posle prosto iskopirali prvu sliku nekog krstaškog viteza na koju su nal eteli, a veliki su izgledi da to bude baš templar, pošto se o templarima najviše pisalo." „I ja sam tako mislio. Isprva nisam tome pridavao poseban značaj. Templari su ub edljivo najčjuvenija, ili bolje reći po zlu najčjuvenija sku-pina vitezova koja je učestvovala u krstaškim ratovima. Ali, s druge strane, ta tvoja mala latinska k rilatica... To već menja stvari." Tesa je blenula u Klajva, očajnički vapijući za objašnjenjem. A on je ćutao. I t o ju je izluđivalo. „A menja stvari zato što...?" „Veritas vos liberabit, sećaš se? To, slučajno, piše i na jednom zamku u Langdok u, na jugu Francuske." Zastao je načas. „Zamak je, inače, templarski." JEDANAESTO POGLAVLJE „Koji to zamak?" Tesa je ostala bez daha. „Blanšorov zamak. U Lartgdoku. Natpis se jasno vidi, ugraviran je iznad ulaza u zamak. Veritas vos liberabit. Istina će vas osloboditi." Ta rečenica kao da je pokrenula čitavu bujicu sećanja u Edmondsonu. Tesa se mrštila. Nešto joj tu nije bilo pravo. ^ar se nisu templari raspali..." - tu je sama sebe prekorila zbog nesrećno odabrane reči, „... rasformirali u čet rnaestom veku?" „Hiljadu trista četrnaeste," „Pa, onda se ne uklapa. U katalogu piše da je šifarnik iz šesnae-stog veka." Edmondson je razmišljao. „Dobro, možda su pobrkali datume. Četrnaesti vek i nije jedna od najblistavijih tačaka u istoriji Vatikana. Daleko od toga. Godine 1305 . papa Klement V, koji je već tada bio tek nešto više od puke marionete u rukama fr-ancuskog kralja Filipa Lepog, pretrpeo je poniženje. Bio je primoran da napu

sti Vatikan i izmesti sedište Svete stolice u Avinjon u Francuskoj, gde je držan na još kraćem povocu, naročito kad je trebalo pomoći kralju Filipu da sruši templare. Papstvo je zapravo punih sedamdeset godina bilo pod francuskom kontrolom - o tom razdoblju govori se kao o Vavi-lonskom ropstvu, a potrajalo je sve dok papa Grgur XI nije smogao hrabrosti da s tim raskrsti i vrati Svetu stolicu u Rim, poslušavši zov mistične Katarine Sijenske - ali to je već druga priča. Hteo sam da kažem da je i ta vaša naprava iz četrnaestog veka..." „... a veliki su izgledi da nije ni napravljena u Rimu", uskoči Tesa. „Naročito ako nije templarska." Edmondson se nasmeši. „Tačno tako." Tesa je oklevala. „Šta misliš, jesam li na tragu nečega, ili samo pipam u mraku?" „Ne, mislim da tu zaista ima nečega. Ali... Templari tebi i nisu uža specijalnost, nije li tako?" 62 Rejmond Huri „Promašila sam ih za nekoliko hiljada godina, plus jedan kontinent tamo-ovamo." Nasmešila se. Uža specijalnost bila joj je asirska istorija. Templari su bili daleko izvan njenog domašaja. „Trebalo bi da razgovaraš sa zaludenicima za templare. S ljudima koje poznajem, a čija saznanja mogu da ti budu od koristi - Martijem Foknerom, Vilijemom Vensom i Džebom Simonsom. Fokneru sad mora da je osamdeset i kusur godina, i verovatno je težak za saradnju. Vensa godinama nisam video, ali znam da se do Simonsa može doći..." „Je li to Bil Vens?" „Da. Znaš ga?" Vilijem Vens se jednom pojavio na jednom iskopavanju koje je vršio njen otac, a i ona je bila tamo. Bilo je to, pamtila je, pre deset godina. Radila je s ocem na severoistoku Turske, približili su se planini Ararat onoliko koliko im je vojvotka dozvoljavala. Dostigla se kako se Oliver Čajkin, što je za njega bila istinska retkost, prema Vensu odnosio kao prema sebi ravnome. Kao da joj je sad stajao pred očima. Visok, naočit muškarac, možda petnaestak godina stariji od nje. Vens je bio šarmantan, našao joj se, bodrio je. Ona je tada prolezila kroz gadan period. Očajni uslovi na terenu. Pa trudnoća. Iako ju je jedva poznavao, Vens je, činilo se, naslutio koliko je nezadovoljna i pritešnjena, i bio je prema njoj tako ljubazan da joj je bilo dobro iako joj je bilo loše, i osećala se privlačnom iako je znala da izgleda grozno. Nijednom nije primetila ni najbleđi nagoveštaj da on ima neke zadnje namere. Ne bez nelagode sećala se sada kako je bila pomalo razočarana njegovim, očito platonskim odnosom prema njoj, jer se on njoj pomalo razočarano dopadao. A kako se bližio njegov kratki boravak u logoru, naslutila je da možda, ali samo možda, i on oseća isto prema njoj, s tim što je u njenoj svesti i ostalo veliko pitanje koliko se ikome može dopadati žena u sedmom mesecu trudnoće. „Upoznali smo se jednom, preko mog tate." Ona zastade. „Ali mislila sam da je njemu uža specijalnost istorija Feničana." „Jeste, ali znaš kako ti je s templarima. Oni dođu kao neki arheološki pornič, u akademskom svetu praktično si izvršio samoubistvo ako te oni zanimaju. Stiglo se dotle da se svi prave da tu temu ne shvataju ozbiljno. Ima mnogo dileja opsegnutih raznoraznim teorijama zavere u vezi s istorijom templara. Sigurno znaš šta je rekao Umberto Eko?" „Ne znam." Taslednji templar 63 „Pouzdamo se zna da je neko lud ako, pre ili kasnije, potegne priču o templarima." „Dajem sve od sebe da u ovom slučaju to prihvatim kao kompliment. JT „Gledaj, ja sam u ovome na tvojoj strani. Oni su apsolutno dostojni naučnog istraživanja." Edmondson slegnu ramenima. „Ali, kao što rekoh, godinama se već nisam čuo s Vensom. Poslednje što sam čuo je da je na Univerzitetu Kolumbija, ali da sam na tvom mestu, obratio bih se Simonsu. Njega mogu vrlo lako da uhvatim."

„Važi, sjajno.“ Tesa se nasmešila. U sobu proviri medicinska sestra. „Testiranje. Za pet minuta.“ „Divota“, zabrunđa Klajv. „Javićeš mi se?“, upita Tesa. „Sto posto. A kad izadem odavde, šta kažeš da izađemo na večeru, pa da mi isprič aš kako je prošlo?“ Setila se kako je bilo poslednji put kad je izašla na večeru s Edmondsonom. Bilo je to u Egiptu, a prethodno su ronili da ispituju olupinu nekog feničanskog bro da nedaleko od Aleksandrije. Napio se bio araka, krenuo, reda radi, da joj se ud vara, ona mu je nežno dala korpu, i onda je on zaspao usred restorana. „Naravno“, reče ona, pomislivši da ima vremena napretek da smi-sli neki izgovor, a onda oseti grižu savesti zbog te nedolične misli. ČETRNAESTO POGLAVLJE Lusijen Busar je oprezno hodao kroz svoju galeriju. Stigao je do prozora i provirio krijući se iza jednog pozlaćenog časovnika - laž njaka. Ostao je tako nekoliko minuta, intenzivno raz-mišljajući. Onda je delićem mozga registrovao da časovnik vapije za čišćenjem, pa ga je odneo do stola i po ložio na novine. One sa slikama prepada na Met, koje su mu sada bole oči. Prešao je prstom preko fotografija, ravnajući papir. Nema šanse da se upetljam u ovo. Ali nije mogao prosto da ništa ne uradi. Gas bi ga ubio zato što ništa nije urad io, s istom lakoćom s kojom bi ga ubio ako napravi neki pogrešan korak. Postojao je samo jedan izlaz iz ove situacije, i Lusijen je o njemu razmišljao j oš dok je Gas stajao tu, u njegovoj galeriji, i pretio mu. Prijaviti Gasa polici ji, naročito ako se ima u vidu šta je taj čovek ura-dio u muzeju, svakako je bil o opasno. Ali, s obzirom na onaj-Gasov igrokaz s mačem ispred muzeja, Lusijen je s razlogom smatrao da njegova bezbednost ipak neće biti ugrožena. Nema šanse da ta ljude-skara ikad izađe iz zatvora i osveti mu se. Ukoliko ne izmene zakon i uspravaju ga, Gasa čeka doživotna, bez mogućnosti skraćanja kazne. Nema mu druge. Lusijen je, što je takode bilo važno, imao i drugih, svojih briga. Bio mu se nak ačio jedan pandur. Neki neumorni pokvarenjak koji ga je godinama pratio i, činil o se, nije imao nameru da makar malo olabavi. A sve zbog proklete dogonske skulpture iz Malija, za koju se ispota-вило da je novijeg datuma nego što je Lusijen rekao, pa je, samim tim, vredela tek mali deo svote koju je za skulpturu dobio. Kupac, sedam-desetogodišnjak, srećom po Lusijena preminuo je od srčanog udara p re nego što su advokati sastavili tužbu. Lusijen se nekako iskobeljao iz gadnog škripca, ali detektiv Stiv Bučinski nije odustajao. Bilo je to, maltene, nešto n alik na hćni krstaški pohod. Lusijen je pokušao da Toslednji templar 65 kupi pandura s nekoliko dojava, ali to nije bilo dovoljno. Niti će išta ikada bi ti. Ali je ovoga puta bilo drugačije. Ako mu isporuči Gasa Voldrona, možda će, ali s amo možda, pijavica da se otkaçi. On pogleda u sat. Pola dva. Otvorivši fioku, Lusijen poče da pretura po kutijici s vizitkartama, pa najzad p ronade onu koju je tražio. Onda uze telefon i okrenu broj. / ČETRNAESTO POGLAVLJE Raskrećen ispred masivnih vrata stana na petom spratu na Zapadnom Central parku, komandir Jedinice za taktička dejstva FBI-ja podigao je ruku, raširio prste i o smotrio svoj tim. Njegov zamenik obazrivo dade rukom znak da sačekaju. Preko put a hodnika, treći čovek podi-že pušku pumparicu do visine ramena. Četvrti je otkaçio osigurač na šok-bombi. Ostalo dvoje koji su bili u sastavu jedinice otpustiš e osigu-rače na automatskim puškama hekler i koh MP5. „Idemo!“ Agent najbliži vratima poče da udara pesnicom po njima, pa povika: „FBI! Otvara j!“ Reakcija je usledila, praktično, istoga časa. Meci probiše vrata, iverje tikovin

e razlete se po hodniku. Agent s pumparicom uzvratio je komplimente, zapucavši ošamu-ćujućom brzinom, sve dok u vratima nije izbušio više rupa veličine ljudske glave. Čak i sa zapušačim a za uši koje je nosila, Amelija Gejns osetila je snažan udarni talas u tom skućenom prostoru. I iznutra ponovo poleteše meci, sad razvalivši ragastov, da bi se zarili u gipsa ne ploče u zidu preko puta. Četvrti čovek priđe bliže, pa ubaci šok-bombu kroz rupu u vratima. Onda onaj s pumparicom dokusuri ono što je ostalo od vrata, i nek oliko časaka kasnije dvojica naoružana heklerima upadoše u stan. Nastade predah. Tišina je odzvanjala. Jedan pucanj. Opet ništa. Onda neki glas: „Sve čisto!“ Usledilo je još tih „čisto“. Tada neko nehaj-nim tonom reče: „Okej, žurka je gotova.“ Amelija je za ostalima ušla u stan. Pred tim prizorom, reč „luksuz“ zvučala je jeftino. Sve je prosto mirisalo na novac. Ali, kad su Amelija i komandir jedinice pregledali mesto, razjasniće se da taj miris potiče zapravo od narkotika. Četvoricu koja su boravila u stanu bez po muke identifikovali su kao kolumbijske trgovce narkoticima. Jedan je imao tešku ranu od Toslednji templar 67 vatrenog oružja u gornjem delu trupa. Na raznim mestima u stanu pronašli su prav i mali tovar droge, keša u izobilju i dovoljno dokaza da DEA* likuje mesecima. U anonimnom telefonskom pozivu, dojavljivač je pomenuo ogromnu količinu novca, o ružje i nekoliko ljudi koji govore stranim jezikom. Sve je tako i bilo. Ali nije imalo nikakve veze s prepadom na muzej. Još jedno razočaranje. Koje neće biti i poslednje. Obeshrabrena, Amelija je razgledala stan dok su preostali Kolum-bijci vezivani i isicama i izvođeni. I njen stan je prilično lep. Ukusno opremljen, prvoklasan, bar što se njenih merila tiče. Ali je ovaj stan bio naprosto da ti se zavrti u glavi. Sve je imao, uključujući i divan pogled na park. Dok je tako razgledala, ubedivala je sebe da preterivanje u raskoši nije njen stil i da ona, u stvari, ne zavidi vlasniku ovog stana. Izuzev, eventualno, na tom pogledu. Zastala je na trenutak kraj prozora, gledajući dole u park. Videla je kako dve osobe jašu konje po stazi. Čak i s ove daljine, razabrala je da su oba jahača - žene. Jedna od njih se nešto mučila; konj joj je bio žustriji, ili se možda preplasio kad je prozujalo dvoje mladih na rolerima. Amelija još jednom pogledom prelete stan, a ondaprepustikomandiru jedinice da opakuje sve predmete, pa se zaputi u kancelariju da Rajliju podnese sumoran izveštaj. Rajli je radio na rasporedu poseta džamijama i drugim okupljalištima gradskih muslimana. Posle kratke uvodne diskusije s Džensonom u vezi s političkim aspektom ovog dela istrage, Rajli je procenio da bi te posete trebalo da budu upravo - to. Obične posete, u koje će ići najviše po dva agenta ili policajca, od kojih bi jedan, kad god je to moguće, bio musliman. Da akcija, ni u nagoveštaju, ne podseća na raciju. Njima je bila potrebna saradnja, i u najvećem broju slučajeva na ilazili su na ljude voljne da saraduju. Kompjuteri u kancelarijama FBI-ja u Federal plazi neprestano su prosipali nove podatke, pojačavajući plimni talas informacija Engl.: Drug Enforcement Administration, Uprava za suzbijanje narkotika. (Prim. p rev.) 68 Rejmond Huri koje su pristizale iz njujorške policije, kao i iz Imigracione službe i Službe za državnu bezbednost. Baze podataka nabujale su od lapada u Oklahoma Sitiju naovamo, imena domaćih radikala i ekstremista nicala su kao pečurke posle kiše; posle 11. septembra pak behu preplavljene imenima muslimana raznih nacionalnosti. Rajli je bio svestan da većina tih ljudi nije na spiskovima zato što vlasti sumnjaju da su oni teroristi ili kriminalci, već prosto zbog njihove vere. To ga je u zne-miravalo; s druge strane, zahtevalo je mnogo nepotrebnog rada kako bi se pročešljavanjem mase nedužnih, kojima verska uverenja behu jedina krivica, stiglo d

o onih nekoliko mogućih izvršilaca. I dalje je smatrao da je mnogo izvesnija ona varijanta sa seljama, ali i tu je nešto falilo. Nije tu bilo zle krvi koja bi dovela u vezu grupu teško naoružanih fanatika s Rimokatoličkom crkvom. Tim agenata radio je na pretraživanju osnivačkih ih manifesta i baza podataka, kako bi eventualno pronašli zajedničku nit. Rajli je pogledom obuhvatio ogromnu prostoriju koja je zauzimala čitav sprat, upijajući taj uredni kaos u kojem su agenti baratali telefonima i kompjuterima, a onda počeo da se probija prema svom stolu. Kad je stigao, primetio je da mu Ame lija Gejns ide u susret. „Imaš minut za mene?“ Svi su uvek imali minut vremena za Ameliju Gejns. „Šta ima novo?“ „Znaš onaj stan gde smo jutros upali?“ „Da, čuo sam“, reče on neveselo. „Pa, dobro, bar smo zadužili ove iz DEA, što i nije tako loše.“ Amelija pređe preko tih reči. „Dok sam bila u stanu, pogledala sam kroz prozor, u park. Dvoje ljudi je jahalo konje. Jedno od njih je s konjem imalo problema, i tad mi je nešto palo na pamet.“ Rajli gurnu stolicu ka Ameliji, i ona sede. Amelija je unosila dah svežine u pre težno muški ambijent Biroa, gde je procenat ženskih regruta tek nedavno dostigao vrtoglavih deset procenata. Vrbovate-lji FBI-ja nisu krili da bi se radovali većem broju kandidatkinja, ali su se žene slabo prijavljivale za rad u službi. Istina, jedina agentkinja koja je ikad stigla do komandne funkcije usput je dobila posrdni nadimak Pčelica Maja. Rajli je prethodnih meseci mnogo radio s Amelijom. Naročito je bila korisna u komunikaciji s osumnjičenima s Bliskog istoka. Njima su se mnogo dopadale njene ri de kovrdže i pegava koža, a pravovremeni osmeh ili smišljeno otkriven deo kože neretko je davao bolje Toslednji templar 69 rezultate od višenedelnog praćenja osumnjičenih. Premda niko u Birou nije ni pokušavao da sakrije simpatije prema njoj, Amelija nijednom nije podstakla bilo kakav oblik seksualnog uznemiravanja; ne bi se, pri tom, reklo ni da bi se iko usudio da je izlaže tome. Odrasla je u vojničkoj porodici, s četvoricom braće; crn i pojas u karateu zaslužila je u svojoj šesnaestoj godini, a bila je i odličan strelac. Umela je ona sasvim dobro da se brine o sebi u svakoj situaciji. Jednom, pre nešto manje od godinu dana, njih dvoje su sami sedeli u kafeu, i Rajliju je malo nedostajalo da je pozove na večeru. Odlučio je, ipak, da to ne čini, premda svestan - ili bar u nadi - da se večer ne bi okončalo obedom. Veze na poslu uvek su teret; u Birou, znao je to, one jednostavno nemaju izgleda na uspeh. „Samo ti pričaj“, reče joj on. „Oni konjanici u muzeju... Kad gledaš video snimke, sasvim je jasno da ti tipovi ne samo što jašu konje, nego ih vrlo vešto zauzda-vaju. Ono jahanje uz stepenice, na primer. Lako će to izvesti holivud-ski kaskaderi, ali u stvarnom životu prilično teško ide.“ Rekla je to znalački; u njenom glasu osetila se, u istom mah, i nelagoda. Amelija je primetila kako je Rajli gleda, pa se škrto osmehnu. „Da, umem da jašem“, potvrdi ona. Istoga trena shvatio je da je stvarno napipala nešto. Sinulo mu je da ovo s konjima - ima smisla. I sam je to bio nanjušio u prvih nekoliko sati posle prepada, razmišljajući o jahačkim veštinama policajaca iz Central parka, ali nije dalje mozgao o tome. Da jeste, možda bi ranije došli do ovoga. „Hoćeš da pročetaš kaskadere s krivičnim dosjeima?“ „Za početak. Ali nije samo o konjanicima reč. Nego i o samim konjima.“ Amelija mu se malčice približila. „Na osnovu onoga što smo doznali i svega onoga na video snimcima, ljudi su vrištali i drali se, i pucalo se na sve strane. A ti konji se ipak nisu uspaničili.“ Amelija zastade, pogledavši u pravcu Aparata, koji je upravo telefonirao. Kao da nije želela da nastavi. Rajli je znao u kom pravcu Amelija razmišlja. Da je poštedi neprijatnosti, sam je to izgovorio: „Policijski konji.“

„Tako je." Majku mu! Ovo mu se uopšte nije dopadalo, kao ni njoj, uosta-lom. Gde su policij ski konji, tu su i - policajci. A nikome se ne mili cak ni da razmatra mogućnost kako su u prepad bili umešani pred-stavnici zakona. 70 Rejmond Huri „Isteraj ti to do kraja", reče on. „Ali samo pažljivo." Nije imala vremena da od govori. Aparo im se približavao užurba-nim korakom. „tštiv je zvao. Imamo nešto. Izgleda da je ovog puta ono pravo." SEDAMNAESTO POGLAVLJE Kako je ušao u 22. ulicu, Gas Voldron je osetio da ga podilaze žmar-ci. Dobro, b io je kao na iglama od prošle subotnje večeri, ali ovo je bilo nešto drugačije. Umeo je on da prepozna znak. Mnogo toga preduzimao je oslanjajući se na instinkt . Kladio se na konje, recimo. I kakvi su mu rezultati? Očajni. Ali u nekim drugi m stvarima uvek bi najbolje prošao kad se drži instinkta, tako da je na znamenje uvek obraćao pažnju. Sada je uvideo da oni žmarci nisu bili za džabe. Automobil, ništa naročito, obič na kola. Previše obična, doduše. Dva čoveka koja pažljivo gledaju ni u šta poseb nofianduri. Šta su ako ne panduri?/ Počeo je da broji korake, pa zastade ispred jednog izloga. U staklu je ugledao odraz drugog automobila kako se pomalja na čošku. Neprimetno, maltene. Bacio je hitar pogled preko ramena, da bi i u tim kolima ugledao neku dvojicu. Opkoljen je. Gasu istoga časa na pamet pade Lusijen. On pomisli na kakve bi sve grozomorne na čine mogao da okonča život tom bednom francu-skom bilmezu. Taman što je stigao do galerije, naglo je jurnuo ka vratima, utrčao unutra i ust remio se ka zabezeknutom Lusijenu, koji je jedva uspeo da se pridigne sa stolice . Gas tad šutnu sto u stranu, obori veliki, ružni casovnik i kanticu sa sredstvo m za čišćenje na patos, pa žestoko opali Lusijena preko uha. „Ocinkario si me pandurima?" »Nisam, Giss..." Kad je zamahnuo da ga opet udari, Gas je primetio da Lusijen trza glavom, a oči su mu se iskolačile dok je gledao u zadnji deo gale-nje. Znači, i tu ima pandura - a onda je Gas namirisao nešto, benzin mozda. Iz kantice koju je srušio sa sto la, tečnost je kapala na pod. 72 Rejmond Huri Dograbivši kanticu, Gas prvo podiže Lusijena s poda, pa ga gurnu prema vratima, udari ga otpozadi po kolenima, te žgoljavi preprede-njak klonu. Nagazivši ga čiz mom, počeo je da prosipa sadržaj kantice po Lusijenovoj glavi. „Očeš da se kačiš sa mnom, govno jedno malo", režao je i sipao, sipao. „Nemoj, molim te!" pištao je Francuz kome su oči gorele od teč-nosti kad ga - pr ebrzo da bi, onako prestravljen, pružio otpor - Gas naglo odiže od tla, uhvativš i Lusijena za zatiljak, pa izvadi zipo, kre-snu ga i šutnu vlasnika galerije na ulicu. Plavo-žuti plamenovi sukljali su oko Lusijenove glave i ramena dok je posrtao po trotoaru. Njegova vriska mešala se s uzvicima šoki-ranih prolaznika i iznenadno m larmom automobilskih sirena. I Gas izade iz galerije, držeći se blizu Lusijena , zverajući levo-desno, usred-sređen, poput jastreba, na onu četvoricu, od kojih su dvojica bila na jednom, a dvojica na drugom kraju kvarta i sada uveliko istr čavali iz kola s revolverima u rukama, više obraćajući pažnju na čoveka u pla-me nu nego na njega samoga. Sto je njemu upravo i išlo naruku. Čim je primetio kako čovek uleće u galeriju, Rajli je znao da ih je ovaj video. Vičući „Prešao nas je. Krećemo! Ponavljam, krećemo!" u mikrofona koji mu je bio p rikačen u rukavu, napunio je svoj brau-ning i žurno izašao iz kola, dok ga je Ap aro pratio izletevši sa suvo-začkog sedišta. Još je stajao iza vrata automobila kad je neki čovek posrćući izašao iz galerije . Rajli nije bio načisto da li to njegove oči dobro vide. Izgle-dalo je kao da j e tom čoveku glava u plamenu.

Lusijen se teturao po ulici, vatra mu je zahvatila kosu i košulju, a Gas je išao odmah za njim, držeći se Lusijena kako policajci ne bi smeli da pripucaju. Ili se bar nadao da neće smeti. Da im stavi do znanja kako bi bilo bolje da se ne približavaju, ispa-lio je neko liko hitaca u oba pravca. Bereta je bila dozlaboga slaba za ovakvu akciju, ali j e odradila posao - ona četvorica su se bacila u zaklon. Toslednji templar 73 Vetrobranska stakla su popucala, a panični krici odjekivali su ulicom dok su i poslednji prolaznici bežali s pločnika. Rajli je video kako ovaj podiže revolver taman na vreme da se sagne iza vrata au tomobila. Pucnjava se prolamala ulicom, dva metka zavr-šila su u zidu od cigala iza Rajlijevih leđa, a treći je, uz prasak hroma i stakla, razbio levi far njego vog krajslera. Bacivši pogled udesno, Rajli je opazio četiri prolaznika koji su čučali iza parkiranog mercedesa, obne-videli od straha. Rajli je predosetio kako oni svakog časa nameravaju da pobegnu odatle, što ne bi bilo mudro. Sigurniji s u tako, iza automo-bila. Jedan od njih pogleda u njegovom pravcu. Rajli mu otvor enim dlanom mahnu gore-dole, vičući: „Lezi! Ne pomeraj se!" Onaj nervo-zni, u šo ku, klimnu glavom pa se sklopča, i Rajli ga više nije video. Onda se Rajli okrenu, provuče se izvan zaklona i pokuša da opali, ali čovek za k oga je znao samo da se zove Gas, šunja se sada tik iza vlasnika galerije. Bio m u je preblizu. Rajli nije smeo da puca. Što je još gore, u tom času ništa nije m ogao da učini za vlasnika galerije, koji beše pao na kolena, dok su njegovi samr tni krici odjekivali sad već opustelom ulicom. I upravo se u tom trenu-Gas odmakao od čoveka u plamenu i ispa-lio nekoliko hita ca u pravcu agenata koji su zauzeli položaj na drugom kraju kvarta. Vreme kao da se usporilo dok je Rajli tražio priliku, koja će mu se najzad ukazati. Zadržao je dah i iskočio iz zaklona, držeći brauning obema rukama; u deliću sekunde je n anišanio i lakim, rav-nomernim pokretom povukao obarač, postepeno pojačavajući p riti-sak prsta. Metak je prasnuo iz brauningove cevi. Crveni mlaz šiknu iz Gasov e butine. Rajli se užurbano pridiže na noge, pa potrča ka čoveku koji je goreo. Gas, međut im, u korenu saseče agentov herojski plan, jer je upravo u tom času neki vozač n ašao za shodno da svoj sporovozni kombi utera u ulicu. Lusijen se kotrljao po pločniku, mlatarajući rukama, u očajničkom pokušaju da ug asi vatru. Gas je bio svestan kako mora što pre da stig-ne do njega, ali ga u to m času nešto pogodi u levu butinu, i on se zatetura. Osetio je tačno mesto gde j e pogoden, dodirnuo ga i onda pogledao šaku s koje se slivala krv. 74 Rejmond Huri Kurvin sin. Pandurima se posrećilo. A onda je ugledao kombi i, zapucavši u pravcu dva policijska polo-zaja, potrčao ka vozilu koje mu je poslužilo kao zaklon. Hramljući je zašao za ugao, i sada je bio red da se i njemu malo posreći. Zausta-vio se neki taksi, ostavio mušteriju , japanskog biznismena u svetlom odelu. Gas je odgurnuo čoveka, trznuo vrata i i zvukao vozača na kolo-voz. Na brzinu se smestivši za volanom, ubacio je menjač u prvu, a onda osetio udarac iznad slepoočnice. To ga je taksista udario; čovek s e nije tek tako odricao svojih kola i vikao je sad nešto na nekom nera-zumljivom jeziku. Jebem ti budalu! Gas proturi cev berete kroz prozor, povuče obarač i pr osvira to razjareno lice. A onda odjuri ulicom. SEDAMNAESTO POGHLAVLJE Nagazivši do daske crni policijski krajsler, Rajli je popeo kola na troto-ar, pr ošao pored kombija i usput pogledom okrznuo ljude koji su se rojili oko mrtvog t aksiste. Aparo je preko radio-stanice govorio nešto, pa slušao Bučinskog, koji je organiz ova o pojačanje i blokadu puteva. Šteta što se žurilo. Trebalo je da potpuno blok iraju ulicu, ali onda bi, kao što je Bučin-ski primetio, oterali i onu grdosiju pre nego što bi stigao do galerije, jer sigurno mu ne bi promaklo da je inače bu čna ulica sada nepri-rodno tiha. Tad Rajliju pade na pamet čovek buktinja kako p osrćući izlazi iz galerije, a i onaj taksista, kako je poleteo unazad kad je dob

io metak u glavu... Možda bi bilo bolje da smo preplašili osumnjičenog nego što je ovako ispalo. Pogledao je u retrovizor, pitajući se da li ih Bučinski prati. Ne prati. Sami su. „Gledaj kud voziš!“ Aparovo upozorenje ga je prodrimalo, i Rajli potera krajšler kroz grozdove automobila i kamiona nalik čunjevima na poligonu; vozači su većinom ljutito trubili ta ksiju koji je jurio pored njih. A onda je taksi skrenuo u neku uličicu. Rajli ga je pratio kroz uskovitlani oblak smeća, bezuspešno nastojeći da se nekako orije ntiše. „Gde smo, jebote?“ prodra se Rajli. „Idemo prema reci.“ Mnogo mu je to pomoglo. Taksi je izleteo iz uličice i uz škripu kočnica skrenuo udesno. Časak kasnije is to će učiniti i Rajli. Automobili su, činilo se, jurcali u svim pravcima. A od taksija -ni traga ni gla sa. Nestade. Rajli je zverao levo-desno, pokušavajući da izbegne saobraćajnu vrevu. 76 Rejmond Huri „Eno ga“, povika Aparo. Rajli u magnovenju pogleda u pravcu u kom je Aparo pokazivao, pa podiže ručnu i skrenu u drugu uličicu tako brzo da se leva guma pušila. Stvarno, eno taksija. Nagazio je papučicu za gas na tom uskom prostoru, češući se o kontejnere tako da je sve varničilo. Sledeću veću ulicu na koju su izašli, zakrčili su parkirani automobili, i Rajli začu kako se metal tare o metal dok je taksi prolazeći otki-dao branike i ratka pne s drugih vozila. S drugim kolima se tek ovlaš dodirivao, ali sasvim dovoljno da ga trenje bar malo uspori. Opet su skrenuli udesno, i ovoga puta Rajli pred sobom ugleda' znak - ulaz u Lin kolnov tunel. Približavali su se taksiju. Krajičkom oka, Rajli ugleda revolver u Aparovom krilu. „Ne pokušavaj“, reče on. „Možda ti se posreći pa pogodiš.“ Kad bi se taksi pri ovoj brzini razbio na ulici, to bi moglo da iza-zove pravu katastrofu. Taksi je ponovo skrenuo, razjurivši pešake koji su išli preko pešač-kog prelaza. Rajli opazi kako se nešto pomalja kroz prozor taksija, kod vozače-vog sedišta. Nema šanse da je revolver. Čovek bi morao da bude glup pa da vozi i puca istovremeno. Ili glup ili dobro uvežban. Bilo kako bilo, prvo je sevnulo, a onda se video dim. „Drž' se!“ reče Rajli. Okrenuvši naglo volan, zaneo je krajšler u zadnji trap taksija, pri-metio prolaz na mestu gde je neka zgrada srušena i jurnuo unutra, pa se probio kroz žičanu ogradu, podigavši oblak prašine. Neku sekundu kasnije, krajšler je izbio na prazan parking, a tu je bio i taksi. Koliko je Rajli mogao da vidi, vozač im trenutno nije pre-tio pištoljem. „Pazi!“ prodra se Aparo. Neka žena koja je šetala crnog terijera spotakla se i naletela na raznosača koji je gurao kolica s gajbama piva. Rajli je cimnuo volan, zamalo izbegavši dvoje ljudi, ali ne i gajbe; jedna je pala na haubu, pa tresnula o vetrobransko staklo, koje je udarac izdržalo, ali je napuklo i sad je izgledalo kao paukova mreža. „Ništa ne vidim!“, vikao je Rajli. Aparo je drškom pištolja počeo da udara po staklu i iz trećeg udarca uspeo da ga razbije. Ono je isko-čilo, preletelo kola i kratki let završilo na krovu nekog parkiranog automobila. Toslednji templar 77 zaklanjajući oči od vetra, Rajli je na mestu gde se ulica najednom sužavala ugledao znak za zabranu kretanja motornih vozila. Da li će onaj rizikovati? Ako nale ti na nešto, otpisan je. Opazivši skretanje udesno, na pedesetak metara od ulaza

u čorsokak, Rajli nasluti da će i taksi skrenuti. Dodao je gas, u nadi da će ga nagnati da pogreši na uglu. Krajsler se sasvim približio taksiju. I zamalo pa je uspeo. Taksi je izbio na čistinu, škripali su točkovi, zadnji kraj se zaneo ulevo, i gume su zaiskrile kad je udario u ugaoni zid od opeke. Kad su se, taksiju za petama, obrelu u novoj ulici, Aparo promrmlja: „Koje sran je!“, i ugledaše dečaka na skejtbordu kako mili po putu ispred taksija. Dečko je imao slušalice na glavi i ni najmanje nije obraćao pažnju na oluju koja se približavala. Rajli je instinktivno usporio, ali nije primetio da i na taksiju, koji je išao pravo na klinca, svetle stop-svetla. Udariće ga. Počistiće ga. Rajli je nalegao na sirenu, ne bi li nekako prekinuo dečakov koncert za jednu sobu. Taksi se približavao. A onda je dečak nonšalantno pogledao ulevo, video da mu je taksi na pola metra, ako i toliko, i bacio se taman na vreme da taksi, sa mlevši skejtbord u sekundi, pro-tutnji. Kako prodoše pored zapanjenog dečaka, Rajli uvide da je ulica na tom mestu relativno mirna. Nema vozila u pokretu. Ni pešaka. Ako nešto nameravaju da učine, onda je sada pravo vreme za to. Pre nego što sve izađe na zlo. On opet nagazi do daske i sustiže taksi. Dim je izbijao iz zadnjeg levog točka, i Rajli nasluti da je progonjeni ošteti točak češući se o zid. Aparu nije promaklo koliko su blizu taksiju. „Šta to radiš?“ Rajli se zabi krajslerom u zadnji deo taksija, vrat i ramena su mu se stresli od udara. Buuum. Jednom. Pa drugi put. On uhvati zalet, nagazi gas, pa se zabi u njega još jednom. Ovoga puta, vozač je izgubio kontrolu nad taksijem: vozilo se zanelo, pa izdiglo na trotoar i prevrnulo, a onda, uz zaglušujuću škripu, probilo izlog neke radnje. Zakočivši, Rajli ugleda zadnji deo taksija, onako prevrnutog na stranu, kako štrči iz izloga prodavnice - video je sada - muzičkih instrumenata. 78

Rejmond Huri Kako je krajsler stao, Rajli i Aparo istrčaše. Aparo je revolver držao na gotovs, a Rajli je još tražio oružje, da bi ubrzo shvatio kako mu neće biti potrebno. Čovek koji je vozio taksi bio je proleteo kroz vetrobransko staklo i sada je ležao, licem uronivši u srču, okružen ulubljenim, izobličanim muzičkim instrumentima. Notni listovi prekrivali su njegovu nepomično telo. Rajli je oprezno podvukao vrh cipele pod vozačevo telo i okrenuo ga na leđa. Čovek je bio u besvesnom stanju, ali se videlo da još diše. Lice mu je bilo prekriveno krvavim prugama. Kako ga je Rajli okrenuo, čovekove ruke se raširiše. Revolver mu kliznu iz šake. Šutnuvši oružje u stranu, Rajli je primetio još nešto. Ispod vozačevog mantila virio je zlatan krst ukrašen draguljima.

SEDAMNAESTO POGLAVLJE Svega nekoliko poruka čekalo je Tesu kad je ušetala u svoju kancelariju u Manukijanovom arheološkom institutu na uglu Leksington avenije i Sedamdeset devete ulice. Kao što se moglo pretpostaviti, polovina poruka bila je od njenog bivšeg muža a Daga; druga polovina, što se takođe moglo predvideti, stigla je od Lea Giragosijana, čelnika Instituta Manukijan. Giragosijan nikada nije skrivao činjenicu da je Tesu tolerisao samo zato što je bilo vrlo korisno imati na Institutu kćerku Olivera Čajkina kad dođe do prikupljanja finansijskih sredstava. Njoj se pak ni malo nije dopadao taj ocelaveli gad, ali joj je posao bio potreban, a procenila je da u ovom trenutku, kad se sve češće šuška o otpuštanju kao posledici kresanja budžeta, zaista nije pravo vreme da se prema Giragosijanu postavi kako bi želela. Izbrisala je sve poruke, ne obraćajući pažnju na Lizi Harding, koja je kolotala očima. Lizi je bila povučena osoba, materinski tip, a obavljala je posao sekretarice za još troje istraživača, pored Tese. I Leo i Dag tražili su od Tese isto: što više krvavih pojedinosti o subotnjem događaju. Njen šef je hteo da zadovolji svoju bolesnu znatiželju, što je, u neku ruku, bilo prihvatljivije od Dagovih sebičnih motiva.

Tesa je tako namestila kompjuter i telefon da joj je bilo dovoljno blago okretan je glave da joj pogled padne na popločano dvorište koje je okruživalo crvenkasto smeđu zgradu. To zdanje je neku godinu pre Tesinog dolaska lepo restaurisao osni vač Instituta, jermenski brodo-vlasnik. Ogromna žalosna vrba dominirala je dvori štem, njeno ele-gantno lišće u slapovima se spuštalo ka tlu, zaklanjajući klupu i jata golubova i vrabaca. Tesa se ponovo usredsredila na svoj radni sto, pa je pronašla broj na kojem joj je Klajv Edmondson rekao da potraži Džeba Simonsa. Nazvala je, i javila se telefonska sekretarica. Spustila je slušalicu, pa pokušala drugi broj koji je imala. Njegova sekretarica na Katedri za 80 Rejmond Huri istoriju Braunovog univerziteta izvestila je Tesu da je Simons otputo-vao, da ra di na nekom iskopavanju u pustinji Negev već tri meseca, ali da bi sekretarica mogla stupiti u vezu s njim, ukoliko je nešto važno. Tesa reče da će zvati ponovo, pa spusti slušalicu. Prisećajući se razgovora s Edmondsonom, Tesa je rešila da oproba drugu taktiku. Ušla je na Žute strane na internetu, kliknula na ikonicu za poziv, prebacila na telefon i dobila Univerzitet Kolumbija. „Dajte mi profesora Vilijema Vensa“, reče ona kad se javio neki piskutavi glas. „Trenutak, molim“, reče žena. Posle kratke pauze, ponovo se oglašila: „Oprostite, nemam na spisku nikoga ko se tako zove i preziva.“ Tesa je i očekivala da će to čuti. „Možete li me povezati s Kate-drom za istoriju?“ Posle nekoliko prebacivanja veze i zvonjenja telefona, Tesi se javila neka druga žena. Ova je, činilo se, znala o čemu Tesa govori. „Naravno, kako se ne bih sećala Bila Vensa. On ne radi više ovde... O, mora da i ma već pet-šest godina.“ Tesa je sad već postala nestrpljiva. „Znate li gde bih mogla da ga nađem?“ „Bojim se da ne znam, mislim da je otišao u penziju. Žao mi je.“ Tesa ipak nije gubila nadu. „Možete li mi učiniti jednu uslugu?“, bila je uporna. „Stvarno bih morala da razgovaram s njim. Radim na Manukijanovom institutu, i nas dvoje smo se upoznali na jednom iskopavanju pre dosta godina. Možda biste se mogli raspitati, proveriti znaju li slučajno neke njegove kolege s Katedre kak o se do njega može doći?“ Žena je drage volje htela da pomogne. Tesa je rekla kako se zove i ostavila joj svoje telefonske brojeve, zahvalila i spustila slušalicu. Porazmislila je načas o svemu tome, pa opet izašla na internet i na pre-traživaču Belih stranica ukuca la ime Vilijema Vensa. Počela je od pod-ručja Njujorka, ali bez rezultata. Jedan je od nedostataka ekspanzije mobilnih telefona to što većine nema na spisku korisnika. Probala je i na području države Konektikat. Opet ništa. Proširila je pre tragu na teritoriju celih Sjedinjenih Država, ali je ovoga puta pak dobila pre-v iše stavki. Onda je ukucala njegovo ime i prezime u običan pretraži-vač i dobila na stotine stavki, a brz prelet preko dobijenih rezultata nije joj ukazao na njegovo aktuelno prebivalište. Sedela je tako i razmišljala. Golubovi behu odleteli iz dvorišta, i sada je vrabaca bilo dvostruko više nego malopre, i nešto su se Toslednji templar 81 podžaveljali. Zabacila je kosu, zagledavši se negde preko polica s knjigama. Jedna zamisao pala joj je na pamet dok je pozivala Univerzitet Kolumbija, ovoga puta da zamoli da je povežu s bibliotekom. Pošto se predstavila čoveku koji se javio na poziv, rekla mu je da traži bilo kakve dokumente ili publikacije koje je napisao Vens. Izgovorila mu je istraživačevo ime i prezime slovo po slovo, i naznačila da je naročito zainteresovana za bilo šta što je u vezi s krstašima, znajući da Vens verovatno ne bi na javnom mestu držao papire koji se bave isključivo templarima. „Naravno, sačekajte trenutak“, reče joj bibliotekar i nestade. Vratilo se posle nekoliko časaka. „Prikupio sam sve što imamo od Vilijema Vensa.“ On pročitao naslove dokumenata i članaka koje je Vens napisao, a koji su, kako se bibliotekaru učinilo, bili u vezi s onim što je zanimalo Tesu.

„Postoji li mogućnost da mi pošaljete kopije?“ „Nema problema. Moraćemo vam, istina, to naplatiti.“ Tesa mu dade adresu u kancelariji i dvaput mu reče da račun napiše na njeno ime. U ovom trenutku ne bi bilo mudro uznemiravati kontrolore budžeta na Institutu. Završivši razgovor, osetila je neko čudnovato oduševljenje. Preplaviše je sećanje na terenski rad i na sve to uzbuđenje, naročito ono kad se počinje s iskopavanjem, kad je sve moguće. Ali ovo nije bilo iskopavanje. Šta to radiš? Ti si arheolog. Nije ovo kurs za mlade detektive. Zovi lepo FBI, kaži im šta ti je na pameti, i neka se oni dalje bave s tim. Tesa se pitala da neće možda, ukoliko im ne saopšti na čemu upravo radi, na neki način usporiti proces rešavanja slučaja. A onda je odbacila tu pomisao. Verovatno bi joj se smeja li iza leđa. Pa ipak... Detektivi i arheolozi... Nisu oni baš ni toliko različiti, zar ne? I jedni i drugi bave se otkrivanjem onoga što se dogodilo u prošlosti. Dobro, nešto što se odigralo pre dva dana najčešće nije vremenski okvir koji će se naći u žiži interesovanja jednog arheologa. Ali to nije bitno. Nije mogla protiv sebe. I suviše ju je sve ovo zaintrigiralo. Pa bila je na licu mestu, na kraju krajeva. Našla se tamo, u muzeju, i onda su joj se neke kockice sklopile. I pre svega, njoj je stvarno, ali stvarno nedostajalo malo uzbuđenja u životu. Opet je otišla na net i bacila se na pretraživanje pojma „vitezovi te mplari“. Podigla je pogled i primetila kako je Lizi, sekretarica, radoznalo posmatrala. Tesa joj se nasmešila. 82 Rejmond Huri Sviđala joj se ta Lizi, povremeno bi joj i poverila nešto iz privatnog života. A li, budući da je o ovome već razgovarala s Edmondsonom, nije želela nikome više da priča. O ovome će ćutati. I nikome neće reći.

SEDAMNAESTO POGLAVLJE Ni Rajli ni Aparo nisu povređeni, sem poneke modrice od sigurno-snih pojaseva i nekoliko manjih ozleda od razbijenog vetrobranskog stakla. Doprtili su kola hitne pomoći koja su, u punoj brzini, autoputem Frenklina Delana Ruzvelta dovezla Gasu Voldrona u Njujoršku prezbiterijansku bolnicu. Kad je Voldron unesen u operacionu salu, neka medicinska sestra, crnkinja, ubedila ih je da se i sami podvrgnu pregledu. Kad su naposljetku popustili, očistila im je i previla posekotine, malo žustrijim pokretima, tako da im i nije prijalo, pa ih ostavila da predahnu. Po mišljenju doktora u Urgentnom centru, njihov čovek neće biti u stanju da govori barem nekoliko dana, a možda i duže. Imao je povrede po celom telu. Preostalo im je jedino da sačekaju njegov oporavak pre nego što prionu na ispitivanje, na dajući se da će za to vreme svi agenti i detektivi koji istražuju prošlost stradalog učesnika u prepadu na muzej, razotkriti gde se pritajio od večeri kad je razbojništvo izvršeno. Aparo je saopštio Rajliju kako mu je za taj dan dosta i otišao je kući da vidi ženu, već u srednjim četrdesetim, koja je nosila njihovo treće dete. Rajli je odlučio da se, pre nego što ode kući, promuva malo po bolnici i sačeka da operišu n apadača. Mada ga je sve što se toga dana događalo i telesno i mentalno iscrplo, on ni sada, kao i obično, nije žurio da se vrati u samotni ambijent svoga stana. Takvi postanete kad živite sami u gradu koji vrví od života. Tumarajući unaokolo u potrazi za šoljom tople kafe, Rajli je ušao u lift i ugledao poznato lice, koje mu je uzvratilo pogled. Nema greške s tim zelenim očima. S rdačno mu je klimnula glavom pre nego što će se okrenuti. Primetio je da je zaokupljena nečim i da gleda u stranu, pa se i on zagledao u vrata lifta, koja su se upravo zatvarala. Rajlija je iznenadilo saznanje da ga blizina te žene u skućenoj kabini lifta nekako lišava hrabrosti. Dok se lift brujeći spuštao ka 84 Rejmond Huri prizemlju, on pogleda nakratko u njenom pravcu i vide da i ona gleda njega. Usudio se da na lice namakne nešto nalik osmehu, bolje reći tobož-osmeh, a onda ga j

e iznenadilo što je i ona njega, izgleda, pre-poznala. „Vi ste bili tamo, zar ne? U muzeju, one večeri kad je...”, probi ona led. „Da, može se reći. Ja sam stigao kasnije.” On zastade, prekorevši sebe što se d rži previše izveštačeno. „Radim za FBI”, dodade. Mrzak mu je bio sam ton te reče nice, mada jednostavnijeg načina da se to saopšti i nije bilo. „0!” Nastao je neugodan predah pre nego što će oboje progovoriti u isto vreme. Tako s e u vazduhu smešalo njeno: „Kako teče...”, i nje-govo: „Znači, vi ste...” Oboje su začutili i nasmešili se nad nedovršeni-m rečenicama. „Oprostite”, reče Rajli. „Šta ste hteli da kažete?” „Htela sam samo da vas pitam kako teče istraga, ali, kadbolje raz-mislim, verova tno o tome i ne možete da govorite.” „Pa i ne mogu.”/Ovo zvuči kao da preterano veličam samoga sebe, pomisli Rajli, pa brže-bolje nabaci: „Ali ionako tu nema bogzna šta da se kaže. Otkud vi ovde?” „Došla sam prijatelju u posetu. Te noći je povredjen.” „Je li sad dobro?” „Da, biće sve u redu.” Oglasilo se zvonce kad je lift stigao do prizemlja. Dok ju je Rajli gledao kako izlazi u hodnik, ona se okrenula kao da se predomišlja da li da nešto kaže. „Nameravala sam ponovo da vas nazovem. Agentkinja Gejns mi je one noći dala vizi tkartu.” „Amelija. Nas dvoje radimo zajedno. Ja sam Rajli. Šon Rajli.” Pru-žio joj je ru ku. Tesa se rukova i reče mu kako se zove. „Mogu li na bilo koji način ja da vam pomognem?”, upita on. „Pa, samo sam... Ona mi je rekla da je nazovem ako se bilo čega setim, pa, eto, razmišljala sam o nečemu... U stvari, moj prijatelj, koji sad ovde leži, pomaže mi s tim u vezi. Ali sigurna sam da ste vi to već ispitali.” „Ne mora da znači. I, verujte mi, uvek smo otvoreni za nove puto-kaze. O čemu j e reč?” Toslednji templar 85 „Ono u vezi s templarima.” Rajli očito nije imao predstavu o čemu ona govori. „Šta u vezi s templarima?” znate, odeća koju su nosili, sprava za šifrovanje koju su odneli. I ona latinska poslovice koju je jedan od konjanika izrekao kad je uzeo spravu.” Rajli ju je gledao, sav smeten. „Imate li vremena da popijemo kafu?”i SEDAMNAESTO POGLAVLJE Kafe u prizemlju bolnice bio je skoro prazan. Pošto su doneli kafu za sto, Tesa se iznenadila kad ju je Rajli prvo pitao da li je kćerka bila s njom one večeri u muzeju. „Da, kćerka”, nasmeši se ona. „Zove se Kim.” „Liči na vas.” Istoga časa se razočarala. Mada ga je samo ovlaš osmotrila tamo, u Metu, i upozn ala ga praktično pre nekoliko minuta, bilo je u tom čoveku nečeg prijatnog. Bože , stvarno bih morala da popravim sen-zore za muškarce. Sva se zgrčila iščekujući neizbežni, tradicionalni kompliment u stilu čekaj-malo-da-ti-se-udvaram. Izgled ate mnogo mlađe; mislio sam da vam je to mlađa sestra; nešto u tom fazonu. On ju je, međutim, još jednom iznenadio upitavši: „Gde je ona bila kad se sve ono dog ađalo?” „Kim? Moja mama ju je bila odvela u ženski toalet. Bile su tamo kad je mama čula galamu, pa je rešila da tamo i ostanu i izbegnu gužvu.” „Propustile su, znači, ono najgore.” Tesa klimnu glavom, zaintrigirana njegovim interesovanjem. „Ni jedna ni druga ni šta nisu videle.” „A ono kasnije?” „Otišla sam po njih i udesila da ostanemo po strani dok kola hitne pomoći nisu o tišla s lica mesta”, reče mu, još ne shvatajući na šta Rajli cilja. „Nije, dakle, videla ranjene i...” „Nije, samo onaj krš u Velikoj dvorani.”

On klimnu glavom. „Dobro je. Ali očigledno zna šta se dogo-dilo.“ „Njoj je devet godina, agente Rajli. I sada je svima u školi najbolja drugarica, svi bi da znaju kako je tamo bilo.“ „Mogu da zamislim. A opet, morali biste da povedete računa. Iako nije svojim očima ma videla te stvari, moglo bi biti nekih naknadnih posledica, posebno što se radi o nekome tako mladom. Mogu to biti sanio noćne more, ali i nešto gore. Samo obratite pažnju, to je sve. Nikad se ne zna.“ Tesa je bila potpuno opčinjena njegovim zanimanjem za Kim. Zaneseno je klimnula glavom. „Sigurno.“ Rajli se zavalio u stolicu. „A vi? Vi ste se našli baš tamo gde je gusto.“ Tesa se prenula. „Otkud znate?“ »Bezbednosne kamere. Video sam vas na snimku.“ Nije bio načisto nije li to zvučalo možda pomalo perverzno. Ponadao se da ipak nije ali ga njen pogled nije umirio. „Dobro ste?“ »Jesam.“ Tesi se sve vratilo: konjanici razbijaju sve po muzeju, Pucaju, a onaj četvrti jahač uzima šifarnik, na nekoliko je centimetara od nje, njegov konj joj, doslovce, dahće za vrat... Taj prizor nikada neće zaboraviti, kao što ni strah koji je tada proživela neće izbledeti. Pokušala je da sakrije misli. „Bilo je prilično napeto, ali... Možda je Sve bilo tako nestvarno da sam, ne znam, možda već i sama počela mislim kako sam to uobrazila.“ »Upravo tako...“ Rajli je oklevao. „Oprostite što zabadam nos gde mu možda nije mesto, ali i ja sam se nalazio u takvim okolnostima, i znam da s tim nije uvek lako izaći na kraj.“ Razvedrivši se, Tesa ga je pogledala. „Shvatam vas. I zahvalna sam Vam što brinete“, reče ona, ne bez čuđenja primetivši da, premda uvek zauzima defanzivan stav kad se povede reč o Kim, sada za tim ne oseća potrebu. Učinilo joj se da je ova iskren. „Pa“, reče on, „šta bi ono u vezi s templarima?“ Primakla se bliže, iznenađena. „Vi niste ništa istraživali s te strane?“ „Koliko ja znam, nismo.“ Tesa se izduvala kao balon. „Pa da, znala sam da to nema smisla.“ „Samo vi meni kažite na šta ste mislili.“ „Šta vi znate o njima?“ „Ne baš mnogo“, priznade on. „E, to je već dobra vest: niste ljudi.“ Nasmešila se pre nego što će zažaliti zbog tog komentara, koji on nije razumeo. A onda nastavi: »Dobro. Da vidimo... Godina je 1118. Završen je Prvi krstaški rat, i Sveta zemlja je ponovo u rukama hrišćana. Boldvin II je kralj Jerusalema, ljudi širom Evrope likuju, hodočasnici masovno žure da vide kako će se to digla tolika prašina. Hodočasnici, pri tom, najčešće 88 Rejmond Hurnisu nisu bili svesni da su se zaputili na vrlo opasnu teritoriju. Kad su jedinom „oslobodili“ Svetu zemlju, vitezovi krstaši su smatrali da je njihov zavet ispunjen, i vraćali su se kućama, u Evropu, noseći poharana blaga i ostavljajući tu oblast pod neprestanom opsadom neprijateljski nastrojenih islamskih država. Turci i muslimani kojima su hrišćanske vojske oduzele mnogo zemlje, nisu bili voljni to da oprostite i zaborave, i zato mnogi hodočasnici koji su krenuli u Jerusalim nikada nisu stigli do odredišta. Bili su žrtve napada, pljačkani i često ubijani. Arapski razbojnici bili su neprestano pretnja za sve putnike, što je, na izvesan način, bacilo senku na sam smisao krstaških ratova.“ Tesa je opisala Rajliju jedan izgred koji se odigrao te godine, kada su saracenski pljačkaši u zasedi sačekali i pobili više od tri stotine hodočasnika na opasnim putevima što luku Jafu na palestinskoj obali, gde su se ovi iskrcali, povezuju sa svetim gradom Jerusalimom. I tada su se pojavili templari. Devet Bogu odanih vitezova, predvođenih igom de lajenom, došlo je u Boldvinov dvorac u Jerusa

limu i sta-vilojje, skru.šejio, kralju na raspolaganje. Obznanili su tada da su se svečano zakleli na čednost^siromaštvo i pokornost, da bi tim trima dodali i četvrti, večni zavet: da će štititi hodočasnike na njihovom putu od obale do grada. S obzirom na tadašnju situaciju, dolazak vitezova doživljen je kao spas u poslednji čas. Krstaška država očajnički je vapila i laza obučen ru horcima. Kralj Boldvin je bio uistinu impresioniran posvećenošću pobožnih vitezova, i na menio im je odaje u istočnom krilu svoga dvorca, sagrađenog na niestugdese nekada nalazio hram Jeralja Solomona. Pročuli su se kao prlpadnici Reda siromašnih vitezova Hnsla i Solo-monovog hrama - ili, prosto rečeno, vitezova templara. Tesa se primakla sagovorniku. „Religijsko značenje mesta koje je Boldvin dodelio ovom redu, koji je neprestano jačao, od ključnog je značaja“, objasni ona. Prvi hram na tom tlu podigao je Solomon, 950. godine stare ere. Njegov otac David za počeo je radove, sledeći Božju zapovest, u naumu da sagrađi hram gde će biti pohranjen Zvetni kovčeg, prenosiva svetinja s kamenim tablama na kojima behu urezane Božje zapovesti date Mojsiju. Kad su istočni narodi navalili i osvojili jevrejske zemlje, umro je Solomon i slavno vreme njegove vladavine došlo je do svog kraja. Sam hram uništiti su 586. godine stare ere Hal-dejci, koji su potom Jevreje oterali u roblje u Vavilon. Više od pet stotina godina kasnije, hram je ponovo podigao Irod, u nastojanju da i Toslednji templar 89 se dodvori jevrejskim uglednicima i stavi im do znanja da je njihov kralj, uprkos arapskom poreklu, odan sledbenik vere koju je prihvaćio. Trebalo je to da bude njegovo najviše ostvarenje: natkriljujući dolinu Kidrona, novi hram bio je jedno uistinu veličanstveno, majstorski sagrađeno zdanje koje je po svemu daleko nadmašivalo građevinu koja se pre nalazila na istom mestu. Svetilište u centralnom delu hrama, do kojega se dolazilo kroz dvojna ogromna zlatna vrata, bilo je stecište Svih svetih, gde je pristup imao samo vrhovni jevrejski sveštenik. Posle Irodove smrti, plamen jevrejske pobune ponovo se razbuktao, i 66. godine nove ere pobunjenici već behu povratili vlast u Palestini. Rimski car Vespazijan poslao je svog sina Tita da uguši pobunu. Posle žestokih borbi koje su trajale šest meseci, Jerusalem su osvojile rimske legije. Bilo je to 70. godine nove ere. Tit je naložio da se grad, čije je stanovništvo bilo poubijano, sruši sa zemljom. I tako je „najčudesnija ikad viđena i ikad obrečena građevina“ - kako ju je u to vreme opisao istoričar Josif, ponovo iščezla s lica zemlje. Druga pobuna Jevreja, koja se odigrala manje od sto godina kasnije, takođe je ugušena pod naletom rimske sile. Ovoga puta Jevrejima je bio zabranjen pristup Jerusalimu, a na Gori hrama podignuta su svetišta posvećena Zevsu i rimskom bogu caru Hadrijanu. Šeststo godina kasnije na istom mestu biće podignuto još jedno svetište: usponom islamske vere, i ulaskom Arapa u Jerusalem, najsvetije mesto judaizma poprimice simboliku tačke odakle se Muhamedov konj vinuo u nebesa. I tako je, godine 691, na istom mestu kalif Abd el Malik sagrađio Kupolu na steni*. Otada je to muhamedansko svetište, izuzev razdoblja kada su vlast nad Svetom zemljom preuzeli krstaši, pretvorivši Kupolu na steni u hrišćansku crkvu nazvanu Templum Domini, Hram gospodnji, kada je džamija Al Akša, podignuta u istom kompleksu, pretvorena u sedište osnaženih vitezova templara. Herojska ideja vodilja devetorice odvažnih monaha koji su smelo branili krhke hodočasnike, ubrzo je raspalila maštu naroda širom Evrope. I ubrzo su mnogi u templarima prepoznali romantičnu silu, izrazivši želju da im se pridruže. Plemići diljem Evrope nisu štedeli na podršci templarima, zasipajući ih poklonima, što u nacu, što u zemljišnim posedima. Usponu templara umnogome je doprinela * Ova najstarija muslimanska bogomolja poznata je i kao Omarova džamija. Prim. prev.) 85 Rejmond Huri činjenica da su imali papski blagoslov, što je bila retka privilegija, naročito u vreme kad su svi kraljevi i narodi u papstvo gledali kao u najvišu vlast u hrišćanskom svetlu. I tako je templarski red rastao, u početku lagano, a onda sve brže. Kao borci, templari behu visoko obučeni, a i njihovi uspesi na bojnopolju

u bivali su sve zapaženiji, pa im se i polje aktivnosti širilo. Od početne misije da štite hodočasnike, vreme-nom su priznati kao legitimna vojna odbrana Svete zemlje. Za manje od stotinu godina, templari su izrasli u jednu od najmoćnijih i najuticajnijih organizacija u Evropi, odmah iza samog papstva. U vlasništvu pripadnika reda bili su ogromni posedi u Engleskoj, Škotskoj, Francuskoj, Španiji, Portugalu, Nemačkoj i Austriji. S tako moćnom mrežom teritorija i zamkova, uskoro su se nametnuli kao prva međunarodna bankarska ustanova u svetu, obezbeđujući kreditne olakšice finansijski onemoćalim kraljevskim porodicama širom Evrope i pohra njujući sredstva hodočasnika, što je praktično ishodovalo rađanjem koncepta putničkog čeka. Novac je u to vreme bio ili srebro ili zlato, i vredelo je onoliko koliko je plemeniti metal imao grama. Umesto da ga nose sa sobom i rizikuju da budu opljačkani, hodočasnici su mogli da deponuju novac u nekom templarskom domu ili zamku, bilo gde u Evropi, i zauzvrat da uzmu šifrovani zapis. Kad bi stigli tamo gde su se zaputili, obratili bi se lokalnom templarskom središtu, pokazali zapis koji bi bio dešifrovan uz pomoć besprekorno čuvanih kriptografskih veština, i mogli su na licu mesta podići odgovarajuću sumu. Tesa se zagledala u Rajlija da se uveri da je prati. „Ono što je počelo kao malo udruženje devetorice dobronamernih plemića, posvećenih odbrani Svete zemlje od Saracena, ubrzo je preraslo u najmoćniju i najtajanstveniju organizaciju toga doba, organizaciju koja je parirala Vatikanu kako po bogatstvu tako i po uticaju.“ „A onda su im kola pošla nizbrdo, zar ne?“, upita Rajli. „Da. I to baš nizbrdo. Muslimanske su vojske naposljetku povratile Svetu zemlju, bilo je to u trinaestom veku, i rasterale krstaše, ovoga puta - zauvek. Krstaški ratovi više nije bilo. Templari su otišli poslednji, bilo je to posle poraza kod Akre 1291. godine. Kad su se vratili u Evropu, nestao im je i *raison d'être*. Nije više bilo hodočasnika koje poslednji templar 91 bi štitali, nije bilo Svete zemlje da se oružjem brani. Doma nisu imali, kao što nisu imali ni neprijatelja ni misije. A i prijatelja im je postajalo. Sva ta moć i bogatstvo udarili su im u glavu, siromašni vojnici Hristovi više nisu bili siromašni i postali su arogantni i pohlepni. A mnoge kraljevske kuće, naročito kralj Francuske, dugovali su im mnogo novca.“ „I sve se srušilo.“ „Srušilo i spržilo“, klimnu Tesa glavom. „Bukvalno.“ Otpila je gutljaj kafe i rekla Rajliju da je tajnost obreda inicijacije koju je red godinama negovao nesumnjivo doprinela širenju raznih glasina o templarima. Ubrzo se na njih obrušila neviđena, nemilosrdna lavina optužbi za jeres. „I, šta je onda bilo?“ „Petak trinaesti“, odgovori Tesa suvo. „U izvornoj verziji.“

1 DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE PARIZ, FRANCUSKA, MART 1314. \ Žak de Mole lagano se povratio iz nesvesti. Koliko lije ovoga puta trajalo? Sat? Dva? Veliki majstor je znao da duže od toga nije moglo biti. Nekoliko časova nesvesti predstavljalo bi luksuz koji mu oni nikada ne bi priuštili. Dok mu se izmaglica dizala s uma, osetio je uobičajen bol i, kao i obično, odagnao ga. „Um je čudnovat i moćan, i posle svih ovih godina zatočeništva i torture, naučio je da se umom služi kao oružjem. Odbrambenim, istina, ali ipak oružjem, kojim se mogao makar delimično odupreti onome što su njegovi neprijatelji nastojali da postignu. Mogli su da mu slome telo, i to su i učinili, ali duh i um, premda načeti, i dalje behu njegovi. Kao i ono u šta je verovao. Otvorivši oči, video je da se ništa nije promenilo, mada se ipak događalo nešto nesvakidašnje, što isprva nije primetio. Na podrumskim zidovima još je bilo one zelene sluzi koja se slivala na grubi, kaldrmisani pod, pod koji je bio gotovo potpuno prekriven nanosom prašine, osušene krvi i izmeta. Koliko li je nečisti

isteklo samo iz nje-govog tela? Mnogo, strahovao je. Naposletku, on je tu već... Pokuša-vaog je da se usredsredi... Šestgodina? Sedam? Toliko vremena da se slomi telo. Kostu su mu bile lomljene, pa bi onda pustili da ovlaš zarastu i ponovo ih lomili. Zglobovi su mu bili iščlašeni, ligamenti iskidani. Bio je svestan da ništa ne bi mogao učiniti ni rukama ni nogama, a ne bi bio u stanju ni da hoda. Ali nisu mogli da mu zaustave mozak. Nje-gov um je slobodno lutao, napuštajući tu mračnu, mizernu tamnicu podno pariskih ulica, i putovao, putovao... kudgodje hteo. Pa, kuda će danas ići? Do brežuljaka srednje Francuske? Do pod-nožja Alpa? Do ob ale mora ili tamo, još dalje, u svoje voljeno Preko-morje? Toslednji templar 93 Pitam se, pomisli on, ne prvi put, da nisam sišao s uma? Verovatno jesam, procenio je. Trpljenje svega čemu su ga podvrgli mučitelji, neprikosnoveni viađari ovog podzemnog pakla, svakako je uticalo na njega, i on zapravo i nije mogao sačuvati duševno zdravlje. Usredsredio se sada na vreme koje je proveo na tom mestu. I dose-tio se. Šest i po godina beše prošlo od noći kad su kraljevi ljudi zau-zeli pariski hram. Njegov pariski hram. Dogodilo se to u petak, sećao se jasno. Trinaestog oktobra 1307. Spavao je, kao i većina njegove sabraće vitezova, kad su desetine voj-voda, u cik zore, izvršili e juriš na komandu. Mesecima je već znao da potkupljivi kralj i njegovi lakeji pokušavaju da doakaju templarima. Toga jutra konačno su smogli hrabrosti. Pronašli su izgovor, a imali su i petlju, i žestoko su se borili; premda se vitezovi ni su lako predali, na strani kraljevih ljudi behu faktor iznenađenja i brojnost, i tako su vitezovi ubrzo nadjačani. Bespomoćni, gledali su kako kraljevi ljudi pljačkaju hram. Veli-kom majstoru beše ostala samo nada da će vladar i njegove pristaše prevideti značaj plena koji n ose sa sobom, ili da će - zasenjeni sjajem zlata i dragulja - mimoići one naizgl ed beznačajne predmete koji, u stvari, behu od neprocenjive vrednosti. A onda je zavladao tišina, da bi potom De Molea i njegove vitezove, bez žurbe i s iznenađujućom uviđavnošću, saterali u zaprežna kola koja će ih odvesti u susret zlom usudu. Sada je - prisećajući se te tišine - De Mole shvatio da se upravo po tome ovaj dan razlikuje od svih ostalih. Bilo je tiho. Obično je u tamnici bilo bučno: lanci su zveketali, sprave i toč-kovi škripali, žeravnici šištali, i sve to praćeno beskrajnim kricima žrtava. Danas, međutim, nije bilo tako. Utom veliki majstor začu neki zvuk. Koraci se približavaju. Isprva je pomislio da je to Gaspar Še, glavni među mučiteljima, ali poznavao je po koraku tog ljudoždera; bio je to uvek težak, preteći zvuk. Nije to bio ni neki iz njegove družine nemilosrdnih zveri. Ne, više ljudi je pristizalo, brzo se krećući kroz hodnik, i onda ušlo u prostoriju u kojoj je De Mole visio u negvama. Kroz naduvane, zakr vavljene oči, ugledao je pred sobom šestoricu lepo odevenih ljudi. U sredini je stajao kralj iično. 94 Rejmond Huri Vitak i naočit, kralj Filip IV bio je za glavu viši od gamižućih uli-zica koje se behu zbile oko njega. Uprkos stravičnom stanju u kojem je bio, De Molea je i sada, kao i uvek, zapanjila spoljašnjost francu-skog vladara. Kako je moguće da č ovek takve telesne lepote bude do srži zao? Mladić, još u svojim dvadesetim, Filip Lepi bio je svetle puti i duge plave kose. Slika i prilika plemića, a opet, s koro čitavu deceniju živeo je vođen nezajažljivom željom za bogaćenjem i sticanjem moći, i pri tom bio raskalašan u najgorem smislu. Oko sebe je proračunato sejo smrt i razaranje, na najstrašnije muke stavljajući sve koji i mu se isprečili na putu, pa i one koji mu prosto nisu bili po volji. Vitezovi templari mu nimalo nisu bili po volji. De Mole je čuo kako još neko ide hodnikom. Behu to nervozni, oklevajući koraci, koji najaviše dolazak sićušne figure obućene u sivu odeždu s kukuljicom. Kapulja

ča tad pade, i De Mole prepozna papu. Mnogo je vremena prošlo otkad je poslednji put video Klementa, i u međuvremenu se lice tog čoveka izmenilo. Oko usta su mu se duboko usekle bore, kao da ga neprestano nešto grize iznutra, dok su mu oči bile duboko utonule u mračne duplje. Kralj i papa. Zajedno. To ne može da izađe na dobro. Kraljev pogled bio je usredsređen na De Molea, ali slomljeni čovek u tom trenutku u nije mario za kralja. Netremice je posmatrao sićušnog čoveka s plaštom, koji se nervozno vrpeljio, izbegavajući nje-gov pogled. De Mole se čudio zbog čega se papa drži tako povučeno. Možda zato što je prvo izdao kralja, pa uspeo da ga ob rlati, što će pret-hoditi krah u vitezova templara? Ili prosto nije mogao da podn ese taj žalosni prizor - izobličene udove, rascvetale otvorene rane i bolesno, g njilo meso što iz njih viri? Kralj se približio. „Ništa?“ zareža on, okrenuvši se prema čoveku koji je obigra vao iza leđa okupljenih. On istupi napred, i De Mole vide da je to zaista Gaspar Še, mučitelj, koji je sada, oborenog pogleda, vrteo glavom levo-desno. „Ništa“, odgovori čekinjavi. „U pakao s njim“, provali iz kralja glas pun potisnutog besa koji ga sad potpun o beše obuzeo. Većsam upaklu, pomisli De Mole. Primetio je da ga Gaspar gleda ispod gustih obrva, očima mrtvim kao kamen od kog beše napravljen pod. Kralj krenu napred, izbliz a se zapilji u De Molea, pa prinese nosu Toslednji templar 95 maramicu da se zaštiti od vonja za koji je veliki majstor znao da se oseća, ali je sam davno prestao da ga primećuje. Kraljev šapat sekao je ustajali vazduh. „Govori, proklet bio. Gde je blago?“ „Nema blaga“, prosto odvrati De Mole, jedva i sam čuvši rođeni glas. „A što moraš da budeš toliko tvrdoglav?“, brektao je kralj. „Čemu to služi? Tvoj a braća su sve otkrila; i sve pojedinosti vaših gnusnih činova inicijacije, i ka ko ponizni vitezovi krsta opovrgavaju božan-sku prirodu Hristovu, i kako na krst pljuju, pa čak i mokre po njemu. Priznali su... sve.“ J De Mole odebljalim jezikom lagano obliza ispucale usne. „Pod ova-kvom torturom“, procedi, „priznali su oni i da su samog Boga ubili.“ Filip mu se primače još bliže. „Pobediće Sveta inkvizicija“, reče oholo. „Toliko bi barem trebalo da shvati čovek tvoje pameti. Samo mi kaži ono što hoću da zna m, i poštedeću ti život// „Nema blaga“, ponovi De Mole tonom čoveka koji se već pomirio s tim da svoje sag ovornike nikada neće uspeti da ubedi. Već dugo je De Mole slutio da mu Gaspar Še veruje, mada nikada nije posustajao u zverskim napadima na žrtvino meso. Znao j e i da mu papa veruje, ali crkveni poglavar svakako nije nameravao da oda kralju svoju malu tajnu. Kralju je, opet, bilo potrebno bogatstvo koje su templari, ka ko je doznao, skupljali prethodnih dvesta godina, i žudnja ga je potpuno zaslepi la, zasenivši zaključak do kojeg bi svaki normalan čovek došao ugledavši tog slo mljenog čoveka što visi sa zida. „Nema vajde.“ Kralj se okrenu, još gnevan, ali sad već očit o pomi-ren, kao i nje gova žrtva. „Blago mora da je odneto one prve noći.“ De Mole je posmatrao papu, koji je još gledao u stranu. Svakije potez briljantno izveo, pomisli De Mole. Veliki majstor oseti neko perverzno zadovoljstvo u toj spoznaji. I bio je sad odlučniji no ikad, jer su dela tog prepredenog čoveka sam o potvrdila plemenitost tem-plarskog cilja. Kralj je hladno gledao u stamenog mučitelja. „Koliko ih je još ostalo u životu u nutar ovih zidina?“ De Moleu se celo telo ukoči. Prvi put mu se ukazala prilika da sazna šta je bilo s njegovom braćom iz pariskog hrama. Gaspar Še reče kralju da je, pored samog v elikog majstora, preživeo još samo njegov zamenik Žofroa de Šarne. 96 Rejmond Huri Stari templar je sklopio oči, svest mu preplaviše strašne slike. Svi pomrli, pom isli on. A bili smo tako blizu. Daje samo... Da je samo, za sve ove godine, maka

r neki glas stigao od Sokolovog hrama, od Emara i njegovih ljudi. Ali glasa nije bilo. Sokolov hram - sa svojim dragocanim tovarom - prosto je išče-zao. Kralj se okrenu prema mučeniku i još jednom ga pogleda. „Dovrši to“, naredi on. Mučitelj se dovuče bliže. „Kada, Vaše veličanstvo?“ „Sutra ujutro“, reče kralj, i sama pomisao na to obradova njegov izopačeni um. Čuvši te reči, De Mole oseti kako se nešto širi po celom njegovom telu, i isprva nije znao šta bi to moglo biti. Takvo osećanje godinama nije iskusio. Olakšanje. Upalim očima, pogledao je u papu i primetio da ovaj pritajeno likuje. „A šta s njegovom imovinom?“ upita tad papa, glas mu je podhrta-vao. De Mole je znao da ono što je kod njega ostalo neće biti dovoljno da isplati kraljeve dugove. „Knjige, dokumenta, upotrebnih predmeta. Sve to pripada crkvi.“ „Onda ih uzmi.“ Kralj odmahnu rukom pre nego što će još jednom pogledati u De Molea; sevalo mu je iz očiju. Onda izjuri iz sobe, a za njim i užurbana svita. Na časak, pre nego što je Klement uspeo da se okrene i pobegne iz prostorije, su sretoše se papine i De Moleove oči. U tom deliću vremena, De Mole je stigao da pročita papine misli, koje odavahu pravo lice tog čovečuljka - lice intriganta i oportuniste koji je uspeo da obrlati gramzivog kralja zarad sopstvenih interesa. Zarad interesa crkve. Intriganta i manipulatora koji ga je pobedio. Ali se De Mole time nije mogao zadovoljiti. Iskoristio je priliku i prikupio svu svoju snagu, pa se prkosno zagledao u nepobedivog neprijatelja. U trenu, senka straha prelete preko papinog ostarelog lica, pre nego što se sabrao i prebacio k apuljaču preko glave. Ispucane usne velikog majstora iskriviše se u nešto što je nekada bio osmeh. Znao je da je uspeo: zasejao je seme sumnje u čovečulj-kovom umu. Toslednji templar 97 I to je nekakva pobeda. Papa noćas neće lepo spavati. Možda si clobio ovu bitku, mislio je De Mole, ali rat ni izbliza nije završen. S tom mišlju, on sklopi oči, iščekujući blisku smrt. 1 DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE Rajli se svojiski trudio da prikrije zbuđenost. Koliko god da mu je prijalo što sedi tu s Tesom, nije mu bilo jasno zbog čega mu ona sve to priča. Grupa nesebičnih vitezova prerasta u srednjovekovnu super-silu, a onda im seku krila, i vitezovi ovi sramno iščezavaju u ropotarnici istorije. Kakve to ima veze s bandom prerusih pljačkaša koji će, sedamsto godina kasnije, poharati jedan muzej? „Mislite da su oni tipovi u muzeju nosili templarsku odeću?“ upita on. „Jesu. Templari su nosili jednostavnu odeću koja se znatno razlikovala od kitnjastih odežda koje su u to vreme nosili drugi vitezovi. Ne zaboravite, oni su bili i pobožni, bili su monasi predani siromaštvu. Bele odore simbolizuju čistotu koja se od njih očekivala u svakodnevnom životu, a krvavocrveni krstovi odražavali su njihov poseban odnos prema crkvi.“ „Dobro, ali ako biste od mene zatražili da opišem viteza, verovatno bi mi na pamet palo nešto prilično slično njima, a da pri tom i ne razmišljam svesno o samim templarima. Oni su, zar ne, kao neke ikone?“ Tesa klimnu glavom. „Vidite, samo po sebi to - slažem se - nije presudno. Ali tu je taj šifrnik.“ „Predmet koji je uzeo četvrti konjanik. Onaj u čijoj ste blizini vi bili.“ Tesa se primače bliže, sada je, izgleda, hvatala zalet. „Da. Videla sam taj predmet. Mnogo je savršeniji od bilo čega što se pojavilo sto-tinama godina potom. Hoću da kažem, ta stvar je revolucionarna. A za templare se ionako zna da su bili i majstori za dešifrovanje. Tajni kodovi bili su kičma njihovog celokupnog bankarskog sistema. Kad bi hodočasnici u Svetu zemlju položili novac kod njih, dobi-j ali bi priznanice ispisane u šiframa koje su samo templari mogli da Toslednji templar 99 protumače. Na taj način niko nije mogao da falsifikuje potvrdu o položenoj depozitu i prevari ih. Oni su na tom polju bili pioniri i, na neki način, ovaj se ši

šifrnik uklapa u sve što znamo o njihovim sofisticiranim, tajanstvenim metodama." „Ali zašto bi templarski šifrnik bio izložen s vatikanskim blagom? „Zato što su Vatikan i francuski kralj zajedno radili na rušenju templarskog reda. I jedni i drugi želeli su da se domognu blaga. Lako je zamisliti da je, štoga od da su templari čuvali u svojim komandama, završilo u Luvru ili u Vatikanu." Rajli kao da nije bio baš siguran. „fomenuli ste i neku latinsku poslovicu?" Videlo se da Tesa prikuplja snagu za poentu. „To me je i podstaklo da krenem u sve ovo. Četvrti konjanik, onaj koji je uzео šifrnik. Kad mu se naprava našla u rukama, izgledalo je to kao veliki, bogo-ugodni trenutak za njega. Kao da je bio u transu. Dok je držao taj predmet, izgovorio je nešto na latinskom. Mislím da je rekao: 'Veritas vos liberabit.'" Sačekala je da vidi da li je Rajli razumeo, da bi po njegovom upitnom pogledu s hvatila da nije. „To znači: istina će vas osloboditi. Malo sam to ispitala i premda je ova rečenica u širokoj upotrebi - ona se, sticajem okolnosti, pojavljuje kao natpis na jednom templarskom hramu na jugu Francuske." Tesi nije promaklo da njen sagovornik razmišlja o onome što je upravo čuo, ali nije mogla da pročita njegove misli. Poigravala se šaljivom, pa popila ono malo kafe što je u njoj ostalo; kafa se bila ohladila. Onda Tesa odlučí da produži da lje. „Svesna sam da to verovatno ne zvuči kao bogzna šta, ali to je samo dok čovek ne uvidi koliko su interesovanje templari probudili u ljudima. Sve je zaogrnuo ve lom tajne - i poreklo templara, i njihova delatnost i uverenja, kao i njihov na silni kraj. A i danas imaju brojne pristalice. Ne biste verovali koliko sam knjiga i raznih materijala o njima pronašla, a pri tom i sama znam da sam samo zagrabila po površini. To je prosto fenomenalno. I još nešto. Maštu raspaljuje podatak da njihovo čuveno blago nikada nije pronađeno." „Pa zar ih nije francuski kralj zbog toga pohvatao?", primeti Rajli. „Jeste, ali blago nije našao. Ni on ni bilo ko drugi. Ni zlato ni drago kamenje. Ništa. A opet, zna se da su templari imali fantastičnu 100 Rejmond Huri riznicu. Jedan istoričar tvrdi da su templari pronašli 148 tona zlata i srebra u Jerusalimu i okolini, još kad su prvi put otišli tamo, tako da su na to blago mogli računati pre nego što su počele da pristižu donacije iz svih krajeva Evrope." „I niko ne zna šta je s tim blagom bilo?" iŠiroko je prihvaćena verzija po kojoj su, u noći pre nego što će templari biti pohapšeni, dvadeset četiri viteza izjahala iz pariske komande u pratnji više kolonataovarenih sanducima. Pribežište su našli u luci La Rošel, na obali Atlantskog okeana. Veruje se da su odatle isplovili s osamnaest galija, i niko ih nikada više nije video." Rajli je razmatrao svežu informaciju. „Hoćete da kažete kako su ljudi koji su upali u muzej stvarno tražili baš šifrnik ne bi li im nekako pomogao da se domognu templarskog blaga?" „Možebiti. Pitanje je - od čega se sastoji blago? Jesu li to zlatnici i nakit, ili možda nešto drugo, nešto ezoterično, nešto što", tu je načas oklevala, „zahteva malo više vere da bi se shvatilo." Sačekala je da vidi kako će on ovo primiti. Rajli joj se blago osmehnu. „Tu sam, samo nastavite." Nagnula se napred, a onda nesvesno progovorila tišim glasom: „Po raznim teorijama, templari su bili deo drevne organizacije koja je za cilj imala otkrivanje i čuvanje nekih tajanstvenih znanja. To bi što-šta moglo da znači. Priča se da su bili čuvari mnogih svetih relikvija - jedan francuski istoričar smatra, štaviše, da je u njihovom posedu bila balsamovana Isusova glava - ali stalno nalećem na jednu drugu teoriju, koja, čini mi se, drži više vode nego ostale u vezi sa Svetim gralom - za koji i vi verovatno znate kako to nije obavezno bio neka-kavpehar ili putir iz kojega je Isus, navodno, pio za vreme poslednje večere, već premetafora za tajnu kojom su zaogrnuti stvarni događaji u vezi s njegovom smrću i o pstankom njegove krvne loze do srednjovekovlja."

„Isusove krvne lozeV/ „Koliko god to izgledalo jeretički, ova linija mišljenja - a sada je ona, verujt e mi, veoma popularna - tvrdi da su Isus i Marija Magda-lena imali dete - možda i nekoliko dece - koje je odraslo u tajnosti, daleko od očiju Rimljana, te da je postojanje Isusove krvne loze bilo brižljivo čuvana tajna pune dve hiljade godi na, pri čemu su raznora-zna tajna društva štitila njegove potomke, prenoseći taj nu na grupu odabranih, na illuminate. Leonardo da Vinči, Isak Njutn, Viktor Igo, Toslednji templar 101 skoro sva poznata imena prethodnih vekova - svi su oni učestvovali u tajnom posl u oko zaštite svete loze." Tesa zastade da vidi kako će Rajli reagovati. „Znam d a zvuči suludo, ali to je sad opšteprihvaćena priča, mnogi su ljudi to istraživa li, i to ne samo autori visokotiražnih romana već i ozbiljni naučnici i academic i." Pomno je proučavala Rajlija, nagađajući o čemu sad razmišlja. Ako sam ga pridobi la onim delom o blagu, sad sam dejinitivno sve upr-skala. Zavalivši se u stolicu , morala je priznati da i njoj ova priča zvuči apsurdno, sad kad ju je sopstveni m ušima čula izgovorenu. Rajli kao da se na trenutak zamislio, a onda mu osmejak zaigra na usnama. „Isuso va loza? Imao je, znači, jedno dete, dva deteta, i pod pretpostavkom da su njegovo va deca imala svoju decu, i tako dalje, i tako dalje... posle dve hiljade godina - što mu dođe nekih sedamde-set, osamdeset generacija - pa, to bi sad već bila masa, njih bi bilo na hiljade, planeta bi vrvela od njegovih potomaka, nije li t ako?" Zacere-kao se. „I ljudi to stvarno uzimaju za ozbiljno?" „Apsolutno. Iščezlo templarsko blago jedna je od najvećih nereše-nih misterija svih vremena. Lako je uvideti šta u toj priči toliko pri-vlači ljude. Od samog p očetka stvar je zanimljiva: devetorica vitezova pojavljuju se u Jerusalimu i tvr de kako žele da uzmu u zaštitu hiljade hodočasnika. A njih - samo devetorica. Pr ilično ambiciozno, zar ne, po svim relevantnim standardima izuzev, recimo, Sedmo rice veličan-stvenih. Čuvši to, kralj Boldvin im daje najbolji komad zemljišta u gradu Jerusalimu, na Gori hrama, gde se prethodno nalazio drugi Solomonov hram, koji su Titove legije uništile 70. godine nove ere, opljačkavši blago i odnevši ga u Rim. I tu dolazi jedno veliko 'šta ako': šta ako su sveštenici Solomonovog hrama sakrili nešto za šta su znali da bi Rimljanima bilo zanimljivo, ali ga Ri mljani nisu našli?" „A templari jesu." Ona klimnu glavom. „Savršena hrana za mit. To nešto ostaje zako-pano punih hilja du godina, a onda ga iskopaju. Tu je, sem toga, i tako-zvani bakreni svitak koji su pronašli u Kumranu." „I rukopisi s Mrtvog mora pominju se u ovoj priči?" Uspori malo, Tesa. Ali jednostavno nije mogla da izdrži, pa je terala dalje. „U jednom od tih svitaka konkretno se pominju ogromne koli-čine zlata i drugih dra gocnosti, pohranjene ispod samoga hrama, najverovatnije na dvadeset četiri zase bne gomile. Ali pominje se i neko blago neodređene vrste. Šta bi to bilo? Ne zna mo. Moglo bi da bude bilo šta." 102 Rejmond Huri „Dobro, a gde bi se onda tu uklopio Torinski pokrov?", nadove-zao se Rajli. Na tren se neka razdražljivost pojavila na njenom licu, pre nego što će ga ozari ti ljubak osmeh. „Vi ni u šta od ovoga ne verujete, je l' da?" Rajli pokajnički podiže ruke. „Ne, vidite, stvarno mi je žao. Nasta-vite, molim vas." Tesa je na brzinu sredila misli. „Toj devetorici običnih vitezova ustupljen je o naj deo kraljevske palate u kojem su se nalazile i štale, a taj prostor je bio d ovoljan da primi dve hiljade konja. Zašto li je Bol-dvin bio tako velikodušan pr ema njima?" „Ne znam, možda je mislio unapred. Možda ga je osvojila njihova posvećenost." „U tome i jeste stvar", usprotivi se ona, nimalo se ne zbunivši. „Dotad oni i n isu ništa učinili. Dobili su tu sjajnu bazu da u njoj kon-centrišu svoje aktivno sti, i šta naša veličanstvena devetorka radi? Da li izlaze u svet i čine razna h

erojska dela, da li paze da hodočasnici zdravi i čitavi stignu do svojih odredišta, što je prvobitno trebalo da rade? Ne. Prvih devet godina oni su proveli u hr amu. Uopšte nisu izlazili. Niti su izlazili, niti vrbovali nove ljude. Prosto su bili tamo, pod ključem. Devet godina." „Ili ih je uhvatila agorafobija*, ili..." „Ili je sve to bila jedna velika prevara. Najraširenija teorija - a ja smatram da ona ima smisla - kaže da su oni tamo kopali. Da su tražili nešto što je tamo zakopano." „Nešto što su, hiljadu godina pre toga, sveštenici sakrili od Tito-vih legionara." Osetila je da ga je sad konačno pridobila, i oči joj zablistaše od samopouzdanja. „Tačno tako. Činjenica je da su tamo mirovali devet godina, a onda najednom iz bili u prvi plan i počeli da stiču ugled i bogatstvo, i to vrtoglavom brzinom, dok ih je Vatikan svim srcem podržavao. Možda im je to omogućilo nešto što su našli tamo, što je ležalo zakopano ispod hrama. Nešto zbog čega je Vatikan bio voljan da im se klanja, samo da ih zadovolji - a dokaz da je Isus imao jedno ili dvo je dece svakako se uklapa u takvu verziju." Rajli se sad namrštilo. „Čekajte... Mislite da su oni ucenjivali Vatikan? Pa zar nisu bili vojnici Hristovi? Zar neće pre biti kako su * Strah od otvorenog prostora. (Prim. prev.) Toslednji templar 103 pronašao nešto što je Vatikanu osobito godilo, pa je papa odlučio da ih nagradi za otkriće?" Sada se ona namrgodila. „Da je tako, zar ne bi svoje otkriće obznanilo svetu?" Odmakla se od stola, činilo se da je pomalo izgubljena. „Svesna sam kako mi nedostaje još jedna kockica da rešim slaganje. Jesu oni otišli tamo da bi se borili za hrišćanstvo, i činili su to dve stotine godina. Ali, morate priznati, ipak je sve to prilično zamršeno." Zastala je, proučavajući sagovornika. „Pa, šta mislite, je li ima tu nečega?" Rajli je razmatrao podatke koje mu je tako poletno izložila. Bez obzira na to koliko cela priča zvučala smešno, nije tek tako mogao u potpunosti da je odbaci. Prepad na Met bio je, očito, simptom nečega zastrašujućeg; postojalo je nešto iza te neviđene predstave, nešto što prevazilazi običnu pljačku, i oko toga su svi bili saglasni. Znao je, pri tom, da radikalni ekstremisti zadiru u mitologiju, tražeći tvrdokorna uverenja koja će usvojiti kao sopstvena. A onda se ta mitologija postepeno izvitoperi i izopači, dok posvećenici naposljetku ne izgube svaki dodir s realnošću i totalno ne zastrane. Možda je to tajna veza za koju je tragao? Legende o templarima svakako ne oskudevaju u raznim izobličavanjima. Zar su se neki toliko zaludeli pričom o stravičnoj sudbini templara, zar su se u toj meri identifikovali s njima da su počeli da se oblače kao oni, da se u njihovo ime svete Vatikanu i možda sada, čak, pokušavaju da povrate legendarno templarsko blago? Rajli je pogleda u oči. „Da li mislim da su templari čuvali neku veliku tajnu bila ona dobra ili zla - u vezi s ranom istorijom crkve? Pojma nemam." Tesa pogleda u stranu, pokušavajući da prikrije koliko je poražena, kad se Rajli nagnu bliže i nastavi. „Mislim li da postoji moguća veza između templara i onoga što se dogodilo u Metu?" Njegove su reči lebdele u vazduhu, a onda Rajli gotovo neprimetno klimnu glavom, pre nego što će mu osmejak zaigrati na usnama. „Za ista mislim da to vredi ispitati."/ DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE Ovo sigurno nije bio jedan od najboljih dana u životu Gasa Voldrona. Setio se da se pre nekog vremena probudio. Koliko je otada prošlo - nije mogao da proceni. Sati, minuti - i opet je utonuo u san. Sad se opet probudio, i ovoga puta mu je u glavi bilo malo bistrije. Znao je da je u lošem stanju. Stresao se od same pomisli na sudar. Telo mu je bilo izlupano gore od teleće šnicle kod Kiprijanija*. A nisu mu išli naruku ni zamorni, neprestani zvučni signali iz monitora raspoređenih oko njega. Znao je da se nalazi u bolnici - svi ti zvuci i šumovi jasno su na to ukazivali. Morao je da se osloni na čulo sluha, pošto ništa nije video. Oči su ga jezivo p

ekle. Kad bi pokušao da se pomeri, ne bi mogao ni da mrdne. Nešto mu je bilo oko grudi. Vezali su me za krevet. Istina, ne previše čvrsto. Pojas je tu, dakle, bio iz medicinskih, a ne policijskih razloga. Dobro je. Šakama je prelazio preko lica, napipavajući zavoje i neke druge stvari. Sav je bio načičkan cevčicama. Nije imalo svrhe otimati se, u tom trenutku svakako ne. Morao je prvo da dozna koliko su ozbiljne povrede koje je zadobio, a i oči će mu svakako biti potrebne a ko namerava da zбриše odavde. Pa, dok ne sazna kako stoje stvari, pokušaće da se dogovori s pandurima. Ali šta pa on ima da ponudi? Bilo mu je potrebno nešto krupno, jer njima se neće svideti činjenica da je onom jebenom stražaru otfikario glavu. Stvarno nije trebalo to da radi. Prosto se u tom trenutku, dok je jahao uz stepenice obučen kao jebeni princ Valijant, zapitao kako bi bilo da rokne nekoga. I osećaj je bio stvarno dobar, ne vredi poricati. Ono što je u ovom trenutku mogao da učini bilo je da cinkari Branka Petrovića. Već mu se smučio taj kuronja kad nije hteo da mu kaže kako se zove tip koji ga je unajmio, nego je naširoko pričao * Lanac restorana. (Prim. prev.) Toslednji templar 105 kako je baš super ta ideja da niko ne zna nikoga, osim onog direktno nadređenog u lancu. Sad je Gasu bilo jasno zbog čega je tako. Njega je angažovao Petrović, koga je, opet, angažovao neko treći, koga je, opet, angažovala neka četvrta čmarčina. Ko bi ga znao koliko li ih još ima u tom slepom lancu dok se ne dođe do glavnog kog panduri hoće da pritegnu? Bolnički zvuci su se načas pojačali, a onda se opet stišale. Mora da je neko otvorio pa zatvorio vrata. Čuo je korake; patos je škripao dok se neko približavao krevetu. Onda taj neko, ko god bio, podiže Gasovu ruku, vrhovima prstiju dodirujući unutrašnju stranu zgloba. Mora da mu to neki doktor ili sestra meri puls. Ne, pre će biti doktor. Prsti su mu grublji, jači nego kod sestre. U svakom slučaju, ovakve prste ne bi smela da ima sestra koja bi ušla u Gasove fantazije. Morao je da pita koliko je gadno povredjen. „Ko je to? Doktor?“ Ko god da je bio - nije mu odgovorio. Prsti su sada podizali zavoje kojima su Gasu bili obmotani lobanja i uši. Gas zausti da pita nešto, ali upravo u tom času teška šaka mu pade na usta, i is toga trena oseti nepodnošljivo bolan ubod u predelu vrata. Celo telo mu se trznu lo dok ga je ovaj stezao. Ruka mu je čvrsto zapušila usta, pretvorivši Gasovu dreku u pri-gušen cvilež. Nešto toplo mu se širilo po vratu, po grlu. A onda je, lagano, pritisak ruke počeo da popušta. Začuo je šapat - muški glas, vrlo tih. Blizu je bio, osećao je toplinu njegovog daha. „Doktori nikome ne dozvoljavaju da te saslušava do daljeg. Ali ja ne mogu toliko da čekam. Moram da znam ko te je unajmio.“ Šta to ovaj, jebote... Gas je pokušao da sedne u krevetu, ali mu je pojas držao telo, a ruka kojom mu se onaj oslonio na glavu nije mu dala da se pomeri. „Odgovori kad te pitam“, reče glas. Ko je to? Nema šanse da je pandur. Neki seronja koji bi da mazne nešto od stvari koje je uzeo iz muzeja? Ali šta bi ga onda pitao ko ga je unajmio? „Odgovori.“ I dalje vrlo tih, glas je sad bio oštiji. „Jebi se“, reče Gas. Rekao, ali u stvari nije. Ne bi se moglo reći da je rekao. Reči su mu se formirale u ustima, i on ih je čuo - u svojoj glavi. Zvuk, među-tim, nije izlazio. Gde mi je glas, jebem ti?! 106 Rejmond Huri „A“, prošaputa onaj glas. „Tako deluje lidokain. Mala doza, ništa naročito. Dovoljno da ti utnu glasne žice. Smeta to što ne možeš da pričaš. S druge strane, pa, ne možeš ni da vrištiš.“ Da vrištim? Prsti koji su mu maločas tako nežno napipavali puls, sada se nadoše na njegovom

levom boku, tačno na mestu gde je završio pan-durski metak. Onda prsti počnuše na trenutak, da bi najjednom oži-veli i pritisli. Snažno. Vreli bol prostruja kroz njegovo telo, kao da ga je neko žigosao iznutra, i on z avrišta. Nemušto. Malo je nedostajalo da mu se smrači u glavi, a onda bol lagano poče da jenjava, i pljuvačka mu se nagomila u dnu grla. Učinilo mu se da će se svakog časa ispovraćati. Onda ga čovek ponovo dotače, napipa mesto, ali je ovoga puta dodir bio ne žan. „Jesi li dešnjak ili levoruk?“, upita glas blago. Gas se obilato preznojavao. Dešnjak ili levoruk? Kakve veze ima, jebote? On slab ašno podiže desnicu, i ubrzo oseti nešto među prstima. To je bila olovka. „Samo mi zabeleži ta imena“, reče mu glas, navodeći vrh olovke prema nečemu što se pod rukom činilo kao beležnica. Čvrsto povezanih očiju, lišen moći govora, Gas se osetio potpuno odsečenim od sv eta; bio je sam, toliko sam da nikada nije ni sanjao kako čovek može da bude tol iko sam. Gde svi nestadoše? Gde su dok-tori, sestre, gde su, ako Boga znaju, pan duri jebeni? Prsti uhvatiše meso oko njegove rane i počeše ponovo da gnječe. Ovoga puta bilo je žešće i trajalo duže. Razdirao ga je neopisiv bol. Kao da je svaki živac u nj egovom telu goreo dok je udarao o onaj pojas, vrišteći u nečujnom ropcu. „Ne mora ovo da potraje cele noći“, saopšti mu čovek mirno. „Samo mi daj ta ime na.“ Samo je jedno ime mogao da napiše. Što je i učinio. „Branko... Petrović?“, upita čovek tiho. Gas žurno klimnu glavom. „A ostali?“ Gas zavrte glavom, što je bolje mogao. Samo za ovoga znam, da mejebeš! Opet prsti. Pritiskaju, jače, dublje. Gnječe. Toslednji templar 107 Bol. Nečujni vrisci. Isuse Hriste, jebote! Gas je izgubio pojam o vremenu. Uspeo je da ispiše naziv f irme u kojoj Branko radi. Sem toga, mogao je još samo da vrti glavom i širi usne u ne. I to je trajalo, i trajalo, i trajalo. Naposletku je, sav zahvalan, osetio kako mu onaj uzima olovku. Najzad je čovek p overovao da govori istinu. Sada je Gas čuo neke slabašne zvuke koji mu nisu bili poznati, pa opet osetio čo vekove prste kako petljaju oko zavoja, na istom onom mestu. Zgrčio se, ali ovoga puta jedva da je osetio ubod igle. „Dao sam ti nešto protiv bolova“, šaputao je čovek. „Olakšaće ti muke koje sad t rpiš i pomoći ti da zaspíš.“ Gas je osetio kako mu glavu lagano plavi talas tamnog umora, pa silazi niz telo, noseći sa sobom olakšanje što su patnja i bol minuli. A onda je usledila užasav ajuća spoznaja: da je san u koji bespomoćno tone - onaj iz kog se nikada neće pr obuditi. U očajanju, pokušao je da se pomeri, ali nije mogao, a već tren kasnije činilo s e kao da i ne želi da se miče. Opustio se. Kuda god sad išao, mora biti da je ta mo bolje nego u smradu u kojem je proveo čitav svoj bedni vek. DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE Rajli je ustao iz kreveta, obukao majicu s kratkim rukavima i pogle-dao kroz pro zor svog stana, koji se nalazio na četvrtom spratu. Na ulicama nije bilo žive du še. Grad koji nikada ne spava sada kao da je bio samo njegov. Često je loše spavao, iz brojnih razloga. Kao prvo, prosto nije bio u stanju da se opusti. S tim se problemom učestalo suočavao prethod-nih nekoliko godina - po čeo bi da misli o podacima u vezi sa sluča-jem na kom trenutno radi, i ne bi mog ao da stane. Što se samog uspa-vljivanja tiče, nije zapravo imao problema. Običn

o bi bio toliko iscrpljen da bi zaspao kao od šale. Ali onda bi ga u gluvo doba, u četiri ujutro, nešto trglo iz sna, i najednom bi se skroz razbudio, a mozak bi počeo da melje, prebire po podacima i analizira ih u potrazi za ključnom informacijom koja bi mogla da spase ljudske živote. Ponekad bi breme koje je poneo s posla bilo dovoljno teško da mu potpuno zaokupi misli. S vremena na vreme bi pak prionuo na razmatranje ličnih problema, i tak o bi se obreo u još neprozirnijem mraku nego kad bi zašao u podzemlje, kud su ga vodile njegove istrage. Tada bi počeli neugodni napadi teskobe. To je umnogome bilo u vezi s onim što se dogodilo njegovom tati, koji je izvršio samoubistvo kad je Rajliju bilo deset godina. Dečak je došao kući iz škole i ušao u radnu sobu da bi tamo zatekao oca kako sedi u omiljenoj stolici, što je uveku u to doba činio, s tim što mu je ovoga puta nedostajao potiljak. U svakom slučaju, u takvim bi ga situacijama čekala dva-tri neizmerno frustrirajuća sata. Previše umoran da se dignu iz kreveta i utroši to vreme na nešto korisno, ali i previše uzrujan da bi ponovo zaspao, samo bi ležao u mraku, dok bi ga um vodio na svakojaka turobna mesta. I on bi čekao. San bi mu se obično smilovao negde oko šest sati, što je bila slaba uteha s obzirom na to da bi sat kasnije morao ustati i otići na posao. Toslednji templar 109 Te noći je poziv noćnog dežurnog zamenio unutrašnji budilnik navijen na četiri sata. Policajac je izvestio Rajliju da je čovek koga su on i Aparo jurili po donjem Menhetnu - izdahnuo. Dežurni je natuknuo nešto u vezi s unutrašnjim krvarenjem i prestankom rada srca, kao i bezuspešnim pokušajima da se pokojnik oživi. Rajli je naredna dva sata, kao i obično, proveo razmatrajući taj slučaj, u kojem je sada izgubio jedini obećavajući, zapravo jedini pravi trag; sumnjao je da će Luisijen Busar moći bogzna šta da im kaže, ako uopšte još bude u stanju da govori. Ali razmišljanje o tom slučaju ubrzo se izmešalo s drugim mislima koje su mu se rojile po glavi još od prethodne večeri, kad je otišao iz bolnice. Većinom su se te misli odnosile na Tesu Čajkin. Gledajući kroz prozor, pomislio je kako je, u stvari, prvo što je na njoj primetio, kad su seli u onaj kafe, to da ne nosi burmu, niti bilo kakav prsten. Zapaža nje takvih stvari igralo je značajnu ulogu u njegovom profesionalnom životu. Bilo je to instinktivno obraćanje pažnje na pojedinosti, što dolazi s godinama provedenim u tom poslu. S tim što ovo nije posao, a Tesa nije osumnjčena. „Zvao se Gas Voldron.“ Obujmivši dlanovima šolju s toplom kafom, Rajli je pažljivo slušao, dok je Aparo izvežbano pregledao dosje, skraćujući listu sumnjivih lica kako bi olakšao posao okupljenoj glavnini tima federalnih agenata. „Očigledno je bio jedan od stožera ovog društva, koje nikad neće prežaliti taj gubitak“, produži Aparo. „Profesionalni bokser, borio se u nižem rangu takmičenja, razuzdan čovek kako u ringu tako i van njega, bio je pod zabranom nastupa u tri savezne države. Četiri puta prijavljivao zbog napada i oružane pljačke, ovde i u Džerziju. Neko-liko puta na društveno-korisnom radu u Rajkersu“, on podiže pogled i značajno ih pogleda, „uključujući i krstarenje na Vernonu Bejnu.“ Institucija Vernon K. Bejn, nazvana po omiljenom upravniku zatvora koji je stradao u saobraćajnoj nesreći, bila je zapravo dereglirana s osam stotina kreveta, gde su bili i smešteni srednjerizični, ali i oni najopasniji zatvorenici. „Osumnjičen za dva ubistva, oba je puta bilo u pitanju prebijanje na smrt. Nije osuđivan. Sklonost kockanju pod dijagnozom prinudne radnje. Pola života se kladio na konje.“ Aparo podiže pogled. „To bi bilo to.“ 110 Rejmond Huri „Sve to asocira na tipa koji bi uvek da zaradi neku kintu na brzaka“, primeti Dženson. „S kim se družio?“ Aparo okrenu novi list i počeo da iščitava spisak Voldronovih ortaka. „Džo Šlatman, umro prošle godine... Reza Farduzi, vrećagovana od sto pedeset kila - sumnjamo da bi ijedan konj u ovoj zemlji mogao da ga ponese.“ Prelećući pogledom spiska, zastajao je na beznadežnim likovima. „Loni Moris, sitni diler koji je trenut

no na uslov-noj, a živi - verovali ili ne - kod svoje bake i radi u njenoj cveća ri u Kvinsu." Tad Aparo ponovo podiže pogled. Ovoga puta Rajli je po izrazu njeg ovog lica naslutio da tu nešto miriše na nevolju. „Branko Petrović", reče Aparo neveselo. „Bivši policajac. I čujte ovo. Radio je u konjaničkom odredu pri Njujo rškoj policiji." Aparo ih pogleda. „Više ne radi. I to ne svojom voljom, ako raz umete igru reči." Amelija Gejns znalački pogleda Rajlija, a onda postavi pitanje. „Šta je uradio?" „Krađa. Zamočio prstić u med kad su u njegovom rejonu na'vatali neku drogu", reč e Aparo. „Izgleda da nije odslužio kaznu. Otpušten, bez prava na penziju." Rajli se namrštio, ovo nije slutilo na dobro. „Hajde da porazgovara-ramo s njim. D a vidimo od čega sad živi." DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE Koliko god da se trudio, Branko Petrović nije mogao da se usredsredi na ono što radi. Pri tom, taj njegov posao u štali i nije zahtevao punu pažnju. Uglavnom je , ne razmišljajući, pojiio, hranio konje, čistio im govna, održavajući svoje zdep asto telo u formi. Dok je radio, slobod-no je mogao da razmišlja o trkama, da se preračunava, da planira. I obično je to i radio. Danas nije bilo kao obično. Gas Voldron je angažovan upravo po njegovoj zamisli. Od njega je traženo da pron ađe nekog dovoljno krupnog i jakog ko ume da jaše, i njemu je Gas pao na pamet. Okej, znao je kako Gas s vremena na vreme ume da se otkači, ali stvarno nije oče kivao da će čoveku mačem odrubiti glavu. Isuse, čak nijebeni Kolumbijci ne izvode takve fore. Svakako ne javno. Nešto je pošlo naopako. Pokušao je tog jutra da dobije Gasa, ali odgovora nije bilo. Prešao je prstom preko starog ožiljka na čelu, i zabolelo ga je, kao i uvek kad bi nešto pošlo naopako. Ne čini ništa čime ćeš privući pažnju, tako mu je r ečeno, naređeno štaviše, pa je isto to i on rekao Gasu. I silna vajda od toga... U ovom trenutku, to da li će na sebe skrenuti pažnju bilo mu je deveta rupa na svirali. Najednom, obuze ga neka panika. Mora da briše iz tog dodža dok nije prekasno. Žurnim korakom krenuo je kroz štalu, pa otvorio jedan boks -živahni dvogodac mah nuo mu je repom ispred nosa. U uglu boksa bilo je poklopljeno vedro puno hrane z a životinje. Otvorio ga je, gur-nuo obe ruke unutra i, razgrćući gromuljice, izv adio neku vrećicu. Odoka je ocenio težinu, pa iz vrećice izvadio blistavu zlatnu statuetu konja koji se propinje, kitnjasto ukrašenu dijamantima i rubinima. Zas tao je da je razgleda, nastavio da kopa, pa izvadio srebrni broš sa smaragdima. Ono što je čuvao u toj vrećici moglo je potpuno da mu izmeni život. Ako ih bude pažljivo čuvao i, pri tom, čekao pravi 112 Rejmond Huri trenutak da sve obavi kako treba, tog nakita je bilo dovoljno da njime kupi celu zgradu dole u Zalivu, što je sebi davno zacrtao, a što mu se u poslednje vreme, otkako su ga isterali iz policije, činilo neizvodlji-vim. I ne samo to - još će mnogo štošta time sebi obezbediti. Zatvorivši ždrebicu, krenuo je stazom između boksova i već je, maltene, bio kod vrata, kad začu kako jedan konj frkće i trupka; živo-tinju je nešto uznemirilo. Za njim se oglasi i drugi konj, pa još jedan. Okrenuvši se, on pogleda niz stazu , ali nije video ništa. Samo se začula graja; sada su se svi konji u štali prikl jučili prvom. I tada je primetio nešto. Pramen dima, kako se vijori iznad praznog boksa na suprotnom kraju štale. Najbliži aparat za gašenje požara nalazio se na sredini prolaza kroz štalu i kad je do njega stigao, Branko ispusti vrećicu, izvadi aparat iz ležišta i krenu pr ema praznom boksu. Što se dima tiče, to više ne behu pramenovi. Širom otvorivši vrata, on vide da gori slama nagomilana u jednom ćošku. Povuč e zatvarač i pritis nu ručicu, brzo ugasivši vatru, kad mu najednom pade na pamet da je štale pomeo pre manje od sat vremena. I da nije za sobom ostavio nikakvu hrpu, samo je razvu kao i poravnao slamu po podu. Branko brže-bolje izađe iz štale, sad već na oprezu. Nema svrhe osluškiivati. Nem oguće je bilo išta čuti uz mahnit u njisku konja; neke životinje su se, pri tom,

bacale na zidove i vrata boksova. Krenuo je natrag, stazom između boksova, i ugledao još dima, ovoga puta na drugom kraju bloka. Davo da ga nosi. Još neko je tu. Onda se setio vrećice. Morao je po nju. Sve što je u životu zacrtao zavisi od toga što je u njoj. Otresavši se aparata za gašenje požara, pojurio je po vrećicu, zgra-bio je i - s tao kao ukopan. Konji. Nije mogao tek tako da pobegne; morao je da spase konje. U žurbi otvorivši rezu na najbližem boksu, poskočio je unazad kad je konj prolet eo kroz vrata. Onda sledeća reza. Opet konj izlete kao metak, i Branka zagluši t opot kopita u tom skućenom prostoru. U boksovima behu ostala još samo tri konja kad je osetio čelični sti-sak oko vrata. „Nemoj da se opireš“, tiho mu neko reče na uvo. „Ne želim da te osakatim.“ Toslednji templar 113 Branko se sledio. Stegao ga je čvrsto, profesionalno. Ni na časak nije sumnjao d a je taj čovek mrtav ozbiljan. Ubrzo ga je čovek odvukao prema vratima štale, gde je osetio kako ga drugom ruko m steže za članak, a onda i neumoljiv dodir tvrde pla-stike na koži - brže nego što je sam to mogao u najboljim danima u policiji, ovaj ga je lisicama vezao za ogromna klizeća vrata štale. Onda je zamenio ruke, drugom ga stegao za vrat, pa ponovio ceo postupak, i tako je Branko završio razapet preko ulaznih vrata. Ona tri konja, još zarobljena u boksovima, sada su rzala i pomamno se džilitala, udarajući u drvene ograde dok im se plamen približavao. Čovek se provukao ispod Brankove vezane desnice i, uspravlja-jući se, dohvatio B ranka za šaku. Bez vidnog napora, slomio mu je palac. Branko je vrisnuo od bola, pa počeo da udara nogama, ali onaj hitro uzmače u str anu. „Šta hoćeš?“, brektao je bivši policajac. „Imena“, reče čovek, glasom koji se jedva čuo od konjske larme. „I to brzo. Nem amo baš mnogo vremena.“ „Koja imena?“ Branko je primetio senku gneva na čovekovom licu dok ga je ovaj hvatao za levu š aku. Ovoga puta nisu ga zanimali prsti. Zgrabio ga je za nadlanicu, a onda mu na glo, s nenadanom žestinom, zavrnuo ruku, i Branku je pukao zglob. Nesnosan bol p rostrujao je Brankovim telom, i načas mu se smračOo pred očima, dok je njegov ur lik nadgla-šavao njisku raspomamljenih konja. Kad je podigao pogled, ugledao je onoga kako nepomično stoji i posmatra ga kroz sve gušći dim. „Imena tvojih drugova. Onih s kojima ideš po muzejima.“ Branko se nakašljao, očajnički vireći preko čovekovog ramena; vatra je pucketala zahvativši drvene grede. Bio je to nepodnošljiv prizor. „Gas“, uzviknu mahnitio. „Gas i Mič. Ništa više o njima ne znam.“ „Kako se preziva taj Mič?“ Branko nije bio u stanju da dovoljno brzo izgovara reči. „Ejdeson. Mič Ejdeson. Samo toliko znam, kunem se Bogom.“ »Mič Ejdeson.“ >,Tako je. Tako je organizovano. Kao komandni lanac, svako zna °nog iznad i ispo d sebe, i nikoga više, shvatate?“ 114 Rejmond Huri Čovek ga je pomno proučavao, pa klimnuo glavom. „Shvatam.“ Hvala Bogu, ovaj bolesnik mi veruje. „A sad mi skinite ove jebene lisice“, zamo li ga on. „Hajde!“ „Gde mogu da nađem tog Miča Ejdesona?“ upita čovek. Pažljivo je slušao dok je Br anko brbljao šta je i koliko znao, pa onda opet klim-nuo glavom i rekao: „S vam a je bio i četvrti. Opiši mi ga.“ „Nisam mu video lice, imao je na glavi skijašku masku i nikada je nije skidao. N osio ju je i ispod oklopa i svih onih sranja.“ Onaj još jednom klimnu glavom. „Okej“, promrmlja, pa se okrenu i ode. „Hej! HEJ!“, vikao je Branko za njim.

Ali čovek se nije okretao. Stigao je do kraja štale, zastavši samo da uzme vreću sa relikvijama ukradenim iz muzeja. „Ne možeš me ostaviti ovde!“, preklinjao je Branko. A onda je shvatio šta čovek namerava. Puštao je preostale konje iz boksova. Branko je vrištao kad je uspaničena pegava kobila jurnula iz boksa, a za njom još dva konja. Jezdili su ka njemu u punom galopu, unezvrenih očiju, raširenih nozdruva; a spram plamenova koji su sukljali u pozadini, tri životinje su izgledale kao da upravo stižu iz samog grotnog pakla. A on im se, vezan, isprečio na jedinom putu što vodi u spas. DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE „Pričaj nešto o toj ribi.“ Rajli je negodovao kad je čuo te reči. Od časa kad je svome partneru pomenuo razgovor s Tesom, znao je da će ova tema biti neizbežna. „Kojoj ribi?“, japi se mutav. Rajli i Aparo su išli na istok, kroz zakrčene ulice Kvinsa. Izuzme li se boja karozerije, pontijak koji su dobili bio je, takoreći, klona kraja-slera koji su slupali ganjajući Gasa Voldrona. Aparo je, s grimasom na licu, pažljivo zaobilazio parkirani kamion kojem se pušilo iz hladnjaka, dok je kamiondžija uzalud šutirao prednju gumu. „Izvini. O gospodici Čajkin.“ Rajli je dao sve od sebe da se ne zbuni. „Nema tu šta da se priča.“ „Daj!“ Aparo je svog partnera poznao bolje nego iko; nije, doduše, u tome ni i mao bogzna kakvu konkurenciju. Rajli nije bio od onih koji su otvoreni prema lju dima. „Šta hoćeš od mene?“ „Ona je tebi prišla. Grom iz vedra neba. Tek tako, je li, setila te se iz muzeja, a samo te u deliću sekunde primetila, i to sa skroz drugog kraja dvorane, plus sve ono kroz šta je te večeri prošla?“ „Šta da ti kažem?“ Rajli je gledao pravo, ni na čas ne skrećući pogled. „Dama im a fotografsko pamćenje.“ „Fotografsko pamćenje, malo sutra“, rugao se Aparo. „Ta mala traži tipa.“ Rajli je zakolutao očima. „Ne traži ona tipa. Prosto je... radoznala.“ „Pa otud ima fotografsko pamćenje i znatiželjan um. I mnogo je zgodna. Ali ti ništa od toga nisi primetio. Jok! Ti si sve vreme razmišljao isključivo o slučaju.“ Rajli slegnu ramenima. „Pa dobro, možda sam i primetio, malo.“ „Hvala bogu. On diše. Živ je.“ Aparo je podsmešljivim tonom oponašao junaka jednog starog filma o Frankenštajnu. „Ti svakako znaš da nije udata?“ 116 Rejmond Huri „Pa, primetio sam.“ Rajli nije imao nameru da preuveličava tu stvar. Tog jutra je pročitao izjavu koju je Tesa u muzeju dala Ameliji Gejns, a onda zatražio od analitičara da potraži sve relevantne informacije o vitezovima templarima u nabrajanim fasciklama u kojima su držali materijale o ekstremističkim grupacijama iz svih krajeva zemlje. Aparo ga pogleda. Tako ga je dobro poznao da je sa sto metara mogao da ga pročita. I voleo je da ga bocka. „Ne znam, ali da mene takva ženska startuje, smazao bih je dok si reko keks.“ „Ti si oženjen.“ „Jesam, pa šta? Ne smem ni da maštam, je li?“ Izašli su s puta 405 i uskoro će napustiti Kvins. Adresa u Petrovićevom dosjeu bila je zastarela, ali je njegov nekadašnji stanodavac rekao da zna gde Petrović radi. Štale su bile negde u ovom kraju, i Rajli je pogledao plan grada, rekao Aparu kuda da vozi, a onda, znajući da mu se partner nikada neće skinuti s leđa, nevoljno prihvatio razgovor. „Sem toga, nije me muvala“, ustvrdi on. „Ma, taman posla! Ona je samo zabrinuta građanka koja vodi računa o svima nama.“ Vrteo je glavom. „Ništa mi nije jasno. Neoženjen si. Ružan - nisi. Koliko se meni čini, ne ispuštaš neprijatne mirise. Pa ipak... Vidiš, nama, oženjenim ljudima, potrebni su ortaci kao što si ti, jer mi kroz vas proživljavamo neki drugi život, a ti ćeš skroz da nas izneveriš.“

Na to Rajli nije imao šta da kaže. Odavno nije bio s nekom ženom a da mu to stvara znači, i mada mu ni u snu ne bi palo na pamet da to pominje svom partneru, nije mogao poreći da ga Tesa privlači. Ali znao je da Tesa Čajkin, kao ni Amelija Gejns, nije od onih žena kojima ne bi smetalo da se prema njima odnosi nonšalantno, što je u neku ruku bilo i dobro, jer ni sam nije bio od te nonšalantne sorte. U samoj srži njegove samoće krio se paradoks. Ako ga žena potpuno ne očara, on nije prosto - nije zainteresovan. A ako ima taj poseban kvalitet koji će ga pokrenuti, uskoro bi na površinu izbilo ono što se dogodio njegovom ocu; strahovi bi, u jednom trenutku, nezadrživo pokušali napolje, i ta veza više ne bi imala izgleda na uspeh. Moraš to da zaboraviš. Ne mora tako nešto i tebi da se desi. Gledajući preda se, Rajli je primetio dim i, kraj mesta odakle se dim vio, rotaciona svetla dva vatrogasna vozila. Pogledom je okrznuo Apara. Njegov partner je izvadio rotaciono svetlo i zakačio ga na krov, Toslednji templar 117 a Rajli je uključio sirenu i nagazio papučicu za gas. Uskoro su izvodili slalom kroz gust saobraćaj, probijajući se kroz nepreglednu kolonu automobila i kamiona. Kad su izašli na parking pored štale, Rajli je video da su, uz ona vatrogasna, tu i dva crno-bela vozila, kao i kola hitne pomoći. Parkiravši se tako da ne blokiraju izlaz, izašli su iz kola i krenuli prema štali, usput svima pokazujući značke. Čovek u uniformi pošao je prema njima širom raširenih ruku, a onda primeti o značke i pustio ih da prođu. Mada je vatra bila već gotovo ugašena, u vazduhu je lebdeo težak miris izgorelog drveta. Troječetvoro ljudi, štalski radnici, sudeći po izgledu, teturali su se u oblaku dima i pokušavali da zauzdaju preplašene konje vodeći ih preko vatrogasnih creva, koja su vijugala po slamipoputzmija. Čoveksumornoglica, upolicijskoj vetrovci, posmatrao ih je kako prilaze. Rajli je predstavio prvo sebe pa Apara. Policajac, narednik Mili-gan, očito nije bio oduševljen. „Nemojte mi reći“, napomenu on zajedljivo, „da ste se slučajno zatekli tu u kraju.“ Rajli klimnu glavom prema spaljenim štalama i reče samo: „Branko Petrović.“ Miligan slegnu ramenima i povede ih kroz štalu do mesta gde je dvoje bolničara učalo iznad leša. Kraj njih su, oslonjena uz zid, bila laka nosila. Rajli osmotri taj prizor, pa pogleda Miligana, kome je odmah bilo jasno šta ovaj ima na umu: ovo mora da se tretira kao mesto zločina, sa smrtnim slučajem pod sumnjivim okolnostima. „Sta zasad znamo?“, upita Rajli. Miligan se nagnuo preko tela, koje je ležalo, onako pocrnelo i ugnječeno, sred prarčića naprslog drveta. „To vi meni recite. Mislio sam da će biti laganica.“ Rajli pogleda preko Miliganovog ramena. Teško je bilo razaznati meso pocrnelo od dima, od krvi pomešane s garom i vodom iz vatrogasnih creva. Još jedan grozomoran detalj upotpunjavao je taj sablasni prizor: ono što je ostalo od čovekove leve ruke, ležalo je pored tela, Potpuno odvojeno od trupa. Šta god da se desilo, za telo Branka Petrovića sada se jedva moglo reći da je pripadalo nekom ljudskom biću. „Kako možete biti sigurni da je to baš on?“, upita Rajli. 118 Rejmond Huri Miligan se sagnuo, pokazujući na pokojnikovu slepoočnicu. Rajli je primetio izvesno udubljenje na kojem se, kraj tolikog skorašnjeg stradanja, jasno videlo da nije novijeg datuma. „Pre mnogo godina udario ga je konj. Dok je bio u službi. I ponosio se time što je, eto, preživeo udarac u glavu.“ Čučnuvši da pogleda izbliza, Rajli je zapazio da je jedan bolničar u stvari bolničarka, tamnokosa devojka dvadesetih godina. I ona je, izgleda, želela da se uključiti u razgovor. Rajli je pogleda u oči. „Imate nešto za nas?“ Nasmejala se i podigla Petrovićevevu levu ruku držeći je za zglobov. „Nemojte reći mom šefu. Mogu se kladiti da ovaj tip nekome nije bio baš po volji. Drugi zglobovi su je skroz sprženi, ali - šta vidite na ovom ovde?“ Pokazala mu je istrgnutu ruku. „Na njoj se još vide ozlede. Bio je vezan.“ Ona sad pokaza u pravcu vrata. „R

ekla bih da ga je vezao jednom rukom za jednu, a drugom za drugu stranu. Kao da je bio razapet preko vrata." Kako mu se slika ukazala pred očima, Aparu se lice iskrivi u gri-masu. „Hoćete da kažete da je neko naterao konje u stampedo preko njega?" „Ili kroz njega", dobaci Rajli. Klimnula je glavom. Rajli je zahvalio njoj i njenom kolegi, pa se udaljio u društvu narednika Miligana i Aparu. „Zašto ste vi, momci, tražili Petrovića?" upita Miligan. Rajli je posmatrao konje. „Pre nego što krenemo, da vas pitam: imate li razloga za sumnju da ga je neko hteo ubiti?" Miligan je iskosio glavu u pravcu štalskog bloka koji se još pušio. „Pa i nemam. Mislim, znate i sami kako to ide na ovakvim mestima. Ti pametnjakovići vole sv oje konje, a imajući u vidu Petrovićevu prošlost... Ali ne, nema ničeg posebnog. Šta vi mislite?" Pažljivo je slušao dok mu je Rajli objašnjavao šta povezuje Gasa Voldrona i Bran ka Petrovića, i kako su njih dvojica bili u vezi s pre-padom na Met. „Zatražiću da se ovome da prioritet", reče Miligan Rajliju. „Dove-šću sudske veš take, tražiti od šefa vatrogasne brigade da odmah danas ispita uzroke požara, a autopsija će se obaviti smesta." Dok su Rajli i Aparu stigli do svojih kola, počela je da rominja kišica. „Neko ovde pokušava da zapuši rupe", reče Aparu. Toslednji templar 119 „Tako se čini. Moraćemo poslati veštaka da bolje pogleda Vol-drona." „Ako je to - to, moramo da pronađemo preostalu dvojicu konja-nika pre nego što o vaj, ma ko bio, stigne do njih." Rajli podiže pogled ka nebu, koje se smračilo, pa se okrenu prema partneru. „Dvo jicu, ili samo jednoga", natuknu on, „u slučaju da je poslednji iz te četvorke odgovoran za ova ubistva." DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE Oči su ga pekle od višečasovnog okapanja nad drevnim rukopisima. Skinuo je naočar e i vlažnim peškirom blago protrljao oči. Koliko to već dugo traje? Je li svanulo? Uj je još noć? Otkad se vra-tio ovamo p osle konjaničkog upada u muzej Metropolitan, izgubio je pojam o vremenu. Normalno, mediji, to krdo nesposobnih, polupismenih kreatura, verovatno o tome govore kao o razbojništvu ili oružanoj pljački. Niko od njih, čak ni oni na višim položajima, nikada neće sagledati to iz njegovog ugla: kao vežbu iz domena praktičnog istraživačkog rada. Ali tako je kako je. I neće još mnogo proći, a ceo svet će znati šta se, u stvari, krije iza ekscesa prošle subotnje večeri: prvi korak ka nečemu što će nepovratno izmeniti njihov pogled na svet. Korak koji će im, jednog ne tako dalekog dana, ukloniti skramu s očiju i otvoriti te sićušne umove za nešto što daleko prevazilazi njihovu slabašnu maštu. Još malo i uspeo sam. Nemaj još mnogo. Okrenuvši se, on pogleda u zid na kojem je visio kalendar. Iako doba dana za nje ga nije imalo nikakvog značaja, datumi su mu oduvek bili važni. Jedan datum na kalendaru bio je zaokružen crvenom olovkom. Nanovo se usredsredivši na rezultate rada na šifrniku s multi-prenosnim rotorom, još jednom je pročitao pasus koji mu je stvarao nevolje od časa kad ga je dešifrovao. Baš zagonetno - zaključio je. A onda se nasmešio, shvativši da je nesvesno upotrebio upravo pravu reč. Nije bilo dovoljno šifrovati rukopis; pre samog šifrovanja, konkretni je pasus prvobitno bio osmišljen kao - zagonetka. Osetio je silno divljenje prema čoveku koji je ovaj dokument napisao. A onda se namršti. Zagonetku je morao brzo da reši. Koliko mu je bilo poznato, svi tragovi koji vode ka njemu bili su uklonjeni, ali nije Toslednji templar 121 bio lud da potceni neprijatelja. Nažalost, da bi rešio zagonetku, bila mu je potrebna literatura iz biblioteke. Što je značilo da će morati da se odrekne sigurnosti svoga doma i da izađe na svetlost dana.

Premišljao se nakratko, pa procenio, s priličnom izvesnošću, da je napolju veče. Otići će do biblioteke. Oprezno. Za slučaj da neko sabere dva i dva i upozori bibliotekare da prijave ljude koji se intere-suju za materijale određene sadržine. A onda se nasmejao sam sebi. E, sad si već paranoičan. Nisu oni toliko oštroumni. Kad obavi posao u biblioteci, vratiće se ovamo, po mogućstvu s rešenjem zagonetke, a onda će dovršiti dešifrovanje preostalih pasusa. Ponovo je bacio pogled na kalendar sa zaokruženim datumom. Datumom koji mu se zauvek urezao u pamćenje. Datumom koji nikada neće zaboraviti. Čekala ga je neznatna, ali važna i bolna dužnost. Posle toga, ako sve pođe po dobru, s dešifrovanim rukopisom u rukama, oslobodiće se bremena sudbine koje mu je nepravedno natovareno na pleća.

DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE

Monsinjur De Anđelis sedeo je na tvrdoj stolici od ratana u sobi na najvišem spratu skromnog konačišta u Oliver stritu, gde su mu ljudi iz biskupije našli smeštaj za boravak u Njujorku. Nije bilo tako loše. Konačište je praktično bilo na idealnom mestu za njega, budući da se nalazilo svega nekoliko kvartova istočno od Federal plaze. A s viših je spratova pogled na Bruklinski most neizbežno podsticao romantične vizije grada u srcu svakog puritanca, a obično su takvi odsedali u ovim sobama. On na taj pogled, međutim, nije obraćao pažnju. Mozak mu, ako ćemo pravo, tih dana nije radio po puritanskim normama. Pogledao je na sat, pa dohvatio mobilni i nazvao Rim. Javio se kardinal Rijenci; prvo se malo ustezao da uznemiri kardinala Brunjonea, pa naposljetku ipak pristao, kao što je De Anđelis i znao da će biti. „Daj neku dobru vest, Majkle“, reče Brunjone, pročistivši grlo. „Ovi iz FBI-ja rade na slučaju. Pronađeni su neki od ukradenih objekata.“ „To je ohrabrujuća vest.“ „Jeste. Biro i Njujorška policija drže se date reči i stvarno su mnogo svojih resursa angažovali na ovom slučaju.“ „Šta se zna o pljačkašima? Jesu li uhapsili nekoga?“ „Nisu, Vaša preuzvišenosti“, odgovori De Anđelis. „Čovek koga su zatvorili - preminuo je pre nego što su stigli da ga saslušaju. Još jedan član bande je poginuo u požaru. Razgovarao sam danas s agentom koji vodi taj slučaj. Još čekaju rezu ltate iz sudske medicine, ali je on uveren da je taj čovek ubijen.“ „Ubijen. Užasno“, uzdahnu Brunjone, „i tragično. Pohlepa će ih progutati. Bore se međusobno oko plena.“ Monsinjur slegnu ramenima. „Izgleda da je tako, da.“ Posle kraće pauze, Brunjone progovori: „Postoji tu, naravno, još jedna mogućnost, Majkle.“ Toslednji templar 123 „I meni je to palo na pamet.“ „Možda to naš čovek čisti teren.“ De Anđelis neprimetno, za sebe, klimnu glavom. „Posumnjao sam da se upravo o tome radi.“ „To ne valja. Kad bude ostao sam, biće ga još teže naći.“ „Svi greše, Vaša preuzvišenosti. A kad on pogreši, učiniću sve da ga ne ispustim o iz šaka.“ De Anđelis je čuo kako se kardinal vrpolti u stolici. „Nimalo mi se ne sviđa takav razvoj situacije. Postoji li neki način da ubrzaš stvari?“ „Ne, jer bi to FBI protumačio kao neovlašćeno mešanje u sluV • « caj. Brunjone je malo počutao, pa rekao: „Pa, nemoj da ih uznemiravaš, zasad. Ali m oraš se potruditi da budemo u potpunosti obavješteni o toku istrage.“ „Daću sve od sebe.“ Brunjoneov glas sad poprimi zloslutan ton. „Tebi je jasno, Maj-kle, koliko je ovo važno. Mi moramo povratiti sve pre nego što neka šteta bude učinjena.“

De Andelis je dobro znao na šta kardinal misli naglašavajući reč „sve“. „Naravno, Vaša preuzvišenosti“, reče on. „Savršeno mi je jasno.“ Okončavši razgovor, De Andelis je sedeo još nekoliko minuta, pre-pustivši se mislima. A onda je kleknuo pored kreveta, da se pomoli. Nije tražio Božju pomoć; moglo se samo da u ovom poslanju ne posrne zbog lične slabosti. Previše je, previše toga bilo na kocki. DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE Kad su tog popodneva odštampani materijali s Univerziteta Kolumbija stigli u Tesinu kancelariju, ispostavilo se da su razočaravajuće oskudni. Ovlašan pregled samo je potvrdio razloge za razočaranje. Tesa tu ništa korisno nije uspjela da pronađe. Na osnovu onoga što joj je Klajv Edmondson rekao, ništa o vitezovima templarima i nije očekivala. Zvanično, to nije bila uža specijalnost Vilijema Vensa. On se mahom bavio feničanskom istorijom zaključno s trećim vekom stare ere. Postojala je tu, ipak, prirodna veza koja obećava: velike feničanske luke Sidon i Tirus postale su, hiljadu godina kasnije, moćna uporišta templara. Činilo se kao da čovek mora ljuštiti sloj po sloj krstaško-templarske istorije ne bi li konačno uspeo da zaviri u život Feničana. Sem toga, nigde u objavljenim tekstovima čije su joj kopije poslate nije bilo ni pomena o kriptografiji i kriptologiji. To ju je porazilo. Koliko je samo čitala i istraživala u biblioteci, a sad eto i Vensovih dokumenata - i ništa od svega toga neće joj pomoći da se približi rešenju. Odlučila je da još jednom pokuša preko pretraživača na internetu. Ukucavši Vensovo ime, dobila je onih sedam stotina stavki. Ovoga je puta, međutim, rešila da ne žuri i da ih brižljivije prouči. Ušla je na više od dvadeset sajtova pre nego što je naletela na jedan gde je Vens pomenut tek onako, u prolazu, i to u bezočnom, podrugljivom kontekstu. Taj članak, zapravo transkript govora koji je neki francuski istoričar održao na Univerzitetu u Nantu pre skoro deset godina, bio je jetka kritika svega što je pisac smatrao bezvrednim idejama koje, po njegovom mišljenju, samo mute vodu i otežavaju posao ozbiljnijim naučnicima. Vensa je, pri tom, pomenuo negde pri kraju druge trećine govora. U tom delu isto rečar je usputno napomenuo kako je od Vensa čuo smešnu verziju po kojoj je Ig de Pajen možda bio katar, samo zato. Toslednji templar 125. što se na osnovu njegovog porodičnog stabla moglo zaključiti da je rodom iz Langdoka. Tesa je ponovo pročitala ovaj pasus. Osnivač templara bio - katar? Apsurdna ideja. Templari i katari bili su oličenje suprotnosti. Pone dve stotine godina templari su beskompromisno branili crkvu. Katarški je pokret, s druge strane, bio gnostičkog karaktera. pa ipak, bilo je nečeg intrigantnog u toj ideji. Katarški pokret nastao je sredinom desetog veka, preuzevši ime od grčke reči kat-haros, što će reći „čisti“. Utemeljen je na uverenju da je ovaj svet zao, i da će duše biti neprestano podvrgavane procesu ponovnog rađanja - što u ljudskom, što u životinjskom obliku, zbog čega su katari bili vegetarijanci - sve dok ne uteknu iz materijalnog sveta i dostignu duhovnost nebeskoga. Sve u šta su katari verovali, crkva je kategorično odbacivala. Kao dualisti, katari su bili uverenja da, pored jednog milostivog i dobrog boga, mora postojati i jedan jednako moćan, ali zao bog, jer je to jedini način da se objasne sve strahote ovog kužnog sveta. Dobrohotni bog stvorio je raj i ljudsku dušu; zli bog zato bio je dušu u ljudsko telo. U očima Vatikana, katari su bili bogohulnici koji su taninu snagu izjednačavali s Božjom. U skladu s tim verovanjem, katari su smatrali da su sva materijalna dobra plodovi zla, što ih je dovelo dotle da odbace sve ukrase materijalnog blagostanja i moći, koji su, opet, neporecivo kaljali ugled Rimokatoličke crkve u srednjem veku. Što je crkvu još više brinulo, katari su bili gnosticici. Gnosticizam - reč koja je potekla iz grčke reči gnosis, što znači visoko znanje ili najviši uvid u stvarnost - predstavlja ubedenje da čovek može stupiti u neposredan, krajnje prislan odnos

s s Bogom a da pri tom ne oseća nika-kvu potrebu za sveštenim licem ili crkvom. Vera u neposredan, lični kontakt s Bogom oslobodila je katare svake moralne zadržke ili ver-ske dužnosti. Sem što su prezreli crkveno rasipništvo i zamorne cere -monije, nisu im bili potrebni ni sveštenici. Verski obredi bili su, jed-nostavn o, obavljani po kućama ili u polju. I, kao da sve to nije bilo dovoljno, žene su tretirane kao ravnopravne muškarcima i bilo im je omogućeno da i same uđu u red „savršenih“, što je, po katarskoj veri, status najbliži sveštenu; pošto za njih telesna forma nije bila mero-avna, duša koja obitava imutar ljudskog tela m o gla je jednako biti i muška i ženska, bez obzira na spoljašnjost bića. Kako je vera pustila koren i počela da se širi po južnoj Francuskoj i severnoj Italiji, u Vatikanu je rasla zabrinutost, da bi naposljetku bila l 126 Rejmond Huri doneta odluka da se ova jeres više ne može trpeti. Ne samo što je pred-stavljala pretnju Rimokatoličkoj crkvi; ta jeres je podriivala i same temelje feudalnog sistema u Evropi, budući da su katari bili tvrdo uvereni da su zaveti - greh, pošto su neraskidivo povezani s materijalnim, pa otuda zlim svetom. Ovo je ozbiljno potkopalo koncept zakle-tvi na vernost koje su kmetovi polagali svojim velikašima. Papi nije bilo teško da pridobije francusko plemstvo u nastojanju da odagna ovu pretnju. Godine 1209. krstaška vojska obušila se na Langdok i, u toku narednih trideset pet godina, vršila pogrome u kojima je stradao više od trideset hiljada muškaraca, žena i dece. Pričalo se da je iz crkava u koje se behu sklanjali seljani tekla krv do kolena i da je jednom papinom vojniku, kad se požalio da više ni sam ne zna ubija li to jeretike ili hrišćane, prosto rečeno: „Sve ih pobij; Bog će već razabrati ko je ko.“ To jednostavno nema smisla. Templari su u Svetu zemlju otišli da bi bdeli nad hodočasnicima - hrišćanskim hodočasnicima. Bili su elitna vojska Vatikana, najodaniji sledbenici. Katari su, s druge strane, bili neprijatelji crkve., Tesu je iznenadilo što neko toliko učen kao Vens može da istupi s tako sumanutom tezom, naročito ukoliko se ona temelji na tankoj pretpostavci o poreklu jednog čoveka. Pitala se već nije li slučajno kre-nula u pogrešnom pravcu, ali je bila svesna da je njoj zapravo važno da se s njim sretne i razgovara u četiri oka. Bez obzira na ovu Vensovu akademsku grešku u koracima, ukoliko veza između templara i pre-pada na muzej postoji, on će svakako umeti da je razotkrije. Ponovo je nazvala Univerzitet Kolumbija i uskoro dobila Katedru za istoriju. Pod setivši sekretaricu na njihov prethodni razgovor, upitala je nije li joj slučajno posrećilo da nađe nekoga na Katedri ko bi znao kako da se dođe do Vilijema Vensa. Žena joj je kazala da se raspitala kod nekoliko profesora koji su na univerzitetu radili u isto vreme kad i Vens, ali su joj oni listom rekli kako su izgubili svaki kontakt s njim pošto je otišao. „Tako dakle“, reče Tesa, rastuživši se. Nije znala kome da se obrati. Žena je osetila da joj je sagovornica utučena. „Znam da vam je stvarno važno da dođete do njega, ali možda on prosto ne želi da ga pronađu. Ponekad je ljudima draže da ih niko ne podseća na, znate... teška vremena.“ Tesa se najednom trgnula. „Teška vremena?“ Toslednji templar 127 Pa kako ne bi bila teška... Posle svega kroz šta je prošao... O, kak'o je to tužno bilo. Mnogo ju je voleo, znate.“ Tesi je mozak radio kao lud, pokušavajući da dokuči nije li, može-biti, propustila nešto. „Oprostite, nisam baš sigurna da znam na šta mislite. Profesor Vens je izgubio nekoga?“ „O, mislila sam da znate. Zenu je izgubio. Razbolela se i umrla.“ To je za nju bila novost. Ni na jednom sajtu koji je pogledala nije bilo pomena o tome, ali, s druge strane, behu to čisto akademski tekstovi koji ni na koji način nisu zadirali u privatnost. „Kada je to bilo?“ „Ima već nekoliko godina, pet ili šest... Čekajte... Sećam se da je bilo proleće. Profesor je tog proleća uzeo slobodan semestar, i više se nije vraćao.“ Tesa je zahvalila ženi i spustila slušalicu. Pitala se treba li sad da smetne Ve

nsa s uma i počne da traži Simonsa. Pa ipak, nešto ju je zaintrigiralo. Opet je izašla na net i kliknula na vebsajt Njujork taj-msa. Odabrala je ubrzanu pretrag u i s olakšanjem otkrila da arhiva seže sve do 1996. godine. Ukucala je „Vilijem Vens“, otvorila rubriku s čituljama i - pronašla ono što je tražila. U kratkom tekstu bila je objavljena vest o smrti njegove supruge Marte. Pomenute su samo komplikacije posle kratke bolesti, ali bez daljih pojedinosti. Tesa je uzgred primetila i gde je trebalo da bude obavljena sahrana - na groblju Grinvud u Bruklinu. Pomislila je odmah da Vens verovatno plaća održavanje groba. Ako pl aća, na gro-blju bi vrlo lako mogli da imaju njegovu sadašnju adresu. Premišljala se da li da sama zove groblje, a onda procenila kako to ipak ne bi bilo mudro. Verovatno joj ionako ne bi dali takav podatak. Ona nevoljno potraži v izitkartu koju joj je dao Rajli i pozva ga u kan-celariju. Pošto joj je rečeno d a je Rajli na sastanku, Tesa nije želela da bilo šta kaže agentu s kojim je razg ovarala, pa je odlučila da sačeka i o tome popriča s Rajlijem lično. Ponovo se okrenuvši kompjuterskom ekranu, pogled joj zastade na citulji i najedn om je osetila uzbuđenje. Sekretarica je bila u pravu: Marta Vens je zaista umrla u proleće. Sutradan se navršavalo pet godina od toga dana. DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE „Autopsijom je potvrđeno da je i Voldron ubijen“, izjavi Rajli dok je gledao ost ale, koji su sedeli za stolom u sobi za projekcije FBI-ja. Od prisutnih jedino m onsinjor De Anđelis nije radio za Biro. „U krvi su mu pronašli tragove lidokaina. To je anestetik, a nije mu ga prepisao niko ko je u bolnici vodio računa o nj emu. Velika doza izazvala je prestanak rada srca. Interesantno je, pri tom, da s u na vratu pronađe-ni tragovi uboda iglom. Lek mu je ubrizgan da bi mu onesposob io glasne žice, da ne može dozvati pomoć.“ Čuvši Rajlijev izveštaj, monsinjor se ukočio, vidno preneražen. Bili su tu i svi ostali glavni igrači u istrazi METRAID-a: Dženson, Bučinski, Amelija Gejns, Apa ro, Blekbern i dvojica njegovih pomoć-nika, kao i mladi tehničar zadužen za audi o i video projekcije. Izve-štaj nije bio umirujući. „U štalama smo takode pronašli opremu za hladno žigosanje“, produži Rajli, „koj om se Petrović možda služio kako bi prikrio stare žigove konja na kojima su išli u akciju. A sve to navodi na dva zaključka. Ili je nepoznati koji stoji iza sve ga počeo da uklanja pione, ili je neko iz bande odlučio da ceo ulov zadrži za se be. Kako god bilo, imamo ovde jednog, eventualno dvojicu jahača koji bi mogli da nam budu potencijalno zanimljivi. A ko god bio taj što ovo radi - svakako nije lenj.“ De Anđelis se okrenu Rajliju. „Niste pronašli ništa od predmeta uzetih iz štale?“ „Bojim se da nisam, oče. Ovi ljudi su zbog njih i ubijeni.“ De Anđelis je skinuo naočare i rukavom obrisao stakla. „A šta bi s onim ekstrem ističkim grupama koje ste pominjali? Jeste li imali sreće u toj istrazi?“ „Ne, za sada nismo. Usredsredili smo se na nekoliko konkretnih grupa, tačnije n a dve grupe koje su u poslednje vreme javno izražava-le nezadovoljstvo postupcim a crkve zbog njenog kritičkog odnosa Toslednji templar 129 prema njima. Obe dejstvuju na Srednjem zapadu, i naši lokalni organi preduzeli s u odgovarajuće mere. Još nisu napipali vezu s ovim ovde, sve je tek u naznakama. “ De Anđelis je, mršteći se, ponovo stavio naočare na oči. Očigledan je bio njegov nespokoj, premda je sveštenik pokušavao da ga prikrije. „Onda ćemo, cenim, mora ti da sačekamo i vidimo šta će biti.“ Rajli pogleda okupljene. Bio je svestan da pravog napretka u reša-vanju slučaja - nema. Do toga časa, oni su zapravo samo reagovali na sled događaja, nisu ga po dsticali. „Hoćeš da kažeš ono za templare?“, upita Aparo. De Anđelis se okrenu prema Aparu, koji mu očima pokaza na Raj-lija. „Templari?“ Rajli nije očekivao da će njegov partner pokrenuti ovu temu. Poku-šao je da zaba šuri što je bolje mogao. „Samo jedna od podvarijanti koju razradujemo“, reče.

De Anđelis ga je upitno gledao. „Jedan od svedoka u Metu, arheolog, žena... Učinilo joj se da možda postoji veza između templara i prepada." „Zbog onih crvenih krstova na ogrtačima?" Barem nismo skroz zastranili, pomisli Rajli. „Da, i zbog nekih dru-gih pojedino sti. Vitez koji je uzeo šifrnar izgovorio je na latinskom rečenicu koja, po sv emu sudeći, stoji kao natpis na jednom templar-skrom zamku u Francuskoj." De Anđelis je pomno posmatrao Rajlija, sputavajući zbunjen osmeh. „A ta žena, ar heolog... Ona, dakle, smatra da je prepad na muzej delo verskog reda koji ne pos toji već više od šest stotina godina?" Rajli je na sebi osetio poglede svih okupljenih u prostoriji. „Pa, i ne baš. Te mplari su, s obzirom na njihovu istoriju i kulturni status koji imaju, eventualno mogli da posluže kao inspiracija nekoj grupi ver-skih fanatika koji se dive temp larima, da izvrše nekakvu odmazdu ili da prosto ožive fantaziju." De Anđelis klimnu glavom, onako za sebe, duboko se zamislivši. Kad je ustao i po čeo da skuplja papire, okupljenima se učinilo da je prilično razočaran. „Pa, do bro, to baš zvuči obećavajuće... Želim vam sve najbolje u daljoj istrazi, agente Rajli. Gospodo, agentkinjo Gejns", reče on okrznuvši pogledom Džensona pre nego što će tiho napustiti prostoriju, prepustivši Rajlija neugodnom osećanju da ni on nije izbe-gao žig zaludenika za templare, žig koji, očito, nije strogo rezerv isan za akademski svet.

TRIDESET DEVETO POGLAVLJE

* Mič Ejdeson je znao da će načisto poludeti ako ostane još malo u toj rupi. Jedna ko ludo bi, međutim, bilo da ode u sopstveni stan, a i na samim ulicama je verov atno opasnije nego ovde gde je sada. Ako ništa drugo, u stanu svog oca u Kvinsu bio je na sigurnom. Prvo Gas, onda Branko. Mič je bio pametan čovek, ali čak i da je glup kao Gas Vo ldron, uvideo bi da neko likvidira po spisku i kako je sve izvesnije ne samo to da se i Mič nalazi na listi za odstrel već da je, štaviše, upravo on na redu. Kucnuo je čas da pređe na neko bezbednije mesto. Pogledao je ogluvelog oca, koji je jedva kontrolisao bešiku i creva; kao i uvek, stari je buljio u nejasnu sliku na TV-u, redovno namešte-nom na stanicu koja je puštala očajne tok-šoue u beskrajnom nizu, čije je učesnike otac neprestano zas ipao psovka. Mič je poželeo da proveri tipa koji ga je unajmio za taj posao. Pitao se već nek o vreme da nije možda on odgovoran za ubistva, ali je onda procenio da nema razl oga za sumnju. Taj tip se dobro snala-zio u sedlu, ali ne bi mogao da ubije Bran ka, kao što se, apsolutno, ne bi usudio da stane na žulj kolosu poput Gasa Voldr ona. Mora da iza toga stoji neka krupna zverka. A da bi do njega stigao i premla tio ga na mrtvo ime, Mič je znao da prvo mora stupiti u vezu s tipom koji mu je prvi i javio za tu suludu šemu. Jedini je problem bio u tome što Mič nije znao k ako da stupa u vezu s njim. Nije znao čak ni kako se taj čovek zove. U tom trenutku, njegov otac je prdnuo. Bože, pomisli Mič, ne mogu samo da sedim ovde. Moram nešto da preduzmem. Bio dan ili noć, svejedno, morao je da načini taj korak. Ocu je rekao da se vrać a za nekoliko časova. Ovaj nije ni obratio pažnju, ali kad je Mič obukao kaput i prišao vratima, stari zabrunđa: „Pivo i cigarete." To je, maltene, bila najduža rečenica koju je njegov otac izgovorio od sitnih sa ti u noći sa subote na nedelju, kada je Mič, pravo iz Central Toslednji templar 131 parka, otišao kod njega, pošto su se ratosiljali oklopa i razišli se svako na sv oju stranu. Njegov je zadatak bio da potrpa rekvizite u kamion s ciradom, koji j e odvezao do garaže, dva kvarta od stana u kojem je živeo. Zakupnina je bila pla ćena za godinu dana unapred, i do tada se Mič, kako je rešio, uredno zaključanoj garaži neće ni približavati. Izašao je iz očevog stana, pa krenuo niz stepenice da bi, proverivši prethodno i ma li nečeg sumnjivog na vidiku, stupio na mračnu ulicu i zaputio se prema stani ci podzemne železnice.

Kiša je padala dok je Mič oprezno koračao uličicom koja je vodila iza prljave se dmospratnice u Astoriji gde se nalazio njegov stan. Nosio je papirnu kesu s pako vanjem od šest limenki piva kurs i, pod miškom, boks vinstona za starog, i usput je dobro pokisao. Još neko vreme nije nameravao da se približava svom stanu, al i je procenio da bi mogao malo i rizikovati ukoliko želi da se uvežba za tačku i ščezavanja koju je nameravao da izvede. Stajao je nepomično nekoliko minuta u uličici pre nego što se istegao i dosegao požarne stepenice. Redovno ih je podmazivao, za svaki slučaj, pa su i sada, na n jegovo zadovoljstvo, bešumno skliznule. Žurno se uspentrao, nervozno pogledajući na ulicu podno sebe. Kad je stigao do prozora svoje spavaće sobe, odložio je pa pirnu kesu na stepenik i gurnuo prste u ispust između požarnih stepenica i zida , olaba-vivši čeličnu šipku koju je tu bio zadenuo. Nekoliko trenutaka kasnije, polugom je otvorio prozor i ušao unutra. Svetlo nije uključio, po mraku je pretraživao poznate sobe. Izvu-kao je komad gr ubog sukna iz plakara, a onda se okrenuo i pronašao četiri kutije metaka, pa ih natrpao u torbu. Otišao je do kupatila i iz kade izvadio najlonsku kesu. U njoj se nalazila velika nepromočiva kutija koju je otvorio i iz nje izvadio 45-milime tarski kimber i malu devetmilimetarsku bersu. Pregledao je oružje, napunio bersu i zatakao je za pojas, pa uzeo kimber s patronama. Pokupio je usput nešto odeć e i najdraže čizme, u kojima je išao na posao. Poslužiče. Izašao je kroz prozor kupatila, zatvorio ga za sobom, prebacio sukno preko ramen a, i krenuo da dohvati papirnu kesu. A nje nije bilo. Mič se načas sledio, a onda je pažljivo izvukao pištolj. S visine je osmatrao ul ičicu. Nema nikoga. Po ovakvom vremenu čak ni mačka neće da se šunja, a s te vis ine pacovi se ne mogu videti. 132 Rejmond Huri Ko je uzeo kesu? Neki klinici? Mora biti. Ako ga neko i prati, sigurno se taj ne bi zajebavao s paketom piva i boksom pljuga, ali Mič trenutno nije bio raspolože n za dokazivanje kojekakvih teorija u praksi. Procenio je kako mu je najbolje da se popne na krov, odakle će moći da pređe na drugu zgradu, a potom se spusti do nivoa ulice, od koje ga je delilo stotinak metara. Već je to izvodio, doduše u prili-kama kad krovovi nisu bili vlažni od kiše. Počeo je lagano, nečujno da se spušta dok nije stigao do krova. Taman je zaobila zio ventilacioni otvor kad mu noga skliznu na jednu od bezbrojnih skela koje su tamo zaboravili nemarni radnici. Okli-znuo se i pao, licem pravo u kišnu baricu. Osovivši se nekako na noge, potrčao je ka niskoj ogradi. Stigao je do nje, preb acio jednu nogu, a onda osetio oštar bol -neko ga je iznebuha udario otpozadi u koleno druge noge, koja ga smesta izdade. Mašio se pištolja, ali ga čovek dohvati za ruku i izvrmu je u stranu. Pištolj mu je izleteo iz ruke, i razgovetno je čuo kako oružje tandrče po krovu. Iz sve sn age se otrgao, uspeo da se oslobodi i doživeo trenutak oduševljenja pre nego što je izgubio ravnotežu i pao preko ograde. Očajnički pokušavši da se dočepa nečeg čvrstog, uspeo je obema rukama da se uhva ti za ugaoni kamen na krovu. A onda ga je napadač zgrabio za ruke, negde iznad z globova, i tako ga držao da ne padne - nije bilo šanse da taj pad preživi. Mič j e zverao preda se i ugledao lice tog čoveka, ali ga nije prepoznao. Šta god tražio, pomisli Mič, daću mu sve. „Vadi me odavde“, roptao je. „Vadi me!“ Čovek ga posluš a, laganim pokretima ga povuče naviše, i tako je Mič sad ležao ni čice, pola s ove, pola s one strane ugaonog kamena. Onaj mu je pustio jednu ruku , i tada Mič ugleda neki odblesak. Na trenutak, Mič pomisli da je nož, a onda mu sinu: špric. Nije imao predstavu šta bi to, do đavola, trebalo da znači, i pokušao je nekako da se izmigolji, ali pre nego što je stigao da se pomeri, oseti iznenadan, ošta r bol u nategnutim mišićima što se od ramena pružaju prema lobanji. Onaj mu je zario iglu u vrat.

TRIDESET ŠESTO POGLAVLJE Posmatrajući odštampani otisak video snimka u intimi svoje sobe, De Anđelis se p

oigravao zlatnom statuetom konja koji se propinje, ukrašenom dijamantima i rubi nima. Lično je smatrao taj antikvitet prilično vulgarnim. Znao je on da je to Svetom o cu poklonila Ruska pravoslavna crkva prilikom jedne audijencije krajem devetnaes tog veka, kao što je znao da taj predmet nema cene. Vulgaran i ružan, ali ipak n eprocenjiv. Izbliza je proučio sliku koju mu je Rajli dao kad su se upoznali; tada se agent raspitivao o značaju multiprenosnog šifrnika. Od samog prizora srce mu je zaku calo brže. Čak i ovaj magloviti otisak budio je u njemu istu ozarenost koju je d oživeo kada je prvi put video snimak ovekovečen sigurnosnom kamerom koji mu je p okazan na Federalnom trgu. Vitezovi u blistavim oklopima poharali muzej nasred Menhetna, u dvadeset i prvom veku. Kakva odvažnost, pomisli on. Zaista izvanredno. Na slici se video jahač, za koga je De Anđelis znao da je onaj četvrti konjanik, kako drži šifrnika. Zagledao se u njegovu kacigu, pokušavajući da pročita konjanikove misli kroz mastilo i papir. Slika je samo delimično prikazivala jahača, zahvativši ga otpozadi s leve strane. Razbijene vitrine s eksponatima ležale s u svuda oko viteza. A u gornjem levom uglu snimka videlo se žensko lice kako vir i iza neke vitrine. Žena arheolog koja je čula kako četvrti konjanik govori nešto na latinskom, dose ti se De Anđelis. Mora da mu je bila sasvim blizu kad ga je čula; sada, dok je g ledao tu sliku, monsijor je bio svestan da to mora biti ona. Usredsredio se na njeno lice: napregnuto u strahu, sleđeno. Apso-lutno prestravljeno. To mora biti ona. 134 Rejmond Huri Spustio je na krevet snimak i konja ukrašenog draguljima, pored priveska koji sa d uze u ruke. Bio je od srebra i optočen rubinima -poklon Nizama od Hajderabada. Tim je predmetom svojevremeno otkupljen jedan princ. Dok ga je vrteo između prs tiju, sav se smrkao, svestan ćorsokaka u koji je upao. Čovek koga je gonio umešno je zameo tragove; od tako smelog čoveka drugome se, u ostalom, i ne bi nadao. Voda bande imao je i poslušnike, očajne besprizornike ko je je De Anđelis pronašao, saslu-šao i pustio, bez trunke sumnje u srcu - od nji h nije bilo vajde. [A taj, taj koga je jurio - i dalje mu je izmicao. Nova taktika, to mu je bilo potrebno. Neka vrsta Božje pomoći. A sad još i ovo. Smetnja. Nešto da čoveku odvuče pažnju. l Ponovo se zagledao u njeno lice. Uzeo je mobilni i ukucao broj iz memorije. Dvap ut je kratko zazvonilo, i s one strane se čuo hrapav, promukao glas. „Ko je?“ „Kome si sve dao ovaj broj?“, odvrati monsijor štedeći reči. Čulo se kad je onaj drugi uzdahnuo. „Drago mi je što vas čujem, gospodine.“ De Anđelis je znao da će onaj sad da ugasi cigaretu dogorelu do filtera, i insti nktivno da posegne za drugom. Pušačka mu je navika oduvek bila odvratna, ali je taj čovek imao razne druge talente, tako da mu se moglo progledati kroz prste. „Potrebna mi je pomoć.“ Dok je izgovarao te reči, mrštio se. Nadao se da nikoga neće morati da uvlači u ovo. Opet se zagledao u Tesino lice na snimku. „Ako bi m ogao da uđeš u bazu podataka FBI-ja u vezi s METRAID-om“, reče on, pa dodade, „a li diskretno.“ Čovek nije odugovlačio s odgovorom. „Nema problema. To vam je jedna prednost ovog rata protiv terorizma. Svi smo ukl jućeni, sve je svaćije. Samo mi recite šta vam treba.“ TRIDESET DEVETO POGLAVLJE Skrenuvši s jedne od glavnih krivudavih grobljanskih aleja, Tesa je sada hodala pošljunčanom stazom. Tek je prošlo osam ujutro. Bilo je proleće, pupoljci su se rascve-tavali oko nad grobnih spomenika, a uredno podšišana trava bila je mokra od noćasnje kiše. Otop

lilo je malo, i pramenovi jutarnje izmaglice obavijali su grobove i drveće. Proleteo je jedan usamljeni mali dugorepi papagaj, narušivši to blaženstvo svoj im sablasnim zovom. Iako je temperatura porasla, a ona na sebi imala kaput, Tesa je uzdrhtala zalazeći dublje u groblje. I kad je sve u najboljem redu, nelagodno se osećala na takvim mestima, a današnja poseta groblju nagnala ju je na razmišljanje o ocu i o tome koliko dugo nije otišla na njegov grob. Zastala je i pogledala mapu groblja koju je odštampala na kiosku kod ogromne kapije sagrađene u gotskom stilu. Do toga časa verovala je da se zaputila na pravu stranu, ali više nije bila sasvim sigurna u to. Groblje je zauzimalo više od četiri stotine jutara zemlje, i lako je bilo izgubiti se, naročito ako se ima u vidu da nije došla kolima. Od centra grada do stanice u 25. ulici u Bruklinu dovela se podzemnom železnicom, peške prešla jedan kvart na istok i, naposljetku, ušla na groblje na glavnu kapiju. Gledala je oko sebe pokušavajući da se orijentira, i pitala se da li je, kad se sve sabere, bilo mudro dolaziti ovamo. Bila je to, praktično, partija koja se ne može dobiti. Ako se Vens tu i nađe, zateći će ga u najintimnijem trenutku. Ako ga na groblju ne bude, ispostaviće se da je celo njeno putovanje bilo obično traćenje vremena. Odagnala je sve sumnje i produžila dalje. Sada se, po svemu sudeći, nalazila u sarnom delu groblja. Dok je prolazila pored minuciozno izrađenog spomenika na koji je bio oslonjen anđeo od granita, začula je neki zvuk. Prenuvši se, zapiljila se u maglu. Videla je samo tamna, 136 Rejmond Huri lelujava obličja drveća. Obuzeta nelagodom, malo je ubrzala korak, shvativši da sve dublje zadire u grobljansku bestragiju. Brzo pogledavši mapu, zaključila je da bi sada morala biti blizu cilja. Proverivši svoj trenutni položaj, odlučila je da krene prečicom preko jednog brežuljka i pohita preko klizave trave. Suplela se o kamen i u poslednji čas se uhvatila za oronulu tablu s oznakom parcele - malo je nedostajalo da padne. A onda ga je ugledala. Nalazio se na pedesetak metara od nje, sam, u svečanom stavu ispred malog nadgrobno spomenika. Pred njega beše položio buket karanfila, tamnocrvenih i snežnobelih. Gledao je u zemlju. Usamljeni sivi volvo bio je parkiran na obližnjem kolskom prilazu. Tesa je načas oklevala pre nego što je odlučila da mu priđe. Krenula je prema njemu, sporo i nečujno; bacivši pogled na spomenik, zapazila je reči „Vens” i „Marta”. Čovek se još nije ni osvrnuo kad je stigla na manje od tri metra od njega, iako nikoga više u blizini nije bilo. „Profesore Vens”, reče ona kolebljivo. Ukočio se na trenutak pre nego što se lagano okrenuo prema njoj. Stajala je pred jednim izmenjenim čovekom. Kosa mu je bila gusta, srebrnosiva, lice koščato, izmršavelo. Premda je i sad bio vitak i visok, ona atletska snaga beše opala, pa se čak malo i pogrbi. Ruke je držao u džepovima kaputa, iznad kog je nosio i tamnu pelerinu s podignutom kračnom. Tesa je primetila da su mu manšete pohabane, a nije joj promaklo ni nekoli ko fleka. I njoj je zapravo bilo neprijatno što je celokupan izgled tog čoveka o davao utisak oronulosti. Čime god da se trenutno bavio, očigledno je to bio posao o daleko ispod nekadašnjeg renomea ovoga čoveka. Da je koliko jutros prošla pored njega na ulici, čitavu deceniju otkako ga je poslednji put videla, najverovatnije ga ne bi prepoznala, ali na ovom mestu i pod ovim okolnostima, nije bilo ni najmanje sumnje da je to on. Obazrivo ju je pogledao. „Zaista mi je žao što vas uznemiravam”, promuća ona. „Nadam se da ćete mi oprostiti. Znam da je ovo za vas najintimniji mogući trenutak i, verujte mi, da je po stojao ma kakav drugi način da s vama stupim u vezu...” Ona zastade, primetivši da mu se lice koliko-toliko razvedrilo i da ju je, izgleda, još i prepoznao. „Tesa. Tesa Čajkin. Oliverova kćerka.” Toslednji templar 137

Duboko je udahnula, pa zatomila uzdah olakšanja. Kako su mu se mišići na licu op uštali, prodorne sive oči se razvedriše, i ona pri-meti nagoveštaj one harizmatične snage koja ga je krasila kad su se upoznali, pre toliko godina. Pamćenje ga je očito sasvim dobro slu-žilo, jer reče: „Sad znam zbog čega mi izgledaš drugač ije. Kad smo se upoznali, bila si trudna. Sećam se da mi se učinilo kako ona tur ska divljina nije pravo mesto za tebe u tom trenutku." „Da." Opustila se. „Imam kćerku. Kim." „Ona sad mora da ima..." Pokušavao je da izračuna koliko je vre-mena prošlo. „Ima devet godina", pomogla mu je Tesa pre nego što je nela-godno skrenula pogle d u stranu. „Izvinite, ja... stvarno mi ovde nije mesto." Osetila je snažnu potrebu da ode, da nestane odatle, a onda je pri-metila da je osmeh iščezao s njegovog lica, koje se smračilo kad je pogledao u nadgrobni spom-enik. Nežnim glasom je rekao: „Moja kćerka Eni danas bi imala pet godina." Kćerka? Tesa ga je gledala, sva izgubljena, pa se i ona okrenula prema spomeniku . Elegantan i jednostavan bio je taj beli spomenik, s natpisom urezanim slovima visokim oko pet centimetara: Marta i Eni Vens Neka njihovi osmesi unesu vedrinu u svet bolji od ovoga. Isprva joj nije bilo jasno. A onda je shvatila. Mora da mu je žena umrla na porođaju. Tesa je osetila kako su joj se obrazi zajapurili, postidevši se same sebe što je bila tako bezobzirna da saleće ovog čoveka na grobu nje-gove žene i kćeri. Pogl-edala je Vensa, a i on je gledao nju; tuga je use-kla duboke bore u njegovo lice . Rastužila se. „Tako mi je žao", promr-mljala je, „nisam znala." „Već smo se bili odlučili za imena, znaš. Ako bude dečko - Metju, a za devojčicu , naravno, Eni... Odabrali smo imena prve bračne noći." „Šta se... kako su..." Nije mogla da dovrši pitanje. „Dogodilo se to tek što je ušla u drugu polovinu trudnoće. Od početka je bila po d strogim nadzorom. Bila je - pa, oboje smo bili 138 Rejmond Huri prilično stari za prvo dete. A u njenoj porodici je nasledan visok krvni pritisa k. Kod nje se pojavilo nešto što se zove preeklamptičko stanje. Ne znaju zbog če ga to nastaje. Rekli su mi da je to prilično uobiča-jena pojava, ali da može ima ti kobne posledice. Tako je bilo u Marti-nom slučaju." Zastao je i duboko udahnu o, gledajući u stranu. Očito mu je teško padalo da govori o tome, i Tesa je pože lela da stane, pože-lela je da se zemlja pod njom otvori i proguta je, kako on s ada ne bi morao sve to ponovo da proživljava samo zato što je ona tu, podstak-nu ta sebičnim motivima. Ali bilo je prekasno. „Doktori su rekli kako ništa ne mogu da učine", nastavi on žalo-sno. „Kazali su nam da bi trebalo da Marta abortira. Eni je bila pre-više mala da bi imala ikakv u šansu da preživi u inkubatoru, a Martini izgledi da preživi tu trudnoću bili s u sve slabiji iz dana u dan." „A abortus nije..." On kao da se zagleda u sebe. „U normalnim okolnostima, tu opciju ne bismo ni ra zmatrali. Ali tada je sve bilo drugačije. Martin život bio je u opasnosti. I tak o smo učinili ono što smo uvek činili." Primetno se narogušio. „Pitali smo našeg parohijskog sveštenika, oca Mekeja, šta da radimo." Tesa se sva zgrčila naslutivši šta se docnije dogodilo. Vens je stegao srce i nastavio. „Njegpvo stanovište, odnosno sta-novište crkve, bilo je sasvim jasno. Rekao je da bi to bilo ubistvo. I ne bilo kakvo ubistvo, r azumeš, nego najgnusnije od svih ubistava. Nečuven zločin. O, kako je rečit bio! Kazao je da bismo prekršili Božju zapovest: 'Ne ubij.' Rekao je da je ovde reč o ljudskom životu. Da ćemo ubiti ljudsko biće u samom začetku života i stvoriti najneviniju moguću žrtvu. Žrtvu koja ništa ne shvata, žrtvu koja ne ume da se br ani, da moli za život. Pitao nas je da li bismo to učinili kad bismo mogli da ču jemo detetove krike, kad bismo videli njegove suze. I, kao da to nije bilo dovol jno, sve je zaokružio završnim argumentom: 'Da imate bebu staru godinu dana, da li biste je ubili, da li biste nju žrtvo-vali za spas sopstvenog života? Ne bist e. Naravno da ne biste. A šta da beba ima mesec dana? Ili da je tek rođena? Kad

sat zaista počinje da otkucava vreme naših života?" On začuta, vrteći glavom. „Poslušali smo njegov savet. Nema abortusa. Uzdali smo se u Boga." Vens pogleda u grob, dok mu je mešavina bola i besa ključala u venama. „Marta je izdržala sve dok nije došlo do konvulzije. Umrla je od živakrvavi mozak. AEni... Njenim majušnim plućima nikada se nije ni ukazala šansa da udahnu ovaj naš prljavi vazduh." Toslednji templar 139 „Mnogo, mnogo mi je žao." Tesa je jedva govorila. To, međutim, i nije bilo bitno, jer je Vens očito bio u nekom svom svetu. Kad mu je pogledala u oči, primetila je da je svu njegovu tugu sada nadvladala srdžba koja je narastala iz dubina njegovog bića. „Bili smo ljudi što smo njihove živote predali u ruke tih nezalica, tih nadmenih šarlatana. Tako se nešto više neće ponoviti. Nikome. Ja ću se za to pobrinuti." Zurio je u prazninu koja ih je okruživala. „Svet se mnogo promenio za poslednjih hiljadu godina. Pitanje života više nije stvar Božje volje ili đavolje zlobe. To je sad pitanje naučne činjenice. I vreme je da to ljudi shvate." U tom času, Tesi je sve bilo jasno. Krv joj se sledila u žilama - da, nema nikakve sumnje da je tako. On je bio u muzeju. Vilijem Vens je bio četvrti konjanik Slike su joj proletale kroz glavu dok je prizivala opštu paniku u muzeju, vitezove kako kidišu, krvoproliće, urlike. „Veritas vos liberabit." Reči kao da joj se same izliše iz usta. Pogledao ju je, i ona ustuknu pred silom njegovih sivih očiju; u njima se video gnev ali i spoznaja - shvatio je da ona zna. rip v ((„Tacno. Morala je da pobegne, ali noge je nisu slušale. Potpuno se ukočila i, u tom času, pomislila na Rajlija. „Oprostite, nije trebalo da dolazim ovamo", samo je to bila u stanju da kaže. Op et je razmišljala o muzeju, o činjenici da su ljudi izginuli zbog dela ovoga čoveka. Osvrnula se oko sebe, nadajući se da će ugledati još nekog ožalošćenog, ili možda nekog turistu, ili ljubitelja ptica koji su dolazili na groblje, ali još je bilo suviše rano. Bili su sami. ^Drago mi je što si došla. Stvarno mi znači što si tu, a i tebi bi, od svih ljudi na svetu, trebalo da znači ono što pokušavam da učinim." „Molim vas, ja... Samo sam htela da..." Pokušala je na silu da oživi obamrle noge, pa je oklevajući načinila nekoliko koraka unatrag, nervozno gledajući unakolo, u očajničkom nastojanju da nekako umakne. I upravo u tom trenutku, zazvonio joj je mobilni-) Iskolačenim očima pogledala je Vensa, i još posrćući unatraske, dok joj se Vens polako približavao, jednu je ruku ispružila, a drugom počela da kopa po tašni tražeći telefon, koji je još zvonio. „Molim vas", preklinjala je. „Nemoj to da radiš", reče on. U tom je trenutku shvatila da on drži nekakav pištolj u ruci. Ličilo je to na pištolj-igračku, sa žutim tračicama na kratkom, četvrtastom burencetu. I pre nego što je stigla da se 140 Rejmond Huri pomeri ili vikne, preturajući po tašni ne bi li najzad napipala mobilni, videla je kako Vens povlači obarač, a onda dve hvataljčice poleteše ka njoj. Pogodile su je u grudi, i nepodnošljiv bol preplavi njeno telo, nadolazeći u vrelim talasima. Istoga časa izdadoše je noge; i ostade paralizovana, bespomoćna. Pala je na zemlju. Sve joj se zavrtelo, a onda izgubi svest. Zaklonjen obližnjim drvetom, neki visoki čovek čija je tamna odeća zaudarala na ustajali duvanski dim, uzbudio se videvši kako Tesa, pogođena, pada. Ispljunuvši i žvakaću gumu nikorete, on izvadi mobilni i pritisnu dugme za brzo biranje brojeva, dok je drugom posegao iza leđa, gde je u futroli nosio svoj hekler, model U

SP kompakt. De Anđelis se brzo javio. „Šta se dešava?“ „Još sam na groblju. Devojka je...“, Džo Planket zastade, posma-trajući je kako leži na vlažnoj travi. „Srela se ovde s nekim tipom, i on ju je upravo koknuo om amljivačem.“ „Šta?“ „Kažem vam, ženska je u nokdaunu. Šta hoćete sada da uradim? Da ga sredim?“ U glavi je već uobličio plan akcije. Omamljivač za njega nije ozbiljna pretnja. Nije sa sigurnošću mogao da kaže da li taj sedokosi čovek što stoji nad ženskom ima još neko oružje kod sebe, ali na to ionako ne bi obraćao pažnju; savladaće ga pre nego što ovaj stigne da reaguje, naročito pošto je postariji čovek ovde, izgleda, sam. Planket je čekaao naredenje. Srce mu je već ubrzano tuklo, spremno za juriš, i maletene je čuo kako De Andelisove vijuge grozničavo rade. A onda je monsijor progovorio, smirenim glasom čoveka koji je ovladao sobom. „Ne. Nemoj ništa da preduzimaš. Ona više nije važna. On nam je sada prioritet. Drži se njega, i nemoj da nam se izgubi. Ja krećem iz ovih stopaj TRIDESET DEVETO POGLAVLJE Talas užasa preplavio je Rajlija dok je slušao, uha priljubljenog uz telefonsku slušalicu. „Tesa? Tesa!“ Odgovora nije bilo, a onda se veza naglo prekinula. Smesta je pritisnuo dugme za ponovno okretanje broja, ali je, pošto je četiri puta zvonilo, začuo snimljeni glas koji mu je rekao da ostavi poruku. Još jednom je pokušao, ali je ishod bio isti. Nešto nije u redu. Nešto stvarno nije u redu. Video je da ga je Tesa zvala, ali mu nije ostavila poruku, a već je izašla iz kancelarije kad je on prvi put pokušao da je dobije. Ni sam nije bio siguran koliko je spreman da istraje s tom templarskom pričom. Neprijatno mu je bilo, čak se i postideo kad je tu temu pokrenuo pred ostalima iz tima i monsijorom. Pa ipak je rano nazvao njenu kancelariju i razgovarao s Lizi Harding, sekretaricom, koja mu je saopštila da Tesa toga jutra nije dolazila. „Javila se i rekla da će možda doći kasnije“, tako mu je rekla. „A kada to - kasnije?“ „Nije rekla.“ Kad je zatražio broj njenog mobilnog telefona, rečeno mu je da oni nemaju običaj da daju lične informacije, ali je procenio kako je već krajnje vreme da dobije taj broj, i stav Instituta je za tili čas korisio, čim je Rajli objasnio da radi za FBI. Pošto je triput zvonilo, čuo je „klik“ njenog telefona, ali ona ništa nije rekla. Čuo je samo neki prigušen zvuk, kao da je neko slučajno pritisnuo taster za ubrzanje broja na mobilnom koji mu stoji u torbi ili džepu; ali u narednom trenutku čuo je kako Tesa izgovara reči „molim vas“, i to uznemirenim tonom. Zvučala je uplašeno. Kao da preklinje nekoga za nešto. A onda je usledila silna zbrka zvukova među kojima je teško bilo razaznati šta je šta: nešto je prasnulo, pa se čulo više slabijih, tupih udaraca, pa nekakav brz, prigušen krik i, 142 Rejmond Huri naposletku, jedan znatno glasniji tup udarac. Viknuo je „Tesa!“, ali odgovor nije dobio, a onda se veza prekinula. Dok je zurio u svoj telefon, srce mu je snažno tuklo. Ni najmanje mu se nije sviđalo kako je ono „molim vas“ zvučalo. Nešto je definitivno pošlo naopako. Misli su mu preticale jedna drugu dok je ponovo okretao Institut i začuo Lizin glas. „Ponovo agent Rajli. Moram da znam gde se Tesa...“, tu se brže--bolje ispravio, „... gde se gospođica Čajkin trenutno nalazi. Hitno je.“ „Ne znam gde je sada. Nije rekla kuda će. Kazala je samo da će možda doći nešto kasnije.“ „Molim vas da pogledate njen dnevnik, proverite elektronsku poštu. Je li ima elektronski kalendar ili, možda, program koji je usklađen s njenim organizatorom? Tu bi nešto moralo da se nađe.“

„Samo minut“, reče Lizi razdraženo. Rajli je primetio da ga njegov partner zabrinuto posmatra. „Sta se dešava?“, upita ga Aparo. Rajli pridrža slušalicu jednom rukom dok je drugom zapisivao broj Tesinog mobilnog i dao ga Aparu. tTesa... Nešto se dogodilo. Lociraj joj mobilni. J S one strane Ist Rivera, sivi volvo lagano je napredovao autoputem Bruklin-Kvins, u pravcu Bruklinskog mosta. Držeći se na diskretnoj razdaljini od volva, neka tri automobila iza njega, klizila je siva ford limuzina za čijim je volanom sedeo čovek s gadnom navikom da i zbacuje neugašene pikavce kroz prozor auto-mobila. Njemu sleva, na drugoj obali reke, uzdizali su se oblakoderi donjeg Ist Sajda. Kao što je i naslutio, volvo se uskoro našao na mostu i produžio put Menhetna. ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Pre nego što je otvorila oči, Tesa je osetila miris tamjana. Kad je progledala, pred očima joj se ukazalo nešto nalik na stotine sveća koje su blagim, treperavim žutim plamićima osvetljavale prostoriju u kojoj se nalazila. Ležala je na nekakvom tepihu, starom ćilimu, zapravo. Bio je grub na dodir, i po haban. Odjednom, navre joj sećanje na susret s Bilom Vensom i ona se naježi. Nje ga, međutim, nije bilo u prostoriji. Bila je sama. Dok se pridizala u sedeći položaj, vrtelo joj se u glavi. Potom se, premda nesigurna na nogama, prisilila da ustane. Osetila je oštar bol u predelu grudi i u levoj slabini. Spustila je pogled i počela da se opi-pava, pokušavajući da se seti šta joj se dogodilo. jPucao je u mene. Prosto ne mogu da verujem daje pucao u mene. Ali nisam mrtva. J. Proverila je odeću, tražeći prostrelne rane, čudeći se što uopšte još diše. A on da je opazila dve tačke gde je pogođena; na tim mestima odeća joj je bila probušena, a obodi tih rupa iskrzani i nagoreli. A onda joj se polako vratilo: setila se Vensa kako stoji s revolverom u ruci. Uvidela je sada da on i nije želeo da je ubije, samo da je onespo-sobi, i da je oružje iz kog je pucao na nju po svemu sudeći bilo neka vrsta pištolja za omamljivanje. Ni to, naravno, nije bilo naročito utešno saznanje. Još joj se mutilo pred očima, ali je pretpostavila da se nalazi u nekom podrumu. Goli zidovi, popločan pod, niska, zasvođena tavana-nica na ornamentisanim stubovima. Nema prozora. Nema vrata. U jednom uglu ugledala je drveno stepenište koje vodi nagore, u tminu koju nije mogla da razbije svetlost sveća, od kojih se većina već beše istrošila, pretvarajući se u bezoblične mase istopljenog voska. Polako je postajala svesna da to nije tek neki običan podrum. Neko je tu stanova o. Kraj jednog zida nalazio se poljski krevet, a dotrajala 144 Rejmond Huri drvena kutija služila je kao noćni stočić. Na njoj je bila gomila knjiga i papira. Na suprotnom kraju prostorije nalazio se dugačak sto. Ispred njega, blagom nakrivljena, kao da već nebrojene godine služi svojoj svrsi, stajala je velika kancelarijska stolica. Na stolu je bilo još knjiga i papira, a na sredini, takođe okružena svećama, počivao je šifarnik iz Meta. Čak i u polumraku odaje osvetljene svećama, taj predmet je bli-stao nekim nezamislivim sjajem. Učinilo joj se da je u boljem stanju nego onomad u muzeju. Primetila je i svoju tašnu na tom stolu; novčanik je ležao, otvoren, pokraj nje, i ona se najednom seti mobilnog. Kao kroz maglu, pre nego što joj se ono smračilo pred očima, čula je kako joj mobilni zvonio. I sada se sećala kako je pokušavala da ga nađe dok je još zvonio, i bila je sigurna kako je uspela da pogodi pravi taster i uspostavi vezu. Krenula je po tašnu, ali pre nego što je stigla do nje, iznenada začu neke zvuke i stade. Shvatila je da buka dopire s vrha stepeništa; otvorila su se, pa zatvorila vrata, čulo se kako metal škljoca. A onda je neko krenuo niz stepenice, i uskoro je ugledala noge, muške. Nosio je dugačku pelerinu. Ona brže-bolje uzmače pre nego što će im se pogledi susresti. A Vens je gledao u njenom pravcu toplo se osmehujući, i ona načas pomisli da nije, slučajno, samo uobrazila da ju je on na groblju onesvestio.

Krenuo je prema njoj noseći veliku plastičnu bocu s vodom. „Stvarno mi je žao, Tesa”, reče on izvinjavajući se, „ali nisam imao izbora.” U čašu koja je stajala među knjigama na stolu nasuo je malo vode i dao joj. Onda je počeo da pretura po džepovima, odakle je izvadio aluminijumsku tablu s nekim tabletama. „Drži. Jako sredstvo protiv bolova. Uzmi jednu i popij je sa što više vode. Dobro je protiv glavo-bolje.” Ona okrznu pogledom tablete, prepoznavši koje su. Tabla je bila nenačeta. „Ma, običan voltarol. Hajde, uzmi. Bolje ćeš se osećati.” Oklevala je na trenutak, a onda istisnula tabletu kroz tanku foliju i progutala je s vodom. Ponovo joj je napunio čašu, i ona je i to žudno ispila. Još omamljen a od svega što joj se desilo, gledala je u Vensa, pokušavajući da usredsredi pogled pri svetlosti sveća. „Gde smo to mi? Kakvo je ovo mesto?” Toslednji templar 145 Lice mu se rastužilo, kao da se maltene zbunio. „Pa, moglo bi se reći da je ovo - dom.” „Dom? Ne živiš valjda ovde?” Nije joj odgovorio. Tesa se mučila da u svemu ovome pronađe neki smisao. „Šta hoćeš od mene?” Vens ju je ispitivački posmatrao. „Ti si mene došla da tražiš.” „Došla sam da bi mi pomogao da nešto rešim”, odbrusi ona ljutito. „Ni sanjala nisam da ćeš pucati u mene i kidnapovati me.” „Smiri se, Tesa. Niko ovde nije kidnapovan.” „Ma nemoj? Znači, mogu da idem.” Vens pogleda u stranu, zamišljen. A onda je pogleda u oči. „Možda ni sama nećeš želeti da odeš. Kad čuješ moju stranu priče.” „Veruj mi, pobegla bih odmah odavde, glavom bez obzira.” „Pa... Možda i jesi u pravu.” Izgledao je izgubljen, čak posramljen. „Možda su stvari malo komplikovanije nego što misliš.” Tesa se sad ljutila na samu sebe što je tako neoprezna. Šta to radiš? Nemoj mu p rotivrećiti. Zar ne vidiš daje skrenuo? Labilanje. Odseca ljudima glave. Samo mi rujanje Nije sad znala u šta da gleda, niti šta da kaže. Bacivši ponovo pogled na šifarnik, Tesa je primetila otvor u zidu kraj kojeg je stajao sto. Otvor je bio mali, četvrtast i zatvoren kopcima. Obuze je nada koja ubrzo izblede, čim je uvidela da je Vens pokrio sve moguće izlaze s ovog mesta. Možda je poludeo, ali glup svakako nije. Pogled joj ponovo odluta ka šifarniku. Naterala je sebe da se smiri, a onda upi tala: „Templarski je, zar ne?” „Jeste... I kad samo pomislim koliko sam puta bio u Vatikanskoj biblioteci, i sve to vreme on je ležao u nekom podrumu i skupljao prašinu. Mislim da ni oni sam i nisu znali šta imaju.” „I posle svih tih godina, on još radi?” „Morao sam da ga malo očistim i podmažem, ali - da, još radi. Savršeno radi. Templari su bili pedantni majstori.” Tesa je razgledala napravu. Pored nje, na stolu su ležali mnogo-brojni listovi h artije. Stari dokumenti, kao listovi nekog rukopisa. Pogledala je u Vensa, koji ju je posmatrao. Učinilo joj se da on, mal-tene, uživa u njenoj smetenosti. „Zašto to radiš?”, upita ona najzad. „Zašto ti je ta stvar toliko potrebna?” 146 Rejmond Huri „Sve je počelo u Francuskoj pre nekoliko godina”, reče on, setno se zagledavši u stare dokumente pored šifarnika, dok su mu misli blede. „U stvari, nedugo posle Martine i Enine smrti”, dodade sumorno. „Napustio sam univerzitet, bio sam ... zbunjen, i ljut. Morao sam da se sklonim od svega. Završio sam tako na jugu Francuske, u Lang-doku. I ranije sam tamo odlazio, na pešačke ture s Martom. Prelepo je dole. Nije ti teško da zamisliš kako je sve izgledalo u stara vremena. Taj narod ima veoma bogatu istoriju, premda mahom prilično krvavu... Bilo kako bilo, dok sam boravio tamo, čuo sam jednu priču koju prosto nisam mogao da zaboravim. Događaj se odigrao pre sedamsto godina. Jednog mladog sveštenika pozvali su da dođe na odar nekog starca, da mu da poslednju pričest i ispovedi ga. Za sta

-rog se, inače, verovalo da je jedan od poslednjih preživelih templara. Monah je ušao, iako umirući nije bio njegov parohijan i nije tražio, štaviše - odbijao je u početku da ga primi. Naposljetku je ipak popustio, i legenda kaže da je sveštenik, kad je izašao, pobeleo od šoka. Ne samo što mu je lice prebledelo već mu je i kosa posedela. Kažu da se više nikada nije nasmejao. Mnogo godina kasnije, pre nego što će umreti, rekao je šta se tada desilo. Ispostavilo se da mu je templar ispričao svoju životnu priču i pokazao mu neke dokumente. Nešto što je iz tog sveštenika, doslovce, isisalo život. I eto, to je to. Nisam mogao da zaboravim tu priču, nisam mogao iz svesti da odagnam sliku pobelele sveštenikove kose posle svega nekoliko minuta koje je proveo s umirućim starcem. Od toga časa, por eklo tog rukopisa i njegovo pro-nalaženje postalo je za mene..." Opsesija, pomisli Tesa. „...neka vrsta misije," Vens se blago osmehnu, očito premotavajući slike ponete iz dalekih samostanskih biblioteka. „Ne znam koliko sam prašnjavih arhiva prettražio, u koliko sam muzeja, crkava i manastira bio širom Francuske, pa čak i s one strane Pirineja, u severnoj Španiji." Zastavši, on položi ruku na papire krakaj šifrnika. „A onda sam, jednoga dana, pronašao nešto. U jednom templarskom zamku." Zamak s natpisom iznad kapije. Tesi se zavrtilo u glavi. Setila se one večeri kad ga je čula kako izgovara te latinske reči, setila se kako joj je Klajv rekao da je ta latinska izreka urezana iznad vrata Blanšforovog zamka, pa ponovo pogledala u one papire. Videlo se da je reč o starijima, rukom pisanim dokumentima. „Pronašao si izvorni rukopis?", upitala ona, pa iznenadi samu sebe osetivši de o onog uzbuđenja. Toslednji templar 147. koje je i Vens nužno doživeo. A onda joj je najednom sinulo. „Ali tekstovi su bili u šiframa. Zato ti je bio potreban šifrnik./ On lagano klimnu glavom, potvrdivši njenu pretpostavku. „Da. I to me je baš mučilo. Godinama sam znao da posedujem nešto važno, znao sam da imam prave papire, ali nisam mogao da ih pročitam. Da prosto menjam simbol za simbol, ili da preskačem pojedine znakove -nije vredelo, a i znao sam da oni nisu bili tako naivni. Nalazio sam na neke tajnovite reference u vezi s templarskim napravama za dešifrovanje, ali samih tih uređaja nigde nije bilo. I tada mi je sve već izgledalo stvarno beznadežno. Sva njihova imovina uništena je kad su pohvatani 1307. A onda se umešala sudbina i ovaj mali dragulj iznela na svetlost dana iz samog srca Vatikana, gde je ležao tolike godine, davno sakriven, ali nikad zaboravljen." „I sad sve možeš da pročitaš." Prešao je nežno rukom preko listova. „Kao dnevne novine." Tesa pogleda dokumente. Naljutila se na samu sebe što sva drhti od uzbuđenja, pa je morala da se podseti kako su životi uništeni zbog te naprave, te da je sasvim moguće da je ovaj čovek umno poremećen i, s obzirom na ono što mu se događalo u skorijoj prošlosti, nesumnjivo opasan. Otkriće na kojem je upravo radio bilo je potencijalno veliko, veće od bilo kog njenog ličnog otkrića, ali je bilo nato pljeno krvlju nedužnih, i ona sebi nije smela dozvoliti da to smetne s uma. Bilo je, pri tom, u celoj priči nečeg mračnog, duboko uznemirujućeg, što se nije moglo prevideti. Pomno je proučavala Vensa, koji se, kanda, opet izgubio u mislima. „Šta si očekivao da ćeš naći?" „Nešto što je dugo bilo izgubljeno." Oči mu se suziše, pogled postade prodorniji. „Nešto što će ispraviti nepravdu." Nešto za šta vredi ubijati, htela je da doda, ali je procenila kako je bolje da ćuti. Setila se šta je jednom pročitala o Vensovoj tvrdnji da je osnivač templara bio - katar. Vens joj je upravo rekao da je pismo pronašao u Langdoku, odakle po njegovoj tvrdnji, koju je francuski istoričar čiji je članak čitala smatrao krajnje uvredljivom, vode poreklo preci Iga de Pajena. Želela je da sazna o tome nešto više, ali pre nego što je stigla da progovori, gore je nešto lupilo, kao da neko vuče ciglu po kamenom podu. Vens skoči kao oparen. „Ti ostani ovde", naredi on. Gledala je u tavanicu, ne bi li razaznala odakle zvuk dopire. „Šta to bi?"

148 Rejmond Huri „Samo ti ostani ovde", ponovi on, užurbavši se. Zašao je iza stola i izvadio oma mljivač koji je primenio na njoj, pa se predomislio i osta-vio ga gde je i bio. Onda je počeo da pretura po torbi, pa odande izvu-kao drugi pištolj, klasičnijeg oblika, pa ga s nelagodom napunio hita-jući ka stepeništu. Žustro se popeo uz njih, a onda njegove noge nestadoše iz Tesi-nog vidnog polja; čula je tup, metalni udarac kad je prvo zatvorio, a zatim zabravio vrata za sob om.

TRIDESET SEDMO POGLAVLJE De Anđelis je proklinjao sebe što je nagazio na parče izgorelog drveta i izazvao pometnju u kršu koji ga je okruživao. Nije bilo lako neopaže-no se kretati kroz spaljenu crkvu; svuda oko njega u tom mračnom, memljivom prostoru bilo je sprže nih krovnih greda i parčadi slomlje-nog kamena koji su popadali s tavanice. Isprva je bio iznenađen saznanjem da je Planket, prateći Tesu i njenog sedokosog otmičara, došao baš do ovih ruševina. Šunjajući se sred nemih, sablasnih ostata ka Vaznesenjske crkve, uvideo je da je to, zapravo, idealno mesto za nekoga ko ž eli da radi neometan; za nekoga ko je svom poslanju toliko posvećen da mu prosti kriterijumi udobnosti uopšte nisu bitni. Još jedna potvrda, koja u stvari i nij e bila neophodna, u prilog tezi da čovek na čijem je tragu vrlo dobro zna šta je one večeri odneo iz Meta. U crkvu je De Anđelis ušao na bočni ulaz; nepunih četrdeset minuta ranije, Plank et je primetio kako otmičar pomaže Tesi Čajkin, koja je imala povez preko očiju, da izađe sa zadnjeg sedišta sivog vol-voa i uđe na isti ulaz. Učinilo mu se da je Tesa jedva pri svesti - bila je obgrlila tog čoveka jer nije sama mogla ni ti h nekoliko koraka da napravi. Crkvice se nalazila u Zapadnoj 114. ulici, ušuškana između dva reda zgrada od cr venosmeđe cigle. Duž njene istočne fasade prolazila je uzana uličica, gde su sad bili parkirani volvo i ona limuzina. Crkva je nedavno pretrpela veliki požar, a njena obnova očito još nije bila u planu: na velikoj tabli ispred crkve mogao s e steći uvid u količinu dosad prikupljenih sredstava za rekonstrukciju, u obliku metar i osam-deset visokog termometra izdajenog na jedinice od stotinu hiljada dolara, neophodnih da bi se bogomolji vratio nekadašnji sjaj. Imagi-narna živa dostizala je jedva trećinu skale u termometru. Prošavši kroz uzani hodničić, monsinjor je ušao u brod crkve. Dve kolonade delil e su prostor na dve bočne lađe i centralni deo, 150 Rejmond Huri prekriven ostacima napola izgorelih crkvenih klupa. Na sve strane malter je izgreo na zidovima, i sada se videla pocrnela, sporadično izrovašena cigla. Ispod t avanice jedva se moglo raspoznati nekoliko preostalih gipsanih lukova, ugljenisa nih i izobličenih od vatrene sti-hije, koji su povezivali spoljne zidove sa stub ovima. Iznad glavnog ulaza u crkvu, gde je nekada blistao vitraž, sada je postoj ala rupa nalik kakvom prstenu, preko koje je neko u međuvremenu zakucao daske. Šunja se tako obodom broda, pored istopljenih mesinganih oltar-skih vrata, pa s e pažljivo popeo stepenicama i stigao do glavnog oltara. Spečeni ostaci glomazne , baldahinom zastrte propovedaonice pomo-liše se s desne strane. U crkvi je bilo sasvim tiho, tek bi pokatkad neki zvuk s ulice prodro kroz jednu od brojnih šup ljina u zidovima. Pret-postavio je da se taj, ko god bio, koji je odveo devojku, sigurno krije u pomoćnim odajama. S Planketom na straži ispred crkve, De Anđelis je sad tiho prošao kraj ostataka oltara i produžio u hodnik, lagano nameštaju ći prigušivač na vrh cevi svog zigzauera. I tada je zakoračio na pogrešno mesto. Odjekivalo je u mračnom hodniku. On se sledio, pažljivo oslušku-jući, spreman na sve što je svojom nepažnjom mogao izazvati. Škiljeći u mrak, jedva je razaznava o vrata na suprotnom kraju hodnika, kad, najednom, s one strane vrata začu neki prigušen tup udarac, a onda i korake kako se približavaju. De Anđelis se hitro s kloni u stranu, pri-ljubi se uza zid i podiže ruku u kojoj je držao revolver. Ko raci su se pri-bližavali hodniku, brava na vratima je škljocala i, umesto da se vrata otvore upolje, prema njemu, otvorila su se na unutra, i pred njegovim očim

a ukaza se mrak. A on je stajao na svetlu. Bilo je sada i prekasno i suviše opasno za povlačenje, što njemu, uostalom, i ni je bilo u prirodi, pa se bacio napred, u tminu. Stežući pištolj, Vens je kroz vrata ugledao čoveka koji se drznuo da kroči u nje govo pribežište. Nije ga poznavao. Učinilo mu se, načas, da je na njemu primetio sveštenečki okovratnik. Zbog toga se sad kolebao. A onda čovek skoči na njega, i Vens u magnovenju pokuša da opali, ali pre nego što je stigao da povuče obarač, stranac ga je već bio dohvatio i udarcem ga obori o na pod, pri čemu je Vensu revolver ispao iz ruke. Hodničić je bio i uzan i nizak, i Vens se, oslanjajući se o Toslednji templar 151 zid, pridigao, ali je taj čovek bio mnogo jači od njega, i Vens ponovo pade. Ovo ga puta, Vens ga odozdo udari kolonom, i ovaj zaječa. Sad je i njegovom napadaču ispao pištolj, bučno tandrčući po kamenom podu. Napadač je, međutim, opet brzo došao k sebi, tresnuvši ga pesnicom u glavu. Udarac jeste boleo, ali nije i ošamutio Vensa. Što je još važnije, tek tada se razbesneo. Drugi put toga dana neko - prvo Tesa Čajkin, a sad ovaj neznamac - ugr ožava njegov poduhvat. Vens opet upotrebi koleno, pa pesnicu, pa zasu uljeza udatacima. Istina je da to nisu bili školovani udarci, ali su bili pojačani njegovim gnevom. Niko i ništa nema prava da se ispreči između njega i njegovog cilja. Uljez je vešto blokirao udarce i počeo da uzmiče, ali se utom sapleo na neke daske. Videvši svoju šansu, Vens ga šutnu iz sve snage u koleno. Domogavši se njegovog pištolja, nanišani i pritisnu obarač. Neznamac je bio brz, bacao se u cikcak izbegavajući metke. Začuo se, međutim, prigušen krik, i Vens pomisli kako je neko od tolikih metaka izgleda ipak pogodio metu, premda u to nije mogao da bude siguran. Čovek se još kretao, posrćući unatraske, ka glavnom oltaru. Vens je na trenutak oklevao. Da li da krene za njim, sazna ko je i šta je taj čovek, pa onda da ga dokrajči? A onda do njega dopreše neki zvuci s drugog kraja crkve. Onaj nije bio sam. Vens proceni kako mu je najbolje da beži. Okrenuvši se, pohitao je ka vratima u podu, tajnom ulazu u njegov podrum. TRIDESET ŠESTO POGLAVLJE Tesa je čula pucanj, jak prasak, a onda se začulo nešto nalik gnevnom poviku - kao da je neko ranjen. Pa onda koraci, neko juri prema vratima u podu. Nije bila sigurna da li je to Vens ili neko drugi, ali svaka-ko nije želela da stoji tu i čeka. Potrčala je, dohvatila tašnu sa stola i izvadila mobilni. Pri oskudnom treptaju sveća, ekran je zasvetleo kao baterijska lampa, ali - ovaj! - tek da joj stavi do znanja kako se baterija istrošila. To zapravo i nije bilo bitno: broj FBI-ja ionako nije znala napamet, a ako bi opet okrenula 911, znala je da je čeka pred ugačko objašnjavanje. Sem toga, nije imala predstavu o tome gde se nalazi. [Pomozite mi, zatvorena sam u nekom podrumu, negde u gradu. Ili mi se bar tako čini. Savršeno. Još onako ošamućena, dok joj je srce zaglušujuće tuklo, počela je nervozno da se osvrće po sobi, a onda se setila zatarabljenog izlaza kod stola. Ne razmišljajući ništa, rasklonila je nešto od onog nereda, popela se na sto i krajnje oprezno počela da gura odozdo daske koje su prekrivale rupu, ne bi li ih nekako podigla. One, međutim, nisu popuštale. Uprla je iz sve snage, ali je poklopac izdržao. A onda je čula nešto - to neko otvara vrata podruma. Okrenuvši se, videla je noge na stepenicama. Prepoznala je cipele. Bio je to Vens. Brzinom munje preletela je pogledom po sobi i opazila omamljivač koji je Vens bio ostavio. Ležao je u uglu stola, bliže njoj, odmah do gomile knjiga. Zgrabila je omamljivač i uperila ga u Vensa; ruke su joj drhtale dok se on pomaljao iz mraka, mirno je gledajući u oči. „Ne prilazi!“, povika ona. „Tesa, molim te“, uzvрати joj on, uz užurban, umirujući pokret ruke, „moramo da bežimo odavde.“ „Mi? O čemu ti to govoriš? Samo probaj da mi priđeš.“

On joj se i dalje približavao. „Tesa, spusti pištolj." Toslednji templar 153 Sad već uspaničena, povukla je obarač - ali ništa se nije desilo. Bio je na manje od tri metra od nje. Okrenula je cev pištolja prema sebi, zagledala se u njega, upinjući se da prozre u čemu je pogrešila. On se sad već brže kretao, bio je sasvim blizu. Isprva nije mogla da se snađe s pištoljem, najzad je primetila mali sigurnosni okidač i povukla ga. Na pištolju se pozadi upalilo crveno svetlašće. Ona ga opet podiže, primetivši da je - ko zna kako - aktivirala i laser, pa se sada na Ven-sovim grudima videla crvena tačka. Ta mrlja je, istina, ševrdala lev o--desno, kako su se njoj tresle ruke. Bio joj je sada sasvim blizu. Srce joj je tuklo kao ludo, i ona je zažmurila i povukla obarač; na dodir je podsećao na dugme obloženo gumom, a ne na hladan metal, kako je ona zamišljala okidač kod pištolja. Omamljivač je proradio, čulo se glasno „plop", a onda je Tesa vriskom prop ratila dve metalne hvataljke koje su iz cevi izletele na žičicama od nerđajućeg čelika. Prvi hitac promašio je metu, proletevši tik kraj Vensovih prsa i nestavši u mraku, ali ga je drugi pogodio u levu butinu. Pedeset hiljada volti prostrujalo je kroz njegovo telo u intervalu od pet sekundi, onesposobivši mu nervni sistem i izazvavši nekontrolisano grčenje mišića. Trzao se i izvijao, celo telo mu se grčilo, a onda ga izdadoše noge. Stro-poštao se, nemoćan, lica iskrivljenog od bola. Tesu je načas zbunio oblak pločica nalik konfetama koji je izleteo iz šaržera kada je povukla obarač, ali su je jecaji Vilijema Vensa, koji se koprcao na podu, s mesta vratili u neugodnu realnost. Prvo joj je palo na pamet da bi mogla nekako proći pored njega i popeti se uz stepenice, ali joj se nije mililo da mu se makar i malo približi. Nije bila načisto ni s kim se to Vens sukobio gore, a plašila se da sama to ustanovi. Okrenula se ponovo prema otvoru zagrađenom daskama, pa počela da šutira i vuče daske dok se naposletku jedna od njih nije razlabavila. Istrgla ju je, potom upotrebila kao polugu da odvali ostale daske, pa provirila u rupu koju je napravila. Bio je to ulaz u neki mračan tunel. Nemajući izbora, ušla je unutra i počela da se uspinje, onda se okrenula, videla da se Vens još previja od bola, pa opazila i šifarnik i listove, rukopis - ležali su tu, nadohvat ruke. Prosto su je pozivali, bio je to izazov kom se ne može odoleti. Iznenadivši samu sebe, sišla je i dohvatila hrpu dokumenata, pa ih utrpala u tašnu. Još joj je nešto privuklo pažnju: njen novčanik ležao je u gomili krša koji je, u žurbi, pobacala sa stola. Načinila je jedan korak da dohvati novčanik, da bi krajičkom oka primetila kako se 154 Rejmond Huri Vens pomera. Oklevala je jednu nanosekundu, pre nego što će proceniti da je dovoljno rizikovala i kako je krajnje vreme da se beži odavde. Smesta se okrenula, uspentrala u tunel i pohitala u mrak. U čučućem stavu, tarući glavom o krov tunela, prošla je tridesetak metara pre nego što se hodničič proširio u nešto širi i viši prolaz. Uzne-mirila ju je tad uspomena na drevne meksičke katakombe u kojima je boravila kao student. Ovde je vazduh bio još vlažniji, a kad je pogledala naniže, shvatila je i zbog čega. Po sredini tunela tekao je potočić, neka crna voda. Tesa je posrtala idući duž vodenog toka, klizajući se na vlažnom, izlokanom kamenu. Gacala je po ledenoj vodi. A onda je potok stigao svom ušću; voda je sad, u slapu, s visine od metar i po do dva, padala u drugi, još veći hodnik. Tesa se osvrtała osluškujući. Je li to samo voda, ili nešto drugo? Tada se kroz tamu prolomio razdirući krik. „Tesa!" Bio je to Vensov glas. Povratio se i krenuo za njom. Došavši do daha, spustila se na sve četiri, raširivši ruke koliko je mogla; voda joj je ulazila u rukav, natapajući joj odeću i kožu. Sada je, srećom, istegnuvši se, vrhovima cipela dotakla čvrsto tlo, pa se pustila. Okrenuvši se, primetila je da je sada vodeni tok dublji i širi. Na površini je plutao prljavi nanos koj

i je ispuštao tako oduran miris da je istoga časa znala da je to kanalizacioni o dvod. Posle nekoliko pokušaja da korača duž ivice, morala je da odustane. Zakrivljena ivica bila je previše strma i vlažna. Odlučivši da ne razmišlja o svemu što o ta masna vodurina sa sobom nosi, sišla je usred toka, i voda joj je sad dosezala maltene do kolena. Krajičkom oka primetila je da se nešto kreće, da se menjaju boje, pa je okrenula glavu. Tačkice crvenkastog svetla titrale su i pomerale se u tami, i ona začu nekakvo cikanje. Pacovi su jurcali duž otpadne vode. „Tesa!“ Vensov glas je odjekivao memljivim tunelom, odbijao se o zidove, i činilo se da dopire odasvud. Prošla je još nekoliko metara, a onda videla da tama pred njom nije tako gusta. Nastavila je, posrćući, što je brže smela. Nipošto nije želela da rizikuje i licem padne u vodu. Kad je, najzad, stigla do izvora svetlosti, primetila je da ono dopire odozgo. Kroz rešetku na trotoaru. Toslednji templar 155 Čula je ljude na ulici. Primakavši se, mogla je već i da ih vidi kako hodaju na šest-sedam metara iznad nje. U nadi da će se spasti, počela je da viče: „Upomoć! Pomozite mi! Ovde, dole! Upomoć!“, ali kao da je niko nije čuo, a ako jeste, naprosto nije obraćao pažnju na njene krike. Naravno da te ne čuju. A šta si pa očekivala?[Ovo je Njujork. Nikome ovde ni u snu ne bi palo na pamet da pogleda koji se to ludak dere iz kanalizacije. Tesa je tada shvatila da njeni krici odjekuju hodnikom u kojem se obrela. Oslušnula je malo. Nešto joj se približavalo. Neko je šljiskao po vodi, prskalo je na sve strane. Nije nameravala da stoji tu i sačeka da je on stigne. Ponovo je krenula, sad već nimalo ne obraćajući pažnju na vodu i prljavštinu, i trenutak kasnije nije došla do mesta gde se tunel račva. Jedan prolaz je bio širi, ali tamniji i naizgled vlažniji. Da li je tamo lakše sakriti se? Možda jeste. Odabrala je upravo taj prolaz. Nije prešla ni dvadesetak metara, a učinilo joj se da je odabrala pogrešan put. Tu, ispred nje, dizao se gozid od cigala. Našla se u ćorsokaku. TRIDESET SEDMO POGLAVLJE Pošto je isterao uljeza iz kripe, Vens je nameravao da tim tunelima pobegne iz podruma u kojem se krio, sa šifrnikom i još ne sasvim dešifrovanim rukopisom. Ali sada mu je ostala samo ta komplikovana naprava, koju je čvrsto stezao obema rukama. Papiri su nestali. Hladan bes rastao je u njemu, i on povika, dozivajući njeno ime; gnevni krik odjekivao je od vlažnih zidova koji su ga okruživali. Nije on imao ništa protiv Tese Čajkin. Pamtio je da mu se svoje-vremeno dopadala, u vreme kad je još bio sposoban da gaji takva osećanja prema ljudima, a ni sa da nije imao razloga da je mrzi. Palo mu je, štaviše, na pamet da je pozove da se priključi njegovom... krstaškom pohodu. Ali sada mu je ukrala papire, njegove papire, i Vens je bio van sebe od besa. Čvršće uhvativši šifrnik, krenuo je za Tesom. Ako je uskoro ne stigne, možda će ona naići na jedan od izlaza iz vijugavog lavirinta. A on nije smeo da to dozvoli. Opet je bes rastao u njemu, ali on se opirao. Nije smeo rizikovati da bilo šta čini naprečac. Ne u ovom trenutku. I naročito ne ovde, pod zemljom. Tesa je izašla iz ćorsokaka, nameravajući da se vrati putem kojim je došla, a on da je ugledala gvozdena vrata u bočnom zidu. Dočepala se zarđale kvake i cimnula je. Nije bilo zaključano, ali su se vrata zaglavila. Očajnički nalegavši na njih, nekako ih je otvorila, da bi ugledala spiralno stepenište što vodi nadole. Nije imala bogzna kakvog izbova, premda svesna da nije mudro s tog mesta silaziti i još dublje, u još neprozirniji mrak. Napipavajući u tami, proveravajući svaku prečagu pre nego što će se na nju oslon

iti svom težinom tela, Tesa se polako spuštala niz Toslednji templar 157 stepenice, a onda se obrela u novom tunelu. Koliko ovde, zaboga, ima tih tunela? Ovaj je, ako ništa drugo, bio prostraniji od prethodnog i, srećom, suv. Bar za sada. Šta god to bilo, kanalizacioni odvod sigurno nije. Nije znala kuda dalje. Odlučila je da krene levo. Ugledala je, tamo napred, trač ak svetla. Bilo je to neko žuto svetlo koje se pomeralo. Opet neke sveće? Oklevajući, grabila je napred. Svetlo se ugasilo. Tesa se sledila. A onda je shvatila da svetlo zapravo nije nestalo; neko je stajao pred njom i zaklanjao ga. Otpozadi su ponovo dopirali neki zvuci. Ko god bio taj što stoji pred njom, to ni u kom slučaju ne može biti Vens. Ili možda jeste? Možda on poznaje ove tunele kao svoj džep. I sam joj je rekao da već neko vreme živi ovde. Ipak se nekako na terala da produži dalje, i sada je u tunelu ugledala ne jedno, nego dva obličja, nekoliko metara udaljena od nje. Nijedno nije ličilo na Vensa. Nije, pri tom, imala pred-stavu da li su to muškarci ili žene, ali na tom mestu ni jedno ni drugo ne sluti na dobro. „Hej, mala“, dozva je neki hrapav glas. „Izgubila si se?“ Trenutno procenivši da bi svako dalje oklevanje moglo biti kobno po njeno zdravlje, Tesa je ubrzala korak, nezgrapno, istina, u skoro potpunoj tami. „Danas ti se, izgleda, posrećilo, čoveče“, začu se drugi glas, piskav. Nisu zvučali naročito dobronamerno. Tesa je hodala ne zastajkujući. Otpozadi je sad dopirala još veća galama. Srce joj je tuklo. Bila je sasvim blizu one dvojice. Lica su im još bila zamaskirana tamom. Pri oskudnoj svetlosti sveća koje su tinjale iza njihovih leđa, uspela je da razabere gomilu kartonskih kutija, neke rolne koje su ličile na tepihe, krpe smotane u zavežljaje. Tesa je brzo mislila. „Idu panduri“, odvali ona približavajući im se. „Šta sad oni 'oće, jebem li ih?“, progunda jedan od one dvojice. Dok je Tesa grabila pored neznanaca, jedan je dohvati za kaput. „Ma daj, lutko...“ Tesa se instinktivno okrenu, pa unutrašnjom stranom stisnute pesnice opali čovek a preko uha. Iznenađen, on ciknu i izgubi ravnotežu. Onaj s piskavim glasom spramao se da i sam okuša sreću, ali mora da je pri onom žutom svetlu primetio nešto u Tesinim očima, pa ustuknu. 158 Rejmond Huri Tesa se okrenula i udaljila što je više mogla od dvojice propalica. Trčala je, sada već umorna, jedva dolazeći do daha; polako je gubila snagu u tom turobnom podzemnom svetlu. Stigla je do drugog račvanja. Pojma nije imala kuda dalje. Ovoga puta skrenula je desno. Posrćući nekoliko metara, ugledala je udubljenje u zidu, rešetku koju je gurnula i otvorila. Opet stepenište s prečagama koje vodi nadole. Ona je morala gore, ne dole. Ali je isto tako morala da utekne Vensu, pa je odlučila da siđe još jednom, nadajući se da je on neće pratiti. Obrela se u mnogo prostranijem tunelu, takode suvom, ravnih zidova. Ovde je bilo mnogo mračnije i hodala je oprezno, sve vreme dlanom dodirujući zid. Vensovi koraci, a ni povici, nisu se više čuli. Odahnula je. Super. I šta sada? Prošlo je manje od minuta - njoj se činilo kao da je čitava večnost - začula je opet neki zvuk. Ovoga puta to nisu bili pacovi, a ni progonitelj. To je voz tutnjao. Sranje. Paja sam u podzemnoj železnici. Slabašno, titravo svetlo žmirkalo je odbijajući se o zidove - približavao se voz, škripale su kočnice. A onda i šine na tlu postadoše vidljive. Potrčala je, očajnički nastojeći da ne izgubi iz vida te šine pod naponom, nadajući se da neće nagaziti na njih. Voz se sada brzo približavao, zidovi tunela odjekivali su od ritmičkog tandrkanja. Već je maltene sustigao Tesu, kad ona, pod svetlošću farova na lokomotivi, ugleda malenu šupljinu u zidu i baci se u nju. Dok se stiskala u tom zakrivljenom prostoru, voz je projurio pored nje, na svega desetak centimetara.

etara od njenog tela, koje se nezadrživo treslo. Srce joj je lupalo, rukama je, braneći se, zaklanjala lice i čvrsto zažmurila, premda sve vreme svesna zasleplj ujućeg svetla dok je voz promicao pokraj nje. I čekala je. Vreli, čađavi vazduh sabio ju je u tu rupu, zapahnuvši svaki delić njenoga tela, uvlačeći joj se u us ta i nozdrve. S dodatnim napo-rom uprla se ledima o zid. Buka je bila zaglušujuć a, i Tesi su obamrla sva čula. Žmurila je, a kad svetla konačno minuše, vazduh s e prolomi od silne škrife - kočnice su, varničeći, pritegle točkove voza. Još jo j je u ušima tuklo, ali najzad oseti olakšanje. Stanica. Mora daje tu blizu stanica. Prikupivši poslednje rezerve snage, posrćući, Tesa je prešla tih poslednjih neko liko metara; kako je voz krenuo dalje, izašla je na jarku svetlost i nekako se u spela na peron. Poslednjih nekoliko put-nika upravo se pelo stepeništem i, ukoli ko ju je neko uopšte video, niko nije reagovao. Toslednji templar 159 Tesa je načas zastala tu, sama, sa šakama i kolenima na ivici pero-na, a srce jo j je tuklo od straha i iscrpljenosti. A onda se, mokra, prljava i još se tresući , osovila na noge. Oprezno, na klimavim nogama, pošla je za drugima, gore, u civi-lizaciju. TRIDESET DEVETO POGLAVLJE Umotana u ćebe, s velikom šoljom vruće kafe u rukama, Tesa je sedela u Rajlijevo m automobilu, preko puta ulaza u stanicu podzemne žele-znice u 103. ulici i - dr htala. Hladnoća joj je ušla u kosti kroz nato-pljenu odeću. Skroz se bila smrzla od pojasa nadole, a ni s ostatkom tela nije bilo bolje. Ponudio se da je odveze do bolnice, ili pravo kući, ali je Tesa uporno tvrdila d a nije povredena i kako ne mora još da ide kući. Želela je prvo da mu kaže do ka kvih je saznanja došla. Dok je gledala kako policajci ulaze u stanicu, ispričala mu je o jur-njavi s Ven som. O tome kako joj je Klajv predložio da se konsultuje s profesorom, pa kako j e ona, zapravo, Vensa davno upoznala, kako je iskoristila priliku na groblju, na dajući se da će joj on pomoći da pro-nade neku vezu s onim što se dogodilo u Met u. Pomenula je i ono,što joj je Vens ispričao o ženi umrloj na porođaju i kako j e on za to txri-vio sveštenika, te da je rekao kako hoće da „ispravi nepravdu“, što je, izgleda, zaintrigiralo Rajlija. Ispričala mu je i priču o umirućem tem-plaru i svešteniku kome je pobelela kosa, kako je Vens pucao u nju da bi se potom obrela u podrumu, kako ih je neko prekinuo, pa je posle toga čula pucnjavu, i k ako je, naposletku, pobegla odatle. Dok je govorila, zamišljala je policijske patrole kako ulaze u sve one tunele, t ražeći ga u onom podzemnom košmaru, premda je i sama bila svesna kako su veliki izgledi da je odavno pobegao. Uzdrh-tala je od same pomisli na tunele. To nije m esto koje bi njene oči rado ponovo videle, i nadala se da niko od nje neće ni tr ažiti da ponovo zalazi tamo. Nikada u životu nije osetila toliki strah. Svakako ne od onog prepada na Met, od koga nije prošla ni čitava nedelja. Uletela je u v eliku akciju, i to ni najmanje prijatnu. Saslušavši je do kraja, Rajli je počeo da vrti glavom. „Šta je?“, upita ga ona. Posmatrao ju je ćutke. Toslednji templar 161 „Što me tako gledaš?“, upita ona. „Zato što si luda, znaš?“ Umorno je uzdahnula. „Što?“ „Hajde, Tesa. Nije na tebi da jurcaš unaokolo i pokušavaš da sama ovo rešiš. Pa bogamu, nemaš ti tu šta da tražiš i - tačka. To je moj posao.“ Tesa se s mukom osmehnula. „Brineš se da ću vam svima pokva-riti posao, je l' da ?“ Rajli na ove reči nije obratio pažnju. „Ozbiljno ti kažem. Mogla si da zadobiješ gadne povrede. Ili nešto još gore. Ti to ne shvataš, zar ne? Neki ljudi su već izgubili glave zbog ovoga. Nije to šala. Mislim, zaboga, pa treba i na ono dete da misliš.“

Tesa se vidno zgrčila kad je pomenuo Kim. „Mislila sam da će to biti običan susret s profesorom istorije, malo akademskog ćaskanja uz kaficu. Nisam se nadala da će me koknuti onim...” Nije mogla da nade pravu reč. „Omamljivačem.” Ma, ko bi ga znao. „Da, onim omamljivačem, pa da će me onda ugurati na zadnje sedište kola i da će me posle ganjati kroz kanalizaciju punu pacova. Pa on je, za boga miloga, profesor istorije! To bi trebalo da budu ljudi blage naravi, intravertni tipovi koji puše lulu, a ne...” „Ludaci?” Tesa se namrštila i skrenula pogled. Taj termin joj se nekako nije činio odgovarajućim, uprkos svemu kroz šta je prošla. „Nisam sigurna da bih baš toliko daleko išla, ali on... zaista nije u dobroj formi.” Sao-sećala je s profesorom, i ta emocija ju je zbunila, a onda začu sebe kako izgovara sledeće reči: „Potrebna mu je pomoć.” Rajli ju je ćutke posmatrao neko vreme. „Dobro, moraćemo da prođemo kroz jedno pravo, detaljno saslušanje, čim budeš spremna za to, ali ovoga časa moramo da utvrdimo gde te je odveo. Nemaš pojma gde si bila zatvorena, gde se nalazi taj podrum?” Tesa odmahnu glavom. „Ne, rekla sam ti. Kad sam izašla iz tih kola, imala sam povez na očima, a sve ono dole je jedan veliki mračni lavirint tunela. Ali verovatno nismo daleko od tog mesta. Mislim, sve vreme sam išla peške.” „Ako bi morala da pogađaš, koliko do tamo ima kvartova?” „Ne znam... Pet?” „U redu. Hajde da uzmemo mapu i vidimo može li da se nađe ta tamnica u kojoj si bila.” Raymond Huri Rajli se spremao da ode, ali Tesa pruži ruku i zadrži ga. „Ima još nešto što ti nisam rekla.” „Ma hajde? Ne čudi me uopšte”, reče on prekorno. „A šta to?” Tesa zavuče ruku u tašnu i izvadi urolane papire koje je uzela s Vensovog stola. Raširila je papire pred Rajlijem; sada, pri punom svetlu, prvi put ih je videla i kako treba. Ti dokumenti, drevni kožni svici, behu prelepi, premda na njima ni je bilo ilustracija; bili su, doslovce, ispunjeni slovima, od ivice do ivice - neprekinuti nizovi besprekorno ispisanih slova. Nigde da ruka sklizne, nigde malo većeg razmaka između reči ili pasusa. Rajli je, zapanjen, nemo proučavao papire, a onda se okrenuo prema Tesi. Osmeh je obasjao njeno lice, umrljano tunelskom prljavštinom. „Vensovi su”, reče mu ona. „To su templarski rukopisi, pronađeni su u Langdoku. Ali evo u čemu je stvar. Ja umem da čitam latinski, i ništa što je ovde napisano - nema nikakvog smisla. Čiste brbljarije. Zato mu je potreban onaj šifrnjak. Jer je ovo što ovde piše ključ za sve.” Rajli se namršti. „Ali ovi listovi nam ništa ne vrede ako nemamo šifrnjak.” Tračak samozadovoljstva blesnuo je u Tesinim očima. „Tako je, ali... ni šifrnjak ništa ne vredi bez njih.” Docnije će se Tesa uvek rado sećati tog trenutka kad je gledala Rajliju, potpun o zbunjenog, ostavljenog bez teksta. Znala je da je on u tom času zacemento oduševljen, ali je takođe znala da ga verovatno ubija što to ne može da joj pokaže. Ni na kraj pameti nije mu bilo da je bodri u toj nesmotrenosti. I tako ju je on sam o gledao u oči pre nego što će izaći iz kola, pozvati nekog kolegu i zatražiti od njega da istoga časa fotografiše te papire. Nekoliko trenutaka kasnije, dojurio je agent s velikim fotoaparatom, i Rajli mu dade listove. Tesa je gledala kako fotograf širi papire preko haube automobila i snima ih. Rajli se za to vreme preko radio-stanice informisao o situaciji u tunelima. Bilo je nečeg privlačnog u toj užurbanosti s kojom je pristupao poslu. Dok ga je posmatrala kako, sve u nekim šiframa, šapuće u radio, on je pogleda, i njoj se učini da joj se osmehuje. „Moram dole”, reče joj on, završivši razgovor. „Pronašli su ona tvoja dva druga.” „A šta je s Vensom?”

> „Od njega nema ni traga." Videlo se da ga to muči. „Naći ću nekoga da te odveze kući." Toslednji templar 163 „Ne žurim ja", reče mu ona. A to nije bila istina. Očajnički je žudela da se iskobelja iz te prljave, mokre odeće i da satima stoji pod tušem, ali je morala sačekati da fotograf završi svoj posao. Pri tom, još je više žudela da prouči te dokumente koji su sve ovo i izazvali. Rajli je otišao, ostavivši je u svojim kolima. Gledala ga je dok je pričao s nekim agentima pre nego što su se svi zajedno zaputili ka ulazu u stanicu. Misli joj naglo prekide zvonjava mobilnog. Na ekranu se pojavio njen kućni broj. „Tesa, dušo, ja sam." Bila je to Ajlin. „Mama... Izvini, trebalo je da ti se javim." „Da mi se javiš? Što? Nešto nije u redu?" Tesa je uzdahnula s olakšanjem. Nema razloga da majka brine za nju. Ovi iz FBI-ja svakako su vodili računa da je ne uznemire ukoliko su zvali da pitaju gde je Tesa. „Ne, ne, sve je u redu. Šta ima novo?" „Pa, baš nešto mislim kad li ćeš da dođeš kući. Tvoj prijatelj je već ovde." Tesa je osetila kako je podilaze trnci. „Prijatelj?" „Da", cvrkutala je majka. „Stvarno divan čovek. Evo, popričaj s njim, dušo. I nemoj dugo da se zadržavaš. Pozvala sam ga da večera kod nas." Tesa je čula kako telefon ide iz ruke u ruku, a onda se oglasi novi--stari pozna ti glas. „Tesa, draga! Bil ovde. Bil Vens." TRIDESET DEVETO POGLAVLJE Tesa se sledila, u grlu joj zapela knedla veličine pesnice. On je tamo, u njenoj rodenoj kući. S njenom majkom. I - Kim! Odmakla se od vrata automobila, čvrsto stiskajući telefon. „Šta ti to..." „Mislio sam da si već stigla kući", prekide je on mirno. „Nisam došao u nevreme, valjda? U poruci si mi naznačila da je prilično hitno." Poruci? Tesine misli prestizale su jedna drugu. U mojoj je kući i zavilava se. Gnev je rastao u njoj. „Ako ih povrediš, kunem ti se da ću...y „Ne, ne, ne", upade joj on u reč, „nije u tome problem. Ali stvarno ne mogu dug o da ostanem. Koliko god bih rado prihvatio poziv tvoje predivne majke i večerao s vama, moram nazad u Konektikat. Rekla si da imaš nešto za mene. Nešto što bi volela da pogledam." i Naravno. Papiri. Hoće da mu vratim papire. Shvatila je tada kako on ipak nema nameru da njenu majku i Kim izlaže neprilici. Predstavio se kao prijatelj i u skladu s tim se i ponašao. Njena majka ni po čemu nije mogla zaključiti da nešto nije u redu. Dobro. Neka tako i ostane. „Tesa?", upita on s nekom uznemirujućom blagošću. „Još si tu?" „Jesam. Hoćeš da ti donesem dokumente." „To bi bilo sjajno!" I setila se u tom trenutku svog novčanika, koji je ležao među svim onim stvarima na podu Vensovog podruma, i počela da grdi sebe što i njega nije ponela sa sobom. Nervozno je pogledala kroz prozor automobila. Samo je fotograf bio u blizini, još je slikao dokumente. Stezalo ju je u grudima, ali Tesa duboko udahnu i zakloni se od fotografovog pogleda. „Dolazim. Molim te, nemoj ništa da učiniš..." »Naravno da neću", nasmeja se on. „Čekam te, onda. Hoće li nam se još neko pridruživati?" Toslednji templar 165 Tesa se namršti. „Neće." „Savršeno." Počutao je malo. Tesa se pitala šta li radi. „Bilo bi zaišta lepo poveresti s njima još neko vreme i bolje ih upoznati", nastavi on. „Kim je stvarno božanstvena devojčica." I ona je, znači, tu. Đubre jedno. Izgubio je svoju kćerku, pa sad preti mojoj. „Dolazim, ne brini", reče Tesa odlučno.

„Nemoj da te dugo čekamo.“ Čula je kad je spustio slušalicu, i još jedan trenutak pritiskala je mobilni uz uvo, u mislima premotavajući upravo završeni razgovor ne bi li se nekako pomirila s činjenicom da se to stvarno događa. Morala je da donese krupnu odluku. Da li da kažem Rajliju? Već je znala odgovor: naravno. Svako ko je u životu odgledao makar jednu televizijsku emisiju znao je da, bez obzira na ono što priča otmičar, obavezno moraš da zoveš pandure. I uvek ih i pozoveš. Ali tako to ide na TV-u, a ovo je stvarnost. Ovo se tiče njene porodice, čija je sudbina u rukama jednog razorenog čoveka. Koliko god je želela da sve ispriča Rajliju, nije htela da rizikuje pa da se iz svega izrodi nekakva situacija s taocima. Nipošto, imajući u vidu Vensovo mentalno stanje. Hvatajući se za slamku, pokušavala je da ubedi sebe kako im on ipak neće nauditi. Njoj nije, zar ne? Čak je počela da ga opravdava za ono što joj je učinio. Sad a je bilo drugačije: ona mu se suprotstavila, uzela je dokumente, papire koji su od ključnog značaja za uspeh nje-gove misije. Za te dokumente - kako je sam Raj li, s razlogom, rekao - ljudi su položili svoje živote. Nije smela da rizikuje. Ugroženi su bili njeni najbliži. Kradom je pogledala fotografa. Završio je snimanje. S mobilnim na uhu, prišla je čoveku. „Da, da“, reče glasno, kao da s nekim razgo-vara, „upravo je završio f otografisanje.“ Klimnula je glavom fotografu, nekako odglumivši osmeh. „Naravno, odmah ću vam ih doneti“, pro-duži ona. „A vi gledajte da dotle pripremite opre mu.“ Tobaž isključivši telefon, obratila se fotografu: „Sigurni ste da će te fotograf ije uspeti?“ Pitanje ga je iznenadilo. „Nadam se da hoće. Za to sam plaćen.“ Smotala je papire dok je on refleksno uzmicao od njih. „Moram ovo što pre da odn esem u laboratoriju.“ Uvek je u takvim prilikama neka laboratorija u igri. Tesa se ponadala da zvuči uverljivo. Bacila je pogled na fotoaparat i dodala: „Rajli kaže da te slike treba što pre da se razviju. Hoćete li moći?“ 166 Rejmond Huri „Naravno, nema problema - s obzirom na to da su digitalne“, odgo-vori on tupo je posmatrajući. Tesa se iskezila, svesna greške, pa je - što je samouverenije mogla - krenula pr ema Rajlijevim kolima, oduprevši se silnoj želji da potrči. Kad je stigla do vra ta kod vozačkog sedišta, virnula je unutra i prime-tila da je ključ još tu, gde ga je - što je i ranije primetila - ostavio Rajli. Ušla je u auto i upalila moto r. Prelećući pogledom preko svih lica u okruženju, ponadala se da među njima neće u gledati i Rajlijevo. Ni njega ni njegovog partnera nije bilo u blizini. Izvezla je kola i lagano krenula pored drugih limu-zina i policijskih automobila, snebiv ljivo se osmehujući dvojici poli-cajaca koji su joj usput mahali, a sve u nadi d a se užas koji je njome potpuno ovladao još ne vidi spolja. Kad je izašla s parkinga i malo se udaljila, bacila je pogled na retro-vizor da bi, neki časak kasnije, u punoj brzini jurila prema Vestče-steru. ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Stigavši do kolskog prilaza ispred svoje kuće, Tesa je pogrešno proce-nila gde j e ivičnjak, i dobro ga udarila pre nego što je zaustavila kola uz škripu kočnica . Sedeći tu, paralisana od straha, pogledala je u svoje ruke. Tresle su se. Ubrzan o je disala. Trudila se, iz petnih žila, da se nekako sabere. U ovakvoj situacij i morala je smireno da nastupi. Hajde, Tesa. Priberi se. Kad bi joj pošlo za ruk om da povрати smirenost, možda bi, ali samo možda, i ona i Vens mogli da dođu do onog što traže. Izašla je iz automobila i najednom zažalila što Rajliju nije rekla šta se događa . I da mu je kazala, mogla je doći ovamo, dok Rajli u medu-vremenu ne pošalje... koga? Interventnu brigadu, one s oružjem i megafonima koji opkole kuću pa urlaj u „Izađi s podignutim rukama“? A onda uslede sati i sati pregovora oko talaca pr e onog neizbežnog i visokorizičnog - ma kako brižljivo planiranog - napada? Tesu je nadmašila njena sopstvena mašta. Pokušala je stoga da se usredsredi na realn

o stanje stvari. Ne, možda je, naposljetku, i dobro uradila što nije rekla Rajlij u. U svakom slučaju, sad je bilo prekasno da se bilo šta izmeni. Ona je tu gde jeste. Došavši do vrata, odjednom se pokolebala. U glavi je vrtela slike... Vens zvoni na vratima, razgovara s Ajlin. Reč-dve o Oliveru Čajkinu, o Tesi, i Ajlin je skr oz razoružana, a verovatno i šarmirana. E, bolje da je rekla Rajliju... Gurnuvši ključ u bravu, otvorila je vrata i ušla u dnevnu sobu. Dočeka ju je na drealan prizor. Vens je sedeo na divanu u društvu njene majke i bogzna kako su ć askali, pijuckajući čaj. Tesa je čula muziku iz Kimine sobe. Kćerka joj je, dakl e, na spratu. Ajlin nije usta mogla da zatvori kad je ugledala raščerupanu kćerku. Skočila je s divana. „O, Bože mili! Tesa, šta ti se desilo?“ „Jesi li dobro?“, ustade i Vens, vešto odglumivši iznenađenost. 168 Rejmond Huri I ima petlju to da me pita. Tesa je netremice gledala u njega, ula-žući maksimal an napor ne bi li suzdržala bes, koji je sada u njoj nad-jaćao svaki strah. „Dobro sam.“ Nasmehila se, nekako. „Stvorila se bara na ulici, baš ispred Instituta, i onda naleti taj kamion, pravo na baru, baš dok sam ja stajala i... pa, et o... bolje da ne pričam.“ Ajlin uze kćerku za ruku. „Moraš da se presvućeš, dušo, prehladi-ćeš se.“ Okrenu la se Vensu. „Bile, nećeš nam zameriti?“ Tesa je i dalje gledala u Vensa. Ne samo što je bio tu nego još i zrači toplinom i brižnošću. Jja bih, u stvari, trebalo da krenem.“ Znaćajno je pogledao Tesu. „Ako bi mi dal a te papire, pa da idem. Sem toga, sigurno bi ti, u ovom trenutku, gost u kući b io samo na smetnji.“ Tesa je stajala i gledala ga, sevalo joj je iz očiju. Tišina je bila zaglu-šujuć a. Ajlin pogleda u Vensa, pa u Tesu, kojoj bi jasno da njena majka neminovno ose ća nelagodu koja je ovladala celom sobom. Hitro je to prekinula i nasmešila se V ensu. „Naravno. Kod mene su.“ Gurnula je ruku u tašnu, izvukla ruko-pise, pa mu ih dal a. On je pružio ruku, dohvatio ih, a onda su ih oboje držali nekoliko sekundi. „Hvala. Obradiću ih ćim stignem.“ Tesa se još jednom nasmejala na silu. „To bi bilo sjajno.“ Vens se okrenu prema Ajlin. Njenu ruku obuhvatio je obema šakama. „Uživao sam.“ Ajlin se opustila, pa porumenela, sva blistajuć i od komplimenta. Tesa je osetila ogromno olakšanje što je Ajlin poštećena istine, što ne zna ko je Vens u stvari . Bar za sada. Okrenula se Vensu. Ništa nije mogla da mu pročita iz očiju. I on je nju pomno proućavao. „Moram da idem.“ Klimnuo je glavom Tesi. „Još jednom, hvala.“ „Nema na ćemu.“ Stao je na vratima i okrenuo se prema Tesi. „Videćemo se uskoro.“ S tim rećima izaće napolje. Tesa je ostavila Ajlin nasred sobe, prišla vratima, i onda je tu sta-jala, gleda jući kako se Vensov automobil udaljava. Ajlin joj se pridru-žila. „Baš fin ćovek. Što mi nisi rekla da ga poznaješ? On mi reće da je radio s Olive rom.“ „Daj, mama“, reće Tesa poluglasno dok je tiho zatvarala vrata. Ruke su joj se i dalje tresle.

ĆETRDESET ĆETVRTO POGLAVLJE U velikom ogleđalu u svom kupatilu, Tesa je najzad videla kako izgle-da. Nikada u životu nije bila tako prljava, tako sva zgužvana i bleđa. Mada je još osećala napetost u nogama, odolela je nagonu da sedne. Posle svega kroz šta je danas pro šla, kad bi sad sela, verovatno neko vreme ne bi mogla da ustane, bila je svesna toga. Znala je, pri tom, i da ovaj dan još nije završen. Sad će Rajli da doće. Nazvao je ubrzo pošto je Vens otišao, i ųurno se zaputio ka njenoj kući. Premda je preko telefona zvućao razložno, znala je da je besan na nju. Moraće sve potan

ko da mu objasni. Još jednom. S tim što će ovoga puta biti teže. Moraće da saopšti Rajliju zbog čega nije imal a dovoljno poverenja u njega da zatraži pomoć. Gledala je u tu nepoznatu osobu u ogledalu. Samopouzdana pla-vuša puna života be še iščezla negde. Umesto nje, sada je tu bila neka olupina, kako telesna tako i mentalna. Sumnja ju je opsedala. Pre-/ motavala je u glavi film sa svim što ju je toga dana snašlo, preispitu-jući svaki svoj potez, ljuta na sebe što je majku i kćerku dovela u opa-snost. fr:Jije to igra, Tesa. Moraš da prestaneš s ovim. Moraš da prestaneš, smesta.j Dok se skidala, grunuše suze. Nije zaplakala kad je otišla da zagrlji Kim, pošto je Vens otišao. Suzbila je onaj nervozni plač što se meša sa smehom, kad ju je Kim odgurnula, rekavši: „Joj, mama, kako smr-diš! Moraćeš pola sata da se tuširaš !” Nije zaplakala ni kad je preko telefona razgovarala s Rajlijem, sve vreme vod eći računa o tome da njena mama i Kim ne čuju šta priča. Razmišljajući o tome, n ikako nije uspevala da se seti kad je poslednji put plakala, ali u tom tre-nutku više nije mogla da se opire. Grozno se osećala; sva se tresla, što od straha, što od pomisli na razne užasne scenarije u stilu „šta bi bilo da je bilo”. 170 Rejmond Huri Vreme provedeno pod tušem iskoristila je da skine sa sebe svu prljavštinu i vonj , ali i da donese neke odluke. Pored ostalog, zaključila je da Kim i Ajlin od n je ovo svakako nisu zaslužile. Ona im duguje sigurnost. Nešto joj je palo na pamet. U bademantilu, dok joj je voda još kapala s kose, Tesa je izašla iz kupatila, da bi Ajlin zatekla u kuhinji. „Nešto sam baš razmišljala o onome što smo pričale, da ovog leta odemo do tetke Hejzel”, reče Tesa bez uvoda. Hejzel je, inače, bila rođena sestra njene majke. Živela je na malom ranču nedaleko od Preskota, u Arizoni, sama samcica - izuzme li se nekoliko desetina raznih životinja. „Pa?” Tesa se nije dala pokolebati. „Mislim da bi trebalo da idemo sada, za Uskrs.” „A što bismo, zaboga...” Majka zastade usred rečenice, pa upita: „Tesa, šta to k riješ od mene?” „Ništa”, slaga Tesa, i u tom joj se času ukaza čovek koji je tražio Vensa u onom podrumu, pa pucjava i bolni vapaj. „Ali...” Tesa ponovo prekide majku. „Predah nam je svima potreban. Slušaj, i ja ću doći, važi? Biće mi potrebno još nekoliko dana da sve posvršavam, pa ću se dogovoriti s onima na poslu. Ali hoću da ti i Kim odete koliko sutra.” „Sutra?” „A što da ne? Ti jedva čekaš, a i Kim bi mogla nekoliko dana ranije da ode na u školski raspust. Rezervisaću vam karte, lakše je tako, izbeći ćemo uskršnju gužvu”, istraja Tesa. „Tesa...” Majka je sad već bila ljuta, neumoljiva. „Čemu sve to?” Tesa se nervozno nasmejala videvši majku zabrinutu. Izviniće joj se kasnije. „Važno je, mama” reče ona tiho. » Ajlin ju je pomno posmatrala. Oduvek je umela da pročita kćerku, pa i danas. „Šta se to dešava? Jesi li u opasnosti? Odgovori mi iskreno, i to odmah. Jesi li u opasnosti?” Sad već nije mogla da laže. „Ne bih rekla. Ali znam da u Arizoni”, reče ona vrd ajući, „nema ama baš nikakvog razloga za brigu.” Majka se namrštila. Takvom se odgovoru očito nije nadala. „Onda lepo podi s nama sutra.” „Ne mogu.” Ni pogledom ni tonom Tesa nije ostavila prostora za dalju raspravu. Toslednji templar 171 Ajlin je duboko udahnula, zagledavši se u kćerkine oči. „Tesa...” „Ne mogu, mama.” Ajlin neveselo klimnu glavom. „Ali dođi kasnije. Obećaj da ćeš doći.”

„Obećavam. Pridruziću vam se za nekoliko dana." I toga časa ona oseti neizmerno olakšanje. A onda se oglasilo zvono na vratima. „Trebalo je da mi kažeš, Tesa. Trebalo je da mi kažeš." Rajli je bio sav pomodre o. „Mogli smo da ga zgrabimo kad je izašao iz kuće, mogli smo da ga pratimo, mog li smo ovo da rešimo na razne načine." Vrteo je glavom. „Mogli smo da ga uhvatim o i stavimo tačku na ovo." Razgovarali su u dvorištu iza kuće, da ne čuju njena mama i Kim. Zamolila ga je da bude diskretan i da se ne pojavi s isukanim revolverima, ubedivši ga da su n a sigurnom. Dok je Aparo stajao pred kućom, čekajući lokalnu policijsku patrolu, Rajli je brzom proverom ustano-vio da je situacija - baš kako je ona i rekla pod kontrolom i da je opasnost uistinu minula. Na sebi je imala beli bademantil, njena duga kosa sad je, onako mokra, izgledala tamnije. Noge - gole ispod mantila. Dok je sedela ispod visokog slezovog drveta, uprkos osujećenosti i besu koje je iza-zvala kod Rajlija, bila je prožeta neki m čudnovatim mirom. I njegovo prisustvo imalo je, dakako, veze s tim. Dvapat u i stom danu našla se u opasnim situacijama koje su prevazišle njena dotadašnja iskustva, i - u oba navrata - on joj se našao. Pogledala je u stranu, sređujući misli, a pri tom i njemu dajući vre-mena da se staloži, pa ga opet pogledala u oči. „Izvini, stvarno sam... Prosto nisam znaš ta bih drugo. Nisu mi, očigledno, sve kože bile na broju. Pomislila sam samo, št a ako na kuću navale one interventne bri-gade i oni što pregovaraju s otmičarima, i onda sam..." „I onda si se uspaničila. Razumem, to je savršeno normalno. Mislim, tip je moga o da naudi tvojoj kćerki, tvojoj majci, ali ipak..." Uzdahnuo je, uznemiren, pa opet počeo da vrti glavom. „Znam. U pravu si. Izvini." Pogledao ju je u oči. Nije mogao da podnese samu pomisao na to da je ona u opasnosti njena kći. A znao je, u isti mah, da je ne može za 172 Rejmond Huri to optuživati. Nije ona federalni agent; ona je arheolog i - majka. Ne može očekivati da ona razmišlja na isti način kao i on, da se u jednoj ekstremnoj situaciji ponaša hladnokrvno i racionalno. Naročito ne kad je o njenoj kćerki reč. I ni kako posle jednog ovakvog dana. Duže je ćutao pre nego što će progovoriti. „Vidi, učinila si ono što si smatrala najboljim za svoju porodicu, i niko te za to ne može okriviti. I ja bih verovat no učinio isto. Bitno je da ste zdrave i čitave. Jedino je to, u stvari, važno." Tesa se razvedrila. Klimnula je glavom, pomalo pokajnički, pa se setila kako je Vens stajao u njenoj dnevnoj sobi. „A opet... Vratila sam mu papire." „Imamo kopije", podseti je Rajli, pa dodade: „Momci u mrač-noj komori rade preko vremeo, baš sad dok mi ovde stojimo i pri-čamo." Nevoljno se nasmešila. Rajli joj uzvrat i jedva primetno klimnuvši glavom, pa pog leda na sat. „Skinuću ti se sad s vrata, sigurno hoćeš da se odmoriš. Ostaviću p atrolna kola, neka ti motre na kuću. I gle-daj da sve zaključaš kad odem." „Biće sve u redu." Najednom je postala svesna koliko je ranjiva. I ne samo ona svi su ranjivi. „Nemam kod sebe više ništa što bi on tražio." „Sigurna si u to?", reče on, pola u šali, pola u zbilji. „Časna izviđačka." Da, opet je to osetila. On stvarno ume da je opusti. „Dobro. Ako budeš mogla", reče on, „stvarno bih voleo da navra-tiš sutra ujutro do grada. Mislim da bi bilo korisno da pročešljamo sve ovo, do poslednjeg detalj a, pred ostatkom tima, pa da svi prio-nemo na posao." „Nema problema. Samo da mamu i Kim spakujem na avion." „Dobro. Videćemo se sutra." Pogledi im se susretoše. „Da." Ustala je da ga otprati. Posle nekoliko koraka, stao je i okrenuo se prema njoj. „Znaš, hteo sam nešto da te pitam još tamo u gradu, a nikako da ugrabim priliku." „Šta to?"

„Zašto si ih uzela?" On zastade. „One dokumente. Mislim, sigurno si očajnički pokušavala da pobjeđneš odande... a ipak ti je palo na pamet da poneseš i te papire." Toslednji templar 173 Tesa u tom trenutku nije znala šta se s njom događa - kao da joj se sve zamutilo u glavi. „Ne znam", prozbori nekako. „Eto tako, ležali su tamo." „Znam, ali ipak... Ma ništa, nego... Izenadilo me to, valjda. Pomi-slio bi čovek da ćeš samo gledati kako da zбриšeš odande što je pre moguće." Tesa pogleda u stranu. Znala je na šta cilja. „Hoćeš li biti u stanju da digneš ruke od ovoga", istraja on, „ili ću morati da te stavim pod bravu, tvoje bezbednosti radi?" Bio je mrtav ozbiljan. „Koliko je tebi ovo važno, Tesa?" Poluosmeh se pojavio na njenom licu. „To je, kako da... ima nečeg u vezi s tim. Taj rukopis, pa cela njegova istorija... Prosto osećam kako moram da se uključi m u to, da saznam o čemu je zapravo reč. Moraš nešto da shvatiš", nije popuštala, „arheologija, to ti je... Nije to, znaš, bogzna kako zahvalna profesija. Ne de si se svakome da nađe Tutankamona ili Troju. Četrnaest sam godina dirinčila i ko pala po raznim zabitima širom sveta, ujedali su me komarci, i sve vreme sam se n adala da ću naići na nešto ovakvo, ne samo na jedva raspozna-tljive komadiće grn čarije ili delimično očuvane mozaike nego nešto veliko, shvataš? To je san svako g arheologa. Nešto pravo, nešto za isto-rijske udžbenike, da povedem jednog dana Kim u Met, ponosno joj pokažem tu stvar i kažem: 'Ja sam to pronašla'" Zastala je, čekajući da vidi kako će on reagovati. „I za tebe ovo mora da je više od obi č-nog, rutinskog slučaja, zar ne?" Razmišljao je o njenim rečima, pa mu se lice najzad razvedri. „Ma jok, svake ne delje se pojave neke dileje što na konjima uleću u muzeje! To i mrzim kod ovog p osla. Rutinu. To ubija." Opet se uozbiljio. „Tesa, nešto si zaboravila. Nije ovo puki akademski izazov, nije ovde reč samo o tom rukopisu i o tome šta on znači. .. Ovo je istraga ubistva, i mnogo je ljudi izginulo." „Znam." „Hajde prvo da ih strpamo iza rešetaka. A onda ćeš sama videti šta ćeš dalje. Do đi sutra. Kaži nam sve što znaš, a onda pusti nas da završimo posao. Ukoliko nam zatreba pomoć, tebi ćemo se prvoj obra-titi. I, ne znam, ako si zainteresovana za neki ekskluzivni dogovor u slučaju da nešto..." „Ne, ne zanimame to. Samo sam..." Shvatila jedaseon nećepre-domisliti, ma šta u tom času rekla. 174 Rejmond Huri „Moraćeš da odustaneš od toga, Tesa. Molim te. Meni je važno da odustaneš." Dirnulo ju je kako je to izgovorio. „Hoćeš?", nastavi on. „Stvarno ne želim da učestvuješ u toj igri." „Pokušaću da se sklonim", klimnu ona. Posmatrao ju je, a onda se nasmejao i zavrteo glavom. O boje su znali da ona više nema izbora. Do guše je u tome. ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Meškoljeći se na stolici u zastakljenoj sali za sastanke u Federal plazi, De And elis je pomno posmatrao Tesu Čajkin. Vrlo pametna dama, pomisli on. To je, uosta lom, bilo očigledno. Njega je više zabrinjavao utisak da je ona, u isti mah, i n eustrašiva. A to je intrigantna i poten-cijalno opasna kombinacija. Ali, ako on odsvira po notama, to njeno svojstvo moglo bi se ispostaviti i krajnje korisnim. Mogao se steći utisak da ona zna koja pitanja valja postaviti i koji su element i u celoj strukturi važni. Povremeno pogledajući ostale za stolom, De Andelis je slušao dok je Tesa pričala o tome kako je oteta i kako je potom pobjegla. Da niko ne vidi, nežno je pri tom masirao mesto gde mu je Vensov metak okr-znuo nogu. Žigalo ga je i peklo, naroč ito kad hoda, ali su sredstva za umirenje bolova bila dovoljno jaka da niko ne p rimeti kako hramlje. Slušajući Tesu, razmišljao je o sučeljavanju s Vensom u mračnoj kripti. Bes je k ljučao u njemu. Ljutio se na sebe što je dozvolio Vensu da umakne. Slabašan, izm učen profesor istorije, a pobjegao mu... Neo-prostivo. Neće se to ponoviti. De An

đelisu pade na pamet da bi, da je kojim slučajem savladao Vensa, morao i s njom da se obračuna, što bi već bila ozbiljna nevolja. Protiv ove žene ništa nije ima o, bar za sada. Ne dok se eventualno ne ispostavi da su njeni motivi u nesagla-s ju s njegovom misijom. Osetio je potrebu da je što bolje razume. Zašto ona radi ovo? Šta ona stvarno tr aži tu, pitao se. Moraće da ispita njenu prošlost i, što je još važnije, njen tr enutni status u vezi s pitanjima od najvećeg značaja. Dok je završavala priču, De Anđelis primeti još nešto. Kako je Rajli gleda. Ima tu nečega, zaključio je. Zanimljivo. Agent je u njoj očigledno video nešto više od običnog pomagača u istrazi. Ništa izne-nadujuće s Rajlijeve strane, ali da li je osećanje uzajamno? Moraće, u svakom slučaju, budno da motri na nju. 176

Rejmond Huri * * * Pošto je Tesa rekla šta je imala, za reč se javio Rajli, koji je u svom lapto-pu pronašao sliku crkve, i sad ju je projektovao na velikom ravnom platnu preko pu ta konferencijskog stola. „Tu te je držao”, reče on Tesi. „U Vaznesenjskoj crkv i.” Tesu je to, po svemu sudeći, iznenadilo. „Pa ta crkva je izgorela.” „Jeste, još skupljaju pare da je renoviraju.” „Onaj miris, pa ta vlaga... sve se uklapa, nema šta, ali...” Kao da se zbunila. „On je, dakle, stanovao u podrumu crkve stradale u požaru.” Zastala je, pokušav ajući da dovede u neku vezu sliku koja joj je bila pred očima sa svim čega se se čala iz razgovora s Vensom. Onda pogleda u Rajlija. „Ali on mrzi crkvu.” „Nije to bilo koja crkva. Izgorela je pre pet godina. Vođena je istraga, ali osu mnjičenih nije bilo, premda je u požaru stradao i paro-hijski sveštenik.” Prisetila se imena koje je Vens onomad pomenuo. „Da nije to otac Mekej?” „On je.” Rajli je pogleda. Njih dvoje su, očito, došli do istog zaključka. „To je, znači, sveštenik koga je Vens okrivio za smrt svoje žene.” Mašta joj se sad rasplamsala, slike su smenjivale jedna drugu, svaka stravičnija od prethodn e. „A i datumi se uklapaju. Požar je podmetnut tri nedelje pošto ju je Vens sahrani o.” Okrenuo se sad Džensonu. „Moraćemo ponovo da otvorimo taj slučaj.” Dženson klimnu glavom. Rajli se okrenuo prema Tesi, koja se, izgleda, bila izgub ila u mislima. „Šta je bilo?” „Ne znam”, reče ona, kao da izranja iz magle. „Teško je razmišljati o njemu sa s vim tim protivrečnostima... S jedne strane, on je šar-mantni profesor, erudita, a s druge - neko ko je spreman na takvo nasilje...” U razgovor se uključio Aparo. „Nažalost, nije to ništa neobično. To vam je kao d obroćudni komšija koji, eto, drži delove leša u zamr-zivaču. Takvi su obično još opasniji od onih što svake noći divljaju po kafanama.” Ponovo Rajli preuze reč. „Moramo da saznamo šta on traži, ili šta misli da traži . Tesa, ti si prva uočila vezu između Vensa i templara, i Toslednji templar 177 ako bi nas upoznala sa svojim dosadašnjim saznanjima, možda bismo mogli da shvat imo šta će biti njegov sledeći potez.” „Odakle da počnem?” Rajli slegnu ramenima. „Od početka, možda?” „Duga je to priča.” „Samo ti pričaj! Ako nam se nešto učini posebno interesantnim, zatražićemo više pojedinosti.” Na brzinu je sredila misli pre nego što je počela. Pričala im je o poreklu templara, o devet vitezova koji su se jednoga dana pojav ili u Jerusalimu; o devet godina koliko su proveli u Hramu, u potpunoj izolaciji , o teorijama da su u to vreme nešto iskopalili; o tome kako su se u potonjem razd oblju neobjašnjivom brzinom domo-gli moći; o njihovim poredama na bojnom polju i konačnom porazu kod Akre. Provela ih je kroz povest o povratku templara u Evrop u,

O njihovoj moći i nadmenosti, pa o tome kako su se zamerili kralju Francuske i njemu potčinjenom papi te, naposljetku, o konačnom krah templara. (Uz pomoć pape Klementa V, svoga sluga, kralj počinje da progona i hvata templare, optužujući ih za jeres. U roku od nekoliko godina oni su prosto izbrisani s lica zemlje. Većina je ubijena posle najstrašnijih muka." Aparo se, izgleda, zbio. „Čekajte malo. Rekoste da su optuženi za - jeres? A čime su tu optužbu potkrepili? Mislio sam da su ti momci branili krst, da su bili papini izabranici." „Mi ovde govorimo o vremenima kad je vera bila izrazito jaka", produži Tesa. „Đavo je u to doba bio veoma prisutan u svesti ljudi." Zastala je i pogledala prisutne. Tišina ju je podstakla da nastavi dalje. „Jvdili su tada da su vitezovi, kad su primani u red, vršili obredno pljuvanje, pa čak i urinirali po krstu, kao i da su poricali Isusa Hrista. I nisu samo za to bili optuženi. Postojale su tvrdnje da se oni klanjaju čudnovatom demonu zvanom Bafomet i da upražnjavaju sodo miju. Vatikan je pribegavao optužbama za bavljenje okultnim kad god bi poželeo da se ratosilja konkurencije u verskim sukobima." Okrznula je pogledom De Anđelisa. Izraz njegovog lica odavao je dobroćudnu zainteresovanost, ali on ne reče ništa. „U toku tih poslednjih nekoliko godina", nastavi Tesa, „priznali su mnogo štošta a od onoga za šta su optuženi, ali ta priznanja drže vodu 178 Rejmond Huri koliko i ona iznuđena u doba španske inkvizicije. Kad priprete da će ti zariti u sijani ekser u meso, priznaćeš šta bilo. Naročito kad svojim očima vidiš da je ta pretnja ispunjena na tvojim prijateljima." De Anđelis je skinuo naočare i obrisao ih rukavom sakoa, a onda ih vratio i sumornom klimnuo glavom u Tesinom pravcu. Sasvim je bilo jasno na čijoj je strani nje gova naklonost. Tesa je vratila papire u fasciklu. „Stotine vitezova templara širom Francuske ta da su pohvatani i primorani na tu šaradu. Pošto odmah-zde nije bilo, na desetine biskupa i opata priključilo se većini, i vite-zovi templari ubrzo su se našli u bekstvu. S tim što je njihovo blago, izgleda, iščezlo zajedno s njima." Pomenula je tada sve one priče o kovčezima punim zlata i dragog kamenja posakrivanim po pećinama i jezerima širom Evrope, te o templarskim brodovima koji su isplovili i z La Rošela u noći pre sudbonosnog petka trinaestog. „I šta, oko toga se sve vrti?", reče Dženson, podigavši svoj prime-rak šifrovanog rukopisa. „Oko izgubljenog blaga?" „Lepo je što se u svemu pojavljuje dobra stara pohlepa", nasmeja se Aparo. „Dobro dođe za promenu, ako imamo u vidu sve te zablude ludake koje obično ganjamo." De Anđelis se nagnuo bliže stolu, pročistio grlo i pogledao Dženson. „Njihovo blago nikada nije pronadeno - to je opšteprihvaćeno mišljenje." Dženson je lupkao prstima po papirima. „Što znači da bi ovaj rukopis mogao da bude neka vrsta mape s blagom koju je Vens sada kadar da pročita." „To nema nikakvog smisla", dobaci Tesa, a kad se svi okrenuše prema njoj, najednom oseti kao da joj nije tu mesto. Ona se okrenu Rajliju pre nego što će nastaviti, naslutivši na njegovom licu nešto što bi moglo biti podrška. „Da je Vens do novca, mnogo je toga vredni-jeg mogao da iznese iz Meta." „To je istina", uzvratil Aparo, „ali one stvari koje su bile izložene bilo bi praktično nemoguće prodati. A na osnovu onoga što ste nam sada rekli, blago templara moralo bi da vredi mnogo više od onoga što se našlo na toj izložbi, a sem toga - moglo bi i slobodno da se prodaje, bez straha od krivičnog gonjenja, buduć i da ne bi bilo ukradeno, već prosto - nađeno." Agenti su klimali glavama, ali je De Anđelis primetio sumnju na Tesinom licu, premda se ona, po svemu sudeći, ustezala da iskaže šta misli. „Vi, gospođice Čajkin, kao da baš i niste ubeđeni u to." Toslednji templar 179 Napravila je grimasu, nelagodno se osećala. „Jasno je da je Vens bio potreban šifarnik kako bi mogao da pročita rukopis koji je pro-našao."

„Na taj način može da dode do blaga“, potvrdi Dženson, čija je konstatacija, u isti mah, bila i pitanje. „Verovatno“, reče ona, okrenuvši se Džensonu. „Zavisi, međutim, od toga šta podr azumevate pod pojmom blaga.“ „A šta bi drugo moglo biti?“ De Anđelis se ponadao da će izvući iz nje nešto što je ona, eventualno, doznala od Vensa. Ona odmahnu glavom. „Ne bih tačno znala.“ Ta ti je dobra, ako govoriš istinu, pomisli De Anđelis. I ponadao se da žena ne laže. Ona, međutim, razveja nadu i produži dalje. pVens, izgleda, traži nešto više od novca. Kao da je opsednut, kao da ima misiju.“ Navela im je pojedine ezoterične teorije o templarskom blagu, uključujući i to da su oni, navodno, uključeni u za veru u vezi s očuvanjem Isusove krvne loze. Pogledala je De Anđelisa dok je o to me govorila. On ju je posmatrao bezizražajno, ne odajući misli. Kad je priču privela kraju, on je preuzeo reč. „Ako sve te zabavne momente sklon imo u stranu“, reče on, počastivši Tesu blago osionim pogledom, „vi, u stvari, hoćete da kažete da taj čovek traži osvetu, da je on, na izvestan način, u nekom svom ličnom krstaškom pohodu.“ „Da.“ „Pa onda“, nastavi staloženo De Anđelis, sad već u svetovnom maniru, poput kakvog univerzitetskog profesora, „novac, a naročito kad novca ima u izobilju, može biti odlično sredstvo za ostvarivanje raznih ciljeva. A što se krstaških ratova tiče, bez obzira na to da li se u njih kreće u dvanaestom veku, ili danas - mnog o koštaju, zar ne?“ On pogleda prisutne. Tesa nije odgovorila. Pitanje je nakratko lebdelo u vazduhu, pre nego što se uključio Rajli. „Evo šta ja tu ne razumem. Znamo da Vens optužuje sveštenika i, posredno, crkvu za smrt s voje žene.“ „Žene i kćerke“, ispravi ga Tesa. „Tako je. A sada je u posedu rukopisa za koji sam kaže da je - ne znam ni ja - t oliko strašan da je nekom svešteniku od njegove sadržine za deset minuta pobe la kosa. Mi se ovde, izgleda, svi slažemo da je taj rukopis, napisan u šiframa, templarski dokument, je l' tako?“ „Na šta ciljaš?“ prekide ga Dženson. 180 Rejmond Huri »Mislio sam da su templari i crkva na istoj strani. Mislim, kako sam ja te stvar i shvatao, ti tipovi su bili branitelji crkve. Vodili su krvave ratove u ime Vat ikana, i to duže od dve stotine godina. Nije mi nezamislivo da su, u očima crkve, i njihovi potomci bili obeleženi, ali ove teorije koje vi ovde iznosite“, reče Rajli pogledavši u Tesu, „tiču se nečega što je, navodno, otkriveno dvesta godi na posle njihovog pro-gona. Zašto bi oni uopšte išta posedovali, počev od prvog dana, što bi izazivalo zabrinutost crkve?“ „To bi moglo da objasni zbog čega su spaljeni na lomači“, ogłosi se Amelija Gejn s. „Dvesta godina kasnije? A ima još nešto“, produži Rajli, okrenuvši se sad prema Tesi. „E ljudi su prvo branili krst, da bi ga naposletku oskrnavili. Zašto bi u činili tako nešto? Njihovi obredi inicijacije jed-nostavno nemaju smisla.“ „Pa, za to su optuženi“, reče Tesa. „Što ne znači da su zaista činili takve stv ari. U to doba tako je glasila uobičajena optužba. Kralj je, nekoliko godina pre toga, za iste stvari optužio Bonifacija VIII, pret-hodnog papu, kad je rešio da ga se otarasi.“ „Dobro, ali to i dalje nema smisla“, nastavi Rajli. „Zašto bi sve to vreme prove li boreći se za crkvu ako su krili neku tajnu koju je Vati-kan želeo da sačuva?“ De Anđelis se konačno ponovo ppičljučio debati, prepoznatljivim milozvučnim glas om. „Ako dozvolite... Smatram da biste, ukoliko već dopuštate sebi takve izlete u maštu, mogli da razmotrite još jecfnu mogućnost, o kojoj ovde dosad nije bilo reči.“ Svi se okrenuše prema njemu. On je malo počutao, da iščekivanje naraste, pa smir eno nastavio.

„Ta pretpostavka o krvnoj lozi našega Gospoda pojavljuje se na svakih nekoliko godina, i nikad ne izazove interesovanje javnosti, bez obzira na to da li je reč o nekom književnom delu ili akademskoj verziji događaja. Sveti gral, San graal ili Sang real - nazovite to kako hoćete. Ali, kako nam je gospodica Čajkin vrlo jasno izložila", naglasi on, graciozno klimnuvši glavom u njenom pravcu, „mnogo toga što je zadesilo templare može se objasniti onom najosnovnijom crtom ljudsko g karaktera, to jest", sad se okrenu prema Aparu, „pohlepom. Ne samo da su posta li previše moćni već su se obreli u situaciji da više nema Svete zemlje čijom bi se odbranom bavili, da su opet bili na evropskom tlu - pretežno u Francuskoj da su bili naoružani, silni i veoma, veoma imućni. Kralj Francuske se osetio ugr oženim, Toslednji templar 181 i to sasvim opravdano. Budući da je praktično bankrotirao i mnogo se zadužio kod templara, očajnički je žudeo za njihovim bogatstvom. Izvesno je on bio gnusan č ovek; sklon sam da se složim s gospodicom Čajkin u vezi s hapšenjem templara. Ne bih mnogo zadirao ni u optu-žnice. Ti ljudi su nesumnjivo bili nedužni, istinski i vernici i vojnici Hri-stovi do smrtnoga časa. Ali te optužbe dale su kralju iz govor da ih se ratosilja i, učinivši to, on je dve muve ubio istim udarcem. Otari asio se svojih suparnika i dokopao se njihovog blaga. Ili je barem pokušao da ga se dokopa, s obzirom na to da ono nije pronađenoJV „Sada govorimo o blagu u materijalnom smislu, ne o nekakvom ezoteričnom znanju?" , upita Dženson. „Pa, voleo bih da verujem da je tako, ali, s druge strane, nisam blagoslovljen nekim posebnim smislom za fantastično, premda ra-zumem one koje privlače sve te živopisne, alternativne teorije zavere. Materijalno i ezoterično mogu, međutim, biti međusobno povezani na neki drugi način. Vidite, dobar deo interesovanja za templare pro-ističe iz činjenice da niko ne može nedvosmisleno objasniti kako su se oni tako obogatili i ojačali u tako kratkom periodu. Verujem da je to jednos tavno posledica izdašnih donacija koje su počeli da pri-maju kada je njihovo pos lanje naširoko obznanjeno. A opet - ko zna? Možda su uistinu pronašli neku zakop anu tajnu koja ih je u rekord-nom roku učinila neverovatno imućnima. Ali šta je to bilo? Je li to bilo nešto u vezi s mitskim potomcima Hristovim, neki dokaz da je naš Gospod, hiljadu godina ranije, imao jedno ili dva deteta", tu se u njego vom glasu osetio podrugljiv ton, „ili je reč o nečemu što nije u toj meri sporn o, ali je potencijalno daleko unosnije?" Sačekao je malo, da se uveri kako svi prate tok njegovih misli. „Govorim o tajnama alhemije, o formuli pomoću koje se obični metali", objavi on mirno, „pretvaraju u zlato." ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Svi su sedeli kao okamenjeni dok ih je De Andelis vodio kroz sažetu istoriju te tajanstvene nauke. Istorijiski dokazi išli su u prilog njegovoj tvrdnji. Alhemija je u Evropu zaista stigla u vreme krstaških pohoda. Najraniji alhemijski radovi vezuju se za tlo B liskog istoka, a behu ispisani na arapskom jeziku mnogo pre nego što će ih preve sti na latinski. „ Alhemičarski eksperimentibili su utemeljeni na Aristotelovoj teo-riji zemlje, vazduha, vatre i vode. Oni su verovali da je sve sazdano od kombinacije ovih ele menata. Verovali su takode da se ovi elementi, u odgovarajućoj srazmeri i primen om odgovarajućih metoda, mogu preobražavati jedni u druge. Voda se lako može pre tvoriti u vazduh, dovoljno je da se prokuva, i tako dalje... A kako se verovalo da je sve na planeti sazdano od kombinacije zemlje, vode, vazduha i vatre, bar u teoriji, smatralo se da je moguće preobraziti bilo koju početnu tvar u bilo šta što se želi stvoriti. I na vrhu liste najpoželjnijih rezultata našlo se, naravn o, zlato." MonsinJOR im je dalje izložio kako je alhemija funkcionisala i na psihološkom ni vou. Aristotelova četiri elementa manifestuju se i kroz četiri temperamenta: fle gmatičan, sangviničan, koleričan i melanholi-čan. Kod zdravog ljudskog bića, tem peramenti su, verovalo se, u rav-noteži. Smatralo se da do bolesti dolazi kad je dnog temperamenta nedostaje ili ga ima previše. I tako je alhemija prerasla potr

agu za receptom kojim se olovo pretvara u zlato. Naslutilo se da bi alhemija mogla proniknuti u tajne duševnog preobražaja, da bi bolest mogla da se pretvori u zdravlje, starost u mladost. Mnogi su alhemičari, štaviše, potragu za ovom formu lom smatrali metaforom potrage za moralnim savršenstvom, verujući da ono što se može postići u samoj prirodi, može biti ostvareno i u srcu i umu čovekovom. S duhovnog stanovišta, taj Kamen mudrosti za kojim su tragali mogao je da - veroval i su - izazove duhovni, ali i telesni preobražaj. Alhemija je obećavala. Toslednji templar 183 sve svakome ko bi zaronio u njene tajne: bogatstvo, dugovečnost, čak i besmrtnost. U dvanaestom veku pak alhemiju su misterioznom i zastrašujućom smatrali svi koji s njom nikada nisu imali nikakvih iskustava. Alhemičari su koristili čudnovate instrumente i mistične inkantacije; služili su se tajanstvenim znamenjem i simboličnom upotrebom boja u umetnosti. Aristotelova dela su, naposljetku, zabranjena. U to doba, svaka nauka - a i alhemiju su tada držali za nauku - smatrana je i skušavanjem autoriteta crkve; ona pak nauka koja je obećavala duhovno pročišćenje doživljavana je kao direktna pretnja crkvi. „A to bi“, nastavi De Andelis, „mogli da bude drugo objašnjenje za to što je Vatikan, bez zadržke, dozvolio progone templara.“ „Vreme, mesto, uzroci - sve se uklapa.“ Monsinjur se zagleda u prišutne. „E sad, nemojte me shvatiti pogrešno“, reče on utešno se osmejući. „Ne kažem da takva formula postoji, po meni je to u istoj meri plod mašte koliko i ostale nestvarne teorije o velikoj tajni templara, a o kojima je raspravljano i za ovim stolom i drugde. Samo kažem da čovek koji je izgubio svaki dodir sa stvarnošću lako može poverovati da takva formula postoji.“ Tessa pogledom okrenu Rajliju, oklevajući da se suoči s De Andelima. „Zašto bi Vens htio da napravi zlato?“ „Vi zaboravljate da je um tog čoveka pomračen. I sami ste to rekli, gospođice Čajkin. Dovoljno je pogledati šta se dogodilo u Metu da bi se došlo do tog zaključka. Nije to isplanirao mentalno zdrav čovek. A kad imate na umu da se taj čovek ne ponaša racionalno - sve je moguće. Moglo bi to biti samo sredstvo koje služi postizanju određenog plana. Finansijska baza koja će mu poslužiti da ostvari kako zna kakav sumanut cilj koji je sebi postavio.“ On slegnu ramenima. „Taj čovek, Vens... On je očevidno sišao s uma, i sad je opsednut nekačvom besmislenom potragom za blagom. Meni se čini da ste naleteli na jednog ludaka, i šta god on tražio, pre ili kasnije shvatiće da je ganjao duha, a ja se užasavam od same pomisli kako bi mogao da reaguje kad to spozna.“ Zavladao je uznemirujuća tišina dok su okupljeni razmatrali tu otrežnjujuću misao. Dženson se nagnu ka stolu. „Šta god on tražio, izgleda da ne obraća pažnju na to preko koliko će leševa preći da bi stigao do cilja, ali mi moramo da ga zaustavimo. Čini mi se, međutim, da su ovi papiri sve što me u ovom trenutku raspoložemo.“ Podigao je kopiju rukopisa. 184 Rejmond Huri „Ako uspemo ovo da pročitamo, možda saznamo koji mu je sledeći korak.“ Okrenuo se prema Rajliju. „Šta kažu u NSA?“ „Ne sluti na dobro. Pre nego što sam došao ovamo, razgovarao sam s Terijem Kendriksonom, i on nije optimista.“ „Zašto?“ „Oni znaju da je reč o bazičnoj polialfabetskoj supstitucionoj šifri. Ništa bog zna kako sofisticirano. Vojska je koristi već decenijama, ali šifra se provaljuje po sistemu učestalosti, po sistemu šablona; primećuje se da se neka reč ponavlja, zaključite šta ona znači, i onda po tome radite dalje, dok na kraju ne uspete da otkrijete simbolički ključ, pa odgonetnete sve od početka. U ovom konkretnom slučaju, oni prosto nemaju dovoljno materijala na kojem bi radili. Da je dokument duži, ili da imaju druge dokumente ispisane istom šifrom, prilično bi lako došli do ključa. Ali šest stranica je jednostavno premalo da bi se nešto izvuklo.“

Dženson se natmurió. „Ne mogu da verujem. Tolike milijarde dolara troše se na njih, a oni ne mogu da provale nešto što je grupa monaha smislila pre sedamsto godina?!" On slegnu ramenima, lagano izdahnuvši kroz napućene usne. „U redu. Ostaćemo ovaj prokleti rukopis i usredsrediti se na druge stvari. Moramo još jednom da prođemo sve što smo dosad našli, pa da odaberemo novu taktiku." De Anđelis je posmatrao Tesu. Čitala je. A onda ga je pogledala, i nešto u njenim očima reklo je De Anđelisu kako nije uspeo da je ubedi i kako ona oseća da se iza svega ovoga krije nešto više od pronalazač-nja finansijske baze za ličnu osvetu. Bogami, pomislio je De Anđelis, ova ženaje nesporno opasna. Za sada, međutim, veća je korist koja bi se od nje mogla imati nego opasnost koju predstavlja. A koliko će još dugo tako biti, ostaje da se vidi. Engl.: National Security Agency - Američka agencija za nacionalnu bezbednost. (Prim. prev.) ČETRDESET ČETVRTO

POGLAVLJE „Koja je ovo stanica?" Tesa je prihvatila Rajlijevu ponudu da je odbaci kući i sada, dok je sedela s njim u kolima, slušala dobru muziku i gledala zalazeće sunce kako viri iza grozda sivih oblaka, bojeći horizont u tamnoružičaste tonove, bilo joj je drago što je pristala da je odveze. Bila je opuštena i spokojna. I više od toga, osećala se prijatno u njegovoj blizini. Bilo je nečega u toj njegovoj čvrstini, u nepokolebljivoj odlučnosti, kao i u njegovoj... iskrenosti. S njim nije bilo nedoumice. Znala je da može da mu veruje, što se nije moglo reći za većinu muškaraca s kojima je bila, pri čemu je njen bivši muž bio najbolji primer te niže vrste. Kako sada nikog nije bilo kod kuće, pošto su njena mama i Kim otputovale u Arizonu, jedva je čekala da legne u kadu punu tople vode i sipa sebi čašu crnog vina; popiće i pilulu za spavanje, kao jamstvo za zdrav san. „To je kompakt-disk. Ovo poslednje je bila Caliente, Vili i Lobo. A ovo što sad ide - to je Pet Metini. To je jedna od mojih kompilacija." Vrteo je glavom. „E, to je već nešto što čovek nikako ne bi smeo da prizna." „A što?" Nasmehio se. „Zezaš me? Ko još narezuje kompilacije? Daj... Pa to je pouzdana stvar, da čovek ima višak slobodnog vremena." „E pa, ne znam da li je baš tako. Može to biti znak da je neko poseban i da tačno zna šta voli." Klimnuo je glavom. „Dopada mi se to tumačenje." „I mislila sam da će ti se dopasti." Nasmehila se i pogledala preda se, prepustivši se finoj kombinaciji električne gitare i složenog aranžmana, što je bio zaštitni znak te grupe. „Dobro je ovo." „Stvarno?" „Baš deluje smirujuće i... inspirativno. Sem toga, već deset minuta slušamo, a meni uši još nisu oguglale, što je prijatna promena posle onog zvučnog pokolja kojeg je Kim obično izlazio." 186 Rejmond Huri „Nije valjda tako loše?" „Ne pominji mi to... A tek ti tekstovi, Bože mili... Mislila sam da sam super, ali neke od tih pesama, ako se stvarno mogu nazvati pesmama..." Rajli se nasmehio. „Kuda to ide ovaj svet?" „Ej, pa nisi ni ti baš kralj hip-hopa." „Spada li Stili Den u to?" „Ne bih rekla." Složio je tobože potišteno facu. „U, koji blam." Tesa je gledala preda se. „Kažem ti, pred nama je Nova granica", odvali ona, posmatrajući ga krajičkom oka, sačekala te stihove, a onda se nasmeja kad je videla da se iznenadio što je najavila naslov pesme Donalda Fejgena. Klimnuo je glavom, odajući joj priznanje, i tad im se pogledi susretoše. Taman je osetila kako joj obrazi bride kad joj se oglasio mobilni. Ljuta što je prekidaju, izvadila je mobilni iz torbe i pogledala u ekrančić, na

kojem nije bilo broja onog što zove. Odlučila je da se ipak javi i istog časa zbog toga zažalila. „Hej! Ja sam. Dag." Ni inače nije volela da priča sa bivšim mužem, a sada ju je nazvao u naročito neprikladnom trenutku. Izbegavajući Rajlijev pogled, stišala je glas. „Šta hoćeš?", upita ona ravnim tonom. „Znam da si one noći bila u Metu, i hteo bih da znam da li se išta..." Tu smo, dakle. Uvek kod Daga postoji neka začkoljica. Presekla ga je u pola reči. „Ne mogu da pričam o tome, shvataš", slagala ga je, „FBI je od mene zatražio da ne razgovaram s novinarima." „Stvarno? Super!" Super? Štaje pa tu super? „Ni od koga to nisu tražili", zagrejavao se Dag. „Pa što to? Šta ti to znaš, a oni ne znaju?" Laž joj se obila o glavu. „Odustani, Dag." „Nemoj da si takva." Ponovo je pribegao svom ljigavom šarmu. „Pa ja sam to, nisi valjda zaboravila." A ko bi zaboravio? „Ne može", ostade ona pri svome. „Daj, Tesa..." „Prekidam vezu." „Ma hajde, mala..." Isključila je telefon, gurnula ga u tašnu mnogo energičnije nego što je to bilo neophodno, a onda glasno uzdahnula i zagledala se ispred sebe. Toslednji templar 187 Prošlo je nekoliko minuta pre nego što se naterala da olabavi vratne i ramene mišiće, a onda, ne gledajući u Rajlija, reče: „Oprosti. Moj bivši muž." „Tako sam i mislio. Nešto malo sam našao tamo u Kvantiku." Nasmejala se. „Tebi baš ništa ne može da promakne?" Pogledao ju je. „Pa, najčešće ne može. Sem ako je nešto u vezi s templarima, a u tom slučaju tu je ta stvarno dosadna žena arheolog koja je, čini se, uvek neko liko koraka ispred nas laika." „Nastavi slobodno, što se mene tiče", reče ona kroz osmeh. Ponovo ju je pogledao, i ona mu je uzvratila pogled. Sada je to potrajalo malo duže nego ranije. Zaista mu je bilo drago što je pristala da je odbaci do kuće. Ulična svetla behu već upaljena kad su stigli do njene ulice. Tek što je ugledal a svoju kuću, vratiše joj se svi strahovi i brige nagomilani u toku prethodnih nekoliko dana. Vensje bio tu, uzdrhta ona. U. mojoj kući. Prošli su pored policijskih kola parkiranih nedaleko od kuće. Rajli jedva primetno mahnu policajcu koji je sedeo u njima, i ovaj mu uzvрати pozdrav, prepoznavši Tesu po podacima koje mu je Rajli dao. Taman se premišljala treba li da ga pozove da uđe, kad reči navreše same. „Hoćeš da uđeš?" Pošto je načas oklevao, on reče: „Naravno." Ni trunke flertovanja nije bilo u njegovom tonu. „Dobro bi bilo da na brzinu pogledam unaokolo." Kad su stigli do ulaznih vrata, uzeo je od nje ključ i prvi ušao. Unutra je bilo neprirodno tiho. Tesa je ušla za njim u dnevnu sobu, automatski u ključivši sva svetla, pa i televizor, da bi potom utišala ton. Pojavio se program WB*, Kimin omiljeni kanal. Tesa ga nije bila promenila. Rajli je pogleda, pomalo iznenađen. „Gledam to kad sam sama", objasni ona. „To mi stvara iluziju da imam društvo." „Biće sve u redu", reče on umirujućim tonom. „Proveriću sobe", produži, pa oklevajući dodade: „Je li mogu?" * Warner Bros - kanal koji emituje crtane filmove i druge sadržaje za decu. (Pri m. prev.) 188 Rejmond Huri Verovatno okleva jer treba da uđe u svoju spavaću sobu, pomišlja ona. Bilo joj je drago što brine za nju i prijal joj je što je tako pažljiv. „Naravno." Klimnuo je glavom i kako je izašao iz dnevne sobe, Tesa sede na kauč, uze telefo

n i okrenu tetkin broj u Preskotu, u Arizoni. Triput je zvonilo, a onda se javila Hejzel. Upravo je stigla kući, pošto je pret-hodno sačekala Kim i Ajlin na aer odromu u Feniksu i izvela ih na večeru. Njih dve su dobro, rekla je Hejzel. Tesa je razmenila nekoliko rečenica s majkom dok je Hejzel otišla po Kim, koja je bi la otišla do štale da vidi konje. Ajlin je sada, sudeći po glasu, bila osetno ma nje zabrinuta. Za to se, pretpostavila je Tesa, delom može zahvaliti nje-noj pre dusretljivoj i ležernoj sestri, a delom razdaljini koju je prešla od Njujorka do Preskota u jednom danu. Kad se javila Kim, sva je bli-stala, jer bile su se dog ovorile da sutradan idu na jahanje, i majka joj po svemu sudeći uopšte nije nedo stajala. Upravo kad je detetu poželega laku noć i spustila slušalicu, Rajli se vratio u s obu. Koliko je ona bila umorna, toliko je on umorno izgledao. „Nema nikoga, kao što s am i mislio. Mislim da stvarno nemaš razloga za brigu.“ „Sigurna sam da si u pravu. Hvala ti, u svakom slučaju, što si pre-gledao kuću.“ „Nema problema.“ Pogledao ju je još jednom i klimnuo glavom, a onda kao da se, u deliću sekunde, kolebao da li odmah da krene. Tesi to nije promaklo. „Dobro bi nam sad došlo jedno piće, oboma“, reče ona, pa ustade i povede ga u ku hinju. „Šta kažeš za jedno pivo? Ili, možda, čašu vina?“ „Ne“, osmehnu se on. „Hvala ti, u svakom slučaju.“ „0, zaboravila sam, ne piješ kad si na dužnosti, je l' to? Može onda kafa?“ „Ne, nije u tome stvar. Nego...“ Kao da nije bio raspoložen za objašnjavanje. „Nego šta?“ Počutao je malo pa dodao: „Uskršnji post.“ „Post? Stvarno?“ „Da.“ „I to tebi verovatno nije izgovor da skineš neki kilogram, zar ne?“ Toslednji templar 189 Odmahnuo je glavom. „Četrdeset dana bez cirke. Ooo!“ Zarumenela se. „Dobro, mora da glupo zvučim, za r ne? Ne bih htela pogrešno da me shvatiš, nisam ja od onih zrelih za Anonimne a alkoholičare ili nešto u tom stilu.“ „Prekasno je sada. Slika mi se već urezala u svest.“ „Divota.“ Otišla je do frižidera i sipala sebi čašu belog vina. „Čudno, ali misl ila sam da više niko ne posti. Naročito ne u ovom gradu.“ „Ovaj grad je, u stvari, pravo mesto da u njemu vodiš... duhovni život.“ „Zezaš se? Njujork?“ „Ma da. Savršeno mesto za duhovnost. Razmisli malo i sama. Ovde čoveku ne nedost aje moralnih i etičkih izazova. U ovom gradu jasno je povučena granica između is pravnog i pogrešnog, između dobrog i lošeg. Na tebi je da odabereš.“ Tesa je razmišljala o njegovom otkrovenju. „A koliko si ti stvarno pobožan? Ne zameri što pitam.“ „Ne zameram, samo pitaj.“ Nasmejala se. „Nemoj mi samo reći da si od onih koji bi šipčili do nekog pašnjak a bogu iza nogu zato što se nekome učinilo da se Bogo-rodica pojavila u oblacima , ili nešto u tom stilu.“f „Nisam, bar ne u poslednje vreme. Imam utisak da ti nisi naro-čito religiozna.“ „Pa... Recimo da bih morala da vidim nešto malo ubedljivije pre nego što pređem pola zemlje zbog nečeg takvog.“ „Nešto malo ubedljivije... Hoćeš da kažeš da ti je potreban neki jasan znak. Nep obitno, opipljivo čudo?“ „Tako nešto.“ Ništa nije rekao. Samo se osmehivao. „Štaje?“ „Vidiš, to s čudima... Ako imaš vere, čuda ti nisu potrebna, a ako si sklona sum nji - nikakvo ti čudo neće biti dovoljno.“ „O, mislim da bi štošta moglo donekle da me ubedi.“ „Možda i takvih čuda ima. Samo ih ti možda nisi svesna.“ Ovo ju je već stvarno zateklo. „Čekaj malo. Ti si agent FBI-ja, nosiš tu značku

i pričaš mi da stvarno veruješ u čuda?" On slegnu ramenima, pa reče: „Uzmimo, na primer, da ideš ulicom i taman hoćeš da pređeš kolovoz kad, najednom, bez nekog vidljivi-vog razloga, tek što si koraknu la s ivičnjaka - staneš. I upravo u tom 190 Rejmond Huri trenutku, u deliću sekunde kad si zastala, autobus ili kamion projuri ti ispred nosa, na neki centimetar od tebe, baš onde gde bi se ti našla da nisi stala. Neš to te je zaustavilo, iako ne znaš šta bi to moglo biti. I to nešto ti spasava život. Znaš šta? U takvoj situaciji, verovatno bi nekome rekla: 'Čudo da sam još živa' E pa, to je upravo to. Čudo." „Ti to nazivaš čudom. Ja bih rekla da je to sreća." „Lako je verovati kad vidiš čudo. Vera je na istinskom iskušenju onda kad nema jasnih znakova." Još je bila zatečena, nije očekivala da će joj otkriti ovu stranu svoje ličnosti. Nije bila najsigurnija šta o tome misli, mada joj objektivno nije bio blizak takav način razmišljanja. „Ti to stvarno misliš", reče. „Apsolutno." Pomno ga je posmatrala razmišljajući o svemu izrečenom. „Dobro, kaži ti meni neš to", reče. „Kako se vera - mislim, prava, iskrena vera kao što je tvoja - uklapa s poslom jednog islednika?" „Kako to misliš?" Slutila je da on već zna na šta ona misli, da se s tom dilemom suočavao i ranije. „Islednik ni u koga i ni u šta ne može unapred da ima poverenja. U vašem poslu ništa se ne uzima zdravo za gotovo. Bavite se činjenicama, dokazima. Sve se vrti oko osnovane sumnje i tih stvari." /, Tako je." Njeno pitanje kao da ga ni najmanje nije iznenadilo. „Pa kako uspevaš to da pomiriš sa svojom verom?" „Ja verujem u Boga, ne u čoveka." „Daj... Ne može to biti tako prosto." „U stvari", reče on, s nekom uznemirujućom staloženošću, „upravo jeste tako prosto." Odmahnula je glavom, a na licu joj se pojavio slabašan osmeh, pokajnički, kao da prekoreva sebe što je ispala takva. „Znaš, volim da verujem kako sam u stanju vrlo dobro da ocenim ljude, ali s tobom sam sasvim omanula. Ni na kraj pameti mi nije bilo da si ti... znaš, vernik. Tako si vaspitavan?" „Nisam, moji roditelji nisu bili naročito pobožni. To je, nekako, došlo kasnije." Sačekala je da razradi temu. On to nije učinio. Najednom, bi joj neprijatno. „Vi di, žao mi je, ovo je očigledno nešto vrlo lično, a ja te, evo, netaktično zasipam tolikim pitanjima." „Nema nikakvih problema, zaista. Stvar je u tome što je... pa, tata mi je umro kad sam bio vrlo mlad, i prošao sam kroz jedno vrlo teško. Poslednji templar 191 razdoblje, a jedina osoba na koju sam u svakom trenutku mogao da se oslonim bio je moj sveštenik. Pomogao mi je da se izvučem iz toga, i tada me je to, na neki način, obuzelo. To je sve." Bez obzira na to što je rekao, osetila je kako Rajli ne želi da dublje zalazi u pojedinosti, što je uostalom bilo i razumljivo. „Shvatam." „A ti? Nisi vaspitavana u nekom naročito pobožnom duhu?" „Pa i nisam. Ne znam, pretpostavljam da je kućni ambijent bio aka-demski, arheološki, naučni, i meni je bilo teško da dovedem u neku ravnan sve ono što sam gledala oko sebe sa idejom božanskog. A onda sam doznala da ni Ajnštajn ni u šta od toga ne veruje, pa sam pomišljala, ako se i najpametniji tip na planeti time ne zadovoljava..." „To je u redu", odvrati on. neki moji najbolji prijatelji takode su ateisti." Ona ga brzo pogleda, primeti da se Rajli smeje, pa reče: „Dobro da znam", makar i ne bilo tako kao što on kaže. Ona je, inače, o sebi pre razmišljala kao o agnostiku nego kao ateisti*. .Većina ljudi koje znam smatra da biti ateista podrazu

meva neku moralnu prazninu... ako ne i potpuno odsustvo morala." Odvela ga je natrag, u dnevnu sobu, i utom njemu pogled pade na TV. Na programu je upravo bila epizoda Smolvila, serije o Super-menovim poduhvatima u pubertetskim godinama. Belo gledajući u ekran, on pređe na sasvim drugu taktiku, pa reče: „Moram nešto da te pitam. U vezi s Vensom." „Samo izvoli. Šta s Vensom?" „Znaš, sve vreme dok si govorila o onome što ti se dogodilo s njim, prvo na groblju, pa u podrumu i tako dalje... Prosto, nisam siguran šta osećaš prema njemu." „Natmurila se. „Kad sam ga upoznala, pre mnogo godina, bio je stvarno fini tip, normalan, znaš. A s druge strane, ono što je zadesilo njegovu ženu i nerođeno dete, mislim, stvarno je strašno."/ Rajliju je bilo pomalo neprijatno. „Ti saosećaš s njim." I zaista, bilo je u njoj nekog zbunjujućeg saosećanja prema tom čoveku. „Na nek i način... da." „Čak i posle onog prepada, odsecanja glave, pucnjave... Iako je Kim i tvoju mamu doveo u opasnost?" * Agnosticizam, ili religijski skepticizam, nastao pod uticajem savremenih naučnih dostignuća, odbacuje tradicionalna hrišćanska verovanja, dok ateizam negira sva verovanja u Boga. Uslovno rečeno, agnostik je nevernik iz neznanja, a ateista iz namere. (Prim. prev.) 192 Rejmond Huri Tesa je bilo nelagodno, kao da je stajala ogoljena pred Rajlijem. Oživeo je u njoj uznemirujuće, međusobno oprečne emocije koje nije bila u stanju da razume do kraja. „Znam da to zvuči suludo, i stvarno je čudno, ali... u izvesnom smislu, t ako je, saosećam s njim. Da ga čuješ kako priča, kako mu se raspoloženja menjaju, pa se ponaša čas ovako, čas onako... Njega treba lečiti, ne proganjati. Potrebna mu je pomoć." „Moramo prvo da ga uhvatimo. Vidi, Tesa, važno mi je da imaš na umu kako je, bez obzira na to kroz šta prolazi, taj tip opasan." Tesa se setila spokojnog izraza na Vensovom licu dok je sedeo tu i ćaskao s njenom majkom. Nešto u vezi s njim, nešto u njenom vide-nju tog čoveka, sada se menjalo. „Čudno je, ali... Nisam sigurna da to, ipak, nisu bile prazne pretnje." „Veruj mi kad ti kažem. Ima nekih stvari koje ti ne znaš." To ju je kosnulo. Mislila je da je ona ta koja ide ispred ostalih i vidi šta je iza krivine. „Šta to?" „Još ljudi je izginulo. Čovek je opasan i - tačka. U redu?" Izgovorio je te reči nedvosmisleno, ne ostavljajući mesta sumnji, što je nju dodatno zbunilo. „Kako to misliš - još ljudi? Koji su to ljudi?" Nije joj odmah odgovorio. Ne zato što nije želeo. Nešto mu je odvu-klo pažnju. Kao da se u tom času našao u nekoj izmaglici, kao da je gledao kroz nju, u daljinu. I Tesa je uvidela da se usredsredio na nešto drugo. Okrenula se, sledeći njegov pogled. Kao da ga je opčinilo nešto što je video na TV-u. A tamo, na ekranu, mlada Klark Kent upravo se spremao da, još jednom, spase sve što se spasti moglo... Tesa se nasmešila. „Šta bi, propustio si tu epizodu?" On je već bio krenuo prema vratima. „Moram da idem." „Da ideš? Gde ćeš sad?" „Moram, eto, da idem." Za tili čas izašao je iz kuće, zalupivši spoljna vrata za sobom, a ona je, u neverici, blenula u onog pubertetniču što vidi kroz zid i o časa posla preskače visoke zgrade. I to joj ama baš ništa nije govorilo.

ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Večernji saobraćaj i dalje je bio gust dok se Rajlijev pontijak kretao na jug, Van Vikovim autoputem. Svetlucavi glomazni trupovi aviona tutnjali su mu iznad glave, u naizgled beskrajnom nizu sletanja. Do aerodroma mu je ostalo još manje od kilometar i po. Aparat, koji je nosio pušku, protrljao je oči pogledavši napolje; svež prolećni vazduh grunuo je u kabinu kroz otvoren prozor automobila. „Kako se ono zvaše?"

Rajli je bio zauzet posmatranjem bezbrojnih znakova koji su ih zasipali sa svih mogućih strana. A onda je ugledao onaj koji je tražio. Pokazao ga je i suvozaču. »Eno ga." I njegov partner je sad video zeleni znak, njima zdesna, putokaz ka aerodromskoj zgradi broj 7 u kojoj se nalazila kontrola robnog transporta. Ispod glavnog znaka, jedva primetna sred gomile reklama raznih aviokompanija, nalazila se firma za koju je Rajli bio naročito zainteresovan. Robni transport Alitalije. Ubrzo posle terorističkih napada od 11. septembra, Kongres je usvojio Uredbu o bezbednosti u avioprevozu. Po slovu tog zakonskog akta, odgovornost za pregledanje lica i dobara koje prevoze aviokompanije prenesena je na novoformiranu agenciju, Upravu za bezbednost transporta. Svaki čovek i svaki predmet koji ulaze na teritoriju Sjedinjenih Država otada su podvrgavani znatno rigoroznijim proverama. Kompjuterizovani tomografski uređaji koji otkrivaju eksplozivne materijale kod samih putnika i u prtljagu, upotrebljavani su širom zemlje. Kraće vreme putnici su čak izlagani rendgenskom zračenju, * Transportation Security Administration (TSA). (Prim. prev.) 194 Rejmond Huri dok se od te prakse nije odustalo posle uzbune izazvane ne toliko strahom od ne zdravog izlaganja zračenju, koliko zbog proste činjenice da ništa, ma kako intimno bilo, nije moglo umaći skenerima rapske mašine: one su otkrivale sve. Uprava za bezbednost transporta naročito je bila zainteresovana za prijem robe iz celog sveta; bila je to, potencijalno, i ozbiljnija pretnja domaćoj bezbednosti, premda je tom pitanju posvećivan manji publicitet. Desetine hiljada kontejnera, sanduka i kovčega svakodnevno se slivalo u SAD iz svih delova sveta. A u tom novom dobu pojačanih bezbednosnih mera, ni direktive nisu bile ograničene na skeniranje ličnog prtljaga i putnika. Odnosile su se i na detaljnu pretragu velikih isporuka robe koja u zemlju ulazi kako vazдушnim, tako i kopnenim i morskim putem, pri čemu su raznovrsni rendgenski sistemi za snimanje robe bili u upotrebi na praktično svim graničnim prelazima. U tom času, dok je sedeo na terminalu za robni transport italijanske nacionalne aviokompanije na aerodromu Džon Fildžerald Kenedi, Rajli oseti olakšanje što su sve te mere uvedene. Stručnjak za obradu podataka pokazivao im je snimke na monitoru. „Bolje se raskomotite, momci", reče. „Bila je to prilično velika isporuka." Rajli se smestio u pohabanu stolicu. „Kutija za koju smo zainteresovani trebalo bi da je prilično karakterističnog oblika. Samo vi zumi-rajte, reći ću vam kad naletimo na nju." „Važi." Čovek je klimnuo glavom, pa počeo da pročeljava banku podataka. Slike su se redale na ekranu, snimci sanduka različitih veličina iz raznih uglova. Na tim snimcima jasno su se mogli razaznati obrisi predmeta koje su vatikanski kustosi otpremili na izložbu u Metu. Rajli, koji je još bio ljut na sebe što mu u ovo nije ranije palo na pamet, usredsredio se sad na monitor, kao uostalom i A par. Puls mu se ubrzao kad se pred njim ukazaše plavo-sivi duhovi u vidu kitnjastih ramova, raspeća i statua. Rezolucija je bila iznenađujuće dobra, mnogo bolja nego što je pretpostavljao da će biti: mogao je da razabere čak i tako sitne detalje kao što su inkrustirano drago kamenje ili ornamentalni venčiči. A onda, iz te poplave slika koje su se vrtoglavo ređale, izronilo je - ono. „Stanite." Rajli oseti ogromno uzbuđenje. Pred njim, u visokoj rezoluciji, oslobođen ambalaže, otkriven u svojoj lepoti, kao na dlanu, ukazao se šifarnik. ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa je stala kao ukopana čim je kročila u sobu za sastanke. Obradovala se kad joj se Rajli javio posle tri dana uznemirujućeg ćutanja, u toku kojih joj je bilo sve teže da izvrda majčinim upornim pozivima da im se pridruži u Arizoni. Pomalo je već počela da gubi živce; shvatila je da ju je ta istraga potpuno zaokupila i da, bez obzira na Rajlijev savet, od ovoga neće moći da diže ruke. A sada, ugledavši predmet na konferencijskom stolu, i sama pomišao na dizanje r

uku od svega ovoga i konačno je otpisana. Na stolu je, napravljena od tvrde, providne plastike, ležala savršena replika multiprenosnog rotacionog šifrnika. Jedva je progovorila. „Kako ste...?“ Pogledala je u Rajlija, zabezegnuta. On je, očigledno, sve tako i isplanirao; da je pozove, zamoli je da dođe u Federal plazzu, a da pri tom ne pomene ništa više od standardnog da još neke stvari ponovo pročešljamo zajedno. Najednom je postala svesna svih ostalih u toj prostoriji. Bili su tu Dienson, Ap aro, Gejnsova i još nekoliko njih koje nije poznavala -kao i monsinjor. Ona opet pogleda u Rajlija. Uzvratilo joj je suzdržanim osmehom. „Mislio sam da bi volela ovo da vidiš. f Poka zao joj je čoveka koga ranije nije videla. Taj je svima u sobi delio štampane otiske povezane spajalicama. „To je Teri Ken-driks. On ga je napravio.“ „Nisam sam, već sa svojim timom“, hitro dobaci Kendriks, napadno se osmehujući T esi. „Lepo je videti vas ovde.“ Tesa je s mukom odvajala pogled od naprave. Prostudirala je oti-sak koji je samo potvrdio njene nade. Pogledala je u Kendriksa. „Je li radi?“ „O, radi. Sve je savršeno leglo na svoje mesto. Na latinskom, naravno. Bar su mi tako rekli lingvisti koji su ga preveli.“ Tesa još nije mogla da shvati. Okrenula se prema Rajliju tražeći objašnjenje. „A li... kako?“ 196 Rejmond Huri „Sve prolazi kroz rendgen kad dođe na carinu“, reče joj on. „Čak i ono što pošal je Sveta stolica.“ Tesa je morala da sedne. Kolena su joj bila tako slaba da joj se činilo kako će se svakog časa srušiti. Uzdrhtalih ruku, proučavala je dokument koji je dobila. Prilježno se usredsredila na uredno odštampane reči. Bilo je to pismo, datirano maja 1291. godine. /,U to vreme pala je Akra“, uzviknu ona. „Poslednji grad koji su držali krstaši“) Ponovo se vratila pismu i počela da ga čita, uzbuđena što kroz taj tekst ostvaruje neposredan dodir s ljudima koji su živeli pre toliko vekova, ljudima čiji su podvizi ušli u legendu. „S dubokom tugom“, pisalo je na početku, „izveštavam vas da Akra više nije pod našom zaštitom. Napustili smo grad pošto je pao mrak, i teških srca gledali kako nestaje u plamenu... j ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE ISTOČNIMEDITERAN, MAJ1291. Plovili su na sever, duž obale, cele noći, a kad je zora svanula, galija je usme rena na zapad, prema Kipru, gde će biti na sigurnom u svojoj komandi. Posle onih katastrofalnih poslednjih nekoliko sati u Akri, Martin je otišao u portugalublje i pokušao da se odmori, ali to nije bilo lako izvesti jer se brod silno otluljao, a prizori umirućeg majstora i unezverenog bekstva nisu mu izbijali iz glave. Kad se, u praskozorje, vratio na palubu, uzdrimalo ga je ono što je ugle dao. Ispred njega, munje su prosecale olujnu tminu koja im se približavala, dok je, iz daljine, potmula grmljavina nadjačavala vetar koji je cvileo češući se o snast. A iza njih, tamo na istoku, grozd purpurnih oblaka zaklanjao je tek izašlo sunce, koje je očajnički slalo zrake u mrklo nebo, u očajničkom pokušaju da ga osvetli. Kako je to moguće, pomislio je Martin. Dve oluje. Jedna ispred, jedna iza nas. I z nekoliko reči razmenjenih s Hjuom doznao je da ni kapetan broda nikada ranije nije video nešto takvo. Bili su opkoljeni. Vetar se pojačao, a s njim stiže i hladna kiša čije su kapi bockale kao žaoke. Jedro se najednom obmotalo oko katarke, posada je jur-nula da osigura prečke, jer bol je škripao opirući se silini vetra. Konji u brodskom skladištu rzali su i tu kli kopitima o drvenu oplatu. Martin je posmatrao kapetana, koji je grozničavo pregledao mapu i obeležavao mesto na kom se u tom trenutku nalaze, pa naložio na

dzorniku da potera robove da zaveslaju brže, a onda vičući preneo kormilaru nove koordinate, u očajničkom pokušaju da umakne dvema olujama. Martin se priključio Emaru, koji je stajao na uzvišenju na pramcu. I stariji vit ez je, vidno zabrinut, gledao kako se približavaju oluje, i s jedne i s druge strane. „Kao da sam Bog želi da nas more proguta“ il reče on Martinu, pogleda mutno g od dubokog nemira. Nije mnogo prošlo, a oluja ih dohvati, divlja, žestoka. Neb o se smračilo, oko njih 198 Rejmond Huri je sada sve bilo crno, dan se pretvorio u noć, a vetar se uzvitlao. Voda oko bro da se uzburkala, grunuše penušavi talasi i počеше da udaraju u desni bok krme. M unja je rasparala nebo, a odmah joj se pridružio i zaglušujući grom. Pljusak se sručio na brod obavijen neprozirnim velom vode koji ga je odsekao od spoljnoga s veta. Hju je naredio mornaru koji je stajao na uzdignutom kaštelu da motri ne bi li sl učajno ugledao kopno. Martin je gledao kako ovaj okleva pre nego što se usudio d a izađe na megdan sa olujom i uspuže se do stražarskog mesta. Brod je orao po ne preglednim talasima, od kojih bi poneki potopio krmu i zapljusnuo palubu. Veslač i su bili pre-pušteni sami sebi; neki su počeli da lupaju po trupu broda, dok su drugi počeli zverski da tuku vezane robove, povredivši više njih, što je Hju navelo da naredi da se vesla uvuku. Talasi visoki kao planine satima su bacali bespomoćni brod, a onda je Martin čuo kako se, uz zaglušujuću buku, nešto cepa; poklo-pac na krmi je popucao i tamnop lava voda ušla je u brodsko skladište. Utom se brod opasno zaljuljao, i čulo se kako puca drvo. Jarbol se prelomio, pao na tri mornara i izbacio nesrećnog stra žara sa osma-tračnice u uspenušalo more, dok je Martin bespomoćno gledao. Bez jedara i vesala, galija je sad bila prepuštena na milost i nemi-lost oluji i morskoj struji, srdžbi mora. Tri dana i tri noći oluja nije popuštala, a Sokolo v hram se povinovao njenoj jarosti i nekako uspeo da ostane na površini, u jedno m komadu. A onda, četvrtog dana, dok je silan vetar još duvao, neki samotni glas povika: „Kopno! Kopno!“ Martin ugleda čoveka kako pokazuje nešto u daljini, ali nije video ništa sem uzburkanog mora. A onda je, tamo daleko, na horizontu prim etio tamnu masu koja se jedva razaznavala. I tada se to desilo. Okrutno, nadomak kopna, brod je počeo da - puca. Bilo je to plo-vilo tipa karave le, drvena oplata pretrpela je stravične udarce i sada je već popuštala. Posle z aglušujuće škripe, začulo se nešto nalik eks-plozijama, kao da trup broda puca n advoje. Panika je zavladala među vezanim galijotima, dok su se konji u potpalubl ju mahnito propinjali i njištali. „Robovi!“, zagrme Hju. „Oslobodite ih pre nego što se podave!“ Hjuovi ljudi potr čaše da ih oslobode okova, ali robovska je sloboda bila kratkog veka, jer voda n ahrupi u brod i u trenu ih odnese. Hju više nije mogao da odlaže neizbežno. „Spustite čamac u more“, zaurla on, „i napuštajte brod!“ Martin potrča da pomogne oko Toslednji templar 199 spuštanja čamca, koji im beše jedina nada da će preživeti, a onda ugleda Emaru, koji se odnekud pojavio noseći glomaznu kožnu vreću. Emar se bio zaputio u supro tnom pravcu, prema uzvišenju na pramcu. Martin je vikao za njim, a onda udari jo š jedan ogroman talas, baci nemoćnog Emaru preko mosta i tresnu njime o sto s ma pom, tako da se grudima natakao na ivicu. Urliknuo je od bola, ali je onda stisn uo zube i osovio se na noge, jednom rukom stežući rebra. Odbio je Mar-tina, koji mu beše ponudio pomoć, a onu vreću nije ispuštao iz ruku iako je bilo jasno da mu ona, tako kabasta i teška, samo dodatno ote-žava muku. Jedva su nekako njih dvojica uspela da se prebace na čamac, koji je sada bio u n ivou palube. Martin od Karmoa poslednji će put pogle-dati Sokolov hram upravo u času kad je razjareno more konačno pro-gutalo slupani brod. Masivna drvena greda , koja se završavala izre-zbarenom glavom na pramcu, pukla je kao grančica pod s travičnom silinom oluje, pri čemu se više ništa nije čulo od demonskog urlanja v etra i jezivih krikova konja koji su se davili. Pogledavši osmoricu sabraće u ča

mcu, Martin prepoznade vlastiti užas u njihovim izgu-bljenim pogledima dok je br od, deo po deo, iščezavao u tami talasa, kao brdo visokih. Isti ti talasi i vetar nosili su ih dalje, bacajući čamac kao da je od hartije, ali je kapetan uskoro mogao da računa na šesticu od devet preživelih koji su se latili vesala, mahnito parajući vodu. Veslajući, Martin je tupo gledao preda se - premor i očaj ovladavali su njime. Isterani su iz Svete zemlje, a sada je i Sokolov hram izgubljen. Pita se koliko će dugo poživeti čak i u slučaju da se iskrcaju na kopno. Gde god da su se u tom času nalazili, bili su daleko od zavi čaja, duboko unutar neprijateljske teritorije, i toliko oskudno opremljeni da bi teško izašli na kraj čak i s najubogijim neprijateljem. Satima je čamac napredovao pre nego što se talasi smanjiše. Najzad ugledaše zemlju koju je izvidnica prethodno primetila. Nije mnogo prošlo, a oni su izvlačili čamac na obalu, na mirnu peščanu plažu. Oluja je i dalje besnela, hladna kiša je dnako padala, ali su sad barem imali tlo pod nogama. Pošto su mačevima izbušili dno čamca, gurnuli su ga natrag u more, koje je još bilo nemirno, iako je vrh olujnog talasa minuo. Ako nekoga ima na obali, taj nip ošto ne sme da ih primeti. Hju im je rekao da 200 Rejmond Huri su jedrili na sever kad je oluja počela i kako veruje da je stihija nosila Sokolov hram negde oko ostrva Kipra, pa ga onda bacila ka severu. Oslanjajući se na znanje i iskustvo ovog moreplovca, Emar je procenio da valja izbegavati otvorenu obalu i ući dublje u kopno, pa onda skrenuti na zapad i pronaći najbližu luku. U niskom pobrđu ubrzo su našli zaklon od vetra i, što im je bilo još važnije, od pogleda lokalnog stanovništva. Na opasnost, istina, ništa nije slutilo; nikog živog nisu videli, a ništa ne behu ni čuli, izuzmeh li se huk oluje. Ni životinja nije bilo - i njih je preplašila strašna nepogoda. U toku tog dugog, iscrpljujućeg marša, Martin je prime-tio da se Emarovo stanje pogoršava. Jak je bio onaj u darac, i sada je ozbiljna povreda rebara počela da uzima svoj danak. Spolja gledano, Emar kao da nije obraćao pažnju na bol i odvažno je koračao, neprestano stežući onu vreću i pipajući bolna rebra. Kad su naišli na prvo naseljeno mesto, obuze ih strah - kako će se, ako zatreba, boriti u ovakvom stanju? Ne samo što su bili izraznavljeni i umorni već i vrlo slabo naoružani. Strah je donekle ublažavala nada da će u toj varoši pronaći hranu. Ispostaviće se da su im i strah i nada bili neutemeljeni. Varoš je bila napuštena, kuće prazne. U središtu naselja nalazili su se ostaci neke crkve. Zidovi su bili netaknuti, ali je od krova ostao spaljeni drveni skelet koji se nekako držao na visokim kamenim stubovima. Teško je bilo proceniti koliko je prošlo od oskvrnuća ove svetinje. Po svemu sudeći, više od nekoliko nedelja, meseci čak, a možda i - godina. Preko puta crkve, visoka stara vrba lisnatim granama zaklanjala je bunar. Brodolomnici oprezno polegaše po zemlji da se odmore. U najgorem stanju bio je Emar od Vilijera. Martin je upravo pošao da mu zahvati vode iz bunara, kad začu neku tihu, melodičnu zvonjavu. Izubijani ljudi potrčaše u zaklon, odakle su pogledima pratili malo stado koza koje se kretalo uzanom ulicom. Ubrzo su se koze skupile oko bunara, uzalud tražeći ostatke hrane; neke su vukle vrbovo granje i godelale ga. Utom se pojavio i čobanin, pogubljeni, sakati starac, koga je pratio neki dečak. Martin pogleda u Emara, i ovaj mu prećutno prepusti vođstvo. Martin im rukama da znak da se raštrkaju i motre sa strane, a on i Hju pridoše starcu, koji istog časa pade na kolena, preklinjući ih da ga ne ubiju i da mu poštede unuka. Kao i još neka njihova braća, Martin i Emar znali su nešto arapskog. Uprkos tome, trebalo im je Toslednji templar 201 vremena da smire starca i ubede ga kako mu život nije u opasnosti. Još im je više bilo potrebno za objašnjenje kako žele samo da kupe jednu kozu, a ne da mu je silom oduzmu. Nisu, istina, imali ni novca ni bilo kakvih dragocenosti, ali su u speli da prikupe nekoliko sačuvanih komada odeće što je, ako i nije odgovaralo vrednosti koze, ipak stvorilo privid trgovine. Dok su čobanin i njegov mladi pom

očnik zahvatali iz bunara vode da napoje životinje, vitezovi su zaklali kozu, kr emenom upalili vatru i ispekli meso. Pozvali su i čobanina i dečaka da im se pri druže u jelu. Taj prijateljski gest verovatno im je i spasao živote. Starac, od koga su doznali da se varoš zove Fonsalis, bio je zahvalan što su ga ostavili u životu. Docnije tog popodneva, produžio je dalje sa svojim pomagačem i stadom. Pošto su se dobro najeli i okre-pili, vitezovi i mornari legoše opet da se odmore, smireni saznanjem da će sutradan ujutro moći da nastave putovanje. Njihov odmor je, međutim, kratko trajao. Vitez koji je čuvao stražu prvi je začuo taj zvuk i odmah upozorio Martina. Neko je trčao prema njima. Bio je to čobaninov unuk. Bez daha, vidno uplašen, izvestio ih je da se banda mameluka kreće u nji-hovom pravcu. Starac je mameluke sreo ranije, oni su ga opljačkali, i znao je da će ovamo doći po vodu. Nisu imali drugog izbora nego da im se suprotstave. Uz Emarovu pomoć, Martin je brzo smislio plan zasede. Dobro razmaknuti jedan od drugoga, ljudi će formirati labavu V formaciju, krakova okrenutih prema dolazeće m neprijatelju, sa špicem kod bunara. Izneli su komade kovanog gvožđa iz ruševina crkve ne bi li popu-nili oskudne zal ihe oružja, a onda izvukli uže iz bunara. Krajeve kra-kova zamišljenog slova V z auzeli su Hju i još jedan mornar. Uže su prekrili zemljom, razvukavši ga tamo ku d će proći konjanici koji su se približavali, a onda i svi ostali zauzeše položaja je. Kad se uverio da im nije promaklo ništa što bi moglo da upropasti plan, Martin se sakrio iza bunara i čučeci čekao. A nisu morali dugo da čekaju. Čuli su mameluke mnogo pre nego što su ih ugledali . Nepomični vazduh orio se od njihovog smeha. Jasno je bilo da se, posle svega što su u ovoj zemlji radili, osećaju neranjivima. A mameluka su se s razlogom pla šili. Pedese-tak godina ranije, više hiljada mladih ljudi iz ovih krajeva prodat o je u ropstvo egipatskom sultanu. Vladar, koji ni slutio nije šta će se iz 202 Rejmond Huri njegovog postupka izroditi, okupio je te mladiće u Nacionalnu gardu i nazvao ih mamelucima, što je arapska reč za podjarmljene. Neko-liko godina kasnije, mameluci su podigli revoluciju i uskoro preuzeli vlast nad Egiptom. Narod ih se plašio još više nego onih koji su ih prvobitno prodali u roblje. Svi konjanici, koji su nosili kožne i gvozdene oklope i panta-lone, nosili su u kanijama duge sablje i po bodež za pojasom. Preko sedala im behu prebačeni širok i, kružni metalni štitovi, dok su se zastavice živopisnih boja na njihovim koplj ima vijorile u prašnjavom vazduhu. Martin ih je prebrojao. Dobro je onaj dečko procenio. Bio je tu ukupno dvadeset i jedan ratnik. Znao je Martin da nema trećeg: ili će svi mameluci izginuti, ili će sudbina brodolomnika biti zapečaćena. Ako ma i jedan neprijatelj pobegne, vr atiće se s ko zna koliko njih. / Kad je i poslednji mameluk ušao u klin, prošavši položaje na kojima su vrebali Hju i njegov sadrug, Martin je čuo kako vođa bande prilazi bunaru i silazi s konja. Bacivši se napred, Martin izlete kao iz topa i brzo saseče dvojicu divljim za masima mača. U tom trenutku, još njih je upravo silazilo s konja, kad ostali bro dolomnici jurnuše iz skrovišta, s ratnim pokličima na usnama, kidišući s onim što im se našlo pod rukom na preneražene konjanike. Iznenadenje je bilo potpuno, u činak - razoran. Oni što behu ostali u sedlu, okrenuše konje i nagnaše ih u galop, istim putem ko jim su i došli. Kako su stigli u Hjuovu ravan, kapetan broda zategnu uže. Konjan ici prepreku nisu ni videli. Prvo su pali njihovi konji, a onda su ostali natrčali na njih, dok su jahači bespo-moćno izleteli iz sedala. Vitezovi su, ne časeći časa, jurnuli prema njima i ubrzo nijedan mameluk nije ostao u životu, kako na jednom tako i na drugom kraju malenog bojnog polja. Bila je to, međutim, Pirova pobeda. Kad se slegla prašina, na zemlji su ostala b eživotna tela dvojice mornara i dvojice vitezova. Ostala su sad petorica, uključ ujući povređenog Emaru. Ali sada su imali konje. I oružje. Te noći, pošto su sahranili mrtve, brodolomnici su odspavali kraj zidina spaljen

e crkve, smenjujući se na straži. Martin pak nije mogao da spava. Morile su ga n emirne misli, i lagano je upao u stanje izra-zite osetljivosti na zvukove i pokr ete. Čuo je kako nešto šuška u crkvi, gde je ležao Emar. Znao je da sta-riji čovek tr pi veliki bol, i u više navrata čuo je kako Emar iskašlja Toslednji templar 203 krv. Ustao je i prošao kroz spaljenu crkvenu kapiju. Emar nije bio tamo gde ga j e Martin poslednji put video. Sada je očima šarao po tmimi, dok ne opazi ostarel og viteza kako sedi kraj vatrice što cvrči i poigrava na vetru što, u naletima š iba kroz oštećeni krov. Kako mu se približavao, on vide da Emar nešto piše. Neko pismo, očito. Kraj sebe je bio položio neku čudnovatu napravu sa zupčanicima, k oju Martin nikada ranije ne beše video. Emar podiže glavu i oči mu zasjaše pri svetlosti vatre. „Potrebna mi je tvoja po moć oko ovoga“, reče on, hrapavim, promuklim glasom. Martin mu oklevajući priđe, svaki mišić u telu mu se napeo. „Šta mogu da učinim za tebe?“, upita on. „Snaga me je, izgleda, napustila“, reče Emar nakašljavši se. „Dođi.“ Seo je na p atos i, podnoseći veliki bol, podigao onu kožnu vreću, pa poveo Martina dublje u unutrašnjost crkve, do mesta gde je pod bio popločan kamenim pločama, od kojih su pojedine bile obeležene ime-nima i datumima. Martinu bi jasno da su to grobna mesta. „Ovaj ovde“, reče Emar zastavši kod kamena na kojem je bila ispi-sana reč „Romit i“. Martin ga upitno pogleda, ne baš siguran šta se od njega očekuje. Emar se s muko m osmehnu. „Otvori ga, to hoću.“ Lišen dodatnih objašnjenja, Martin isuka mač i podiže kamenu ploču. „Drži je tako podignutu“, zamoli ga Emar, pa kleknu i čušnu kožnu vreću u mračan otvor. Kad je to obavio, klimnuo je glavom mlađem vitezu. „To bi bilo to.“ Mar tin pažljivo vrati ploču u prvobitan položaj. Emar ju je pomno proučio, da se uveri da njihov zahvat za sobom nije ostavio nikakvog traga, a onda ustade i odvuč e se u svoj mali bivak, pa s mukom sede na pod. Martin je gledao u mrak, u glavi su mu se rojile nepovezane misli. Kad ga je Ema r od Vilijera bodrio da uđe u red, Martin je bio poča-stvovan i uzbuđen. U toku prve tri godine, to osećanje časti i imalo je smisla - vitezovi templari uistinu behu u to vreme plemenita dru-žina izrazito odvažnih ljudi, posvećenih Bogu, čo večanstvu, crkvi. Ali sada, kad je Sveta zemlja izgubljena, šta će biti s templa rima? On sam više nije imao jasnu predstavu o njihovim konkretnim ciljevima. I neke druge brige koje su ga morile sada su ponovo izbijale na površinu. Kako s u godine odmicale, primetio je da unutar reda caruje neka bezglasna zebnja. Znao je, iz delića razgovora koje bi slučajno načuo, da postoji trvenje između reda i crkve. Tamo gde bi - pomislio 204 Rejmond Huri bi čovek - morale vladati čvrste veze i poverenje, Martin je naslućivao neslagan je i sumnju. I išlo je to do te mere da je crkva odbila saradnju kada su u posle dnjih nekoliko navrata tražili još ljudi. A kako je crkva odbila da im pomogne, sudbina akraanskog garnizona bila je zapeča-ćena. Da nije crkva namerno izložila Hram opasnosti? Odagnao je tu pomisao. Tako nešto, naravno, ne dolazi u obzir. Znao je i za one tajne sastanke koje je držao Vilijem od Božea. Prisustvovala bi samo nekolicina starijih pripadnika reda. S tih sasta-naka vraćali su se smrknu ti i ćutljivi. Stariji pripadnici reda, poput Emara od Vilijera, čije su otvoren ost i iskrenost, pored ostalih kvali-teta, Martinu bile tako drage, bivali su u tim prilikama krajnje suzdr-žani. Pa onda onaj ukrašeni kovčeg, tajanstvene reči koje su razme-nili Emar i veliki majstor malo pre nego što će se ukrcati na Sok olov hram. A sada - ovo. Šta ako se Emaru ne može verovati? „Martine.“ Prenuvši se, okrenu se prema Emaru koji je, lica iskrivljenog od bola, govorio s

asvim tiho da je do Martina jedva čujno dopirao zvuk nalik na grgljanje. „Znam šta sad sigurno misliš. Ali veruj mi kad ti kažem... Postoji nešto što mor aš znati, nešto što je važno da znaš, ukoliko ti je na srcu opstanak našega reda. Vilijem mi je preneo znanje i poverio mi zada-tak, ali..." Tu naglo zastade, z akašljavši se, a onda obrisa usta pre nego što će, sav usporen, nastaviti. „Moje se putovanje ovde okončava, obo-jica smo toga svesni." Podiže ruku da učutka Martina, koji htede da mu se usprotivi. „Moram ovo znanje tebi da prenesem. A na t ebi je da dovršiš ovo poslanje koje sam ja, eto, tek stigao da započnem." Martina prože osećanje krivice zbog nedoličnih misli. „Sedi kod mene", reče Emar. Pošto je došao do daha, on otpoče priču. ^Godinama je ova tajna bila znana samo malobrojnim iz našeg reda. U početku, u nju su bila upućena samo devetorica. I uvek je održavan taj broj upoznatih s ovi m znanjem. A to znanje počiva u samoj srži našega reda, i ono je izvor straha i zavisti koje crkva prema nama oseća.^ Emar je pričao cele noći. Isprva Martin nije verovao, a onda se ose-tio uzdrmani m, pa i gnevnim naposletku, ali s obzirom na to da je priču slušao iz Emarovih u sta, znao je, duboko u srcu, da to ne može biti plod mašte. Mogla je to biti samo o i jedino istina. Toslednji templar 205 Kako je Emar pričao, krhkim, drhtavim glasom, Martinu je sinulo. Srdžba njegova pretvorila se u strahopoštovanje, a onda u neodoljivo osećanje plemenitosti cilja koji su pred sobom imali. Emar mu je bio kao otac, i zahvaljujući svojoj samop regornoj posvećenosti, taj stariji vitez izrastao je velik u Martinovim očima. P ostepeno ali neminovno, nova spoznaja pronalazila je put ka njegovoj duši, sa sv akom novom Emarovom rečju. Još su razgovarali kad je napolju svanulo. Emar je završio priču, i Martin je ne ko vreme ćutao. A onda upita: „Šta hoćeš da učinim?" ^Imam ovde jedno pismo", reče mu Emar. „Pismo koje mora biti predato velikom maj storu Pariskog hrama. I niko drugi ne sme da ga pročita." On dodade pismo Martin u, koji nije bio kadar da ga pro-čita. Emar mu glavom pokaza na napravu sa zupča nicima. „Sve je u šiframa... Za slučaj da padne u neprijateljske šake." Emar je zastao, pa pogledao napolje, tamo gde su ležali ostali. „Na neprijatelj skoj smo teritoriji, a ostala su vas samo četvorica", reče on. „Držite se zajedn o samo dok morate, a onda se podelite u dva para. I različitim putevima krenite ka Parizu. Pismo sam napisao u dva pri-merka. Po jedan za oba para. Stavi ostali ma do znanja koliko je tvoja misija značajna, ali nemoj - preklinjem te - da im otkriješ istinu koju sam ti ovde predočio, nemoj, sem u slučaju da i sam uvidiš kako ne možeš izbeći smrt." Martin je pomno posmatrao svog starog prijatelja, pa ga upita: „A šta ako svi iz ginemo na tom putu? Šta će biti s našim redom?" „Ima nas još", reče mu Emar. „Neki su u Parizu, neki na drugim mestima. Istina n ikada neće propasti." Zastao je da dođe do daha. „Nešto od ovoga što je zapisano u pismima samo ja znam, premda smatram da je i Hju već dosta naslutio. Ali on t i neće postavljati nika-kva pitanja. Možda Hju i ne pripada braći, ali je njegov a odanost bes-pogovorna. Možeš u njega imati poverenja, kao što ja imam povere-n ja u tebeJ' Posegnuвши rukom u unutrašnji džep svoga koporana, Emar izvadi dva paketa, oba z amotana u prevrnutu kožu. „Uzmi ih sada. I daj jedno drugom paru." „Da ga dam Hjuu?" Emar zavrte glavom. „Ne. On nije član našeg reda, a može doći do toga da veliki majstor Pariskog hrama ne želi nikog da sasluša do nekog brata. U stvari, misli m da bi Hju trebalo da putuje s tobom." Zamislivši se, Martin klimnu glavom, pa upita: „A šta će biti s tobom?" 206 Rejmond Huri Emar se nakašlja pa prođe šakom kroz bradu, i Martin ponovo pri-meti krv u njegovom ispljuvku. „Dosad nas je pratila sreća, ali biće još mnogo opasnosti, u to s umnje nema", reče Emar. „Ne smeju vas u putu usporavati bolesnici i ranjenici. Ni kasnije, a naročito ne u ovom času. Kao što rekoh, ovde se putovanje za mene

završava." „Ne možemo da te ostavimo ovde", usprotivi se Martin. Grčeci se od bola, Emar vrhovima prstiju pređe preko rebara. „Posle te nezgode na brodu", reče, „imao sam sreće što sam dovede dogurao. Uzimaj ta pisma i odlazi. Moraš, kako znaš i umeš, da stigneš do Pariza. Veliko je breme na tvojim plećima." Martin od Karmoa klimnu glavom, pa zagrlji svog prijatelja i učitelja. A onda us tade i pridruži se ostalima, koji su ga čekali s konjima. Kratko im se obratio, i oni se svi okrenuše prema Emaru od Vili-jera, koji je na čas gledao u njihovom pravcu, a onda se s mukom osovio na noge i nesigurnim korakom krenuo prema bunaru. U rukama mu je bila ona naprava sa zupčanicima. U nekoj uzvišenoj tišini, Martin je gledao svog starog prijatelja kako razbija napravu o kameni zid i deo po deo baca u bunar. „Neka je Bog s tobom", reče Martin tiho. „I sa svima nama." Dohvativši uzde jednog konja, on se pope u neobično, strano sedlo. Ubrzo su četvoricom konjanika jahala kroz razvaline varošice, vodeći za sobom rezervne konje. A onda skrenuše na severozapad, ne znajući šta ih čeka, i kroz kakve će sve opasnosti morati da prođu na tom dugom putovanju u Francusku. ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa je još u mislima jezdila po mamelučkom zaleđu, kad je Džensonov glas prenu iz srednjovekovnog ambijenta i u trenu je spusti s oblaka. „Prinudeni smo da pretpostavimo kako je i Vens dosad to već preveo", saopšti on osorno. Rajli, bez oklevanja, klimnu glavom. „Naravno." Zapamtila je gde je stala, pa se, još stežući onaj otisak u ruci, posvetila proučavanju lica oko sebe. Niko od njih, barem se tako činilo, nije uviđao svu delatnost trenutka. Ona se osećala sasvim drugačije. Ovaj izvanredan, intimni uvid u živote, dela, razmišljanja i smrti tih likova iz legende - duboko su je dirnuli. Na jednom drugom nivou, bila je to potvrda svega onoga što joj je instinkt govorio od prepada na muzej. Celo joj je telo ceptelo. Ovo bi mogla biti njena Trója, njen Tutankamon. Pitala se da li ikoga od ovih ljudi uzbuđuje poruka koju je odoštampano parče hartije nosi, ili im je, možda, to pismo zanimljivo isključivo kao putokaz ka rešenju jednog izrazito zamornog slučaja. Dženson je bilo dovoljno pogledati pa shvatiti kako on sve to doživljava. „Okej. Mi, znači, i dalje ne znamo o čemu je ovde reč", produži on, „izuzme li se čija njenica da, šta god to bilo, mora biti toliko malo da se može nositi u vreći preko ramena. Ali, eto, makar znamo kuda je odneseno. U Fonsalis." Dženson prostrel i Kendriksa pogledom, oče-kujući da sad ovaj nešto kaže. „Oprostite", reče Kendriks snuždeno. „S tim u vezi ne mogu da vam pomognem. Celom moja ekipa radi na tome, ali zasad - ćorak. Nikakav zapis o tome nigde nismo pronašli." Dženson se namrštitio, očito uzrujan. „Ništa, znači?" „Ništa. Bar za sada. Ovde je, da podsetim, reč o Evropi trinaestog veka. Nisu oni i imali geografske atlase, da se razumemo. Mape su radene u sirovom obliku, primitivno je sve to bilo, i kako stoje stvari 208 Rejmond Huri tek poneka karta iz tog perioda pretekla je do naših dana, a pisane dokumente da i ne pominjemo... Radimo na svim mogućim zapisima od tog doba naovamo, sve živo obrađujemo - pisma, dnevnik, takve stvari... Za to će nam biti potrebno vreme." Tesa je gledala Džensona - utonuo je u stolicu, pa se pogladio po potiljku. Sav se smračio. Tom je čoveku očito mrsko sve što ima veze s temeljnim pretraživanjem podataka. „Možda ni Vens još nije provalio", oglasi se Aparo. Pre nego što će se uključiti, Tesa je malo oklevala. „Ne bih na to računala", reče najzad. „Ovo mu je uža specijalnost. Reference za nešto ovako i ne nalaze se često u radovima za najširu javnost, kakve vi uglavnom imate u bazi podataka. Preći će se naći u nekim tajnim rukopisima nastalim u to doba, u onim rarednim knjigama koje ljudi poput Vensa znaju gde da traže."

Dženson ju je pomno posmatrao, mogao se steći utisak da ozbiljno razmišlja o ono m što je upravo čuo. Do njega je sedeo De Anđelis, koji pogleda nije skidao s Te se. Ona, međutim, nije mogla da pronikne u tog čoveka. Nije bilo nikakve sumnje da je, od svih ljudi u toj prosto-riji, upravo on taj koji bi morao da prepozna vrednost priče u kojoj su imali tu privilegiju da učestvuju. On, međutim, ni na koji način nije iskazivao čudenje, niti je i jednu jedinu reč izgovorio za vreme sastanka. „U redu, moramo ovo da provalimo ako hoćemo da uhvatimo tog tipa", zabrundao je Dženson pre nego što će se okrenuti De Anđe-lisu. „Oče, vaši ljudi će verovatno mnogo moći da nam pomognu u ovome." „Svakako. Postaraću se da na tome budu angažovani naši najbo-lji učenjaci. Posed ujemo ogromnu biblioteku. Sve je to samo pitanje vremena, uveren sam." „Pitanje je vremena, ali vremena možda i nemamo", reče Dženson pa se obrati Rajl iju. „Taj tip se definitivno sprema nešto da preduzme, ukoliko već nije izašao i z zemlje." „Postaraću se da CBP* ovo uvrsti u prioritete." Uprava za carine i zaštitu grani ca bila je zadužena za registrovanje svih onih i svega onoga što ulazi i izlazi iz zemlje. „Gde god to bilo, mora da je negde u istočnom Mediteranu, je l' da?" Okrenuo se sad prema Tesi. „Možemo li nekako da suzimo teritoriju?" CBP - skraćenica od Bureau of Customs and Borders Protection (Uprava za carine i zaštitu granica). (Prim. prev.) Toslednji templar 209 Tesa se nakašljala, razmišljajući šta sad da kaže. „Moglo bi da bude bilo gde. O ni su tako naglo i potpuno skrenuli s kursa da... Imate li kartu tog područja?" „Naravno." Kendriks je prišao stolu, izvukao tastaturu i ukucao nešto. Uskoro se na velikom plazma ekranu pojavila karta sveta. Pri-tisnuo je još nekoliko taste ra, i slika na ekranu se izmenila - kompju-ter je zumirao mapu više puta, pre ne go što će se na njoj pojaviti karta istočnog Mediterana. Tesa ustade i pride kompju-teru. „Sudeći po onom što je napisao u pismu, oni su i splovili iz Akre, a taj grad se nalazio ovde, na terito-riji današnjeg Izraela, malo na sever od Haife. I odatle su se zaputili na Kipar. Prvo bi, znači, plovil i na sever, pa onda skrenuli na zapad, ali oluja ih je zadesila pre nego što su mogli i da se približe kiparskoj obali. Još malo je gledala mapu, i utom joj mis li, i mimo njene volje, odlutaše malo, premećući slike s njihovog pogibeljnog pu tovanja, slike koje su u njenoj uobrazilji postajale tako stvarne da joj se nača s učinilo kao da je tamo, s tim ljudima... Uspela je nekako da sabere misli, usredsredivši se na konkretan zadatak. „Sve zavisi od toga u kom ih je pravcu oluja odnela. Da li ih je bacila na istok od ostrva - u kojem slučaju bi se nasukali negde na sirijsku obalu, ili u severoistoč-noj Turskoj, ovde negde..." Prstom je prešla preko tih teritorija. „Ili su, opet, izašli negde zapadno od Kipra... U tom slučaju, najpre će biti da su izbili ovde negde, na jugozapadnu obalu Turske , a tu govo-rimo o području od Antalije do Rodosa." „Pa, to je prilično veliko područje", primeti Dženson, kome je svega bilo preko glave. „Što se krajolika tiče, on je duž cele ove obale u priličnoj meri isti", reče Te sa. „Nema nikakvih naznaka u pismu koje bi nas uputile na određenu oblast. Ali n e bih rekla da su bili daleko od obale čim su mogli da je vide usred takve oluje ." Rajli klimnu glavom, proučavajući kartu. „Mogli bismo, za početak, da izvestimo o ovome naše ljude u Turskoj i Siriji." Džensonu se skupiše veđe, očevidno se zbunio. „Tako znači Vens razmišlja? Da je to što su oni zakopali, ma šta to bilo, i dalje tamo i samo čeka na njega? Sudeć i po pismu, to nešto je na kraju, izgleda, stiglo do Francuske. Otkud on sad zna da templari nisu poslali neke ljude da to uzmu?" Tesa se prisetila Vensove priče. Kažu da se taj čovek više nikada nije nasmejao. „Hronologija je ključ za ovo. Vens je rekao da je starac 210 Rejmond Huri koji je pokazao rukopis svešteniku, sećate se toga, onom svešteniku koji je pobe

leo kad je čuo - pa, Vens je rekao da je taj starac bio jedan od poslednjih živih templara. De Mole i ostali spaljeni su na lomači 1314. godine. Ovaj Vensov templar umro je kasnije. Više od dvadeset godina pošto je potonuo brod. Pretpostavljam da se Vens nada da niko više to i ne traži, budući da svojevremeno niko nije uspeo da ga pronađe." U prostoriji je zavladao tišina. Previše je tu bilo informacija, naročito za one koji nisu, kao Tesa, bili obučeni za uviđanje smisla u stvarima koje se tiču daleke prošlosti. Kendriks, koji joj je verovatno bio najbliži po sposobnosti procene istorijske vrednosti onoga o čemu su raspravljali, prvi se oglasi. „Izvešćemo simulaciju putanje po kojoj se brod kretao. Uzećemo u obzir sezonske vetrove, morske struje, takve stvari. Da vidimo da li se bilo šta u tom tekstu poklapa s geografskim odlikama tla i pokušamo da ustanovimo gde su dospeli." „Možda bi bilo dobro da proverimo sve olupine pronađene u toj oblasti. Ko zna, možda je jedna od njih Sokolov hram", reče Dženson, a po nervoznom govoru njegovo telo jasno se moglo zaključiti da je sastanak završen. Dženson se okrenu De Anđelisu. „Uredno ćete nas izveštavati?" „Kad god nešto čujem, javljam." Monsinjor je bio uobičajeno staložen, kao da ga ništa ne dotiče. Rajli je otpratio Tesu do lifta. Nikoga nije bilo u foajeu. Taman se nameravala da pritisne dugme za dole, kad se okrenula licem prema njemu, kao da ga čeka. „Bila sam pomalo i iznenađena kad si me pozvao da dođem na ovo. Posle sveg onog 'moraš da odustaneš', kad si mi onog dana držao govoricu." Rajli je napravio grimasu, gladeći obrvu. Baš je potrajalo ovo popodne. „Da, i verovatno ću zameriti sebi što sam te uvukao u ovo." Sad se uozbiljio. „Da budem sasvim iskren, dvoumio sam se da li da te zovem." „Pa, drago mi je što si pametno prelomio." Da, rekao je sebi Rajli u tom času, stvarno mi se dopada taj nestašni osmeh. I uopšte, sve ga je na njoj privlačilo. Setio se kako je bila ushićena kad je ugledala repliku šifrnika u sali za sastanke. Beše to poslednji templar 211 prosto zarazno; ta žena je i dalje osećala punu, iskonsku, neprikrivenu radost življenja, većini ljudi nedostupnu, a naročito njemu, koji takve emocije više nije ni pamtio. „Slušaj, Tesa, znam koliko ovo tebi znači, ali..." Zastao je načas, i ona je predah smesta iskoristila. „A tebi? Znači li nešto tebi?" Nije znao šta će; nije zapravo bio navikao da otkriva drugima zbog čega nešto radi. Naročito kad je reč o nekom konkretnom slučaju. To mu je - što mu je. Ili je barem obično tako. „Kako to misliš?" „Pa, mislim, je li ti jedino važno da uhapsiš Vensa?" Učinilo mu se da na ovo pitanje nije teško odgovoriti. „Za sada razmišljam samo o tome." Pala je u vatru. „E, to ti ne verujem, nimalo. Ma hajde, Šone", naga-zila je sa svih snaga, „nemoj mi reći da te ovo nije zaintrigiralo. Pa ljudi su napisali i šifrovanu poruku, zaboga. I to je nešto od čega je čitava njihova budućnost zavisljiva. Zbog toga su spaljeni na lomači, zbog toga su ih zbrisali s lica zemlje, iskorenili. Zar te zaista ne zanima šta se nalazi u toj grobnici?" Rajliju nije bilo lako da se odupre tom poletu koji je prosto zračio iz nje. Hajde prvo njega da nademo. Mnogo je ljudi već stradalo zbog ovoga. Tada više nego što misliš. Ako uračunaš sve templare koji su onda izginuli. Ovaj njen komentar pomogao mu je, nekako, da složi sve kockice i celu situaciju osmotri drugačijim očima. I prvi put mu je sinulo koliko je zapravo velika bara u koju su zagazili. Ali znao je da će ta šira priča morati da sačeka. Sada mu je prioritet bio slučaj METRAID. „Vidiš, zato sam i hteo da te isključim iz ovoga. Mnogo si opsednuta, i to me zabrinjava." „A ipak si me pozvao." Eto ga. Onaj vragolasti osmeh. „Da, pa... Učinilo mi se, istina, kako bi mogla da nam pomogneš. Uz malo sreće, možda ćemo ga skleptati na nekom graničnom prelazu, ali, u međuvremenu, lepo bi bilo da ga neko od naših ljudi čeka u Fonsalisu,

ma gde to bilo." Tesa je pritisnula dugme za dole. „Staviću na glavu kapu za raz-mišljanje." Pogledao ju je, a njoj su se usne u uglu nakrivile, i zelene oči zasve-tlucale, nestašno. Neprimetno je odmahnuo glavom, ali nije uspeo da zatomi smeh. „Zar je ti uopšte skidaš?" 212 Rejmond Huri „O, nego šta nego skidam." Okrznula ga je pogledom, tobože sti-dljivo. „Ne baš često, doduše." Otvorila su se vrata lifta. Unutra nije bilo nikoga. Gledao ju je kako ulazi. „V odićeš računa o sebi?" Okrenula se, zadržavši vrata otvorena. „Ne, baš nameravam da budem sasvim, nemi losrdno, neoprostivo nesmotrena." Nije imao vremena ništa da joj kaže, jer vrata lifta se zatvoriše, i nje nestade . Stajao je tako, njen lik mu se urezao u svest, a onda se oglasi lift koji je s tao na njegovom spratu i vratio ga u surovu realnost. Dok je izlazila iz zgrade, Tesi je još osmejak titrao u uglovima usana. Bila je svesna da se nešto događa između nje i Rajlija, i prijalo joj je to osećanje. Ve ć neko vreme nije igrala tu igru, a upravo su ti počeci, kao i u radu uostalom, uvek bili najlepší - barem je tako kod nje bivalo. Da nađem paralelu između arh eologije i muškaraca. Namršti-la se shvativši da, kao i u arheologiji, i s muška rcima ta početna slut-nja, misterija, optimizam i nada - nikada u potpunosti ne opravdaju očekivanja. Možda će ovoga puta biti drugačije. Na oba fronta. Da, biće drugačije. Udišući svež prolećni vazduh, nikako nije mogla da odagna pomi-sao na De Anđelis ovu napomenu da ta tajna mora imati neke veze s alhemijom. To ju je proganjalo, i što je više o tome razmišljala, činilo joj se sve manje verovatnim. A opet, va tikanski izaslanik bio je, bar naizgled, tako siguran da je upravo o tome reč. O formuli pomoću koje se olovo pretvara u zlato. Ko ne bi učinio sve što je u nje govoj moći da prikrije tu formulu od gramzivih očiju? Pa ipak, nešto se tu napro sto nije uklapalo. Najzanimljivija od svega bila je Emarova pomisao da je oluja zapravo odraz Božje volje. Da Bog želi da more proguta to što oni nose i zauvek ga sakrije u svojim dubinama. A zašto bi Emar tako mislio? Sem toga, postavljalo se i pitanje dimen zija. Bio je to jedan kovčežić. Sta li je krio kad su za njega ljudi bili spremn i da daju i odu-zmu život? Fonsalis. Morala je da složi kockice ukoliko želi da ostane u igri. Uvidela je tada da je čeka nekoliko neprospavanih noći. A moraće i da proveri pa soš, da vidi je li sve u redu. Toslednji templar 213 Svesna je bila i toga da je čeka težak telefonski razgovor s majkom, kada će mor ati da joj saopšti da joj je potrebno više od onih nekoliko dana pre nego što će im se pridružiti u Arizoni. De Anđelis je nakratko navratio do svoje sobe u konačištu. Zaoku-pljen očekivani m problemima, seo je na ivicu tvrdog kreveta i nazvao Rim. Razgovarao je direktn o s jednim kolegom koji je bio daleko izvan kruga kardinala Maura. To nipošto ni je bio trenutak da se izla-že pipavim pitanjima. Uviđajući da više nije u prednosti u kojoj je bio dok je progonio četvoricu konj anika, a samim tim svestan kako činjenica da može pra-titi propalu istragu iz ne posredne blizine više nema svrhe, uvideo je da će uskoro dalje morati sam. Izdao je stoga naloge kako bi sve bilo na svom mestu u trenutku kad on prelomi, tako da sve ide glatko. Obavivši razgovor, izvadio je svežanj fotografija iz tašne, razbacao ih po krevet tu, i pomno ih proučio, jednu po jednu. Tesa ulazi u Fede-ral plazu i izlazi oda tle. Odlazi iz kuće i vraća se kući u Mamaronek. Pa njena kancelarija u Institut u Manukijan. Snimci izdaleka, sa sred-nje udaljenosti i u krupnom planu. Čak i t ako, u dve dimenzije, na neizoštrenim snimcima, videlo se da zrači'samopouzdanje

m i odluč-nošću, kakva je i u stvarnom životu bila. Nametnula se takođe i kao ma štovita i predana osoba. Za razliku od onih iz FBI-ja, ona je u pro-mišljanju br zo odbacila sve stege koje su navodile na zaključak da je reč o pukoj kradi. Znanje kojim je raspolagala, poznanstvo s Vensom iz ranijih dana, sve je to ovu ženu činilo dragocenim saveznikom i opasnim protiv-nikom. Dodirnuo je jednu sliku, lupkajući prstom posred njenog čela. Pametnicaje to. Pa metnica jedna. Ako iko sklopi kockice ovog moza-ika, biće to - mogao je da se op kladi - upravo ona. De Anđelis je, međutim, znao i to da njoj neće pripasti ono što bude otkrila. To će morati da joj se oduzme. ČETRDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa je izgubila svaki pojam o vremenu, ali je po broju nagomilanih šoljica za k afu na radnom stolu i količini kofeina u venama znala da mora da je proteklo mno go sati otkad se ulogovala u kompjuter na Institutu Manukijan. U kancelariji nije bilo nikoga. A napolju se odavno nisu čuli golu-bovi i vrapci ; dvorište je utonulo u mrak. Pred njom je bila još jedna duga, nemirna noć. Poslednjih nekoliko dana prošlo je kao u nekoj magli. U Batlero-voj biblioteci n a Univerzitetu Kolumbija ostajala bi praktično dok je ne isteraju odande u jedan aest, kad se biblioteka zatvara. Kući bi stigla nešto iza ponoći s gomilom knjig a, a onda bi bdela nad njima sve dok ne ugleda sunce kroz prozor spavaće sobe, k ad bi se prepustila snu, tek da bi je devedeset minuta kasnije zvono na časovnik u s radiom okrutno trglo natrag, na javu. Sada je, sedeći krmeljivih očiju za radnim stolom, kopala po brda-šcu knjiga, od kojih je neke ponela sa sobom na posao, a druge uzela iz ogromne zbirke Institu ta. Povremeno bi naletela na neki zanimljiv podatak, i onda bi uzbuđeno prionula na pretragu po internetu, bla-gosiljajući Gugl što joj štedi sate i sate, ali i psujući pretraživač kad god joj ne bi pružio ono što joj je potrebno. Sve u svemu, do toga časa mnogo je češće psovala nego blagosiljala. Okrenula se od stola i pogledala kroz prozor, trljajući umorne oči. Senke u dvor ištu zbunjujuće su se preplitale i stapale. Primetila je kako ne može da usredsredi pogled; oči su otkazivale saradnju. Nije joj to smetalo. Stvarno je zaslužila predah. Nije više ni pamtila kada je toliko mnogo čitala za tako kratko vreme. A jedna reč bila joj se usekla u mrežnjače, mada je tek trebalo da pronade "bil o kakav dalji trag s njom u vezi: Fonsalis. Toslednji templar 215 Dok je tako sedela zagledana u noć, pažnju joj privuče veliko drvo vrbe na drugo m kraju dvorišta. Krhke grane njihale su se na večer-njem lahoru, tamne spram sl abašnih uličnih svetala koja su se odbi-jala od visokog zida od cigala. Posmatrala je praznu klupu ispod drveta. Sve je to izgledalo pot-puno nestvarno ovde, u srcu grada; jedno tako spokojno, idilično mesto. Došlo joj je bilo da iz ade napolje, da se sklopča na tu klupu i spava danima, danima. I onda joj se javila ta slika. Zbunjujuća. Setila se mesingane table na malom postolju u podnožju vrbe. Nat-pis na toj tabl i pročitala je bar sto puta. Drvo je, uz veliku pompu, pre više od pedeset godina uvezao dobrotvor Instituta, Jermenin. Prevezao je to drvo iz sela gde je odra-stao, u znak sećanja na oca k oji je, zajedno s još dve stotine jermenskih intelektualaca i uglednika, stradao u prvim danima genocida 1915. godine. Ministar unutrašnjih poslova Turske razme tao se u to vreme kako će jermenskom narodu zadati „tako snažan udarac da neće m oći da se oporavi pedeset godina". Njegove će se reči ispostaviti tragično proro čkim; jermenska nacija otada je doživljavala sve same tragedije, i tek je sada p očela da se izvlači iz te mračne ere. Drvo je odabrano prigodno, kao simbol tuge. Žalosne vrbe obično rastu na groblji ma, od Evrope do Kine. Simbolika datira još iz Starog zaveta, gde piše da su se grane ovog drveta povile od težine harfi koje je na njih okačio prognani narod I zrailja. Arapski pripovedači su, mnogo docnije, opisali kako su se Davidu, pošto se oženio Vitsavejom, prikazala dva anđela i ubedila ga da je grešnik. Skrhan b olom, on se bacio na tlo i ležao tu četrdeset dana i četrdeset noći, lijući gork

e suze pokajanja. Smatra se da je za tih četrdeset dana prolio „isto toliko suza koliko će čitav ljudski rod prolići zbog svojih grehova, od toga časa pa do Sud njega dana". Dva potoka suza izlila su se tada, navodno, u vrt, gde nikoše dva drveta: tamjanovo, iz kog neprestano teku suze žalo-snice, i žalosna vrba, čije su grane klonule od tuge. Tesa se usredsredila na natpis na mesinganoj tabli. Kao da joj je bio pred očima. Pisalo je tu da drvo pripada širem rodu, poznatom kao Vitis salix. Pamtila je i to da je na tabli navedena i preciznija klasifikacija žalo-sne vrbe. Salix Babylonica. Naziv je kazivao sve. PEDESETO POGLAVLJE Sutradan ujutro, Rajli i Aparo su sedeli na svojim radnim mestima u Federal plaz i okretali telefone. Kendriks je izveštavao Rajlija o novo-stima u vezi sa slučajem. Vesti nisu bile dobre. U NSA još ništa oko tog Fonsealisa nisu uspjeli da i skopaju. Kendriks ga je upozorio da će ubuduće samo još sporije napredovati. Nikakva saznanja nisu im doneli ni telefonski pozivi upućeni prijateljski nastrojenim stručnjacima širom sveta, dok se elektronska pretraga svih merodavnih baza podataka odavno već izjalovila. Analitičari su sada obrađivali tomove i tomove na starinski način, doslovce ih iščitavajući, ne bi li pronašli neki znak koji bi ih uputio na mesto gde se nalazi taj grob. Rajliju je cela ta priča postajala već pomalo zamorna. Aparo, koji je sedeo s druge strane stola, klimnuo mu je glavom, nešto smrknut, pre nego što će završiti razgovor. Rajli pomisli da, ma kako loše bile vesti koje je njegov partner upravo primio, bar nisu dosadne kao ove koje on sluša. Ubrzo će Aparo to i potvrditi. Zvao ga je Bučinski. Leš nekog muškarca pronađen je to jutro u uličici iza jedne stambene zgrade kod Astorije, u Kvinsu. Pažnju im je privuklo to što je u pokojnikovoj krvi pronađen lidokain. Vidljivi su bili i u bodi u predelu vrata. Žrtva se zvala Mič Ejdeson. Rajli je, s nelagodom, osetio kako im ceo ovaj slučaj izmiče iz ruku. „Od čega je umro?" „Pao s krova. Pao, skočio, gurnuli ga..." Rajli se zavalio u stolicu, lenjo trljajući oči. /Trojica od četvorice ispala su iz igre. Ostao je još jedan. Pitanje je sad da li će i on odne-kud iskrsnuti s rupicom od igle u vratu... ili je već na pola puta do Evrope? / Podigavši pogled, ugledao je monsinjora kako prolazi kroz dvo-struka vrata što vodi ka foajeu ispred liftova. Sama činjenica da se ovde pojavio lično mogla je značiti samo jedno - nema ništa novo da im saopšti. Toslednji templar 217 Turoban izraz na sveštenikovom licu samo je potvrdio Rajlijeve slutnje. „Bojim se da moje kolege u Rimu još ništa nemaju. I dalje traže, ali..." Nije delovao optimistično. „A i vi, izgleda..." Nije ni morao da dovrši rečenicu. „Da, i mi još pucamo u prazno, oče." „A, tako..." Na silu se nasmešio. „Ako ni naši učenjaci ni vaši eksperti nisu dosad uspjeli ništa da pronadu... možda se i on muči da protumači." Duboko u sebi, Rajli je znao da je ovo samo iskazivanje želja. Pred očima mu se ukazao Vens kako cirkuliše po svim važnijim bibliotekama od grada Vašingtona pa do Bostona, a niko ga još nije primetio i prijavio. Ili Vens uveliko zna gde i de, ili se sam snašao oko izvora informacija kojima FBI nema pristupa. Bilo kako bilo, na dobro nije slutilo. Počutavši malo, monsinjor reče: „Gospođica Cajkin... Ona je, izgleda, veoma... s nalažljiva." Rajli nije mogao da se suzdrži; na licu mu se pojavio umoran osmeh. „O, siguran sam da oko toga razbija glavu sad, dok mi pričamo." Ovo kao da je potvrdilo De Andelisovu pretpostavku. „Culi ste se s njom?" „Nisam još." De Andelis samo klimnu glavom. Rajli je primetio da tog čoveka nešto muči, da ne što zadržava za sebe. „Šta jebilo, oče?"

Monsinjoru kao da je bilo pomalo neprijatno. „Ne znam ni sam. Malo sam, eto, za brinut, to je sve.“ „A zbog čega?“ Sveštenik je napucao usne. „Jeste li sigurni da će vas ona zvati? Ukoliko otkrijete to?“ Rajli se iznenadio što ove reči čuje upravo od De Anđelisa. On joj, znači, ne ve ruje? Nagnuo se prema sagovorniku. „Zašto pitate, oče?“ „Pa, meni izgleda da je njoj prilično stalo da ovo razreši, a to, na kraju kraj eva, i jeste njena struka. S jednim ovakvim otkrićem... Ozbiljne karijere se, znate, grade i na znatno manjim stvarima. Ako bih se sada obreo u njenoj koži, pitam se i sam šta bi mi bilo naj-vanjsije. Da hvatam Vensa ili da otkrijem nešto za šta bi svaki živi 218 Rejmond Huri arheolog dao da mu ruku odseku... Da li bih izvestio vlasti i rizikovao da izgubim počasti i slavu, ili bih se u sve to otisnuo sam?“ Blag je ali nepokolebljiv bio njegov ton. „Ona je, reklo bi se, vrlo ambiciozna dama, a ambicija... često navede čoveka da se opredeli za - da tako kažemo - manje velikodušnu varijantu.“ Dugo je Rajli razmišljao o De Anđelisovim rečima pošto je sveštenik otišao. Da li će zvati? Nije mu ni palo na pamet kako bi mogla i da ne pozove. S druge strane, šta ako je vatikanski izaslanik u pravu? Šta pa to nju i podstiče da ih zovu? Ako bi stvarno došla do rešenja ove zagonetke, pa onda dala tačnu lokaciju FBI-ju - agenti bi jurnuli tamo i pokušali da presretnu Vensa, a i lokalne bezbednosne službe u sve bi se uključile, i situacija bi ubrzo izmakla kontroli; malo bi tu ostalo prostora, ili dobre volje, da se uvaži i njen lični cilj. Što se vlasti tiče, prioritet je bio da se begunac liši slobode. Mali je značaj tu pridavan jednom arheološkom otkriću. Pa ipak, ne bi ona bila tako nesmotrena... Ili bi možda i mogla biti? Šta će ona sada, da sedne u avion i ode tamo sama? Obuzela ga je zebnja. Ne, to bi bilo sumanuto. Uzeo je telefon i okrenuo njen kućni broj. Niko se nije javio. Pustio je da telefon zvuči dok se nije uključila sekretarica, a onda prekinuo vezu ne ostavivši poruku. Probao je odmah i da je dobije na mobilni. Zvonilo je pet puta, a onda je prebačen na službu za poruke. Sa sve većom nelagodnošću, Rajli je prekinuo vezu i nazvao internog operatera. U roku od nekoliko sekundi, na vezi je imao pozornika koji je sedeo u kolima ispred Tesine kuće. „Jeste li je videli danas?“ Pozornik je zvučao tupavo, ali potpuno siguran u ono što govori. „Ne, nisam je video od kasno sinoć, kad se vratila kući.“ Rajli se uzvrpoljio. Nešto tu nije bilo u redu. „Idite do ulaznih vrata i proverite da li je s njom sve u redu. Ostaću na vezi.“ Pozornik je, sudeći po glasu, već izlazio iz kola. „Evo, odmah.“ Rajli je cupkao dok su sekunde prolazile. Pred očima mu je bio taj pozornik, evo ga, prelazi ulicu, ide stazom kroz njeno dvorište, penje se uz ona tri kamena stepenika i zvuči na vrata. Njoj će biti potrebno nekoliko sekundi više, ukoliko je na spratu pa mora da siđe u prizemlje. Upravo u ovom času, ona bi trebalo pozorniku da otvori vrata... Toslednji templar 219 Ništa. Bivao je sve uznemireniji, iz sekunde u sekundu. A onda se s druge strane, kroz šuštanje, začuo pozornikov glas. „Ne otvara vrata. Pogledao sam pozadi, i ništa se ne vidi, nema znakova obijanja, ali se ne bi reklo da je ona kod kuće.“ Rajli se odmah bacio u akciju. „Važi, slušaj me onda“, reče on, dajući rukom znak da se smesta udži u kuću i potvrdi mi da u kući nema nikoga. Provali, ako ne može drugačije.“ Aparo je ustao sa stolice. „Šta se dešava?“ Rajli je već podigao slušalicu drugog telefona. „Zovi carinsko-graničnu.“ Držeći i slušalicu, pogledao je partnera, a u očima su mu se videli i nemir i bes. „Tada je izgleda zbrisala.“

PEDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa je stajala u redu ispred šaltera Turkiš erlajnsa na aerodromu Džon Fidžera Id Kenedi i gledala u ekrančić mobilnog telefona. Nije izašao broj onoga koji ju je zvao, i ona je odlučila da se ne javlja. Znala je da poziv dolazi od nekoga ko pokušava da joj uđe u trag, a nijedan od tih ne bi u ovom času bio dobrodošao. Svakako to nije bio Leo s Instituta; Lizi ju je do sada već opravdala, na onaj tajnoviti, zbunje-ni način. Nije je sigurno ni Dag zvao iz Los Anđelesa - u to nema sumnje. Ali Rajli... To ju je žuljalo. Mrzela je sebe što mu ovo prire-đuje. Bila je to jedna od najtežih odluka koje je u životu donela, ali sada, kad je već prelomila, prosto nije mogla da razgovara s njim. Ne još, u svakom slučaju. Ne dok je još u zemlji. Gurnuvši mobilni u džep sakoa, najzad je stigla do šaltera i upu-stila se u besk rajnu proceduru čekiranja. Kad je to obavila, prateći znake zaputila se prema me đunarodnim odlascima i usput uzela kafu, za kojom je vapila, pa zastala kod novi narnice i uzela dva romana u mekom povezu koje je nameravala da pročita kad bude imala vre-mena; drugo je pitanje da li će, s obzirom na sve što se dešava, uopšte biti kadra da zauzda raspaljenu maštu, makar i toliko da se usred-sredi na l aku prozu. Prošla je kroz putničku kontrolu i stigla do međunarodnih odla-zaka, našla sloba dno mesto i sela. Prosto nije mogla da poveruje da se odlučila na ovaj potez. Sada joj je bilo pre ostalo samo da sedi i čeka najavu svog leta, i utom joj se pružila prilika da sp usti loptu na zemlju, izmakne se malo i pažljivo razmotri sve što joj se događal o u skorije vreme. Što i nije bilo baš najpametnije s njene strane. Prethodna dv adeset četiri časa, od tre-nutka kad je uvidela da je na pravom tragu do trenutk a kad je došla do otkrića - prošla su u nekoj izmaglici izazvanoj pojačanim pril ivom Toslednji templar 221 adrenalina. A sada, tako samu, dok čeka da odleti u noć - spopala ju je sva sila strahova i sumnji. Šta ti misliš? Da odeš tamo, zavučeš se u neku tursku zabit, i to -sama samcita? Šta ako tamo nabasaš na Vensa? Ašta sa svim mogućim uštvama na koje bi mogla da naletiš? Nije to baš najbezbednija zemlja na svetu. Amerikanka, sama u turskoj bestragiji. Jesi li ti odlepila? Paničan strah pred mogućnošću da fizički strada ubrzo je odstu-pio pred nečim št o ju je još više uznemiravalo. Rajli. Slagala ga je. Još jednom. Možda ne namerno, istina, ali da ga je sla-gala - jes te, i to ozbiljno. I nije to bilo kao onomad kad je sela u kola i odvezla se s r ukopisom a da mu prethodno nije rekla da je Vens u njenoj kući. Znala je da se m eđu njima dvoma nešto događa, nešto što je njoj lično veoma prijalo i što je žel ela da neguje, mada je slutila da njega nešto koči i da ona sama ne može pronikn uti u razloge njegove suzdržanosti. Pitala se da li je sada zauvek upropastila s ve izgleda da bude s njim. Pomislila je da se možda malo i zanela; okolnosti su bile vanredne, a on je iskazao veliko razumevanje - u stvari, divan je bio. A on a je, eto, opet zabrljala. Koliko tebi ovo znači, Tesa? Trgnula se iz onespokojavajućeg sanjarenja kad je osetila da je neko stao pred n ju, zaklonivši napadan blesak fluorescentnog osve-tljenja. Otvorila je oči. Bio je to Rajli. Stajao je tu i - sudeći po izgledu - nije bio naro-čito oduševl jen. Pre bi se moglo reći da je gadno nadržan. Mučnu tišinu prekinuo je Rajli. „Šta ti radiš, bogati?" Nije bila načisto šta da mu odgovori. I upravo u tom trenutku, nazalni glas je p reko razglasa objavio da se otvara izlaz za putnike. Ljudi oko njih poustajaše i poređaše se u nekoliko nepravilnih redova koji su se slivali prema izlazu, što je Tesi dalo malo vremena za toliko potreban predah. Rajli je pogledao u te ljude i - lepo se videlo - duboko udahnuo i izbrojao do d eset pre nego što je seo pored nje. „Kad nameravaš da mi kažeš?"

Udahnula je duboko i ona. „Kad stignem tamo“, reče snebivljivo. „Šta, poslaćeš mi razglednicu? Daj, Tesa! Pa tebi, izgleda, ništa ne znači sve o no što sam ti rekao.“ „Vidi, ja stvarno...“ 222

Rejmond Huri Zavrteo je glavom, podigao obe ruke i prekinuo je usred reči. „Znam, žao ti je, ovo ti mnogo znači, tako nešto se jednom u životu desi, karijera na prekretnici. .. Sve to već znamo, Tesa. Nego se meni čini da ti, prosto, srljaš u smrt.“ Uzrujana, razmišljala je o njegovim rečima. „Ne mogu tek tako da sedim skršteni h ruku i čekam da mi ovo isklizne. Sem toga, sve dok se ovo ne reši, na ovaj ili onaj način, neću se osećati bezbednom, a ni Kim neće biti bezbedna... On je, Šo ne, bio u našoj kući. Ja sam deo ovoga, svidalo se to tebi ili ne.“ Ona zastade, maltene se bojeći da ga pita. „Rekao si da postoji nešto što ja ne znam. Još ne ko je stradao?“ Rajli klimnu glavom, pa se diskretno osvrnu oko sebe pre nego što će progovoriti, tišim glasom. „Tri konjanika su mrtva. I nisu umrli u snu.“ Tesa se primakla. „Misliš da ih je Vens pobio?“ „Ili on, ili neko ko je s njim u vezi. Bilo kako bilo, ko god da to radi, još je na slobodi, a izgleda da mu ubijanje ne predstavlja ni naj-manji problem.“ Tesa je prstima protrljala oči, kapci su joj trepereli. „A šta ako on još nije provalio? Fonsalis?“ „Mislim da bi u međuvremenu ponovo navratio do tebe da nije provalio. Cenim da o n zna.“ Duboko je uzdahnula. „Pa, šta ćemo sada?“ Rajli ju je posmatrao, i njega je očito mučilo isto pitanje. „Sigurna si da imaš pravo rešenje?“ Klimnula je glavom. „Da.“ „A nećeš da mi kažeš gde se nalazi?“ Odmahnula je glavom. „Radije ne bih. Mada sam, s druge strane, prilično sigurna kako ti imaš načina da me nateraš da ti kažem, nije li tako?“ Odozgo je do njih opet dopro onaj nazalni glas, koji je sada pozivao i poslednje putnike da se ukrcaju u avion. Tesa se okrenula prema Rajliju. „To je moj let.“ Gledao je kako i poslednji putnici izlaze. „Sigurno želiš ovo?“ Nervozno je klimnula glavom. „Sigurno.“ „Daj da ti mi to sredimo. Tebi sleduju sve počasti za nalaze, ja ću se za to pos tarati. Samo pusti da ga prvo mi uklonimo s puta.“ Zagledala mu se u oči. „Nije stvar u počastima. Ja... Ja se time bavim. I moram to da uradim.“ Tražila je bilo kakav trag saosećanja na njegovom licu, bilo koji znak na osnovu kojeg bi zaključila šta Rajli Toslednji templar 223 misli. „Sem toga, možda ti tu ništa i ne bi mogao da učiniš. Rezultati međunarod nih istraživanja... To može sve da se svede na lokalni nivo i da se digne velika frka.“ Izazovno se nasmešila. „Pa, je 1' mogu ja sad da idem, ili ćeš da me hap siš?“ Rajliju su se stegnule vilice. „Baš sad razmišljam.“ Njegovo lice nije odavalo n i najbleđi nagoveštaj da se sada, ipak, samo šali. Daleko od toga. „A pod kojom optužbom bi me uhapsio?“ „Ne znam. Naći ću nešto. Možda ti uvalim dve-tri kesice kokaina.“ Pogladio se, kao fol, po džepovima. „Imam ovde nekoliko, znam.“ Opustila se. A on je i dalje bio mrtav ozbiljan. „Šta sad da ti kažem pa da se predomisliš?“ Mnogo joj se dopadalo kako je to izgovorio. Možda, ipak, nisam baš skroz zabrlja la. Ustala je. „Biće sa mnom sve u redu.“ Istina, ni sama nije bila sasvim uvere na u to. Ustao je i on i tako su stajali i ćutali na trenutak. Čekala je da joj još nešto kaže, ali on je ćutao. Delićem bića već se ponadala da će je zgrabiti i da joj neće dati da ode. On, međutim, ni to nije učinio. Bacila je pogled prema izlazu, a onda se okrenula licem prema njemu. „Videćemo se uskoro.“

Ništa nije rekao. Otišla je i prišla neumereno razdraganoj ženi koja je radila na ske-neru. Tesa je izvadila pasoš i predala ga ženi, a onda se okrenula i videla Rajlija kako i dalje stoji tamo gde ga je ostavila i gleda za njom. Namakla je neki otužan poluo smeh pre nego što se okrenula i pošla tunelom s belim zidovima. Dok je posada prolazila kroz letelicu, obavljajući poslednje pripreme pred pole tanje, proradile su četiri elise. Tesa je dobila mesto kraj prozora - let će trajati deset časova, i ona oseti olakšanje što je sedište kraj nje prazno. Dok je posmatrala aerodromsko osoblje kako uklanja opremu iz blizine letelice, Tesa ose ti neku čudnu mešavinu ushićenja i zle slutnje. Da, bila je uzbuđena zbog same p omisli na putovanje koje je čeka, a opet su je zbunile Rajlijeve novosti o strad alim konja-nicima. Odagnala je iz glave uznemirujuće slike i pokušala da ubedi s ebe da će, dokle god preduzima neke osnovne mere predostrožno-sti, biti bezbedna . 224 Rejmond Huri Ili se bar nadala da će biti. Taman je krenula da uzme neki časopis, zataknut na poleđini prednjeg sedišta, kad primeti neko komešanje u prednjem delu aviona. Celo joj se telo ukočilo kad je shvatila da je gužvu izazvao Rajli, koji joj se približavao probijajući se hod nikom između sedišta. Majku mu! Predomislio se! Sad će da me skine s aviona. Dok ga je gledala u čudu, obuze je bes. Stigao je do njenog reda sedišta, i ona se primače bliže prozoru. „Nemoj, je l' važi? Nemoj da me skidaš s aviona. Nemaš prava. Sve će sa mnom biti u redu -mislim, daj, pa tamo ima vaših ljudi, je l' tako? Vodiće oni računa o meni. Mogu ja to." Ništa se s njegovog lica nije moglo razabrati. „Znam da možeš." Rekavši to, zauze ono slobodno sedište pored nje. Tesa je blenula, zabezeknuta. Nikako joj nije polazilo za rukom da sroči nešto p ovezano. A on, kao da se ništa naročito ne događa, uze časopis iz njenih ruku dok je isto vreme vezivao pojas. „Pa", reče, „je l' će da puste ovde neki pristojan film ?" PEDESET ČETVRTO POGLAVLJE Čoveku koji je sedeo šest redova iza Tese ovaj ambijent ni najmanje nije prijao. Mrzeo je avione. Ne zbog iracionalnog straha, niti je bio klaustrofobičan. Pros to nije mogao da podnese da satima bude zatvoren u toj limenoj kanti u kojoj, p ride, ne sme ni da se puši. Deset sati. I to ne računajući vreme provedeno na aerodromskim terminalima, gde takode nema pušenja. Zemlja nikoreta. Imao je sreće. Pošto je dobio zadatak da motri na Tesu, morao je da se snađe u p rilično neugodnim okolnostima budući da je zbog policijske patrole bio prisiljen da busiju zauzme na nešto većoj udaljenosti od njene kuće. S druge strane, da je bio bliže kući, verovatno bi mu promakla kad se iskrala na zadnja vrata, pa prošla kroz dva komšijska dvorišta i ponovo izbila na ulicu, gde ju je čekaio tak si, na samo neko-liko metara od mesta gde je on sedeo u parkiranom automobilu. Odmah je o tome izvestio De Anđelisa, pa krenuo za njom ka aero-dromu. Iz čekaionice za međunarodne odlaske, lagodno je mogao da posmatra Tesu i Rajlija ne izlažući se ni najmanjem riziku da će ga primetiti. Nije im zapao za oko. Dvaput je nazvao De Anđelisa s mobilnog. Prvi put da mu saopšti kako je Tesi dozvoljeno da se ukrca u letelicu. Drugi put, nedugo zatim, telefonirao mu je iz sedišta u avionu, i tada je jedva imao vremena da obavesti monsinjora o tome da se pojavio i Rajli, a onda je morao da prekine razgovor kad ga je uporna domaćica leta neralala da isključi mobilni. Naginjući se u stranu, da vidi ko ide prolazom između sedišta, posmatrao je dve osobe koje je pratio igrajući se istovremeno pločicom ne većom od novčića. Primetio je da Rajli sa sobom nije imao nikakvog ručnog prtljaga kad se ukrcao. Nije to, u stvari, ni bilo bitno. Tesa je imala torbu koju je nagurala u pregradu iznad glave, a ona mu je bila glavna meta. Posmatrajući ih, zaključio je kako nema potrebe da žuri. Biće to dug let, a u jednom trenutku većina putnika, uključuju

ći 226 Rejmond Huri i njegove mete, moraće da zaspi. Jedino mu preostaje da strpljivo saćeka pravu priliku da postavi uređaj za praćenje. To će mu, zaključio je, barem predstavlja ti zanimaciju na tom dosadnom putovanju. Uzvrpoljio se u sedištu, namrštivši se kad je domaćica leta prošla pored njega i produžila dalje, proveravajući da li su svi putnici vezali pojaseve. Maska mu je bila ova rabota, gde sve uvek mora da je pod konac. Osećao se kao da je ponovo u šestom osnovne. Ne sme da se puši, ne sme da se telefonira. Ne smeš ni njih da nazivaš stjuardesa. Štaje sledeće na redu? Pisane dozvole za upotrebu klonjare? Pogledao je kroz prozor i stavio još dve nikorete u usta. De Anđelis je upravo ulazio na aerodrom Titerboro u Nju Džerziju kad mu se Planket javio. Ovaj mali aerodrom bio je tiši i predstavljao je svakako pogodnije rešenje za to, na brzinu organizovano putovanje; smeštena na dvanaest kilometara od Menhetna, bila je to omiljena mirna luka raznim poznatim ličnostima, poslovnim ljudima i njihovim privatnim avionima. Monsinor je, maltene neprepoznatljiv, sedeo na zadnjem sedištu linkolna. Elegan tnm crnim odelom Zenja, koje je radije nosio, sada je zamenio strogu svešteničku u odoru, i mada se poslovićno teško odrićao svoje rimske kragne, sada je to bez zadržke učinio, opredelivši se za plavu košulju. Otarasio se i aljkavih, umrljanih naoćara koje je nosio na Menhetnu; njih su zamenile naoćare bez rama koje je obićno nosio. Odbacio je i iznošenu kožnu tašnu, i sada je kraj njega, na zadnjem sedištu tamne limuzine koja će ga odbaciti do samih vrata aviona, ležala ta nka aluminijumska tašna. Ukrcavajući se na galfstrim IV, ponovo je pogledao na sat i brzo izraćunao kako stoji s vremenom. Sve je bilo cakum-pakum. Vero-vatno će u Rim sleteti pre nego što Tesa i Rajli stignu u Istanbul. Galfstrim IV nije tek jedan od sijaset privatnih aviona koji mogu da dođu do Rima a da pri tom nigde ne moraju da stanu za gorivo; ta je letelica bila i brža od masivnog četvoromotornog erbasa kojim su njih dvojice leteli. Uštedeće sebi vreme da prikupi sve što mu je potrebno za okonćanje misije, i opet će ih stići, mada se oni iz Istanbula dalje zaputiti. Zauzimajući mesto u letelici, ponovo je razmatrao nedoumicu o kojoj je govorila Tesa Čajkin. FBI-ju je bitno samo da zatvori Vensa Toslednji templar 227 zbog napada na Met. Nju je pak zanimalo nešto drugo; znao je da bi ona, i kad bi Vens zaglavio iza rešetaka, nastavila da traži, prevrnula nebo i zemlju, ne odu stajući. To joj je u prirodi. Ne, nije u to ni najmanje sumnjao; u jednom trenutku, kad više ne bude korisna kao što je u ovom ćasu slučaj, verovatno će morati da se zabavi tim problemom. Pr oblemom koji je Rajli samo produbio svojom nepromišljenom odlukom da joj se pridruži. Zažmurio je i naslonio je glavu na mekani naslon plišanog sedišta. Nije bio ni najmanje zabrinut. Došlo je, nažalost, do izvesnih komplikacija s kojima će prosto morati da izade na kraj. PEDESET ČETVRTO POGLAVLJE Pošto je letelica dostigla odgovarajuću visinu, Tesa je počela da objašnjava Rajliju do kakvih je otkrića došla. „Tražili smo mesto koje ne postoji, to je sve. " Na trenutak su ugledali nebo nad Menhetnom, koje je titralo u vrtoglavim prelivima zlatno-plavog zalaska sunca. Kule bliznakinje bile su, otkako ih nema, još premetnije nego ranije; pune razmere propasti bile su čak i vidljivije ovako, s visine. A onda je crvenorepa letelica dobila dodatno ubrzanje i grunula u nebo kroz tanki sloj oblaka, bez napora izbivši na visinu od 11.300 metara. Noć će ubrzo pasti sada kada hitaju u sve bliži mrak. i. Emar od Vilijera bio je pametan i znao je da je ćovek kome piše to pismo, majs tor Pariske komande, pametan kao i on." Tesa je bila vidno uzbuđena zbog otkrića. „Nikakav Fonsalis ne postoji. Nikada i nije postojao. Ali na latinskom/oms zna

či bunar, a salis - vrba." „Vrbin bunar, znači?" Tesa klimnu glavom. -^Tačno. A onda sam se dosetila da su se oni nalazili na neprijateljskoj teritoriji dok je Emar pisao to pismo. Selo su prethodno opustošili muslimani, i meni s tim u vezi pade na pamet - a što bi Emar koristio latinski naziv za to selo? Otkud bi njemu taj naziv uopšte bio poznat? Pre će biti da je znao arapski naziv, naziv koji su osvajači upotrebljavali. To ime su doznali od onog čobanina. Ali Emar je želeo da prikrije naziv sela, za slučaj da pismo završi u pogrešnim rukama i eventualno bude dešifrovano." „Selo se, dakle, zvalo Vrbin Bunar?" „Tačno. Uobičajeno je bilo u to vreme da mesta dobijaju nazive po bilo kojoj geo grafskoj odlici koja ih krasi." Sumnjičavo ju je pogledao. Nešto u njenom rezonovanju nije mu bilo najlogičnije. „Da bi tako nešto uradio, morao je da zna njihov jezik." Toslednji templar 229 „Pa i znao ga je, a ako ne on lično, onda svakako neko od onih koji su bili s njim. Kako se era krstaških pohoda bližila kraju, mnogi od tih vitezova bili su, u stvari, rođeni u Svetoj zemlji. Nazivali su ih mešancima. A templari su na nek i čudnovat način bili naklonjeni poje-dinim muslimanima. Čitala sam da su s njim a razmenjivali naučna saznanja, kao i mistička iskustva, a pominje se čak i da su u nekoliko navrata unajmljivali asasine - njihove neverovatno efikasne ubice koji su pušili hašiš." Podigao je obrve. „Unajmljivali neprijateljske ubice? Valjda su se borili protiv njih!" Tesa slegnu ramenima. „Kad dvesta godina provedeš u nečijem dvorištu, pre ili ka snije prijateljiš se s njim." Rajli je ovo morao da uvaži. „Važi, i šta to znači na arapskom?" „Ber el Sifsaf" „A to si pronašla kod...?" Na Tesinom licu se, i mimo njene volje, pojavio osmeh samozado-voljstva. „U A1 Idrizijevom dnevniku. A1 Idrizi je bio čuveni arapski putnik, jedan od velikih k artografa te epohe, i on je vodio obimne, izvanredno iscrpne dnevničke beleške o svojim putovanjima po Africi i muslimanskom svetu. Mnogi njegovi tekstovi sačuvani su do dana današnjeg." „Na engleskom?" „Na francuskom zapravo, ali nije to tako teško protumačiti." Tesa posegnu za ve likom torbom i izvadi odande jednu mapu i neke foto-kopije - behu to listovi sta re knjige koja joj je dopala ruku. SU jednom dnevničkom zapisu on pominje tu varoš i poharanu crkvu." Raširila je mapu išaranu žvrljotinama i zabeleškama. „Prošao je kroz varoš na putu od Antalije, preko Mire, pa obalom dalje do Izmira. To pri-obalno područje prosto vrvi od istorijskih lokaliteta - vizantijskih, likijskih... Nego, u njegovom dnevniku ima mnogo pojedinosti. Na nama je samo da sledi mo njegovu maršrutu, i pronaći ćemo varoš -i crkvu u njoj." Rajli je buljio u mapu. L.Sada kad si uspela... Šta misliš, kakvi su izgledi da će i Vens provaliti o\oVj Namrštila se, pa ga pogledala, mrtva ozbiljna. ^Začudilo bi me da on već nije kr enuo tamo." Rajli klimnu glavom. I on je očevidno bio istog mišljenja. „Moram da se javim preko radio-stanice." Ustao je i zaputio se prema kabini. 230 Rejmond Huri Dok se Rajli vratio, Tesa se već bila udobno smestila i upravo je pijucka-la lju ti sok od paradajza. I njemu je uzela jedan. Posmatrala ga je kako pije, i uzdrh tala od same pomisli da, eto, sedi pored njega i da zajedno putuju u daleku, egz otičnu zemlju, u susret avanturi. Da nije neko pre dve nedelje rekao šta ću radi ti... Nasmešila se, sama za sebe. Primetio je taj osmeh. „Šta bi?" „Ništa. Samo sam... Još se čudim što si ovde."

„Ne čudiš se kao moj šef, u to budi sigurna." Pogledala ga je otvorenih usta. „Nisi OBO?"* „Pa, bolje reći da nije baš oduševljen zbog svega ovoga. Ali, kako ti tačno znaš gde se to nalazi, i pošto je jedini način da to potvrdiš taj da tamo budeš i fizički prisutna..." „Ali to nisi znao dok se nisi ukrcao u avion." Nasmehio se. „Je li ti uvek tako cepidlačiš?" Odmahnula je glavom, zanimljivo je bilo to saznanje. Oboje će se, znači, izložiti i opasnosti. I on želi da bude ovde, isto koliko i ja. I to saznanje ju je iznenađilo. Posmatrajući ga, shvatila je da i dalje ne zna bogzna šta o svemu što ovaj čovek krije iza svoje značke. One večeri kad ju je odveo kući, mogla je ponešto da nazre. Kakvu muziku voli; kako je produhovljen; kako ima smisla za humor, makar i malčice zaparložen. Želela je da sazna još toga. Deset časova biće idealna prilika za to - ukoliko uspe da ostane u budnom stanju. Učinilo joj se da su joj očni kapci teški čitavu tonu. Prethodnih dana bila se iznurila, i sada ju je zamorio stizao. Promeškoljila se u sedištu, oslonivši se o prozor, lica okrenuto prema putniku. „/ kako si ti to, tek tako, uskočio u avion?" Opet joj je onaj osmejak zatitrao u uglu usana. „Je li postoji neko zbog koga bih mogla sad da te isprašim kao što si ti meni održao predavanje o Kim?" Znao je Rajli na šta ona cilja. „Oprosti", čikao ju je. „Nisam oženjen." „Razveden si?" „Jok." Tako ga je pogledala da je osetio da će morati još nešto da kaže. „Posao kao što je moj ne pogoduje vezama." Odsutan bez odobrenja (OBO) - u engleskom izvorniku, skraćena je AVVOL (Absent Without Leave). (Prim. prev.) Toslednji templar 231 „Bogme, sigurna sam da ne pogoduje. Ako možeš ovako da uskačeš u avione s devojkama koje jedva poznaješ - ja, pravo da ti kažem, ne bih volela da moj muž to svaki dan radi." Drago mu je bilo što mu je sama stvorila prostor da promeni tak-tiku i skrene to k razgovoru. „Kad smo već kod muževa, šta bi s tobom? Šta je bilo s Dagom?" Meke crte njenoga lica najednom otvrdnuše, a u očima joj se mogla nazreti tuga, ali i plamičak nikada ugaslog gneva. „Bila je to greška. Bila sam mlada", firknula je, „mlada, dobro, i radila sam u to vreme s tatom, a to i nije baš jedan od najzabavnijih poslova na svetu. Arheologija je, tako, prilično samotnjački posao. A kad sam sretno Daga, on je imao tu drskost, samopouzdanje momka iz šou-biznisa. Ima to dubre neku harizmu, nema spora, i to me zanelo... Moj tata je bio veoma poznat i cenjen u svojoj oblasti, ali je bio prilično ozbiljan čovek - malo čiče namrgođen, znaš? I voleo je sve da drži pod kontrolom. Morala sam nekako da se oslobodim njegove dominacije. I u Dagu sam videla izlaz iz te situacije. Bio je od onih što ti sve saspu u lice, od onih pretencioznih, živa vatra od čoveka." „A i ti si delimično sklona tim pretencioznim tipovima, zar ne?" Natmurla se. „Nisam. Pa, možda sam tada i bila. Pomalo. U svakom slučaju, dok smo se zabavljali, njemu je bilo bogzna kako drago što i ja imam svoj posao. Podržavao me je, interesovao se. A onda, kad smo se venčali... Preko noći se promenilo. I počeo je damekontrolišti, još gore nego što je moj otac radio. Kao da sam u vlasništvu, tako je to bilo, kao da sam bila trofej koji je htelo da stavi na svoj polju. I kad je došao do trofeja... Bila sam već trudna s Kim kad sam uvidela svoju grešku. Nerado sam prihvatila tatinu ponudu da mu se pridružim na tom iskopavanju u Turskoj..." „I upravo si na tom putu upoznala Vensu?" „Da", potvrdila ona, „tamo sam otišla jer sam smatrala da će mi malo slobodnog vremena pomoći da dobro razmislim o svemu, a onda sam, vrativši se kući, saznala da je on bio u vezi s jednom ženom, i to po najglupljem od svih klišeja." „S onom što vodi vremensku prognozu?" Tesa se prigušeno nasmeja, ne bez gorčine, istina. „Zamalo. S producentkinjom.

U svakom slučaju, to je bio kraj. Digla sam sidro." „I ponovo si uzela devojačko prezime." „Pa, to i nije bilo tako loše za posao. Sem toga, nisam želela da se ime one uš tve dovodi u vezu sa mnom duže nego što je neophodno." 232 Rejmond Huri Povratak devojačkom prezimenu zaista nije bio loš za posao, daleko od toga. Dobi la je posao na Institutu Manukijan umnogome zahvaljujući tom prezimenu. Bio je to i razlog što joj je bilo važno da dođe do ovako velikog otkrića sasvim sama, ne dugujući ništa Oliveru Čajkinu ili činjenici da je njegova kćerka - tada bi i ona sama, i svi ostali, u Tesi Čajkin videli samo ono što ona jeste, bez primis li o velikom ocu. Pod uslovom, razume se, da ona dođe do tog otkrića. Oči su joj se sklapale. Bila je premorena, san joj je bio preko potreban. I nje mu i njoj. Pogledala ga je toplo, počutala malo, pa rekla: „Hvala." „Za šta?" » „Za sve." Nagnula se prema njemu, poljubila ga meko u obraz i vratila se natrag . Zvezde su neprimetno promicale po sve tamnijem nebu, tako blizu, kao da bi mogao da ih dotakneš. Spustila je prozorsku roletnicu. Predajući se umoru, samo je zažmurila i osetila kako tone u san. PEDESET

ČETVRTO POGLAVLJE

Tesa i Rajli bili su iscrpljeni kad su, usred popodneva, niz metalne stepenice s išli na asfalt aerodroma u Dalamanu. Nekoliko časova sna koje su ugrabili u toku preoatlantskog leta nije za bacanje, ali dobro bi im došlo malo pravog odmora u krevetu pre nego što nastave putovanje. Za to nije bilo vremena. Morali su, štaviše, svom tom zamoru da dodaju i tri sata čekanja u istanbulskoj vazdušnoj luci pre nego što će se ukrcati na kratki let do južne obale, odakle će krenuti na putešestvije po turskoj unutrašnjosti. Dobar deo tog čekanja u Istanbulu Rajli je proveo razgovarajući preko mobilnog. Prvo je Aparu saopštio šta ima novo, a onda se upustio u vruću raspravu s Džen sonom, koji još nikako nije mogao da prihvati Rajlijevu naprečac donetu odluku da otputuje s Tesom, umešto da je dovuče kako zna i ume u Federal plazu. Ostatak vremena proveo je s lokalnim službenikom Biroa zaduženim za vezu, debeljuškastim čovekom po imenu Vedat Ertugrul, koji je kolima došao na aerodrom da ih saček a i pomogne Rajliju da uđe u zemlju bez pasoša. Ertugrul je nekoliko dana ranije obavešten kako postoje izgledi da će se Vens zaputiti u ovaj deo sveta. On je potvrdio Rajliju da, do toga časa, ni na jednom od graničnih prelaza nije registrirano ništa zanimljivo, a onda je izložio glavne momente u vezi s logističkom procedurom i standardnom procedurom. Biro nije imao mnogo agenata sa stalnim nameštajem u Turskoj. Oni najbliži trenutno su bili angažovani u Atini, kao ispomoć mesnoj policiji u istrazi nedavnog incidenta s automobilom bombom. Odnosi s turskom vladom bili su, najblaže rečeno, zategnuti, s obzirom na napetost izazvanu stalnim nemirima u Iraku. Ertugrul je uveravao Rajlija da bi, ukoliko je to potrebno, verovatno mogao udesiti da im se mesna policija pridruži odmah tu, u Dalamanu. Rajli mu je zahvalio, ali je ponudu odbio; draže mu je bilo da se ne izlaže svim mukama koje donose nepoznavanje jezika i 234 Rejmond Huri lokalna birokratija. Zamolio je Ertugrula da ih izvesti o njegovom prisustvu na njihovoj teritoriji. Ukoliko bude bilo potrebe, on će održavati vezu i pozvati vojsku, premda je lično već slutio da ga čeka zadetak kojim će verovatno morati sam da se pozabavi. Prekid putovanja Rajli je takode iskoristio da pribavi prikladniju odeću. U rančić koji je držao u ruci spakovao je radno odelo i papire koje mu je Ertugrul dao kao zamenu za pasoš. Našao se tu i iridijumski satelitski telefonski uređaj koji mu je dao Ertugrul, a kojim će, posredstvom centrale Ministarstva odbrane na Havajima, moći da održava vezu sa spoljnim svetom s praktično bilo koje tačke na planeti. Bio je tu i revolver brauning hajpauer, za koji je Ertugrul veliko-dušno obezbe

dio zalihu okvira s mecima. Tesa je takođe iskoristila priliku da pozove tetku u Arizoni i porazgovara s Kim i Ajlin. Težak je to bio razgovor. Kim joj je nedostajala, i to joj je još teže palo kad je čula kćerkin glas preko telefona, premda ju je donekle tešilo saznanje da se Kim tamo divno provodi. Znatno je teže bilo majci saopštiti u šta se upustila. Tesa je uložila veliki napor da ubedi Ajlin kako je sve u redu; u očajanju, kao olakšavajuću okolnost, pomenula je i to da je Rajli tu s njom - što je njenu majku samo još više zabrinulo. Ako tamo nije opasno, zašto je prati agent FBI-ja, pitala je ona. Tesa je zbrzala neko objašnjenje, ona je tu, kao, samo u funkciji nezavisnog stručnjaka, a onda je iskoristila najavu preko raz-glasa kao izgovor da prekрати priču. Kad je prekinula vezu, mučno joj je bilo zbog tog razgovora. Ali znala je da ništa što bi majci u tom času mogla reći, samim tim što je otputovala u inostranstvo, ne bi prošlo a da se ova ne uznemiri. Tesa, pri tom, jedva da je primetila čoveka bolesno žućkastog lica koji je slučajno naleteo na nju dok se kroz krcat terminal probijala prema ženskom toaletu, u pravo pošto je obavila taj težak razgovor. Čovek je naleteo na torbu s točkicama koju je vukla za sobom i izbio joj je iz ruku, ali ju je onda uljudno podigao i pitao Tesu da li je sve u redu pre nego što je produžio dalje. Nije joj promaklo da on smrdi na cigarete, ali se onda dosetila da ovde većina muškaraca puši. Nije, međutim, zapazila tanku crnu tračicu, otprilike veličine nožića, koju je on stigao da zalepi na toččić na njenoj torbi. Vukući torbu za sobom, Tesa je hodala uz Rajlija kroz zagušljivi, haotični terminal prema šalteru za iznajmljivanje automobila. Ertug ih je snabdeo zalihama nabavljenim na brzinu; behu tu, pored Toslednji templar 235 ostalog, sanduk flaširane vode, dve vreće za spavanje i najlonski šator. Ubrzo su se sedeli u ne baš najbolje očuvanom micubiši pajeru s pogonom na četiri točka, spremni za putovanje tragom šačice vitezova-ratnika koji su pre toliko vekova doživeli brodolom. Rajli je vozio, dok je Tesa na sebe preuzela ulogu navigatora. Pri ruci su joj bile razne mape i beleške, uz pomoć kojih će pokušati da prati maršrutu koju A1 I drži pominje u svom dnevniku, a sve to u saglasju s raznim pojedinostima prikupljenim iz Emarovog pisma. Pošto su ostavili obalu za sobom, gusto načičkane kuće i niske stambene zgrade ubrzo ustupiše mesto spokojnijem krajoliku. Ogromna prostranstva likijskog priobalja, pre nego što je sagrađen aerodrom u Dalamanu, bila su pod zaštitom kao oblasti u kojima su obavljana arheološka istraživanja, što je ovu regiju pošteđelo raznog uticaja velikih trgovačkih središta koja su tu mogla biti podignuta. Tesa i Rajli su ubrzo zašli u pastoralniji predeo sa starim gazdinstvima ograđenim grubim kamenim zidovima i zardalim ogradama od kovanog gvožđa, zaklonjenim krošnjama borova. S obe strane puta, zemlja je bila izdašna i plodna, načičkana grmljem, ukrašena lugovima. Na brdima koja su se pružala njima zdesna, rastinje je bilo gušće. Za manje od sat vremena stigli su do Kojčegiza, gradića smeštenog na obali velikog, tajanstvenog jezera u kojem se nekada nalazila prirodna luka. Karijski grobovi u stenama, čudesno uklesani u vrletna brda oko jezera, iznenađujuće dobro očuvani - turobno su se nadnosili nad njima, kao podsetnik na jednu od mnogih civilizacija koje su u ovom kraju posejale svoje seme. Neka tri kilometra posle izlaska iz gradića, Tesa je rekla Rajliju da skrene s glavnog puta. Tu je asfalt bio popucao i pun rupa; putovanje će odatle biti teže, ali zasad su amortizeri pajera dobro podnosili drum. Prolazili su pokraj maslinovih i limunovih šumaraka, pored polja kukuruza i zasa da paradajza do kojih su vodili putevi oivičeni tamjano-vim drvećem; sred tih živih boja i mirisa razbudila su se njihova čula, otupela od dugog letenja. A onda je ponovo počeo uspon, da bi stigli do gusto pošumljenih brda. Tu i tamo naišli bi na neko usnulo selo. Na sve strane behu vidljivi znaci oskudice, primitivni i živopisni podsetnici na način života koji traje već hiljadu godina, kao živa istorija koja se odavno nije mogla sresti na naprednijem Zapadu. Prelepi

236 Rejmond Huri prizori ređali su se, nenajavljeni, pred njihovim očima: devojka kako prede vunu dok čuva ovce; čovek koji, pretovaren, nosi drva, sićušan pod visokim, kabastim naramkom; par volova što, pod zracima zala-zećeg sunca, vuku drveni plug. S vremena na vreme, Tesu bi oduševilo kad bi usput ugledala nešto što se poklapa lo s odlomcima iz Al Idrizijevog dnevnika. Ipak, uglavnom nije razmišljala toli ko o iskustvima tog putnika, koliko o davnom tegobnom maršu preživelih vitezova kroz ove predele. Dnevna svedost je već jenjavala, i sada su im farovi sportskog teren-skog vozila osvetljavali put. U međuvremenu, prvobitni drum suzio se u uzanu stazu posutu k amenjem. „Mislim da je bilo dosta za danas“, reče Rajli. Tesa je pogledala mapu. „Ne može biti još mnogo. Rekla bih da smo na oko trideset, četrdeset kilometara od cilja.“ „Možda i jesmo, ali smrkava se, i ne bih želeo da udarim u neku stenu ili ko zna šta, pa da mi u ovom bespuću pukne osovina.“ / Ona je jedva čekala da stignu na odredište, ali je, dokje Rajli izve-zao pajero na jedan prilično ravan isput, morala da prizna da je on u pravu. Čak i da im p ukne guma, zlo bi bilo. Izašli su iz kola i razgledali okolinu. Poslednji slabašni zraci zala-zećeg sunc a probijali su se kroz pramenove ružičasto-sivih oblaka na inače vedrom nebu. Iz ašao je polumesec, koji se činio nekako nepri-rodno blizu. U planinama oko njih vladali su mir i pustoš; čitav pre-deo je utonuo u uznemirujuću tišinu na koju R ajli ne beše navikao. „Je l' ima u blizini neki grad u kojem bismo mogli da pre noćimo?“ Opet je pogledala mapu. „Tema ništa blizu. Poslednje mesto je desetak kilometa ra iza nas.“ Rajli je na brzinu pregledao okolinu ne bi li našao neko pogodno mesto za bivak, i procenio da nema boljeg od ovog na kojem su se zate-kli. Krenuo je prema zadn jim vratima terenca. „Da vidimo šta nam je naš čovek iz Istanbula spakovao.f Dok je Rajli postavljao poslednje aluminijumske podupirače i podi-zao šator, Tes a je založila vatricu. Uskoro su, onako ogladneli, prionu-li na hranu kojom ih j e Ertugrul snabdeo, tamaneći komade kobasica v od.basterme* i burek s kaseri** s irom, zalivajući to flaširanom mine-ralnom vodom. Basterma - suvo goveđe meso. (Prim. prev.) ** Kaseri - vrsta grčkog topljenog sira. (Prim. prev.)

Toslednji templar 237 Rajli je primetio kako se Tesine oči sjaje od oduševljenja kad je otvorila malo pakovanje i izvadila jedan ratluk, pa ga progutala dok joj je s prstiju curio si rup. „Sam Bog nam je poslao ovog tvog lokalca“, stigla je da kaže pre nego što će ugu rati još jedan komad u usta. „Probaj ovo, mnogo je ukusno. Razbila sam se od nji h kad sam prošli put bila ovde. A još sam bila i trudna.^ „A šta je to tada dovelo Vensa u ove krajeve?“, upita je on dok je probao ratlu k. „Moj tata je radio na iskopavanju nedaleko od anomalije na Araratu. Vens je oča jnički žudeo da vidi o čemu je reč, i tata ga je pozvao da dođe.“ Tesajeobjasnila da je 1949. jedan špijunski avion tipaU-2, vraćajući se iz izvidničkog leta pre ko tadašnjeg Sovjetskog Saveza, pre-leteo Tursku i usput napravio neke snimke ko ji su godinama golicali maštu analitičara fotografije CIA. Informacija je naposl etku procu-rila i, krajem devedesetih, slike su najzad objavljene, izazvavši pra vu malu senzaciju. Visoko gore u jermenskim planinama, nedaleko od vrha Ararata, snimljeno je nešto što liči na brod. Krupni planovi su ukazali na postojanje tr iju velikih, zaobljenih drvenih greda koje liče na deo trupa neke velike lađe. „Nojeve barke“, reče Rajli, prisativši se, kao kroz maglu, novinskih naslova iz tog perioda.] ^Mnoge je ljude općinilo to otkriće, pa među njima i mog tatu. Nevolja je bila u tome što je, čak i u vreme kad se stišao hladni rat, ta oblast i dalje bila izr

azito osetljiva. Planina se nalazi na nešto manje od dvadeset kilometara od ruske granice, a tek nešto više od tride-set kilometara od Irana. Svega je nekoliko njih dobilo dozvolu da se popne gore i vidi šta je to zapravo. Jedan od njih bio je Džejms Irvin. Onaj astronaut. Hodao je po Mesecu, a potom se potpuno posveti o hrišćanskoj veri. Pokušao je da se popne gore i izbliza pogleda anomaliju." Z aćutala je. „U drugom pokušaju, pao je i poginuo Rajli se namrštio. „Pa, šta ti o tome misliš? Je l' to stvarno Nojeva barka?"^ „Po opštem uverenju - nije. Kažu da je to samo neobična forma-cija stena." „Ali šta ti misliš?" „Ne znam. Niko do anomalije nije stigao i svojom je rukom dota-kao. Ono što zna mo jeste ta priča o potopu i čoveku koji je na lađu ukrcao gomilu raznih životinja. O tome postoje zapisi još iz drevne 238 Rejmond Huri Mesopotamije, hiljadama godina stariji od Biblije. Imajući to u vidu, i ja mislim da se nešto tako možda stvarno dogodilo. Ne da je ceo svet bio potopljen. Samo jedna veća oblast negde u ovom delu sveta. I jedan čovek je preživeo, a priča o njemu prerasla je u legendu." Bilo je nečeg konačnog, bespogovornog u njenim rećima. Nije on baš nužno verovao u tu Nojevu barku, ali... „Ćudno je to", reće Rajli. „Šta to?" „Mislio sam da, ako niko drugi, arheolozi svim tim misterijama prošlosti pristupaju otvorenijeg uma od ostalih ljudi, da se dive onome što se možda dogodilo u neko davno vreme, daleko od sveta u kojem živimo danas... A eto, ti si tako racionalna, tako analitična. Zar te to ne uskraćuje za - ne znam - magiju koja se u svemu tome krije?" Ona u tome izgleda nije prepoznavala nikakav paradoks. „Ja sam naućnik, Šone. Ja sam kao i ti, bavim se ćvrstim ćinjenicama. Kad izaćem na teren i poćnem da koćam, traćim dokaze o tome kako su ljudi živeli, umirali, ratovali i dizali gradoće ve... Mitove i legende prepućtam drugima." JK ako nema naućnog objašnjenja..." „Onda se to verovatno i nije dogodilo." Odloćila je pakovanje s ratlukom i obrisala lice maramicom pre nego što se lenjo oprućila i pre-vrnula na bok da bi ga gledala u lice. „Moram nešto da te pitam." „Hajde." „X)no tamo, na aerodromu." „Da.,." „Kako to da me nisi skinuo s tog leta? Mogao si da me uhapsiš, je l' da? Što nisi?" Po onom jedva vidljivom osmejkju i iskrici u njenim oćima, znao je na šta Tesa ćilja. Ona je sad preuzela inicijativu, što je bila povoljna okolnost s obzirom na to da je on mućno oklevao da napravi prvi korak. Izbegao je, zasad, jednim neobavećnim „Ne znam", pre nego što će dodati: „Znao sam da si tećak gñjaveć i da bi ći vrićtala da sam te priveo." Primakla se bliće. „Nego šta nego bići vrićtala." Sreće je poćelo da mu lupa brće, i on se pomeri, kliznuvši dole, pa joj je sad bići blići. „Sem toga... Pomislio sam - ma, ko ga šića. Hajde da vidimo da li je stvarno tako pametna kao što misli da jeste." Joć viće mu se priblićila. Lice joj je bilo na svega nekoliko centimetara od njegoćvog, pogledom mu je prelazila preko lica. Onaj vijugavi osmejćak sad se pretvoćio u osmećh. „Bać si velikodućan." Toslednji templar 239 Nebo, ćuma, logorska vatra... Savrćenstvo. Toplota je zraćila s nje-nih usana, p rizićavajući njegove, i u jednom trenutku sve oko njih pre-stade da postoji. Celog sveta, prosto, viće nije bilo. „Šta da ti kaćem, ja sam od tih velikodućnih. Naroćito kad vidim da neko ide na... hodoćaćeće." Usne su im sada bile sasvim blizu. „Znaći, poćto si sad ovde da me štitić", proć aputala je, „onda mu ti doćeć kao neki moj privatni vitez templar?" „Nećto u tom stilu."

„Znaš“, nastavila je ona da prede nestašno ga gledajući u oči, „ako je verovati zvaničnom templarskom priručniku, ti bi sad trebalo da čuvaš stražu cele noći do k hodočasnik spava.“ „Je li sigurno tako?“ „Poglavlje šesto, odeljak četvrti. Pogledaj sam.“ Osećanje je bilo nestvarno. „Misliš da ćeš moći da stražariš?“ „Budi bez brige. Navikli smo mi templari.“ Nasmejala se. A onda se on nagnuo i poljubio je. Pripio se sada uz nju, i poljubac je postao strastveniji. Tela su im se stopila, izgubljena u vremenu, misli im odbludeše ustupivši mesto dodiru, mirisu i ukusu - a onda je osetio to nešto, taj dobro znani poriv koji ga zadržava, terajući ga u neki unutrašnji mrak, ka prizoru njegove skrhanе majke i čoveka u naslonjači čije ruke beživotno vise dok revolver bezazleno leži na tepihu, podno zida popr skanog krvlju, Odmakao se. „Šta je?“, upita Tesa sneno. Sav se bio stuštio. Pridigao se i seo. Zagledao se u daljinu, kao da vidi nešto što druge oči ne vide. „Ovo nam... i nije baš najpametnije.“ Pridigla se i ona i počela da ga miluje po kosi, pokušavajući usnama da pronade njegove. „O, zašto ne bi bilo? Mislim da je baš pametno.“ Ponovo ga je poljubila, ali tek što su im se usne dotakle, on ponovo uzmače. „Ozbiljno ti govorim.“ Tesa se oslonila na lakat, zapanjena. A on ju je potišteno gledao. „O, Bože! Pa ti to stvarno ozbiljno.“ Pogledala ga je iskosa pa se bezobrazno iscerila. „Ne uzdržavaš se valjda zbog posta?“ „Nije to. „Dobro, a šta je? Oženjen nisi. I prilično sam sigurna da nisi homo-seksualac, mada...“ Slegnula je ramenima, kao da kaže „možda“. o 240 Rejmond Huri „A poslednji put kad sam se pogledala u ogledalo, izgledala sam stvarno dobro. Pa šta je onda?“ Mučio se da ono što oseća pretoči u reči. Nije to bilo prvi put da ga obuzmu takva osećanja, premda ga ovako nešto već neko vreme nije zadesilo. Mnogo je vremena prošlo otkad je poslednji put prema nekoj osobi osetio tako nešto. „Teško je to objasniti.“ „Probaj.“ Nije mu bilo lako. „Svestan sam da se jedva poznajemo, i možda sam malo požurio, ali stvarno mi se sviđaš i... Postoje neke stvari koje bi trebalo da znaš, makar...“ Nije dovršio misao, ali je bilo jasno šta hoće da kaže. Makar te na kraju zbog toga izgubio. „Tiče se mog tate.“ To ju je potpuno zateklo. „Kakve to veze ima s nama? Rekao si da si bio mali kad je on poginuo i da si to teško podneo.“ Primitila je da se Rajli trgnuo. Još otkad je one večeri u njenoj kući prvi put pomenuo oca, znala je da se obrela na opasnom terenu, ali je ipak morala da sazna istinu. „Šta se dogodilo?“ „Ubio se. Bez razloga.“ Duboko u sebi, Tesa je osetila kako se klupko razmotava. Na kri-lima mašte, sada je letela ka nekoj neprozirnoj tami. „Kako to misliš - bez razloga? Mora da je neki razlog postojao.“ Rajli je zavrteo glavom, i lice mu se smrklo. „U tome i jeste stvar. Razloga na prosto nije bilo. Mislim, nije bilo nekog smislenog razloga. Spolja gledano, nikada nije bio sumoran ili neraspoložen. Kasnije smo doznali da je bio bolestan, da je patio od depresije, ali ni za to nije bilo razloga. Imao je dobar posao, uživao je u onome što radi, lepo smo živeli kao porodica, voleo je svoju ženu. Po svim spoljašnjim naznakama, imao je divan život. A to ga nije sprečilo da sebi raznese mozak.“ Tesa mu se primakla. „To je bolest, Šone. Medicinski fenomen, hemijski disbalan

s, nazovi to kako hoćeš. Sam si rekao da je bolo-vao." „Znam. Stvar je u tome što je to i - nasledno. Šanse su jedan prema tri da ću ga i ja dobiti." „A tri prema jedan da nećeš." Nasmejala se blagonaklono. Njega to, izgleda, nije ubedilo. „Da li je lečen?" „Nije. To se dogodilo pre nego što je prozak* počeo da se troši kao aspirin." * Poznata vrsta antidepresiva. (Prim. prev.) Toslednji templar 241 Počutala je malo, razmišljajući o onome što joj je rekao. „Jesi li išao na pregl ed?" „Imamo one rutinske psihološke kontrole na poslu." I? „Ništa loše mi nisu našli." Klimnula je glavom. „Dobro je. Ni ja ne vidim ništa loše." „Kako - ne vidiš?" Glas joj sad postade mekši. „U tvojim očima. Videla sam nešto, tu distancu, kao da si zidom odvojen od sveta i uvek nešto zadržavaš za sebe. Isprva sam pomislila da ti je to poslovni gard, znaš, da ti značka diktira da se postavljaš kao jak, ćutljiv tip." Bila je ubeđena u ono što govori, smirenost je zračila iz nje. „Ne mora da znači da će to i tebe zadesiti." „A šta ako me zadesi? Već sam prošao kroz to, video sam kako se odrazilo na moj u mamu. Ne bih želeo da kroz isto to prođeš i ti, ili bilo ko do koga mi je stal o." „Pa ćeš onda da se isključiš iz sveta, je li? Hajde, Šone! To je kao da mi kažeš kako ne bi trebalo da budemo zajedno iz prostog razloga što ti je, ne znam, ta ta umro od raka. A ko pa i može da zna šta se zaista događa s bilo kim od nas? Živi i nadaj se najboljem, to ti je sve." „Ne dešava se svakom da se probudi jednog jutra i odluči da se pro-streli metkom. Stvar je u tome što ja u sebi prepoznajem deo njega. Nije on bio mnogo starij i nego što sam ja sada kad je učinio to. Pogle-dam se ponekad u ogledalo i vidim njega, vidim njegov pogled, nje-govo držanje, i to me uplaši." Zavrtela je glavom, već očito uznemirena. „Rekao si mi da ti je sve-štenik pomogao da to prebrodiš?^ Odsutno je klimnuo glavom. ^Moj tata nije bio vernik. Sumnjao je u sam smisao vere, a mama je, pa, ona se uvek kruto pridržavala pravila, iako ni njoj duhovnost nije bila naročito bliska. Kad je on stradao, potpuno sam se isključio iz svega . Nisam mogao da razumem zbog čega je to uradio, nije mi bilo jasno kako nismo videli šta se sprema i zbog čega to nismo sprečili. Mama je načisto propala. Sve više vremena provodila je s našim sveštenikom, koji je počeo i sa mnom da razgovara o tome. Pomogao mi je da shvatim da ni mama ni ja nismo krivi za to što se dogodilo i ukazao mi na jednu drugu stranu života. Crkva mi je postala utočište, i nikada nisam zaboravio šta je za mene učinila." 242 Rejmond Huri Tesa se pribrala, i govorila je sad s novom odlučnošću. „Znaš šta? Hvala ti što brineš, hvala što si me upozorio, to je stvarno džentlmen-ski s tvoje strane, ali i mene sve to ni najmanje ne plaši. Hteo si da znam, i ja sad znam, u redu? Ali nemoj misliti da ćeš moći i dalje tako da teraš. Ne smeš dozvoliti da ti uništi život nešto što se verovatno nikada neće dogoditi. Ovo što sad radiš sebi samo će omogućiti da se prošlost ponovi. Nisi ti on, shvataš? Moraš da zaboraviš na to, da vodiš svoj život, a ako ne ide - e pa, onda je možda nešto suštinski nako pako u tvom pristupu životu. Kao prvo, sam si, što i nije baš bajno za početak, a kao drugo - Bog zna da nisi odabrao baš najsreć-niju i najlepšu profesiju." „Radim to što radim." „Pa, možda bi trebalo da radiš nešto drugo." U pravi čas, osmeh se vratio na njegovo lice. „Recimo, da začepiš već jednom i poljubiš me." Rajli je pogleda. Pokušavala je da pronađe neki smisao u njegovom životu, da mu utuvi u glavu malo najiskrenijeg optimizma, a jedva su se, eto, poznavali. I tad a se u njemu javi ono poznato osećanje koje bi prepoznao samo onda kad je i ona

tu. Rečju, osetio se živim. Približio joj se i povukao je na sebe, čvrsto je zagrlivši. Kad su se dva obličja na ekranu sasvim približila jedno drugom, njihovi sivoplaivi toplotni obrisi stopiše se u gomilu neodređenog oblika. Nestade i prigušenih glasova, koje sad odmeni šuškanje skinute odeće i priljubljenih tela. De Anđelis je među šakama držao šolju s toplom kafom i već neza-interesovano gledao u ekran. Parkirali su se na litici s koje se pruža pogled na udolinu gde su Tesa i Rajli podigli logor. Zadnji deo lend-kruzera bež boje bio je otvoren, i iznutra su dva ekrana svetlucala u mraku. Jedan je bio od laptopa povezanog s Raj teonovim termalnim okom, kamerom s infracrvenim zracima postavljenom na tronožac tako da dominira okolinom. Na drugom tronošcu bio je montiran mikrofon s par aboličkim usmerivačem. Drugi ekran je bio monitor malog, ručnog organizatora. On bi, zasvetlevši, odavao poziciju GPS* tragača koji je, skriven od očiju, bio prikručen na dno Tesine putne torbe. Monsinjur se sad okrenuo i pogledao u tamni do pod sobom. Osetio je neko tiho zadovoljstvo. Sve je bilo pod kontrolom, a on je voleo * Globalni pozicioni sistem. (Prim. prev.) Toslednji templar 243 da bude tako. Bili su sad sasvim blizu i, uz malo sreće, stići će do cilja pre V ensa. Još nije znao kuda su se tačno zaputili; draže bi mu bilo da im je mikrofon namestio u kabinu kola, ali se prilika za to nije ukazala. Što, sve u svemu, i nije bitno. Šta god oni pronašli, on će im biti za petama, i sačekati pravi čas da ugrabi lovinu. To je bio lakši deo cele stvari. Teže je bilo pronaći odgovor na pitanje šta da radi s njima kad to bude obavljen o. De Anđelis još jednom ovlaš pogleda ekran pre nego što će pro-suti ostatak kafe u grmlje. Nema razloga da zbog toga sebi uskrati san. PEDESET ČETVRTO POGLAVLJE Kad se Tesa probudila, napolju se bilo razdanilo. Pospano je pružila ruku, ali nikoga nije bilo pored nje. Ležala je sama u dvema spojenim vrećama za spavanje. Pridigavši se, shvatila je da je gola, pa je pronašla odeću koju je prethodne večeri na brzinu zbacila sa sebe. Sunce je bilo više nego što je očekivala; pogledavši na sat, shvatila je i zbog čega. Bilo je već skoro devet sati, i sunce je već prešlo gotovo pola uspona na čudesno plavom nebu, vedrom, bez oblaka. Žmirka-jući je razgledala okolinu, pa ugledala Rajlija kako stoji pored pajera, go do pojasa. Brijao se, služeći se to plom vodom iz malog grejača koji je uključio u utičnicu za upaljač u kolima. Kad je krenula prema njemu, okrenuo se i rekao: „Skuvao sam kafu.“ „Obožavam tog tvog Ertugrula“, zadivila se ona ugledavši termos kako se puši. Iz dašan miris baršunastocrne kafe razbudio joj je čula. „Vi momci stvarno putujete sa stilom.“ „A ti mislila da se oni dolari od poreza traće budzašto.“ Obrisao je penu za brijanje i poljubio je, i ona u tom času ponovo ugleda malo, diskretno srebrno raspeće na tankom lancu oko njegovog vrata. Primetila je to i prethodne večeri. Retki su oni koji to još nose, pomisli Tesa, u njenom komšilu ku svakako ih nema, ali je bilo u tome nekog starinskog šarma koji joj je prijao. Nikada joj na pamet ne bi palo da bi raspeće oko muškarčevog vrata moglo biti iole privlačno, pa ipak, na njemu je to izgledalo nekako drugačije. Kao da mu je pristajalo; bio je to deo njega kakav jeste. Nedugo zatim ponovo su uhvatili drum; pajero je jezdio preko džombi i rupa na ne ravnom makadamu dok su grabili dublje u unutrašnjost zemlje. Prošli su kraj nek oliko napuštenih kuća i jednog malog gazdinstva pre nego što su s uzanog puta kojim su dotad išli prešli na još užu šumsku stazu koja se uspinjala uz strminu. Toslednji templar 245 Kad su prolazili pored šumarka zimzelenog drveća, s kojeg je neki mladi seljanin strugao mirisni smolasti tečni ćilibar, Tesa ugleda pla-nine kako se uzdižu pre

d njima i obuze je uzbuđenje. „Tamo, tamo. Vidiš li ono?“ Srce joj je ubrzano tuklo dok mu je pokazivala brdo u daljini. Vrh tog brega imao je prepoznatljiv, sime-tričan profil. „To je to!“ , uzviknu ona. „Dvogrba kruna grebena Ken-džik.“ Očima je gutala beleške i mapu koje je držala u ruci, uporedujući podatke s krajolikom koji se pružao pred nji ma. „Tu smo. Selo bi trebalo da je u dolini s one strane ovih brda.“ Staza je zavila kroz gustu borovu šumu, a onda su izbili na svetlost dana, zaobi šli brdašce i - oslanjajući se na pajero koji je sad crpao svu silinu svog pogon a na četiri točka - nastavili uspon sve dok ne stigoše na vrh litice. Nije ugledala ono čemu se nadala. Zabezegnula se kao da je dobila V maljem po gl avi. Dole, pod njima, u dolini sred dvaju planinskih lanaca obrasiih u bujnu borovu š umu, ugnezdilo se ogromno jezero. PEDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa se smrznula od glave do pete dok je, u čudu, posmatrala taj prizor, a onda je zagrebala po vratima kola, tražeći bravu. Iz kola je izašla pre nego što su sta la. Odjurila je do oboda litice i, ništa ne shvatajući, zurila naokolo. Na suncu se presijavala mirna površina tamnog jeze-ra koje se prostiralo od jednog do dr ugot kraja kotline. „Nije mi jasno“, reče ona. „Trebalo bi da je baš na ovom mestu.“ Rajli je prišao. „Mora da smo negde pogrešno skrenuli.“ „Nema šanse.“ Tesa se usplahirila, misli su joj prestizale jedna drugu dok je pr eispitivala i najmanju pojedinost puta koji su prešli, vraćajući se na svaki put okaz duž drum a. „Sve se savršeno uldapa. Njegovu maršrutu ispratili smo do posle dnjeg centimetra. Trebalo bi da je to ovde. Moralo bi da bude baš ovde.“ Odbijaj ući da prihvati očiglednu grešku, probila se kroz drveće i prišla ambisu da bolj e vidi. Rajli je išao za njom. Jezero se, njima zdesna, prostiralo do samog ruba kotline. Druga obala nije se v idela od šume. Tesa je, u neverici, zurila u nepomičnu površinu jezera. „Ništa mi nije jasno.“ Rajli je razgledao okolinu. „Gledaj, nema šanse da smo daleko. Mora da je ovde n egde. Negde smo usput zeznuli stvar, to je.“ „Da, ali - gde?“ , reče ona razdraženo. „Pratili smo njegove beleške, i tako sti gli sve do onog dvogrbog vrha. Moralo bi da je baš ovde.“ Pomno je proučila mapu . „Na mapi čak i nema jezera.“ Pogledala ga je i uzdahnula, teško poražena. Obgrlio ju je. „Slušaj, tu smo negde, blizu, siguran sam u to. Satima smo u koli ma. Daj da nademo neku varoš, da pojedemo nešto. Tamo ćemo pročešljati te tvoje tekstove.“ Toslednji templar 247 Selo je bilo malo, a jedina lokanta* majušno, strogo lokalno okuplja-lište. Star ac izbrazdanog lica, tamnih očiju poput oblutaka, primio je narudžbinu koja se m anje-više svela na to da prihvate sve što im domaćin ponudi. Uskoro su za sto st igle dve boce efes piva i velika porcija sarmica od zelja. Tesa se potpuno udubila u papire. Smirila se, ali je još bila snu-ždena, primetn o - i opravdano - utonula u stanje utučenosti. „Jedi“, reče joj on. „Posle ćeš se lakše duriti.“ „Ne durim se“, promrmlja ona pa ga pogleda, sad joj je već išao na živce. „Daj da vidim.“ „Šta?“ Sad ga je streljala pogledom. „Te tvoje papire. Hajde da ih zajedno pročešljamo, korak po korak.“ Odgurnula je papire i zavalila se u stolicu, stisnuvši pesnice iz sve snage. „Ta ko smo blizu, prosto - osećam to.“ Starac se vratio s dve porcije sarmi od kupusa i jagnjetinom s ražnja. Rajli ga je pratio pogledom dokjeovaj ređao hranu po stolu, a onda mu zahvalno klimnuo gl avom, pre nego što će pogledati u Tesu. „Možda njega da pitamo?“ „Ber el Sifsafa na kartama nema već stotinama godina“, progundā ona. „Mislim, da j, Šone... Jeste ovaj mator, ali ne baš toliko.“ Rajli je nije slušao. Pogled mu je bio usredsređen na starca, čija su se usta ra

širila u krezav osmeh dok je, snebivajući se, klimao glavom. Rajliju sinu da bi vredelo pokušati. „Ber el Sifsaf.“, upita on starca, okle-vajući, a onda sriču Ći dodade: „Znate li gde se nalazi?“ Starac se nasmejao i živahno klimao glavom. „Ber el Sifsaf, reče. „Evet.“ Tesi zaigra neki plamičak u očima, i ona se diže od stola. „Šta?“ Čovek ponovo k limnu glavom. „Gde?“ sva je već bila užagrila. „Gde je?“ Čovek je još klimao gla vom, ali pomalo zbunjeno. Namrštila se, pa pokušala ponovo. „Nerede“ Starac je pokazao put brda niz koje su se upravo spustili. Tesa podiže pogled, p rateći njegov kažiprst. Rukom je mahao u pravcu severa, i Tesa je smesta pošla k a kolima. * Tur.: konačište, konak, odmorište. (Prim. prev.) 248 Rejmond Huri Neki minut kasnije, pajero je grabio uzbrdo. Starac, sa sačmarom u ruci, držao s e za ručku iznad prozora, preznojavajući se od straha dok je gledao kako planina promiče kraj njega, a vetar briše kroz otvore-ne prozore. Bilo je toliko bučno da su njegovi povici - „Javas, javas“ - jedva dopirali do Rajlija, koji mu je, r eda radi, uzvraćao osmehom dok su hitali napred. Tesa se propinjala sa zadnjeg s edišta, motreći okolinu ne bi li ugledala neki znak. Taman kad je trebalo da izađu na vrh litice s koje su onomad ugle-dali jezero, s tarac pokaza rukom u stranu i reče: „Gol, gol“, i Rajli skrenu na još uži putelj ak koji ranije ne behu ni primetili. Terenac se probijao kroz gusto granje. Išli su tako otprilike jedan kilometar, a onda se drveće proredilo, i oni se uspeše na drugi greben. Starac se uzbuđeno kezio, pokazujući na kotlinu. „Orada, orada! Šter Kotlina se otvorila pod njima, i Tesa nije mogla da veruje rođe-nim očima. Dole je bilo jezero. Isto ono jezero. Dok je kočio, pre nego što će izaći iz kola, Raili je primetio da je Tesa potpun o utučena. Prišli su potom obodu nevelikog proplanka, pri čemu je starac neprest ano samozadovoljno klimao glavom. Pogle-davši ga, Tesa je zavrtela glavom, pa se okrenula prema Rajliju. „Nama v je, naravno, zapao senilan tip.“ Ponovo je pogl edala u starca, pa ga upitala: „Ber el Sifsaj? Nerede?“ Starcu se skupile veđe, očito više nije znao šta se od njega traži. „Oraj“, istr aja on, pokazujući u pravcu jezera. Rajli načini još nekoliko koraka i ponovo pogleda dole. S te tačke videlo se cel o jezero, uključujući i njegovu zapadnu obalu, zaklonjenu šumom koju i ranije be hu primetili. Okrenuo se prema Tesi, a na licu mu se pojavi tek nagoveštaj zlob-nog smeška. „O , vi, što u veri oskudevate“, reče on. „Šta ti to sad znači?“, tresnu ona. Rajli ju je smireno pozivao prstom da mu pri đe. Pogledala je u starca koji je radosno klimao gla-vom, a onda zbunjeno otišla do Rajlija, da i svojim očima vidi. Iz tog novog ugla, Tesa je na kilometar i po, možda dva, ugledala betonski nasip koji preseca jezero po rubu, povezujući vrhove dvaju okolnih brda. Brana. „O, Bože“, reče ona. Toslednji templar 249 Rajli je već bio izvadio beležnicu iz džepa i sada je skicirao poprečni presek b rda, s linijom koja se, preko površine jezera, prote-zala između njih. Zatim je izvukao grube konture zamišljenih kuća na dnu jezera i pokazao skicu starcu, koj i mu je uzeo hemijsku iz ruke i napisao jedno veliko X u dnu jezera, pa onda rek ao: „Koj sujun altinda. Ber el Sifsaf.“ Tesa pogleda Rajlija, i on joj pokaza nevešt crtež.^Dole je“, reče on. „Pod vod om. Zbog ove brane poplavljen a je cela kotlina, zajedno s onim što je ostalo od sela. Ono je sada na dnu jezera.“ PEDESET ČETVRTO POGLAVLJE Starac se sada udobnije smestio, a Rajli je pažljivo vozio pajero niz džombastu, kamenitu stazu, dok ne stigoše do obale jezera.

Bilo je ogromno, a površina vode beše kao od svile, ravna poput stakla. Na suprotnoj obali video se niz bandera, i on nasluti da su preko njih u ovaj kraj stigle električna energija i telefonske veze, a tu verovatno ide i neki put. Na samoj brani video je niz stubova koji se pruža na sever, preko brda, pa dalje ka civi lizaciji. Izuzetno se sama brana i veštačko jezero, civilizacija nije izvršila nikakav uticaj na ovo mesto. Šumoviti predeli u okruženju i vrletni planinski vrhovi, ne baš gostoljubiv teren, mora da su isto tako izgledali i pre sedam stotina godina, kad su ovuda prošli vitezovi templari. Stigli su do brane, i Rajli je - osetivši olakšanje što se konačno oslobodio lošeg drumca i jednako zagrejan kao Tesa da konačno stignu do svog odredišta - izašao na betonski put i dodao gas dok su napredovali preko masivne betonske građevine. Njima sleva bio je pad od najmanje šezdesetak metara. Na drugom kraju nalažila se remontna stanica, kuda ih je starac i vodio. Dok su se vozili po nasipu, Rajli je pažljivo posmatrao obale jezera i zemljište iznad njih. Znakovi života nije bilo, mada čovek nije mogao sa sigurnošću da tvrdi kako tu nikoga nema; šumski pokrivač beše gust, a u senkama se lako mogao sakriti svako ko ne želi da ga vidi. Vodio je računa da mu ne promakne bilo kakav znak Vensovog prisustva još otkad su načeli završnu etapu ovog putovanja, i nije primetio ništa što bi ukazivalo na eventualne došljake u ovoj oblasti. Svakako bi sve bilo drugačije da su došli u leto, u jeku turističke sezone, ali u tom času bili su, izgleda, sami. Istina, Rajliju zbog tog saznanja nije bilo nimalo prijatnije. Potvrdilo se već da je Vens kadar da ide korak ispred njih, a pokazao je i tvrdoglavu rešenost i prilagodljivost u ostvarivanju svoga cilja. Bio je on tu. Tu negde. Toslednji templar 251 Rajli je iskoristio vreme provedeno za volanom da pita starca da li se još neko u poslednje vreme raspitivao za selo. Posle malo neprijatne jezičke akrobatike, uspeo je da iskamči informaciju da se niko nije raspitivao za selo, bar koliko je starcu poznato. Možda smo ga pretekli, pomisli Rajli dok je razgledao branu o ko se ne bi li opazio bilo šta neobično, pre nego što će zaustaviti terensko vozilo kraj nečega što je ličilo na malu remontnu stanicu. Ispred nje je bio parkiran zarđali beli fiijat. S toga mesta Rajli je video nešto nalik na put, što je dolazilo s druge strane. I to, izgleda, ravan i prilično nov put. „Ako je to ono što mislim da jeste“, reče on Tesi, „mogli smo da stignemo ovamo za upola manje vremena, i to bez truckanja.“ „Pa, kad obavimo ovde posao“, smejuć se ona, „možda bismo i mogli sebi da pružimo jednu brzu vožnju po ravnom putu.“ Neopisiva je bila promena u njenom raspoloženju; sva blistajući, pogledala je Rajlija pre nego što je iskočila iz kola i krenula za starcem. A ovaj je upravo pozdravljao nekog mlađeg čoveka koji je izašao iz kolibice. Rajli je sačekao malo, posmatrajući Tesu kako onim svojim dugim nogama grabi pre mlađoj dvojici meštana. Nepopravljiva je. U šta sam se to, pitao se, uvalio s ovom ženom? Bio joj je predložio da prijave ono što su otkrili i sačekaju da na lice mesta dođe tim specijalaca i obavi posao, uveravajući pri tom Tesu da će učiniti sve što je neophodno kako bi ovaj nalaz bio pripisan isključivo njoj. Nije ni trgnula odbijajući taj predlog, već ga je zamolila da malo sačeka s tim. Oglušivši se o sopstveni instinkt, Rajli je popustio, povinovavši se silini njenog entuzijazma. A ona je istrajala u zahtevu, otišla je, štaviše, tako daleko da je tražila da ne uključuje satelitski telefon, bar dok ona sama prvo ne ispita teren. Tesa je uveliko vodila živ razgovor s onim mladićem, inženjerom. Zvao se Okan. Bio je niskog rasta i vitak, guste crne kose i ogromnih brkova, a po kezu koji mu nikako nije silazio s lica, Rajli je lako zaključio da je čovek već u vlasti Tesinog šarma i da neće oklevati da učini sve kako bi im se našao pri ruci. Okan je pomalo govorio engleski, što je takode bilo dobrodošlo. Rajli je sa zanimanjem gledao kako Tesa objašnjava da su njih dvojice arheolozi, da ih naročito interesuju stare crkve, konkretno ona na dnu jezera. Inženjer ju je pak izvestio da je dolina potopljena 1973, dve godine pošto je nacrtana mapa koju je Tesa imala kod sebe. Ova hidrocentrala sada je glavni snabdevač električnom energijom za

priobalnu oblast na jugu. 252 Rejmond Huri Rajli se prenerazio kad je čuo njeno naredno pitanje upućeno inženjeru. „Mora da imate opremu za ronjenje, zar ne? Kako biste inače proveravali da li je brana ispravna." I Okana je ovo, reklo bi se, iznenadilo koliko i Rajlija. „Imamo, da", počeo on da zamuckuje. „A što?" Kao od šale otklonila je svaku sumnju. „Mi bismo da je pozajmimo." „Hoćete da zaronite i potražite crkvu?", upita on, sav smeten. „Da", uzvratila Tesa čilo, podigavši ruke kao da je ništa ne može zadržati. „Dan je savršen za ronjenje, zar ne?" Inženjer okrznu pogledom Rajlija i onog starca, ne znajući šta će. „Imamo nešto opreme, da, ali se ona koristi samo jednom ili dva-put godišnje", reče on oklevajući. „Moralo bi prvo da se proveruje je li ispravna, ne znam da li bih..." Ona mu upade u reč. „Proverićemo kolega i ja. Mi to stalno radimo. Da podemo za vama?" Rajli je nesigurno pogleda. Pogledala je i ona njega, puna samopouzdanja. Još je razmišljao o onoj njoj bezočnoj napomeni da su njih dvoje obučeni ronioci. Za nju, pošteno, nije bio siguran, ali je za sebe znao da, sem elementarnog podvodnog treninga, pojma nema o ronjenju. Pa ipak, nije hteo da joj kvari zabavu - ne ovde, ne pred tom dvojicom neznanaca. Zanimalo ga je da vidi dokle će i njena odlučnost odvesti. Okanu se ta ideja uopšte nije dopala. „Nisam siguran, ja... ja nisam ovlašćen da radim takve stvari." „O, uveravam vas da će sve biti u redu." Opet se onaj osmeh pojavio na njenom licu. „Potpisaćemo izjavu o odgovornosti, naravno", uveravala ga je. „Za sve što se desi snosićemo punu odgovornost. Mi smo, sem toga, voljni da platimo izvesnu nadoknadu... firmi - što nam ustupa opremu." Pauza koja je prethodila reči „firmi" bila je savršeno tempirana. Da je potrajala samo malo kraće, Okan možda ne bi razabrao na šta ona cilja; da je potrajala duže, možda bi se uvredio što mu tako nevesto nudi mito. Oniski čovek ju je osmotrio na trenutak, a onda mu zaigraše brkovi, i on slegnu ramenima. „Važi. Pođite sa mnom. Da vam pokažem šta imamo." Uzanim stepeništem sišli su iz kancelarije u prašnjavo skladište u kojem je oprema bila nasumice nabacana, oskudno osvetljeno. Sledeći templar 253 fluorescentnom lampom koja je treperila i zujala. Pri toj plavoj svetlosti, Rajli je raspoznao pribor za zavarivanje, boce s butan gasom, acetilenske lampe i, na jednoj gomili, ronilačku opremu. Prepustio je Tesi da probere po toj masi stvari i, kako je vadila jedan po jedan komad opreme, sticao se utisak da ona zaista zna šta radi. „Nije baš u najboljem stanju, ali poslužiće", reče ona slegnuvši ramenima. Ronilački kompjuter nije pronašla, ali bez toga se moglo. Na zidu je ugledala ronilačku mapu, pa upitala Okanu koliko je jezero duboko. Rekao joj kako misli da dubina iznosi 32 ili 33, možda i svih 40 metara. Pogledala je mapu i namrštila se. „Neće nam ostati dovoljno vremena za boravak na dnu. Moramo da zaronimo tačno tamo, iznad sela." Opet se okrenuvši prema Okanu, pitala ga je da li postoji neki znak po kojem se vidi gde se nalazi selo. Čovečuljku se namreškaše veđe dok je tražio odgovor. „To će Rustem znati da vam kaže", reče on najzad. „On je živio u selu pre nego što je potopljeno, a i dandanas živi u kraju. Ako iko zna gde je crkva, znaće on." Rajli je sačekao da Okan nakratko izađe iz prostorije, pa se okrenu prema Tesi. „Ovo je suludo. Trebalo bi da zovemo profesionalce." „Nešto si zaboravio. Ja sam profesionalka", uporna je bila Tesa. „Radila sam ovo bezbroj puta." „Da, ali nije bilo ovako... Sem toga, nimalo mi se ne sviđa varijanta da oboje ronimo, a da niko ne ostane gore da sve drži na oku." „Moramo da pokušamo. Hajde, pa sam si rekao! Nema nikoga u blizini. Stigli smo pre Vensa." Primakla mu se, lice joj je blistalo od želje. „Ne možemo sada stati

. Ne sad kad smo ovako blizu." „Samo ćemo jednom zaroniti", popusti on. „A posle ćemo ih zvati." Već je skoro stigla do vrata. „Hajde da to jednom bude vredno." Izneli su opremu uz stepenište i sve natovarili na zadnje sedište pajera. Okan je pozvao Tesu da mu se pridruži u njegovom zardalom belom fijatu, pa rekao Rajliju da ga, u starčevom društvu, prati. Rajli je pogledom pratio Tesu, koja mu je zaverenički namignula pre nego što će smestiti noge u mala kola, na očito inženjerovo oduševljenje. 254 Rejmond Huri" Pajero je osamsto metara pratio Okanova kola po asfaltiranom uslužnom putu, pre nego što je inženjer skrenuo i zaustavio kola pokraj neke žičane ograde, iza koje behu naslagani betonski blokovi, drenažne cevi i desetine praznih burića od nafte; sav onaj krš što obično ostane posle svakog građevinskog poduhvata. Unutar ograde-nog prostora tumarao je neki starac u tradicionalnoj nošnji, s turbanom na glavi. Rajli je pretpostavio da ovde radi malo privatno preduzeće, i nije se iznenadio kad ga je Okan upoznao s Rustemom, čovekom s otpada, predstavivši ga kao svog strica. Bezubi Rustem im se osmehnuo, a onda pažljivo saslušao bratanceva pitanja, pa onda, uz mnogo mlataranja rukama i poletnog klimanja glavom, odgovorio gledajući u njih. Okan se okrenuo prema Tesi i Rajliju. „Moj stric se vrlo dobro seća ostataka sel a. Godinama je on vodio tamo koze. Kaže da samo pojedini delovi crkve još stoje." Slegnuo je ramenima, ubacivši sad sopstveni komentar: „Ili je barem tako bilo pre nego što je dolina potopljena. Blizu crkve bio je bunar, i on se seća nekog..." Okan se namršti, tražeći prave reči. „Mrtvog korena nekog veoma visokog drve ta." „Panja", reče Tesa. „Da, panj, to je. Panj žalosne vrbe." Tesa se okrenu prema Rajliju, oči su joj se užagrole. „I šta misliš? Vredi li pogledati?", upita on ravnodušno. „Ako baš insistiraš", odgovori ona cereći se. Zahvalili su Okanu i starcu, koji se odvezoše, pri čemu je inženjer nerado posle dnji put odmerio Tesu, i ubrzo potom ona i Rajli bili su u ronilačkim odelima, vukući opremu ka obali, gde je Rustem držao dva mala čamca. Popeli su se na čamac, a onda je Rustem porinuo plovilo i uspentrao se i sam. Lativši se vesala, zave slao je lakim pokretima, po čemu se jasno videlo da to radi celoga života. Tesa je iskoristila priliku da podseti Rajlija na rutinsku proceduru koje se on nejasno sećao iz svog prethodnog ronilačkog iskustva, koje je doživeo četiri godine ranije, na kratkom odmoru provedenom na Kajmanskim ostrvima. Rustem je prestao da vesla kad stigoše otprilike na pola puta između istočne i zapadne obale, na udaljenost od oko hiljadu dvesta metara od brane. Mrmljajući nešto sebi u bradu dok je žmirkajući gledao put obližnjeg brda, prvo jednog, pa još jednog, i još jednog - veslima se ispomagao u određivanju položaja. Dok je on to činio, Rajli nakvasi svoju i Tesinu masku za ronjenje. s Toslednji templar 255 „A zašto misliš da je to dole?", upita on. „Ne znam." Svečano je gledala u vodu. „Sada mogu samo da se nadam da je dole." Čutke su se gledali, a onda primetili kako je starac prestao da maše veslima i da im sada, pobedonosno se smešeći, pokazuje desni. A onda je prstom upro nadole. „Kilise sujun altinda", reče im on. Reči su zvučale slično onima koje je izgovorio krhki čovek u restoranu. „Šukran", reče Tesa. „Šta je rekao?" „Ubij me ako znam", odgovori ona dok se pela na ivicu čamca, pa onda dodade, „a li prilično sam sigurno da kilise znači crkva, pa pretpostavljam da to mora da je tu." Čikajući ga, ona klimnu glavom. „A ti? Ideš ili - šta?" Pre nego što je stigao da odgovori, navukla je masku preko lica i prevrnula se u jezero, jedva pljusnuvši. Bacivši pogled na Rustema, koji je podigao palac, uve

ren da je to dovoljno moderan gest, Rajli krenu za njom, ni izbliza tako gracioz no, u tamnu jezersku vodu. SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Dok su ponirali u hladnu tminu jezera, Tesu je obuzeo dobro znani poriv koji je tako prilježno podsticala u sebi. Bilo je nečeg gotovo mističnog u spoznaji da č e svaki čas možda videti nešto što ljudske oči dugo, dugo nisu videle. Silnu žud nju osećala bi i stojeći na zemlji, kad bi zatvarala krug potrage za ostacima da vno izgubljenih civilizaci-ja skrivenih vekovnim nanosima peska i zemlje. A sada kada nalazište leži pod jednom vodenom planinom, ushit je bio tim veći. Ovo ronjenje bilo je, bar što se nje tiče, nešto dosad neviđeno. Uglavnom bi se u iskopavanja ili ovakve ronilačke poduhvate upu-štala nadajući se nekom čudesno m otkriću, da bi konačni rezultati bili razočaravajući. Ovoga puta bilo je druga čije. Trag koji ih je doveo do jezera, suština šifrovane poruke, kao i sve na št a su ljudi bili spremni da bi se tog predmeta domogli - ukazivalo joj je da se n alazi nadomak arheološkog otkrića čiji je značaj prevazilazio sva njena očekivan ja. Nalazili su se sada na oko šest i po metara dubine, i lagano su napredovali ka d nu. Raspetoj između hladnoće i nade, Tesi se učinilo da joj je i najsitnija tele sna pora najednom oživela. Iznad nje, na povr-šini vode ukazaše se mrlje sunčeve svetlosti. Dno starčevog čamca blago se njihalo na talasićima. Voda je bila pri lično bistra s obzirom na pregrađen rečni tok, ali ubrzo se tama zgusnula oko nj ih. Dno se još nije ni naziralo. Tesa je uključila lampu koju je nosila; mlazu svetl osti bilo je potrebno nekoliko sekundi da dostigne punu jačinu i obasja sablasno crnilo u koje se spuštala. Nekakve čestice poigravale su u vodi oko nje; spor r ečni tok nosio ih je prema brani. Bacila je pogled ka Rajliju, koji je gnjurao t ik uz nju, kad ih susretnu znatiželjno neveliko jato pastrmki, pa šmugnu u mrak. Rajli joj je pokazivao nadole. Utom ugleda dno jezera. Isprva je taj prizor na n ju delovao onespokojavajuće: iako su prošle godine od izgradnje brane, u toku ko jih su se gomilali mulj i razne naslage, nije to nimalo ličilo na morsko dno na koje Tesa beše navikla. Sve s Toslednji templar 257 je zapravo ličilo na ono što stvarno i jeste: jedna potopljena kotlina, prošaran a stenjem i ogolelim deblima davno usahlog drveća. Gusti pokrov satkan od tamnih algi prekrivao je gotovo celo dno. Plivali su bok uz bok, krivudajući i usput razgledajući dno. Ona je prva primeti la ono što su tražili. Starac nije lagao; tu dole, maltene nevidljivi sred tog n ezemaljskog pejzaža, počivahu avetinjski ostaci stare varoši. U početku je uspevala da razabere samo grupe načetih kamenih zidova, da bi poste peno počela povezivati te konture s njihovom name-nom, uočivši da kamenje formir a ujednačene, linearne oblike. Povala je Rajlija dublje, posmatrajući odozgo ost atke drevnoga sela; lebdeli su u mitskoj tmimi nalik istraživačima što kruže oko nepoznatog ostrva. Nadrealan je bio taj prizor, dok su se bezlisne grane zgaslo g drveća njihale na slabašnoj rečnoj struji, nalik vapijućim udovima zatoče-nih duša. Nešto se, njima sleva, pomerilo, i oni se okrenuše da vide šta je. Jato nekih ri bica koje se hrane algama rasprši se u senkama. Opet se usredsredivši na ono što je pod njima, Tesa primeti da kuće okružuju neki otvoren prostor. Pohitavši u t om pravcu, ugledala je crni panj nekog ogromnog drveta; vretenasti ostaci istrul elih grana blago su lelujali. To je to - pronašli su vrbu. Nesvesno uskliknuvši, ispustila je kroz regulator disanja oblačić mehurića koji jurnuše ka površini j ezera. Grozničavo je motrila okolinu. Znala je da su sada neizostavno sasvim bli zu. Kad joj se Rajli pridružio, primetila je ruševne ostatke nečega što je nekad a zacelo bio bunar, na svega nekoliko metara uzvodno od panja. Jurnula je napred , i svetlosni mlaz iz njene lampe probi zid tame s one strane bunara. U neposred noj blizini, melanho-lični i veličanstveni, uzdizali su se zidovi crkve. Pogledala je Rajlija. On je plutao pored nje, ništa mu nije moglo promaći, i bio je očito jednako oduševljen kao i ona. Potrčala je prema toj građevini. Mulj se bio nagomilao uz zidove, poput neželjenog po-dupirača. Krov je bio veoma ošteće

n. Dok je lampom šarala po zido-vima, shvatila je da je crkva u mnogo gorem stanju nego pre sedam stotina godina, kad su do nje stigli templari. S Rajlijem iza nje, Tesa se, kao ptičica kad uleti u ambar, provukla pored nater enih, izvaljenih vrata kroz crkvenu kapiju. Ušavši unutra, lebdeći na pet metara iznad poda crkve, kretali su se duž podvodne galerije stubova, od kojih neki be hu popadali. Zidovi su čuvali unu-trašnjost crkve od mulja, što će im svakako do bro doći u potrazi za 258 Rejmond Huri" grobnom pločom. Plivali su jedno do drugoga, dok se svetlo njihovih lampi poigra valo, stvarajući kaleidoskop senki u zabitim ćoškovima kraj kojih su promicali. Tesa je gledala oko sebe, zapažajući svaki tamni oblik i senku, i sve vreme nastojala da uspori rad srca, koje je nekontrolisano tuklo. Ulaz u crkvu sada se nije video od tame koja se skupljala iza njih. Tesa dade znak Rajliju da ide do dna. On krenu za njom. Bila je tamo neka polukružna mljena kamena ploča, za koju je Tesa pretpostavljala da je nekada bila deo oltara. Sada je bila prekrivena algama i račićima. Pogledala je na sat i dala Rajliju znak, raširivši svih deset prstiju. Što je pre moguće, moraće da krenu ka površini; u bocama nema dovoljno vazduha a za dug boravak na ovoj dubini. Tesa je znala da su sasvim blizu. Klizeći na nekoliko centimetara od poda crkve, lakim pokretima brisala je mulj s poda, pokušavajući da ne napravi veliki oblak. Od grobova - ni traga. Samo neke krhotine i još mulja, kroz koji su ševrdale jegulje. Rajli je ćušnu laktom. Rekao je nešto, ali glas mu je bio izmenjen, čuo se tek neki metalni zvuk što se probija kroz klopotavu vodu koja je izbijala iz piska u nje-govim ustima. Videla je da Rajli ponire i naglim pokretima uklanja mulj i kamenčiće iz omanje niše. Na podu se ukazalo izbledele uklesane slova. Bio je to grobni natpis. Sada je ubrzano disala. Prateći slova prstom, jedno po jedno, razaznala je ime: Kajo. Pogledala je Rajlija, očiju blistavih od uzbuđenja. Uzvratilo joj je osmehom. Istrajno i brižljivo skinuli su pesak s drugih ploča. Srce joj je zaglušujuće tuklo dok su pred njima - slovo po slovo - izranjale i druga imena. A onda se, ispod mulja, pojavio natpis: Romiti. Emar je napisao istinu. Šifrnici koji su napravili u FBI-ju valjano je dešifrovali poruku i - najvažnije od svega - Tesine pretpostavke bile su ispravne. Pronašli su ga. SEDAMDESET ČETVRTI POGLAVLJE Ubrzano su počeli da uklanjaju krhotine i pesak s nadgrobne ploče. Rajli je pokušavao da ugura prste u pukotinu i podigne je, ali nije mogao, što zbog slabe opreme, što zbog sile potiska koja ga je stalno vukla ka površini. Tesa je pogledala na sat - još pet minuta. Mahnito se osvrćući oko sebe u potrazi za nečim što bi moglo da se upotrebi kao poluga, primetila je neke izvijane komade metala kako štrče iz jednog stuba. Otplovivši do tamo, počela je da cima je dnu šipku sve dok je nije izvukla, napravivši pri tom pravi oblak od sitnih kamenčića. Vratila se do dna što je brže mogla i kad se ponovo našla na dnu crkve, Rajli uze šipku od nje i gurnu jedan kraj u pukotinu pored kamena. A onda zajedno, iz sve snage, nalegoše na drugi kraj šipke. Najednom se začu neko krckanje. Ne ispod, nego iznad njih. Žurno pogledavši naviše, Tesa je primetila kako neki parčići padaju s mesta gde je ona istrgnula gvožduriu. Da li to tek voda struji, ili gornji deo stuba klizi s podnožja? Uznemireno je pogledala Rajlija. On je pokazao prstom na šipku, dajući joj znak da će opet pokušati da podigne kamen. Klimnula je glavom i zgrabila šipku; opet su iz sve snage nalegli na polugu. Ovoga puta ploča se pomerila. Ne mnogo, ali ipak se pomerila, premda još nedovoljno da bi ruka mogla da se gurne unutra. Još jednom su nalegli na gvozdenu šipku. I opet se ploča pomerila, pa uzdigla, i ogromna mehura vazduha izlete odozdo, pravo na njih. Naglo je jurnuo pored Tese i Rajlija, pa pronašao put do rupe u nagnjiloj tavanici i iščezao. Odozgo se ponovo čulo krckanje. Tesa je, pogledavši naviše, zapazila da će gornji deo naherenog stuba nesumnjivo pasti s postolja. Gvozdena šipka koju je odande izvalila nekako je razglavila ceo stub i olabavila nesigurnu strukturu. Voda se zamutila od mulja. Okrenula se

prema Rajliju, koji se mučio s nadgrobnom pločom i upravo joj pokazivao nešto dole. Videla je "260 Rejmond Huri" da sad ima dovoljno prostora da proturi ruku. Učinila je to, ustuk-nuvši načas pošto se prisetila nekog starog filma gde ronioca za ruku hvata krvožedna jegulja. Odagnavši tu sliku, gurnula je ruku u grob. Pipala je naokolo očajnički, gluva i neosetljiva na huk izazvan cepanjem načetih, prastarih zidova koji su je okruživali. A onda je nešto napipala. Nešto veliko. Molećivo je pogledala Rajliju i ne bi li što pre podigao ploču još koliko-toliko, da bi mogla izvući predmet. Čvrsto je obuhvatio šipku, ispustivši mnoštvo mehurića iz usta dok se napi-njao da proširi otvor. Tesa je dohvatila predmet, pokušavajući da ga provuče kroz rupu a da ga pri tom ne ošteti. Rajli je još jednom cimnuo i podigao kamen taman toliko da predmet može skliznuti napolje. Bila je to nekakva kožna vreća s dugačkim remenom, otprilike veličine manjeg ranca, nabrekla od nečega očito čvrstog i, činilo se, teškog. Upravo dok je Tesa to izvlačila kroz rupu, gvozdena šipka najednom je pukla, i nadgrobna ploča se vratila u prvobitan položaj, uz tupi odjek, stvarivši oblak mulja malo je nedostajalo da se vreća zaglavi. Odozgo se opet čulo krckanje, a zatim i zvuk trvenja kamena o kamen, i u tom času gornji deo stuba pade s podnožja, da bi se za njim urušila i tavanica. Tesa i Rajli se pogledaše u žurbi i jurnuše ka ulaznim vratima, kad Tesu nešto zadrža. Vreća se zaglavila - kamen je pao na remen. Dok je ona očajnički vukla remen, Rajli je osmatrao dno tražeći nešto što će mu poslužiti kao poluga, ali ničega nije bilo. Krhotine su padale po njima, plutajućim u sve gušćem oblaku mulja. Tesa je neprestano vukla remen. Usplahireni pogled i se susretoše, i ona samo odmahnu glavom. Nema šanse. Crkva će svakog časa da se sruši na njih, i moraju što pre da brišu odatle, što, opet, znači da će vreću morati da ostave. A ona je i dalje stiskala pohabanu kožu. Nije name-ravala da o stane. Rajli je brzo delovao. Vratio se dole i prstima prešao preko ivice ploče, a onda se raskrećio iznad nje i povukao je ka sebi, u poslednjem pokušaju da oslobodi zaglavljenu vreću. Odozgo dopliva ogromna krovna greda i pade na dno, svega neko liko centimetara od njegove noge. S nadljudskim naporom, Rajli je uspeo da jedva primetno pomeri stenu - i to je bilo dovoljno da oslobodi remen. Digao je ruke, pokazao ka vratima, i njih dvoje jurnuše ka izlazu, mlatarajući udovima dok su komadići krova tonuli oko njih. Izbegavajući kame-nje, ševrdali su između stubova dok, najzad, ne šmugnuše kroz vrata i izbiše u čistiju vodu. s Toslednji templar 261 Nekoliko trenutaka plutali su u mestu, posmatrajući kako se crkva ruši; ogromni komadi zidarije i kamena kovitlali su se u muljevitoj vodi punoj mehurića, kao da izvode nekakvu baletsku piruetu. Tesino srce i dalje je tuklo kao ludo. Usreds redila se sada na disanje, svesna da raspoložu ograničenom količinom vazduha i da ih tek čeka uspon do površine. Pogledala je vreću, pitajući se šta li je to u njoj, da li je i posle svih ovih godina neoštećeno, a sve u nadi da nije propalo posle toliko vremena provedenog na dnu veštačkog jezera. Kad je uputila oproštajni pogled prema bunaru, misli joj nakratko odlutaše Emaru i, onoj sudbonosnoj noći. On ni u snu ne bi pomislio, pre sedam stotina godina, da će jednoga dana čovek pregraditi i poplaviti ovu kotlinu, i da će se njegovo tajno skrovište naći pod vodom dubokom više od trideset metara. Rajli ju je posmatrao. Pogledi im se susretoše. I kroz masku se jasno videlo ushćenje u njenim očima. Pogledala je na sat. Uskoro će im se isprazniti boce. Kažiprstom je pokazala ka površini. Rajli je klimnuo glavom i oni polako počеше da izranjaju, nastojeći da ne idu brže od malenih mehurića koji su im izbijali iz regulatora disanja. Voda se oko njih lagano bistrila - vrtložne oblake prašine behu ostavili za sobom. To izranjanje kao da je trajalo vekovima dok najzad do njih ne dopre svetlost odozgo. Tesa je gledala u susret sunčevim zracima, kad najednom preblede kao krpa - nešto se u međuvremenu promenilo. Pruživši slobodnu ruku, dohvatila je Rajli

ija za mišicu; ose-tivši kako se i on napeo, shvatila je da je i Rajli primetio isto. Iznad njih, umesto obrisa jednog čamca, videle su se sada dve konture. Još je neko bio tu, ali oko toga se sada nije bogzna šta moglo učiniti, budući da su im zalihe vazduha bile neznatne. Morali su da izrone. U Tesinim očima videla se odlučnost. Znala je ko to jedino može da bude. Kad su izbili na površinu, u videla je da je bila u pravu. /Rustem je još bio tu, na istom mestu gde su ga ostavili, s tim što je sad izgledao isprepadano i snuždeno. U drugom čamcu, posmatrajući ih sa zatopljenim oduševljenjem - maltene kao profesor kad odaje priznanje oštroumnom učeniku, pomisli Tesa - sedeo je Vilijem Vens. Držao je sačmaru. SEDAMDESETO POGLAVLJE Pomažući Tesi da se popne u Rustemov čamac, Rajli je na brzinu pogledao u pravcu obale. Pored njihovog terenca sada je bio parkirani smeđi Tojotin kamionet. Kraj jezera su stajala dvojica ljudi, a nije-dan od njih nije bio inženjer Okan. Jedan je bio mnogo viši i krupniji od sitnog inženjera, a drugi, premda mršav i ne viši od Okana, nije imao onu gustu crnu kosu. Rajli je još nešto primetio: obojica su bila naoružana. S ove daljine reklo bi se da imaju lovačke puške, ali Rajli nije mogao biti sasvim siguran u to. Pretpostavio je da je Vens usput pokupio lokalne snagatore i poveo ih sa sobom. Rajlija je kopkalo da li su pretresli pa jero i, ukoliko jesu, da li su pronašli brauning koji je sakrio u kutiji ispod sedišta. Rajli je pomno posmatrao Vensa, prvi put oči u oči s tim čovekom. Znači taj stoji i iza celog ovog džumbusa. Prisetio se pobijenih konjanika u Njujorku, pokušava jući da čoveka koji stoji pred njim nekako poveže s događajima koji su ih doveli na ovo daleko mesto, ali i da pronikne u profesorov način razmišljanja. To što je Rajli pretećim tonom obznanio da je agent FBI-ja - Vensa ni najmanje nije zbulilo. Posmatrajući tog smirenog čoveka koji se odlično kontroliše, Rajli se pita o kako je moguće da je od ovako prefinjene osobe, uglednog akademika, postao odmetnik sa sačmarom u krilu; kako je moguće da neko s takvom biografijom okupi razbojničku bandu i, što je još teže zamisliti, pobija sve te plaćenike, jednog po jednog, i to tako efikasno i bez milosti. Nešto se tu nije uklapalo. Nije mu promaklo da je Vens potpuno usredsređen na vreću u Tesinim rukama. „Pažljivo“, reče joj Vens kad se popela u čamac. „Ne bismo da se ošteti. Nikako, ne posle svega ovoga.“ Neka čudna ravnodušnost osecala se u njegovom glasu dok je pružao ruku ka Tesi. „Zamolio bih te“, reče. s Toslednji templar 263 Tesa pogleda u Rajlija, ne znajući šta da čini. Rajli se okrenu prema Vensu, koj i uto podiže sačmaru, sasvim lagano, uperivši je naposletku u njih. Izraz na profesorovom licu bio je gotovo žalostan, ali posmatrao ih je netremice. Tesa usta de i dodade mu vreću. Uzevši vreću, Vens ju je samo spustio kraj nogu i pokazao sačmarom u pravcu obale. „Da se vratimo na čvrsto tlo, šta kažete?“ Dok su se iskrcavali na obalu, Rajli je zaključio da Vensovi ljudi zaista nose lovačke puške. Onaj viši, čovek grubog lica s vratom poput panja i čeličnim pogledom, držao je pušku uperenu u njih, terajući ih dalje od čamaca. Puška očito nije bila novijeg datuma, ali je svakako predstavljala pretnju. Neobičan izbor oružja za plaćenog ubicu, pomisli Rajli, zaključivši da Vens, po svemu sudeći, nije imao vremena da bira koga će povesti sa sobom. Mogli bismo da okrenemo situaciju u svoju korist, pomisli Rajli, naročito ako je brauning još u pajeru. U tom trenutku, međutim, dok im se voda slivala s ronilačkih odela, svakako nisu bili u povoljnom položaju. Vens je pronašao neki stari, rasklimani sto u Rustemovom dvorištu i sad je na njega oslonio sačmaru. Pogledao je Tesu, i lice mu se delimično razvedrilo. „Pa, izgleda da ja nisam jedini Al Idrizijev obožavalac. Sigurno znaš koliko sam želeo da prvi stignem ovamo, ali sad...“ Nije dovršio rečenicu, već je položio na breklu vreću na sto. Posmatrao ju je s dubokim poštovanjem, očito odlutavši nek

ud u mislima. „Uprkos svemu“, dodade on, „drago mi je što si ovde. Ne verujem da bi lokalni ronionci ovaj posao obavili tako efikasno kao ti. V Dodirnuo je nabreklinu u vreći i blago prešao prstima preko nje, pokušavajući da dokuči kakva li se tajna krije unutra. Zavirio je u vreću, a onda zastao, klimn uvši sam sebi glavom, kao da je toga časa nešto shvatio. Okrenuo se prema Tesi. „Trebalo bi da ovo uradimo zajedno. Ovo je umnogome tvoje otkriće koliko i moje.“ Tesa okrznu pogledom Rajlija, vidno zbunjena. Rajli joj glavom dade znak da posl uša Vensa. Oklevajući, načinila je jedan korak, ali se onaj mršavi, proćelavi tr gnuo i podigao pušku. Vens izbrblja nešto na turskom, i čovek uzmače, pustivši j e da prođe. Prišla je Vensu, i sada su njih dvoje stajali oko stola. „Nadajmo se da sve ovo nije bilo uzalud“, reče on, pa otvori vreću. Lagano, obema rukama, izvadio je nešto iz nje. Bilo je obavijeno prevrnutom kožo m. Spustio je to na sto. Namrštio se, primetno zbu-njen, dok je proučavao pokrivi ni predmet. Oklevajući, odmotao je 264 Rejmond Huri" kožu, i pred njima se ukazao kitnjasti mesingani prsten širok oko dva-deset pet centimetara. Prsten je po obodu bio brižljivo izdelfjen na stepene, u milime-tar precizno razd vojenim usecima, a u središtu se nalazio krak s dva špica, ispod koga su bile dv e manje kazaljke. Rajli je gledao čas u otkriveni predmet, čas u onog krupnog Tur-čina, čiji je po gled takođe lutao: čas bi gledao u sto, čas u Rajlija i Rustema, ulažući napor d a zauzda znatiželju. Rajli se sav napeo ose-tivši priliku da stupi u dejstvo, al i i ljudeskara je isti film vrtela u glavi, pa uzmače jedan korak i preteći podi že pušku. Rajli je morao da odu-stane, primetivši usput kako je i Rustem prozreo njegovu nameru i da su mu po čelu izbile graške znoja. A Tesa je stajala za stolom, pogleda prikovanog uz napravu. „Šta je to?“ Vens je pažljivo ispitivao predmet. „Pomorski astrolab“, reče, i sam iznenađen. Pogledavši naviše, on primeti da se Tesa zbunila. „To je instrument za plovidbu , nešto poput primitivnog sekstanta*“, razja-sni on. „U to vreme, naravno, nisu znali šta je to geografska dužina, ali.. .1 Astrolab, poznat i kao „putokaz ka nebesima“, najstariji naučni instrument, u op ticaju se našao još negde oko 150. godine stare ere. Osmislili su ga i razvili g rčki naučnici u Aleksandriji, da bi se po Evropi proširio posle muslimanskog osv ajanja Španije. Arapski astronomi rado su ga koristili kako bi odredili vreme pr eko položaja sunca na nebeskom svodu. U petnaestom veku, kada su ga portugal-ski moreplovci upotrebljavali za određivanje geografske širine, astro-lab je postao visoko cenjena pomorska alatka. Pomorski astrolab je doprineo da princ Henri Mo replovac, sin portugalskog kralja Žoana, stekne taj nadimak. Godinama je Henrije va flota držala astrolab u naj-većoj tajnosti, i samo je ona i mogla da brodi po otvorenom moru. Astrolab se pokazao kao orude od neprocenjive vrednosti u vreme portugalskih osvajanja, u eri koja je vrhunac doživela prispećem Kri-stofora Ko lumba na tlo Novoga sveta 1492. godine. nI ,4jije slučajno princ Henri bio stare šina reda Hristovog od 1420. do svoje smrti, godine 1460. Ovaj portugalski vojni čki red vodio je poreklo upravo od templara. Vens je sada detaljnije ispitivao predmet, pažljivo ga razgledajući sa svih stra na, proučavajući podelu na stepene na spoljnom prstenu. * Uređaj za merenje razdaljine, nazvan po šestini kruga. (Prim. prev.) s Toslednji templar 265 „Ovo je izvanredno. Zaista je templarski, preko sto godina je stariji od svih ko je smo videli.“ Začutao je. Napipao je još nešto u vreći: neki kožni smotuljak. Razmotao ga je, i unutra pronašao malo parče pergamenta. Rajli je slova na prvi pogled prepoznao: bio je to isti rukopis kao onaj kojim b eše ispisan šifrovani rukopis koji ih je ovamo doveo. S tim što je sada, izgleda , bilo razmaka između reči. Ovo pismo nije bilo u šiframa. I Tesi sličnost nije promakla. „To je Emar pisao“, uzviknu ona. Ali Vens je nij

e slušao. Udaljio se, zaokupljen pergamentom. Prolazile su napete sekunde dok ga je čitao u tišini, sklonivši se od ostalih. Kad se naposljetku vratio, lice mu se e bilo smrklo, kao od neke pomirenosti sa sudbinom. „Nismo još, izgleda, našli o no što tražimo“, reče mračno. Tesi je pripala muka. Znala je da joj se odgovor neće svideti, ali je nekako, ip ak, smogla snage da pita: „Šta piše?“

SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE ISTOČNI MEDITERAN, MAJ1291. „Spuštaj čamac u more!“ Prkoseći stihiji, kapetan broda je urlao, i odjek njegovoga glasa zaglušujuće je bubnjao u Emarovoj glavi. Još jedan ogroman talas udari u galiju, a on potrča p rema uzvišenju na pramcu, misleći jedino na kovčeg s moštima. Moram da ga spasem. Setio se u tom času prve noći putovanja kada je, proverivši da li posada i ostal a braća spavaju, zajedno s Hjuom kradom otišao do pramca, čvrsto stežući kovčeg koji mu je predao Vilijem od Božea. Templari su posvuda imali neprijatelje, a po sle poraza kod Akre behu ranjivi. Kovčeg su sada morali da sklone na sigurno, da leko od očiju, negde gde ga niko neće naći. Ubrzo pošto su isplovili iz Akre, Em ar je otvorio dušu Hjuu; i on i Bože imali su bezuslovno poverenje u tog čoveka. Nije se nadao da će mu kapetan broda predložiti tako savr-šeno rešenje. Nije zaboravio kako je Hju, kad su stigli do pramca, podigao zapa-Ijenu baklju i osvetlio duboku šupljinu, malo širu od kovčega, usečenu u zatiljak ukrasne ptič je glave. Hju se popeo i opkoračio glavu pram-čane figure. Emar je još jednom po gledao bogato ukrašeni kovčeg pre nego što će ga podići i predati kapetanu, koji ga je brižljivo pohranio u otvor. A onda se latio mangala i podložio bačvu punu istopljene smole, koja se na površini blago mreškala na sve jačim talasima po k ojima je Sokolov hram brodio. Naguravši kovčeg u za njega pripre-mljeno skrovišt e, Emar uz pomoć metalne posude s dugom ručkom zahvati smolu, pa dodade posudu H juu, koji smolom zali prazan pro-stor između kovčega i zidova šupljine. Ubrzo za tim kofom vode zalili su vrelu smolu, i tad se, uz cvrčanje, podiže oblak pare. Hju klimnu glavom Emaru, koji mu je prepustio završnu fazu radova na sakri-vanju kovčega. Pozamašni komad drveta, izrezan tako da se uklapa uz pramčanu figuru, položen je preko otvora. Hju ga je prikucio uz s Toslednji templar 267 pomoć drvenih kočica, debljih od palca odraslog muškarca, a onda je sve to zaliv eno topljenom smolom koja se brzo stvrdnula u dodiru s vodom. Pošto su završili posao, Emar se zamislio na trenutak, dok je Hju sišao s pramca, vrativši se na s igurnu palubu. Osvrnuvši se, Emar je zaključio da ih niko nije video. Setio se tada Martina od Karmaoa, koji se odmarao u potpalublju. Nije još bilo potrebe da svome štićeniku kaže šta je uradio. Docnije, kad stignu do luke, možda će morati da mu kaže, ali dotad je najbolje da samo on i Hju znaju gde se kovčeg nalazi. Što se sadržine kovčega tiče - za tako nešto mladi Martin još nije bio spreman. ' Sevnula je munja, i Emar ponovo postade svestan neprilike u kojoj se nalazi. Pro bijajući se kroz pljusak, maltene je već stigao do uzvi-šenja na pramcu kad se j oš jedan gorostasni talas obruši na Sokolov hram, nemilosrdno ga bacivši u stran u, pravo na sto s mapom, u koji se zakucio porebrice. Martin je istoga časa stig ao do njega. Taj mladi vitez mu je, uprkos Emarovom krkljanju i preklinjanju da ga ostavi tu gde jeste, pomogao i odvukao ga do čamca koji je čekao kraj broda. Emar je pao u plovilo i, uprkos strašnom bolu koji je osećao u porebarju, usprav io se taman na vreme da vidi Hjuu kako se penje s druge strane lađe i pridružuje im se. Kapetan broda je u ruci stezao neku čudnovatu napravu kružnog oblika, na vigacioni instrument koji je i pred Emarom koristio, i sada ga je upravo namešta o ne bi li odre-dio koordinate. Vitez je ljutito udario po boku broda i bespomoć no pogledao u pramčanu figuru koja je ponosito odolevala bezdušnim naletima jaro snog mora, pre nego što će prepući kao grančica i išče-znuti u uspenušaloj vodi. SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa je snuždeno uzdahnula. Nije mogla da veruje. „I to je, znači, to? Posle sv ega ovoga - kraj priče?“

Spopade je gnev. Ne opet isto. Bila je potpuno zbunjena. „Čemu onda misterija?“, namrgodila se. „Čemu šifrovano pismo? Zašto pro-sto nisu javili templarima u Parizu da je stvar izgubljena, jednom zauvek?“ „Obmane radi“, odvaži se Vens. „Dok god je to bilo u njihovom posedu, i misija je mogla da traje i oni da budu bezbedni.“ „Sve dok se ta obmana ne...“ Profesor klimnu glavom. „Tako je. Imaj u vidu da je ta stvar, šta god ona bila, od najvećeg značaja za templare. Ne bi Emar propustio da obeleži mesto gde ju je ostavio, bez obzira na to hoće li za života uspeti da je nađu.“ Tesa je teško uzdahnula, pa se skljkokala na jednu od drvenih stolica pored stola. Trljala je oči vrteći po glavi slike jednog tegobnog putovanja koje se odigralo pre toliko stoleća, i svih tih ljudi koji su spaljeni na lomačama. Otvorila je oči i ponovo se usredsredila na astrolab. Toliki put prešli, toliko rizikovali, razmišljala je, a sve zbog - ovoga. „Malo im je nedostajalo.“ Vens je bio u nekom svom svetu, izbliza proučavajući navigacioni instrument. „Da je Sokolov hram izdržao još samo nekoliko časova, pripeli bi na obalu, držali se dalje od priobalja i odveslali do nekog od obližnjih grčkih ostrva koja su bila u prijateljskim rukama. Tamo bi popravili jarbol i otplovili dalje, ne plašeći se novih napada. Ili bi se vratili do Kipra ili bi se, što je verovatnije, zapuhtili ka Francuskoj.“ On zastade, pa dodade, malten e kao za sebe. „A mi bismo verovatno živeli u jednom mnogo drugačijem svetu...“ Rajli, koji je sedeo na gomili betonskih blokova, nije mogao više da se uzdržava. To se više nije moglo podneti. Procenio je kako ima dobre izgleda da sredi Turke i Vensa, pod uslovom da bude brz, ali s Toslednji templar 269 nipošto nije želeo da ugrozi Tesu ili Rustema. Nije bila reč samo o njegovoj povredenoj suštini. Nešto drugo ga je morilo. U jednom trenutku, cela ova priča pre rasla je od obične potrage za beguncem u nešto podmuklo; osećao se i lično ugroženim, i to ne u telesnom smislu. Nije zapravo mogao tačno da odredi šta je posređuje. Neka dublja, temeljnija pitanja mučila su ga još otkad su dešifrovali rukopis, i sada se najednom oseti uznemirenim i, na neki čudnovat način, ranjivim. „U drugačijem svetu?“, frknu on. „I sve to, je li, zbog neke čarobne formule za pravljenje zlata?“ Vens se prezirivo zakikotao. „Molim vas, agente Rajli. Nemojte tim beznačajnim al hemičarskim mitovima bacati ljavu na templarsko zaveštanje. Ovde imamo jednu važno potkrepljenu činjenicu, a ona kaže da su se templari obogatili zahvaljujući i donacijama raznih plemića iz svih krajeva Evrope, i sve to pod punim blagoslovom Vatikana. Zasipali su ih posedima i novcem jer oni su, je li, bili odvažni zaštitnici hodočasnika... Ali nije samo to. Vidite, za njihovu se misiju mislilo da je sveta. Njihovi poklonici verovali su da templari tragaju za nečim što je od neprocenjive vrednosti za čovečanstvo.“ Nešto nalik osmehu moglo se sad nazreti i na njegovom strogom licu. „Nisu, među-tim, znali da bi to nešto, da su kojim slučajem templari ostvarili svoj naum, poslužilo celom čovečanstvu, a ne samo 'od abranima', kakvim su nadmeni evropski hrišćani sebe smatrali.“ „O čemu vi to govorite? I upita Rajli. „Jedna od optužbi koje će dovesti do konačnog pada templara glasila je da su se zbližili s ostalim stanovnicima Svete zemlje - muslimanima i Jevrejima. Za naše drage vitezove pričalo se da su, održavajući veze s tamošnjim svetom, zastranili i da s njima dele razne mističke spoznaje. Optužbe su, što se toga konkretno tiče, zapravo i bile osnovane, mada su brzo odbačene kako bi ustupile mesto živopisnijim optužbama, onim za koje ste, siguran sam, i vi čuli. Papa i kralj - ko ga je, na kraju krajeva, sam Bog miropomazao, i koji je goreo od želje da se dok aže kao najveći hrišćanin među kraljevima - razumljivo su težili da odagnaju sam u pomisao na to da se njihovi prvaci, najbolji ljudi, bratime s nevernicima, da bi potom iskoristili svu svoju snagu kako bi srušili templare, bez obzira na to što su time na sebe navukli prokletstvo. Nije im na teret stavljena samo ta razna mistička iskušavanja. Pitanje je, u stvari, bilo mnogo praktičnije prirode. Oni su se pripremali na jedan neverovatno smeo potez, odvažan i dalekosežan, 270

Rejmond Huri" možda ludački čin, ali svakako neizmerno hrabar, vizionarski." Vens zastade, oči to uzburdan, a onda ponovo pogleda u Rajlija i pribra se/ „Oni su", reče tada, „kovali zaveru da ujedine tri velike religije/ Pogledao je navrš, prema planinama u okruženju, pa raširio ruke. „Ujedinjenje t riju vera", reče kroz smeh. „Zamislite samo... Hrišćani, Jevreji i muslimani - s vi ujedinjeni u jednoj veri. A što da ne? Svi se mi klanjamo istome Bogu, na kra ju krajeva. Svi smo mi deca Avramova, zar ne?", nastavi on podrugljivim tonom, p a se uozbilji. „Razmislite o tome. Zamislite koliko bi drugačiji danas bio svet da je do toga došlo. Bolji bi to svet bio, neizmerno bolji... Pomislite samo kol iko bismo patnje i krvoprolića izbegli, i u prošlosti, a i danas, više nego ikad a. Milioni ljudi ne bi umrli nizašta. Ne bi bilo inkvizicije, ne bi bilo holo-ka usta ni ratova na Balkanu i Bliskom istoku, ne bi se avioni zabadali u nebodere. .." Neki tračak nestašluka pojavio se tad na njegovom licu. „A vi, agente Rajli, verovatno biste ostali bez posla." Rajli je pokušavao da pohvata konce, misli su mu prestizale jedna drugu. Zar je moguće da...? Setio se razgovora koji je s Tesom vodio u vezi s onih devet godin a koje su templari proveli zatvoreni u Hramu, pa kako su potom u kratkom roku st ekli moć i bogatstvo, pa onog latinskog natpisa o kom mu je Tesa pričala. [Veritas vos liberabit. Istina će vas osloboditi./ On pogleda u Vensa. „(Mislite da su oni ucenjivali crkvu. Da je Vatikan, praikti čno, o svom trošku dozvolio templarima da se uzdignu do moći." „U Vatikanu su bili premrli od straha. Nisu imali izbora." „Ali... zašto?" Vens mu se približi, pruži ruku i pokaza na raspeće koje je visilo preko ronilač kog odela koje je nosio Rajli, pa ga iznenada strgnu. Držeći prstima raspeće, do k mu je lanac landarao niz nadlanicu, on ga premeri isprva prezrivim, a potom le denim pogledom. „Zbog istine o ovoj bajci 'f SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Vensove reči lebdele su nad njima kao sečivo giljotine. Pogled mu je bludeo po nekom samo njemu znanom svetu dok je gledao u taj majušni , svetlucavi predmet koji mu je stao na dlan. A onda mu se lice smračilo. (.Neve rovatno je to, zar ne? Evo nas danas ovde, dve hiljade godina kasnije, sa svim n ašim dostignućima, sa svim našim znanjima, pa ipak - ovaj mali talisman i dalje određuje kako će milijarde ljudi živeti... i umretL'/ Sedeći u vlažnom ronilačkom odelu, Rajli zadrhta, ne od zime već od nelagode. Ba cio je pogled ka Tesi. Ona je Vensa posmatrala s nekim ushitom na licu u koji Ra jli nije mogao da pronikne. „Otkud ti to znaš?", upita ona oklevajući. Vens naglo skrenu pogled s Rajlijevog krsta i okrenu se prema njoj. „Ig de Paje n. Osnivač templara. Kad sam boravio na jugu Francuske, pronašao sam nešto s nji m povezano što me je iznenadilo." Toga časa setila se podrugljivih napomena onog francuskog isto-ričara. „Ono da j e on iz Langdoka - i da je bio katar?" Vensu su se razrogačile oči, trgnuo se, očevidno impresioniran. „Uradila si doma ći zadatak." „Ali sve to nema smisla", usprotivila se Tesa. „Oni su u početku tamo bili prat nja hrišćanskim hodočasnicima." Vensu je osmeh i dalje titrao na usnama, ali sada se u njegovom glasu nazirala n ervoza. /,Oni su u početku tamo bili s misijom da pro-nađu nešto što je hiljadu godina bilo izgubljeno, nešto što su veliko-sveštenici sakrili od Titovih legija . Kud ćeš boljeg zaklona - i boljeg izgovora da dobiju pristup mestu koje ih je stvarno zanimalo - nego da se predstave kao zadrti sledbenici pape i njegovog na opakog krsta-škog pohoda? Vidiš, nisu oni nameravali tek tako da se suprotstave crlcv i - nikako pre nego što steknu dovoljno moći i bogatstva kako bi mogli da p režive taj neslućeni izazov. Vatikan je tada već bio na glasu po nemilosrdnom pr ogonu svih koji bi izazvali njegovo jedno i 272

Rejmond Huri" jedino pravoverje - čitava sela, žene i decu masakrirale su papine voj-xj ske sa mo zato što su se drznuli da slede svoja uverenja. I zato su tem-plari skovali p lan. Da bi doakali crkvi, morali su imati oružje - i uti-caj. I malo je nedostaj alo da u tome uspeju. Pronašli su ono što su tra žili. Vitezovi templari postali su veoma moćni u vojnom smislu i izra-zito uticajni. I sasvim blizu trenutka ka da će odbaciti svoju duhovnu ljušturu. Nisu, međutim, računali na to da će svi o ni - ne samo tem-plari, već sve hrišćanske vojske - biti isterani iz Svete zemlj e pre nego što stignu da napadnu crkvu. A kad se to dogodilo, završno s proterivanjem iz Akre 1291. godine, ne samo što su ostali bez temelja svoje moći - zamk ova, vojske i dominantne pozicije u Prekomorju - već su izgubili i svoj plen, to oružje kojim je trebalo da ucene Vatikan, predmet koji će im pomoći da zaokruže svoj usud. Bez svega toga su ostali kad je potonuo Sokolov hram. Od toga časa, postalo je samo pita-nje vremena kada će templari biti zbrisani. JLako je klimnu o glavom pre nego što ih je sve obuhvatio užagrelim pogledom. „S tim što smo, m ožda, uz malo sreće, mi sada u prilici da dovršimo njihovo delo," Tišinu koja je usledila najednom prekide jak, zastrašujući zvuk; nešto je puklo, i oni videše kako glava jednog od Vensovih ljudi eks-plodira, a telo se stropoštava na zemlju , u krvavu, zbrčkanu masu. SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Rajli se nagonski bacio prema Tesi, ali Vens ju je već obujmio oko stru-ka i odv ukao na sigurno, iza svog kamioneta. Meci su zviždali, pucalo je oko Rajlija kad se vinuo iza pajera, instinktivno se usredsredivši na zvuke ne bi li odredio po ložaj onoga koji puca. Tri hica završila su u njihovom terencu, probivši haubu i blok motora, dok je jedan probu-šio desnu prednju gumu, na osnovu čega je Rajli ju bilo veoma teško da proceni gde se snajperista nalazi; bio je negde na jugu, u šumi - i beznadežno izvan dometa pištolja. Neprijatna tišina spustila se na šumu, i posle kratkog, napetog predaha, Rajli p roviri iza kola da vidi kakva je šteta načinjena. Pajero odavde neće mrdnuti. Po gledao je u pravcu prevrnutog stola, gde su pre toga sedeli. Mršavi, proćelavi T určin sklupčao se iza stola, očito prestravljen. Rajli je primetio da se nešto p omera njemu sa strane, kod kolibe, a onda nakratko ugleda nešto plavo, i odonud izlete Rustem s puškom malog kalibra; s njom je verovatno išao u lov na zečeve. Sta-rac je stajao tu, motreći udaljeno drveće, unezvereno tražeći pogle-dom metu . Rajli mu je mahao i dovikivao, ali pre nego što je ovaj sti-gao bilo šta da uč ini, snajperista ispalio još dva metka: jedan se odbio od betonskih cevi naslagan ih na zemlji, a drugi je let završio u starče-vim grudima, zalepivši ga uza zid kolibe kao kakvu krpenu lutku. Skriven iza pajerovog zadnjeg trapa, Rajli je ugledao Vensa kako cima vrata kami oneta, gura Tesu unutra, pa i sam ulazi u vozilo. Zatim je uključio motor i ubac io u prvu. Mršavi Turčin uspeo je da se uspenra na tojotinu prikolicu taman kad se zanjihala i jurnula prema kapiji. Rajli nije imao izbora. A ni vremena da traži brauning po pajeru. Pogledavši ner vozno u pravcu brda, odlučio je da rizikuje. Izleteo je iz zaklona i potrčao pre ma odlazećem kamionetu. Još dva metka pogodila su bok tojote baš u trenutku kad je Rajli dostigao vozilo , kod kapije, i uhvatio se za trap. Kamionet se očešao 274 Rejmond Huri" o stub na ulazu u ograđeni prostor i počeo da klopara po uzanoj, krševitoj stazi . Rajli se držao za zadnju ogradu kamioneta, prsti su ga boleli, a noge su mu se vukle po grubom tlu; tada levom nogom udari o kamen koji je štrčao, i bol mu pr ostruja celom dužinom kičme kao da ga je neko probio usijanim šiljkom. I najmanj i mišić u njegovom telu je goreo, i on je osetio kako će svakog časa da padne. Ali nije mogao. U kamionetu je bila Tesa. Nije mogao da je izgubi. Ne ovde, ne sada. Pogledao je naviše i ugledao ručku na unutrašnjoj strani bočne pregrade. Prikupi o je i poslednji atom snage pre nego će se odbiti sto-palima od zemlje i dograbi ti ručku levom rukom. Prstima je dohva-tio zadnju pregradu, povukao je ka sebi, ispravio se i uzverao na pri-kolicu.

Turčin je ležao kraj bočne pregrade, stežući pušku u ruci, i usplašeno virio. Okrenuvši se, ugledao je Rajlija kako se penje. Uzne-mirio se i uperio pušku u njega, ali je Rajli zgrabio cev i odgurnuo je uvis, stresavši se kad je čovek pritisnuo obarač. Rajli se, onako ležeći, zanjihao i šutnuo Turčina u mošnice pre nego što će se baciti na njega. Dok su se gušali, Rajli primeti nešto ispred sebe i pogleda preko kabine kamioneta. Lendkruzer bež boje bio je parkiran na manje od sto metara ispred njih na zemljanom drumu, preprečivši im put. I Turčin ga je ugledao, a sudeći po zvuku motora, Vens nije kočio. Rajli je pogledao kroz za dnji prozor kabine, i pogled mu susretnu Tesin. Video je da je uplašena, a onda se Tesa nagnula napred i poduprla se o instrument tablu. I Rajli i Turčin uhvatiše se za krov kabine dok se kamionet zaneo na samom obodu staze, poskakujući po grubom, kamenitom terenu, a onda se provukao između padine i parkiranog lendkruzera, oštećivši prednji deo velikog terenca. Nastavio je dalje kroz oblak razbijenog stakla i iskidane plastike. Rajli se okrenuo da vidi šta je bilo s lendkruzerom, koji je, bar se tako činilo, bio previše oštećen da bi mogao poslužiti snajperisti, kad Turčin ponovo zgrab i pušku, pokušavajući da je otrgne Rajliju. Dok su se borili, kamionet je stigao do brane i popeo se na nju a da Vens pri tom nije usporio. Vozilo je jurilo preko betonskog kolovoza koji je vodio preko samog vrha ustave. Sada stojeći, Rajli je više puta udario Turčina i najzad uspeo da mu oduzme pušku, ali ga je ovaj sada obujmio oko grudi i čvrsto stegao. Pošto su bili preblizu jedan drugome da bi s Tosljednji templar 275 mogao upotrebiti kolena, Rajli ga udari stopalom u unutrašnji deo desnog gležnja. Stisak malo popusti, i Rajliju pode za rukom da ga sasvim odgurne. Obojica su se držala za kabinu i Rajli na trenutak ugleda Tesu, koja se gušala s Vensom, po kušavajući da zaustavi vozilo. Bii je dohvatila volan, kamionet se zaneo i udario u zid. Rajli je ispuštio pušku, i ona iskliznu preko prikolice i tandrčući pada na beton-ski kolovoz; Turčin se unezverio videvši kako puška ostaje daleko od njima. Uspaničen, čovek se nesmotreno baci na Rajliju, koji se, reagujući instinktivno, unatraske otkotrlja ispod Turčinovog tela i nogama ga odbaci ka bočnoj pregradi kamioneta koji se sad kretao mnogo većom brzinom. Vozilo je ponovo udarilo u zid tako da je sve odzvanjalo. Čovek je sleteo s kamioneta i pao preko zida, sletevši niz suhu stranu brane. Njegov krik zaglušila je buka motora. Stigli su na drugi kraj brane, i Vens naglo skrenu, pa kamionet izbi na zemljani put kojim su se Rajli i Tesa toga jutra dovezli do jezera. Dok su se truckali po putu na kojem su se videle brazde od točkova, Rajli je uvideo da su sada zaštićeni od pogleda s vrha brda gde je -po njegovoj proceni - snajperista zauzeo bus iju. Zbog stanja u kome se put nalazio, Vens je bio prisiljen da uspori, ali zadržao nije imao razloga da zaustavlja vozilo. Pustio ga je da vozi tako još nekoliko kilometara pre nego što je pokucao po krovu kabine. Profesor klimnu glavom, stavivši mu do znanja da ga je primetio, i ne koliko trenutaka kasnije - kamionet stade. **SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE** Pošto je izvadio ključeve iz kontakt-brave, Rajli je obišao kamionet, da proceni štetu. Dobro su prošli. Izuzev nekoliko modrica i pulsirajućeg bola u Rajlijevoj levoj nozi, njih troje su se provukli s tek ponekom posekotinom i ogrebotinom. Toyota je pretrpela snažne udarce, na više mesta bila je čuknuta i ulubljena, i on je bio prosto impresioniran kako je vozilo sve to podnelo. Vrata kod sedišta gde je sedeo Vens otvoriše se uz škripu, i profesor i Tesa izađoše iz kamioneta. Rajli je primetio da su oboje pošteno uzdrmani. Od Tese je to još i očekivao, ali od Vensa nije. Jesam li ga pogrešno procenio? Duboko se za gledao u oči tog čoveka i, kao u ogleдалu, zapazio istu nesigurnost koja je bila zla i njega samoga. On je iznenađen, jednako kao ija. Nije se ovome nadao. Sada se samo uverio u ispravnost utiska da ovde nešto nije kako treba, utiska koji ga je pratio još od časa kad je prvi put ugledao profesora, tamo na jezeru. A i pucanj koji je oborio onog krupnog Turčina... Rajliju je tad bilo jasno da se do gađa nešto nepredviđeno.

Vens nije pobio konjanike. Neko drugi stoji iza svega ovoga. Ta misao je mučila Rajlija. Dodatne komplikacije zaista mu nisu bile potrebne. P remda je posle uzastopnih ubistava konjanika uzeta u obzir mogućnost da u celoj priči postoji i neki „poslovoda“, ona je odavno odbačena. Sve je ukazivalo na to da je Vens likvidirao svoje saučesnike; činilo se da upravo on vuče sve konce. Pucnji na obali jezera srušili su tu teoriju. Još je neko umešan, ali - ko? Ko j oš zna šta Vens traži i, što je još važnije, ko je spreman da pobije ko zna koji ljudi da bi se tog nečega domogao? Vens se okrenu prema Tesi. „A astrolab?“ Tesa klimnu glavom, kao da izranja iz sumaglice. „Na sigurnom je“, uveri ga ona . Zavukla je ruku u kabinu i izvadila instrument. Vens je pogledao astrolab i kl imnuo glavom, a onda pogledao naviše, u gre-ben s kojeg su se upravo bili sjuril i. Rajli ga je posmatrao dok je ovaj s Toslednji templar 277 ćutke, zadubljen u misli, prelazio pogledom preko samotnih planina u okruženju. I Rajliju se načas učinilo da je primetio neku pomirenost sa sudbinom u profesor ovim očima, ali se u njima ponovo javio onaj drski sjaj, ona nespokojna odlučnos t. „Šta bi ono tamo?“ reče Tesa, stavši uz Rajlija. On skrenu pogled s profesora. „Dobro si?“, upita on, pa izbliza pogleda malu ogr ebotinu na Tesinom čelu. „Sve je u redu“, uzmače ona, pa se zagleda u drveće koje ih je okru-živalo kao k akva ogromna ograda. Planine sad behu avetinjski tihe, naročito posle furiozne p ucnjave koja se tu odigrala pre samo neko-liko minuta. „Šta se ovde događa? Šta mislite, ko je to bio?“ Rajli je zurio u drveće. Nikog živog tu nije bilo. „Ne znam“, reče. „O, mogao bih ja nabrojati koliko hoćete ljudi koji ne žele da se ovako nešto ob elodani“, uključ i se Vens. Gledao ih je sada sa zlobnim osmejkom na usnama. „Oni su se, očigledno, malčice unervozili - što znači, mora da smo blizu.“ „Draže bi mi bilo da nas deli bar nekoliko kilometara“, reče Rajli, pa mahnu u p ravcu kamioneta. „Hajdemo.“ Vensa i Tesu ugurao je u vozilo. Tesa je sela između njih dvojice. Rajli ubaci u prvu i nagazi tojotu niz strminu . Ćutali su, sve troje, izgubljeni u slutnjama onog što ih čeka. U trenutku kad je ugledao kamionet kako brzo napušta mali ograde-ni prostor i ju rca niz zemljani put, De Anđelis je zažalio što je ostavio lendkruzer bočno park iran preko staze kako bi im blokirao prolaz za slučaj da probaju pobeći. Neprija tni zvuci koji su do njega doprli kad je kamionet naleteo na auto svakako nisu s lutili na dobro, i već prvi pogled na veliko terensko vozilo - branik je bio raz valjen s desne stra-ne, kao i prednja rešetka - opravdao je sva njegova strahova nja. Planket i nije morao da mu podnese izveštaj o šteti da bi znao kako na taj auto više ne mogu računati. Nervozno je otvorio zadnja vrata i počeo da pretura po op remi. Izvativši odande GPS ekran, lju-tito ga je uključio. Kursor je zatrepao, pokazujući mu da mete tre-nutno nisu u pokretu. Lokator stoji u mestu. De Anđeli s se namrštio piljeći u ekrančić; prepoznao je koordinate Rustemovog placa i shv a-tio da se lokator, po svemu sudeći, i dalje nalazi na dnu torbe u one-sposoblj enom Rajlijevom i Tesinom pajeru. Moraće, znači, naći neki 278 Rejmond Huri" drugi način da ih locira, što svakako neće biti lako na ovom šumovi-tom, planins kom terenu. Monsinor je isključio monitor i okrenuo se ka jezeru, pušeći se od besa zbog ra zvoja događaja. Znao je kako nema prava da optuži Planketa za neveselu situaciju u kojoj su se našli. Uvideo je tada da je, u stvari, nešto drugo na delu. Hibris. Previše samopouzdanja. Greh ponosa. I to će morati da ispovedi*. „Njihov terenac. Još je na onom placu. Možda bismo mogli njime da se poslužimo.“ Planket je držao veliku pušku, i već se udaljavao od lendkruzera; jedva je čeka

o da krenu. De Anđelis je stajao, nepomičan. Mirno je posmatrao staklastu površinu jezera. „Idemo redom. Daj mi radio-stanicu.“ * Hybris (gr.) - preterani ponos ili samopouzdanje; ova starohelenska reč ima i eksplicitnija značenja: obest, oholost, raskalašnost, pomama, divljanje, kao i nasilje, sknavljenje, zlostavljanje. (Prim. prev.) SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Rajli je gledao niz putić, pažljivo osluškujući. Čuo se samo ptičji poj, koji je, u ovim okolnostima, zvučao neobično uznemirujuće. Prešli su bili oko četrnaest kilometara pre nego što ih je nadolazeća tama nagnala da potraže mesto gde će zanočiti. Rajli je odlučio da skrene sa zemljanog puta, da bi ih potom uzana staza odvela do male zaravnice podno koje je proticao potok. Morali su nekako tu da preuredu noć, pa da u zoru krenu dalje, prema moru. Bio je prilično siguran da je glomazni lendluker pretrpeo ozbiljnu štetu prilikom smelog Vensovog proboja. Idući peške, napadači, mada oni bili, zacelo su i dalje satima daleko; a ako su ipak našli neki prevoz, svakako će ih čuti. Dok su poslednji sunčevi zraci zamirali za brdima, Rajli je razmišljao o tome kako će, u stvari, biti bezbedniji pod okriljem mraka. Večeras neće paliti vatru. Vensa je ostavio kod kamioneta, vezavši mu ruke iza leđa. Kono-pac je potom privukao za branik. Na brzinu pregledavši unutrašnjost vozila, nije našao skriveno oružje, ali je zatekao neke aparate koji će im dobro doći, poput male plinske bombe i nešto hrane u konzervama. Odeće za preobuku nisu našli. On i Tesa moraće zasada ostanu u ronilačkim odelima. Rajli se pridružio Tesi kraj obale jezera i kleknuo, žedan, na veliku stenu. Brigi i strahovi rojili su mu se po glavi. On je, u stvari, već postigao prvobitni cilj; ostalo mu je sada samo da Vensa bezbedno vrati u Sjedinjene Države, gde će mu se suditi. Slabi su, međutim, bili izgledi da će zarobljenika iz ove zemlje izvesti neprimećeno. Zločini su počinjeni i ovde, i ovdajšnji ljudi su izginuli. Rajli je razmišljao unapred, užasnut samom pomišlju na neizbežne probleme s turskim vlastima oko ekstradicije. A pre svega, morao je sve da ih izvuce iz ove planine i vrati ih na obalu zdrave i čitave. Čovek koji je pucao na njih sigurno razmišlja u stilu „prvo pucaj pa pitaj ko ide“; a oni su bili nenaoružani, nisu imali radio-stanicu i bili su izvan domašaja mobilne telefonije.

280 Rejmond Huri" Koliko god suštinske te nevolje bile, ubrzo su ustupile mesto nečem još važnijem, što ga je neminovno proganjalo. A sudeći po Tesinoj nesigurnosti, Rajli je zaključio da i njemu more iste brige. „Oduvek sam se pitala kako li se Hauard Karter osećao kad je pronašao Tutankamunov grob“, turobno reče ona najzad. „Pa, verovatno se proveo bolje od nas.“ „Nisam baš sigurna. On je bio i pod prokletstvom, sećaš se?“ Tanušan osmeh pojačao se na njenom licu, malčice se razvedrila, i njemu je to bilo dovoljno da se oseti bolje. Ali i dalje ga je tištala ta gomila kamenja u stomaku. I neće to kamenje samo da se sklanja, a ni on više neće čekati da se samo skloni. Hoće da mu se objasni u šta su se to uvalili. Pribravši se, Rajli ustade i pride Vensu. Tesa ga je u stopu pratila. Kleknuo je pored vezanog čoveka, proverio čvor. Vens ga je ćutke posmatrao. Bio je čudnovat to miran, kao da mu je sve ravno. Rajli se razmišljao treba li da se upušta u priču, i osetio je kako to neće moći da izbegne. „Moram nešto da znam“, navalio on. „Kad si pomenuo ono 'istina o ovoj bajci' - na šta si konkretno mislio? Šta misliš, šta su to sakrili na Sokolovom hramu?“ Vens podiže glavu, i Rajli oseti na sebi njegov bistar, prodoran pogled. „Nisam baš sasvim siguran, ali šta god to bilo, držim da ti to ne bi tako lako prihvatilo.“ „To je moja briga“, odbrusi mu Rajli. Vens je, činilo se, pažljivo birao reči. „Nevolja je u tome što, kao i većina pravih vernika, nikada nisi razmišljao o tome da možda postoji razlika između vere i činjenice, razlika između onog verničkog Isusa Hrista i onog faktičkog, istorijskog Isusa, između istine i... izmišljotine.“

Rajlija naizgled nije uzбудila podrugljivost koju je - učinilo mu se - osetio u Vensovom tonu. „Nisam imao potrebe da razmišljam o tome.“ „Pa eto - i drage volje veruješ da je sve što piše u Bibliji istina? Hoću da ka žem, ti zaista veruješ u sve to, zar ne? U čuda, u činje-nicu da je Isus hodao p o vodi, da je iscelio slepca... da se vratio iz mrtvih?“ / „Verujem, naravno, / Jedva primetan smešak zaigra na Vensovim usnama. „Dobro. Daj da te pitam nešto. Koliko znaš o izvorima onoga što čitaš? Znaš li s Toslednji templar 281 ko je zapravo napisao Bibliju - onu Bibliju koja je tebi bliska, dakle Novi zave t? / Rajli nije bio najsigurniji. „Misliš na Jevanđelja po Mateju, Marku, Luki i Jova nu?“ „Da. Kako su ona napisana? Da počnemo ipak od nečeg osnov-nog. Kad su ta jevanđ elja, primera radi, napisana?“ Rajliju se nešto spustilo na pleća, nešto nevidljivo. „Ne znam... Oni su bili n jegovi učenici... Pretpostavljam, znači, da su jevanđelja napisana ubrzo posle n jegove smrti.“ Vens pogleda Tesu pa se pobedonosno zasmeha, kao da bi da ponizi Rajlija. Njegov pogled je bio neprijatan kad se ponovo zausta-vio na Rajliju. „Ne bi me naročit o iznenadilo, ali čudesno je to, zar ne? Više od milijardu ljudi u ovom svetu kl anja se tim tekstovima i svaku reč prihvata kao Božju mudrost, koljući se pri to m među sobom, a pri tom ni najblažeg pojma nema odakle ti zapisi potiču.“ Rajli je već počeo da se ljuti. Vensova osionost tome je samo dopri-nosila. „To je Biblija“, reče Rajli. „I dovoljno dugo se čita da bi...“ Vens se napučio i blago zavrteo glavom, prenebregavajući svaku dalju raspravu. / „I ti, očito, misliš da je to istina i samo istina, je l' da?“ Naslonio se na ko la, i pogled mu odluta u daljinu. „I ja sam nekad bio kao ti. Nisam se bavio pr eispitivanjem. Sve je to za mene bilo pita-nje... vere. A da ti kažem... Kad jed nom kreneš da kopaš, da tražiš • istinu...“ Opet se zagledao u Rajlija, i neka t mina se pojavi u njego-vim očima. „To i nije tako lepa slika.“ SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE „Ono što moraš da shvatiš“, izlagao je dalje Vens, „jeste to da su dani ranog hr išćanstva crna rupa za naučnike što se tiče proverljivih, doku-mentovanih činjen ica. Ako, međutim, i nema mnogo toga za šta nedvo-smisleno možemo tvrditi da se zaista odigralo u Svetoj zemlji pre gotovo dve hiljade godina, postoji nešto što sigurno znamo: nijedno od četiri jevanđelja, koja čine Novi zavet, nisu napisal i Isusovi savre-menici. Što, opet“, naglasi on, zapazivši Rajlijevu reakciju, „u vek izne-nadi odane sledbenike kao što si ti.“ „Prvo od četiri jevanđelja“, razjasni on, „ono Markovo - ili, bolje reći, ono o kojem govorimo kao o Jevanđelju po Marku, budući da zapravo i ne znamo ko ga je napisao, jer je u to vreme bilo uobičajeno da se pisana dela pripisuju glasovit im ljudima - napisano je, smatra se, barem četrdesetak godina posle Isusove smrt i. A to ti je četrdeset godina bez CNN-a, bez snimljenih intervjua, bez Gugla da ti u pre-traživanju ponudi iskaze svedoka koji su ga zaista poznavali. I tako, u najboljem slučaju, mi ovde imamo neke priče koje su išle s kolena na koleno, č etrdeset i više godina, a da ništa od toga nije beleženo. Pa reci mi onda, agent e Rajli: ako vodiš, recimo, neku istragu, koliko će pouzdani biti takvi dokazi, utemeljeni na četrdesetogodišnjem nagva-ždanju primitivnog, neobrazovanog, sujev ernog naroda, koji mora nešto da priča dok sedi oko ognjišta?“ / „Rajli nije imao vremena da odgovori, jer Vens je terao dalje. „A ono što još više muti vodu, ako mene pitaš, upravo je ta priča o spa-janju četiri jevanđelja u Novi zavet. Vidiš, mi sada znamo da je, u razdoblju od oko dve stotine godina pošto je napisano Jevanđelje po Marku, nastalo još mnogo, mnogo jevanđelja, u k ojima su bile zapisane raznorazne priče o Isusovom životu. Kako je ranohrišćansk i pokret okupljao sledbenike i širio se među raštrkanim zajednicama, priče o Isu sovom životu poprimale su svakojake lokalne primese na koje su, opet, uticale ži votne okolnosti u kojima su se ta različita s Toslednji templar

283 društva razvijala. Desetine jevanđelja bilo je u opticaju, jedna u nesa-glasju s drugima. Znamo to pouzdano zato što su u decembru 1945. neki Arapi, seljaci, tr ažeći đubrivo u planinama Džabal al Tarif, u Gor-njem Egiptu, nedaleko od grada Nag Hamadija, pronašli zemljani ćup visok skoro metar i osamdeset. Isprva su se snebivali, nisu hteli da ga razbiju, bojeći se da će džin - zloduh - izaći iz ću pa. Ali su ga na kraju ipak polomili, nadajući se da će unutra ipak pronaći zlat o -i to je bilo jedno od najčudesnijih arheoloških otkrića svih vremena: unutar ćupa bilo je trinaest knjiga od papirusa, u povezu od gazeline kože. Seljaci, na žalost, nisu shvatili koliko vredi ono što su našli, pa je nešto od tih knjiga i papirusa nađenih u ćupu završilo u ognju, u furunama po njihovim kućama. Još je stranica izgubljeno dok ti doku- / menti najzad nekako nisu stigli do Koptskog muzeja u Kairu. Preži-vela su, elem, pedeset dva teksta koja su još predmet besk rajnog spo-renja učenih poznavalaca Biblije, budući da ti tekstovi - o kojima se obično govori kao o Gnostičkim jevanđeljima - o Isusu govore na način koji je u suprotnosti s Novim zavetom. „Gnostička... Kao - katari?" upita Rajli. Vens se nasmešio. „Baš tako", reče klimnuvši glavom. „Među tek-stovima pronađeni m u Nag Hamadiju bilo je i Jevandlje po Tomi, gde otvoreno piše da je reč o taj nom jevanđelju. Ono počinje rečima: 'Ovde naći ćeš tajne reči koje sam Isus izgo vori, a blizanac Juda Toma zapisa' Njegov blizanac. A ima tu još toga. U istoj k njizi je Jevande-lje po Filipu, koje neskriveno opisuje Isusov odnos s Marijom M ag-dalenom, kao njemu bliskom osobom. I ona je napisala svoj tekst - Jevandlje po Mariji Magdalen, u kojem zauzima mesto njegovgk-učenice i predvodnice jedne družine hrišćana. Tu je i Jevandlje po Petru, Jevandlje po Egipćanima, pa Tajn a knjiga Jovanova. Postoji i Jevandlje po Istini, s prepoznatljivim budističkim nijansama... I tu spisku nije kraj." i, „Ono što u svim tim jevanđeljima predstavlja pretnju", produži on, „izuzev bele žaka o delima i rečima Isusovim koje se znatno razlikuju od onoga što piše u Nov om zavetu, jeste to što se ona prema uobiča-jenim hrišćanskim verovanjima, poput bezgrešnog začeca i vaskrse-nja, odnose kao prema - zabludama naivnih. Što je j oš gore, svi ti tek- f stovi su gnostički, jer - premda su posvećeni Isusu i nje govim učeni-cima - njihova je poruka da spoznati sebe, do najvećih dubina bića, znači spoznati Boga - što će reći da čovek pronalazi samoga Boga tra-žeći u sebi izvore radosti, tuge, ljubavi i mržnje." 284 Rejmond Huri" Vens je dalje objašnjavao kako je ranohrišćanski pokret bio zako-nom zabranjen i da se morao osloniti na nekakvu teološku strukturu ukoiiko namerava da preživi i razvija se. „Imnožavanje svih tih zbu-njujućih jevanđelja predstavljalo je ri zik, jer bi moglo doći do kobne fragmentacije tekstova. Bilo im je potrebno vođs tvo, a vođstvo je bilo nemoguće uspostaviti budući da je svaka zajednica počival a na sop-stvenim verovanjima i svom sopstvenom jevanđelju. Krajem drugog ^veka, struktura moći počela je da poprima oblik. U raznim zajedni-cama pojavila se tro stepena hijerarhija s biskupima, sveštenicima i đakonima, i oni su istupali u im e većine, verujući i sami da su čuvari jedine prave vere. Ne kažem ja sad da su svi ti ljudi bili čudovišta gladna moći", naglasi Vens, pa nastavi: „Bili su, u stvari, veoma odva-žni u svojim nastojanjima, a verovatno i istinski preplašeni slutnjom da će čitav taj pokret svenuti i zamreti bez široko prihvaćenih krutih pravila i obreda." Ispričao je Rajliju kako je, u vreme kad je biti hrišćanin značilo rizi-kovati d a budeš progonjen pa i lišen života, sam opstanak crkve zah-tevao utemeljenje ne kakvog poretka. Ta ideja se razvijala sve dok se negde oko 180. godine, pod ruko vodstvom Ireneja, biskupa lionskog, najzad nije nametnuo jedinstven obrazac. Jed ini spas je u jedinstvenoj N crkvi koja će se oslanjati na ista verovanja i iste obrede. Sva druga gle-dišta odbačena su kao jeretička. Učenje je bilo nedvosmis leno: nema spasa do onog pod okriljem crkve; pripadnici crkve moraju biti pra-vo verni, što će reći da moraju 'razmišljati pravilno'; crkva pak mora biti katolič ka, što će reći 'univerzalna'. A to je značilo da se proizvod-nja jevanđelja u d omaćoj radinosti mora obustaviti. Irenej je odlučio da će ubuduće četiri jevand

elja biti uvažavana kao prava, oslo- / nivši se na čudnovat argument da postoje č etiri strane sveta i četiri glavna vetra, pa će tako biti i četiri jevanđelja. Napisao je delo u pet knjiga pod naslovom Uništenje i pad lažnih nazoviznanja, u kojem je mnoge postojeće radove obezvređio kao bogohulne, insistirajući na četir i jevanđelja koja i mi danas prihvatamo kao nepobitni zapis Božje reči - kreposn e, bezgrešne i više nego dovoljne za potrebe ver-nika sledbenika." „Ni u jednom od onih gnostičkih jevanđelja nije bilo reči o stra-danju Hristovo m" istakao je Vens, „ali u ona četiri koja je Irenej odabrao - jeste. U njima su opisani Isusova smrt na krstu i njegovo vaskrsenje, pa su sve to povezali s osn ovnim obredom evharistije, Poslednje večere. I nisu tu stali⁷, dodade podsmešlji vo. „U prvobitnoj s Toslednji templar 285 verziji, prvoj koja će ući u Novi zavet, u Jevanđelju po Marku, nema ni pomena o bezgrešnom začecu, niti o vaskrsenju. Tekst se završava prizorom Isusovog prazn og groba, gde neki tajanstveni mladić, neka-kvo transcendentalno biće nalik anđe lu, saopštava grupi žena koje su došle na grob da ih Isus čeka u Galileji. Vest će prestraviti ove žene, koje beže i nikome ne govore šta su čule - pa se čovek pita kako je Marko, ili ko god da je to jevanđelje napisao, uopšte to doznao. Al i time je okončano prvobitno Jevanđelje po Marku. Jedino se kod Mateje - pedeset godina docnije - a potom i kod Luke, deset godina posle Mateje, detaljnije govo ri o tim postvaskrsenjskim pojavama koje su pridodate na završetak Markovog orig inala, koji je i sam redi-govam" „Prošlo je još dve stotine godina - govorimo konkretno o 367. godini - da bi lis ta od dvadeset sedam tekstova bila uvrštena u ono što mi danas nazivamo Novim za vetom. Krajem tog veka, hrišćan-stvo je kao religija ozvaničeno, i smatralo se d a ko god poseduje neki od tih ranijih tekstova čini krivično delo. Gde god da je pronađen pri-merak alternativnih jevanđelja, bio bi spaljen i uništen. Opstala su samo ona sklonjena u pećine Nag Hamadija, u kojima Isus ni na koji način nije bio prikazan kao natprirodno biće", produži Vens, pogleda prikovanog na Rajliju . „Ta jevanđelja bila su zabranjena jer je Isus iz tih priča bio samo jedan luta jući mudrac koji je propovedao da život valja provesti slobodno hodeći zemljom, bez imovine, celim srcem prihvatajući bližnje. Nije on tu da nas spase od greha i večnoga pro-kletstva, već da nas povede ka nekakvom duhovnom zbratimljenju. A kad učenici jednoga dana dosegnu prosvetljenje - sam ovaj pojam zacelo je Irenej a i njegove vrle drugare stajao nekoliko neprospava-nih noći - učitelj više i ni je potreban. Učenik i učitelj postaju jed-naki. Četiri kanonska jevanđelja, ona iz Novog zaveta - u njima je Isus predstavljen kao naš Spasilac, kao Mesija, sin Božji. Pravoverni hrišćani - kao i pravoverni Jevreji, kad smo već kod toga - i strajavaju u stavu da čoveka od njegovog Tvorca deli nepremostiv jaz. Jevande-lj a pronađena u Nag Hamadiju suprotstavljaju se ovome: po njima, samopoznaja je sp oznaja Boga; biće i božansko su jedno te isto. I, još gore, opisujući Isusa kao učitelja, prosvetljenoga mudraca - ta jevan-đelja govore o njemu kao o čoveku, k ao o nekome na koga bi ti ili ja mogao da se ugledam, a Irenej i njegova banda t o nisu mogli da pri-hvate. Nije Isus mogao biti tek čovek, morao je biti mnogo v iše od toga. Morao je biti sin Božji. Morao je >ix\ jedinstven, jer samo ako je 286 Rejmond Huri" on jedinstven i crkva biva jedinstvena, i ona postaje jedini put ka spa-senju... Oslikavši ga u tom svetlu, ranohrišćanska crkva mogla je da kaže: ako nisi s na ma, ako se ne pokoravaš našim zakonima i ne živiš onako kako mi hoćemo, onda si osuđen na propast." Vens zastade, kao da proučava Rajlijevo lice pre nego što će se nag-nuti bliže; njegov šapat sekao je vazduh. „Agente Rajli, kad ti kažem: gotovo sve u šta hrišćani veruju od četvrtog veka i dan-danas, svi obredi koje upražnjavaju, evharistija, sveci - ni u šta od toga nisu verovali neposredni, živi Isusovi sledbe-nici. Sve je to izmišljeno i prika čeno mnogo kasnije - rituali i vero-vanja u natprirodno ponegde su pozajmljeni i z drugih religija, kako samo vaskrsenje tako i Božić. Ali osnivači crkve obavili su veliki J posao. Njihovo delo bilo je gotovo dve hiljade godina neprevaziđen

bestseller, ali... Mislom da su templari bili u pravu. Već u njihovo vreme stvar je prevršila svaku meru - ljudi su kasapljeni samo zato što su se drznuli da veruju u nešto drugačije." „A gledajući u kakvom je stanju ovaj svet danas", reče na kraju Vens, srdito upirući prst u Rajlija, „rekao bih da mu je bespovratno prošao rok upotrebe." SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE „A to su, po vašem mišljenju, prevozili na Sokolovom hramu?/, upita Rajli oštro. „Dokaz da su jevanđelja, kako vi rekoste, izmišljotine? Dokaz da Isus nije bio božanske prirode? Čak i da je to moguće", produžio on, „jasno mi je kako bi moglo poslužiti u podrivanju hrišćanstva, ali kako bi pomoglo templarima da ujedine tri religije - pod pretpostavkom da su to zaista nameravali da učine?" „Krenuli su od religije koju su u međuvremenu upoznali", suprotstavi mu se Vens samouvereno, „od religije s kojom su bili u neposrednom dodiru i čije su ekstremne oblike svojim očima videli. Kad je to jednom... razgolićeno, pretpostavlja mi da su već imali sklopljene saveze s pouzdanim ljudima u muslimanskim i jevrejskim zajednicama, s partnerima koji će zajedno s njima raditi na preispitivanju sopstvenih veroispovesti, utirući put novom, ujediniteljskom pogledu na svet." „Kako? Tako što će privlačiti razočarane mase?" Bila je to više konstatacija nego pitanje s Rajlijeve strane. Vensa to nije pokolebalo. „Na duže staze, mislim da bi ovaj svet bio bolji da su u tome uspeli. Ti ne misliš?" „Duboko sumnjam", vatreno uzvratilo Rajli. „Ali ne bih ni očekivao od nekoga u čijim očima ljudski život tako malo vredi da to razume." „O, poštedi me tog pravedničkog ogorčenja i odrasti već jednom! Sve je ovo prava smejurija", istraja Vens. „Mi još živimo u carstvu mašte, ovde i danas, u dvadeset prvom veku. I zaista, nismo napravili nikakav pomak napred u odnosu na one jadnike u Troji. Cela planeta je žrtva masovne zablude. Hrišćanstvo, judaizam, islam... Ljudi su spremni da se bore na život i smrt ne bi li odbranili svaku reč napisanu u knjigama koje smatraju svetim, a na čemu su te knjige stvarno uteleljene? Na legendama i mitovima koji sežu hiljadama godina u prošlost? Na mitu o Avramu, čoveku koji je - ukoliko veruješ Starom zavetu - postao otac u mladićkom uzrastu od sto godina i doživeo 288 Rejmond Huri" sto sedamdeset petu? Ima li smisla da ljudskim životima i dalje upravljaju ta gomila smešnih podvala?" „Istraživanja javnog mnjenja neprestano pokazuju da većina današnjih hrišćana, Jevreja i muslimana ne zna da je u korenu njihovih religija upravo Avram, patrijarh triju veroispovesti i utemeljivač mono-teizma", objašnjavao je Vens. „Eto i ronije: po Knjizi postanja, Bog je poslao Avrama sa zadatkom da pomiri zavađene ljude. I Avram je pro-nosio glas da, uprkos različitim jezicima i kulturama, celom čovečanstvo treba da živi kao jedna ljudska porodica i da veruje u Boga Sve-držitelja. Ta uzvišena poruka nekako se izvitoperila" reče Vens podsmehljivo, „kao u nekoj lošoj epizodi Dalasa. Avramova žena Sara nije mogla da ima dece, pa se on oženio drugom, arapskom sluškinjom Hagar, koja mu je rodila sina Ismaila. Trinaest leta kasnije, Sara je ipak rodila sina Isaka. Avram umire, Sara proteruje Hagar i Ismaila, i semitska se rasa deli na Arabe i Jevreje." Vens odmahnu glavom, smejući se samome sebi. „Ono što u svemu izaziva gorčinu je to što sve tri religije tvrde da veruju u istoga Boga, Boga Avramovog. Stvar i su pošle naopako kad su ljudi počeli da se prepiru oko toga čije reči najverni je odražavaju Božje predanje. Jevreji svoja verovanja duguju svom proroku Mojsiju, smatrajući ga potomkom Isaka i Avrama. Nekoliko stotina godina kasnije, Isus - jevrejski prorok - donosi nova verovanja, svoju verziju Avramove religije. Opet nekoliko stotina godina kasnije, pojavljuje se još jedan čovek, Muhamed, koji tvrdi da je zapravo on istinski Božji glasnik, a ne ona dva šarlatana, i obećava povratak temeljnim otkrovenjima Avramovim - ovoga puta preko Ismailove loze, da te podsećam, tim i tako nastaje islam. Nije čudno što su hrišćanske vode toga vremena islam smatrali hrišćanskom jeresi, a ne novom ili drugačijom religijom. A kad je Muhamed umro, i islam se podelio na dve glavne sekte - šiite i sunite. I jedni i drugi smatrali su se dostojnim naslednicima Muhamedovim. I tako

to traje li traje." / „Sad imamo hrišćane koji s visine gledaju na Jevreje", nastavi on, „smatrajući i h sledbenicima ranijeg, nedovršenog otkrovenja Bož-jih želja; muslimani preziru hrišćane po mnogo čemu na isti način, premda i oni poštuju Isusa, ali samo kao s tarovremenskog Božjeg izasla-nika, ne kao Božjeg sina. Kako je to patetično... Zna š li ti da prilježni muslimanski vernici blagosiljaju Avrama sedamnaest puta dne vno? Hadžiluk - hodočašće u Meku, sveta dužnost svakog muslimana s Toslednji templar 289 okuplja milione ljudi koji prkose opasnosti da se uguše na nemilosrd-nom suncu i li da budu nasmrt izgaženi - i znaš čemu sve to? Oni u Meku dolaze da proslave B ožju volju da poštedi Ismaila - sina Avra-movog! Dovoljno je otići do Hebrona da vidiš koliko je cela ta stvar postala apsurdna. Arapi i Jevreji i danas se ubijaju zbog najuzavrelijeg parčeta zemlje na planeti, samo zato što se tu, navodno, nalazi Avra-mov grob, jedna mala pećina koja ima izdvojene prilaze za svaku gru -paciju. Avram - ako je stvarno postojao - mora da se okreće u grobu pri samoj p omisli na svadljive, uskogrude, nišče potomke. To bi bilo ono što se kaže - disf unkcionalna porodica..." Vens teško uzdahnu. „Znam da je lako za sve te sukobe u našoj istoriji okriviti politiku i pohlepu", reče, „i naravno da su i one tu odi-grale ulogu... Ali iza svega, uvek je religija bila to gorivo koje održava' plamen netolerancije i mr žnje. Ona nam uskraćuje bolji život, ali pre svega - ne dozvoljava nam da spozna mo istinu o tome šta smo postali, da prigrlimo sve čemu nas je nauka vekovima uč ila, a i danas nas uči, da konačno sami preuzmemo odgovornost za vlastite postup ke. Ljudi i žene koji su živeli u primitivnim plemenskim zajednicama, pre više h iljada godina - plašili su se, i religija im je bila potrebna u poku-šajima da p roniknu u tajnu života i smrti, da prihvate čudi bolesti, klime, nepredvidljivih žetvi, prirodnih katastrofa. Nama to više nije potrebno. Ti danas uzmeš mobilni i pozoveš nekoga ko je na drugom kraju planete. Uzmeš daljinski i vozaš kola po Marsu. Danas smo u stanju da stvorimo život u epruveti. I mnogo toga još. Vreme je da se odrekemo drevnog sujeverja i suočimo se s tim što zaista jesmo, da pr ihvatimo da smo postali nešto što bi ljudi pre samo sto godina sma-trali - bogom . Moramo uvideti šta smo sve kadri sami da učinimo, a ne da se pouzdamo u neku t ajanstvenu silu koja će se spustiti s neba i ispraviti nepravde." „Prilično kratkovido gledišće, zar ne?" uzvratu Rajli ljutito. „A šta sa svim do brim što vera donosi? Šta s moralnim zakonima, etičkim okvirom koji ona postavlja? S utehom koju pruža, a da i ne pominjem dobra dela, prehranjivanje siromašnih , brigu o onima koji nisu imali sreće u životu? Vera u Hrista je sve što mnogi ljudi imaju, i mihoni se oslanjaju na religiju jer ona im pruža snagu, pomaže im da prebrode ovozemaljske dane. Ali ti to ne shvataš, zar ne? Ti si prosto opsedn ut jednim tragičnim događajem, onim koji je tebi upropastio život, koji je gorči nom zatrovao tvoj pogled na svet i sve ono dobro što u tom svetu postoji." 290 Rejmond Huri" Vens je sada izgledao odsutno, kao da vidi nešto što tuđe oči ne vide. „Ja samo govorim o toj bespotrebnoj patnji i mucu koju je vera donela, ne samo meni već i milionima ljudi tokom minulih vekova." Posle kraćeg predaha, ponovo se usredsredio na Rajlija, a i glas mu postade prodorniji. „Hrišćanstvo je ispunilo svoj cilj u vreme kada je začeto. Dalo je ljudima nadu, stvorilo društveni sistem u ko jem je pojedinac mogao da računa na podršku zajednice, doprinelo rušenju tiranije. Poslužilo je potrebama društvene zajednice. A čemu sada služi, sem što koči medicinska istraživanja i opravdava ratove i ubi-stva? Smejemo se kad vidimo ona besmislena božanstva kojima su se nekada klanjali Inke ili Egipćani. A po čemu s mo mi to bolji? Šta će ljudi misliti kad se za nekih hiljadu godina osvrnu na na s? Hoćemo li i mi biti predmet podsmeha? Pa mi još plešemo po melodijama koje su komponovali ljudi ubeđeni da je grom znamen Božje srdžbe. A to", sad je već zap enio, „mora da se promeni." . Rajli se okrenu prema Tesi. Ona ni reč nije rekla dok je Vens držao klevetničku besedu. „A ti? Šta ti misliš? Slažeš se sa svim ovim?" Tesa se smrkнула. Izbegavala je Rajlijev pogled, očito se trudeći da pronađe pra

ve reči. „To su istorijske činjenice, Šone. A mi ovde govo-rimo o stvarima koje su potkrepljene mnogim dokazima i široko pri-hvaćene." Oklevala je malo pre nego što će nastaviti., Ja zaista verujem da su jevanđelja prvobitno i napisana s ciljem da prenesu duhovnu poruku, ali su se s vremenom pr etvorila u nešto drugo. Cilj je postao veći, poli-tički. Isus je živio u jednoj okupiranoj zemlji u jedno užasno vreme. Rimska imperija je u to doba bila svet u padljivih nejednakosti. S jedne strane imao si veoma siromašne mase, a s druge neizmerno bogat-stvo odabrane manjine. Bilo je to vreme gladi, nemaštine i bole ština. Nije teško uvideti kako se, u jednom tako nepravednom i nasilnom svetu, h rišćanska poruka primila. Osnovna premisa hrišćanstva, da milosrdni Bog traži od ljudi da budu milosrdni jedni prema drugima, i to ne samo prema svojim najbliži ma i bliskom okruženju - bila je doslovce revolucionarna. Onima koji prime veru, bez obzira na to odakle dolazili, pružala je jednu koherentnu kulturu, osećanje jedna-kosti i pripadništva, a da pri tom hrišćanstvo od njih nije tražilo da se odreknu nacionalne pripadnosti. S hrišćanstvom su stekli dostojanstvo i postal i jednaki među sobom, bez obzira na društveni status. s Toslednji templar 291 Gladni su znali gde će biti nahranjeni, bolesni i stari znali su gde će biti zbr inuti. Svakome je vera pružala budućnost bez smrti, budućnost u kojoj neće podno siti siromaštvo, bolest i samoću. Donela je novi obrazac ljudskosti, poruku ljub avi, milosrđa i zajedništva u svet koji je znao samo za okrutnost, svet kojim je bila ovladala kultura smrti." „Nisam ja u ovome stručna koliko on> nastavi Tesa pokazavši na Vensa, „ali on j e u pravu. Nikada nisam uspela da prihvatim tu priču o natprirodnom, to o Isusov oj božanskoj prirodi, kao ni ideju da je on sin Božji, i da ga je rodila Devica Marija. Neprijatna je istina da se ništa od toga i ne pominje pre nego što su pr ošle desetine, pa i sto-tine godina od raspeća, a to će postati zvanična politik a crkve tek na Nikejskom saboru 325. godine naše ere. Izgleda kao da im je..", tu se malo pokolebala, „bilo potrebno nešto posebno, neki jak mamac. A u to vrem e većina ljudi je verovala u natprirodno, pa je bilo uput-nije reći da prodajete božansko biće koje obećava besmrtnost, nego nekog skrušenog drvodelju." „Daj, Tesa", usprotivi se Rajli ogorčeno, „pa ti govoriš kao da je sve to bila obična cinična propagandna kampanja! Zar stvarno veruješ da bi hrišćanstvo imalo takvu moć, ili trajalo ovoliko dugo, da je sve bilo utemeljeno na pukoj obmani? Od svih propovednika i mudraca kojih je zemlja bila puna u to vreme, jedino je Isus uspeo da motiviše ljude da čak i život stave na kocku sledeći njegovo učenj e. Nadahnjivao je one koji su ga okruživali, uticao je na ljude kao niko drugi, i ti ljudi su pisali i kazivali o onome što su svojim očima videli." „Ali ja upravo o tome govorim"/ prekide ga Vens, „nema ni jedne jedine priče iz prve ruke. Ničega što bi predstavljalo nepobitan dokaz da je tako bilo." „Ali nema ni nepobitnog dokaza da nije bilo tako", spreman je bio Rajli. „Što zn ači da vas dvoje, u stvari, zanima samo jedna strana jednačine." JPa, ako se Vatikan toliko užasava zbog mogućnosti da templar-sko otkriće izađe na svetlost dana", podrugljivo će Vens, „mislim da mogu naslutiti kuda takav nač in razmišljanja vodi. A ako bismo dovr-šili ono što su templari započeli", reče on okrenuvši se prema Tesi, sav blistajući nekim, gotovo zabrinjavajuće zaraznim žarom, „procvetalo v/ bi nešto što klija još od epohe prosvetiteljstva. Ne tako davno ljudi su još verovali da je Zemlja u središtu kosmosa i da se Sunce okreć e oko nas. Kad se pojavio Galilej i rekao da stvari stoje upravo suprotno, malo je nedostajalo da ga crkva spali na lomači. Isto se dogodilo i 292 Rejmond Huri" Darvinu. Razmisli o tome. Čija reč danas sobom nosi 'jevanđeosku' istinu?", Rajli je učutao, razmatrajući ono što je upravo čuo. Nije mu bilo pravo što se s ve to - ma kako pokušavao da ga prezre - čini, nekako, ne samo mogućim već i neu godno verodostojnim. Na kraju krajeva, više velikih religija bori se za sledbeni ke širom sveta, i svaka tvrdi da je upravo ona - ona prava, a ne mogu sve biti u pravu. S osećanjem krivice uvideo je da je i sam spreman da prezre ostale relig ije kao masovnu obmanu... A po čemu se onda oni što veruju u nešto drugo razliku

ju od njega? „Sve te neistine“ i reče Vens, gledajući sad u Tesu, „sva ta otkrovenja starih utemeljivača crkve, ruše se jedno po jedno. Kad i ova laž padne, biće im to kraj j SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Rajli je sedeo na neravnoj steni, ponad čistine gde je kamionet bio parkiran. Gl edao je u nebo koje je prekrivala tama, otkrivajući bezbroj-ne zvezde i mesec. N ikada nije video tako krupan i sjajan mesec, i taj prizor bi svakako u dušu dirn uo i najciničnijeg posmatrača, ali u ovom času Rajli nije bio baš raspoložen za takva nadahnuća. Vensove reči još su mu odjekivale u ušima. Natprirodni aspekt priče koja počiva u samome srcu Rajlijeve vere, oduvek je bio u izve-snom nesaglasju s njegovim ra cionalnim, ljubopitljivim umom, ali on zapravo nikada i nije osećao potrebu da t o podvrgava iscrpnom pro-mišljanju. Vensovi uznemirujući i - ma koliko to Rajlij u bilo teško da prizna - ubedljivi argumenti otvorili su kutijicu s crvima, koji su sad izmiledi i teško ih je bilo pohvatati i vratiti na mesto. Kamionet se već jedva nazirao u pomrčini, kao i senovita figura profesora Vensa, koji je sedeo tamo gde ga je i ostavio. Rajli je nepre-stano preživakavao u sebi Vensovu tiradu, tražeći nekakvu pukotinu zbog koje bi cela ta gnusna građevina mogla pasti, ali nije mogao da je nađe. U Vensovim rečima nije bilo ničega što s e protivilo Rajlijevoj intuiciji. Ako ništa drugo, sve što je ovaj pričao prost o je - imalo smisla. I to previše. Iz misli ga je trgnulo kotrljanje kamenčića njemu iza leđa. Okre-nuo se i ugleda o Tesu, koja se uzverala na greben da mu se pridruži. „Hej“, reče ona. Nije blistala kao kada ga je očarala; sada je to bila žena zabrinutog lica. On joj lako klimnu glavom. „Hej.“ Stajala je na vrhu brda, posmatrajući sav taj spokoj oko njih neko-liko trenutak a, a onda se smestila na stenu pokraj njega. „Vidi, meni je... Žao mi je. Znam da ovakve rasprave mogu da budu vrlo nepri-jatne.“ Rajli slegnu ramenima. „Ako ne neprijatne, a onda svakako ra-zočaravajuće.“ 294 Rejmond Huri" Pogledala ga je nesigurno. „Mislim, ti to stvarno ne razumeš“, nastavi on. „Uzmeš nešto što je u toj meri j edinstveno, nešto neverovatno posebno, i svedeš ga na najsiroviji oblik.“ „A šta ću? Da prenebregnem dokaze?“ „Ne, ali ako dokaze sagledavaš u tom svetlu, čačkajući i najmanju sitnicu, prop ustićeš suštinu stvari. Nije tu naučno dokazivanje bitno, znaš? Ne bi smelo da b ude. A ti to ne razumeš. Nisu tu važne činje-nice, analize i racionalizacije. Va žno je osećanje. To je nadahnuće, način života, veza“, on raširi ruke, „sa svim ovim.“ Zagledao joj se u oči, a onda upitao: „Je l' veruješ ti uopšte u nešto?“ „Nije bitno u šta ja verujem.“ „Meni je bitno“, istraja on, s neskrivenom oštrinom. „Ozbiljno ti kažem, voleo b ih da znam. Zar ti ni u šta ne veruješ?“ Skrenula je pogled, okrenuvši se prema Vensu, koji je - uprkos činjenici da je s edeo zaklonjen neprozirnom tminom - izgleda ipak posmatrao njih dvoje. „Prosto rečeno, ja sam, što se toga tiče, u Dže-fersonovom taboru.“ „Džefersonovom?“ Tesa klimnu glavom. „Ni Tomasu Džefersonu* nije bilo lako da poveruje u ono što piše u Bibliji. Iako je Isusov etički sistem smatrao najsavršenijim sistemom ko ji je svet ikada video, došao je do ubeđe-nja da su njegove reči i priča o njemu donekle iskrivljeni kako bi nje-'govo učenje bilo prilagođeno potrebama pagana . I tako je Džeferson odlučio da temeljno pročešlja Bibliju i da iz nje izbaci s ve ono što mu se činilo neistinitim, a sve u pokušaju da iskopa Isusove prave re či ispod, kako je sam govorio, 'đubreta pod kojim je zakopano'. Junak knjige koj u je Džeferson napisao, Život i pouke Isusa Nazarećanina, ni po čemu nije bio na lik božanskom biću iz Novog zaveta: u Džefersonovoj Bibliji nema bezgrešnog zač eća, nema čuda i nema vaskrse-nja. Tamo je samo - čovek.“

Pogledala je Rajlija pravo u oči, nadajući se da će naići na razumevanje. „Nemoj me pogrešno shvatiti, Šone. Verujem ja da je Isus bio veliki čovek, jedna od najvažnijih ličnosti koje su ikada živele, inspirativno ljudsko biće koje je izreklo mnogo velikih stvari. Mislim * Tomas Džeferson (Thomas Jefferson, 1743-1826), treći predsednik Sjedinjenih Američkih Država. Predsedničku funkciju obavljao u dva mandata (1801-1809). (Prim. prev.) s Toslednji templar 295 da je njegova vizija jednog nesebičnog društva, društva u kojem će svako verovati i pomagati svome bližnjem, zaista predivna. On je ljude naveo na mnoga dobra dela... I još to čini. Čak i Gandi, koji nije bio hrišćanin, uvek je govorio da postupuje u duhu Isusovom. Hoću da kažem, nema sumnje da je Isus bio izvanredan čovek, tu nema spora - ali, opet, takvi su bili i Sokrat i Konfučije. A slažem se s tobom da bi njegovo učenje o ljubavi i bratstvu trebalo da bude temelj svih ljudskih odnosa - da smo samo te sreće. Ali da li je on bio i božanstvo? Možda ćeš ti reći da je imao neku božansku viziju, ili da je doživeo proročko prosvetljenje, ali ja ne padam na te priče o čudima i zaista ne padam na one nakaze što bi sve živo da kontrolišu, a pretvaraju se da su ekskluzivni zastupnici Božji na Zemlji. Prilično sam sigurna kako Isusu nije bila namera da se njegova revolucija izrodi u ono što je danas, i ne mogu prosto zamisliti da bi mu bilo drago kad bi video kako je njegovo učenje preraslo u jednu dogmatsku, tlačiteljsku veru koja se razvijala upravo u njegovo ime. Hoću da kažem, on je bio borac za slobodu kojom je prezirao vlast. Nije li to ironija?" „Svet je veliki", odgovori Rajli. „Današnja crkva je upravo onakva kakvom su je ljudi vekovima stvarali. To je jedna organizacija, zato što jedino kao takva može postojati i funkcionisati. A organizacije moraju imati jaku strukturu - kako bi inače sama njihova suština opstala i širila se?" „Ali vidi u kakvu se smejuriju sve to pretvorilo", suprotstavila mu se Tesa. „Jesi li ikada gledao nekog televizijskog jevanđelistu? Pa to je postala estradna tačka, Las Vegas, parada šaljivdžija koje ljudima ispiraju mozak. Oni će ti jemčiti da te čeka mesto na nebu, pod uslovom da im zauzvrat potpišeš ček. Nije li to tužno? Sve manje ljudi odlazi u crkvu, svet se okreće raznoraznim alternativnim rešenjima, počev od joge, preko kabale do raznoraznih njujorkskih publikacija i grupacija, traže nekakvo duhovno uzdizanje, prosto zato što je crkva toliko izgubila kontakt sa savremenim životom, s onim što je ljudima danas zaista potrebno..." „Naravno da je izgubila", upade joj Rajli u reč, pa ustade, „ali to je zato što smo se mnogo ubrzali. Crkva je bila merodavna gotovo dve hiljade godina. Tek u poslednjih nekoliko decenija to se unekoliko izmenilo, jer ovo je razdoblje kad mi evoluiramo vrtoglavo brzom brzinom. I - da, crkva nije uspela to da isprati, i to predstavlja veliki problem. Ali znači li to da bi trebalo da odbacimo celu stvar i pređemo... na šta, u stvari, da pređemo?" 296 Rejmond Huri" Tesi se zgrčilo lice. „Ne znam. Ali možda nam i nije neophodna ta vrsta podmićivanja nebeskim životom, kao ni strah od pakla i prokletstva, da bismo se ponašali pristojno. Možda bi bilo zdravije ako bi ljudi počeli da veruju u sebe same." »Stvarno tako misliš?" Duboko mu se zagledala u oči. Bilo je u njima one iskre, ali su u istom mahu bile smirene. „Stvarno. Sem toga, znam kako bih više volela da mi kćerka odraste u svetu u kojem ljudi nisu obmanuti nekom velikom istorijskom prevarom, u svetu u kojem su ljudi slobodni da odaberu u šta će verovati, i da im ta vera bude utemeljena na činjenici, ne na mitu.; Pogledala je u stranu i slegnula ramenima. „Nije sad ni bitno, uostalom. Sve dok ne nađemo olupinu i ne vidimo šta je u toj kutiji." „Zaista nije namena da se time bavimo, zar ne?" Nije mogla odmah da mu odgovori, a kad je to učinila, u glasu joj se osećala nevolja. „Kako to misliš?" „Ja sam ovamo došao da pronađem Vensu i vratim ga natrag. Šta godse tamo krilo.

.. mene se ne tiče." Dok je izgovarao te reči, i sam je bio svestan da nije sasvim iskren. A onda je odagnao tu misao. „Ti ćeš, znači, tek tako da - odeš?", izusti ona, ljutito ustavši. „Daj, Tesa... A šta ti očekuješ od mene? Da onima u Njujorku kažem da o'lade nek oliko nedelja dok ja ovde idem s tobom na ronjenje?" Zelene Tesine oči usecale su se u njega, pune gorčine. „Rođenim ušima ne mogu da verujem. Majku mu, Šone! Je li znaš ti šta će oni uraditi ako ga pronadu?" „Koji - oni?" „Pa Vatikan!", uzviknu ona. „Ako im astrolab padne u ruke i pronadu tu olupinu, za to se više neće ni čuti. Oni će učiniti sve da to ponovo nestane, i to ne za narednih sedamsto godina, nego zauvek" f „To im je posao." Glas mu je bio hladan, dalek. „Ponekad je bolje pustiti da stvari idu svojim tokom." „Ne možeš tako" istraja ona. „A šta hoćeš da uradim?" uzvratila on vatreno. „Da ti pomognem da izvučeš nešto s dna okeana, pa da imaš čime da se buraš u prsa dok ti svi zavide? Dobro taj zna šta traži", reče on, srdito uprvši prst u pravcu Vensa. „On hoće da sruši crkvu. Zar stvarno od mene očekuješ da ti u tome pomognem?" s Toslednji templar 297 ^Ne, naravno da ne očekujem. Ali možda, u ovom času, milijardu ljudi širom sveta živi u laži. Zar ti to ne smeta? Zar ne smatraš da im duguješ istinu?" „Možda bi prvo njih trebalo pitati", odgovori on. Pomislio je da će ona insistirati i dalje, ali Tesa samo odmahnu glavom, a na licu joj se ogledalo silno razočaranje. „Zar ne želiš ti da saznaš?", upita ona naposletku. Rajli ju je gledao u oči neprijatno dugo, a onda skrenuo pogled, i ništa nije rekao kao. Bilo mu je potrebno vreme da o ovome razmisli. Tesa je klimnula glavom, pa se okrenula prema čistini, gde behu ostavili Vensa. Narušivši bremenitu tišinu, ona reče: „Moram da... popijem nešto", pa se niz greben zaputi prema potoku koji je blistao na mesečini. Gledao ju je kako iščezava u senkama. Uragan zbrkanih misli urlao je u Tesinoj glavi dok se posrćući spušta-la ka čistini gde behu parkirali kamionet. Kleknula je kraj potoka i dlanovima zahvatila hladnu vodu. Primećila je da drhti. Zažmurila je i udahnula svež noćni vazduh, očajnički pokušavajući da uspori rad srca i primiri se, ali - ništa od toga. Zaista nije namerna da se time bavimo, zar ne? Rajlijeve reči proganjale su je od časa kad je sišla s te stene, i nikako da je ostave. Bacila je pogled na krševitu liticu i sada je jedva, spram noćnog neba, u daljinu i razaznavala Rajlijevo obličje. Na brzinu je u sebi ponovila njegovo razmišljanje o važnom raskršću na kojem su se upravo našli, i ta misao joj se iznova vraćala. S obzirom na sve što se dogodio, ono krvoproliće i pitanja koja su ostala bez odgovora, bila je sve-sna da je njegova odluka da se s Vensom vrati u Njujork verovatno razumna. Uprkos tome, nije bila sigurna da može prihvatiti takvu odluku. Ne s obzirom na ono što se u tom slučaju stavlja na kocku. Bacila je pogled prema Vensu. Sedeo je tačno tamo gde su ga ostavili, leđima oslonjen o kamionet, vezanih ruku. Po slabom odsjaju mesečine u njegovim očima, odmah je znala da je Vens posmatra. I tada joj je to palo na pamet. Uznemirujuća, nerazborita misao koja je poput munje obasjala pustoš u njoj i preplavila je celu. I ma koliko se trudila, nije tu misao mogla da odagna. 298 Rejmond Huri" * * * Rajli je znao da je ona u pravu. Probudila je u njemu crva sumnje koji ga je nagrizao ranije, dok je slušao Vensa. Naravno da je želeo saznati istinu. Štaviše, m

orao je da je sazna. Ali, uprkos tim osećanjima koja je bilo nemoguće pomiriti, on zapravo i nije imao bogzna kakvog izbora. Nije on tek tako rekao da oni sami ne bi trebalo da traže tu olupinu. A kako bi je i tražili? On je agent Federalno g istražnog biroa, a ne roni-lac što osvaja morske dubine. Njemu je prioritet da privede Vensa -sa sve astrolabom - u Njujork. Ali je savršeno dobro znao šta će na kraju odlučiti. Pogledao je u mrak, ponovo mu se pred očima ukazalo Tesino lice, razočaranje u n jenim očima, i on postade bolno svestan da je i sam jed-nako razočaran. Nije ima o predstavu šta se to među njima događa, s obzirom na okolnosti, ali u ovom času mu se učinilo da se taj njihov odnos, ma kakav bio, razbija upravo o stenu njegov vere. A tada je, najednom, začuo zvuk motora. Ne negde u daljini. Blizu. Uznemirivši se, pogledao je dole i video da se kamionet pokre-nuo. Instinktivno se mašio za džep pre nego što će shvatiti da džepa -nema. Još je bi o u ronilačkom odelu. Setio se kako je ključeve kamio-neta čušnuo ispod suvozačk og sedišta, a onda mu pade na pamet da je Tesa u tom trenutku sedela pored njega . Užas. Sve mu je bilo jasno. „Tesa!" povika on grabeći niz strminu, dok je sitno kamenje letelo na sve strane , a on gubio ravnotežu izvodeći nezgodnu gimnastiku u mraku. Kad je izbio na čis tinu, od kamioneta beše ostao tek prore-đeni oblak prašine. Tesa i Vens su otišli. Beskrajno besan na sebe što je dozvolio da mu umaknu, osvrtao se u očajničkom na stojištu da pronade nešto što će ga izvući iz ove katastrofe. I nije mnogo prošl o, a on ugleda malo parče hartije koje je virilo ispod namirnica i kamperske opr eme koju su mu ostavili, neda-leko od mesta gde je kamionet bio parkiran. Podigao je papir sa zemlje. I odmah prepoznao Tesin rukopis: s Toslednji templar 299 Šone, Ijudi zaslužuju da znaju istinu. Nadam se da ti to razumeš -i da ćeš mi oprostiti. Poslaću nekoga po tebe čim budem mogla. T. SEDAMDESETO POGLAVLJE Rajli se probudio ošamućen, i odmah se nakostrešio od nesvarenih emocija. Još ni je mogao poverovati da je Tesa otišla s Vensom. Koli-ko god pokušavao da ga razume, taj njen postupak i dalje ga je ispu-njavao gorčinom. I više od toga, ždrao se kao nikad. Ljutio se na sebe što je dozvolio da ga prevvari, da ga ostavi u to j bestragiji. Zapanjila ga je njena odluka da ode, i to ne sama nego s Vensom. P renerazilo ga je što je Tesa tako prenelila, i sekirao se što će se ona opet uv ali-ti u nevolju. I koliko god to pokušavao da suzbije, njegovom ponosu nanet je prilično težak udarac. Kad je ustao, cvrkut ptica i zaslepljujuća jutarnja svetlost obrušise se na njegov ova čula. Mnogo mu je vremena bilo potrebno da zaspi u vreći koju mu je ostavila , da bi, kad je noć već dobro odmakla, opšta iscrpljenost organizma konačno prev ladala gnev. Žmirkajući je pogle-dao na sat i shvatio da je spavao jedva četiri sata. Nije to ni bilo bitno. Morao je da krene. Napio se na potoku, odmah osetivši blagorodni učinak hladne pla-ninske vode. Grč u stomaku podsetio ga je da gotovo dvadeset četiri časa ništa nije pojeo, i on na brzinu smaza nešto hleba i jednu pomo-randžu. Bar su imali toliko obzira pa s u mu ostavili nešto hrane. Telo mu je najzad oživelo, u glavi mu se razbistrilo, i tek tad nahrupiše gnevne misli i slike. Razgledao je krajolik. Ni daška vetra, a izuzev ptičjeg poja, koji je u međuvrem enu utihnuo, ništa se živo nije čulo. Odlučio je da krene putićem do brane, pa d a navrati u Okanovu kancelariju, odakle će verovatno moći da uspostavi vezu s Fe deral plazom - tom razgovoru se, istina, ni najmanje nije radovao.

Tek što je krenuo na dugo pešačenje, u daljini je začuo neki zvuk. Bio je to mot or. Srce mu je zaigralo na pomisao da je to kamionet, ali je ubrzo shvatio da to nije zvuk drumskog vozila. Bilo je to ono s Toslednji templar 301 grleno klepetanje helikoptera; zvuk elise odjekivao je u brdima, sve glasnije. A onda je Rajli ugledao helikopter, prepoznavši konturu koja je sekla vazduh nad kotlinom. Bio je to model bel uh-IY, najnovija ver-zija čuvenog modela korišćen og u bezbrojnim ratovima. Prelećući iznad drveća na grebenu preko puta, najednom se spustio niže i kre-nuo pravo prema Rajliju, i on je istog časa znao da su ga primetili. Sav se ukočio dok je na brzinu razmatrao dve mogućnosti: ili je Tesa učinila ono što je rekla da hoće i izvestila vlasti da se on tu nalazi, ili su ga pronašli oni što su pucali tamo, na obali jezera. Predosetio je da će nekako pre biti da je ovo potonje. Razgledao je neposredno okruže-nje, hladnokrvno traž eći strateški najpogodnije tačke, ali je na kraju procenio da mu je bolje da ne traži zaklon. Oni su naoružani, a on nije i, sem toga, on i ne zna šta oni traže . Štaviše, bio je i premoren i ljut. Nije mu, prosto, bilo do bežanja. Gledao je kako mu helikopter kruži iznad glave i ugledao oznake na repu letelice , crveno-belu metu. Malo se opustio, shvativši da je to helikopter turskog ratno g vazduhoplovstva. Helikopter je sleteo na čistinu, podigavši zaslepljujući obla k satkan od zrna peska i vodenih kapi. Pokrivši oči šakom, Rajli oklevajući prid e letelici. Vrata se otvo-riše, i on kroz koprenu prašine ugleda nekog malog čov eka koji mu se približavao, gipkim pokretima savladavajući negostoljubivo tlo. K ad je čovek prišao bliže, Rajli je video da nosi vrećaste kaki pantalone i tamnu vindjaknu, kao i naočare za sunce. Već mu je bio maltene nado-hvat ruke kad Raj li prepoznade De Anđelisa. „Šta ćete vi ovde?" Rajli je gledao oko sebe, pa u helikopter, poku-šavajući da shvati otkud ovaj tu. Zamiruća elisa duvala mu je u leđa, podigavši mu vindjaknu , ispod koje Rajli ugleda revolver glock zatak-nut za pojas. Zaprepašćen, u kabin i je ugledao snajpersku pušku oslo-njenu na noge čoveka koji je sedeo sklupčan i palio cigaretu s nehaj-nošću turističkog vodiča kome je posao dosadio. Ostala d vojica, voj-nici u turskim vojnim uniformama, sedeli su preko puta njega. Zbrkane misli morile su Rajlija dok je pomno posmatrao monsi-njora. Prstom je up ro u helikopter. „Šta je ovo? Šta se to događa, do đavola?" De Anđelis je stajao nepomično. Kad je skinuo tamne naočare, Rajli primeti da mo nsinjorove oči izgledaju nekako drugačije. Nije u njima bilo više one samopotiru će dobrote kojom je sveštenik zračio 302 Rejmond Huri" u Njujorku. Tamna stakla iza kojih se uvek zaklanjao nekako su pri-krila pretnju koja je sada nedvosmisleno isijavala iz njega. „Smirite se." „Nemojte vi meni da se smirim", prasnu Rajli. „Ne mogu da veru-jem... Pa vi ste nas, majku mu, zamalo pobili. Ko ste vi, đavo da vas nosi, i šta vam bi da nas n apadate iz zasede? Oni ljudi izginuše..." „Briga me", odbrusi De Anđelis, prekinuvši ga u pola reči. „Vens mora biti zaust avljen. Po svaku cenu. Njegovi su ljudi imali oružje, i morali su da budu uklonj eni." Rajli i dalje nije mogao da veruje šta se događa. „I kakvu ste mu sudbinu namen ili?" , odvrati on. „Spalićete ga na lomači? Šta je to, da niste propali u neku p ukotinu u vremenu? Nema više inkvizicije, oče. Pod pretpostavkom da ste vi uopšt e to." On pokaza u snajper kraj Plan-ketovih nogu. „Je l' se to sad nosi u Vati kanu?" De Anđelis ga je netremice gledao. „Meni naređenja ne stižu isklju-čivo iz Vatik ana." Rajli opet osmotri vojni helikopter, vojnike u njemu i civila koji je sedeo sa s najperom kraj nogu. Video je on taj hladni, nemilosrdni pogled i ranije. Brzo se prisetio svega što se događalo od oružanog prepada na Met, i kockice su se naje dnom složile. „Langli", izusti on vrteći glavom, preneražen. „Ti si prokleta uhoda, je l' tako

? Sve ovo..." Začutao je pre nego što je, sigurnijim glasom, nastavio. „Voldron, Petrović... Konjanici u Njujorku... Nije to Vens uradio. Ti si to uradio, zar n e?" Izenada, Rajli se baci ka De Ande-lisu, zgrabi ga za kragu i grubo ga gurn u. A onda mu pride, hoteći sveštenika da stegne za šiju. „Ti.. Nije stigao da dovrši rečenicu. Monsinjur je reagovao brzinom munje, oslobodivši se Rajlijevog stiska, pa ga zgrabio za jednu ruku i zavrnuo je vičnim pokretom koji je Rajliju naneo stravičan bol, te on pade na kolena. „Nemam ja vremena za ovo", brektao je De Andelis pridržavši nakratko nemoćnog Ra jlija, pa ga gurnu na zemlju. Rajli ispljuna pra-šinu iz usta; ruka mu je pulsir ala od bola. Monsinjur se šetkao oko oborenog agenta. „Gde su oni sad? Šta se to ovde dogodilo?" Rajli se lagano osovio na noge. Okrznuo je usput pogledom čoveka u helikopteru k oji ga je gledao podrugljivo se smeškajući. U Rajliju je - kuvalo. Ako je i gaji o izvesne nedoumice oko obima ličnog monsinjo-rovog angažmana u njujorškim ubist vima, ova mala demonstracija s Toslednji templar 303 njegove fizičke spremnosti razvejala je sumnje za tili čas. Viđao je Rajli to i ranije; ovaj čovek je umeo da ubije rukama. Otresao je prašinu sa sebe pre nego što je pogledao De Andelisa u oči. „I šta st e vi onda?" upita on gorko. „Božji čovek s revolverom, ili revolveraš koji je pr onašao Boga?f De Andelis je i dalje izgledao kao da ga se ništa ne dotiče. „Nisam dosad znao d a ste cinični." „A ja nisam znao da ste vi ubica'7 De Andelis je uzdahnio dok je - tako je bar izgledalo - razmišljao šta će reći. Kad je najzad progovorio, glas mu je odisao ravnodušjem. „Morate da se smirite. Nas dvojica smo na istoj strani." „JTo je, znači, bilo ono tamo na jezeru? Prijateljska paljba?" De Andelis je motrio Rajlija hladno, drsko. „J ovoj bici'Vreče on ravno, {,svi s mo mi potrošna roba." Zastao je, kao da čeka da Rajli svari ove važne reči, pa onda nastavio. „Morate nešto razumeti. Mi smo u ratu. U ratu koji se vodi već du že od hiljadu godina. Cela ta priča o sukobu civilizacija!... Nije to fantastičn a teorija smišljena na nekom bostonskom institutu za interdisciplinarna istraživ anja. To stvarno postoji. I događa se, i traje, upravo dok mi ovde stojimo i raz -govaramo, i širi se, sve je opasniji taj rat, sve podmukliji, i predstavlja sve veću pretnju iz dana u dan, a neće sam od sebe prestati. A u samoj srži tog suk oba je religija, jer - sviđalo se to nama ili ne - religija je čudesno oružje, č ak i dan-danas. Ona ume da dopre do ljudskih srca i navede ih na svakojake nezam islive stvari." „,Kao, recimo, na to da ubijaju osumnjičene u bolničkim krevetima?y De Andelis pređe preko toga. „Pre dvadeset godina, komunizam ! / se širio kao ra k. Šta vi mislite, kako smo dobili taj hladni rat? Šta je, po vama, srušilo komu nizam? SDI*, Reganov 'Rat zvezda'? Začuđujuća nesposobnost sovjetske vlade? Deli mično. Ali znate li ko je to stvarno izazvao? Papa. Papa Poljak je krenuo među p astvu, naveo ih da golim rukama sruše te zidove. Homeini je isto učinio, prenose Ći svoje govore iz Pariza dok je bio u egzilu i tako zametnuo iskru u duhovno iz glad-nelom narodu hiljadama kilometara daleko, nadahnuvši ljude da se dignu na u stanak i zbace šaha. Mnogo smo pogrešili što smo dozvolili da se to desi... Pogl edajte samo šta se danas događa. A sada, eto, Bin Strategic Defence Initiative - Strateška odbrambena inicijativa. (Prim. prev.) 304 Rejm ond Huri" Laden se služi istim sredstvima..." Zastao je, premišljajući se, a onda prostrel io Rajlija pogledom. „Prave reči mogu planinu da pomere. Ili da je sruše. A reli gija je, kraj svega onoga što imamo u svojim arse-nalima, najjače oružje, i mi n ikome ne smemo dozvoliti da nas razo-ruža. Naš način života, sve za šta ste se v i borili otkad ste se zaposlili u Birou, sve to zavisi od... svega. I zato je mo je pitanje prosto: jeste li vi - što vaš predsednik, elokventan kakav je, reče j

ednom prilikom -s nama ili... protiv nas?" Rajliju se skamenilo lice, steglo ga nešto u grudima. Zid sumnje koji je na brzi nu podigao obrušio se od samog monsinjorovog prisustva. Bila je to nedobrodošla potvrda svega što je Vens izrekao. „Znači, sve to je stvarno tako?“, upita on, kao da izranja iz neke magle. Suv monsinjorov odgovor brzo je usledio. „Zar je to bitno?“ Rajli odsutno klimnu glavom. Ni sam više nije bio siguran. De Anđelis je razgledao golet oko sebe. „A ono, pretpostavljam, više nije kod vas?“ „Šta?“ „Astrolab.“ Rajlija je zapanjilo ovo pitanje. „Otkud vi znate za...?“, odvrati on, pa učuta, shvativši da su on i Tesa očigledno sve vreme bili prisluškivani. Čutao je nek o vreme, čekajući da se gnev u njemu stiša, a onda potišteno odmahnuo glavom i rekao: „Kod njih je.“ „Znate li gde su oni?“, upita De Anđelis. Rajli ga nevoljno, i dalje mu nimalo ne verujući, izvesti o događajima od prethodne noći. Monsinjur je, smrknuvši se, slušao i mislio. „Nisu toliko odmakli, a mi otprilike znamo kuda su se zaputili. Naći ćemo ih.“ Okrenuo se, podigao ruku i mahnuo njome, dajući pilotu znak da upali dvomotornu, pa se opet okrenuo prema Rajliju. „Hajdemo.“ Rajli je stajao i vrteo glavom. „Ne. Znate šta? Ako je sve to jedna velika laž. .. Nadam se da će vas to iz olupine sve odneti u vazduh.“ De Anđelis ga je gledao, zatečen. Rajli ga pogleda u oči. „Đavo da vas nosi“, reče on mirno, „i vas i vaše ortake iz CIA. Ja više nemam veze s ovim.“ /I s tim rečima, Rajli se okrenu i ode. „Potrebni ste nam“, dozivao ga je monsinjur. „Možete nam pomoći da ih nademo.“ Rajli se nije ni okrenuo. „Nadite ih sami. Ja sam svoje završio.“ s Toslednji templar 305 I dalje je hodao. Sveštenik je sad urlao za njim, nadglasavajući sve bučnije helikopterske motore. „A šta bi s Tesom? Ostavićete je njemu? Ona još može pomoći u ovome... Ako i ko ume s njom, to ste vi.“ Rajli se u hodu okrenu, načinivši nekoliko koraka unatraske. Nije mu promakao De Anđelisov pokroviteljski pogled, po kojem je bilo jasno da monsinjur dobro zna koliko su se on i Tesa zblížili. Rajli samo slegnu ramenima. „Nisam više.“ De Anđelis ga je gledao kako odlazi. „Šta ćete sada? Peške do Nju-jorka?“ Rajli nije stao. A ni odgovorio. Monsinjur ga još jednom dozva. Iz glasa mu je sada izbijao bes, pomalo i nemoć. „Rajli!“ Rajli tad stade, pa pognu glavu načas, pre nego što će se, ipak, okrenuti. De Anđelis je krenuo prema njemu, i ubrzo su stajali jedan naspram drugoga. Na monsinjorovim usnama zaigrao je osmeh, ali oči mu ostadoše studene, puste. „Ako vas ja sam ne mogu ubediti da radite za nas - možda bih mogao da vas odvedem kod nekoga ko može.“ SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Ko god da je bio zadužen za organizaciju puta, Vatikan ili CIA, posao je obavio vrlo dobro. Helikopter je sleteo u vojnu bazu blizu Karakašua, nedaleko na sever od mesta gde su pokupili Rajlija. Stigavši tamo, on i De Anđelis su se ukrcali u G-IV koji je doleteo po njih iz Dalamana, pa ih odade brzo prevezao do Italije. U Rimu su začas prošli imigraciono i carinu, tako da su, za manje od tri sata pošto je monsinjur izašao iz oblaka prašine u turskim planinama, jurili ulicama Večnog grada u preterano udobnom leksusu s klimom i zatamnjenim staklima. Rajli je žudeo za tušem i čistom odećom, ali kako je De Anđelis žurio, morao je da se zadovolji zapiranjem u avionu, a onda se iz ronilačkog odela uvukao u BDU * pantalone i sivu majicu koju su nekako pronašli u turskoj vazduplovnoj bazi. P osle ronilačkog odela, pantalone su mu donele pravo olakšanje, a sem toga - i sam je žurio. Nije znao šta se dogodilo s Tesom, i zbog toga je trpeo sve veću ne

lagodu. Želeo je da je nađe, premda nije ni pokušavao da preduboko kopa po sopst venim motivima. Predomišljao se i u vezi s odazivanjem na mon-sinjorov poziv; ni je mogao znati šta ga čeka kad stignu tamo gde su se zaputili, i što pre obavi taj posao i vrati se u Tursku - razmišljao je - tim bolje. Po De Anđelisovom prećutnom insistiranju nije mu bilo teško da predoseti kako će upravo posetiti čovek a kod koga se ne ide tek tako, kad ti se prohte. Još iz aviona zapazio je Baziliku svetog Petra, a sada, dok se lek-sus probijao kroz podnevni saobraćaj, ponovo je ugledao to zdanje, čija je kolosalna, grandio zna kupola izranjala iz magle i haosa zakrče-noga grada. Mada bi sam pogled na o gromnu građevinu neizbežno pobudio strahopoštovanje čak i najtvrdokornijih nevernika, u Rajlije-vom srcu bilo je mesta samo za osećanje izneverenosti i za gnev. Nije mnogo znao o najvećoj crkvi na svetu, izuzev toga da se u njoj nalazila * Engl.: Battle Dress Uniform - uniforma za borbena dejstva. (Prim. prev.) s Toslednji templar 307 Sikstinska kapela i da je bila sagrađena na moštima svetoga Petra, osni-vača crkve, koji je preminuo pošto je razapet na krst glavom nadole, i tako kažnjen zbog svoje vere. Dok ju je posmatrao, setio se svih pre-divnih likovnih i arhitektonskih ostvarenja koje je ta ista vera nadahnula, svih slika, kipova i građevina koje su Hristovi sledbenici stvorili širom sveta. Setio se bezbrojne dece koja bi izgovarala molitvu svake večeri pre spavanja, pa miliona vernika koji su svake nedelje išli u crkvu, pa bolesnih koji su se molili za isceljenje, ucveljenih koji su se molili za duše pokojnika. Zar su svi obmanuti? Zar je sve to laž? I što je još gore - zar je Vatikan toga sve vreme bio svestan? Leksus je išao Ulicom anđeoskih vrata p*e nego što će proći kroz Kapiju sv. Ane. Velika gvozdена vrata otvorili su im živopisno obučeni pripadnici Švajcarske garde. Monsinjor je samo blago klimnuo glavom, i leksus je zamakao iza kapije, ušavši u najmanju državu na planeti. Rajli se obreo u samom središtu svog duhovnog sveta, školje-nog brigama. Automobil se zaustavio ispred kamene građevine s portikom, i De Anđelis hitro izade iz kola. Rajli se peo za njim uz kratke stepenice, i zajedno udoše u svečanu tišinu prostranog predvorja. Brzim korakom prošli su kamenom popločane hodnike, oskudno osvetljene prosto-rije s visokim tavanicama, da bi naposljetku stigli do širokog mermer-nog stepeništa i popeli se do impresivno izrezbarenih drvenih vrata. Monsinjor je skinuo avijatičarske naočare i zamenio ih onim starim, s tamnim staklima. Rajli ga je gledao kako, s lakoćom velikog glumca P koji se priprema da izađe na scenu, menja izraz lica; od nemilosrdnog operativca na tajnom zadatku, začas se pretvorio u blagorodnog sveštenika kakvog je Rajli i upoznao onog dana u Njujorku. Na Rajlijevo dodatno iznenađenje, monsinjor je duboko udahnuo pre nego što je energično pokucao na vrata. Na odgovor nisu čekali. Iznutra se čuo prijatan glas. „Avanti." De Anđelis je otvorio vrata i ušao prvi. Zidovi te prostorije, koja je podsećala na pećinu, od poda do tavanice behu u policama s kojih su knjige maltene ispadale. Na cikcak naslaganom hrastovom parke tu nije bilo tepiha. U uglu se nalazio kameni kamin, a između dve naslonjače mesto je našla velika sofa. Podno impresivnih francuskih prozora bio je smešten radni sto -jedna stolica, s izdašno postavljenim sedalom, bila je podvučena pod sto, kraj kojeg su stajale još tri s visokim naslonima. U sobi nije bilo 308 Rejmond Huri" nikoga do krupnog, sedokosog čoveka zapovednog stava, koji je obišao sto da bi se pozdravio s De Anđelisom i njegovim gostom. Mračna ozbiljnost ogledala se na njegovom licu. De Anđelis je predstavio Rajliju kardinala Brunjonea, i oni se ruko-vaše. Stisak kardinalove ruke bio je neočekivano čvrst, i Rajli primeti da ga ovaj posmatra s uznemirujućom pronicljivošću, bez reči ga pre-meravajući od glave do pete. Ne skidajući pogled s pridošlice, Brunjone s monsinjorom razmeni nekoliko reči na italijanskom, i Rajli ništa nije razumeo. „Molim vas, sedite, agente Rajli", obrati se najzad kardinal i njemu, pokazujući

na sofu. „Nadam se da ćete prihvatiti izraze moje iskrene zahvalnosti za sve što ste učinili i dalje činite u ovoj zlosrećnoj situaciji. A i za to što ste pri stali da danas dođete ovde.“ Čim je Rajli seo, a De Anđelis zauzeo drugu stolicu, Brunjone im je stavio do znanja da nije raspoložen za dokonno ćeretanje, već je odmah prešao na stvar. „Dobio sam neke informacije o vama.“ Rajli pogleda u De Anđelisa, ali mu ovaj nije uzvratio pogled. „Čujem da ste čovekome se može verovati i koji svoj integritet ne dovodi u pitanje.“ Krupni čovek zastade, ne skidajući prodorne smeđe oči s Rajlija. Rajlija je i obradovalo što nema okolišanja. „Ja jednostavno želim da znam istinu.“ Brunjone se nagnu bliže, stisnuvši krupne, četvrtaste šake. „Bojim se da je istina na upravo onakva kakva strahujete da jeste.“ Počutavši malo, on ustade sa stolicom i u nekoliko teških koraka priđe francuskim prozorima. Pogledao je napolje, žmirkajući na neprijatnom podnevnom svetlu. „Njih devetorica... Devet đavola... Došli su u Jerusalim, i Baldwin im je dao sve što su tražili misleći da su na našoj strani, kako su tu da bi doprineli širenju naše poruke.“ Frknuo je, proizvevši i zvuk koji bi se u drugačijim okolnostima mogao protumačiti i kao smeh, ali je Rajli znao da je to izraz neke bolne misli. Sada je kardinal govorio tiše, kao da gunda za sebe. „Bio je budala pa im je poverovao.“ su to našli?“ Brunjone udahnu kao da uzdiše u sebi, pa se okrenu prema Rajliju. „Dnevnik. Vrlo iscrpan i sasvim ličan dnevnik, neku vrstu jevanđelja. Zapise stolara Ješue i z Nazareta.“ Zastade, fiksirajući Rajlija pogledom, pa dodade: „Zapise jednog... čoveka.“ Rajli je ostao bez daha. „Samo... čoveka?“ Brunjone sumorno klimnu glavom, i njegova široka ramena naglo se poviše, kao pod nekim nezamislivim bremenom. „Ako je suditi s Toslednji templar 309 po njegovom sopstvenom jevanđelju, Ješua iz Nazareta - Isus - nije bio sin Božji. Čitavu večnost, učinilo mu se, odzvanjale su te reči u Rajlijevoj glavi pre nego što će mu pasti na želudac poput tone kamenja. On // podiže ruke, kao da pokušava sve da obuhvati. „I, znači, sve ovo...“ „Sve ovo“ uzviknu sad Brunjone(„upravo je ono najbolje za jednog običnog smrtnika, preplašeno ljudsko biće. Sve je ovo stvoreno iz najplemenitijih namera. U to morate verovati. Šta biste, eto, vi učinili? Šta biste da mi sad učinimo? Već gotovo dve hiljade godina nama je povereno da širimo verovanja koja su bila ta koja važna ljudima koji su osnovali crkvu, i mi u njih i danas verujemo. Sve što je bilo kadro u da podrije ta uverenja, moralo se potisnuti. Drugog izbora nije bilo, jer mi nismo mogli da napustimo svoj narod, ni ranije, a naročito ne sada. Danas bi bila još veća katastrofa saopštiti im da je sve to...“ Mučio se da pronađe prave reči, nikako da dovrši rečenicu. „Masovna obmana?“, sažeto zaključio Rajli. „Aii da li je to zaista masovna obmana? Šta je vera, na kraju krajeva, nego verovanje u nešto za šta dokazi nisu potrebni, verovanje u ideal? A u ovaj je ideal stvarno vredelo verovati. Moramo verovati u nešto. Svima nam je vera potrebna.“ Verujući Rajli se iz petnih žila upinjao da pohvata sve krajeve kardinalove priče. U njegovom konkretnom slučaju, vera mu je i te kako pomogla, i to kad je bio sasvim mlad, da izađe na kraj sa strašnim gubitkom oca. Vera ga je vodila kroz život i docnije, kad je stasao. A sada, nigde drugde nego u samome srcu Rimokatoličke crkve, čuje, eto, da je sve to jedna velika varka. „Potrebna nam je i iskrenost“, uzjoguni se Rajli. „Istina nam je potrebna.“ „Ali, iznad svega, ljudima je potrebna vera, i to danas više nego ikada“, istrajava Brunjone neumoljivo, „a i ovo što danas imamo mnogo je, mnogo bolje nego uopšte nemati vere.“ „Vere u vaskrsenje koje se nikada nije odigralo?“ prasnu Rajli. „Vere u raj koji ne postoji?“

„Verujte mi, agente Rajli, mnogi su se čestiti ljudi godinama borili s tim saznanjem, i svi su došli do istog zaključka: da se vera mora sačuvati. Strašno je i pomisliti šta bi bilo da prevlada alternativno rešenje."/ 310 Rejmond Huri" „Ali ovde se uopšte ne govori o Isusovim rečima, o njegovom učenju. Govorimo o njegovim čudima i njegovom vaskrsenju." Brunjone nije odstupao. „Hrišćanstvo nije utemeljeno na propovedima jednoga mudraca. Ono je nastalo na nečemu mnogo upečatljivijem - na rečima sina Božjeg. Vaše skrsenje nije samo čudo - ono leži u samome temelju crkve. Nema li toga, pada ceo građevina. Setite se reči svetoga Pavla u Prvoj poslanici Korinćanima/A Hrist ako nije iz mrtvih ustao, onda je svaka molitva naša uzaludna, i vera je vaša isto tako zaludu."! „Utemeljivači crkve - oni su te reči odabrali", zapenio je Rajli. „Sve se vrti o tome da je religija tu da nam pomogne da dokučimo zbog čega smo mi uopšte ovd e, nije li tako? Kako makar da nazremo suštinu ako počinjemo od pogrešne premise ? Ta laž je izopačila sve, ali baš sve u našim životima." Brunjone duboko uzdahnu i klimnu glavom. „Možda i jeste. Možda bi, da je sve to začeto u današnje vreme, a ne pre dve hiljade godina, sve moglo i drugačije da se izvede. Ali, ne začinje se crkva danas. Ona već postoji, nama je data na upravljanje, i mi je moramo očuvati; inače ćemo propasti i, bojim se, naneti razoran udarac ovom nejakom svetu." Pogled mu više nije bio usredsređen na Rajliju, već na nešto daleko, nešto što je on, izgleda, doživljavao s gotovo telesnim bolom. „U defanzivi smo bili od samoga početka. Pretpostavljam da je to i prirodno, s obzirom na naš položaj, ali vremenom je bivalo sve teže i teže... Savremena nauka i filozofija, ako ćemo pravo, ne moti-višu ljude da prilaze veri. A i mi smo za to delom krivi. Još od vremena kad je ranu crkvu praktično oteo Konstantin, taj promućurni političar, mnogo je raskola i sporova unutar crkve bilo. I previše je bilo doktrinarnog cepidlačenja, previše prevaranata i degenerika se namnožio, previše pohlepe. Izvornu Isusovu poruku iskrivili su samo-živi i zagriženi, potkopavala su je sitna unutrašnja suparništva i bes-kompromisni fundamentalisti. A mi i danas činimo greške koje nam ni najmanje ne pomažu u ostvarenju prvobitnog cilja. Izbegavamo goruće probleme s kojima se ljudi suočavaju. Tolerišemo sva mne zlo-upotrebe, užasne akte protiv najnevinijih, pa čak i učestvujemo u zataš kavanju... Mnogo nam je vremena bilo potrebno da shvatimo kako se ovaj svet brzo menja, a sada, u vremenu kada smo osobito ranjivi, ova građevina koju smo podigli basnoslovnija je no što je iko ikada sanjao, i njen pad bi mogao biti poguban." s Toslednji templar 311 „Možda bismo", nastavi on, „da danas osnivamo crkvu, oslanjajući se na istinitu priču o Ješui iz Nazareta, možda bismo sve uradili drugačije. Možda bismo izbegli tu zbujujuću dogmu i sve pojednostavili. Pogledajte islam. Oni su uspeli u tome, jedva sedam stotina godina posle raspeća. Čovek je došao i rekao: 'Nemaboga do Boga jedinoga, a ja sam njegov prorok' Ne Mesija, ne sin Božji; nema Oca, nema Sve-tog duha, nema Trojstva što unosi zabunu - samo glasnik Božji. I to je bilo to. Sasvim dovoljno. Zahvaljujući svojoj jednostavnosti, njegova se poruka proširila kao šumski požar. Njegovi su sledbenici zamalo ceo svet osvojili za manje od sto godina, i muči me sama pomisao na to da se u ovom času, danas, u ovom dobu, upravo ta religija najbrže širi... Premda se oni još sporije od nas mire sa stvarnošću i potrebama ljudi današnjeg vremena, pa će se i sami neminovno suočiti s problemima. Uprkos svemu, mi smo bili veoma spori, spori i osioni... I sada to plaćamo, sada, kad smo narodu našem najpotrebniji." „A potrebni smo mu", produži kardinal. „Potrebni smo im mi, potrebno im je - ne što. Pogledajte samo svu tu teskobu što nas okružuje, taj gnev, pohlepu, korupciju koja je zahvatila svet od vrha do dna. Pogledajte taj moralni vakuum, duhovnu bedu, nedostatak vrednosti. Svet je sve više okrenut fatalizmu, cinizmu, razočaranje je dublje no ikada. Čovek je postao bezosećajan, ni do čega mu nije stalo, nikada nije bio u toj meri sebičan. Krademo i ubijamo kao nikad. Skandali koji drmajuju velike korporacije mere se milijardama dolara. Ratovi se vode bez ikakvo

g razloga, milioni stradaju u genocidima. Možda nam je nauka omogućila da se spa semo bolesti kao što su velike bogi-nje, recimo, ali nam, s druge strane, uništa va planetu i pretvara nas u nestrlpljiva, usamljena i nasilju sklona stvorenja. S rećnici među nama možda će poživeti nešto duže, ali jesu li naši životi ispunjen i, jesmo li spokojni? Da li je ovaj svet uistinu civilizovaniji nego što je bio pre dve hiljade godina?" „Bolje nam je bilo pre nekoliko stotina godina. Ljudi jedva da su umeli čitati i pisati. Danas, u takozvanoj eri prosvećenosti, šta će opravdati ovo naše bespri zorno ponašanje, ovo potonuće? Čovekov^ um, njegov intelekt, možda i jeste napre dovaio, ali strahujem da mu duša zaostaje - i, rekao bih, na nižem je stepenu neg o ranije. Čovek je^ ko zna koji put dokazao da mu u srcu vreba divlja zver i mi s mo, bez obzira na crkvu koja nas uči da imamo odgovornost jer raspolažemo jednom većom moći, i dalje svirepi. Zamislite samo kako bi ovaj svet 312 Rejmond Huri" izgledao bez crkve. Ali mi očito gubimo moć da nadahnjujemo ljude. Oni više ne m ogu da računaju na nas, ne mogu, prosto, da se oslone na crkvu. Što je još gore, koriste nas kao izgovor za ratove i krvopro-lića. Tonemo u stravičnu duhovnu kr izu, agente Rajli. Ovo otkriće nije nam moglo doći u goreu trenutku. Brunjone je učutao i pogledao u Rajlija. „Možda je to, onda, neizbežno." Rajlijev glas odavao je pomirenost sa sudbinom i pokornost. „Možda je ovoj priči istekao rok trajanja." „Možebiti da crkva umire sporom smrću", prihvati Brunjone. „Naposletku, sve reli gije počnu da se gase i svenu u jednom trenutku, a naša je potrajala duže od već ine. Ali jedno ovako iznenadno otkro-venje... Uprkos svojim nedostacima, crkva i dalje igra veoma važnu ulogu u životima ljudi. Vera pomaže milionima da pregura ju muke svakidašnje. I danas vera pruža utehu, čak i posrnulim svojim pripad-nic ima, kad se nađu u nevolji. Najzad, vera nam svima pruža ono što je od ključnog značaja za naše postojanje kao takvo: ona nam pomaže da prevaziđemo primalni str ah od smrti i užasavanje od onoga što nas čeka s one strane groba. Bez vere u va skrslog Hrista, milioni duša naprosto bi zabludeli. Nemojte ni najmanje sumnjati , agente Rajli, da bismo, dozvolimo li da se ovo obelodani, gurnuli svet u dosad nevi-đeni očaj i beznade. / Teška tišina zavlada je u prostoriji, pritiskala je Rajlija. Nije mogao pobeći od nemirnih misli koje su mu se rojile po glavi. Prise-tio se trenutka kada je celo ovo putovanje počelo, kad je s Aparom sta-jao na stepenicama Meta, one noći kad su konjanici uleteli, i sad se pitao kako je moguće da je stigao čak dovdde, do samog epicentra vere, i da vodi ovaj dubokoumni, uznemirujući razgovor do ko ga, pomisli on, bolje da nikada i nije došlo. „Koliko dugo to znate?", upita on najzad kardinala. „Ja, mislite, lično?" „Da." „Otkad sam stupio na dužnost. Trideset godina." Rajli klimnu glavom kao za sebe. Užasno je to dugo vreme da se boriš sa sumnjama poput onih koje su ga sada skolile. „Ali vi ste se s tim pomirili." „Pomirio?" „Prihvatili ste to", razjasni Rajli. Brunjone je malo razmišljao, a onda mu se neka tama pojavi u očima. „Nikada se j a s tim neću pomiriti. Ne na taj način kako, čini s Toslednji templar 313 mi se, vi mislite. Ali sam naučio da se prilagodim tome. Bolje od toga. nisam um eo^ „Ko još zna?" Rajlije s iznenadjenjem prepoznao ton osude u sop-stvenom glasu, i bio je svestan da je to i Brunjone osetio. ^Nekoliko nas." Rajlija je sad intrigiralo šta li mu to znači. (A papa? Zna li i on? Stvarno je ž eleo to da sazna - nije mogao ni zamisliti da papa ne zna - ali se nekako uzdrža o i nije postavio to pitanje. Previše bi to bilo teških udaraca za tako kratko v reme. Druga misao skrenula mu je pažnju. Islednički instinkt vrio je u njemu, tr

ažeći načina da se isko-belja iz kaljuge opsednutog uma. „Kako znate da je tekst - autentičan?"/ Brunjone se razvedrio, u uglovima usana zaigrao mu je osmejak. Kao da ga je obod rila ova Rajlijeva potreba da uzme veru u odbranu. Pa ipak, nešto sudbonosno u kardinalovom glasu ubrzo će ugasiti svaku nadu. „Čim su templari to pronašli, pa pa je u Jerusalim poslao svoje najbolje stručnjake. Oni su potvrdili da je dokument izvoran," „Ali otada je prošlo skoro hiljadu godina", nije odustajao Rajli. „Nije bilo teško prevariti ih. Šta ako je falsifikat? Po onome što sam čuo, templari su bili u stanju da naprave falsifikat. A vi, valjda, ne biste uvažili nešto kao činjenicu a da to prethodno svojim očima ne vidite. J* Rajli zastade, zatečen onim što je upravo nagovestio. „Što bi značilo da ste vi oduvek sumnjali u ono što piše u jevanđeljima..." Brunjone je sav sijao videvši Rajlija tako zapanjenog, i utešiteljski izraz poja vi mu se na licu. „Postoje oni koji smatraju da bi ono što piše u jevanđeljima i trebalo shvatiti isključivo kao metaforu; da uistinu proniknuti u srž hrišćanstva znači srcem svojim spoznati suštinu hrišćanske poruke. Bilo kako bilo, većina vernika uzima svaku reč u Bibliji zdravo za gotovo, vapijući za jevanđeoskom i stinom. Ja sam tu negde, u sredini. Svi mi, možebiti, hodamo po toj tankoj liniji: s jedne strane je mogućnost da se potpuno prepustimo mašti i čudima iz te pri povesti, a s druge strane mogućnost da kao racionalna bića sumnjamo u njenu istinitost. Ako su templari našli falsifikat, to bi nam u svakom slučaju dobro došlo, jer bismo onda bez zadržke više vremena provodili na onoj inspirativnoj strani, ali sve dok ne saznamo šta su prevozili tim brodom.:" Zagleda se sad u Rajlija užagrelim očima. »Hoćete li nam pomoći?" Rajli nije odmah odgovorio. Pomno je posmatrao izabrano lice čoveka koji je stajao pred njim. Premda je osećao da je kardinal, u 314 Rejmond Huri" suštini, iskren čovek, oko De Anđelisovih motiva nije imao nikakvih iluzija, i znao je da će, ukoliko odluči da im pomogne, to neizbežno podrazumevati saradnju s monsinjorom, što mu se ni najmanje nije mililo. Pogledao je u De Anđelisa. Ništa od onoga što je čuo nije moglo ublažiti nepoverenje koje je osećao prema tom dvoičnom svešteniku ni prigušiti gnušanje prema monsinjorovim metodama. Rajli je znao da mu neće biti lako da izađe s De Anđelisom na kraj. Ali sada je imao preča posla. Tesa je bila ko zna gde, sama s Vensom, a potencijalno kobno otkriće pretilo je da ugrozi milione nesprenjih duša. Ponovo je pogledao Brunjonea u oči. „Da", prosto je odgovorio. **SEDAMDESET ČETVRTO POGHLAVLJE** Slab severoistočni vetar blago je talasao vodno oko Savarone, podigavši finu slanu izmaglicu koju je Tesa gotovo osećala u ustima, stojeći na krmenoj palubi antiranog ribarskog brodića. Uživala je u tim svežim jutrima na moru, kao i u spokoju koji donosi svaki zalazak sunca. Teško je bilo podneti ono između jutra i večeri. Imali su sreće, pa su Savaronu našli za vrlo kratko vreme. Potražnja za plovilima za podvodna istraživanja naglo je porasla prethodnih godina, od Karipskog mora do kineskih obala, tako da su ovakvi brodići bili teško dostupni a cene goriva nepristupačne. Uz pomorske biologe, okeanografe, naftne kompanije i autore dokumentarnih filmova koji su, po već ustaljenoj tradiciji, tražili ovakva prevozna sredstva, na tržištu su se pojavile i dve nove grupe zainteresovanih: avanturistički nastrojeni ronionici, sve brojnija armija onih voljnih da plate desetine hiljade dolara kako bi došli u priliku da se približe i svojim očima vide olupine Titanika ili da se promeškolu na hidrotermalnim vetrovima na dve i po hiljade metara ispod površine okeana u blizini Azorskih ostrva, ali i lovci na blago ili, kako su sami više voleli da ih nazivaju, „komercijalni arheolozi". Internet je igrao ključnu ulogu u procesu lociranja istraživačkih brodova. Posle nekoliko telefonskih razgovora i kratkog avionskog leta, Vens i Tesa došli su u atinsku luku Pirej, gde je Savarona bila usidrena. Kapetan lađe, visoki, markantni, neverovatno preplanuli grčki avanturista po imenu Džordž Rasulis, isprva je odbio Vensovu ponudu, opravdavši se prenatrpanim rasporedom. Uveliko se već bio

pripremao da povede malu grupu istoričara i jednu filmsku ekipu u severni Egej, u potragu za izgubljenom flotom persijskih trirema.* Rasulis je svoje usluge Vensu mogao da ponudi samo na tri nedelje, Galija sa tri reda vesala; naziv potiče od latinske reči remus, veslo. (Prim. pr ev.) 316

Rejmond Huri" pre nego što povede družinu na sever, a tri nedelje, kako je objasnio, ni izbliz a neće biti dovoljne za takvu potragu. Njegov brod bio je zaku-pljen za dva mese ca unapred, što je samo po sebi bio relativno kratak period s obzirom na to da je pronalaženje starih olupina posao sličan traženju igle u plastu sena. S druge strane, te ekspedicije većinom nisu raspolagale nečim što je Vens posedovao: astrolab koji će, nadao se on, suziti teritoriju pretrage na petnaestak kvadratnih kilometara. Vens je odmah rekao Rasulisu da traže jedan krstaški brod, nago-vestivši time mogućnost da će na olupini biti i zlata i drugih dragocnosti koje su krstaši poneli sa sobom iz Svete zemlje posle pada Akre. Zainteresovan, Rasulis je, premda ne baš rado, pristao da ih poveze; obrlatio ga je Vensov entuzijazam, profesorov a zarazna vera u moć drevnog instrumenta da ih dovede do Sokolovog hrama u tom o grani-čenom vremenskom roku, a bilo je u svemu i malčice pohlepe'. Kape-tan je s najvećim zadovoljstvom izašao u susret Vensovom zahtevu da sve ostane među njim a. Navikao je već na te lovce na blago - komercijalne arheologe - i njihovu preku potrebu da izbegnu publicitet. A s obzirom na to da je utanačio da i njemu pripadne deo kolača kada pronadnu blago, bilo mu je u interesu da ih niko sa strane ne ometa. Objasnio je Vensu kako će brodić obilaziti potencijalno zanimljivu oblast u intervalima ne dužim od nekoliko časova, da bi se onda udaljio do lažnih lokacija, a sve u cilju odvlačenja pažnje s oblasti gde se ostaci broda nalaze. Vensu je takva taktika savršeno odgovarala. Tesa je sada imala prilike da se priseti nečega kroz šta je već jednom prošla, kod Aleksandrije u Egiptu, u vreme kad joj se Klajv Edmundson trapavo udvarao. Poretraživanje mora zahteva mnogo strpljenja, u čemu je ona trenutno oskudevala. Očajnički je žudela da otkrije tajne skrivene ispod vodene mase koja se talasala pod njenim nogama, a znala je da su tu, blizu. Osećala je to, i stoga su joj dugi časovi neželjenog odmora kraj ograde brodića još teže padali. Dok su sati promicali, ona bi odlutala u mislima, pogleda nesvesno prikovanog za dva kabla koja su se vukla za starim brodićem nestajući u morskoj peni. Za jednog od tih kablova bio je zakačen niskofrekventni /sonar, koji je beležio svaku malu veću izbočinu na dnu mora; na drugom je pak bio magnetometar, merač magnetne rezonance, koji detektuje gvožđe u olupinama. Prethodnih dana u nekoliko navrata bilo je uzbuđenja. Sonar bi detektovao nešto, a onda bi brodska kapsula na daljinsko upravljanje - KDU - od milja nazvana Dori po rasejanoj ribi iz filma U potrazi za Nemom - bila spuštana u dubinu. Tesa i Vens bi s Toslednji templar 317 svaki put izjurili iz komandne sobe Savarone, puni nade, dok su im srca ubrzano tukla. Onda bi seli, ne skidajući oka s monitora, i posmatrali maglovite slike koje je snimala Dorina kamera, puštajući mašti na volju, i to bi potrajalo dok se ne ispostavi da sonar, u stvari, nije pronašao ono čemu su se nadali; jednom zgodom bila je to neka stena koja je štrčala, a drugom ostaci ribarskog čamca iz dvadesetog veka. Ostatak vremena proveli su kraj ograde brodića, u iščekivanju i nadi. Dani su odmicali, a Tesa je neprestano razmišljala o svemu što joj se u prethodnom periodu događalo. Iznova je proživljavala trenutke koji su je, naposljetku, i doveli ovamo, na šezdeset kilometara od turske obale, na ovaj brod, kraj čoveka koji je predvodio oružani prepad na Met u kojem su izginuli ljudi. Od prvih dana proganja lara je odluka da napusti Rajlija i pridruži se Vensu. S vremena na vreme bi je grizla savest, osećala se krivom, a iskusila je i napade panike, i neretko se morala dobro potruditi da odoli porivu da po svaku cenu smesta napusti brod i ode odatle. Kako su prolazili dani, i ove brige lagano su jenjavale. Povremeno bi, pitajući se da li je u sve ovo uopšte trebalo da se upušta, činila sve što je u

njenoj moći ne bi li nekako razumno objasnila svoje odluke i odagnala uznemirujuće misli, ubeđujući sebe da je ono što sada radi stvar od velikog značaja. I to ne samo za nju - premda bi, kako je onomad rekla Rajliju, jedno takvo otkriće uzrokovalo nesaglediv preokret u njenoj karijeri, a pri tom i obezbedilo njoj i Kim finansijsku sigurnost - već i milionima drugih ljudi širom sveta, sveta u koje bi Kim odrastala. Boljeg, istini odanijeg sveta, nadala se. Na kraju bi ipak dolazila do zaključka kako nema smisla tražiti sebi opravdanja. Osećala se, na neki neobjašnjiv način, primoranom da postupa upravo ovako. Jedina briga koju nije uspevala da odagna bio je - Rajli. Mnogo je razmišljala o njemu. Pitala se kako li je on, i gde je sada. Razmišljala je o onoj noći kad ga je ostavila i pobegla kao lopov, i bilo joj je teško "da za to nađe razumno objašnjenje. Ugrozila je njegov život. Ostavila ga je tamo, bogu iza nogu - na me ti snajpera, pride. Kako je mogla da učini nešto tako neodgovorno? Žudela je da odnekud dozna kako je s njim sve u redu; da mu se izvini, da proba da mu objasni zbog čega je tako postupila, i bolela ju je sama pomisao na to da je počinila nešto za šta se nikada neće iskupiti, svakako ne u njegovim očima. Znala je, među tim, i to da je Vens bio u pravu rekavši da bi Rajli njihovo otkriće izručio lju dima koji bi to što je pronadeno zauvek sakrili od očiju sveta - a s tim saznanjem ona ne bi mogla da živi. U oba slučaja, 318 Rejmond Huri" shvatila je najzad Tesa, njihov je odnos bio osuđen na propast; ironičnom sudbinom, zbog iste stvari koja ih je i spojila. U tom trenutku, dok se dva metra visoki talas lenjo kotrljao pod njom, Savarona je krenula u još jednu turu po prethodno utvrđenim koordinatama. Podigavši pogled sa kablova, Tesa primeti da se pra-mičci tamnih oblaka pomaljavu na inače čisto nebo. Nešto ju je steglo u grudima. Da, još nešto ju je morilo od one noći kad je sela u kola i odvezla se s Vensom. Beše to uznemirujuće osećanje, vazda pri sutno, koje ju je nemilice grizlo iznutra, i to sve jače i jače, posle svake Savarone ture, tako da ga je sve teže bilo ignorisati: postupa li ispravno? Je li o svemu ovome dobro promislila? Ima li zaista tajni koje je bolje / ne otkriva ti? Da li je potraga za istinom, u ovom konkretnom slučaju, mudro i plemenito po slanje, ili ona doprinosi da se užasna nesreća sruči na svet koji za takvo saznanje nije spreman? Sumnje je privremeno gurnula u zapećak kad je ugledala visoku Vensovu figuru. Iz ašao je iz komandne sobe i pridružio joj se kod ograde. Neka briga ga je morila. „Ništa novo?“, upita ona. Odmahnuo je glavom. „Posle ove ture, moraćemo da se povučemo za danas.“ Gledao je u daljinu, punim plućima udišući okeanski vazduh. „Ne sekiram se ja. Još tri dana i pokrićemo celo ovo područje.“ Pogledao ju je i nasmešio se. „Naći ćemo ga mi. Tu je negde. Samo se dobro krije, to je sve.“ Pogled mu je ubrzo odvuкао neki jedva čujan bruj u daljini. Zaškiljao je osmatrajući horizont, a onda se namrštio shvativši odakle taj zvuk potiče. Tesa je pratile njegov pogled, pa je i sama videla o čemu je reč: majušna tačka, helikopter, leteo je iznad površine mora na neko-liko kilometara od njih, držeći se - reklo bi se - kursa paralelnog sa njihovim. Pratili su pogledom letelicu dok nije skrenula i, za nekoliko sekundi, nestala iz vidokruga. „Ovaj nas prati, zar ne?“, upita Tesa. „Nas traže.“ „Ne mogu ovde bogzna šta da urade“, reče Vens slegnuvši ramenima, „nalazimo se u međunarodnim vodama. A s druge strane, ni oni nisu baš poštovali pravila, je li da?“ On pogleda u pravcu brodske mosta, jedan od inženjera upravo je ulazio u komandnu sobu. „Znaš šta je ovde čudno?“ „A šta nije“, reče ona suvo. „Posada. Ima ih sedmorica, plus nas dvoje, što znači - devetoro“, rekao je. „Devet. Kao Igde Pajen i njegova družina. Čista poezija, šta kažeš?“ s Toslednji templar 319 Tesa pogleda u stranu; ničega, po njoj, ni izbliza poetskog nije bilo u njihovom boravku ovde. „Pitam se da li su i tu devetoricu mučile iste sumnje.“ Vens podiže obrvu, odmahnu glavom, pa se pomno zagleda u Tesu. „Nisi se možda pr

edomislila?" „A ti?" OsetOa je da joj glas podrhtava, što - zapazila je - ni Vensu nije prom aklo. „Zar ni najmanje nisi zabrinut zbog ovoga što radimo ovde, što bismo mogli da nađemo?" „Zabrinut?" „Znaš šta hoću da kažem. Zar ti nije palo na pamet kakav bi šok, kakav kaos ovo moglo da izazove?" Vens frknu prezrivo. „Čovek je žalosno stvorenje, Tesa. Uvek očaj-nički žudi da nađe nešto čemu će se klanjati, i to ne samo on da mu se klanja, ne - nego svi d a mu se klanjaju, svi, svugde, po svaku cenu. To je usud ljudskoga postojanja ot kad je sveta i veka... I zbog toga da budem - zabrinut? Ma jedva čekam! Jedva će kam da milione ljudi oslo-bodim laži koja ih ugnjetava. Ovo što mi radimo, to je prirodan korak napred u ljudskom duhovnom razvoju. Biće to početak novog doba." „Govoriš kao da će naš pronalazak biti praćen paradama i vatro-metom, ali upravo je suprotno, i ti si toga svestan. Ovakve su se stvari i ranije događale. Od vremena Sasanida do Inka, istorija se poigra-vala s civilizacijama koje su doži vele slom upravo pošto je autoritet njihovih božanstava bio poljuljan." Vensa to kao da nije dodirivalo. „Postojale su civilizacije sagrađene na lažima, na živom pesku - baš kao i naša. Ali ti previše brineš. Vre-mena su se promenila. Današnji svet je ipak malo prefinjeniji" „To su bile najnaprednije civilizacije svojih epoha." „Imaj malo poverenja u te sirote duše, Tesa. Ne kažem ja da će proći bezbolno, a li... izaći će ljudi s time na kraj." „A šta ako ne budu mogli?" Raširio je dlanove, glumatajući bespomoćnost, ali nikakve bespo-moćnosti nije bilo u njegovom tonu kad je progovorio. Bio je mrtav ozbiljan. „/bnda neće moći." Tesa ga je netremice gledala u oči, a onda se okrenu. Sada joj je pažnju privukla o horizont. Pramenovi sivih oblaka stvarali su se niot-kuda, a površinu mora, do tad ujednačeno tamnu, u daljini su šarale bele, penušave krune talasa. Vens se naslonio na ogradu pored nje. „Mnogo sam o ovome raz-mišljao, Tesa, i ka d sam sve izvagao, u meni nije ostalo ni trunke 320 Rejmond Huri" sumnje da postupamo ispravno. Duboko u sebi, i ti znaš da sam u pravu." Nije sumnjala da je on mnogo razmišljao o svemu. Znala je da je bio potpuno zaok upljen ovom potragom, i kao naučnik i kao čovek, ali je sve to Vens oduvek promi šljao s nekog izvitoperenog stanovišta, kroz prizmu iskrivljenu tragičnom smrću onih koje je najviše voleo. Ali da li je dovoljno duboko razmotrio moguće posled ice koje bi ovo moglo imati na praktično svaku dušu na planeti? Da li mu je palo na pamet da će ovo dovesti u pitanje ne samo hrišćansku veru, već i veru uopšte , veru kao takvu? I da bi novonastalu situaciju mogli da iskori-ste neprijatelji crkve? I da bi ljudski rod mogao da se подели na suprot-stavljene tabore, a milioni pravih vernika ostanu, moguće, bez onog duhovnog jezgra koje ih održava u životu? „Boriće se oni protiv toga, znaš", reče ona, iznenađena nekim nago-veštajem nade u sopstvenom glasu. „Dovešće razne eksperte, skinuće ih s koca i konopca, da di skredituju celu priču, iskoristiće sve što im na pamet padne ne bi li dokazali d a je reč o pukoj podvali, a s obzi-rom na sve što se zna o tebi..." Kad je stigla dotle, najednom joj bi neprijatno. On klimnu glavom. „Znam", mirno se složio. „T zato bih više voleo da ti ovo otk riće predstaviš svetu." Tesa je prebledela kao krpa. Zinula je u njega, preneražena Venso-vim predlogom. „}a... ?" „Naravno. Na kraju krajeva, to je u istoj meri tvoje koliko i moje otkriće, a ka o što sama reče, s obzirom da se ja u poslednje vreme nisam ponašao baš..." - tu zastade, tražeći najprikladniji termin -y,,za pohvalu..." Pre nego što je stigla da formuliše odgovor, čula je kako se veliki motori gase, i brod je uskoro jedva mileo na poletaru. Ugledala je Rasulisa, koji se pojavio na brodomskom mostu, i dok joj se u glavi vrtelo od onog što je maločas rečeno, čula je kako ih Rasulis doziva. Vens ju je još trenutak posmatrao, pre nego što

će se okrenuti prema kapetanu, koji im je uzbuđeno mahao pozivajući ih da mu se pri-druže, dovikujući im, pri tom, nešto što je Tesi ličilo na: „Nešto se sprema .” SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Rajli je ćutao na zadnjem kraju brodskog mosta, posmatrajući De Anđelisa i kapetana broda Karadeniz, dežmekastog ćoveka po imenu Karakas, koji je imao gustu crnu kosu i žbunaste brkove. Njih dvoji-ca su, nagnuti nad radarski ekran patrolnog ćamca, birali narednu metu. A ovih je bilo u izobilju. Tamni ekran bio je istaćkan desetinama zelenih taćkica. Na nekima su bile prikaćene male digitalne alfanume-rićke šifre, znak da je reć o brodu sa savremenim primopredajnikom signala. Njih je bilo lakše prepoznati i iskljućiti, uz pomoć baza podataka obalske straže i transportne sluźbe, ali je njih bilo malo i nalazili su se na velikim međusobnim razdaljinama. Mahom su taćke oznaćavale plovila nepoznatog identiteta, stotine ribarskih brodića i jedrilica, kojih je i inaće bilo kao pleve na ovom veoma omiljenom delu obale. Neće biti lako doznati na kojem su od tih plovila Vens i Tesa, i Rajli je toga bio svestan. Bio im je to šesti dan na moru i, bar što se Rajlija tiće, to je bilo više nego dovoljno. U vrlo kratkom roku uvideo je da nikada od njega neće biti morski vuk, na duće staze nikako, ali je, ako je za utehu, more bilo relativno dobroćudno otkad su krenuli u potragu, dok su noći, na svu sreću, provodili na kopnu. Svakoga dana isplovili bi, još u cik zore, iz Marmarisa, i krstarili duź obale, od Hisaronskog zaliva do oblasti juźno od Dvanaest ostrva*. Karadeniz, vrhunski patrolni ćamac tipa SAR-33, blistavo bele boje, sa širokom, kosom crvenom prugom na trupu, pored koje je krupnim, šljaštećim slovima pisalo Sahil Guvenlik - zvanićni naziv turske obalske straže - bio je brz i prilićno udoban, a u toku jednodnevne plovidbe mogao je da pokrije iznenaćujuće * Ovde se misli na Dodekanez, arhipelag na jugoistoćnom obodu Egejskog mora saći njen od 12 ostrva, od Nikarije na severozapadu do Rodosa na jugoistoku. (Prim. prev.) 322 Rejmond Huri" veliki deo mora. Drugi ćamci, kojima je baza bila u Fetiji i Antaliji, pre-traći vali su vode dalje na istok. U akciju su bili ukljućeni i helikopteri tipa agusta A-109, koji su leteli nisko i upozoravali motorne ćamce na potencijalno zanimljive mete. Koordinacija raznih segmenata ove potere, vazdućnog, morskog i kopnenog, bila je gotovo besprekorna; turska obalska straža imala je ogromno iskustvo u patroliranju ovim prometnim vodama. Odnosi izmeću Grćke i Turske nikad nisu bili baš srdaćni, a ćinjenica da se nedaleko odatle nalaze ostrva iz arhipelaga Dodekanez bila je neisćcrpan izvor mećudržavnih sporova kojima su povod bili zalutali ribari i turisti. Uz sve to, taj uski morski pojas što odvaja dve zemlje bio je stecište prevoznika oćajnih iseljenika koji su pokućavali da se domognu Grćke i ostalih zemalja Evropske unije, bećeći iz Turske, u to vreme izvan Evropske Unije. Pa i pak, veliku je površinu mora valjalo pokriti, a sa tako gustim saobraćajem, gde su preovladavali bezazleni izletnici koji nisu vodili raćuna o odrźavanju komunikacije putem radio-stanice, prećešljati sve njih znaćilo je prionuti na mukotrpan, iscrpljući posao. Dok je radarski operater proućavao mape razmotane pored ekrana, a radio-operater uporećivao podatke sa posadom jednog od helikoptera, Rajli se sklonio od ekrana i pogledao kroz vetrobransko staklo Karadeniza. Iznenadilo ga je ono što je video na juźnoj strani - spremala se gadna oluja. Prema njima se valjao bedem od niskih, tamnih oblaka koje je razdvajala tanućna traka svetloćutog svetla. Pri-zor je bio pomalo nestvaran. Gotovo je mogao osetiti Tesino prisustvo, a znajući da je ona zai-sta tu negde, toliko blizu, a opet tako neuhvatljiva, nije imao mira. Pitao se gde li je sada, i šta u tom trenutku radi. Jesu li ona i Vens veće pronašli Sokolov hram? Moćda su veće krenuli u... gde? Šta će uraditi sa „tim" ako ga nadu? Kako će svetu obznaniti svoj pronalazak? Mnogo je razmićljao o tome šta će joj reći kad se budu sreli, ali se - na njegovo iznenaćenje - gnevkoji je u poćetku osećao što ga je o

nako osta-vila, odavno već bio stišao. Tesa je imala svoje razloge da tako postu pi. Njemu ti razlozi nisu bili prihvatljivi, ali je ambicija bila sastavni deo n jene ličnosti, i bez te ambicije ona i ne bi bila takva k^kva jeste/ Pogledao je na drugu -stranu kabine i iza nje, ka drugom kraju broda, i ono što mu se^vjkazalo pred očima duboko ga je uznemi-rilo. Nebo se preteći smrkavalo i na drugoj strani, daleko na severu. More je postalo sivo, kao od mramora; belasa li su se talasi u daljini. s Toslednji templar 323 Primetio je da kormilar gleda drugog čoveka koji je stajao na mostu, za koga je Rajli pretpostavljao da je po činu najviši ovde prisutni pripadnik obalske straž e. Kormilar je prvom oficiru, klimnuvši gla-vom, skrenuo pažnju na tu pojavu. St ekao se utisak da su uklešteni između dva, međusobno suprotstavljena, nepovoljna atmosferska fronta. Oluje kao da su se približavale u tandemu, namerne da se sp oje upravo iznad njih. Opet je Rajli pogledao u pravcu kormilara, koji je već iz gledao pomalo usplahiren. Kao i onaj oficir, koji je prišao Karakasu i sada je o čito s njim diskutovao o tome. Kapetan broda je proverio radar i barometar, a onda je razmenio reč-dve s oficir ima. Rajli pogleda u De Anđelisa, koji je razumeo o čemu govore, pa mu je prevod io. „Mislim da ćemo danas morati da se vratimo ranije nego što smo planirali. Ne sam o jedna nego nam se, izgleda, dve oluje približavaju, i to velikom brzinom," Mon sinjor nesigurno pogleda Rajlija, a onda podiže obrvu. ^Zvuči poznato?" Rajliju je to palo na pamet i pre nego što je De Anđelis pomenuo. Postajala je n eprijatna sličnost između ovoga što im se događa i onog što je Emar opisao u pis mu. Primetio je da Planket, koji je pušio ciga-,retu na palubi, s jednakom zabri nutošću motri nadolazeće ne vreme. Okrenuvši se prema kabini, video je dvojicu po licajaca koje je ranije posmatrao kako usredsređeno prebiraju po komandama i gle daju nešto na monitorima. Sve to, a i njihovi sve češći pogledi u pravcu nadiruć ih tamnih oblaka jasno su kazivali Rajliju da je obojici nepri-jatno zbog stihij e koja pristize s obe strane. I upravo u tom trenutku, onaj što je radio na rada ru pozva kapetana i promrmlja nešto na tur-skom. Karakas priđe konzoli, kao i De Anđelis. Rajli skrenu pogted s nadiruće oluje i priključi im se. Po kapetanovom nategnutom prevodu, radarski operater ih je navodio po trasi na k ojoj je uočio kretanje pojedinih plovila koja je odranije pratio. Naročito mu je zanimljiva bila jedna lađa koja je plovila po nekom čudnovatom šablonu. Dosta v remena provodila je ploveći uzduž i popreko uzanog morskog koridora. To samo po sebi nije bilo ništa neobično. Lako se moglo desiti da je to običan ribarski bro dić koji se drži kapetanove omiljene oblasti. Uostalom, više drugih tačaka na ek ranu davale su istovetne signale. Ali radarski operater je zapazio - dok je kont akt za koji je smatrao da bi mogao biti taj isti brod, u prethodna.dva dana prov odio otprilike po dva--tri sata ploveći uzduž i popreko baš tog dela mora pre ne go što će 324 Rejmond Huri" skrenuti s putanje i otploviti u nekom drugom pravcu - da lada koju sada posmatr a već dva sata stoji u mestu. Štaviše, od četiri plovila koja su se u tom času z atekla tamo, tri su bila u pokretu, verovatno stoga što su opazili da se i sa se vera i s juga približavaju olujni oblaci. Četvrti brod - kontakt o kojem je reč - nije se pomerao. Rajli se nagnuo da izbliza pogleda. Primetio je da su preostala tri kontakta na ekranu promenila kurs. Dva su se zaputila prema kopnu, prema Turskoj, a treći pr ema grčkom ostrvu Rodosu. Čuvši novosti, De Anđelis se namrštio. i,To su oni", progovori on sa sigurnošću od koje podilaze žmarci, baš u času kad se Planket poja-vio na vratima kabine. , /A to što se ne kreću znači da su pronašli ono što traže." Okrenuo se prema Kara kasu, nešto neumoljivo ogledalo mu se u očima. „Koliko su daleko?" Karakas se, manirom stručnjaka, zagledao u ekran. „Četrdesetak nautičkih milja. Po ovakvom moru, rekao bih - trebaće nam dva, možda dva i po sata. Ali biće sve gore. Možda ćemo morati da se okre-nemo i vratimo nazad pre nego što stignemo do

njih. Pokazatelji na barometru su u naglom padu, nikada ništa slično nisam vide o." De Anđelis se nije dao smesti. „Ne zanima me. Pošaljite helikopter da ljudi izbliza pogledaju, i prevezite nas tamo što brže možete." SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Kamera je klizila kroz neprozirnu tminu, i ekran je u nekoliko navrata zasvetle o od promičućih rojeva planktona koji bi potom brzo iščezli iz domašaja reflektora. Društvo u komandnoj sobi Savarone, skućenoj prostoriji iza brodskog mosta, bez daha je posmatralo slike koje je snimala kapsula. Vens i Tesa su stajali, vireći preko ramena Rasulisu i dvojici tehničara koji su sedeli pred monitorima. Levo od ekrana na kojem su se videli snimci Dorine kamere, putem nešto manjeg GPS monitora za pozicioniranje video se trenutni položaj njihovog broda, koji je kružio i vraćao se istim putem natrag, ne bi li odoleo iznenađujuće jakoj struji. Na manjem ekranu desno videla se kompjuterizovana predstava sonarnog snimka, veliki krug s manjim plavim, zelenim i žutim koncentričnim krugovima u sredini; bio je tu i elektronski kompas, koji je pokazivao da se kreću u pravcu juga. Niko od njih nije, međutim, obraćao naročitu pažnju na te monitore; tek bi s vremena na vreme ovlaš bacili pogled na njih. Pogledi im behu prikovani na središnji ekran, na kojem su se videli snimci iz kapsule. Niko ni reč nije rekao dok su, zanemari, posmatrali kako se dno primiče, dok se tačkasti brojač u uglu ekrana brzo približavao cifri od 173 metra, koliko je pokazivala sonda za merenje dubine na Savaroni. Na dubini od 168 metara, zvezdaste mrlje počele su da se zgušnjavaju. Na 171. metru nekoliko rakova projurilo je kroz svetlosni mlaz, a onda, na dubini od 173 metra, ekran najednom, a da se pri tom ništa nije čulo, preplavi neko žuto svetlo. Kapsula je stigla do dna. Korzikanski inženjer Pjer Atal, koji je o Dori vodio računa, bio je kao odsečen od sveta dok je manipulirao svojim robotom-štitnikom uz pomoć džojstika i tastera. Dodirivao je kuglicu na obodu tastera i kamera je, odgovarajući na komandu, počela da se okreće oko svoje ose, snimajući dno mora. Kao da stižu iz neke sonde s Marsa, 326 Rejmond Huri" ti snimci su pred njihovim očima otvarali dveri jednog avetinjskog, netaknutog sveta. Posvuda oko lutajućeg robota videlo se samo ravno peščano dno koje se, u daljini, gubilo u adskoj tami. Tesa se sva naježila. Nije mogla da suzbije to uzbuđenje, iako je znala da ovo, svakako, ne znači da su našli ono što traže. Niskofrekventni sonar može samo u grubim crtama da odredi položaj potencijalne mete; onda ustupa mesto visokofrekventnom sonaru, koji će eventualno odrediti tačan položaj, a potom i ispitati do tačne lokacije. Znala je da je morsko dno ispod mesta gde se nalazila Savarona na pojedinim mestima duboko i do 250 metara i da je prekriveno raštrkanim koralnim grebenima, od kojih su neki po veličini odgovarali pretpostavljenim dimenzijama Sokolovog hrama. Na osnovu zvučnih snimaka nije se mogla napraviti razlika između olupina i prirodnih uzvišenja na dnu, pa tada na scenu stupaju magnetometri, koji detektuju gvozdene delove olupine. Ali, premda su magnetometri bili brzo izljudivo izbaždareni, Rasulis i njegova posada cenili su da u ostacima Sokolovog hrama, koji je sedamsto godina bio izložen koroziji u slanoj vodi, neće biti više od oko petsto kilograma gvožđa. Pri tom je i dalje postojao rizik od lažne uzbune, imajući u vidu prirodne geomagnetske destrukcije ili, što se još češće sreće, olupine novijeg datuma... Tesa je čekala da se završi cela ta procedura kojoj je prisustvovala dvaput u prethodnih nekoliko dana. Precizno baratajući džojstikom, Atal je samouvereno usmeravao kapsulu po morskom dnu. Svakog minuta kapsula bi podigla oblak peska. Onda bi Atal pritisnuo neko dugme, začuo bi se zvuk nalik fujuku, i naprava bi snimila neposredno okruženje u krugu od 360 stepeni. Posada bi temeljno prostudirala dobijene snimke pre nego što Atal ponovo sedne za komandnu tablu, izbaci robotu male hidrauličke udove i potera ga dalje u nemu potragu. Atal je više od dvanaest puta ponovio ovu vežbu pre nego što se u uglu ekrana, j

oš u naznakama, pojavila neka tračica. Usmerivši kap-sulu prema tom mestu, uklju čio je novo zvučno skeniranje. Posle neko-liko sekundi na ekranu su se pojavili rezultati, kad Tesa primeti da se ta tračica pretapa u nekakvo izduženo ružičasto o obličje, koje je pro-sto bolo oči u plavom okruženju. Tesa pogleda u Vensa, i on joj sasvim smireno uzvratil pogled. Ne obazirući se na njih dvoje, Rasulis reče Atalu: „Hajde da ovo pogledamo izbli za." s Toslednji templar 327 Kapsula je opet krenula, klizeći po morskome dnu nalik kakvoj pod-vodnoj letelici , dok ju je Atal stručno usmeravao prema cilju. Kad se sledeći put začuo fijuk, ružičasto obličje moglo se, naročito po obo-dima, još bolje razaznati. „Šta kažete?“, upita Vens. Rasulis podiže pogled ka Vensu i Tesi. „Magnetometar kaže da ima nešto, ali..." Upro je prstom u sliku na ekranu. „Vidite kako je na ovom kraju četvrtasto, a ta mo, na onom drugom, ispupčeno." On podiže obrvu, zaintrigiran. „Meni ovo ne liči na stenu." U kabini je zavladała tišina dok je kapsula nastavljala svoj pohod po dnu. Tesa je netremice pratila zbivanja na ekranu, kad kamera naide na oblak morskog rasti nja koje se gotovo neprimetno njihalo u vodenoj pustoši. Kad je ponovo pala na d no i ušančila se u pesku, Tesi se ubrza puls. Na samom obodu kapsulinog svetlosnog mlaza nešto se pomaljalo. Uglovi tog predmeta behu prenglašeni, obline vidno pravilne. Čovekovih ruku delo, tako je izgledalo. Nekoliko sekundi kasnije, nije bilo sumnje da je reč o ostacima nekog broda. Robot je skakutao unaokolo, i na snimku se video brod-ski skelet; drvena rebra plovila behu nagrizena crvotočinom. Tesi se učinilo da vidi nešto. Pokazala je na ugao ekrana. „Šta je to? Možete li to malo da približite?" Atal navede robota u traženom pravcu. Tesa se nagnula bliže da bolje pogleda. Po d jarkom svetlošću reflektora, razaznala je nešto okruglo, poput bureta. Činilo se da je napravljeno od zardalog metala. Gledajući u ekran bilo je teško odredit i dimenzije tih objekata, i njoj u trenutku pade na pamet da je to što vidi možda nekakav mitraljez. To ju je zabrinulo - znala je da brod iz poznog krstaškog razdoblja sigurno nije imao mitraljeze. Ali, kako se kapsula približila, videlo se da ta zaobljena metalna kontura ipak ne pripada mitraljezu. Bilo je to nekako ravnije i šire. Krajičkom oka Tesa primeti grimasu nezadovoljstva na Rasulisovo lice. „Čelična oplata", reče on, slegnuvši ramenima. Zнала je šta Rasulis hoće da kaže i pre nego što je to izgovorio. „Nije Sokolov hram." Kapsula se okretala oko tog objekta, prikazujući ga sad i iz drugog ugla. Atal klimnu glavom sumorno, potvrdivši Rasulisove reči. „A vidite ono tamo. To je farba." On pogleda u Tesu i potišteno odmahnu glavom. Dok je robot cunjao po trupu potonule lađe, svima je bilo jasno da su to ostaci nekog mnogo novijeg broda. 328 Rejmond Huri" „Sredina devetnaestog veka", proceni Rasulis. „Žao mi je." Pogledao je kroz prozor. More se uzburkalo, mračni oblaci pristizali su pre-tećom brzinom, s dve strane. „Nego, bolje da se sklanjamo odavde. Ovo ne sluti na dobro." Okrenuo se prema Atalu. „Izvlači Dori. Završili smo posao." Utučena Tesa lagano klimnu glavom, duboko uzdahnuvši. Taman se spremala da se okrene i napusti komandnu sobu kad joj nešto na samoj ivici monitora zapade za oko . Uzdrhtala je od uzbuđenja i zagledala se širom otvorenih očiju u tu tačku pre nego što će prstom dotaći levi deo ekrana. „Šta je ovo? Ovo ovde? Vidite?" Rasulis se usredsredio, pažljivo se zagledavši u ekran dok je Atal upravio robot a prema mestu na koje je pokazivala Tesa. Gvireći između njih dvojice, Tesa je pomno posmatrala ekran. Na samom obodu slabašnog svetla kojim je kapsula osvetljava svoje okruženje, pojavila se neka izbočina. Ličila je na naheren panj koji se uzdiže s manjeg uzvišenja. Kako se robot primakao toj tački, videla je da uzvišenje zapravo čine potporni stubovi, mahom obrasli morskome travom; u njoj se pak probudila nada da bi to mogli biti ostaci brodske snasti. Neki delovi konstr

ukcije bili su zaobljeni, poput rebara kakve prastare lešine. Viševjekovni nanosi morskog rastinja prekrivali su te sablasne ostatke. Srce joj je tuklo kao ludo. To mora biti brod. Još jedan brod, stariji od onog prvog, delom u senci novije olupine koja je pala upravo na njega. Kapsula se još više približila, klizeći po natruloj olupini obrasloj koralom; be ličasti blesak reflektora obasjavao je tu izbočinu na dnu mora. Tesi se, najednom, učini da u prostoriji više uopšte nema vazduha. A tamo dole, kao da se izležava na svetlosti reflektora, prkosno se uzdižući s morskoga dna, videla se pramčana figura u obliku V sokola. SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Iz komandne kabine koja se ljuljala, Rasulis, Vens i Tesa sa sve većom zabrinutošću posmatrali su nadolazeće olujne frontove. Vetar je sad dostigao brzinu od trideset čvorova, oko Savarone su se dizali moćni talasi; uzburkana voda potamnela je od mračnih oblaka koji su se preteći nadimali. Ispod broskog mosta mala dizalica upravo je spuštala kapsulu na glavnu palubu. Atal i još dvojica stajali su tamo, prkoseći nevremenu, i pokušavali da privežu kapsulu. Tesa je sklanjala kosu koju joj vetar beše naneo na lice. „Zar ne bi trebalo da krenemo nazad?“ upita ona Rasulisa. Odgovorio joj je Vens, ne oklevajući ni časka. „Ne dolazi u obzir. Nije ovo tako strašno. Siguran sam da imamo vremena za još jedno spuštanje kapsule“, reče on Rasulisu, napadno se osmehujući. „Slažete se, je li da?“ Tesa je posmatrala kapetana dok je ovaj proučavao modro, razgnevljeno nebo koje se spuštalo na njih. Južno od njih munja je rascepila oblake, a neprozirna kopr ena kišnih kapi jasno se videla i izdaleka. „Ne sviđa mi se ovo. S jednom olujom bismo još i izašli na kraj, ali kad dve idu ovako... Možemo da ih izbegnemo, pod uslovom da krenemo odmah.“ Okrenuo se prema Vensu. „Nemojte da brinete. Oluj e u ovim krajevima ne traju dugo, a naš GPS lokator tačan je u metar. Vratićemo se čim nevreme prode, verovatno već ujutro.“ Vensu se smrklo pred očima. „Radije ne bih odlazio odavde praznih ruku!“ reče on staloženo. „Poneo bih, recimo, onu pramčanu figuru u obliku sokola. Imaćemo, naravno, vremena da izvučemo to odozdo pre nego što krenemo odavde, zar ne?“ Zabrinuti Rasulis se, čuvši ovo, nainrštio i bilo je očigledno da nije baš oduševljen Vensovom zamišlju. „Brine me što bi oluja mogla da traje duže nego što očekujete“, nije odustajao Vens, „a budući da već imate zakupljene 330 Rejmond Huri“ termine, mogli bi i meseci da produ pre nego što se vratimo ovamo. A ko zna šta se sve u međuvremenu može dogoditi.“ Rasulis se namrgodio gledajući dva olujna talasa koja su hitala jedan drugom u susret, očito procenjujući da li bi Savarona smela sebi priuštiti luksuz da još neko vreme kruži iznad olupine. „Pošteno ću vam se odužiti“, istraja Vens. „Iznesite mi sokola, i ja sam ovde ob avio posao. Vi onda uzmite sve što dole pronađete.“ Rasulisu zaigraše obrve. „Samo to hoćete? Sokola?“ On zastade, pažljivo posmatrajući Vensa. Tesa je gledala Grka i načas joj se učinilo da prisustvuje nekoj važnoj partiji pokera. „A što?“, upita Rasulis. Vens slegnu ramenima, a lice mu poprimi onaj zamišljen izraz. „Stvar lične prirode. Nazovimo to... zatvaranjem kruga.“ A onda se ponovo ona čvrstina pojavi u njegovim očima, i on pogleda u Rasulisa. „Gubimo vreme. Sigurno možemo da stignemo, samo ako budemo brzi. A posle toga - sve ono dole je vaše.“ Kapetan je, činilo se, nekoliko sekundi razmatrao opcije, a onda klimnuo glavom i udaljio se, dovikujući naredbe Atalu i drugima iz posade. Vens se okrenu prema Tesi, mišići lica su mu se trzali od živčane napetosti. „Još malo“, promrmlja on napuklim glasom. „Još samo malo.“ „Koliko još ima?“, doviknu De Anđelis kapetanu. Most Karadeniza opasno je podrhtavao pod Rajlijevim nogama, mnogo žešće nego ranije. Već čitav sat po dijagonalni su sekli talase koji su nadirali prema desnoj strani plovila, udarajući u trup patrolnog čamca sa sve većom žestinom. Vetar je zavijao, motori su brekćući savladavali podivljalo more, i sada su morali da s

e dovikuju kako bi jedan drugoga čuli. „Manje od dvadeset nautičkih milja“, odgovorio je Karakas. „Šta bi s helikopterom?“ Kapetan je pogledao radarskog operatera, pa povikao: „Kontakt lociran na manje od pet minuta vožnje.“ De Anđelis teško uzdahnu, nestrpljenje je već postajalo neizdrživo. „Zar ova prokletinja ne može malo brže?“ „Ne po ovakvom moru“, šturo uzvratil Karakas. Rajli pride kapetanu. „Kakvo će vreme biti kad stignemo do njih?“ s Toslednji templar 331 Stušivši se, Karakas je vrteo glavom. Ovoga puta nije vikao, ali je Rajli čuo. „Bog bi ga znao“, reče sležući ramenima. Tesa je kao omdijana gledala kako Atalovi prsti navode Dorine ručice i kaže po slednje hvataljke na pramčanu figuru u obliku sokola. Uprkos teškim uslovima, po sada je brzo, s vojničkom preciznošću snabdela kapsulu svom opremom potrebnom za vađenje predmeta na površinu pre nego što će je poslati u uzburkano more. Atal je bio pravi čarobnjak sa džojstikom; s razoružavajućom efikasnošću navodio je kapsulu i razmestio mrežu za hvatanje. Ostalo je bilo samo da je povuče nagore, da daljinskom kontrolom izazove simultano izdavanje triju pomoćnih balona i da onda svi zajedno dočekaju pramčanu figuru na površini. Atal je, klimnuvši glavom, dao znak da je spreman. „Možemo da je izvučemo, ali..“ Sumnjičavo je slegnuo ramenima bacivši pogled kroz vetrobransko staklo, koje je krckalo pod naletima vetra. Rasulis se namrštio, gledajući stihiju koja je besnela oko njih. „Znam. Kad je i zvadimo na površinu, neće biti lako ukrcati je.“ Okrenuo se prema Vensu, strogo glica. „Ne možemo da spustimo zodijski znak u more, a neću da rizikujem ni s ronjocima. I kapsulu ćemo teško izvući, ali je ona barem vezana i pokretna.“ Začutao je, procenjujući vremenske uslove koji su se pogoršavali iz minuta u minut, a onda je - ili se bar tako učinilo - prelomio u sebi. „Nećemo moći danas da je vadimo. Postavićemo bove i vratiti se kad oluja mine.“ Vens nije mogao da poveruje ušima. „Moramo sada da je izvučemo“, insistirao je. „Možda nam se druga prilika neće ukazati.“ „O čemu vi to?“, odvratil Rasulis. „Pa neće niko po ovakvom vremenu da dolazi o vama i ukrade nam je pred nosom. Vratićemo se čim se vreme prolepša.“ „Ne!“, prasnu Vens srdito. „Moramo sada!“ Rasulis se trznuo, iznenadio ga je Vensov ton. „Slušajte, neću da rizikujem niči ji život zbog ovoga. Vraćamo se nazad, i to je to.“ Prostrelio je Vensa pogledom pre nego što se okrenuo prema Atalu. „Izvuci Dori što brže možeš“, odbrusi on. Ali, pre nego što je stigao da izda druga naređenja, nešto mu je privuklo pažnju. Beše to dobro znana grlena lupnjava helikopterske elise. I Tesa je čula, a po Vensovom smrknutom licu bilo je očigledno da je čuo i on. 332 Rejmond Huri“ Zgrabili su vindjakne i izašli na uzanu palubu ispred broskog mosta. Sada je duvao pravi olujni vetar, nanoseći kišu u talasima. Tesa je zaklonila oči dlanom o smatrajući uzvrtloženo nebo, a onda ga je primetila. „Tamo“, povika ona, pokazujući u pravcu letelice. Helikopter je leteo nisko nad vodom, pravo prema njima. U roku od nekoliko sekundi našao se tačno iznad njih, beli je trup po dijagonalni sekla široka crvena pruga. Neko vreme im je grmeo iznad glava pre nego što se podigao i zatim ponovo p oče da se spušta. Usporio je približivši se brodu, a onda ostao da lebdi u mestu, nedaleko od desnog Savaroninog boka, prkoseći vetru. Od elise se stvorio vir na površini vode koji je sekao vrhove uspenušalih talasa. Tesa je jasno razabral a oznake turske obalske straže na trupu helikoptera i videla kako pilot govori nešto u mikrofona dok razgleda plovilo. A onda im pilot stade pokazivati svoje slušalice, živom gestikulacijom ih pozivajući da uključe radio. Na Karadenizovom mostu Rajli primeti da se De Anđelis razvedrio. Izveštaj iz helikoptera potvrdio je da je predmetni kontakt - brod s opremom za ronjenje.

Uprko

s ozbiljno pogoršanim vremenskim uslo-vima, držao se na istoj poziciji. Pilot je registrovao aktivnost na palubi, radili su nešto s dizalicom, na osnovu čega je zaključio da su upravo nešto izvukli iz mora. Nisu mu promakle ni dve figure na palubi koje je opisao De Anđelisu. Monsinjoru je bilo jasno o kome je reč. „Rekao sam im da uspostave s njima radio-vezu", reče Karakas De Anđelisu. „Šta d a im kažem?" De Anđelis nije oklevao. „Kažite im da će ih svakog časa zadesiti oluja biblijsk ih razmera", odgovori on ravnim tonom. „Kažite im da bi trebalo da beže odavde a ko im je stalo do života." Rajli je posmatrao De Anđelissovo lice, čiji je izraz bio samo potvrda beskomprom isne pretnje koju je prethodno naslutio u mon-sinjorovom odgovoru. Taj čovek je rešio da ih ni po koju cenu ne pusti da pobegnu s nadenim blagom. Već je bio dok azao da je potpuno neosetljiv prema ljudskom životu ako treba očuvati veliku crk venu tajnu. Svi smo mipotrošna roba, nedvosmisleno je rekao onomad na turskom ko pnu. Rajli nije mogao da čuti. „Glavni prioritet trebalo bi da nam bude njihova bezbe dnost", suprotstavio se on De Anđelisu. „Tamo je kom-pletna posada." s Toslednji templar 333 „To baš i ja kažem", odgovori De Anđelis mirno. „Nemaju mnogo izbora", primeti Karakas. On se zagledao u radar-ski ekran; po sve tlucanju mnogobrojnih tačkica videlo se da sva plo-vila u okolini napuštaju podr učje. „Opkolila su ih dva olujna talasa, jedan sa severa, drugi s juga. Mogu da krenu ili na istok, gde ih čekaju dva naša patrolna čamca, ili na zapad, a tako će naleteti pravo na nas. Naši su u svakom slučaju. Sumnjam da će im se posrećit i ako pokušaju da nam umaknu." U njegovom osmehu teško je bilo nazreti makar i t runku dobre namere. Rajliju se, štaviše, učinilo da bi Karakas mogao i uživati u poteri, što bi - u kombinaciji s De Anđelisovim krvoloč-nim sklonostima - bilo zaista nezgodno. Pažnju mu je privukao 23-milimetarski automatski mitraljez posta-vljen na prednj oj palubi. Rajlija obuze teskoba. Morao je nekako upo-zoriti Tesu i ljude s njom na to s kim imaju posla. ^Dajte da ja razgovaram s njima^izlanuHajli. De Anđelis ga pogleda, zbunjen njegovim zahtevom. ({Tražili ste da i ja nekako doprinesem^nije odustajao Rajli./, „Oni ne znaju da s mo mi ovde. Možda nisu sasvim svesni kakva oluja upravo ide na njih. Dajte da ra zgovaram s njima, da ih ubedim da pođu za nama prema obali.J Karakasu to očigledno nije bilo zanimljivo. On pogleda u De Anđe-lisa, iščekujuć i neki znak. Monsinjor je posmatrao Rajlija hladno, procenjivački, a onda je, klimnuvši glavo m, dao pristanak. „Dajte mu mikrofon", zapovedi on. Tesi je srce poskočilo kad je preko broskog radija začula Rajlijev glas. Zgrabi la je mikrofon od Rasulisa. „iŠone, ja sam, Tesa." Ostala je bez daha, tuklo joj je u slepoočni-cama. „Gde s i ti?" Helikopter je još odavno uzleteo i krenuo tamo odakle je i došao, brzo nastavši u mračnim nebesima spranim kišom. „Nismo daleko", začuo se isprekidani Rajlijev glas. „Ja sam na patrolnom čamcu, petnaestak nautičkih milja zapadrio od tebe. Imamo još dva čamca istočno od vas . Dva olujna talasa svaki čas će se sudariti tačno iznad vas. Morate na zapad, i to smesta, po kursu" - tu zastade, očito čekajući tačnu informaciju - „dva-sed am-nula. Znači, dva, sedam, nula. Tamo ćemo se naći, i mi ćemo vas otpratiti nat rag do Marmarisa." 334 Rejmond Huri" Tesa je primetila da Rasulis nesigurno pogledava u Vensa, koji je sad bio već pr imetno razdražen. Pre nego što je stigla da odgovori Rajliju, kapetan joj oduze mikrofon. ^Ovde Džordž Rasulis, kapetan Savarone. S kim razgovaram?" Prvo se čuo šum, a onda ponovo Rajlijev glas.Oa sam Šon Rajli. Radim za FBL/' Tesi nije promaklo da se Rasulis sav smračio pre nego što je sum-njičavo pogleda

o profesora. Vens je nepomično stajao, a onda se okre-
nuo i udaljio nekoliko koraka. Ne skidajući
oči s Vensa, kapetan upita: ^Šta to znači kad FBI na oluju upozorav a jedan grčki brod usred
Mediterrana?}' Odgovorio mu je Vens, i dalje leđima okrenut. „Mene traže“, reče iznenađujuće ra-
vnodušnim tonom. Kad se okrenuo, Tesa u njegovoj ruci ugleda revolver, koji je s ad držao uperen u
Rasulisa. „Mislim da smo dovoljno čuli od naših prijatelja iz FBI-ja.“ Rekavši to, on ispali dva hica
u radio. Tesa je vrištala dok su varnice i komadići leteli na sve strane. Šum iz zvučnika istoga časa
je zamro. ^A sad'V prosikta on, dok mu je u očima goreo oganj sputane srdžbe, »je l' bismo mOgli
da nastavimo gde smo stali?“ SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE Tesa se sva ukočila. Kao
da joj je neko noge zakucao za pod kabine, nemo je staj ala u uglu i gledala kako se Vens preteći
približava Rasuli-su, pa mu naređuje d a ponovo izvuče pramčanu figuru iz mora. „Nema svrhe“,
protivio se kapetan, „lepo vam kažem da je ne možemo izvući, ne u ovakvim uslovima.“ „Pritisni to
prokleta dugme“, insistirao je Vens, „ili ću ja da ga sti-snem.“ M rko je pogledao Atala, koji je još
sedeo pred komandnom konzolom kapsule, ne puš tajući džojstik. Inženjer baci pogled ka kapetanu,
i Rasulis popusti, blago klim-nuvši glavom. At al je počeo da kuca po tastaturi. Kako se Dori spu-
štala u dubinu, slika s njene kamere se smanjivala, a onda, jedan po jedan, počеше da se naduvavaju
baloni, d ostigavši punu veličinu u roku od nekoliko sekundi. Isprva se učinilo da se soko uopšte ne
pomera, da se tvrdoglavo opire vučnoj sili velikih plovaka. A onda, n ajednom, podigavši oblak
peska, podiže se kao deblo izvađeno iz korena, ostavlja jući za sobom spiralni trag od naslaga koje
su se na njemu nahvatale tokom vekov a. Atal je navodio kapsulu ka površini, paralelno uz sokola,
održavajući na ekra nu zamagljen, nezemaljski prikaz pramčane figure. Tesa je čula kako se uz
tandrkanje otvaraju vrata kapetanove kabine, i unutra uđ e jedan član posade. Vensu je u tom
trenutku popu-stila pažnja; njegov pogled se s ekrana naglo premestio na vrata, da vidi kakvo je sad
to komešanje. Istoga ča sa Rasulis se bacio na Vensa, i njih dvojica počеше da se rvu, boreći se za
revo lver. Tesa je uzma-kla nekoliko koraka, uz vrisak: „Ne!“ Atal i drugi inženjer skočiše da
pomognu kapetanu kad odjeknu pucanj, zaglušujuć u tom skuče-nom prost oru. Vens i Rasulis su
još trenutak stajali tako priljubljeni jedan uz dru-goga, nepo mični, a onda se Vens izmakao, i
kapetan se stropoštao na 336 Rejmond Huri" pod. Krv mu je potekla iz usta, a oči mu se
zakovrnuse, videle su se samo beonja če. Užasnuta, Tesa je gledala u kapetanovo telo, koje se malo
grčilo pre nego što će potpuno omlitaveti. Pogledala je u Vensa. „Šta si to uradio?“, povika ona, pa
k leknu kraj Rasulisa, ne znajući šta da čini, a onda posluš a da li diše i opipa m u puls. Ništa.
„Mrtav je“ ciknu ona. „Ubio si ga!j Atal i ostali članovi posade stajali su sleđeni, u neverici. A onda
kormilar ref leksno jurnu na Vensa, ustremivši se na revolver. Iznena-đujuće brzo, Vens ga dr škom
pištolja udari po licu, i ovaj pade na pod. Vens je, činilo se, nakratko bi o kao ošamućen, ali mu se
onda pogled razbistrio, i videlo se da se pribrao. „£Dajte mi sokola, i svi možemo kući"/naloži im
on. pSmesta.j/ Oklevajući, prvi podoficir i Atal počеше da obavljaju pripreme za izvlačenje iz mora,
smušeno izvikujući naredbe ostalim članovima posade, ali je Tesa bila kao u magli i ni jednu jedinu
reč nije mogla da razazna. Netremice je zurila u Vensa , koji je - videlo mu se po očima - bio u
nekom svom svetu. Nije to bio pogled j ednog profesora, eru-dite, čoveka koga je upoznala pre
mnogo godina, a ni pogled onog izgubljenog, slomljenog čoveka s kojim je krenula na ovo hudo
puto-vanje. U tim očima prepoznala je hladnu, ravnodušnu sirovost koju je prvi put ugledala

u Metu, u noći kad je izvršen prepad. Tada ju je taj pogled uplašio, a sada je u njoj, s mrtvacem pod nogama, izazvao pravi užas. Ponovo pogledavši Rasulisovo telo, Tesa je najednom shvatila da bi i ona vrlo lako mogla ovde da ostavi kosti. I u tom času setila se svoje kćeri, i pitala se da li će je više ikada videti./ Rajli je prosto odskočio unatrag kad je nestalo Rasulisovog glasa, a bučno se šištanje razleglo iz zvučnika radio-stanice. Trnci mu prođoše niz kičmu. Učinilo mu se da je pre toga preko radija čuo nešto kao pucanj, ali nije u to bio sigurn. „Kapetane? Tesa? Ima li koga?" Odgovora nije bilo. Okrenuo se radisti, koji je sedeo pored njega i uveliko petljao nešto s komandama, vrteći glavom dok je kapetanu podnosio izveštaj na turskom. s Toslednji templar 337 „Nema signala”, potvrdi Karakas. „Izgleda da su čuli sve što su želeli da čuju.” Rajli je ljutito gledao kroz brisače na vetrobranskom staklu; neprestano su radili, ali se vidljivost nije poboljšavala. Karadeniz se opasno ljuljao, boreći se sa sve silovitijim talasima. Na mostu se čuo samo turški, ali je Rajli uspeo da razluči kako posadu topovnjače, po svemu sudeći, više brine pobesnelo more nego o šta će biti s drugim brodom, koji je, bar se tako činilo, još stajao u mestu. Mada je Savarona teoretski bila u vidnom polju, koprena od kiše i ogromni talas i zaklanjali su pogled. Rajli je na trenutak ugledao drugi brod, ali samo kao maglovitu konturu u daljini. Steglo mu se u grlu na pomisao da je Tesa i sad na tom oštećenom plovilu. Rajli je primetio da Karakas i prvi oficir razmenjuju neke šture informacije, a onda se kapetan okrenuo prema De Anđelisu; njegovo čelo, kao uštaljeno, bilo je izborano od brige. „Ovo izmiče kontroli. Vetar duva jačinom od skoro pedeset čvorova, a u ovakvim uslovima ne možemo bogzna šta da učinimo kako bismo ih primorali da nas prate.” De Anđelisa to, začudo, ni najmanje nije zbunilo. „Dok god su tamo, približavajte im se.” Kapetan je duboko uzdahnuo. Pogledao je Rajlija, kao da će mu ovaj pomoći da pronikne u De Anđelisove namere, ali mu Rajli ne dade nikakav znak. „Mislim da se ovdje ne bi trebalo zadržavati”, reče on staloženo. „Nije više sigurno.” De Anđelis mu se zagleda u lice. „Šta je sad?” negodovao je on, „ar s nekoliko talasa ne umete da se izborite!” Besno je prstom upro u pravcu Savarone. „Kolik o vidim, oni nisu digli sidro i zbrisali. Njih očigledno nije strah/ Usta mu se čudno iskriviše. „A vas?” Rajli je posmatrao Kajakasa, koji je, izvrgnut poruzi, primetno gubio prisebnost. Kapetan je mrko pogledao monsinjora, a onda režeći izdao neka naređenja prvom oficiru, koji se sav unervozio. De Anđelis samo klimnu glavom, okrnju pogledom Panketa i zagleda se u daljinu pred njima. Posmatrajući ga iz profila, Rajli je prepoznao mračno zadovoljstvo na monsinjorovom licu. Tesa je stajala do Vensa, pogleda uprtog u more, dok je voda nemilice prštala po vetrobranskom staklu kao sačma. Kiša je u naletima tukla po komandnoj kabini iz svih pravaca. Beli mlazevi pene sukljali su na sve strane, i Savaronina paluba bila je potpuno poplavljena. 338 Rejmond Huri” A onda su se pojavili. Tri narandžasta vazdušna jastuka izbila su na površinu mora pored desnog boka broda, poput kitova željnih vazduha. Tesa se napregnula ne bi li razaznala šta se događa iza kišne zavese, a onda je primetila masivni, tamni komad zaobljenog drveta koji je izronio i plutao između bova. Uprkos vekovima provedenim na dnu, video se besprekoran drvorez u obliku ptice, koji je i sada odisao neka-đašnjom slavom. Pogledala je u Vensa i primetila da se i on razvedrio. Najednom je osetila uzbuđenje, neku prijatnu jezu koja je rasterala sav užas i stravu, ali je to trajalo samo trenutak.

A onda je sve potonulo. „Šaljite ronioce“, prodrao se Vens obraćajući se prvom podoficiru, koji je pokušavao da zaustavi krv što je kormilaru curila iz povrede-nog obraza. Videvši da se ovaj koleba, Vens uperi pištolj u lice pre-stravljenog čoveka. „Učini kako sam ti rekao. Ne idemo odavde bez toga.“ Upravo u tom času ogroman talas udari u brodsku krmu. Sava-rona se opasno zanela na jednu stranu kad se kormilar s mukom osuvio na noge, preuzeo kormilo od jednog šokiranog mornara i sprečio da se brod prevrne, izvevši ga iz neposredne opasnosti, bliže vazdušnim jastucima koji su plutali na površini. Umešno prkoseći talasima, stabilizovao je oštećeno plovilo dok su druga dvojica članova posade na vukla ronilačka odela i oklevajući skočila s palube u more, stežući u šakama sajle za vađenje tereta. Tesa se unervozila gledajući kako ronionci idu prema opremi; napeti minuti prolaz ili su ubitačno sporo pre nego što su ljudi podigli palčeve, dajući znak da su uspešni. Prvi podoficir pritisnu prekidač, i tamo na palubi, uz glasan zvuk, oživela čekrka, odolevajući kretanju broda i udarima talasa. Pramčana figura, i dalje prikvačena za vazdušne jastuke, izbila je na površinu uspenušale vode i počela da se približava palubi. Vens se najednom namrštitio; primetio je nešto pored brodske opreme koja se nadnosila nad morem. A Atal je, radostan, uhvatio Tesu za ruku i klimnuo glavom u istom pravcu, na zapad. Pogledala je preko pramca i ugledala neku sablasnu konturu u daljini. Bio je to Karadeniz, koji se s mukom probijao kroz snažne talase. Vens se gnevno okrenu prema kormilaru. „Vadi nas odavde“, naredi on mašući pištoljem, van sebe od besa. Slednji templar 339 Graške znoja pomešanog s krvlju tekle su niz kormilarovo lice dok se borio da spase brod od prevrtanja. „Moramo prvo da izvučemo ronioce“, pobunio se. „Pusti ronioce“, grmeo je Vens. „Pokupiće ih patrolni čamac. Nemamo sad vremena za njih.“ Kormilar je zverao oko sebe, iščitavajući podatke o brzini i pravcu vetra s rada rskog ekrana. Pokazao je onda u pravcu Karadeniza. „Jedini izlaz iz oluje vodi nas upravo u njihovom pravcu.“ „Ne. Ne možemo tamo“, vikao je Vens. Tesa je gledala kako se Karadeniz polako približava, pa se okrenula Vensu. „Bilo je, molim te. Gotovo je. Opkolili su nas, a ako smesta ne odemo odavde, oluja će nas sve pobiti.“ Vens ju je učutkao pogledom, a onda se nezvereno zagledao kroz vetrobransko staklo, konsultujući povremeno radar. Njegov pogled bio je leden. „Na jug“, zareža on na kormilara. „Vodi nas na jug.“ Kormilaru su se razrogačile oči, kao da ga je neko pesnicom opalio u stomak. „Na jug? Pa to je - pravo u oluju“, usprotivio se on. „Ludi ste.“ Vens je kolebljivcu uperio pištolj u lice i bez upozorenja povukao okidač. U poslednjem trenutku skrenuo je pištolj u stranu i opalio. Metak je za malo promašio kormilara i pogodio pregradu iza njega. Vens je preteći prostrelio pogledom ostale na brodskom mostu pre nego što je cev revolvera ponovo uperio u lice obeznanjenog čoveka. „Šta ti više odgovara: talasi ili - metak? Ti biraš.“ Kormilar ga je čutke pogledao, onda se načas osvrnuo prema instrumentima, zavrte o kormilo i aktivirao regulatore. Ostavljajući ronioce da se bespomoćno koprcaju u moru, brod se zaputio prema samom grotnu oluje. Tek kada je pustio kormilara, Vens primeti da nema Tese. **SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE** Na mostu broda Karadeniz stajao je De Andelis i srdito, ne verujući sopstvenim očima, gledao kroz pomorski dvogled fudžinon. Izvukli su je i procedi on kroz stisnute zube. E mogu da verujem. Uspeli su da je izvuku.“ I Rajli je to primetio i zabrinuo se. Znači sveje to ipak bila istina. Tu je bila ta stvar, izvađena iz bezdana posle toliko vekova, i to zahvaljujući nepokolebljivoj volji jednog čoveka. Tesa. Šta si to uradila?

S narastajućim užasom, on postade svestan da De Anđelisa sada ništa neće zaustaviti. Prvi oficir, koji je stajao pored njih, takođe je ne trepćući gledao u ronilački brodić, ali su njega morile druge brige. „Idu na jug. Osta-viće ronioce.“ Čuvši to, Karakas jepočeo da izdaje naredjenja. Istoga časa oglasila se sirena, a za njom i brzometne komande preko razglasa na topov-njači. Gnjurci su počeli da oblače ronilačku opremu, dok je posada na palubi pripremala pomoćni čamac na duvavanje. De Anđelis je posmatrao opštu užurbanost. „Ko šiša proklete roni-ocel“, zareža on, mahnjito pokazujući u pravcu Savarone. „Pobeći će nam. Moramo da ih zaustavim o.“ „Ne možemo da ih ostavimo ovde“, odvrati Karakas, a prezir mu se video u očima. „Sem toga, taj se brod nikada neće provući kroz ovu oluju. Talasi su previsoki. Moramo da bežimo odavde čim izvučemo ronioce.“ „Ne“, odbrusi monsinjor nepokolebljivo. „Čak i ako su izgledi jedan prema milion da će ga izneti u jednom komadu, mi ne smemo dozvoliti da se to dogodi.“ Zagle dao se kroz vetrobransko staklo, a onda se okrenuo prema dežmekastom kapetanu. Oči su mu preteći sevale. „Potopi ih.“ s Toslednji templar 341 Rajli više nije mogao da se suzdržava. Bacio se na De Anđelisa, zgrabio ga za kraguni zagledao mu se u lice. „Ne može tako, nema. Nije dovršio misao. Monsinjor je izvukao veliki automatski revolver i uperio cev Rajliju u lice. „Ti se ne mešaj“, povika on, gurajući Rajlija ka zadnjem delu kabine. Rajli je gledao preko hladne čelične cevi koja je lebdela u vazduhu na nekoliko milimetara od njega, pravo u oči De Anđelisa. U tim se očima videla ubilačka jarost. „Tebi ovde više nije mesto“, dahtao je monsinjor. „Razumeš?“ Bilo je neke neumoljivosti u De Anđelisovom izrazu, pa je Rajli zaista poverovao da će ovaj povući obarač bez i trunke oklevanja. Znao je Rajli i da će - mrdne li samo - završiti karijeru pre nego što dopre do monsinjora. Klimnuo je zato glavom i odmakao se nekoliko koraka, pokretima prateći ljuljanje broda. „Samo polako“, reče on smirujućim tonom. „Polako.“ De Anđelis je pogledom fiksirao Rajlija. „Pucajte iz mitraljeza“, naredi on kape tanu. „Pre nego što/budu van domašaja.“ Rajli je primetio da se Karakasu nimalo ne dopada razvoj događaja na njegovom brodu. „Jj međunarodnim smovodama“, prigo-vori on, „i, ako to vama nije dovoljno, to je grčki brod. A već imamo dovoljno problema sa...“ „Ne zanima me to“, raspomamio se De Anđelis, okrenuo se prema Karakasu i počeo mahnjito da mlatara pištoljem. „Ovaj brod je pod komandom NATO-a, a po oficirskom činu, sam vam neposredno pretpostavljeni, kapetane...“ Karakas mu je ovoga puta upao u reč. „Neću^/rpče on mirno, upiljivši se u De Anđelisa. „Neka me izvedu pred vojni sud.“ Merkali su se, bilo je napeto, a onda monsinjor ispruži desnu ruku, sasvim približivši cev pištolja kapetanovom licu. Karakasu svaka čast - nije ni mrdnuo. Nepomično je stajao sve dok ga monsinjor nije odgurnuo u stranu, okrenuo se prema Planketu i naložio mu da ih drži na oku, pa jurnuo prema vratima. „Nosite se ^lavola“, sav je zapenio, „sam ću.“ Planket je stao gde mu je rečeno, izvukavši revolver iz pojasa kad je monsinjor otvorio vrata i izašao napolje. Olujni vetar silno je tukao po mostu. De Anđelis se stisnuo koliko je mogao i iskoračio u stihiju. 342 Rejmond Huri" Rajli je, u neverici, pogledao u Karakasa taman kad je veliki talas udario u bok broda, zanjihavši most. Svi su ili popadali ili se u posled-nji čas uhvatili za nešto. Rajli je iskoristio priliku. Bacio se na Planketa i dohvatio ga taman kad se operativac CIA hvatao za komandnu tablu. Rajli je uspeo da mu sputa ruku u kojoj je držao oružje, pribivši je uz pult, a onda je snažnim aperkatom onesposobio Planketa, dovoljno da ovaj ispusti revolver. Planket mu, međutim, nije ost

ao dužan - divlje je zamahnuo, ali je Rajli uspeo da zaustavi taj udarac i, bez oklevanja, tresne revolverom ubicu, žestoko ga opalivši posred čela. Planket se stropoštao na patos, bez svesti. Rajli je zatakao revolver za pojas, prošao pored kapetana, dogra-bio prsluk za s pasavanje i navukao ga na sebe, pa kao bez duše kre-nuo za De Anđelisom. Vetar ga je odmah gotovo oborio, zakucavši ga za zid kapetanove kabine kao krpen u lutku. Rajli je nekako povratio ravnotežu i, hva-tajući se jednom pa drugom ru kom za ogradu, lagano napredovao, kad opazi monsinjorovu siluetu, mokru od kiše, kako mili duž grudo-brana. Ništa ga nije moglo zadržati dok je grabio ka prednj oj palubi, gde je bio postavljen automatski mitraljez. Zaklanjajući oči, Rajli pogleda preko pramca i nasluti obrise Sava-rone. Opasno se ljuljala na svega nekoliko stotina metara od njih, ali ju je od patrolnog čam ca delila planina pobesnelog mora. Rajli se najednom sledio. Na palubi drugog broda, podno kon-trolne kabine, neka mala figura se kretala, očajnički se hvatajući za užad pod nezadrživim talasima. Ostao je bez daha. I bio siguran: to je Tesa. Tesa je hitala prolazom između kabina i ograde. Srce joj je zaglušuju-će tuklo u ušima. Pogledom je pretraživala zidove, u očajanju pokušavajući da se seti gde je ono videla sekiru. Najzad ju je pronašla na pregradi ispred brodske kuhinje. Posle nekoliko sekundi pronašla je i prsluk za spasavanje i navukla ga. Duboko udahnuvši vazduh, pripr emajući se za ono što je namera-vala da učini, trzajem je otvorila vodonepropusn a vrata, izašla kroz otvor na palubi i prepustila se stihiji koja je napolju bes nela. Znala je Tesa kako Vens neće rizikovati da izađe iz kabine. Ste-žući sekiru jedn om rukom, a drugom se pridržavajući da ne padne, s Toslednji templar 343 obazrivo je napredovala preko glavne palube, odvezujući jedan po jedan pojas za spasavanje, sve u nadi da će napušteni ronoci od njih imati neke vajde. Ugledala je tad neizmerno veliki vrh talasa koji se nadneo nad pra-mac, a onda s e obema rukama uhvatila za ogradu. Voda se prevalila preko nje i potopila palubu . A onda je paluba počela da joj izmiče pod nogama; Savarona je poletela s vrha talasa i sjurila se nadole. Tesa se pridigla i, zaslepljena bičevima kose koji s u joj pali na lice, opazila sokola kako landara u vazduhu, metar iznad palube, n jišući se tamo--amo. Odvukla se, što je brže mogla, do podnožja dizalice i namot a-nog užeta koje je štrčalo iz kotura. Stigavši tamo, provirila je u komandnu kabinu. Kroz mokri vetro-bran ugledala je Vensovo uznemireno lice. Prikupila je snagu, podi-gla sekiru i zamahnula njome iz sve snage. Malo je nedostajalo da joj sekira ispadne iz ruku kad je odskočila od zategnute sajle, a onda je, podigavši pogled, videla Vensa kako hita napolje , boreći se s jakim vetrom. Mahnito je mahao rukama i urlao nešto - očito je to bilo jedno dugo „Ne!“ - koliko ga grlo nosi, ali ga od silovitog vetra Tesa nij e čula. Neustrašivo je podigla sekiru, zamahnula, uspostavila rav-notežu, pa zam ahnula ponovo. Pukao je prvo jedan kabl, pa za njim i drugi, a ona je, raspomami vši se, udarala i udarala. jNije mogla dozvoliti da Vens dođe do sokola. Ne na ovaj način. I ne po ovu cenu . Bila je luda što mu je poverovala, i sada je bio posled-nji čas da se iskupi. Popustio je najzad i poslednji kabl i, kako se Savarona zanela ulevo, soko najed nom ispade i pljusnu svom težinom u more. Tesa se s mukom probijala preko naherene palube, držeći se poda-lje od kapetanov e kabine, instinktivno izmičući iz Vensovog vidnog polja. Na brzinu se okrenuvši unazad, ugledala je plovke kako se poma-ljaju iz uspenušale vode. Srce joj je s koro prestalo da kuca dok je čekala da vidi je li soko i dalje vezan za njih, a onda je teško uzdah-nula primetivši kako tamnosmeđe, zaobljeno obličje štrči iz vode okru-ženo napumpanim balonima. Kratkoga je veka bilo njeno ushićenje, jer istoga časa pravi sta-kato malih eksp lozija uzdrma Savaronu. Bacivši se u zaklon, Tesa se okrenu i pogleda u pravcu p atrolnog broda koji ih je proganjao. Pre-neražena, shvatila je da mitraljez s nj

egovog pramca bljuje smrtono-snu vatru. 344 Rejmond Huri" Pod naletom vode i strahovitog vetra, Rajli je trčao za De Anđelisom. Karadeniz se s mukom održavao na površini dok su spasioci izvlačili jednog od o stavljenih ronilaca na gumeni čamac, dok se drugi očaj-nički hvatao za pojas za spasavanje pre nego što će ga najzad izvući. Monsinjur se najzad nekako domogao prednje palube. U roku od nekoliko sekundi sm estio se između polukružnih postavljenih držača za ramena. Otkočivši zastrašujuć e oružje, sa znalackom lakoćom okre-nuo ga je u pravcu mete, brzo pronašao ronil ački brodić i ispalio prvi rafal zapaljivih 23-milimetarskih zrna. „Ne!", povika Rajli, preskoči ogradu i pope se na uzvišenje na palubi gde se na lazio mitraljez. Iako je vetar urlao, buka mitraljeske paljbe bila je zaglušujuć a. Rajli se bacio na De Anđelisa, skrenuo cev, i zrna završiše na bez-bednoj udalje nosti od Savarone u morskim talasima. Monsinjur je oslobodio jedno rame i ščepao Rajlija za šaku zavrnuvši mu prste, pa ga žestoko udario u jagodicu, te se ovaj zateturao, posrćući unatraske preko klizave, poplavljene palube. Ne mogavši da se uspravi, Rajli je puzio po palubi, očajnički poku-šavajući da s e uhvati za nešto. Zakačio je neki komad užeta i čvrsto ga stegao. Uspeo je da s e pridigne, ali se upravo u tom trenutku patrolni brod opasno zaneo, naletevši n a ogroman talas. Kad je plovilo sti-glo na vrh talasa, De Andelis je opet zauzeo položaj za mitraljezom, taman kad se ronilački brod pojavio na vidiku. Monsinjo r ispali još jedan rafal. Prestravljen, Rajli je bespomoćno gledao kako na deset ine mitraljeskih zrna leti kroz pomrčinu ka brodu. Plamenovi i oblačići dima dig oše se u vazduh kada je većina ispaljenih zrna završila svoj let u nezaštićenoj Savaroninoj krmi. Skupivši se iza čeličnih kutija, Tesa se tresla zajedno sa Savaronom pod bespošt ednom mitraljeskom vatrom, dok joj je srce tuklo kao da će svakog časa iskočiti iz grudi. S hiljadu metaka u minutu, čak je i kratak rafal imao razoran efekat. Zrna su uveliko načela palubu svuda oko nje, kad je nešto eksplo-diralo duboko u unutrašnjosti plovila, i ona vrisnu. Gotovo istovre-meno oblak crnoga dima diga o se s krme, izbijajući kroz dimnjake na palubi. Brod se naglo nakrivio, maltene kao da je neko povukao s Toslednji templar 345 kočnice. Tesa je istoga časa znala da je pogođen motor. Naslutila je -ponadala s e, zapravo - da vatra nije zahvatila rezervoar s gorivom, jer bi u protivnom ceo brod odleteo u vazduh. Brojala je sekunde, čeka-jući da se to desi, ali - nije se desilo. Situacija zbog toga nije bila ništa bolja. Bez motora, teško oštećen ronilački brod bespomoćno je plutao po uzburkanom moru . Talasi su nadirali iz svih pravaca, ljuljajući brod, koji se vrteo i okretao k ao olupina na vašarskom sudaralištu. Tesa je užasnuto gledala kako se ogromni talas diže iza Savarone, zahvata je i o brušava se na kapetanovu kabinu. Jedva je uspela da se uhvati za ogradu i obujmi je obema rukama pre nego što se voda sručila na brod, preplavivši celu palubu. Prozori od pleksiglasa na komandnoj kabini, debeli oko centimetar i po, momental no su popu-cali. Sklonila je mokru kosu s lica i pogledala u pravcu rasturene kabine. Ni traga ni glasa od Vensa i ostalih. Više nije mogla da zadr-žava suze i sklupčala se, bor eći se za goli život. Očekivala je da će videti patrolni brod tamo gde je bio ka d je poslednji put pogledala, ali njega nije bilo na vidiku. A onda je došlo to. Ogroman talas visok dvadeset metara. Zastr-a-šujuće strm, got ovo vertikalalan, s ogromnim udubljenjem koje je pre-tilo da usisa Savaronu. Talas je na razoreni brod nailazio s desne strane. Tesa je zažmurila. Bez motora, brod se ne može okrenuti ni pram-cem prema talasu , niti se od talasa može pobeći - nikako ne sada kad nikoga nije bilo za kormilo m. Čak i da neko vešto izvede mane-var, brod bi morao da pretrpi snažan udar, al i bi bar nekako opstao na površini.

Čudovišni talas će ih svakog časa udariti s boka. A kad ih je udario, podigao je 130 tona težak brod kao perce i poneo ga kao dečj u igračku. Rajli je gledao kako meci pršte po krmi ronilačkog broda, dižući obla-čiće crnog dima, i počeo da doziva De Anđelisa što je glasnije mogao, znajući pri tom da n ema nikakvih izgleda da će ga monsijor čuti od vetra i pucnjave. Najednom oseti strašnu iscrpljenost, kao da ga je sva snaga napu-stila. I upravo u tom času shvatio je šta mora da učini. 346

Rejmond Huri" Obgrlivši jednom rukom ogradu, izvadio je automatski revolver, nanišanio koliko je mogao, uprkos jarosnom naletu vetra, a onda neko-liko puta zaredom povukao ob aradž. Crveni mlazevi šiknuše iz mon-sinjorovih leđa i on se izvi unazad, pa pade unapred na mitraljez, u padu tako zakačivši cev da se okrenula prema gnevnom ne bu. Rajli zadenu glock za pojas i proviri s palube patrolnog broda. Teško je bilo išta videti kroz tu kišurinu; tražio je pogledom Sava-ronu, ali je video samo nanos e kiše kako zalivaju brda i doline uzbur-kane vode prošarane belom penom. Spasioci su nekako uspeli da se vrate na brod s ljudima koje su izvukli iz mora, i Rajli oseti kako patrolni brod skreće s prvobitnog kursa; motori su radili pu nom parom ne bi li skretanje bilo obavljeno što pre, a i da bi se skratilo vreme tokom kojega će plovilo biti izloženo talasima pod pravim uglom, što bi moglo b iti pogubno po njega. Uspa-ničio se shvativši da se vraćaju nazad, da beže od ol uje.j fl baš u tom trenutku talasi se stišale na nekoliko časaka, i on, širom otvoreni h očiju, ugleda prevrnut ronilački brod - prljavi trup belasao se na talasima ko ji su se iznad njega preklapali. Od preživelih nije bilo ni traga ni glasa. On pogleda prema mostu i ugleda kapetana kako mahnito maše rukama, dajući mu zna k da se vrati unutra. Rajli je zaklonio lice i poka-zao u pravcu gde je pre toga ugledao Savaronu, ali Karakas je istrajno mahao: ne-ne-ne, upirući prstom u dru gom pravcu - moraju da beže odavde dok još mogu. Pobelelim prstima Rajli se držao za ogradu, grozničavo razmišlja-jući o opcijama koje su mu preostale, ali je sve vreme znao da nema izbora. Spustio se nekako u tvrdi gumeni čamac koji su ronionci ostavili pri-vezan uz des ni bok broda. Prisećajući se svake pojedinosti naučene na rutinskoj obuci koju j e FBI organizovao u saradnji s Obalskom stra-žom Sjedinjenih Država, on uskoči u motorizovani spasilački čamac, povuče pogonsku ručicu i, dohvativši upravljač, duboko udahnu pre nego što će se s patrolnog broda otisnuti u podivljalo more./

SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE

Rajli je uspeo da upali motor čamca i, zureći u zasenjujući veo kiše i morske vo de koja je prštala, usmerio je plovilo u pravcu u kojem je - bar mu se tako čini lo - poslednji put ugledao prevrnutu Savaronu. Upravljač je čamcem najbolje što je mogao, u okruženju koje se iz trenu u tren menjalo, uzdajući se u instinkt i nadu, budući da je ubrzo izgubio svaki pojam o pravcu kretanja. Voda je bila tak o uspenušala, vazduh tako vlažan, da je bilo maltene nemoguće odrediti gde se za vr-šava more a gde počinje nebo. More se vrtoglavo dizalo i spuštalo; jedan talas bi se sručio na njega, a odmah bi nadošao naredni, koji bi vodu izbacio iz čamca. Držao se za čamac koji se usp injao uz vodene bedeme i spuštao se s njih, uz paklenu buku motora kad god bi ta las izdigao čamac, a elisa se zavrтела u vazduhu. Prolazili su beskrajno dugi minuti, a onda on opazi tamnosmeđe četvrtasto obličj e koje je štrčalo iz neke udubine koja je podsećala na pravu pravcatu rupu u mor u. Napetih mišića, upravio je plovilo u pravcu te rupe, ali ga razjareni talasi nisu slušali, terajući ga s kursa. Morao je neprestano da ispravlja pramac, kad u jednom trenutku ugleda obrise prevrnutog brodića, usred vodenih brda. Od Tese i dalje ni traga ni glasa. Što se više približavao, to je prizor bivao stravičniji. Krhotine su bile razbac ane oko trupa, plutajući u jezivo sinhronizovanom plesu smrti. Krmeni deo broda bio je potpuno potonuo, a krma, koja je štr-čala iz mora poput špicastog ledenog

brega, lagano je nestajala pod talasima. Očajnički je tražio preživjele, i Tesu. Nada mu je bleдела iz časa u čas, a onda opet ožive kad na daljem kraju trupa opazi upravo Tesu, kako titra na površini u zburkane vode u narandžastom prsluku za spasavanje, mahnito se bacakajući. 348 Rejmond Huri" Upravivši čamac prema njoj, zaobišao je masivni donji deo trupa prekriven školjk ama, a onda joj prišao bliže, trudeći se da je ne izgubi sred podmuklih talasa k oji su ih nemilice udarali. Kad se dovoljno primakao, krenuo je da dohvati njenu ispruženu ruku, nije uspeo, a onda je, u očajanju, pokušao još jednom, ovoga pu ta prsti im se sple-toše, i on je ne ispusti. Dok ju je izvlačio na čamac, slabašan, očajnički osmeh pojavio mu se na licu - i ona se razvedrila od olakšanja, ali se najednom prenera-zila od straha. Gledala je negde iza njegovih leđa. Okrenuo se taman na vreme da vidi ogroman komad Sav aronine olupine koji je, nošen talasom, plovio pravo prema njemu. A onda mu se samo zacrnelo pred očima. Dezorijentisana i potpuno unezverena, Tesa je već bila potpuno sigurna da će umreti i s teškom je mukom poverovala rođenim očima videv-ši da joj se Rajli približava u spasilačkom čamcu. Poslednjim atomima snage uspela je da ga uhvati za ruku i da se dopola podigne na maleno plovilo, a onda je ugledala komad daske kako, nošen talasom, ide pravo na njega. Udario ga je pravo u glavu, tako da je preleteo preko ivice spasilačkog čamca. Skliznula je natrag u vodu, dohvatila Rajliju, držeći ga jednom rukom dok se drugom hvatala za rukohvat na čamcu. U magnovenju je primetila da su Rajliju oči za tvorene, a da mu glava mlitavo pada u stranu, podbratkom oslonjena o kragnu prsluka za spasavanje. Krv je prskala iz duboke posekotine na njegovom čelu, voda ju je spirala, pa bi, čim talas mine, ponovo šiknula. /Pokušala je da ga pogura nazad u čamac, ali je ubrzo shvatila da je to neizvodljivo. Da stvari budu još gore, ti nap'ori su crpli ono malo energije što joj beše preostalo. Spasilački čamac je pak i sam postajao opasnost, budući da se u međuvremenu napunio vodom i pretio da udari u njih sa svakim naletom talasa. Teška srca, ona pusti ručku za koju se držala i obema rukama se uhvati za Rajliju. /Gledajući kako čamac odnosi stihija, nastojala je da Rajlijevu glavu održi iznad površine vode. Odlučnija no ikada, trudila se da ostane pri svesti, i ta borba trajala je - činilo joj se - čitavu večnost. Nije bilo naznaka da će oluja uskor početi da jenjava, i Tesa je znala da mora ostati u stanju pune pozornosti, a li to je, uprkos svemu, ipak bila bitka koja se ne može dobiti. Snaga ju je brzo napuštala s. 349 Tada je ugledala veliki komad drveta, nekakav poklopac, valjda. Očajnički je posegnula za njim, stežući Rajliju drugom rukom, i naj-zad uspela da ispruži ruku i dohvati užu koje se vuklo za drvetom. Uz ogroman trud i mnogo pretrpljenog bola, uspela je da izvuče i sebe i Rajliju na ravnu platformu, a onda ih je onim užem oboje vezala za platformu. Prikopčala je i kaiševe na njihovim prslucima za spasavanje. Šta god da se desi, ništa ih neće rastaviti. Na neki čudan način, s ama ta misao probudila je u njoj nadu. Dok je oluja besnela svuda oko nje, Tesa je sklopila oči, duboko udišući vazduh, i pokušavala da rastera strah. Šta god da je čeka, ne sme sebi dozvoliti da se uspaniči. Morala je u sebi da pronađe snagu koja će joj biti potrebna da održi sebe i Rajliju na tom krhkom parčetu drveta. Inače im nema spasa. Učinila je jedino što joj je preostalo: legla je na leđa i prepustila se prirodnoj sili, pa nek ih odnese kud joj je volja. Improvizovani splav se načas primirio, i Tesa otvori oči, pitajući se da li je taj predah najava poboljšanja. Nije mogla biti dalje od istine. Nad njima se nadn osio džinovski talas kraj kojeg je onaj što je pre-vrnuo Savaronu bio običan kepec. I činilo se kao da taj talas stoji tu nepomičan, maltene kao da joj se podsmeva. Očajnički se privivši uz Rajliju, Tesa je zažmurila i čekala udar, a onda se tal

as obrušio na njih, i bilo je to kao da pada stena. Progutao ih je kao od šale, kao da su dva suva lista. SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE TOSKANA, JANUAR 1293. Leđima okrenut nemilosrdnom severcu, Martin od Karmoa čučao je kraj vatrice. Zavijanje vetra mešalo se s tutnjavom vodopada koji se obrušavao u senovitu dubinu uske jaruge. Pored Martina, umotan u jadne ostatke ogrtača koji je, pre mnogo me seci, oteo jednom od mameluka ubijenih kod Ber el Sifsafa, Hju je tiho ječao u i sprekidanom snu. U toku njihovog dugog putovanja, od časa kad ih je more izbacilo na obalu posle potapanja Sokolovog hrama, Martin je mnogo zavoleo staroga mornara. Izuzme li se Emar od Vilijera, nikada nije sreo čoveka tako posvećenog i odlučnog, da se i ne pominje Hjuovo stoičko prihvatanje svega što ih je usput zadesilo. U dugim, tegobnim danima njihovog putešestvija, pomorac je u više navrata ranjavan u borba ma i zadobio je povrede od padova, pa ipak je prešao svaki mučni kilo-metar a da se ni jedan jedini put nije požalio. Počeo je da popušta tek nekoliko dana pre toga. Oštra zima, koja ih je privijala u svoj smrtonosni zagrljaj, i naleti ledenog vetra s platinina koje su ih delile od Francuske - sada su počeli da uzimaju danak, što se videlo po tom iznurenom čoveku. Prvih nekoliko nedelja pošto su krenuli iz Ber el Sifsafa, Martin je trojicu pre živelih brodolomnika držao na okupu, uveren da će im, dok god su nadohvat ruke m uslimanskih neprijatelja, biti potrebna snaga koju zajedništvo daje. A kada su napustili mamelučku teritoriju, odlučio je da je to pravi trenutak da primene Emarov plan i podele se na dva para. Ozbiljno su im pretile nove opasnosti, naročito od razbojnika kojima je vrvelo podnožje Stare planine, a i ko zna šta još na putu dugom skoro dve hiljade kilometara koji ih čeka pre nego što stignu do mletčkih zemalja. Opredelio se za prostu strategiju. Pošto su se podelili na dva para, ići će unapred određenom maršrutom, oko pola dana hoda udaljeni s Toslednji templar 351 jedni od drugih. Tako će oni što idu napred moći blagovremeno da upozore one pozadi na eventualne opasnosti; a oni pozadi će pak moći da pomognu onima napred ukoliko ih zadesi neka nevolja. „Ni u jednom trenutku“, naglasio je on, „bezbednost pisama ne sme biti dovedena u pitanje. Čak i ako to znači da neko od nas mora biti prepušten sopstvenoj sudbini.“ Niko se tome nije usprotivio. Divljina podneblja nije mu išla naruku. Na putu su im se preprečile planine i ponori, brze reke i guste šume. Bivali su, tako, primorani da ih zaobilaze, skrećući s puta. Pošto su se razdvojili, oni i Hju su išli kao prvi par, i samo je jedan Martin viao znake njihove sabraće. A od tada je prošlo već više meseci. Ostali su usput bez konja - životinje su što pocrkale, što prodate, što zaklane i pojedene - i već nedeljama su pešačili. Često bi se Martin noću, dok je iscrpljen ležao pored logorske vatre a da mu san nikako nije dolazio na oči, pitao da li su ona druga dvojica možda imala više sreće, da li su možda pronašli neki lakši i bezbedniji put i već stigli do Pariza. To, međutim, nije imalo nikakve veze s njegovim sopstvenim namerama. Da odustane - nije mogao. Morao je da ide dalje. Posmatrajući usnulog Hjuja, obeshrabrujuća misao pade mu na pamet. Cenio je da su mali izgledi da stari mornar stigne s njim do Pariza. Zima može postati još oštrija, zemljište nepristupačnije, a pluća njegovog saputnika iz dana u dan sve ružnije su šištalala kad bi se zakašljao. Nešto ranije te večeri, Hju je pao u žestoku groznicu, i prvi put je iskašljao krv. Ma kako nerado, Martin je znao kako se približava čas kad će morati da ostavi Hjuja i nastavi dalje sam. Ali ga nije mogao ostaviti tek tako, bespomoćnog u podnožju planina. Hju će se tu sigurno smrznuti. Morao je da mu pronađe neko sklonište, da negde zbrine prijatelja pre nego što produži put. Prethodnog dana behu ugledali neku varošicu, s one strane planinskog venca. U neposrednoj blizini gradića nalazio se kamenolom, koji su zaobišli, opazivši izda

leka slične figure kako rintaju u oblacima prašine, tegleći ogromne mermerne pl oče. Možda će u tom mestu pro-naći nekoga kome će poveriti da neguje Hju. Kad se Hju probudio iz nemirnog sna, Martin mu saopšti o čemu je razmišljao. Kap etan je saosećajno odmahnuo glavom. „Ne”, pobunio se, „moraš da produžiš dalje, u Francusku. Ja ću za tobom, pa kad stignem. Ne možemo se pouzdati u te strance.” 352 Rejmond Huri" Imao je pravo. Ljudi koji su nastanjivali tu zemlju bili su na zlu glasu, a ovde, na severu, pljačkaške bande i trgovci robljem samo su dodatno kvarili ionako nikakav ugled ove oblasti. Ne obraćajući pažnju na negodovanje svog saputnika, Martin se spustio niz stenje oko vodopada. Tanki pokrivač snega nahvatao se preko noći, zaogrnuvši planinu kao nekim sablasnim ćebetom. Dok se probijao kroz uzanu rascepinu, Martin je zastao da predahne i utom primetio na stenama pukotine koje su oblikom podsećale na iskošeni krst, umnogome sličan onom koji su vitezovi templari odabrali za svoj simbol. Posmatrao je te čudnovate naprsline neko vreme, prepoznavši u njima povoljno znamenje. Možda će, naposljetku, Hju mirno provešti poslednje ovozemaljske dane u ovoj tihoj, pustoj dolini. Sišavši u varoš, Martin je ubrzo pokucao na vrata mesnog vidara, punačkog čoveka očiju vodenih od zime. Vitez mu je ispričao priču koju beše izmislio dok se s planine spuštao u varoš - da su oni i njegovi drug putnici, i da su krenuli u Svet u zemlju. „Drug mi se razboleo i potrebna mu je tvoja pomoć”, zamolio je vidara. Postariji čovek oprezno ga je odmerio pogledom. Martin je bio svečan da zacemento izgleda kao obična skitnica bez prebijene pare. „Imate li čime da platite?”, upita čovek osorno. „Malo novca imamo”, reče Martin klimnuvši glavom, „ali trebalo bi da bude dovoljno za malo hrane i krov nad glavom za nekoliko dana.” „Vrlo dobro.” Čovek se malo smekšao. „I ti sam izgledaš kao da ćeš se svakog časa srušiti. Uđi i pojedij nešto, i kaži mi gde si ostavio prijatelja. Idem po neke ljude pa ćemo da ga snesemo s planine.” Umiren iznenadnom promenom u čovekovom ponašanju, Martin kroči u sobu s niskom tavanicom i drage volje prihvati nešto hleba i sira. Uistinu mu je malo nedostajalo da se sruši, i hrana i piće dodoše kao dobrodošla okrepa njegovom izmučenom telu. Između pohlepniha zaloga, pokazivao je u pravcu grebena gde je bio ostavio Hju, i onaj zdepasti izađe napolje. Kako je ispraznio tanjir, Martin oseti kako nelagoda raste u njemu. Kao da izranja iz magle, primakao se prozoru i oprezno provirio napolje. Nedaleko odatle, na blatnjavoj ulici, doktor je razgovarao s nekom dvojicom, pokazujući u pravcu kuće. Martin se odmakao od prozora. Kad je ponovo pogledao napolje, doktora nije bilo, ali su ona dvojica išla prema njemu. Slednji templar 353 Svaki mišić u telu mu se napeo. Moglo je za tu napetost biti tušta i tma razloga, znao jeto, ali se pribojavao najgoreg. A onda je još jednom provirio i video kako jedan od njih izvlači dugački bodež. Razletevši se po kući ne bi li pronašao neko oružje, čuo je šapat s one strane zadnjih vrata. Nečujno je prišao vratima i prislonio uho na njih. Video je kako se s gvozdene reza podiže, i priljubio se uz zid dok su se vrata, uz škripu, laganootvarala. Dok je prvi napadač oprezno ulazio unutra, Martin izlete, dograbi ga, izbi mu bodež iz ruke i tresnu čovekom o kameni zid. Sutnu onda vrata, i onaj drugi se razbio do vrata. Brzinom munje dohvativši bodež, Martin se baci na ošamućenog čoveka, stegnu ga oko vrata i zari mu sečivo u slabinu. Pošto je izvadio bodež, i čovekovo telo se stropoštalo, Martin se hitro okrenu ka onom prvom, koji se sad pridizao s poda. Prilazeći mu krupnim koracima, Martin ga prvo mlatnu nogom, a onda podiže bodež i sjuri ga čoveku u leđa. Na brzinu je svu hranu koju je uspeo da nađe natrpao u zavežljaj, smatrajući da

će to Hjuu i te kako dobro doći. Klisnuvši kroz zadnja vrata, neprimetno je zaob išao varošicu i konačno pronašao put što vodi u brda. Nije im mnogo vremena bilo potrebno da krenu za njim. Bilo ih je četvorica, možda i petorica, sudeći po ljutitim glasovima koji su odjekivali pustim šumskim pre delom. Snežne pahulje padale su s oblačnog neba kad je Martin stigao do litice gde je o nomad zastao da predahne. Zagledao se u pukotine koje su ga podsećale na templar ski krst, a onda stao, prisativši se uput-stava koje je, mesecima ranije, dao sv ojoj sabraći po oružju. Ni ujed-nom trenutku bezbednost Emarovog pisma nesme biti dovedena u pita-nje. Dok su mu misli sustizale jedna drugu, proučavao je pukoti ne u obliku iskošenog krsta. Znao je da nikada neće zaboraviti ovo mesto. Bodežom je zagrebao po podnožju stene, izbivši odande nekoliko kamenova veličine muške pesnice, a onda gurnuo vrećicu s pismom u rupu koju je izdubio, pa vratio kamenove na mesto i učvrstio ih pot-peticom čizme. Onda je nastavio da se penje , više i ne vodeći računa o tome da li će ga neko videti. Nije mnogo prošlo, a povici ljudi koji su ga pratili počеше da blede pred tupim, gromovitim bubnjanjem vodopada. Ali kad je stigao do "354 Rejmond Huri" logorišta, ni traga od Hjuua. Osvrnuvši se, ugledao je svoje progoni-telje, sada već sasvim jasno. Bila su petorica. Na kraju grupe išao je vidar koji ga je odao . Zgrabivši mač, Martin se pope na vrh brda s kojeg se vodena sila obrušavala u du binu. Ovde će - odlučio je - dočekati neprijatelje. Prvi među njima, mlađi i snažniji od ostalih, išao je malo ispred družine, i sko čio je na Martina samo s duguljastim vilama u rukama. Martin je izbegao udarac, a onda zamahnuo mačem, prosekavši dugu dršku vila kao da je drvce za potpalu. Na padač se beše mnogo zaletео, i sad je pao ničice. Martin se sagnuo, nabio rame u čovekov stomak, podigao ga i bacio preko litice, u ponor ispod vodopada. Još je njegov vrisak odjekivao u Martinovim ušima kad još dvojica stigoše do nje ga. Ovi su bili nešto stariji i obazriviji, i bolje naoružani. Prvi je nosio kra tki mač kojim je mlatarao po vazduhu ispred Martina. Za obučenog viteza poput Ma rtina, bilo je to kao da ga napada dete. S lakoćom je izvrdao njegov udarac, a o nda mu izbio mač nagore, i oružje nestade u vodi. Povratnim zamahom Martin zaseč e čoveka po ramenu, i malo je nedostajalo da mu pri tom odseče ruku. Sklonivši s e u stranu da izbegne trećег, koji je sad jurišao, Martin opruži nogu i saplete jurišnika. Ovaj pade na kolena, i Martin ga udari balčakom, zakucavši mu glavu u zemlju. A onda okrenu mač i, nalik dželatuu, zari mu sečivo u kičmenu moždinu. Pogledavši naniže, ugledao je vidara koji je, koliko ga noge nose, bežao putem k ojim je i došao, a onda najednom oseti nesnosan bol u leđima. Okrenuo se i ugled ao čoveka kog je bio razoružao, a koji se sada podigao na noge i zdravom rukom d ohvatio vile onog mladića. Krv je kapala sa šiljaka. Martin posrćući jurnu na čo veka, i nehotice dahćući od strašnog bola u leđima. Prikupivši svu preostalu sna gu, saterao mu je sablju pravo u grkljan. ^Na trenutak je Martin samo tako stajao, nepomičan, dok je gusta koprena zamora padala na njega, a onda začu neki zvuk koji je nadja-ćao huk vodopada i naglo se okrenu, brekćući od bola. Poslednji pro-gonitelj trčao je pravo prema njemu s n ekim starim, zardalim mačem u ruci. Martin je već bio prespor da bi stigao da re aguje, ali pre nego što je onaj stigao do njega, Hju posrćući izroni iz šiblja. Onaj ga pri-meti, i Hju mu skrenu pažnju s Martina. Čovek obema rukama šćepa mač i proburazi starog mornara posred trupa./ Krv je šiknula Hjuu na usta, ali on, nekako, ne samo što je ostao na nogama nego je nastavio da stupa, i mač mu se sve dublje i dublje s s Toslednji templar 355 zabijao u grudi dok je šakama davio preneraženog napadača. Polako, u samrtnom ro pcu, Hju je išao dalje, gurajući čoveka unatraške, korak po korak. Uprkos čoveko vim pokušajima da se oslobodi, Hjuov sti-sak nije popuštao, sve dok ne stigoše d

o same ivice jaruge iznad vodo-pada. Shvativši šta ga čeka, čovek poče da vrišti, još pokušavajući da se izmigolji Hjuu., /Zaboravivši u tom času na sopstveni usud, Martin pogleda u Hjuu, koji je stajao na ivici vodopada stežući bespomoćnog čoveka. Pogledi im se susretoše, i Martin ugleda nešto nalik osmehu na usnama sta-roga mornara, i tada - još jednom mu, kao brat bratu, klimnuvši glavom - kapetan izgubljenog Sokolovog hrama iskorači p reko ivice, povevši čoveka koji se koprcalo sa sobom u večnost. Odjednom, Martin primi žestok udarac u potiljak i, dok je padao, učinilo mu se da će se isповraćati. Uvijajući se od bola, jedva pri sve-sti, ugledao je, kao kroz maglu, vidara, koji se sad nadnosio nad njim s kamenom u rukama. „Tako snažan čovek imaće, vala, baš visoku cenu tamo u kameno-lomu, a zahvaljujući tebi - neću taj novac morati ni s kim da delim“, zlobno se cerio vidar. tek da znaš, nadzornici u kamenolomu su u srodstvu s nekima od ovih koje si danas pobio.“ Vidar visoko podiže kamen, i Martin je znao da ni na koji način ne može izbeći dolazeći udarac, kao ni zatočeništvo i potom ropstvo, ali i da neće moći da se do mogne pisma i nastavi putovanje u Pariz. Dok je ležao u tek napadalom snegu, pojavio se mu se u mislima Emar od Vilijera i Vilijem od Božea, a onda se kamen sruči na njega, i njihova lica iščileše u crnilu. OSAMDESET DRUGO POGLAVLJE /Grom je trgao Tesu iza sna. Promeškotala se, dolazeći k svesti, pa opet tonući u nesvest; nije znala gde se nalazi. Kiša joj je šibala po potiljku. Boleo ju je svaki centimetar tela, i osećala se kao da ju je pregazio slon. Kako su joj se čula lagano budila, čula je kako vetar zviždi i tala-si mrmore, i to joj je s metalo. Poslednje što je upamtila bio je vode-ni bedem koji je pretio da će je preplaviti. U tom času obuze je užas na samu pomisao da je još na moru, izgubljen a u oluji, da će je talasi smožditi, a opet... nešto nije bilo kao što bi trebalo da bude. Sve je, u stvari, bilo nekako drugačije. A onda je uvidela i zbog čega. Nije se pomerila. Bila je na kopnu. Užas ustupi mesto olakšanju, i ona pokuša da otvori oči, ali one su bile kao slepljene, pa proceni kako je bolje da pokuša polako. Sve oko nje bilo je zamagljeno, bledo. Načas je obuze panika, pre nego što je shvatila da joj se nešto isprečilo pred očima. Drhtavim prstom uklonila je mokru, zamršenu kosu koja joj beše prekrila lice i nežno dodirnula trepavice. Bile su otečene, kao i usne. Pokušala je da proguta, ali nije išlo. Kao da joj se neka kugla od trnja zaglavila u grlu. Pila joj se voda, samo da nije slana. Maglovite slike lagano počеше da joj se pojavljuju pred očima. Nebo je i dalje bilo tamnosivo, ali sunce joj je dopiralo otpozadi i, sudeći po bruju talasa, odnekud s morske strane. Pokušala je da sedne, ali joj je druga ruka bila privezana za nešto i nije mogla da je pomeri. Cimala je, ali joj bol prostruja kroz celo telo. Drugom, slobodnom rukom je napipala i tek tada shvatila da je vezana, i da joj se uže duboko useklo u meso. Ponovo je legla, a onda se setila da je privezala i sebe i Rajlija za drveni poklopac. Rajli. Gde je on? Nije ga bilo pored nje na toj platformi, i silan je užas obuze. Sela je, napinjući se iz petnih žila da oslobodi vezanu ruku, da bi naposljetku uspela. Pridigla se na kolena i lagano osovala na noge, s poslednji templar 357 razgledajući okolinu. Pesak je bio svuda oko nje, prekrivao je celu obalu, sve do stenovitih rtova na jednom i drugom kraju. Načinila je nekoliko nesigurnih koraka, poluotvorenih očiju posmatrajući tu nenastanjenu, pustu plažu, i ništa živo nije videla. Došlo joj je da vikne Rajlijevo ime, ali ju je grlo toliko peklo da nije mogla. A onda je osetila mučninu, zavrtelo joj se u glavi. Blago se zate turala, pa pala na kolena; nije više imala snage. Plakalo joj se, ali nije bilo suza. Tako slaba, srušila se na pesak, i izgubila svest. Kad se probudila, sve je izgledalo drugačije. Pre svega, bilo je tiho. Bez vetra. I gromkih talasa. Premda je, negde u pozadini, padala kiša, oko nje je vladala

rajska tišina. Sem toga, ležala je u nekoj postelji. Ni na dasci ni na pesku. B io je to pravi pravcati krevet. Progutala je i istoga časa osetila da joj je grlo već donekle prizdravilo, a kad se osvrnula oko sebe, uvidela je i otkud ta promena. Bila je prikačena na infu ziju, kesa s rastvorom visila je na nevelikom hromiranom staklu pokraj njenog kreveta, s iglom prilepljenom na unutrašnju stranu nadlaktice. Zverala je naokolo. Nalazila se u nekoj maloj, jednostavno opremljenoj prostoriji. Odmah do njene glave bili su prosta drvena stolica i stočić. Na tom stočiću, na šustikli, stajali su bokalčić s vodom i jedna čaša. Zidovi behu okrečeni i bez ikakvih ukrasa, izuzme li se mali drveni krst na zidu kraj kreveta. Pokušala je da sedne, ali joj se vrtelo u glavi. Krevet je utom zaškripao, i taj zvuk se čuo i izvan sobe. Ubrzo je začula bat koraka, neko-liko nerazgovetnih reči, glas neke žene koja se sva užurbala. Zena je ušla u sobu, osmehujući se, i brižno se zagledala u Tesu. Bila je krupna, u poznim četrdesetim, imala je kožu maslinaste boje i kovrdžavu smeđu kosu skupljenu pod belom vezenom maramom. Oči su joj zračile dobrotom i toplinom. „Doxa to Theo. Pos esthaneste?" Pre nego što je Tesa stigla bilo šta da kaže, u sobu ulete neki čovek, očito oduševljen što je vidi. Preplanulo ga tena, kose koja se zalizala gelom, presijavala poput crnog emajla, nosio je naočare s tankim ramom. Obraćajući se ženi, nešto je u prolazu zbrzao na istom, Tesi neznanom jeziku, a onda joj se osmehnuo i upi tao je nešto, ali ga ona nije razumela. „Zao mi je", promrmlja Tesa, a glas joj je podrhtavao. Nakašljala se. „Ne razumem..." 358 Rejmond Huri

Čovek se zbunio, razmenivši pogled s družbenicom pre nego što se ponovo okrenuo prema Tesi. „Oprostite, mislio sam da ste... Vi ste Amerikanka?" Engleski je govorio s jakim akcentom. Dodao joj je čašu vode. Tesa je otpila gutljaj i klimnula glavom. „Da." „Šta vam se dogodilo?" S mukom je pronalazila reči. „Bila sam na brodu, uleteli smo u oluju i..." Glas je izdade. Nije moglo tako brzo da joj se razbistri u glavi, a pitanja su se sam o rojila. „Gde sam ja? Kako sam dospela ovde?" Čovek se nagnuo i dodirnuo joj čelo pre nego što je progovorio. „Ja sam Kosta Mavromaras. Ovde radim kao doktor, a ovo je moja žena Eleni. Ribari su vas našli na plaži kod Maratunde i doneli vas ovde, kod nas." Imena i naglasak zbunili su Tesu. „A gde je to... ovde?" Mavromaras se, zastavši pre nego što će odgovoriti, nasmešio. „U našoj kući. U Jijalosu." Mora da joj se lice zbrčkalo, toliko se zbunila, jer se i doktor namrštio, oponašajući njen pogled. „Jijalos, na Simiju", objasni on, a onda začuta, i zagleda se u nju. „A šta ste vi mislili, gde ste?" Tesi se sve smutilo u glavi. SimP. Šta će ona na tom grčkom ostrvu? Pitanjima nije bilo kraja. Znala je da je Simi jedno od ostrva u arhipelagu Dodekanez, negde blizu tur-ske obale, ali je želela da sazna gde se tačno to ostrvo nalazi i kako je ona tu uopšte dospela. Htela je da zna koji je dan i koliko je vremena prošlo otkad je Savarona stradala u oluji, pa koliko je dugo plutala po moru - ali je sve to moglo i da sačeka. Nešto je drugo Tesa očajnički žudela da sazna. „Sa mnom je bio jedan čovek", počeo ona, sad glasnije, da zabašuri podrhtavanje glasa. „Da nisu ti ribari pronašli još nekoga?/ Začutala je primetivši, najednom, neku suzdržanost na doktorovom licu, i još se više zabrinula kad je on krišom pogledao svoju suprugu. A onda se ponovo okrenuo prema Tesi i klimnuo glavom. I zvan svake sumnje, bilo je u njegovom pogledu neke tuge od koje njoj srce htelo da prepukne. „Da, pronašli su nekoga, na istoj plaži, ali bojim se da kod njega stvari stoje malčice ozbiljnije nego kod vas." Tesa je već krenula da ustane.

„Moram da ga vidim“, reče im ona žurno. „Molim vas.“ s Toslednji templar 359 Noge su joj bile slabe, i jedva je prešla kratko rastojanje hodnikom do susedne sobe, pa je zamalo izdadoše kad je ugledala Rajlija. Gornji deo glave bio mu je obavijen zavojem, velikim, čistim, bez traga krvi. Oko levog oka i na obrazu ima o je tamnožutu modricu, a očni kapci behu mu naduveni i zatvoreni. Usne - ispuca le i modre. I on je primao infuziju, ali je, sem toga, imao i masku za disanje p reko lica - aparat je bučno pumpao kiseonik. Najgora od svega bila je boja njego ve kože. Plavičasta, s primesom mrtvačkog bledila. Tesi se srce cepalo dok joj je Mavromaras pomagao da sedne u stolicu kraj krevet a u kojem je ležao Rajli. Napolju kiša nije presta-jala. Doktor joj je objasnio da su nju i Rajlija ribari našli kad su izašli na plažu na istočnoj obali ostrv a da provere u kakvom su im stanju čamci. Brže-bolje su ih onda dovezli u grad, na njegovu kliniku, po neviđeno lošem vremenu, prkoseći nakvašenim ostrvskim pu te-vima. Otada behu prošla dva dana. Njeno stanje uistinu nije bilo zabrinjavajuće, budući da joj se puls popravio či m je primila infuzioni rastvor i, premda se toga nije sećala, Tesa se zapravo sv e vreme budila i ponovo padala u nesvest. Rajli je, međutim, bio u gorem stanju. Bio je izgubio mnogo krvi, pluća su mu bila slaba, ali s tim se još nekako i mo glo izaći na kraj. Glavni pro-blem bio je udarac u glavu. Mavromaras nije smatra o da je Rajliju naprsla lobanja, premda to nije mogao sa sigurnošću da tvrdi jer na ostrvu nije bilo nijednog rendgena. Bilo kako bilo, Rajli je pretrpeo snažan udarac u glavu, i nije dolazio svesti otkako su ga skoro udavljenog pronašli n a plaži. Tesa je prebledela kao krpa. „Šta to pričate?“ „On daje znake života, krvni pritisak mu se poboljšao, diše slabo, ali barem sa m diše, bez pomoći... Ovaj respirator je tu samo da mu omogući brže i dublje dis anje, kako bi mozak dobijao dovoljno krvi dok je on u nesvesnom stanju. A što se ostalog tiče...“ Tesa se smračila, pokušavajući da odagna zastrašujuću misao. „Hoćete da kažete k ako je on u komi?“ Mavromaras je pogleda mračno. „Da.“ „Raspolažete li vi ovde svime što je potrebno za lečenje? Mislim, zar ne bi treb alo da ga prebacimo u bolnicu?“ 360 Rejmond Huri“ „Ovo je malo ostrvo, i ovde, nažalost, nemamo bolnicu. Najbliža je na ostrvu Rod osu. Stupio sam u vezu s njima, ali - nažalost - nji-hov bolnički helikopter je pre tri dana pretrpeo kvar dok su pokuša-vali da slete po onoj oluji, i sada moraju čekati da im dopreme rezerve delove iz Atine, pa da poprave helikopter. A ionako ne bi mogli da ga prebace helikopterom, zbog oluje. Nadaju se da će se vr eme koliko sutra poboljšati, ali - da budem iskren - nisam siguran da bi sada bi lo pametno prevoziti ga, a sem toga - neće mu tamo biti ništa bolje, jer ne mogu oni bogzna šta da urade, osim da ga prikopčaju na neke modernije sprave od onih koje imamo ovde.“ Tesa se našla u nekoj magli, sve joj se pred očima zgusnulo. „Zar ništa ne može e da učinite?“, reče ona mucajući. „Bojim se da ne mogu, ne kad je o komi reč. Mogu da vodim računa o krvnom pritisku, o tome da krv prima dovoljnu dozu kise-onika, ali ne postoji način da...“, t u načas zastade, tražeći prikladnu reč, „probudite nekoga iz tog stanja. Moramo prosto da čekamo.!/ Gotovo se plašila da postavi to pitanje. „A koliko?“, najzad je nekako prevalil a preko usana. Doktor je raširio ruke, ne znajući šta da kaže. „Satima, danima, nedeljama... Ne može, zaista, čovek da kaže..“ Zastao je u pola misli, da bi očima dovršio reč enicu. Nije, očigledno, pitanje bilo samo „kada“... Tesa je klimnula glavom, zahvalna doktoru što nije izrekao uža-snu mogućnost koj a se u njenoj svesti ušančila istoga časa kad je kro-čila u tu prostoriju.

OSAMDESET DRUGO POGLAVLJE Tesa je čitavog dana bila čas u svojoj, čas u Rajlijevoj sobi, zabrinu-to ga pos matrajući. I svaki put kad bi otišla do Rajlija, tamo bi zatekla Eleni. Bolniča rka bi je uvek, blaga kakva je bila, oterala natrag u krevet, ubeđujući je na sl abom engleskom da će s Rajlijem sve biti u najboljem redu. Doktoru i njegovoj supruzi Tesa je ispričala prilično izmenjenu verziju događaja koji su nju i Rajlija doveli na ostrvo, ne navodeći raz-loge njihovog boravka u tom kraju i ne pominjući da je turska topov-njača otvorila vatru na njih. Nije, međutim, zaboravila da napomene kako je na ronilačkom brodu bilo još ljudi, za slučaj da i ostali budu pronadeni, živi ili ne - ali ju je Mavromaras samo sumor no izvestio da, premda je more zaista izbacilo na ostrvsku obalu neke krhotine, najverovatnije od njihovog ronilačkog broda, on nije čuo da su pro-nađeni ni pre živeli ni beživotna tela. Uzela je telefon i nazvala Arizonu, da bi u tetkinoj kući zatekla i Kim i Ajlin, zabrinute što se s njom nisu čule već nekoliko dana. Upr-kos slabim vezama i šu mnom odjeku u slušalici, maltene je bilo opi-pljivo njihovo iznenađenje kad su s aznale da se Tesa nalazi na jednom majušnom grčkom ostrvu. Vodila je računa o to me da ni slučajno ne pomene ime ostrva, premda se docnije i sama pitala zbog čeg a je tako postupila, pre nego što je shvatila kako zapravo trenutno nije u stanj u da se suoči sa spoljnim svetom i raznim pitanjima kojima će je tamo zasuti. Pr ekinuvši vezu, došla je do zaključka da je ispravno postupila što ih je nazvala, tek da znaju kako je zdrava i čitava, pri čemu je Tesa majci i kćeri rekla kako joj je neočekivano iskrsnuo posao u ovom delu sveta i da će im se ubrzo ponovo javiti. Negde u sumrak pojaviše se u doktorovoj kući dve meštanke, i domaćini ih uvedoše u Tesinu sobu. Premda su žene slabo govorile engleski, Tesa je nekako shvatila da su one supruge dvojice ribara 362 Rejmond Huri" koji su je pronašli na plaži. Donele su i nešto odeće: pamučne panta-lone, spava ćicu, dve bele bluze i debeli pamučni džemper u koji se Tesa istog časa sa zadovoljstvom umotala. Ponele su sa sobom i veliku šerpu s đuvečom koji se još pušio; Eleni je objasnila Tesi da je reč o ^ nekoj vrsti paprikaša s jagnječim mesom i pirinčem. Tesa je zahvalno prionula na jelo, iznenađivši samu sebe kad je, s ob novljenim apeti-tom, polizala veliki tanjir. Kasnije će joj topla kupka pomoći da se oslobodi opšte napetosti. Mavromaras joj je potom promenio zavoj na ruci; ljubičasta modrica od konopca izgledala je kao da nikada neće izbledeti. A onda, upr-kos uljudnim prigovorima njenih domaćina, Tesa je veći deo večeri provela sedeći kraj Rajlijevog kreveta, premda joj je b ilo teško da mu se obraća onako kako je znala da se neki ljudi obraćaju voljenim a u komi. Krivila je sebe za sve kroz šta su prošli, i mada je štošta želela da mu kaže, htela je o tome da govori s njim kad Rajli bude u mogućno-sti da odgovo ri, bez obzira na to šta će reći. Nije želela da ga napreže u trenucima kad on, u najboljem slučaju, mora da je sluša i čuti, a -u najgorem slučaju - uopšte ne može da je čuje. Pred ponoć više nije mogla da izdrži, iscrpljena i telesno i emoci-onalno, pa se vratila u svoju sobu. Zaspala je lako, tek što je spustila glavu na dva plesniv a jastuka. Sutradan ujutro Tesa je dovoljno ojačala da izađe iz kuće i malo se razmrda. Vet ar je još duvao, ali je kiša prestala, i procenila je da će joj kratka šetnja ve rovatno mnogo prijati. Obukla se i pogledala Rajlija. I Eleni je bila tu, kao i uvek, nežno mu je masir ala nogu. Ubrzo se pojavio i Mavromaras i pregledao ga. Rajlijevo stanje bilo je stabilno, tako joj je rekao, ali bez znakova poboljšanja. Objasnio joj je da u takvim situacijama nema postepe-nog poboljšanja. Do toga dođe, manje-više, odjed nom. U jednom tre-nutku, Rajli bi bio u nesvesti, a onda bi se, ako se povrati i z kome, pro-sto probudio bez ikakvog prethodnog fiziološkog nagoveštaja. Mavromaras je morao da pregleda nekog pacijenta na drugom kraju ostrva i reče da će se vratiti kroz nekoliko sati. Tesa je pitala da li bi ga mogla otpratiti do kola.

„Zvali su me jutros iz vazduhoplovne službe hitne pomoći na Rodosu", reče joj on kad su izašli iz kuće. „Računaju da će sutra moći da dolete." s Toslednji templar 363 Iako je Tesa ranije jedva čekala da smesti Šona u pravu bolnicu, sada više nije bila sigurna da li je to pravo rešenje.

„Razmišljala sam o onome vvo ste mi rekl i. Je l' stvarno mislite da bi ga trebalo tamo prebaciti?" 1 Ljubak osmeh obasjao je doktorovo lice pre nego što joj je odgo-vorio. „Da bude m iskren, sve zavisi od vas. To je vrlo dobra bolnica, poznajem upravnika, dobro će ga tamo zbrinuti, u to vas uveravam." Neodlučnost se, očito, jasno odražaval a na njenom licu, pa on dodade: „Ne moramo ovoga časa da donosimo odluke. Hajde da vidimo kako će mu biti ujutro, pa možemo onda odlučiti." Hodali su ulicom, obišavši nekoliko velikih bara, i stigli do starog pežoa, poma lo zahvaćenog rđom. Mavromaras je otvorio vrata koja - Tesi to nije promaklo - n isu bila zaključana. Gledala je niz usku ulicu. Čak i po ovako oblačnom vremenu, gra-dić je bio velič anstven. Naslagane na terasastom tlu jedne iznad dru-gih, kuće toplih pastelnih boja, sagrađene u neoklasičnom stilu, pre-krivale su strminu sve do malene luke. Mnoge kuće imale su trouga-one zabate i crvene krovove od crepa. Oku je prijala ta suptilna stil-ska uniformnost. Voda je lila iz prepunih slivnika s obe stran e ulice i jurila niz strmo stepenište usečeno u brdo. Modro nebo ponad njihovih glava slutilo je na novi pljusak. „Gadna je oluja bila", primeti Tesa. Mavromaras pogleda u oblake, pa klimnu glavom./,Niko se takve ne seća, čak ni na jstariji u varoši. Naročito u ovo doba godine.L." Tesa se setila oluje koja je mnogo godina ranije zadesila Sokolov hram, pa, malt ene za sebe, promrmlja: „Delo Božje." Doktor ljubopitljivo podiže obrvu, iznenadila ga je ova primedba. „Možda. Ali, a ko već želite da razmišljate na taj način, bolje je da u tome vidite čudo." „,Čudo?" „Razume se. Čudo je što ste vi i vaš prijatelj izbačeni na obalu našeg ostrva. V eliko je to more... Da ste se zatekli još malo severnije, izbacilo bi vas na tur sku obalu koja je stenovita i potpuno nenasta-njena u tom delu. Sva tamošnja nas eljena mesta nalaze se na drugoj strani poluostrva. A da vas je oluja stigla sam o malo južnije, proma-šili biste naše ostrvo i završili negde u Egeju, a onda... " Podigao je obrve i znalački klimnuo glavom, ostavljajući njoj da dovrši započe tu misao, a onda slegnuo ramenima i bacio lekarsku tašnu na suvozačko sedište. „ Moram da idem. Vraćam se po podne." 364 Rejmond Huri" Tesi još nije bilo do rastanka. Bilo je nečeg umirujućeg u njegovom prisustvu. „ Zar mu ni na koji način ne mogu pomoći?" / „Vaš prijatelj je u dobrim rukama. Moja supruga je odlična bol-ničarka, i mada o vo ni izbliza ne liči na bolnice na kakve ste navikli u Americi, verujte mi kad vam kažem da imam mnogo iskustva s raznim vrstama povreda. Čak i na ovako malim ostrvima, znate, ljudi stradaju? On zastade, razmisli malo proučavajući Tesu, pa dodade: „Jeste li mu pričali nešto?" Tesa se zapanjila čuvši to pitanje. „Pričala?" „Trebalo bi. Pričajte mu. Dajte mu nade, dajte mu snage." Ton mu je bio skoro oč inski, a onda se doktor nasmešio, blago vrteći gla-vom. „Vi sad sigurno mislite da ste naleteli na nekog varoškog vrača. Obećavam vam da nije tako. Mnoge studi je uglednih lekara podrža-vaju to stanovište. To što je on u komi ne znači da na s ne može čuti. Samo znači da nije u stanju da odgovori... još." Opet je zastao, a oči su mu sijale od nade i saosećanja. „Pričajte mu... I molite se da sve pođ e po dobru." Tesa se prigušeno nasmeja, čežnjivo pogledavši u stranu, „Nisam vam ja baš za to ."/ Te reči kao da nisu ubedile Mavromarasa. „Na neki svoj način, mada sami toga ni ste svesni, vi se već molite. Molite se za njega samim tim što želite da se opor

avi. Mnoge su molitve ovde za njega izrečene." Doktor pokaza u pravcu jedne crkve. Tesa ugleda nekoliko meštana koji su pozdravljali jedni druge na vratima crkvice; jedni su odlazili, drugi ulazili. „Mnogi muškarci s našeg ostrva zaraduju za život na moru. Njihove porodice molile su se Bogu i arhandelu Mihajlu, svecu zaštitniku pomoraca, da se oni bezbedno vrate kućama, i te su molitve uslišene. Svi su se vratili zdravi i čitavi. Sada se izgovaraju nove molitve, molitve za hvalnosti. I molitve za oporavak vašeg prijatelja." „Mole se za njegov oporavak?" Doktor klimnu glavom. „Svi se molimo." „Ali vi ga jedva poznajete." „Nije to važno. More vas je donelo nama, i naša je dužnost da ga izlečimo, pa da može nastaviti svojim putem." Ušao je u kola. „A sad stvarno moram da idem." La ko mahnuvši rukom, bacivši još pogled u njenom pravcu, on se odveze preko jezera ca blatnjave kišnice, i pro-duži nizbrdo. Tesa je još malo stajala tu i gledala kako se doktor udaljava. Onda se okrenula, namerna da se vrati kući, pa počela da okleva. Nije pamtila s Toslednji templar 365 kad je poslednji put ušla u neku kapelu, crkvu ili bilo kakav verski objekat, iz uzev radi posla i, naravno, za vreme kratke epizode u ruševima spaljenecrkve na Menhetnu. Šljapkajući preko nakvašene ulice, prošla je kroz pošljunčano dvorište, gurnula vrata i kročila unutra. Crkvice je bila polupuna. Na starim klupama, izlizanim od dugo-godišnje upotrebe, sedeli su ljudi zadubljeni u molitvu. Tesa je stala pozadi i gledala oko sebe. Crkvice je bila sasvim jednostavna, beli zidovi behu prekriveni freskama iz osamnaestog veka. Mnoštvo sveća osvetljavalo je prostor. Hodajući kroz crkvicu, primetila je u zidu gde su se nalazile srebrne ikone svetog Gavriila i svetog Mihajla, ukrašene dragim kamenjem. Zanesena treptavim svetlom sveća i pri gušenim molitvenim glasovima, Tesa dožive nešto zaista neobično. Najednom joj je došlo da se i sama moli. Neugodna joj je bila sama ta pomisao, i ona odbaci uznemirujuću misao, ubeđena da bi to bilo licemerno s njene strane. Taman se okrenula da izađe iz crkvice kad primeti one dve žene koje su joj prethodnog dana donele hranu i odeću. S njima su bila i dvojica muškaraca. Žene je ugledaše i pohitaše prema njoj, uzmučujući se u neskrivenom oduševljenju što je videla na nogama. Neprestano su ponavljale istu rečenicu „Doxa to Theo", i premda Tesa nije mogla da razume šta govore, uzvraćala im je osmehom i klimanjem glavom, dirnuta njihovom nepatvorenom brižnošću. Tesa je zaključila da su ona dva muškarca njihovi muževi, ribari koji su takođe umakli srdžbi oluje. I oni su je toplo pozdravili. Jedna žena pokazala je na grupicu zbijenih sveća u niši, u zadnjem delu crkvice, i rekla nešto što Tesa isprva nije uspela da razabere, ali joj ubrzo postade jasno da joj je žena saopštila kako su njih dve zapalile sveće za Rajliju. Tesa im je zahvalila i pogledom preletela crkvenu lađu, gde su sedeli varošani, ujedinjeni u molitvi pod svetlošću sveća. Stajala je tu još malo, čuteći, pre nego što se okrenula i vratila kući. Ostatak prepodneva Tesa je provela kraj Rajlijevog uzglavlja. U početku je oklevala, ali se onda oslobodila i uvidela kako može da mu priča. Izbegavala je skorije događaje, a budući da je tako raalo znala o njegovom životu, rešila je da se drži svoje sopstvene prošlosti, pa mu je pričala o svojim avanturama na terenu, o uspesima i neprijatnostima koje je doživela, pa onda razne anegdote o Kim, šta god bi joj palo na pamet. 366 Rejmond Huri" Eleni se pojavila negde oko podneva, pozvavši Tesu u prizemlje kuće da ruča. Nije se mogla pojaviti u bolji čas, pošto je Tesi već pone-stajalo inspiracije, a i opasno se, pričajući tako, približavala onome što su zajedno proživeli. Još je osećala nelagodu na samu pomisao da mu govori o nečem tako delikatnom dok je u nesvesnom stanju. Mavromaras se vratio s konsultacijom, i Tesa ga je izvestila da je razmišljala o prebacivanju Rajlija na Rodos, ali da bi ga ona lično radije zadržala ovde, dok

le god ne smetaju doktoru i njegovoj supruzi. Njena odluka im je izgleda bila po volji. Tesa je osetila olakšanje kad joj dok-tor, bez ikakve rezerve, saopšti da ona i Rajli mogu ostati sve dok, even-tualno, njegovo zdravstveno stanje ne bude iziskivalo premeštaj. Veći deo toga dana i sutrašnjeg prepodneva Tesa je ponovo provela kraj Rajlijevo g kreveta, da bi posle ručka poželela da izađe na vazduh. Videvši da je nevrete minulo, odlučila je da ode malo dalje. Vetar je oslabio, bio je sad tek nešto jači povetarac, a i kiša je konačno sasvim prestala da pada. Uprkos tamnim oblacima koji su još pretrivali nebo nad ostrvom, njoj se ovaj gradić i dalje svidao. Modernizam ga ni najmanje nije nagrizao i uspeo je da svoju jedno-stavnu prošlost sačuva netaknutu. Osećala je mir u tim uskim ulicama i živopisnim kućama, tešili su je osmesi neznanaca u prolazu. Ma vro-maras joj je pričao kako su teška vremena zadesila Simi posle Dru-gog svetsk og rata, kada je veliki deo stanovništva otišao, pošto su pre toga ostrvo bombardovali i saveznici i sile Osovine, koji su se smenjivali u ulozi okupatora. Srećom, poslednjih godina sreća se nasmešila ovom ostrvu. Ponovo je doživljavalo pr ocvat sada kad su Atinjani i stranci počeli da dolaze, kupuju stare kuće i vraćaju im nekadašnji sjaj s mnogo ljubavi. Popela se uz kamene stepenice Kalistrate, prošla kraj starog muzeja i stigla do ruševina zamka koji su početkom petnaestog veka sagradili vitezovi svetog Jovana na mestu gde se prethodno nalazilo mnogo sta-rije utvrđenje, ali je taj zamak o dleteo u vazduh za vreme rata, kad je u njemu bilo smešteno nacističko skladište municije. Tesa se šetala po tom drevnom lokalitetu, zastavši kraj table spomenice Fihbera de Nija-laka, Francuza, velikog majstora viteškog reda. Ečo još vitez ova, čak i u ovom zabitom kutku sveta, pomislila je prisativši se templara, uživa -jući pri tom u spektakularnom pogledu na luku i more ispresecano belim talasima . Gledala je laste kako sleću i odleću s drveća oko starih s Toslednji templar 367 vodenica, a onda primetila kako jedan usamljeni ribarski brod isplo-vljava iz us nule luke. To nepregledno plavo prostranstvo koje je okru-živalo ostpo probudilo je u njoj uznemirujuća osećanja. Snažan poriv da vidi plažu gde su ona i Rajli pronađeni, ublažiće tu nelagodu. Zaputila se prema glavnom trgu, gde je zatekla jednog čoveka s automobilom koji je upravo krenuo u manastir u Panormitisu, neda-leko od varošice Maratunde. Posl e kratke vožnje po neravnom putu, ostavio ju je kod ulaza u varoš. Hodajući između zbijenih kuća, naišla je na dvojicu ribara koji su pronašli nju i Rajlija. Ob radovaše se kad su je videli, pa je stadoše ubeđivati da popije s njima kafu u l okalnoj kafanici. Tesa je prihvatila poziv sa zadovoljstvom. Premda je razgovor bio ozbiljno ograničen jezičkom barijerom, Tesa je uspela raz abrati da je pronađeno još krhotina s ronilačkog čamca. Odveli su je do malog sm etlišta, odmah iza kafane, i pokazali joj parčad i komadiće drveta i fiberglasa koji su skupljeni po plažama na obe strane zaliva. Sećanje na oluju i prevrtanje broda sada se svom silinom sručilo na Tesu, i ona se rastuži pomislivši na sve ljude koji su izgubili život na Sayaroni, a čija tela nikada neće biti pronađena . Zahvalila im je i uskoro je hodala po pustoju plaži koju je silan vetar pomeo kao metlom. Povetarac je sada donosio svež miris uzbur-kanog mora, i ona s olakšanjem primeti da se sunce najzad poma-lja iz oblaka, probijajući se kroz njih posle dugog izbivanja. Lagano je koračala duž linije plimskog talasa, ostavljajući tr agove stopala u pesku, dok su joj se maglovite slike onog sudbonosnog jutra vrzm ale po glavi. Na drugom kraju plaže, na mestu koje se nije videlo iz male nase-obine na ulazu u zaliv, naišla je na crno stenje, popela se, pronašla malu zaravan i sela. Obgr livši kolena, zagledala se u more. Daleko od obale, jedna stenčuga virila je iz vode; talasići s belim kronicama zapljuskivali su veliki kamen. Izgledala je pre teče ta stena - još jedna opasnost koju su ona i Rajli nekako izbegli. Tek je u tom času postala svesna galebova koji su kričali; pogledavši naviše, videla je d ve ptice kako se u igri obrušavaju ka površini mora, pa se dole koškaju oko ugin ule ribe.

U tom času shvatila je da joj se suze slivaju niz obraze. Nije jecala, nije zapravo ni plakala. Bile su to prosto suze - tekle su niotkuda. I kao što su iznenada potekle, iznenada su i presahnule, i Tesa oseti da drhti, ali ne od hladnoće. Razlog je bio stariji, dolazio je iz dubine nje-nog bića. Osetivši potrebu da od agna to osećanje, ustala je i nastavila 368 Rejmond Huri" da hoda, penjući se po stenju, dok nije pronašla putić koji je vijugao duž obale. Krenula je putićem, prošla još tri stenovita zatona i stigla do dru-gog, zabačenog zaliva na južnom kraju ostrva. Do tamo nije vodila staza, ili se bar tako Tes i učinilo. Pred njom se prostirao netaknuti pesak, sve do drugog rta koji se uzdizao u moćnu šiljatu izbočinu. U proređenoj svetlosti sutona, posmatrala je tu plažu, i pažnju joj privuče neki čudnovat oblik. Ležao je na drugom kraju zaliva, kraj samih stena. Žmirkala je ne bi li izoštrila vid, i toga časa oseti kako ubrzano diše i kako su joj usta na jednom suva. Srce joj je sve brže tuklo. Nemoguće, pomisli ona. Ne, ovo nije moguće. A onda je potrčala po pesku i, jedva dolazeći do daha, stigla na nekoliko metara od toga, a onda stala, dok su joj se misli rojile u glavi. Bila je to pramčana figura u obliku sokola, sva upetljana u užad, sa onim narandžastim balonima, napola ispumpanim. Izgledala je potpuno netaknuta. OSAMDESET DRUGO POGLAVLJE Tesa je obazrivo pružila ruku i dotakla sokola. Dodirivala ga je tako, iskolačenih očiju, maštajući o davnoj epohi vitezova templara, kada su Emar i njegovi ljudi na pramcu Sokolovog hrama krenuli na poslednje, sudbonosno putovanje. Sve joj se u glavi smešalo dok je pokušavala da se seti Emarovih reči. Sfa lije ono tačno rekaof Kovčežić je ubačen u šupljinu izdubljenu u zadnjem delu sokolove glave. Preostali prazan prostor ispunjen je topljenom smolom, a onda prekriven odgovarajućim komadom drveta, koje je potom zakucano ekserima. I to je onda, sve zajedno, zapečaćeno smolom., Brižljivo je pregledala zadnji deo sokolove glave. Raspoznavali su se, doduše slaboo, tragovi tamo gde je sipana smola. Pažljivo pipajući veštima prstima, pronašao je ivicu poklopca i eksere koji su ga držali. Zaptivena mesta delovala su potpuno neoštećeno; voda, po svemu sudeći, nije procurila u šupljine zapečaćene smolom. Velika je verovatnoća bila da je, šta god bilo zaključano u tom kovčegu, ostalo nedirnutoo i neoštećeno. Osvrćući se oko sebe, pronašla je dva kamena, pa ih upotrebila kao čekić i dleto da otvori šupljinu. Prvih nekoliko slojeva drveta lako je sljuštila, ali su se ostali pokazali kao tvrdi orah. Tražeći neko oruđe po plaži, pronašla je komad zardale čelične šipke i upotrebila zaoštreni deo da zgrebe smolu. Grozničavo je računala, uopšte ne vodeći računa o konzervatorskim prioritetima, na kojima bi i ona sama, kao arheolog, insistirala samo nekoliko sedmica ranije. S ovom alatkom u spela je da podigne drveni poklopac i prodre u šupljinu. Odozgo se nazi-rao ugao kovčega, malog i kitnjastog. Obrisavši znoj s obrva, uklonila je dovoljno smole oko kovčega i onda ga, pomoću šipke, pomerila iz ležišta. Nabadajući prstima, naposletku je nekako uspela da izvuče tu kutijicu. \ 370 Rejmond Huri" Neopisivo je bilo njeno uzbuđenje, koje je, istina, pokušala da suzbije, ali to je bilo maltene neizvodljivo. Našla ga je i, eto, drži ga u rukama. Mada ukrašen minucioznim srebrnim drvorezom, kovčeg je bio iznenađujuće lak. Odnela ga je u zavetrinu, iza jedne velike stene, gde je mogla natenane da ga prouči. Na kovčegu je bila gvozdена reza, ne brava, već alka od kovanog gvožđa. Kamenom je udarala po rezi dok najzad nije otpala od drveta, i sada je Tesa konačno mogla da otvoriti kovčeg i zaviri unutra. /Pažljivo je izvadila sadržinu. Bio je to paket umotan u nešto što je ličilo na prevrnutu životinjsku kožu, vrlo sličnu onoj u koju je Emar zamotao astrolab, i povezan tankim kožnim remenjem. Sasvim lagano odmotala je kožu. Unutra je bila k

njiga, rukopisno delo u kožnom povezu. Čim ga je ugledala, znala je o čemu je reč. J /Ta joj je knjiga izgledala nekako neobjašnjivo poznata; njena skromna jednostavnost služila je da prikrije čudesan sadržaj. Drhta-vim prstima podigla je povez i zavirila; pred očima joj se ukaza prvi ispisani list pergamenta. Slova behu izbledela, ali čitka, i koliko je u tom času mogla da vidi, sadržaj rukopisne knji ge nije pretrpeo oštećenja. Znala je, i bila u to sasvim sigurna, da je ona prva koja vidi ovaj rukopis, to mitsko blago vitezova templara, odonda kad ga je, _ pre sedam stotina godina, u kovčeg pohranio Vilijem od Božea, pove-x rivši ga E maru od Vilijera/ ,6 tim što sada to više nije bio mit. Bilaje to stvarnost. _ /Oprezno, svesna da bi ovo trebalo obaviti u laboratoriji ili barem u nekom zatvorenom prostoru, ali ne mogavši da odoli, Tesa je još malo otvorila knjigu i izvadila parče pergamenta. Poznato joj je bilo to .smeđe mastilo, kakvo je upotrebljavano u to doba, pravljen od meša-vine ugljene čađi, smole, vinskog taloga i svinog mastila. Rukopis je bilo teško dešifrovati, ali je Tesa prepoznala nekoli ko reči, sasvim dovoljno za zaključak da je tekst na aramejskom. Ranije se povremeno susretala s aramejskim, i sad je bar mogla da ga prepozna. Predahnula je malo, pogleda prikovanog za prost rukopis koji je držala u rukama. . Aramejski. Jezik kojim se služio Isus. Srce joj je zaglušujuće tuklo dok je buljila u pergament, razabirajući tu i tam o još poneku reč. j s Toslednji templar 371 Sasvim lagano, maltene mimo svoje volje, počela je da shvata šta to drži u rukama. I ko je prvi dodirivao ove fine listove pergamenta; čija je ruka ispisivala o ve reči. Ovo je pisao Ješua iz Nazareta. Čovek koga ceo svet zna kao Isusa Hrista. <i>SEDAMDESET ČETVRTI POGLAVLJE Stežući kožni povez, Tesa je lagano krenula nazad preko plaže. Sunce je bilo na zalasku, poslednji blesak probijao se kroz sivi bedem oblaka koji su lebdeli na horizontu. pdlučila je da ne ponese kovčeg sa sobom, već ga je sakrila iza jedne velike stene da ne privlači neželjenu pažnju. Vratit će se po njega kasnije. Još je razmišljala o raznim mogućim posledicama koje bi moglo izazvati ono što ima u rukama, ak o je to ono što veruje da jeste. Nisu to bile krhotine neke grnčarije, niti je to bila Troja ili Tutanka-mon. Ovo je nešto što može da promeni svet. I mora se n jime rukovati, najblaže rečeno, s najvećom mogućom pažnjom. Kako se približavala zbijenim maratundanskim kućama, skinula je džemper i umotala u njega vrećicu s knjigom. Ona dva ribara već behu otišla iz kafane, ali je srećno jednog čoveka koji ju je prepoznao, pa ju je sad odveo do doktorove kuće. Kad je ušla u kuću, Mavromaras je dočeka sa širokim osmehom na licu. „Gde ste bi li? Tražili smo vas.“ Pre nego što je stigla da istrese neku laž, već ju je gura o kroz kuću prema spavaćim sobama. „Dođite brzo. Neko želi da vas vidi.“ Rajli ju je gledao, sada bez maske za disanje, na ispucalim usnama titrao je osmeh, ili to bar beše odvažan Rajlijev pokušaj da se nasmeši. Bili su ga podigli malo u krevetu, podmetnuvši mu ispod glave tri velika jastuka. Nešto je u njoj zagrimalo. „Gde si“, reče Rajli slabim glasom. „Gde si ti“, uzvratila ona, i olakšanje joj se videlo na licu. Nikada u životu ništa je nije tako oduševilo. Okrenula se i, ne želeći da skreće na sebe Eleninu i doktorovu pažnju, nehajno odložila smotani džemper na policu preko puta kreveta, a onda prišla Rajliju i nežno ga s Toslednji templar 373 pomilovala po čelu. Gledala je to lice u modricama i ugrizla se za gor-nju usnu,

osetivši da ee briznuti u plač. „Divno je što si opet tu“, reče ona jedva čujno. On slegnu ramenima, lice mu se polako razvedravalo. ^Ubuduče ja biram gde idemo na odmor, važi?“ Sva je sijala, i sad više nije mogla da zadrži tu suzu koja joj se sko-trljala n iz lice. „Dogovoreno.“ Okrenula se prema doktoru i njegovoj ženi, vkžnih, blista vih očiju. „Hvala vam“, izgovorila je nekako. Oni se samo nasmejaše i klimnuše g lavama. „Spasli ste mi... nama ste spa-sli život. Kako da vam se odužim?“ /Taman posla"J odvrati Mavromaras. „Imamo mi jednu grčku poslovicu. Den hriazet e euharisto, tathikon mou. Kaže: nemoj zahva-ljivati onome koji je samo obavio s voju dužnost/ On pogleda u Eleni, i njih dvoje se prečutno sporazumeše. /Ostavi ćemo vas same“, reče on blagim glasom, „sigurno imate mnogo toga da kažete jedn o dru-gom.“ Tesa ih je gledala i, kad su im već okrenuli leđa i krenuli prema vra-tima, ona potrča prema doktoru i zagrli ga, poljubivši ga u oba obraza. Iako preplanuo, vi delo se da se Mavromaras zarumeneo, a onda se skromno osmehnuo i izašao iz sobe, ostavivši ih same. Vraćajući se ka Rajlijevom krevetu, opazila je onaj smotani džem-per koji je ležao na polici poput kakve neeksplodirane bombe. Gro-zno se osećala što je lagala, kako ovaj velikodušni bračni par koji joj je spasao život, tako i samog Rajlija . Očajnički je žudela da mu sve ispriča, ali znala je da ovo nije pravi čas za t o. Uskoro će mu reći. Teška srca odglumila je osmeh i sela kraj kreveta. Rajliju se činilo kao da ga nedeljama nije bilo. Osećao je neku čudnu utrnulost u mišićima, i bez prestanka mu se vrtelo u glavi. Jedan očni kapak još mu je bio napola zatvoren, pa mu je smetalo i to što mu je vid neujednačen. Malo se čega sećao, izuzev toga da je pucao u De Anđelisa i bacio se u more. Pitao je bio Mavromarasa kako je dospeo ovamo, i doktor mu je samo u naznakama pren eo ono što je sam doznao od Tese. Upr-kos svemu, sama činjenica da se probudio i saznao kako je i Tesa tu, zdrava i čitava, predstavljala je za njega ogromno ol akšanje. 374

Rejmond Huri" Pokušao je obazrivo da se pridigne u sedeći položaj, i na licu mu se pojavila bo lna grimasa. Opet se oslonio na jastuke. „Pa, kako smo ovamo dospeli?“, upita on. Tesa mu je ispričala sve čega se sećala. I ona je imala crnu rupu u pamćenju, od onog čudovišnog talasa pa do buđenja na plaži. Pričala mu je o udarcu koji je p rimio u glavu, pa kako im je pre toga pove-zala prsluke za spasavanje, pa o tala su. Rekla mu je i za onaj poklo-pac, pa mu pokazala duboku posekotinu na svojoj ruci. Zanimalo ju je zbog čega je brod obalske straže otvorio vatru na njih, i R ajli joj onda ispriča o svom putovanju, od onog časa kad je De Anđelis, u Tursko j, izašao iz helikoptera. /„Oprosti mi“/reče ona pokajnički kad je konačno i to došlo na red. „Ne znam šta me je tad obuzelo. Ne znam, bilo je to kao da... Mora da sam poludela kad sam te onako ostavila samog. Cela ova frka, sve je to.. 3 Nije uspela da pronađe re či kojima bi izrazila grižu savesti. „Ma, u redu je“Vsmirivao ju je on, s tanušnim osmejkom na ispu-calim usnama. „D aj da ne govorimo o tome sada. Oboje smo preži-veli, i to je glavno, zar ne?“ Nevoljno je klimnula glavom, zahvalna Rajliju na njegovoj pomir-ljivosti, i on p roduži dalje, objašnjavajući kako je, u stvari, monsinjor bio odgovoran za sve, da je on pobio konjanike u Njujorku i, štaviše, lično pucao iz mitraljeza s Kara deniza. Ispričao joj je i kako je obo-rio De Anđelisa. A onda joj je rekao šta je saznao od kardinala Brunjonea. Tesu je proželo silno osećanje krivice kad joj je Rajli ispričao šta mu je sve o tkriveno u Vatikanu. Od monumentalne istine o onome što je pronašla na plaži, a koju su njemu potvrdili upravo ljudi kojima bi ta istina najviše mogla nauditi, svaka joj se dlačica na telu naježila, ali nije htela da on išta primeti. Dala j e sve od sebe da se načini zapa-njenom, postavljala je pitanja, mrzeći sebe sve

više i više posle svake odglumljene reakcije. Došlo joj je da izvadi onu rukopisnu knjigu i pokaže mu je, tu, toga časa. Ali nije mogla. Na njegovom licu očitavala se duboka nelagoda, i ona je znala da Rajlija mora boleti rana koju mu je na neo Brunjone otkrivši mu laž koja se krije u samom srcu crkve. A ona nipošto nije želela da mu nameće i materijalni dokaz, svaka-ko ne sada. U tom času, nije bila načisto ni da li bi to uopšte ikad i s Toslednji templar 375 trebalo učiniti. Neće, u svakom slučaju, žuriti. Neće žuriti, jer i sama mora do bro da porazmisli o svemu. „Jesi li dobro?“, upita ga ona oklevajući. Zagledavši se načas u daljinu, Rajli se sav natušio; očito mu nije bilo lako da ono što oseća pretoči u reči. /Čudno je to, cela ova stvar, i Turska, i Vatikan, pa ona oluja... Kao neki ružnasan. Možda sam sad drogiran, ali... Siguran sam da ću se u jednom trenutku setiti svega. Ali sada sam tako umoran, kao da su me skrđz iscedili, i ne znam koji je uzrok tome telesne prirode, a koliko u nečem drugom.“ Tesa je pomno posmatrala njegovo umorno lice. Ne, ovo nikako nije pravi trenutak da mu kaže to što ima. ^Vens i De Anđelis dobili su što su zaslužili“, reče ona, pa se razvedri, „a ti si živ. Dovoljno da čovek sačuva veru, zar ne?; „Možda“, reče on s nekim poluosmehom na licu, neubedljivo. Rajli ju je gledao i, premda je već počinjao da drema, zatekao je sebe kako razmišlja o budućnosti. A o budućnosti zapravo nikada ranije i nije razmišljao, i iznenadile su ga te misli koje su nadolazile upravo u času kad jedva živ leži na nekoj dalekoj obali. U jednom se trenutku zapitao želi li zaista i dalje da radi kao agent FBI-ja, ili mu nije do toga. Oduvek mu se sviđalo u Birou, ali ga je ovaj slučaj odveo pre daleko. Prvi put je osetio umor od života koji je sam odabrao, umor od tolikih dana provedenih u koptanju po glavnim sumanutih ništarija, umor od najgoreg što ova planeta ima da ponudi. I pitao se, u toj dokolici, da li bi, promenivši posao, ponovo zavoleo ovaj život - i možda, čak, povratio veru u ljudski rod. Kapci su mu padali. „Izvini“, jedva je prevalio preko usana, „mislim da ćemo razgovor morati da ostavimo za kasnije.“ Tesa je gledala kako Rajli tone u dubok san, a i sama je bila iznurena. Pala joj je na pamet njegova šala, ono o biranju mesta za godišnji odmor. Nasmešila se, onako za sebe, i blago odmahнула glavom. Zaključila je da bi joj u tom trenutku upravo jedan dobar odmor bio potreban, i tačno je znala gde bi želela da ga provede. U tom času Ari-zona joj je ličila na raj. Odlučila je: pravac Arizona! Nije mogla ni da 376 Rejmond Huri" zamisli sebe u kancelariji. U Njujorku će da predsedne, i leti pravo da vidi kćerku. A ako to ne bude po volji Giragosijanu ili bilo kome drugome na Institutu nek se nose do đavola. Najednom joj pade na pamet da za jednog arheologa ima mnogo toga zanimljivog u severozapadnim američkim državama, a setila se da Feniks ima muzej svetske klase. Onda pogleda u Rajlija. Rođen i odrastao u Cikagu, Njujorčanin po sopstvenom izboru, očito je zavisičnik od vreće. Pitala se da li bi Rajli bio u stanju da digne ruke od svega toga i zameni tu gužvu mirnim životom u pustinji. I, nekako iznenada, bilo joj je važno da sazna odgovor na to pitanje. I te kako. Možda i važni je od bilo čega drugog. Izašavši na balkon Rajlijeve sobe, Tesa se zagledala u zvezde, setivši se one noći kad su njih dvoje logorovali na putu ka jezeru. I preko dana ostrvo je bilo tu, a noću bi nad njim zavladao neki eterični mir. Bila je intenzivno svesna te tišine, tog spokoja. Možda su takve noći i u Arizoni, ali u Njujorku svakako ni su. Razmišljala je o Rajliju, pitajući se šta li će reći ako ona stvarno napusti Institut Manukijan i pre-seli se u Arizonu. Možda će ga i pitati ovih dana. Gledajući more, koje se presijavalo na mesečini, razmišljala je šta da čini s knjigom. Bio je to, izvan svake sumnje, najznačajniji arheološki i verski pronalazak

zak svih vremena, pronalazak sa zapanjujućim posledicama za stotine miliona ljudi. Kada obznani svetu ovaj pronalazak, Tesa će postati najpoznatija pripadnica svoje branše još od otkrića velikih egipatskih piramida pre osamdeset godina. A li kako će se to saznanje odraziti na svet? Poželela je s nekim o tome da razgovara. Morala je da razgovara s Rajlijem o tome. Zgrčila se, shvativši da će to ipak morati da učini, i to uskoro. Ali ovoga časa njemu je bio potreban odmor, kao uostalom i njoj. Palo joj je na pamet da ode u svoj krevet, ali se onda vratila unutra i sklupčala pored Rajlija. Zažmurila je i vrlo brzo utonula u san. SEDAMDESET ČETVRTI POGLAVLJE Nekoliko narednih dana prošlo je kao u izmaglici. Tesa je jutro provekla s Rajlijem, a onda bi izlazila u duge šetnje i vraćala se pred ručak. Posle podne po novo bi se prošetala, najčešće do ruševina zamka odakle je gledala kako sunce za ranja u treperavu egejsku vodu. Najdraži joj je bio taj deo dana. Sedela je u tišini i razmišljala, a s brda je dopirao miris žalfije i kamilice. U tom idilično mambijentu među stenjem pronalazila je utehu, a malo bi i predahnula od misli n eprestanu zao-kupljenih zamotuljkom u sobi. U tim šetnjama sreća je mnogo ljudi, meštana koji joj nikada nisu uskratili osme h i koji su uvek imali vremena da pročaskaju s njom. Već posle tri dana istražio a je skoro sve varoške uličice i stazice, pa je krenula dalje. Pastoralni zvuci magarećeg njakanja i kozjih zvončića pratili su je do najzabitijih kutaka ostrva . Jednoga dana odvažila se na dugo pešačenje do ostrvca San Emilijanos, gde je u jednoj sveže okre-čenoj crkvi razgledala ikone i tumarala po šljunkovitoj plaži , posma-trajući morske ježeve načičkane na stenama ispod morske površine. Poseti la je i veliki manastir Panormitis, gde ju je prilično iznenadio susret s trojic om atinskih biznismena u ranim četrdesetim koji su odseli u asketski opremljenim manastirskim sobama. Rekli su joj da su ovamo došli na nekoliko dana, da se odm ore, razmišljaju i, kako intrigantno napomenuše, da se „obnove". A zapravo je i bilo nemo-guće izbeći prisustvo crkve na tom ostrvu. Crkveni objekti nalazili su se u samom središtu svakog sela, a Simi su, kao i ostala grčka ostrva, krasile desetine crkvice razbacanih po maltene svakom brdu. Gde god da se zateknete, uvek će se u vidokrugu naći nešto da vas podseti na uticaj crkve, a opet, Tesa se z bog toga nije osećala ni najmanje ugro-ženom. Daleko od toga. Bio je to, po svem u sudeći, organski, sastavni deo života na ostrvu, magnetska sila koja je privlačila živalj, dajući ljudima utehu i snagu. 378 Rejmond Huri" Rajlijevo stanje se poboljšavalo iz časa u čas. Lakše je disao, spao mu je otok na usnama i oko očiju, a i obrazi mu više nisu bili onako bleđi. Sada se šetao o ko kuće, a toga jutro joj je rekao kako neće moći daveka da se ovako kriju od sveta. Sada kad se već oporavio, moraće da organizuje njihov povratak. Izlazeći iz kuće s neizmernim breme-nom na plećima, Tesa je znala da će uskoro morati da se suoči s pro-blemom i popriča s njim o svom pronalasku. Ostatak tog prepodneva provela je u Maratundi, gde je uzela kov-čeg s rukopisnom knjigom, i upravo se vraćala doktorovoj kući kad je naletela na one dve žene što su joj donele hranu i odeću. Izlazile su iz jedne crkvice i očito se obradoval e što vide Tesu. Rekle su joj da su čule kako se Rajli oporavio, i srdačno je iz grlile. Gestikulirale su i klimale glavama kao jedna, izražavajući tako iskreno olakšanje. I muževi su bili s njima. Muškarci su se rukovali s Tesom, na licima im se ogledalo saosećanje i olakšanje, a onda njih četvoro polako odoše, mašući, nasmejani. Tesa ostade sama, izgubljena u mislima dok ih je posmatrala kako se udaljavaju. I tada je to nadošlo. Slutnja koja je danima tinjala duboko u njoj, zbunjujuće o sećanje koje je celoga života, cinična kakva je bila, potiski-vala u sebi, oseća nje kojeg je želela da se otrese. Sve do toga časa. Ne mogu to da im priredim. Ni njima, ni milionima njima sličnih. Ta ju je misao morila i danju i noću otkad je pronašla knjigu. Svi koje je sreća u prethodnih neko-liko dana, svi ti ljudi bili su listom bezrezervno ljubazni i velikodušni prema njoj. A ovo se njih tiče

e. Svih njih, i bezbrojnih drugih širom sveta. Ovo bi moglo da im uništi živote. Od te pomisli najednom je spopade mučnina. Ako crkva može nadahnuti ljude da vod e takav život, da daju, naročito u ova vremena - pomisli ona - onda mora da crkva čini nešto ispravno. Mora da to vredi sačuvati. Šta ima veze ako je sve to ute meljeno na priči koja ulep-šava istinu? A zar bi i bilo moguće stvoriti nešto op lemenjeno tom neverovatnom sposobnošću za nadahnuće, pitala se, a da to ne preva -ziđe stroge granice stvarnoga sveta? Dok je stajala tamo i gledala dva bračna para kako se udaljavaju i vraćaju svoji m životima, prosto nije mogla poverovati da joj je ikada neka druga mogućnost i pala na pamet. Znala je da to neće moći da učini. Znala je, međutim, i to da će odmah morati sve da kaže Rajliju. s Toslednji templar 379 • * • Te večeri, pošto ga je gotovo čitavog popodneva izbegavala, Tesa je odvela Rajli ja do ruševina zamka. Znojavi dlanom držala ga je za ruku, dok je pod drugom mi škom čvrsto stezala mali zamotuljak umotan u džemper. Sunce je bilo skoro zašlo, i na nebu se videla svetla ružičasta izmaglica, poslednji odblesak dnevne svetlosti. Spustila je zamotuljak na delimično srušeni zid i okrenula se prema Rajliju. Teš ko je bilo pogledati ga u oči, i usta su joj bila suva. „Ja...” Najednom, nije više ni sama bila sigurna šta hoće. Šta ako knjigu prost o sakrije, zaboravi i nikad mu je ne pomene? Zar ne bi bilo bolje za njega da ne sazna, naročito s obzirom na ono što je zadesilo njegovog oca? Zar mu ne bi uč inila uslugu ako mu ne otkrije činje-nicu da je knjigu pronašla, videla, dotakla ? Ne. Koliko god je želela da to učini, bila je svesna da bi načinila grešku. Nije želela da krije od njega bilo šta. Već je krila dovoljno za čitav život... Dubo ko u sebi, nadala se da će, uprkos svemu, ona i Rajli izgraditi zajedničku buduć nost, a znala je kako neće moći da se zbliže ukoliko se između njih ispreči tako ogromna neizgovorena laž. Najednom Tesa postade svesna napete tišine koja ih je okruživala. Vrapci koje je nešto ranije čula, sada su se primirili, kao da i sami slute važnost trenutka. Pribrala se i probala ponovo. „Već nekoliko dana čekam da ti nešto kažem, stvarn o sam htela da ti kažem odmah, ali sam morala sačekati da se oporaviš.” Rajli je pogleda, nesigurnost mu se ogledala u očima. Videlo se da joj je nelago dno, i Tesa je toga bila svesna. „Šta to?”, upita Rajli. Tesa oseti kako joj se utroba steže, i prosto reče: „Moram nešto da ti pokažem.” Okrenula se i razmotala džemper, izloživši rukopisnu knjigu njegovom pogledu. Rajli se, na trenutak, primetno iznenadio, a onda je pogledao Tesu u oči, pomno j eposmatrajući. Njoj se učinilo daje čitava večnost pro-šla pre nego što ju je up itao: „Gde si je našla?” Nije mogla dovoljno brzo da izgovara reči, preplavljena olakša-njem što se najza d oslobodila tereta. „Soko se nasukao na plažu, dva zaliva dalje od mesta gde su nas našli. I oni baloni su još bili prive-zani za njega.” Rajli je pažljivo razgledao kožni povež pre nego što je uzeo knjigu u ruke, a on da baci pogled na jednu od stranica. „Ovo je čudesno. 380 Rejmond Huri” Izgleda tako... jednostavno.” Okrenuo se prema Tesi. „Ovaj jezik... Možeš li da pročitaš?” „Ne. Samo znam da je aramejski.” „A to bi, cenim, bio onaj pravi jezik, onaj kojim bi i trebalo da je napisana.f Nelagodno je klimnula glavom. „Jeste.” Odsutno je zurio u stari povež, obuzet sa mo jednom mišlju dok su mu oči pretraživale svaki centimetar knjige. i,Pa, šta m isliš? Je l' prava?” „jNe znam. Izgleda kao da jeste, deinitivno, ali rre može čovek pou-zdano da tv rdi pre nego što je pošalje u laboratoriju - mnoge testove .moraju tu da obave:

datiranje ugljenikom, analizu sastava papira i mastila, proveru kaligrafske konzistentnosti..." Nervozno je uzdah-nula. „Nego, evo šta hoću da kažem, Šone. Misl im da ne bi ni trebalo ovo slati u laboratoriju. Mislim da nikome ne treba dati da obavi te testove." Trgnuo se, zatečen. „Kako to misliš?" „Mislim, trebalo bi da zaboravimo da smo je ikada našli'ž naglasi ona. „Trebalo bi da spalimo ovu prokletinju i prosto da..!" „I prosto da - šta?" , usprotivio se on. „Da se pravimo kako nikada nije ni pos tojala. Ne možemo tako. Ako nije prava, ako je to neka-kav templarski falsifikat ili ko zna čija prevara, onda nema razloga za brigu. A ako je prava, pa, onda.. / Namrštivši se, Rajli je začutao. „Onda niko nikada ne bi za nju trebalo da sazna", insistirala je Tesa. „Bože, št a mi bi da ti uopšte kažem!" Rajli je pogleda smeteno. „ Je l' ja to dobro čujem? A šta bi s onim 'ljudi zasl užuju da znaju'?" „Nisam bila u pravu. A mislim da to više i nije važno", reče Tesa duboko uzdahnuvši. ^Žnaš, otkad pamtim, uvek sam u crkvi prepo-znavala samo ono što ne valja. Istoriju natopljenju krvlju, pohlepu, zastarelu dogmu, netrpeljivost, skandale sa zlostavljanjem... Toliko je toga bilo da se sve izvrnulo u šalu. I dalje mislim da mnogo toga u crkvi zaslužuje jedan pošten remont, u to nema sumnje. Ali, kad bolje pogledaš, ništa nije savršeno, zar ne? A kad vidiš kakva dobra čini kad funkcioniše kako treba, kad pomisliš o svem tom saosećanju i veliko-dušnosti na koje podstiče ljude... Tu se krije ono pravo čudo. Lagano, ritmično tapšanje najednom je odjeknulo pustim ruševima- nama oko Tese, i ona se trgnula. Okrenuvši se u pravcu odakle je zvuk dopirao, ugledala je Vensa, koji se upravo pojavio iza kamenog zida. I dalje je tapšao, i svaki usporeni dodir dlanova zvučao je drugačije od prethodnog. Dok ju je netremice gledao u oči, usta mu se iskriviše u uznemirujući osmeh. SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE .I, eto, doživela si prosvetljenje. Stvarno sam ganut, Tesa. Crkva naša neporoč na dobi još jednu vernicu." U Vensovom tonu bilo je i podsmešljivosti i tihe pretnje. „Aleluja! Hvaljen Gospod!" Dok im se profesor približavao, Rajli oseti kako mu je svaki mišić napet kao struna. Vens je bio sav izgužvan i činilo se da je mršaviji, koščatiji nego pre. Na sebi je imao prostu odeću, očigledno poklon nekog dobrotivog ostrvljanina. Što je još važnije, nije nosio oružje, i Rajliju je laknulo. Još prilično slab, ne bi se baš radovao ako mora da razoružava profesora. Nenaoružan i nesumnjivo jednako iznuren od oluje kao Rajli i Tesa, profesor i nije predstavljao bogzna kakvu pretnju. Vens je koračao prema Tesi, a pogled mu je bio usredsređen na rukopisnu knjigu u Rajlijevim rukama. ^To kao da ište da ga nadu? Da sam kojim slučajem pobožan", reče on podrugljivo, „došao bih u iskušenje da zaključim kako je nama, u stvari, bilo suđeno da ga nademoj Tesa kao da nije mogla poverovati rođenim očima. „Kako si..." „Q, kao i vas dvoje, valjda", slegnu ramenima. „Probudio sam se s licem u pesku, dok su me neke krabe radoznalo posmatrale, i onda sam se na jedvite jade odvuкао do manastira u Panormitisu. Otac Spiros me primio u sirotinjski dom. Ništa me nije pitao, a i meni nije bilo do razglabanja. I tada sam te video", reče on obrativši se Tesi. „Mnogo sam se obradovao što si i ti preživela, nisam se tome, pravda ti kažem, nadao, ali ovo..." Gledao je sad u knjigu, kao omadijan. „Ovo je pravi dar. Smem li?", Rajli podiže ruku dlanom prema Vensu. „Ne. Već si dovoljno blizu." J Vensjestao. Izgledaojenekakozbunjen. „Daj... Vidinassamo. Po svakoj logici, trebalo bi da smo svi mrtvi. Zar ti to ništa ne govori?" 382 Rejmond Huri" Rajli se nije pokolebao. ^Govori mi da ćeš ti na sud posle koga ćeš nekoliko godina gostovati u našoj zatvorskoj službi." / Vens kao da se zamislio, naoko razočaran, čak povređen, a onda jednim pokretom,

bez oklevanja, jurnu ka Tesi i jednom rukom je zgrabi oko vrata, dok je drugom držao veliki ronilački nož na svega nekoliko centimetara od njenog grla. „Žao mi je, Tesa“, reče, „ali se u ovome slažem s agentom Rajlijem. Ne možemo tek tako prenebregnuti sudbinu koja je skrenula s puta ne bi li nam predala ovo. Prvi put si bila u pravu. Svet zaista zaslužuje da sazna.“ Divlji plamen tinjao mu je u pogledu dok je zverao unaokolo, stalno držeći Rajlija na oku. „Daj mi to“, zapovedi Vens. „Brzo.“/ Rajli je na brzinu procenio situaciju, ali je nož bio preblizu Tesi-nog vrata da bi preduzeo nešto, naročito tako slab kakav je bio. Bez-bednije je bilo dati Vensu rukopisnu knjigu, pa se obračunati s njim kad Tesa bude izvan opasnosti. Pokretom ruke pokušavao je da smiri Vensa. „Samo polako, važi? Evo ti ova prokletin ja.“ Pružio je drugu ruku, u kojoj je držao rukopis. „Evo ti. Uzmi.“ „Ne“, upade Tesa srdito, „nemoj da mu daš. Ne smemo mu dozvoliti da to objavi. Odgovornost je sada na nama. Na meni.“/ Rajli odmahnu glavom. „Ne vredi to tvog života.“ „Šone...“ „Ne vredi“, istraja on, uputivši joj pogled u kojem se očitavala čvrsta rešenost. Tanušan osmeh pojavi se na Vensovom licu. „Spusti je na zid i udalji se. Lagano.“ Rajli je spustio knjigu na grub kamen i odmakao se nekoliko koraka. Vens je prilazio, zanevši nezgodno Tesu kako se približavao zidu. Stajao je nad knjigom nekoliko sekundi, maltene u strahu da je dodirne, a onda je drhtavim prstima posegao za njom i pažljivo sklonio povez. Proučavao je taj predmet u tišini, zanesen, okrećući listove pergamenta i mrmljajući za sebe: „Veritas vos liberabit“, i neki blaženi mir zračio je sad iz umornih crta njegovog lica. „Stvarno bih voleo da i ti, Tesa, učestvuješ u ovome“, reče joj on meko. „Videćeš. Divno će biti.“ U tom trenutku Tesa je odlučila da preduzme nešto. Naglo je zbacila njegovu ruku sa svog ramena i otelastila se. Vens je nakratko izgubio ravnotežu, a kad je u speo da je uspostavi, iz ruke mu je ispao nož, s poslednjim templar 383 prvo na niski kameni bedem, a potom van vidokruga, nestavši u sasušenom žbunju s one strane zida. Uspravio se, sklopio knjigu i zgrabio je obema rukama, a onda video da se Rajli ostavio tačno između njega i staze što vodi izvan ruševina zamka, praktično mu sprečivši put. Tesa je stajala kraj njega. „Gotovo je“, reče Rajli mirno. Vensu se utom razrogačiše oči, kao da ga je neko pesnicom tresnuo u stomak. Pogledao je levo-desno, nakratko oklevao, a onda skočio preko niskog zida i jurnuo u lavirint ruševina. Rajli je hitro reagovao, preskočio zid i potrčao za njim. U roku od nekoliko sekundi, obojica se izgubiše iza drevnog kamenja. „Vrati se“, vikala je Tesa, „pusti ga, nek se nosi do đavola! Šone! Još nisi ozdravio! Nemoj to da radiš!“ Rajli je čuo Tesine povike, ali nije stao. S mukom trčeći po rastresitom tlu, već se istrajno uspinjao uz brdo, teško dišući, za petama profesoru Vensu. **SEDAMDESET ČETVRTO POGLAVLJE** Vens je brzo trčao strmom stazom usečenom u planinsku padinu. Raštrkano drveće i maslinjaci ubrzo ustupiše mesto nepristupačnijem terenu, sa stenama i sasušenim žbunjem. Osvrnuvši se, video je da ga Rajli prati, i opsovao u sebi. Pogledom je preleteo po okolini. Varoši nije bilo na vidiku, a čak ni ruševine zamka ni za pušteni mlinovi više se nisu videli. Njemu zdesna, brdo se strmo uspinjalo, dok se sleva vrletno tlo vijugajući spuštalo ka moru. Trećeg izbora nije bilo. Ili će se sukobiti s Rajlijem, ili će nastaviti da trči. Odabrao je ovo drugo. Rajli je teško disao pokušavajući da sustigne Vensa. Noge su mu bile kao od gume, a butni mišići već su ga pekli, uprkos tome što je pretrčao relativno kratku razdaljinu. Sapeo se o malu izbočinu, ali je uspeo da održi ravnotežu, zamalo iz

begavši povredu gležnja. Kako se uspravio, odjednom mu se zavrtilo u glavi, pa je nekoliko puta duboko udahnuo, zatvorivši oči i usredsređujući misli, nastojeći da pri-bere sve zalihe energije. Pogledao je u Vensovom pravcu i video silu-etu kako izmiče iz vidokruga. Prikupivši svu snagu, naterao je noge da trče i nastao vio poteru. Jureći preko klizavog stenja, Vens je naposljetku stigao do vrha gre-bena, i tek tada shvatio da je upao u zamku. Ispred njega bila je gotovo vertikalna strmina, a dole - šiljate stene. More je udaralo u njih, u rit-mičnim naletima bele pene. Brzo se okrenuvši, ugledao je Rajlija kako se penje. Rajli se uspenrao na veliku stenu. Bio je sada u Vensovoj ravni, delilo ih je m anje od deset metara. Gledali su jedan u drugoga. Vens je gutao vazduh, pokušavajući da dođe do daha. Ljutito je gledao oko sebe, levo, pa desno. Videvši da je tlo pouzdanije njemu zdesna, on odluči da krene ti m putem. Rajli je jurnuo za njim. Vens je trčao po stepenastoj litici, ali nije odmakao ni dvadese-tak metara kad se sapleo o malu pukotinu, i stopalo mu se zaglavilo između dve stene. Pridigao se i s naporom nastavio dalje. s Toslednji templar 385 Bolno svestan da mu je malo snage ostalo u nogama, Rajli je video šansu i bacio se napred, dosestavši Vensove gležnjeve. Jedva ga je dota-kao prstima, alii to je bflo dovoljno. Vens je ponovo izgubio ionako krhku ravnotežu i pao. Puzeći na ša kama i kolenima, Rajli je dohvatio Vensa za noge, ali i ruke su mu bile oslabile kao i noge. Vens se otko-trljao i počeo da beži unatraške, i dalje čvrsto stežući knjigu. Šutirao je Rajlija, udario ga u lice, i ovaj se skotrljao nekoliko me tara. Vens je otpuzao unatraške i osovio se na noge. Rajliju se mutilo pred očima, glava kao da mu je bila tonu teška. Pokušao je da odagna vrtoglavicu i ustane, ali u tom času začu odjek Tesinog glasa. „šone", vikala je. „Pusti ga! Ubićeš se tako!" Rajli je video Tesu, i ona se uspinjala, pa pogledao u Vensa, koji jedva da je n apredovao. Još je mogao da ga stigne. Okrenuo se prema Tesi, pomamno mašući ruka ma. LVraćaj se! Vraćaj se i dovedi nekoga!" Ali je Tesa već stigla do njega. I njoj je ponestalo daha. Uхватила se za Rajlij a. „Molim te. Ovde nije bezbedno. I sam si to rekao. Ne вреди to naših života/" Rajli je pogleda i nasmeši se. U tom je trenutku pouzdano znao da će ostatak živ ota provesti s tom ženom. Istoga časa do njega dopre paničan krik iz Vensovog pr avca. Okrenuo se taman na vreme da vidi kako se Vens kliza niz glatku, strmu izb očinu uz koju je pokušavao da se popne, uzalud grebajući prstima po uglačanoj povr šini crnog stenja. Najzad se Vens uhvatio za mali ispust, upravo u času kad je Rajli potrčao preko ravne stene. Stigao je do izbočine i pogledao nadole. Vens beše obgrlio kameni z id jednom rukom, koja se sva tresla, dok je drugom i dalje čvrsto stezao knjigu. „Daj mi ruku", zaurlao je Rajli, ispruživši ruku koliko je mogao. Vens ga pogleda, čist užas video mu se u očima. Malo je podigao ruku u kojoj je držao knjigu, ali ih je i dalje delilo desetak centimetara. „Ne mogu", promuca on. Upravo u tom trenutku skrunio se maleni ispust pod njegovom levom nogom. Pružio je ruku, pokušao da se uhvati, i prsti mu se instinktivno raširiše. Knjiga izlet e iz raširene šake i otvori se, odsko-čivši o izbočinu na steni. Listovi dnevnik a razleteše se na sve strane, lebdeći u slanom vazduhu, pa kružeći počеше da pon iru prema uzbur-kanj vodi u dubini. „Nemoj...", zausti Rajli, ali ne stiže da dovrši rečenicu. 386 Rejmond Huri" Vens bolno kriknu: „Neee!" dok je uzalud pokušavao da pohvata listove. Brzo je p adao, mlatarajući raširenim rukama, i usput je dodi-rivao stranice knjige koje s u treperile u vazduhu, kao da ga izazivaju. Bespomoćno je padao dok se nije razb io o stenje u dubini.

Tesa stiže do Rajlija i privi se uz njega. Prišli su do same ivice, vireći u vrt o glav ambis. Dole je ležalo Vensovo telo, izlomljeno pod neprirodnim uglovima. T alasi su ga zapljuskivali, podižući ga i pre-meštajući kao kakvu lutku. A pored smrskanog leša, stranice drevnog dokumenta padale su u more, koje je spiralo mas tilo s pergamenta zajedno s krvlju što je liptala iz Vensovih otvorenih rana. Rajli je čvrsto zagrlio Tesu. Čežnjivo je gledao u ponor dok je more gutalo i po slednje stranice. /ftft/cac/a, znači, nećemo saznati/pomisli on turobno, škripeći zubima. A onda je nešto primetio. Odmaknuvši se od Tese, brzo je skliznuo niz stenu. „Sta to radiš?“, povika ona, kao da će svisnuti od brige, pa se nagnu preko ivice e da vidi kuda je to Rajli namerio. Neki minut kasnije uzverao se na stenu. Tesa mu je pružila ruku i pomogla mu da se popne, a onda primetila da nešto steže među zubima. Bio je to komad pergamenta. Jedina preostala stranica knjige. Tesa nije mogla da veruje očima kad joj je Rajli dodao pergament. Sad ju je posm atrao. „Bar nećim možemo da dokažemo kako nismo sve ovo izmislili'Vprevali on n ekako preko usana, još bez daha od napora. Tesa je dugo proučavala stranicu. I sve joj se vratilo, sve što je pre-živela od one noći u Metu, sva krvoprolića, strah i nemir koji ju je pro-gonio - sve je t o sad izbilo na površinu. U tom trenutku, znala je šta hoće. Znala je, bez trunk e sumnje, šta će učiniti s tim pergamentom. Ne oklevajući ni na čas, nasmešila s e Rajliju, zgužvala pergament i bacila ga s litice. Posmatrala ga je kako pada u more, a onda se okrenula prema Raj-liju i obisnula mu se oko vrata. /Imam ja sve što mi trebaf, reče ona, pa ga uze za ruku i povede dalje od ivice .

EPILOG) PARIZ, MARTA 1314. Raskošno ukrašen drveni podijum bio je postavljen do samog oboda polja na II de la Siteu*. Zastavice živih boja vijorile su se na povetarcu, dok su se oružje i odežde nakinđurenih dvorana i ostale kraljevske svite, koji se već behu okupili, presijavali na zubatom suncu. Na začelju uzbuđene svetine koja je žamorila, stajao je Martin od Karmoa, pogrbl jen i umoran. Na sebi je imao pohabanu smeđu halju, dar jednog fratra koga je sr eo nekoliko nedelja ranije. Premda je tek neka godina minula otkako je prevalio četrdesetu, Martin je izgled ao kao u dubokoj starosti. Gotovo pune dve decenije argatovao je u onom toskansk om kamenolomu, pod ubitačnim sun-cem i nemilosrdnim bičevima nadzornika. Već je bio skoro izgubio nadu da će ikada pobeći, kad je, u jednoj od najgorih nezgoda koje je dotad video, velika stena pala i ubila desetak ljudi koji su tamo robo-v ali, a s njima i nekolicinu stražara. Čistom srećom, Martin i čovek za koga je b io vezan negvama uspeli su da iskoriste opštu zabunu koja je nastala i da, u obl aku prašine koji se digao, uteknu iz kamenoloma. Nezastrašen dugim godinama provedenim u ropstvu, i potpuno odsečen od zbivanja i zvan te uklete doline, Martinu je samo jedno , bilo na pameti. Otišao je pravo d o vodopada i pronašao stenu s rasce-pinama što liče na templarski nakošeni krst, izvadio odande Emarovo pismo i krenuo na dugo putovanje kroz planine, u Francus ku. Putovanje je trajalo nekoliko meseci, da bi se taj dugo očekivani povratak na ro dnu grudu okončao užasnim razočaranjem. Saznao , je za pogrom koji je zadesio vi tezove templare i, kako se približavao Parizu, i sam je postajao svestan da neće ništa moći da učini kako bi od zle sudbine spasao red. Tragao je, raspitivao se što je diskretnije mogao, ali ništa nije doznao. Njegov e braće više nije bilo - ili behu pobijeni, ili u bekstvu. Kraljeva zastava vijo rila se sada iznad velikog Pariskog hrama. Franc.: Ile de la Cite - ada na reci Seni, u centru Pariza. (Prim. prev.)

Rejmond Huri" /Ostao je sam.-i U tom času, dok je stajao i čekao zajedno s gomilom koja je torokala, Martin je prepoznao u sivo zaogrnutu figuru pape Klementa, koji se popeo na podijum i zauzeo mesto među nakindurenim dvo-ranima. Dok ga je Martin posmatrao, papinu pažnju privuklo je komeša-nje u samom središtu u polja, gde su se nalazile dve lomače okružene suvim granjem. Martin je ugledao izmršavela, slomljena tela dvojice muškaraca, za koje je znao da su Žak de Mole, veliki majstor reda, i " Žofroa de Šarne, normandijski preceptor", koje su upravo dovlačili na polje. Kako ni jedan ni drugi osuđenik nisu bili u stanju da pruže bilo kakav fizički otpor, brzo su ih vezali za kočeve. Tada je jedan krupan čovek iskoračio sa zapaljenom lučom, pa pogledao u kralja, čekajući naredbu. Najednom, gomila se ućuta, i Martin vide kako kralj nehajno diže ruku. Granje je buknuo. Počelo je da se dimi, i ubrzo su plamenovi zaigrali, a grančice puc-ketale i prš tale, oslobađajući toplotu. Muka mu je pripala, tako bes-pomoćnom, i Martin požele da se okrene i ode, ali onda oseti kako je važno da tome prisustvuje, da bude svedok tog izopačenoga čina. Iako mu je to teško palo, probio se napred kroz svjetlinu. I u tom času, na njegovo čuđenje, ugleda kako veliki majstor podiže glavu, gledajući pravo u kralja i papu. Čak i s te razdaljine, prizor je uznemirio Martina. De Moleove oči sevale su ognjem mnogo žešćim od onog koji će ga ubrzo proždrtati. Uprkos slabom, slomljenom telu, glas velikog majstora bio je snažan i postojan. „U ime reda vitezova Hrama"/zaori se, „proklinjem, tebe, Filipe Lepi, i ovog tvog pajaca papu, i pozivam svemogućeg Boga da vas obojicu pozove i da mi se kraj njegovoga trona pridružite za naj- (više godinu dana, da podnesete sud njegov i zauvek gorite u vatrama pakla..." Ako je De Mole još nešto rekao, Martin to nije čuo, jer je vatra suk-nula, nadja čavši krike umirućih. A onda je vetrić promenio pravac, i dim zapahnu podijum i gomilu, noseći mučan vonj izgorelog ljudskog mesa. Kašljući i kunući, kralj posrćući siđe niz stepenice, dok ga je Visoko zvanje, sa značenjem učitelj, nastavnik. (Prim. prev.) s Toslednji templar 389 papa pratio u stopu, očiju suznih od dima. Dok su prolazili nedaleko od mesta gde je stajao Martin, stari vitez je pratio pogledom papu. Od silnog gneva, žuč mu je gorela u grlu, i u tom trenutku on shvati da njegovo poslanje još nije završeno. Možda se za ovoga života i neće završiti. Ali jednoga će se dana stvari možda izmeniti. Te noći je otputovao iz grada na jug, u zemlju svojih predaka, u Karmo. Tamo će se skrasiti, tamo ili negde drugde u Langdoku, i proživeti ovozemaljske dane. A li pre nego što umre, učiniće sve da pismo ne nestane zauvek. Naći će nekako načina da ga sačuva^ /_ Moralo je da se sačuva. Da ispuni svoju sudbinu/ Dugovao je to onima koji su položili živote - Hjuu i Vilijemu od Božea, ali iznad svih svome prijatelju Emaru od Vilijera. Da njihova žrtva ne bude uzaludna Sada je sve zavisilo od njega. Setio se šta mu je Emar rekao one noći u crkvi kraj vrbe. O mukotrpnim naporima njihovih prethodnika, u čijim se glavama obmana začela. O devet godina beskrajno preciznog rada. O brižljivom planiranju koje će plodom uroditi posle gotovo dve stotine godina. /Tako smo blizu bili, razmišljao je on, tako blizu. Bio je to plemenit cilj. Vredno delo je i tolikog rada, i tolikih žrtava, i sve te patnje. Znao je šta mu valja činiti. Morao je da sačuva iluziju. Iluziju koja je opstala, i samo čekala. Iluziju daje to - stvarno. „A kad kucne čas, što svakako neće biti za njegova života, možda, ali samo možda - neko će njihovo izgubljeno remek-delo umeti da upotrebi onako kako su to oni

nameravali da učine., A onda se u njemu probudi neka nada, i gorkosladak osmeh oba-sja mu lice. Možda će jednoga dana, pomislio je, to smatrati staromod-nim. Možda taj plan više i ne će biti potreban. Možda će ljudi naučiti kako da prevaziđu beznačajne razlike ko je ih dele i kako da se uzdignu iznad verskih razmirica koje se završavaju proli vanjem krvi. Odagnao je tu misao, prekorevši sebe zbog svoje čežnjive naivno-sti, pa produžio dalje. KRAJ

